ROSE TREMAIN

MUZICĂ ȘI TĂCERE

Maeștrii
LEDA

În anul 1629, un tânăr muzician englez pe nume Peter Claire sosește la curtea daneză pentru a se alătura orchestrei regelui Christian al IV-lea. Din clipa în care realizează că muzicienii cântă într-o pivniță înghețată de sub apartamentele regale, Peter Claire își dă seama că a ajuns într-un loc în care se poartă un război nemilos între lumină și întuneric, între bine și rău.

Desemnat „Îngerul" regelui datorită înfățișării sale plăcute, Peter Claire ajunge să se îndrăgostească de una dintre doamnele de companie ale soției adultere și înstrăinate a regelui, Kirsten. Sfâșiat între pasiune și simțul datoriei, cum poate găsi Peter Claire calea spre împlinirea speranțelor și salvarea sufletului său?

„Tremain este cea mai bună scriitoare de romane istorice din generația ei. Evocă trecutul... cu senzualitate, cu umor și cu o superbă îndemânare... Intriga este ingenioasă... o tapiserie de neuitat a erosului și a artelor." Evening Standard

„Reușita lui Tremain în *Muzică și tăcere* este extraordinară...O povestire pe cât de amuzantă, pe atât de captivantă." Daily Telegraph

„Lirică, voluptuoasă... splendidă... O dramă somptuoasă, învăluită în lumina fermecătoare a făcliilor trecutului curtenesc." Sunday Times

LEDA
GRUPUL EDITORIAL CORINT
www.ledabooks.ro
www.edituracorint.ro

ISBN: 978-973-102-138-6

Scriitoarea britanică Rose Tremain s-a născut în 1943, la Londra. A studiat la Sorbona şi este absolventă a East University din Anglia. Operele sale, traduse în paisprezece limbi, se remarcă printr-o diversitate impresionantă: nenumărate romane, volume de nuvele, o carte pentru copii, precum şi o colecţie de piese remarcabile pentru radio şi televiziune.

Primul său roman, *Sadler's Birthday*, a fost publicat în 1976, fiind urmat de *Letter to Sister Benedicta* (1978), *The Cupboard* (1981) şi *The Swimming Pool Season* (1985), distins cu Angel Literary Award.

Romanul istoric *Restauraţia* (1989) s-a bucurat de un succes răsunător, fiind premiat cu Angel Literary Award şi *Sunday Express* Book of the Year şi nominalizat la prestigiosul Booker Prize pentru ficţiune. Alte două romane, *Sacred Country*, publicat în 1992, şi *The Colour*, apărut în 2003, i-au adus lui Tremain atât două premii — James Tait Black Memorial Prize şi Prix Femina Etranger —, cât şi o nominalizare la Orange Prize pentru ficţiune. Nici ultimul său roman, *The Road Home*, nu a fost trecut cu vederea, ajungând la scurt timp după apariţie, în 2007, pe lista finaliştilor pentru Costa Novel Award şi Orange Prize.

Cu *Muzică şi tăcere*, volum câştigător al Whitbread Novel Award în 1999, Tremain se întoarce la tematica istorică ce a consacrat-o, uimind încă o dată atât prin imaginaţia şi umorul fin, cât şi prin portretizările pătrunzătoare.

Redactor: Lavinia Vasile
Tehnoredactare computerizată: Mihaela Ciufu, Corina Huțan
Coperta: Andreea Apostol

Rose Tremain, *Music and Silence*
Copyright © Rose Tremain 1999

Toate drepturile asupra acestei ediții
sunt rezervate Editurii LEDA, parte componentă
a GRUPULUI EDITORIAL CORINT.

ISBN 978-973-102-138-6

Timbrul literar se plătește Uniunii Scriitorilor din România
Cont: RO 65 RNCB 0082000508720001/B.C.R., Sucursala UNIREA

Pentru comenzi și informații adresați-vă la:

Editura LEDA
Difuzare și Clubul Cărții
Calea Plevnei nr. 145, sector 6, cod poștal 060012, București
Tel.: 021.319.88.22, 021.319.88.33, 021.319.88.77;
Fax: 021.319.88.66
E-mail: vanzari@edituracorint.ro
Magazinul virtual: www.edituracorint.ro
www.ledabooks.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TREMAIN, ROSE
Muzică și tăcere / Rose Tremain; trad.:
Andreea Dumitru și Lavinia Vasile.- București:
Leda, 2008
ISBN 978-973-102-138-6

I. Dumitru, Andreea (trad.)
II. Vasile, Lavinia (trad.)
821.111-31=135.1

ROSE TREMAIN

MUZICĂ ȘI TĂCERE

Traducere și note de Andreea Dumitru și Lavinia Vasile

LEDA
GRUPUL EDITORIAL CORINT

Fiicei mele, Eleanor,
întotdeauna în inima mea

Cuprins

Partea întâi
Copenhaga 9

Partea a doua
Frederiksborg şi Iutlanda, 1629–1630 255

Partea a treia
Primăvara tăcută, 1630 443

Partea întâi

Copenhaga, 1629

Liliac şi tei

O lampă se aprinde.

Până în clipa aceasta, când flacăra lămpii pâlpâie albăstrie, ca mai apoi să se potolească într-un galben molcom în interiorul globului de sticlă frumos împodobit, tânărul fusese impresionat de întunericul adânc în care pătrunsese pe nesimţite, odată cu sosirea lui în miez de noapte la palatul Rosenborg. Obosit de pe urma călătoriei lungi pe mare, cu ochii inflamaţi şi mersul şovăielnic, pusese la îndoială natura acestui întuneric. Şi asta întrucât nu i se părea pe de-a-ntregul un fenomen extern, legat de absenţa efectivă a luminii, ci, mai curând, ceva ce izvora din el însuşi, de parcă ar fi trecut în sfârşit pragul propriei sale deznădejdi.

Este cât se poate de uşurat acum, când vede conturându-se în jurul său pereţii decoraţi cu lambriuri ai unei încăperi. O voce îi spune:

— Aceasta este *Vinterstue*, Camera Iernii.

Lampa este înălţată. Ţinută sus, flacăra arde mai luminos, de parcă ar fi hrănită de un aer mai pur, iar tânărul vede o umbră răsfrântă pe perete. Este o umbră prelungă, înclinată, şi astfel îşi dă seama că este umbra lui. Pare să aibă o diformitate, o cocoaşă de-a lungul coloanei vertebrale, ce porneşte chiar de sub omoplaţi şi se opreşte deasupra taliei. Dar este doar o iluzie a umbrei. Tânărul este Peter Claire, cântăreţul din lăută, iar cocoaşa-i din spinare e chiar instrumentul său.

Stă lângă o pereche de lei din argint. Ochii lor par să-l urmărească prin întunericul animat de mici licăriri de lumină. În spatele lor vede o masă şi câteva scaune cu speteze înalte. Dar Peter Claire este separat de oricine şi orice, nu se poate sprijini de nimic, nu se poate odihni. Iar acum lampa se mişcă, iar el trebuie să o urmeze.

— Se prea poate, spune un domn înalt, care merge grăbit mai departe cu lampa în mână, ca Maiestatea Sa, Regele Christian, să-ţi ceară să-i cânţi în seara asta. Nu se simte bine şi doctorii i-au prescris muzică. Prin urmare, membrii orchestrei regale trebuie să fie gata oricând să cânte, la orice oră din zi şi din noapte. M-am gândit că e mai bine să te înştiinţez de lucrul acesta de la bun început.

Pe Peter Claire îl cuprinde şi mai tare deznădejdea. Începe să se blesteme, să-şi ocărască propria ambiţie, pentru că îl adusese până aici, în Danemarca, atât de departe de locurile şi oamenii pe care-i iubise. Este la sfârşitul călătoriei sale şi totuşi se simte pierdut. Sosirea lui aici pare să ascundă vreo izgonire îngrozitoare. Deodată, cu o viteză nemaivăzută, lampă se mişcă şi întreaga încăpere pare să se schimbe. Peter Claire vede că umbra i se alungeşte pe perete, că se întinde preţ de câteva secunde spre tavan, ca mai apoi să fie înghiţită de întuneric şi orice urmă să-i piară cu desăvârşire.

Ajung apoi la capătul coridorului şi domnul se opreşte în faţa unei uşi. Bate şi apoi aşteaptă. Duce un deget la buze şi se apropie mai mult de uşă pentru a auzi comanda din interior. Într-un sfârşit, se aude o voce gravă şi molcomă, iar în clipa următoare Peter Claire se trezeşte faţă în faţă cu Regele Christian, aşezat într-un jilţ, în cămaşă de noapte. Dinaintea sa, pe o măsuţă, se găseşte o balanţă, iar lângă aceasta un pumn de monede din argint.

Regele îşi ridică privirea, iar instrumentistul englez face o reverenţă. Peter Claire îşi va aminti mereu că, atunci când Regele Christian l-a zărit pentru întâia oară, în miezul întunecat al unei nopţi de iarnă, privirea Maiestăţii Sale a căpătat o expresie de uimire, şi, cercetând cu luare-aminte chipul muzicantului, a rostit un singur cuvânt: „Bror."

— Să-mi fie cu iertare, Maiestate? întreabă Peter Claire.

— Nimic, spune Regele. O fantomă. Danemarca e plină de fantome. Nu te-a avertizat nimeni în privinţa aceasta?

— Nu, Maiestate.

— Nu contează. O să le vezi cu ochii tăi. Suntem una dintre cele mai vechi naţiuni de pe pământ. Dar ar trebui să ştii că acum trăim în vremuri pline de furtuni, de confuzie şi de neînţelegeri, de tulburări cumplite în plin clocot.

— De tulburări, Maiestate?

— Chiar aşa. De aceea cântăresc argintul. Cântăresc mereu aceleaşi monede de argint, ca să mă asigur că nu e nici o greşeală. Nici o *posibilitate* de greşeală. Încerc, zi de zi şi monedă cu monedă, să reinstaurez ordinea în haos.

Peter Claire nu ştie cum să răspundă la toate acestea şi îşi dă seama că domnul înalt a părăsit încăperea, fără ca el să bage de seamă, şi l-a lăsat singur cu Regele, care acum dă deoparte balanţa şi se aşază mai comod în jilţ.

Regele Christian ridică privirea şi întreabă:

— Câţi ani ai, domnule Claire? De unde eşti?

În *Skrivestue,* camera de lucru a Regelui, arde focul, şi mica încăpere miroase îmbietor a lemn de măr şi a piele.

Peter Claire răspunde că are douăzeci şi şapte de ani şi că părinţii lui locuiesc în oraşul Harwich, de pe coasta de est a Angliei. Mai adăugă că acolo, pe timpul iernii, marea poate fi neiertătoare.

— Neiertătoare. Neiertătoare! spune Regele. Ei bine, trebuie să trecem repede peste cuvântul acesta sau să-l ocolim. *Neiertătoare.* Îţi spun, însă, muzicantule, că sunt chinuit de păduchi. Nu te arăta atât de îngrijorat. Nu de cei din părul meu sau de pe pernă. Vreau să spun că sunt chinuit de-laşi, pungaşi, de mincinoşi şi beţivi, de escroci şi desfrânaţi. Unde ne sunt filosofii? Iată ce mă întreb neîncetat.

Peter Claire ezită înainte să răspundă.

— Nu e nevoie să răspunzi, spune Regele. Căci au plecat cu toţii din Danemarca. N-a mai rămas nici unul.

Maiestatea Sa se ridică apoi, şi se îndreaptă spre Peter Claire, care stă lângă foc, ia o lampă şi o apropie de faţa tânărului. Îi cercetează chipul şi Peter Claire lasă ochii în pământ pentru că a

fost avertizat să nu-l scruteze pe Rege cu privirea. Regele acesta este slut. Regele Charles I al Angliei şi Regele Ludovic al XIII-lea al Franţei, aceştia sunt bărbaţi chipeşi în acest moment periculos al istoriei, dar Regele Christian al IV-lea al Danemarcei — pe cât se spune că e de atotputernic, de curajos şi de cultivat — are un cap ca un cocean.

Muzicantul, căruia natura, printr-un contrast crud, i-a dăruit un chip de înger, simte miros de vin în respiraţia Regelui. Dar nu îndrăzneşte să se mişte, nici chiar atunci când Regele întinde mâna şi îi atinge cu blândeţe obrazul. Cu părul lui blond şi ochii de culoarea mării, Peter Claire a fost considerat chipeş încă din copilărie. Dintotdeauna s-a arătat nepăsător faţă de înfăţişarea sa plăcută, adeseori uitând de ea, de parcă ar fi fost nerăbdător ca timpul să i-o şteargă de pe chip. Odată, a auzit-o pe sora sa, Charlotte, rugându-se Domnului să-i fie dat ei chipul lui. S-a gândit atunci că lui îi e de prea puţin folos şi ar fi mult mai bine dacă ar fi al ei. Şi iată că acum, în locul acesta necunoscut, când propriile sale gânduri sunt atât de întunecate şi de melancolice, cântăreţul din lăută se trezeşte că frumuseţea sa fizică este, încă o dată, ţinta unei examinări neaşteptate.

— Înţeleg, înţeleg, şopteşte Regele. Domnul a întrecut iar măsura, aşa cum se întâmplă adesea. Fereşte-te de atenţiile soţiei mele, Kirsten, care are o slăbiciune pentru părul blond. Te sfătuiesc să porţi o mască atunci când te afli în prezenţa ei. Şi toată frumuseţea piere în cele din urmă, dar bineînţeles că ştii deja lucrul acesta, nu e nevoie să subliniez ceea ce este evident.

— Ştiu că frumuseţea piere, Maiestate.

— Bineînţeles că ştii. Ei bine, ar trebui să-mi cânţi. Presupun că ştii că l-am găzduit aici la curte pe conaţionalul tău, domnul Dowland. În cazul lui, misterul era cum putea un suflet atât de chinuit să dea naştere unei muzici atât de frumoase. Omul acesta era plin de ură şi ambiţie, şi cu toate astea ariile lui erau delicate precum o ploaie de vară. Stăteam acolo şi vărsam lacrimi, iar

domnul Dowland ne exaspera cu privirea lui cumplită. l-am spus mamei să-l ia deoparte şi să-i spună: „Dowland, aşa ceva nu se poate şi n-am să îngădui una ca asta", dar el i-a răspuns că muzica se poate naşte doar din foc şi furie. Ce părere ai despre asta?

Peter Claire rămâne tăcut preţ de câteva clipe. Deşi nu-şi dă seama din ce motiv, întrebarea aceasta îl consolează, şi simte cum starea lui de agitaţie slăbeşte întrucâtva.

— Cred că este într-adevăr zămislită din foc şi furie, Maiestate, spune el, dar şi din opusul acestor două lucruri, din calm şi raţiune pură.

— Mi se pare logic. Dar bineînţeles că nu ştim cu adevărat de unde vine muzica şi de ce, sau când s-a auzit primul acord muzical. Şi nu vom şti niciodată. Este sufletul omenesc ce grăieşte fără cuvinte. Dar pare să vindece durerea, acesta e un fapt cât se poate de real. Eu îmi doresc din tot sufletul, că tot veni vorba, ca totul să fie transparent, cinstit şi adevărat. Aşa că, de ce nu-mi cânţi una din creaţiile lui Dowland, una din ale sale *Lachrimae*? Ţin foarte mult la sobrietatea interpretării, care era una din calităţile sale. Muzica sa nu lăsa loc pentru nici un fel de exhibiţionism din partea interpretului.

Peter Claire îşi dă lăuta jos din spinare şi o ţine aproape de trup. Ciuleşte urechea (în care poartă un mic giuvaier dăruit cândva de o contesă irlandeză) în timp ce ciupeşte corzile pentru a acorda instrumentul. Regele Christian oftează şi aşteaptă să înceapă dulcea melodie. Este un bărbat masiv. Orice schimbare în poziţia corpului pare să îi provoace o senzaţie trecătoare de disconfort.

Acum, Peter Claire adoptă postura pe care trebuie să o aibă întotdeauna atunci când cântă: uşor aplecat din mijloc, cu capul înainte, bărbia îndreptată în jos şi cu braţul drept într-un semicerc duios, astfel încât instrumentul să fie ţinut chiar în centrul fiinţei sale. Numai în felul acesta simte că muzica izvorăşte din el. Începe să cânte. Aude puritatea sunetelor şi bănuieşte că acest lucru, şi nimic altceva, are să conteze pentru Regele Danemarcei.

Când sfârşeşte cântecul, îi aruncă o privire fugară Regelui, dar acesta nu se clinteşte. Mâinile sale mari strâng braţele jilţului. Din partea stângă a capului îi atârnă o şuviţă lungă şi subţire de păr brunet, prinsă cu o mică perlă.

— Primăvara, spune Christian pe neaşteptate, Copenhaga mirosea a liliac şi a tei. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu parfumul acesta dumnezeiesc.

Kirsten Munk, Consoartă a Regelui Christian al IV-a al Danemarcei: extras din Jurnalul ei

Ei bine, cu ocazia împlinirii a treizeci de ani, mi-a fost dăruită o nouă Oglindă, pe care am crezut că o voi adora. Am crezut că voi iubi la nebunie această nouă Oglindă a mea. Dar are un cusur, fără îndoială un defect apărut în timpul poleirii ei cu argint, astfel încât păcătoasa de oglindă mă face să par grasă. Am poruncit să mi se aducă un ciocan.

Cadourile primite de ziua mea, pe care le voi aşterne aici, nu sunt atât de minunate pe cât pretindeau cei care mi le-ai dăruit. Bătrânul meu domn şi stăpân, Regele, bietul de el, ştiind cât de mult îmi place aurul, mi-a dăruit o mică Statuie din aur, care îl înfăţişează călare pe un cal din aur şi ţinând în mână o suliţă înclinată, şi ea tot din aur. Calul, într-o poziţie de cabrare, are picioarele din faţă ridicate de la pământ, astfel încât neghiobul s-ar răsturna, dacă n-ar fi şi-un mic Bufon care se preface că aleargă pe lângă el, dar care în realitate îl susţine.

Şi, în plus, n-am cerut încă o reprezentare a soţului meu îmbătrânit, ci am cerut aur. Acum va trebui să mă prefac că iubesc şi venerez Statuia, să o pun în vreun loc de cinste, şi aşa mai departe, de teamă să nu-l jignesc, când, de fapt, aş prefera să o duc la Topitoria Regală şi să o topesc într-un lingou pe care mi-ar plăcea să-l dezmierd cu mâinile şi picioarele, şi chiar să-l iau cu mine

în pat câteodată, ca să simt aurul masiv lipit de obraz sau cuibărit între coapsele mele.

Pe biletul ataşat cadoului scria: *Şoricelului atât de drag Inimii mele, de la Stăpânul Ei, C_4*. Am rupt biletul şi l-am aruncat în foc. Cu mult timp în urmă, când eram tânăra lui soţie şi obişnuiam să-l gâdil cu degeţelele mele albe, a născocit porecla asta, „Şoricelule", care la vremea aceea mi se părea cât se poate de afectuoasă, şi mă făcea să râd şi să fornăi şi să mă prefac că mă alint cu fel de fel de zdupăieli şoriceşti. Dar vremurile acelea sunt de mult apuse. Au pierit cu desăvârşire, încât îmi vine greu să cred că au existat vreodată. Nu mai simt nici cea mai mică dorinţă să fiu un „şoricel". Aş prefera, mai curând, să fiu un şobolan. Şobolanii au dinţi ascuţiţi, cu care muşcă. Şobolanii sunt purtători de boli care ucid. De ce oare se încăpăţânează soţii să priceapă că noi, femeile, nu rămânem prea mult timp Animalele lor de companie?

La ospăţul organizat cu ocazia aniversării mele, la care ambiţioasa Nobilime a fost invitată în număr mare, cei mai mulţi dintre ei ignorându-mă cu desăvârşire, m-am distrat cât de cât bând o cantitate copioasă de vin şi dansând până ce m-am prăbuşit pe mormanul de buşteni pentru foc, iar apoi, descoperind că buştenii sunt la fel de confortabili ca oricare pat, m-am distrat tăvălindu-mă peste ei, înainte şi înapoi, şi râzând din tot sufletul până când am auzit cum s-a aşternut liniştea peste distinsa şi dichisita adunare şi i-am văzut pe toţi întorcându-se ca să mă privească şi şoptind cuvinte urâte despre mine.

Atunci, Regele a poruncit să fiu ajutată să mă ridic în picioare, să fiu adusă lângă el şi aşezată pe genunchii lui, de faţă cu toţi Gentilomii geloşi şi cu aţurisitele lor de Neveste. Mi-a dat să beau apă din pocalul lui şi, într-un cuvânt, a facut atâta caz de mine, mi-a sărutat umerii şi obrajii, pentru a arăta lumii că, orice aş face, nu pot să comploteze împotriva mea ca să mă izgonească, deoarece sunt Soţia Regelui (chiar dacă nu am Titlul de Regină a Danemarcei) şi el încă mă iubeşte la nebunie.

Şi tocmai acest lucru mă face să fiu îndrăzneaţă în planurile mele. Mă face să mă întreb până unde aş putea merge — până la ce profunzimi de ticăloşie m-aş putea coborî — reuşind în acelaşi timp să rămân aici în Copenhaga, să locuiesc la palat şi să mă bucur în continuare de toate privilegiile mele. Mă întreb ce anume ar putea duce la izgonirea mea? Şi tot eu îmi răspund că nu cred să existe ceva ce aş putea face sau spune care să-mi pricinuiască exilul.

Aşa că merg înainte şi încep să mă întreb dacă să încetez să mai fiu atât de discretă şi de ascunsă în aventura mea cu Contele Otto Ludwig de Salm, sau, din contră, să nu mai fac nici un secret din Pasiunea mea pentru el, ca să fiu cu el oriunde şi oricând poftesc. De ce, mă rog, n-aş avea un amant, eu, care n-am primit niciodată Titlul de Regină? În plus, după ce petrec câteva ore cu frumosul meu neamţ şi-mi dăruieşte toate acele lucruri de care am atâta nevoie şi fără de care chiar nu pot trăi, găsesc că purtarea mea faţă de Rege, faţă de Doamnele mele de companie şi chiar faţă de copiii mei, este mult mai amabilă. Această amabilitate, însă, nu durează mai mult de câteva ore, sau în cel mai fericit caz, o zi întreagă, după care încep iarăşi să mă necăjesc. Prin urmare, înţeleg din toate acestea că dacă aş putea să-l văd pe Conte şi să mă distrez puţin cu el în fiecare zi sau noapte (în loc de poate doar o dată la două săptămâni) atunci aş fi mereu şi de-a pururea Amabilă şi Plăcută cu toată lumea şi am trăi cu toţii mult mai bine împreună.

Dar să îndrăznesc oare să-mi mărturisesc iubirea pentru Otto? Vai, dacă stau mai bine să mă gândesc, nu cred că o voi face! A fost un Mercenar curajos, a luptat de partea soţului meu în recentele Războaie împotriva Ligii Catolice şi şi-a riscat viaţa în numele cauzei daneze. Este un erou, iar Regele îl preţuieşte. Unui astfel de bărbat ar trebui să-i fie satisfăcute toate cererile şi dorinţele. Pe de altă parte, cred că bărbaţii îşi dăruiesc unii altora doar Averile de care s-au plictisit întrucâtva şi pe care nu le iubesc cu pasiune. Şi dacă li se cere să renunţe la lucrurile pe care le preţuiesc

cel mai mult, atunci refuză şi sunt pe dată cuprinşi de furie. Şi tocmai asta s-ar întâmpla dacă aş sugera ca amantul meu să fie primit aici, în patul meu. Prin urmare, ajung la concluzia că tocmai lucrul care mă face îndrăzneaţă în planurile mele – respectiv dragostea Regelui pentru mine — este şi lucrul care mă împiedică să pretind ceva.

În acest caz, există o singură cale de urmat. Trebuie să fac în aşa fel încât, puţin câte puţin, zi după zi şi răutate după răutate, pe Regele Christian să-l cuprindă o Stare de Indiferenţă faţă de mine. Trebuie să născocesc lucrurile în aşa fel încât, în mai puţin de un an, soţul meu să nu mai spere şi să nu se mai aştepte la vreun lucru şoricesc din partea mea, izvorât din sentimentul datoriei sau din pură afecţiune, şi asta pentru tot restul vieţii noastre.

Fereastra ferecată

Danemarca este un regat al apelor. Oamenii îşi închipuie că numai vasele măreţei marine priponesc şi ţin pe loc pământul. Îşi închipuie odgoane lungi de cincisprezece kilometri ce ţin câmpurile şi pădurile pe linia de plutire.

Iar în aerul acesta sărat, briza mării încă mai duce cu ea o poveste străveche, povestea naşterii Regelui Christian al IV-lea, petrecută pe o insulă din mijlocul lacului de la Castelul Frederiksborg.

Se povesteşte că Regele Frederik era plecat la Elsinore. Se spune că Reginei Sofia, în tinereţe, înainte de a fi căpătat obiceiul gâlcevii şi al provocării şi al acumulării de bani, îi plăcea să fie dusă cu o bărcuţă pe insulă, să stea acolo la soare şi să se lase, în secret, în voia pasiunii ei pentru tricotat. Activitatea aceasta fusese interzisă pe teritoriul întregului regat, pe motiv că părea să inducă femeilor o stare de spirit în care mintea lor lâncezea, trândavă, iar gândurile cuviincioase erau înlocuite de plăsmuiri ale imaginaţiei.

Bărbaţii numeau starea aceasta „a umbla cu capul în nori”[1]. Faptul că lâna putea fi lucrată şi transformată în articole folositoare de mercerie, cum ar fi ciorapii sau scufiile de noapte, nu diminua câtuşi de puţin teama lor superstiţioasă de febra croşetatului. Credeau că orice scufie de noapte croşetată putea conţine, printre milioanele ei de urzeli, dorinţele ascunse ale nevestelor lor, pe care ei nu le-ar fi putut satisface niciodată, şi care, drept urmare, le-ar fi provocat cele mai întunecate coşmaruri. De ciorapul tricotat, pe care-l vedeau ca pe instrumentul probabil al vlăguirii lor, se temeau încă şi mai mult. Îşi închipuiau cum li s-ar umfla tălpile, iar toţi muşchii picioarelor ar începe să-şi piardă vlaga.

Regina Sofia încălcase, de la bun început, edictul împotriva tricotatului. Primea lâna de tors din Anglia, în cutii pe care scria „puf de gâscă”. În fundul şifonierului ei din abanos se ascundea o cantitate crescândă de veşminte fine, multicolore, cărora ştia că, într-o bună zi, avea să le găsească un folos. Doar Elizabeth, slujnica ei, îi cunoştea secretul, şi fusese avertizată că va plăti cu viaţa dacă vreodată secretul va fi descoperit.

În dimineaţa zilei de 12 aprilie 1577, o zi în care soarele strălucea palid pe cerul de un albastru delicat, Regina Sofia, însărcinată în opt luni şi jumătate cu cel de-al treilea copil al său, a pornit la ora nouă, împreună cu Elizabeth, să traverseze lacul ca să-şi petreacă dimineaţa tricotând. A ales un luminiş din pădure, umbrit uşor de câteva tufe de alun şi măceş, unde urma să aşeze câteva perne pe pământul acoperit de iarbă şi muşchi. Şedea aici, făcând ultimele retuşuri la o pereche de indispensabili, în timp ce Elizabeth lucra la un ciorap, iar între ele ghemurile de lână se micşorau din ce în ce mai mult, când Regina a fost cuprinsă de o sete pârdalnică. Nu aduseseră nici un fel de merinde cu ele, doar cele necesare tricotatului clandestin, ascunse într-o cutie de lemn, aşa încât Regina

[1] Joc de cuvinte intraductibil, *wool gathering*, literal „adunatul lânii”, este de fapt o expresie idiomatică cu sensul de „a umbla cu capul în nori, a fi cu mintea aiurea”.

Sofia i-a cerut lui Elizabeth să vâslească înapoi la castel şi să aducă o carafă cu bere.

Şi, tocmai când slujnica ei era plecată, pe Regină au cuprins-o primele dureri ale naşterii — nişte dureri atât de bine-cunoscute de la naşterea celor două fiice ale sale, încât aproape că n-a ţinut seama de ele, ştiind că travaliul avea să dureze multă vreme. A continuat să tricoteze. A ridicat indispensabilii ca să-i examineze în lumina soarelui, căutând vreun ochi scăpat. Durerea a fulgerat-o din nou, de data aceasta atât de ascuţită încât a făcut-o să lase deoparte indispensabilii şi să se întindă pe perne. Încă mai credea că o aşteptau ore lungi de travaliu, dar, după cum se spune în vechea poveste, Christian ştia deja, înainte de a veni pe lume, că Danemarca are nevoie de el, că regatul plutea în derivă la discreţia furtunilor polare şi a urii suedezilor de-a lungul strâmtorii Kattegat, şi că doar el putea să construiască suficient de multe nave pentru a-i ancora pământurile şi a o proteja. Aşa că s-a chinuit să vină pe lume cât mai repede cu putinţă. A dat din picioare şi s-a zbătut în pântecul mamei; s-a îndreptat spre canalul îngust care avea să îl conducă la lumina şi aerul sărat al mării.

Când Elizabeth s-a întors cu carafa de bere, el se născuse deja. Regina Sofia îi tăiase cordonul ombilical cu un spin şi îl învelise pe băieţel în hainele ei.

Povestea continuă. Oamenii nici nu mai ştiu ce este adevărat şi ce nu, ce a fost adăugat şi ce a fost lăsat deoparte. Regina Moştenitoare Sofia îşi aduce aminte, dar povestea este numai a ei. Nu este genul de femeie care să dăruiască ceva din ceea ce deţine.

Se spune că bebeluşii danezi născuţi în acele vremuri erau în mare pericol din pricina diavolului. Se povesteşte că diavolul, izgonit din biserici de luteranii neîndurători, a început să caute suflete nebotezate pe care să le posede, să zboare noaptea pe deasupra oraşelor aglomerate, adulmecând mirosul de lapte uman. Iar atunci când îl simţea, se strecura pe nesimţite pe fereastra

nou-născutului şi se ascundea în întunericul de sub leagăn până când doica adormea, după care îşi întindea braţul subţire şi lung şi, cu degetele-i slăbănoage, găsea o cale de acces prin nările micuţe ale copilului către creierul lui, în mijlocul căruia se afla sufletul, asemeni seminţei unice a conului de pin. Îl apuca apoi între degetul mare şi cel arătător. Îşi retrăgea cu nespusă grijă mâna, alunecoasă din pricina trecerii ei printr-un organ viu, iar odată ieşit sufletul, diavolul îl arunca în gură şi îl sugea, până când îşi simţea întreaga fiinţă străbătută de un fior de bucurie şi extaz care îl lăsa minute bune fără vlagă.

Uneori era întrerupt. Uneori doica se trezea şi adulmeca aerul, aprindea o lampă şi se apropia de leagăn tocmai când sufletul părăsea trupul micuţului, şi atunci diavolul trebuia să-i dea drumul şi să se facă nevăzut. Şi oriunde cădea, sufletul era înghiţit de materia din jurul lui şi rămânea în locul acela pe vecie. Dacă nimerea între cutele unei pături, acolo rămânea, astfel încât în vremurile acelea erau mulţi copii care creşteau fară să aibă vreun suflet. Dacă nimerea pe stomacul copilului, în stomac rămânea, iar pruncul era chinuit pentru totdeauna de un singur gând, acela de a hrăni carnea sufletului său înfometat şi ajungea astfel atât de gras încât, în cele din urmă, inima îi ceda. Lucrul cel mai rău cu putinţă, sau cel puţin aşa spuneau femeile, era ca sufletul să nimerească pe organele genitale ale unui băiat nou-născut. Căci atunci copilul devenea un desfrânat fără pereche, care, cu timpul, îşi trăda soţia, copiii şi pe oricine i-ar fi fost drag, doar pentru a-şi satisface dorinţa arzătoare de împreunare, şi care, în decursul vieţii lui, putea comite infamii cu mai bine de o mie de femei şi de băieţandri, şi chiar cu propriile fiice, cu bietele slujitoare ale căminului sau cu truditoarele câmpului.

Regina Sofia ştia prea bine că nu-l putea lăsa pe diavol să fure sufletul micuţ al fiului ei. Se spune că după ce a fost adus la castel, împreună cu ea, în aceeaşi barcă, după ce a fost îmbăiat şi aşezat în leagăn (indispensabilii tricotaţi şi plini de sânge fiind

aruncați în grabă pe foc), Regina a poruncit, în ciuda dimineții splendide de aprilie, ca fereastra camerei sale să fie închisă, iar pe rama ei să fie fixată o încuietoare, ca aceasta să nu poate fi deschisă, fie zi sau noapte. Doica a protestat că odorul de Prinț se va sufoca din pricina lipsei de aer, dar Regina a rămas neînduplecată, și astfel această fereastră a castelului a rămas închisă vreme de șase săptămâni, până în ziua de 2 iulie, când copilul a fost botezat la Frue Kirke.

Regele intră din când în când în camera aceasta în care locuise pe vremea în care era doar un prunc, se uită la fereastră sau la cerul întunecat dindărătul ei, și, știind că e în deplina posesie a sufletului său, mulțumește Domnului că diavolul nu a intrat niciodată ca să i-l fure.

Se mai povestește că, tot în acea vreme, Regele Frederik al II-lea și Regina Sofia l-au chemat pe marele astronom Tycho Brahe, i l-au arătat pe fiul și urmașul lor, Christian, și l-au rugat să facă preziceri cu privire la existența viitorului Rege pe acest pământ. Tycho Brahe a consultat astrele. A descoperit că Jupiter îi era ascendent și le-a spus Regelui și Reginei că băiatul va avea o viață plină de împliniri și că se va bucura de numeroase onoruri și demnități din întreaga lume. A avut un singur avertisment de facut: 1630, anul de după împlinirea a cinciżeci și doi de ani de către Christian, avea să aducă tulburări și primejdii.

Trapa

La Rosenborg ninge. Zăpada a început să cadă în nordul regiunii Iutlanda, iar acum un vânt înghețat o poartă spre sud.

Peter Claire se trezește într-un pat tare și-și aduce aminte că se află în Danemarca și că astăzi este prima lui zi ca membru al orchestrei regale. A dormit doar trei ore și îngrijorarea resimțită

de la sosire pare să nu se fi diminuat mai deloc odată cu apropierea noii zile. Se scoală şi se uită pe fereastră, către curtea grajdurilor, unde zăpada a început deja să acopere pietrele din pavaj. Priveşte cum cad fulgii, răscoliţi de rafalele puternice de vânt. Se întreabă cât de mult are să dureze iarna aceasta daneză.

I se aduce apă fierbinte şi, tremurând tot în încăperea rece de deasupra grajdurilor, se bărbiereşte şi îşi curăţă trupul de murdăria adunată în călătoria pe mare — de sarea şi grăsimea râncedă, de petele de smoală şi de funingine unsuroasă. Se îmbracă în haine curate şi se încalţă cu o pereche de cizme negre din piele, croite în oraşul irlandez Corcaigh. Îşi piaptănă părul blond şi îşi pune din nou în ureche micul giuvaier.

Într-o sală de mese austeră, muzicienii sunt serviţi cu castroane pline cu lapte fierbinte şi cu pâine caldă de scorţişoară. Când Peter Claire intră în încăpere, cei care erau deja acolo şi-şi încălzeau mâinile în jurul castroanelor cu lapte, se întorc spre el şi-l cercetează cu privirea: opt sau nouă bărbaţi cu totul, de vârste diferite, dar majoritatea mai bătrâni decât el, cu toţii îmbrăcaţi în veşminte din stofă neagră sau maro. Face o plecăciune în faţa lor şi, tocmai pe când îşi anunţa numele, o persoană în vârstă, cu un ciuf de păr alb, care stătea puţin deoparte de ceilalţi, se ridică şi vine spre el.

— *Herr* Claire, spune acesta, eu sunt Jens Ingemann, Dirijorul. Fii binevenit la Rosenborg. Vino aici şi bea-ţi laptele, după care îţi voi arăta camerele unde ne susţinem concertele.

Regele e plecat la vânătoare. Una din cele mai mari plăceri ale Maiestăţii Sale este să străbată codrii călare, pe urmele vreunui mistreţ, în plină ninsoare.

— Ai să vezi, îi spune Jens Ingemann lui Peter Claire, că la întoarcere va fi plin de încântare în urma vânătorii şi rupt de foame, aşa că ne vor chema să-i cântăm în timp ce mănâncă. Regele consideră că anumite bucăţi muzicale ajută la digestie.

Se află în *Vînterstue*, încăperea întunecată în care fusese aprinsă lampa în noaptea precedentă. Acum, la lumina zilei, Peter Claire descoperă că ceea ce luase drept simple lambriuri de lemn pe pereţi erau de fapt tablouri în ulei, cu rame din aur, ce înfăţişau scene silvestre şi peisaje maritime, şi că tavanul de deasupra lor era împodobit cu structuri complicate, pictate în albastru şi auriu. Într-un colţ al încăperii se găsea un aranjament de stative pentru partiturile muzicale.

— Ei bine, spune Jens Ingemann, aici cântăm uneori. Zilele în care cântăm aici sunt zilele bune, dar sunt puţine la număr. Priveşte cu atenţie prin încăpere şi spune-mi dacă nu ţi se pare nimic ciudat aici.

Peter Claire observă un şemineu frumos din marmură, împodobit cu blazonul Regelui, leii din argint care stătuseră de veghe şi atunci când sosise, un tron îmbrăcat în brocart de un roşu-închis, două mese din lemn de stejar, numeroase scaune şi taburete, un şir de busturi din bronz, o aglomerare de sfeşnice masive, precum şi modelul din abanos al unei nave.

— Nimic? întreabă Jens. Nimic surprinzător?

— Nu...

— Prea bine. Atunci vom merge mai departe. Urmează-mă.

Ies pe hol şi cotesc spre stângă într-un coridor de piatră. Aproape imediat, Jens Ingemann deschide o uşă masivă din fier, iar Peter Claire zăreşte o serie de trepte, dispuse într-o spirală îngustă, care duc spre subteran.

— E întuneric pe scări, spune Jens. Ai grijă cum calci.

Scările descriu o spirală în jurul unui stâlp masiv din piatră. Se termină la baza unui tunel jos, de-a lungul căruia Jens Ingemann se îndreaptă grăbit spre o lumină care pâlpâie în depărtare. La ieşirea din tunel, Peter Claire se trezeşte într-o pivniţă încăpătoare, cu tavanul boltit, luminată de flăcările de la două torţe din metal fixate de pereţi. Pivniţa miroase a răşină şi a vin, şi în curând Peter Claire observă sute de butoaie aşezate pe nişte suporţi curbaţi din lemn, asemeni navelor în miniatură dintr-un doc uscat.

Jens Ingemann continuă să meargă agale mai departe, iar podeaua de cărămidă răsună slab sub paşii lui. Apoi se întoarce şi schiţează un gest în direcţia spaţiului gol dintre şirurile de butoaie.

— Am ajuns, spune el. Aici este.

— Pivniţa de vinuri.

— Da, este şi vin aici. Şi acolo, într-o cuşcă, mai sunt şi nişte biete găini care n-au văzut niciodată lumina soarelui sau vreun fir de iarbă. Bagi de seamă cât de frig este?

— Mi se pare firesc să fie frig într-o pivniţă.

— Deci ai să te obişnuieşti cu ea? Asta vrei de fapt să spui?

— Să mă obişnuiesc?

— Da.

— Păi, nu cred c-am să petrec prea mult timp aici. Nu se poate spune că sunt un cunoscător într-ale...

— Îţi vei petrece *tot* timpul aici.

— Iertaţi-mă, *Herr* Ingemann...

— Bineînţeles că Maiestatea Sa nu ţi-a spus. Nu ţi-a spus nimeni, altminteri probabil că nici n-ai fi venit. Dar aici ne ducem noi traiul. Aici, cu excepţia acelor câteva zile preţioase, când suntem chemaţi în *Vinterstue*, aici cântăm.

Peter Claire îl priveşte cu neîncredere pe Jens Ingemann.

— Ce folos poate avea o orchestră într-o pivniţă? Nu ne poate auzi nimeni.

— Ah, spune Ingemann, este cu adevărat ingenios. Se spune că nu mai există nicăieri în Europa ceva asemănător. Te-am întrebat dacă nu ai văzut nimic neobişnuit în *Vinterstue*. Nu ai remarcat cele două inele de metal fixate de podea?

— Nu.

— Nu-mi mai amintesc dacă aveau şi frânghiile ataşate sau nu. Probabil că nu, pentru că altfel le-ai fi observat. Acum, vezi tu, ne aflăm chiar sub *Vinterstue*. În apropierea tronului, o porţiune a podelei poate fi ridicată sau coborâtă cu ajutorul frânghiilor. Sub trapă se află un grilaj şi sub acesta un ansamblu de tuburi şi ţevi din alamă, care ajung în tavanul boltit al acestei pivniţe, fiecare

dintre ele cu o formă deosebită, aproape ca niște instrumente muzicale, răsucite și îngustate cu iscusință, pentru ca sunetele cărora le dăm naștere aici să ajungă fără cea mai mică distorsiune în spațiul de deasupra. Toți vizitatorii Regelui se minunează când aud muzica, neștiind de unde vine și întrebându-se dacă nu cumva Rosenborg este bântuit de fantomele vreunor muzicieni din alte timpuri.

Jens Ingemann a continuat să meargă în timp ce vorbea, dar Peter Claire a rămas țintuit acolo unde era, uitându-se de jur-împrejur, observând că torțele nu sunt singura sursă de lumină din pivniță și că mai există două fante înguste în zid care dau înspre grădină, la nivelul parterului. Nu sunt ferestre, ci doar niște structuri reticulare în zidărie, care lasă să intre aerul. Iar acum, în timp ce Peter Claire le cercetează cu privirea, vede câțiva fulgi de nea ce dau buzna în pivniță, asemeni unui roi bezmetic de țânțari pe timpul verii.

Ingemann îi citește gândurile.

— Dacă te gândești că ne-ar fi mai cald aici dacă încăperea nu ar fi atât de expusă intemperiilor de afară, atunci suntem cu toții de acord cu tine, iar eu l-am rugat personal pe Rege să acopere fantele acelea cu scânduri. Dar a refuzat. Mi-a spus că butoaiele cu vin trebuie să respire.

— Și noi putem să murim de frig, nu contează câtuși de puțin pentru el?

— Mă gândesc uneori că, dacă unul dintre noi ar muri, atunci poate s-ar lăsa înduplecat să ne mute în altă parte, dar nu e ușor să găsești un voluntar pentru rolul acesta.

— Cum putem să ne concentrăm dacă este atât de frig?

— Se așteaptă să ne obișnuim cu frigul, și am să-ți spun ceva surprinzător: chiar te obișnuiești cu el. Cel mai mult suferă mediteraneenii din micul nostru grup, *Signor* Rugieri și *Signor* Martinelli. Nemții, olandezii, englezii și bineînțeles danezii și norvegienii se descurcă destul de bine cu frigul. Ai să vezi.

Nasturi

Pruncul Christian a fost luat de lângă mama lui imediat după botez. Era obiceiul acelor vremuri să se lase copilul în grija unei femei mai în vârstă, de obicei bunica, deoarece se credea că femeile mai bătrâne, care se luptaseră cu propria condiţie de muritor o perioadă mai îndelungată de vreme, erau mai bine pregătite decât odraslele lor să se lupte cu moartea în numele copilului.

Regina Sofia era consolată de cele două fiice ale sale şi de tricotatul ei clandestin, dar se crede că începutul firii ei certăreţe şi al dorinţei de a strânge o mare avere secretă, numai a ei, îşi are originea în vremurile acelea în care fusese lipsită de băiatul pe care începuse deja să-l iubească din tot sufletul.

Căci plăpânda existenţă a Prinţului Christian a fost încredinţată bunicii sale, Ducesa Elizabeth de Mecklenburg, care locuia la Güstrow, în Germania. Aceasta a angajat doi tineri trâmbiţaşi şi i-a pus să stea de pază, cu rândul, la uşa Prinţului. Când copilul începea să plângă, cei doi trebuiau să sufle în trâmbiţe şi atunci Ducesa sau una din doamnele ei venea degrabă. Conta prea puţin pentru Ducesa Elizabeth că tot sunatul acesta din trâmbiţe deranja toată casa.

— Tot ce contează este ca băiatul să nu moară, spunea ea, neîngăduitoare. Toate celelalte sunt nimicuri.

L-au înfăşat cu o vargă de lemn pusă de-a lungul spatelui, pentru a-i forţa spatele şi membrele să crească drepte. Zi şi noapte pruncul plângea iar trâmbiţaşii suflau din trâmbiţe. Când una din doamnele de companie a sugerat să fie îndepărtată varga, neînduplecata Ducesă a acuzat-o de indulgenţă şi de sentimentalism excesiv. Cu toate acestea, a supravegheat în propria-i bucătărie pregătirea unei alifii din frunze de tătănească ca să vindece iritaţia produsă de vargă pe pielea delicată a copilului. Iar atunci când Prinţului au început să-i iasă primii dinţişori de lapte, a poruncit să nu i se facă incizii în gingii, ci să-i fie lăsaţi dinţii „să le

străpungă la timpul cuvenit, aşa cum cele dintâi răsaduri ale florilor străpung stratul de pământ primăvara".

Atunci când scutecele n-au mai fost înfăşate atât de strâns pe trupul copilului, când picioruşele zdravene au putut să se mişte în voie, iar mânuţele dolofane să cerceteze obiectele din imediata lor apropiere, Ducesa a luat obiceiul să ţină pruncul în braţe şi să-i vorbească. De vorbit, îi vorbea în germană. I-a povestit despre modul de organizare al cerurilor şi al pământului, cum Dumnezeu şi sfinţii locuiau sus de tot, în imensul albastru al cerului, iar îngerii pluteau printre norii cei albi.

— Aşa că, vezi tu, pentru că Danemarca este un regat al apelor, cu o mie de lacuri, de aici rezultă că reflecţiile raiului sunt mai numeroase aici decât oriunde pe pământ, iar reflecţiile acestea, fiind văzute de ochii oamenilor şi păstrate în inimile lor, îi fac să-l iubească pe Dumnezeu, dar şi natura, aşa că sunt oameni liniştiţi, iar atunci când vei fi Rege, vei putea domni peste ei şi te vei bucura de încrederea lor.

Iar copilul obişnuia să se joace cu cosiţele ei, pe care Ducesa le despletea pentru el şi le lăsa să-i atârne pe umeri. Şi astăzi, sunt unii care şuşotesc că Regele ar fi mărturisit un lucru ciudat, anume că el crede că-şi aminteşte de lungile şuviţe blonde, ca de aur, ale bunicii sale, Ducesa de Mecklenburg, şi că atunci când cade pradă neliniştii, îşi mângâie propriile şuviţe aranjate în pieptănătura sacră, între degetul mare şi cel arătător, iar dezmierdarea aceasta îl calmează şi-l linişteşte. Totuşi, nimeni nu ştie dacă lucrul acesta e adevărat, iar dacă e, cui anume i l-a dezvăluit. Se prea poate să-i fi spus lui Kirsten. Sau se poate la fel de bine ca ea să fi inventat totul.

Copilul a început să vorbească de timpuriu, dar bineînţeles că vorbea în germană. Avea o voce atât de puternică, încât, atunci când striga, era auzit la o distanţă de două sau trei încăperi, aşa că, la scurt timp, s-a hotărât să se renunţe la trâmbiţaşii din timpul zilei, de care nu mai era nevoie. Trâmbiţaşul din timpul nopţii a rămas, însă, la postul lui. Ducesa Elizabeth era îngrozită de puterea

viselor. Dacă nu alinai imediat un copil după un coşmar, pruncul avea să crească mare încurcând mereu plăsmuirile cu realitatea, prăbuşindu-se astfel, încetul cu încetul, într-o stare de melancolie.

Trâmbiţaşul de noapte a primit un nou instrument şi un nou set de instrucţiuni. Nu numai că trebuia să sufle în trâmbiţă dacă Prinţul Christian plângea în orele întunecate ale nopţii, dar trebuia să cânte şi o melodie sprinţară, ca să gonească temerile copilului.

Şi se spune că Prinţul Christian nu a uitat nici lucrul acesta. Câteodată, la trei sau patru dimineaţa, muzicienii sunt sculaţi din paturile lor de deasupra grajdurilor şi chemaţi în dormitorul Regelui, unde încep să cânte cadriluri şi melodii săltăreţe.

La vârsta de trei ani, când vorbea neîncetat şi fără oprire într-o germană amestecată cu puţina franceză pe care o prinsese în zbor vizitând spălătoria de la Güstrow, unde spălătoresele franceze obişnuiau să-l îmbrăţişeze cu braţele lor calde şi dolofane şi să-l pupe de zor pe ambii obraji, Christian a fost înapoiat părinţilor săi, Regele Frederik şi Regina Sofia, la Frederiksborg. A văzut, pentru întâia oară, că şi mama lui avea un păr lung şi bălai.

Ca să-i mai potolească sporovăiala neîncetată, i-au dat crete colorate în roşu şi negru şi l-au încurajat să deseneze lucrurile din jurul lui: căţei şi pisici, soldăţei din lemn, statui, modele de nave, vătraie, fântâni şi nuferi, copaci şi peşti. Foarte curând, a ajuns să stăpânească şi această artă, astfel încât, la repertoriul impresionant de sporovăieli găzduit de trupul său plăpând s-a mai adăugat încă un subiect de conversaţie: dezbaterea desenelor sale. Nobilii aflaţi în vizită trebuiau să se uite pe pagini în şir de desene cu soldăţei în uniforme vişinii şi copaci schiţaţi în cărbune, şi erau rugaţi să-şi dea cu părerea în privinţa lor. Regele Franţei, aflat într-o somptuoasă vizită de stat, a fost cât se poate de amuzat când Prinţul i s-a adresat (în franceză) astfel:

— Acesta este un desen cu Nils, pisica mea. Ce credeţi, Maiestate, este o reprezentare fidelă?

— Ei bine, a răspuns Regele Ludovic, unde este pisica? Aduceți-mi pisica, și atunci mă voi pronunța.

Dar Nils, pisica, n-a fost de găsit. Au trecut ore întregi, timp în care servitorii au strigat-o, au căutat-o pe la porți și pe lângă grădinile de zarzavat, dar tot n-au dat de ea. Apoi, în toiul banchetului oficial, Maiestatea Sa, Regele Franței, a simțit dintr-odată că cineva îl trage de mâneca brodată a hainei sale. Chiar lângă cotul său stătea Prințul Christian, în cămașă de noapte, ținând în brațe pisica, care purta în jurul gâtului o fundă albastră din satin.

— Iat-o pe Nils, a anunțat triumfător băiatul.

— Ah, a spus Regele Ludovic, ce păcat că acum nu mai am desenul la îndemână.

— Dar n-aveți nevoie de desen, i-a răspuns băiatul. Regii țin minte tot. Așa spune tata.

— O, da, cât se poate de adevărat, a spus Regele Ludovic. Uitasem că noi ținem minte tot, dar acum mi-aduc aminte. Ei bine, hai să vedem...

A luat-o pe Nils din brațele băiatului și a așezat-o pe masă, între un coș cu fructe și o carafa cu vin, și a început să o mângâie, în timp ce nobilii reuniți și doamnele lor urmăreau spectacolul și zâmbeau cu îngăduință.

— După părerea mea, a spus Regele Franței, asemănarea este cât se poate de reușită și de fidelă, cu excepția unui singur lucru.

— Ce lucru? a întrebat băiatul.

— Desenul tău nu toarce!

Mesenii au râs zgomotos la gluma aceasta.

În noaptea aceea, cum era singur-singurel, Prințul Christian, cu gândul la observația Regelui Franței, a deschis ușa camerei sale și l-a întrebat pe trâmbițaș dacă știe cumva cum ar putea cineva să făurească un desen care să scoată și sunete.

— Încă mai visați, Alteță? l-a întrebat îngrijorat tânărul. Să vă cânt o gigă?

*

La vârsta de şase ani Christian a început să călătorească prin regat împreună cu Regele şi Regina.

De-acum vorbea daneza, dar nu uitase nici limba germană, nici cea franceză. Părea să aibă o memorie extraordinară pentru toate lucrurile de pe pământ.

Călătoria avea două scopuri fundamentale: ca Regele să colecteze impozitele şi taxele în natură de la fiefurile şi oraşele situate pe pământurile Coroanei şi să viziteze în voie oraşele acelea, pătrunzând în locurile în care se practica comerţul şi în care erau produse bunurile, ca să se asigure că meşteşugurile se practicau aşa cum se cuvine şi că bunurile erau produse la un standard înalt de calitate. Regele i-a spus fiului său:

— Ceva trebuie eradicat din Danemarca dacă vrem să ne ţinem fruntea sus în lume şi să facem negoţ, iar acel ceva este lucrul de mântuială.

La început, băiatul n-a înţeles cuvântul acesta, dar mama lui i-a explicat înţelesul în felul următor:

— Dacă ar fi să descoperi, i-a spus ea, că pantofii tăi au cataRame de mărimi diferite, când, de fapt, trebuiau să aibă aceeaşi dimensiune, ai trage concluzia că persoana care le-a facut se face vinovată de lucru neglijent, şi asta numim noi „treabă de mântuială". Ai fi iertat dacă ai smulge cataramele de pe pantofi, sau chiar dacă i-ai arunca de tot. Vezi tu, în ţara noastră trebuie să existe perfecţiune. Trebuie să putem rivaliza cu Franţa, cu Olanda şi cu Anglia în tot ceea ce facem şi producem. Iar când vei fi Rege, va trebui să consideri orice lucru de mântuială drept o insultă la adresa numelui tău, şi să pedepseşti persoanele care se fac vinovate de producerea lor. Înţelegi?

Christian a încuviinţat, şi nu a trecut mult până să ajungă să creadă că părinţii lui îi explicaseră chestiunea cu pricina pentru că el avea o datorie importantă de împlinit în această privinţă. Căci, de fiecare dată când intra acum cu tatăl său într-un atelier, fie că era vorba despre cel al unui meşter mănuşar, al unui cizmar, berar,

gravor, tâmplar sau al unui meşter lumânărar, observa că se afla la înălţimea potrivită ca să întindă capul chiar deasupra bancurilor de lucru şi astfel să cerceteze îndeaproape şi de la acelaşi nivel obiectele expuse pentru inspecţie. Cu alte cuvinte, avea o perspectivă unică. Toţi ceilalţi vedeau lucrurile de deasupra, dar el le contempla faţă în faţă. Le privea aşa cum îl priveau şi ele pe el. Iar privirea lui de desenator era o privire de vultur. Tot timpul alinia obiectele din ochi, le compara şi le măsura. Căuta cele mai mici cusururi: firele scăpate dintr-un balot de mătase, o pată pe marginea vreunui pocal smălţuit, cusăturile inegale la vreo pereche de pantaloni din piele ori capacul vreunei cutii care nu se închidea cum trebuie. Şi atunci, deloc intimidat de expresia de consternare de pe faţa meşteşugarului sau a neguţătorului, îl chema pe tatăl său Regele, îi atrăgea atenţia asupra defectului pe care nimeni altcineva în afara lui nu îl observase şi şoptea cu solemnitate : „Lucru de mântuială, tăticule!"

Într-o bună zi, în oraşul Odense, cortegiul regal a vizitat un năsturar. Acesta era un om bătrân, pe care Regele îl cunoştea de când era copil, şi care l-a întâmpinat pe tânărul prinţ cu efuziuni elaborate de emoţie şi afecţiune, şi i-a înmânat pe dată drept cadou un săculeţ cu nasturi. În săculeţ erau nasturi confecţionaţi din aur şi argint, din sticlă şi cositor, din os şi carapace de ţestoasă. Mai erau şi nasturi din fier, butoni din alamă, cupru, piele, fildeş şi sidef. Iar Christian a fost fermecat de săculeţul cu nasturi primit cadou. Un fior de încântare nemăsurată îl străbătea de fiecare dată când băga mânuţa în săculeţ şi simţea cum mulţimea de nasturi se rostogolea şi-i aluneca printre degete.

În noaptea aceea, când s-a întors la locuinţa lui din Odense, după ce a luat cina şi a rămas singur în camera lui, a aşezat o lampă pe podea şi a răsturnat toţi nasturii din săculeţ în cercul de lumină. Nasturii străluceau şi sclipeau. S-a ghemuit şi a început să-i împrăştie încet cu vârfurile degetelor. Apoi a îngenuncheat foarte aproape de ei şi şi-a lipit chipul de ei, simţind pe obraz

suprafaţa lor fină şi rece. Îi plăceau mai mult decât oricare alt cadou pe care-l primise vreodată.

Abia în dimineaţa următoare şi-a adus aminte de porunca sacră a Regelui în privinţa lucrului de mântuială. În lumina rece şi palidă a unui răsărit de octombrie din Odense, Christian a răsfirat nasturii în cerc pe podea, i-a întors răbdător pe toţi cu faţa în sus şi a început să-i examineze.

A fost cât se poate de şocat. Pentru fiecare nasture perfect, cu muchiile fine, lustruit uniform, fără nici un fel de fisură sau spărtură, cu cele două găuri poziţionate simetric, existau patru, cinci, ba chiar *şase* nasturi care prezentau defecte evidente şi de netăgăduit. A fost cuprins de tristeţe. Nasturii păreau să-l privească rugător, să-l implore să treacă peste micile lor imperfecţiuni. Dar le-a ignorat rugăminţile stăruitoare şi sentimentale. I se spusese că viitorul Danemarcei stă în eradicarea lucrului de mântuială şi îi promisese tatălui său că-l va ajuta să-l stârpească oricând şi oriunde îl va găsi. Îl descoperise aici, şi urma să procedeze aşa cum se cuvenea.

A pus grămadă toţi nasturii cu defecte, a chemat un servitor şi i-a cerut să-i ia de acolo. La un moment dat, avea să-i aducă Regelui la cunoştinţă că munca bătrânului năsturar era de o calitate foarte proastă şi avea să-i sugereze să-l lipsească de dreptul de a-şi câştiga existenţa prin acest meşteşug.

Întors la Rosenborg, câteva zile mai târziu, Prinţul Christian a scos săculeţul cu nasturi (care acum conţinea numai nasturii fără cusur) din cufărul lui şi a băgat mâna în el. Pentru că acum erau atât de puţini nasturi, sentimentul de plăcere care-l cuprinsese întâia oară când făcuse lucrul acesta dispăruse cu desăvârşire. De la cel mai minunat dar pe care-l primise vreodată ajunsese un lucru complet lipsit de importanţă, şi, în curând, l-a pus deoparte.

Şi totuşi, se pomenea deseori gândindu-se la el. Îl încurca. Nu reuşea să-i dea de capăt. Ştia prea bine că darul primit nu era nimic altceva decât un săculeţ de obiecte imperfecte, şi, cu toate

acestea, îl fascinase şi îl umpluse de încântare. Îl *adorase*. Asta însemna că iubise un lucru imperfect, o ruşine pentru Danemarca. Ştia prea bine că toate acestea trebuiau să aibă o explicaţie, dar pur şi simplu nu-şi putea da seama care era aceasta.

Kirsten: din Jurnalul ei

Un cadou pe care nu l-am menţionat, pentru că nu a sosit încă, este unul primit de la mama, Ellen Marsvin: îmi dăruieşte o Femeie.

Le place să li se spună „Doamne de onoare" sau „Doamne de companie" dar eu nu văd de ce ar trebui să primească asemenea Titluri nişte persoane inferioare mie sub orice aspect şi cu nimic mai bune decât nişte simple Servitoare. Aşa că eu le numesc *Femeile* mele, pur şi simplu. Au şi nume, bineînţeles: Johanna, Vibeke, Anna, Frederika şi Hansi. Dar niciodată nu-mi vin numele astea în minte când am nevoie de ele, aşa că spun doar „Femeie, ia asta de aici" sau „Femeie, închide uşa" sau oricare alta dintre cele o mie şi una de comenzi pe care trebuie să le dau în fiecare zi, multe dintre care ar fi complet inutile dacă şi-ar petrece mai puţin timp visând la tot felul de noi, minunate şi onorabile Apelative pentru ele însele, şi mai mult timp concentrate asupra Sarcinilor ce trebuie îndeplinite.

Nu cu mult timp în urmă m-am hotărât să reclasific datoriile Femeilor mele şi să le organizez în noi Categorii. Şi sunt convinsă că Reorganizarea mea a fost una inspirată. Fiecare dintre ele trebuie acum să fie responsabilă pentru câte o parte din mine, cum ar fi mâinile mele, picioarele, capul, stomacul şi aşa mai departe. Astfel, pentru a mă îmbrăca aşa cum se cuvine, am nevoie de toate, ceea ce le împiedică, într-un mod abil, să lipsească în vreo zi din serviciul meu. Iar această Restricţie pe care le-am impus-o mă umple în secret de încântare şi bucurie. Viaţa mea

este încorsetată de Restricţii şi de datoria efectuării anumitor Ritualuri extrem de neplăcute pentru mine, aşa că nu văd de ce vieţile unor simple Femei ar trebui să fie scutite de astfel de constrângeri când a mea nu este.

Când i-am menţionat Mamei Reorganizarea Datoriilor, m-a întrebat, cu toate că ideea i s-a părut ingenioasă, dacă nu cumva nu-mi ajung Femeile pentru toate părţile trupului meu. I-am răspuns că Subdiviziunile mele fuseseră realizate logic, şi că, prin urmare, Johanna se numea acum Femeia Capului, Vibeke era Femeia Pieptului, Anna, Femeia Mâinilor, Frederika, Femeia Fustei, şi Hansi, Femeia Picioarelor. (Aceste titluri au rezonanţa apartenenţei la o breaslă, aşa că le-am spus Femeilor mele: „Poftim. Voi, care ţineţi atât de mult la Nomenclatură, primiţi aceste denumiri şi mulţumiţi-vă cu ele.")

Mama îmi spune: „Dar tu eşti mai mult decât atât, Kirsten, nu eşti doar picioare şi mâini şi aşa mai departe." Prin asta vrea bineînţeles să spună că toţi muritorii sunt Creaturi Minunate, de o complexitate ciudată, şi că anumite Nevoi şi Sentimente ale noastre nu pot fi localizate cu precizie sau în totalitate în Categoriile pe care le-am enumerat, dar, cu toate acestea, trebuie să fie deservite din când în când de către una dintre Femei. Şi astfel, Mamei îi vine ideea să plătească ea însăşi, pentru ca eu să mă bucur de această Femeie Plutitoare, care să nu aibă un Nume de Breaslă şi să nu fie atribuită niciunei părţi anume ale mele, dar care, cu toate acestea, să fie gata să mă slujească în orice fel, oricând, zi şi noapte.

Cred că este o Idee Bună. Şi astăzi am auzit că s-a găsit femeia pentru sarcina aceasta, şi că va sosi din Iutlanda săptămâna viitoare. Numele ei este Emilia.

În timpul iernii, adică acum, aici totul este de o dezolare teribilă, iar plictiseala care mă cuprinde în anumite zile mă înfurie într-atât împotriva lumii încât îmi doresc cu disperare să fi fost un Bărbat şi un Soldat, ca iubitul meu, ca să pot ataca pe careva cu o lance.

Ieri am avut nişte vizitatori. Doi dintre ei erau Ambasadori din Anglia, iar al treilea era un Elefant. Ambasadorii erau nişte bărbaţi cu înfăţişări bolnăvicioase, care n-au făcut nimic interesant şi care de-abia puteau îngăima câteva cuvinte în daneză sau germană. Elefantul, în schimb, a fost cât se poate de distractiv. Ştia să îngenuncheze şi să danseze. Sosise împreună cu o trupă de Acrobaţi, care stăteau cocoţaţi pe spatele şi pe capul lui, şi i se căţărau pe picioare, iar eu i-am spus Regelui: „Vreau să călăresc pe Elefant!" aşa că Acrobaţii (oameni mici de statură, dar foarte puternici) m-au luat pe sus şi m-au aşezat pe Elefant, iar eu m-am legănat ceva vreme pe el, încântată nespus de senzaţia de a mă afla la Înălţime, în timp ce ei îl plimbau în cerc, şi am văzut că toate ferestrele de la Rosenborg se umpluseră cu oameni care mă priveau.

Dar bineînţeles că, după ce m-au văzut pe Elefant, Copiii mei au început, unul câte unul, să vocifereze că vor şi ei să călărească pe Elefant. Le-am interzis-o cu desăvârşire şi am refuzat să mă las înduplecată de văicărelile şi de rugăminţile lor stăruitoare. Asta este beleaua cea mai mare cu Copiii: nu poţi să faci nimic, că repede vor şi ei să facă acelaşi lucru, iar Obiceiul acesta de a Imita mă enervează atât de tare încât jur că mi-aş dori să nu fi avut niciodată vreun Copil, pentru că nu fac altceva decât să mă aducă într-o aşa stare de Nervi, din care nu pot să scap decât atunci când sunt departe de ei, în patul Contelui.

Şi, din nefericire, de o bună bucată de vreme n-am mai trecut prin patul acela, ci doar am visat la el din patul meu. E trist să fiu de una singură, dar reuşesc să îndur această suferinţă cu gândul la următoarea mea întâlnire cu Iubitul meu. Dar ceea ce nu mai pot îndura cu nici un chip sunt Vizitele Conjugale ale Regelui şi m-am hotărât că *nu* le voi mai suporta. Aşa că, atunci când a venit noaptea trecută în camera mea şi s-a urcat în patul meu, şi a încercat să-şi pună mâna pe sânul meu şi să se lipească de mine, am început să gem şi să plâng incontrolabil, şi i-am spus că

sfârcurile mi-erau iritate şi tot trupul mă durea, şi că eram obosită şi sub nici un chip nu putea să mă atingă. Am crezut că va protesta, pentru că bărbaţilor, atunci când sunt înfierbântaţi, prea puţin le pasă de durerea pe care o pricinuiesc, dar, în schimb, Regele a plecat imediat, spunând că îi pare foarte rău pentru suferinţele mele şi că speră ca puţină odihnă să le vindece.

Ceea ce nu ştie încă este că nici un fel de odihnă n-are să le vindece vreodată. Aş putea dormi până la primăvară, şi tot aceleaşi sentimente aş avea faţă de el, aşa că acum, singura mea preocupare trebuie să fie cum anume să-l fac să devină Indiferent faţă de mine.

Asta e tot ce-mi doresc. M-am hotărât că nu-mi pasă dacă sunt izgonită din Copenhaga, sau chiar dacă mi se reduce numărul de Femei. Nu-mi pasă nici dacă n-am să-mi mai văd niciodată Copiii. Viitorul meu este alături de Conte. Afară de el, nimic altceva pe lume nu-mi aduce plăcere sau bucurie.

Sarcina

Peter Claire şi Jens Ingemann se întorc în sala de mese pentru a aştepta prima convocare a zilei. Tânărul muzician primeşte cu mâinile îngheţate un al doilea castron cu lapte fierbinte.

I se prezintă şi alţi membri ai orchestrei: Pasquier, un flautist francez; italienii Rugieri şi Martinelli, care cântă la vioară; Krenze, din Germania, solistul la violă. Pasquier comentează că speră ca Peter Claire să nu fugă.

— Să fug? Dar de-abia am sosit.

— Muzicienilor englezi le cam place să fugă, spune Pasquier. Harpistul Carolus Oralli şi John Maynard, au fugit amândoi de la curtea asta.

— Dar de ce au fugit? Ce i-a determinat să fugă?

Rugieri se alătură şi el conversaţiei.

— Ai să vezi, începe el, cum ne ducem traiul în pivniţă, cufundaţi cea mai mare parte a timpului în întuneric. Şi astăzi are să fie aşa. Nu poţi să condamni pe cineva pentru că-i este dor de lumină.

— Pe mine nu prea mă deranjează întunericul, spune neamţul Krenze, cu un zâmbet uşor. Întotdeauna am crezut că viaţa nu este altceva decât o pregătire pentru moarte. Presupun că dacă stau în întuneric şi în frig, mă pregătesc mai eficient, nu-i aşa?

— Krenze pretinde că nu suferă, intervine şi Rugieri în discuţie, dar noi nu-l credem. Mă uit la chipurile noastre în lumina torţelor şi mă simt legat sufleteşte de grupul acesta de oameni, legat prin suferinţă, pentru că asta văd oglindit pe fiecare chip. E adevărat, nu-i aşa, Martinelli?

— Aşa e, spune Martinelli. Şi nu ne e ruşine de lucrul ăsta, pentru că ştim că până şi oamenilor măreţi, ca Dowland, condiţiile astea li s-au părut dificile, şi pentru că mai ştim că, atunci când era în Anglia, în permisia acordată de Rege, şi-a amânat dinadins sosirea aici. A pretins că nava la bordul căreia pornise din Anglia a fost întoarsă din drum de vânt şi de îngheţ. Îşi amintea prea bine cum ne petreceam timpul aici...

— Pur şi simplu nu s-a putut ridica deasupra nimicniciei propriei sale vieţi, atâta tot, spune Krenze. Compunea o muzică frumoasă, dar nu se putea folosi de ea în adâncul sufletului său. În privinţa asta, strădaniile sale erau inutile.

— Ei, haideţi acum, intervine Jens Ingemann, cu gesturi pline de nelinişte, de ce să zăbovim asupra părţilor rele? Bietul domn Claire! De ce să nu-i descriem ce armonii minunate creăm. Ştii, până şi găinile tac deseori, tac cu desăvârşire, de parcă s-ar afla în transă, atunci când cântăm...

— Dar n-ar trebui să fie nici un fel de *găini* aici! spune Pasquier.

— Într-adevăr, încuviinţează Jens Ingemann, cât se poate de adevărat, găinile ne distrag atenţia. Dar, cu toate acestea, cred că

suntem într-adevăr o orchestră grozavă. Şi este o mare onoare să ne servim Regele. Am fi putut să ne petrecem viaţa în vreun orăşel de provincie, interpretând cantate duminica... Domnule Claire, dacă ţin bine minte, dumneata erai în Irlanda, în casa unui nobil, înainte de a ni te alătura?

— Da, răspunde Peter Claire. Eram alături de Contele O'Fingal, pe care-l ajutam să compună.

În clipa aceasta, unul din slujitorii Regelui intră în sala de mese şi anunţă că Maiestatea Sa s-a întors de la vânătoare şi că îşi va lua micul dejun în *Vînterstue*. Nu spune nimic despre pivniţă, dar muzicienii ştiu că într-acolo trebuie să se îndrepte acum.

Pun deoparte castroanele cu lapte şi, ducând cu ei instrumentele, se grăbesc afară, prin ninsoarea care s-a înteţit.

Un clavecin splendid, pe care Peter Claire nu-l observase în pivniţă mai devreme, se iveşte de sub husa lui protectoare din catifea, iar Jens Ingemann se aşază în faţa lui, întors înspre semicerc. Krenze, neamţul care cântă la violă, umblă de colo până colo şi distribuie partiturile pe fiecare stativ în parte. Prima piesă este o galiardă, scrisă de un compozitor spaniol, Antonio de Ceque. Rugieri se plimbă la rândul lui pe la fiecare stativ în parte, aprinzând lumânările fixate pe ele, care, zi după zi, picură dâre de ceară pe partituri.

Aşteaptă cu toţii, acordându-şi instrumentele pe cât de încet posibil, ca nici un sunet discordant să nu răzbată până deasupra. Torţele răspândesc o lumină puternică. În coteţul păsărilor, o găină maronie se chinuie să facă un ou. Fulgii care pătrund în rotocoale prin fantele din zid se topesc de cum ating podeaua şi formează două băltoace de apă rece ca gheaţa.

De sus se aude un zgomot şi trapa se deschide. Acordatul instrumentelor încetează. Jens Ingemann ridică mâna ca să-i reducă pe toţi la tăcere, dar găina maronie încă se mai jeleşte în timp ce oul rămâne pe jumătate în trupul ei. Pasquier loveşte cu arcuşul

în cuşcă. Şocul izbiturii face găina să-şi depună oul şi să alerge bezmetică prin coteţ, cotcodăcind.

Apoi, prin sistemul complicat de ţevi, care ies într-un sfârşit la lumină din peretele din partea dreaptă, se aude vocea Regelui:

— Nu vreau nimic solemn astăzi! Se aude acolo jos? Fără fugi, fară arii lente. Cântaţi până se închide trapa.

Încep. Lui Peter Claire i se pare că muzicienii cântă doar pentru ei înşişi, ca o repetiţie pentru vreun viitor concert, desfăşurat într-o sală măreaţă şi bine luminată. Trebuie să-şi reamintească clipă de clipă că muzica, precum aerul din corpul unui instrument de suflat, este purtată prin ţevile răsucite şi ajunge, limpede şi răsunătoare, în *Vinterstue*, unde Regele Christian îşi ia micul dejun. Încearcă să-şi imagineze cum anume sună muzica aceasta şi dacă propria lui interpretare (aceasta este o galiardă unde flautele sunt instrumentele principale) poate fi, cu toate acestea, auzită. Tânjeşte spre perfecţiune, ca întotdeauna şi, pentru că se concentrează cu atâta îndârjire asupra interpretării şi ascultării acesteia, nu bagă de seamă, aşa cum se gândea că o va face, frigul din pivniţă, iar degetele-i sunt suple şi sprintene.

Totodată, mai poate auzi că sunetul creat de orchestra aceasta este de o mare vitalitate, un sunet generos, un sunet, trage el concluzia, pe care nici un ansamblu englez nu l-ar putea crea vreodată. Ingemann îi dirijează, indicând măsura cu înclinări ritmice ale capului, dar sunetul are, în esenţa lui, ceva cu totul nou pentru el, o calitate pe care nu o poate defini cu exactitate, dar care înţelege că provine tocmai din alăturarea aceasta atât de deosebită a unor muzicieni din şase ţări diferite, fiecare cu propria lui sensibilitate şi modalitate de expresie. Peter Claire a constatat deja că aceştia sunt oameni fermi în convingerile lor, care, cu siguranţă, în cea mai mare parte a timpului, nu reuşesc să cadă de acord între ei, dar care acum, înghesuiţi laolaltă în micul lor regat întunecat, par să creeze o armonie bogată şi fără de cusur.

După galiardă, încep o sarabandă, compusă tot de Antonio de Ceque. Lui Peter Claire i s-a spus că mesele Maiestăţii Sale, chiar şi micul dejun, pot dura foarte mult, şi că uneori cântă ore în şir, fără nici un fel de pauză. Dar astăzi nu e scris să fie una din acele dăţi. Când se sfârşeşte sarabanda, tocmai când dau paginile partiturilor şi se pregătesc pentru următoarea bucată muzicală, ţevile răsună deodată cu zgomot. Pare a fi un râgâit asurzitor.

Apoi răsună vocea Regelui:

—Destul! Deja mă apucă indigestia. Domnule Claire, cel care cântă la lăută, să vii în dormitorul meu în jumătate de oră.

După care trapa se închide, cu un zgomot ca de tunet, trimiţând înspre pivniţă un curent descendent de aer cald, care stinge lumânările.

Deşi e de abia zece dimineaţa, Regele Christian s-a dus la culcare. Slujitorii au tras draperiile în dreptul ferestrelor dormitorului său şi lămpile au fost aprinse, întocmai ca şi când s-ar fi lăsat întunericul.

Îi ordonă lui Peter Claire să se aşeze aproape de el. Îi spune:

— Am vrut să mă mai uit o dată la tine. Vino cu faţa aici, la lumină.

Ochii Regelui cercetează trăsăturile lui Peter Claire încă o dată, cu deosebită atenţie, de parcă muzicianul ar fi fost o operă de artă.

— Ei bine, spune el după o vreme, m-am înşelat. Credeam că poate te-am visat în timpul nopţii, dar până la urmă eşti cât se poate de real. Credeam că te-am încurcat cu îngerii pe care eram încurajat să mi-i imaginez când eram copil, şi cu... dar nu mai contează... Aşa obişnuiam să-mi imaginez îngerii, cu trăsături ca ale tale. Bunica mea obişnuia să-mi spună că pluteau în jurul nostru pe nori. De Crăciun îmi umpleau pantofii cu aur şi argint. Cred că toată viaţa am aşteptat un înger, fără ca vreunul să mi se arate vreodată. Dar acum iată c-ai sosit tu, tu şi lăuta ta. Aşa că am hotărât să-ţi încredinţez o sarcină.

Peter Claire răspunde că este gata să se angajeze la orice sarcină pe care ar avea-o în vedere Maiestatea Sa, dar, în clipele următoare Regele rămâne tăcut. Ochii îi par obosiţi şi visători, de parcă ar fi pe punctul de a adormi, dar după câteva momente se dezmeticeşte. Ia o înghiţitură de apă amestecată cu o pudră albă dintr-un pahar.

— E pentru stomac, spune el. Mă necăjeşte zi şi noapte. Nu mă lasă să dorm. O viaţă fără somn începe să meargă prost. Pierdem socoteala lucrurilor. Asta pretind întotdeauna de la muzică, să-mi redea socoteala lucrurilor. Spune-mi, tu ce speri să obţii de la ea?

Nimeni nu-i mai pusese vreodată o astfel de întrebare lui Peter Claire, în toţi cei douăzeci şi şapte de ani de viaţă ai săi. Răspunde bâlbâindu-se că prin muzica lui crede că poate exprima ceva din străfundul lui care, altfel, ar rămâne fără voce proprie. Regele îl întreabă:

— Dar ce este acel *ceva*, domnule Claire? Îl poţi defini?

— Nu. Aş spune, probabil, că este ceea ce am în inima mea...

— Mai adânc. Inima umană este prea strâns legată de simţurile noastre. Mult mai adânc decât atât.

— Atunci, nu cred că ştiu, Maiestate.

— Ordine. Cu toţii tânjim după ordine, în adâncul sufletului. O ordine care să oglindească Armoniile Celeste ale lui Plato, o rectificare adusă haosului tăcut care domneşte în sufletul fiecărui om. Iar muzica se apropie cel mai mult de restabilirea acestei ordini în noi. Chiar şi într-un om care nu a înţeles adevărata natură a dilemei sale, în muzica sublimă el va descoperi că străduinţele sale pot fi subsumate unui calm minunat, şi se va simţi împăcat cu sine însuşi. Nu este adevărat?

— Se prea poate, Maiestate, doar că ştiu că există oameni pentru care muzica nu pare a fi o consolare...

— Poate că nu au suflet? Poate că diavolul le-a furat sufletul când s-au născut?

— Poate că da...

— Sau sunt asemeni copiilor, trăind numai la suprafaţa lumii şi închipuindu-şi că nu există nimic dincolo de ea?

— Sau poate că nu au auzit o muzică îndeajuns de sublimă?

— La asta nu mă gândisem, dar este o presupunere cât se poate de rezonabilă. Poate că ar trebui să mărim numărul de concerte publice? Oare asta ar trebui să facem? Mă întreb dacă nu cumva, în general, regii şi guvernele nu sunt prea meschini când vine vorba de muzică? Mă întreb dacă am avea mai multă ordine *externă* dacă oamenii ar putea auzi muzică la spălătorie sau pavane[1] în taverne?

— Aţi putea să faceţi experimente în această privinţă, Maiestate.

— Da, aş putea. Mulţi dintre cetăţenii noştri sunt plini de tristeţe şi de confuzie. Nu ştiu cum să *existe* pe lume. Nu înţeleg care este scopul existenţei lor.

Peter Claire nu este sigur ce ar putea răspunde la aşa ceva. Îşi pleacă ochii şi mângâie cu degetele-i lungi gâtul şi corpul lăutei. Regele bea ultimele înghiţituri ale soluţiei cu pudră albă, râgâie zgomotos şi pune paharul pe masă.

— Acum am să mă culc, spune el. N-am dormit deloc noaptea trecută. M-am dus la soţia mea pentru puţină alinare, la patru şi jumătate, dar m-a alungat. Nu ştiu unde vom ajunge aşa.

Regele Christian încă n-a menţionat „sarcina" pe care o are în vedere pentru Peter Claire, şi acum, că el se pregăteşte de somn, Peter Claire se ridică, cu gândul că acesta este semnalul că ar trebui să plece şi să-l lase singur pe Rege. Preţ de câteva clipe rămâne în picioare, lângă pat, şovăind, iar Regele ridică privirea spre el.

— Iată care va fi sarcina ta, începe el. Vreau să *veghezi asupra mea*. Nu-ţi pot spune dacă această sarcină va fi lungă sau scurtă,

[1] Dans vechi, de origine italiană sau spaniolă, cu ritm şi mişcări lente şi cu caracter ceremonios.

mică sau mare, dar îţi cer această favoare aşa cum i-aş cere unui înger. Te învoieşti?

Peter Claire se uită cu atenţie la faţa mare şi urâtă a Regelui. Îşi dă seama, în clipele acestea, că ceva deosebit de important ar putea fi pe cale să înceapă, şi că, până la urmă, e posibil să nu fi venit în zadar în Danemarca, dar, cu toate acestea, nu ştie precis în ce constă acel ceva. Ar dori să-l întrebe pe Regele Christian ce anume înţelege prin „a veghea asupra mea", dar îi e teamă să nu pară dintr-odată obtuz şi mărginit.

— Bineînţeles că voi veghea asupra dumneavoastră, Maiestate, răspunde el.

Lamentaţia Contesei O'Fingal — din Jurnalul ei intitulat La Dolorosa

Eram fata cea mai mare a unui negustor de hârtie, *Signore* Francesco Ponti, şi-mi duceam traiul în Bologna sub blânda lui ocrotire, până când, la vârsta de douăzeci de ani, Contele O'Fingal a trecut pragul casei noastre şi s-a îndrăgostit de mine la prima vedere.

Eram îmbrăcată în alb. Părul meu negru, buclat, îmi încadra faţa. I-am întins mâna Contelui O'Fingal, care, la vremea aceea, avea treizeci şi doi de ani, şi, în timp ce priveam cum îşi lipea buzele de ea, mi-am dat seama ce-i trecea prin minte. I-am devenit soţie în mai puţin de trei luni, iar el m-a adus să locuiesc aici, pe domeniul său din Cloyne, în vestul Irlandei.

Contele O'Fingal, cunoscut dintotdeauna prietenilor săi drept Johnnie, era cel mai cumsecade bărbat cu putinţă, şi trebuie să descriu cât mai fidel blândeţea şi purtarea lui cumsecade faţă de mine. Avea o voce molcomă şi plăcută, iar în primul an al căsniciei noastre m-a instruit răbdător în tainele limbii engleze, râzând dulce la greşelile mele, iar seara, când nu aveam musafiri la

Cloyne, îmi citea din sonetele lui Shakespeare, aşa că multe dintre aceste capodopere mi-au rămas în memorie şi îmi aduc alinare în vremurile acestea triste.

Clipesc şi iată, văd mai bine ochii;
Ziua ei strâng imagini de prisos;
Visând, încerc de tine să-i apropii;
Ei drum prin bezne taie, luminos.[1]

Nu încape nici o îndoială că Johnnie O'Fingal m-a iubit, şi nici nu mă voi îndoi vreodată de lucrul acesta. Ceva din ceea ce numea la Bologna „viziunea" mea a rămas pe veci în sufletul lui, aşa că, chiar şi pe măsură ce îmbătrâneam, în mintea lui O'Fingal rămâneam la fel de tânără. Când am împlinit treizeci de ani, încă mai eram îngerul îmbrăcat în alb pe care-l zărise în faţa şeminеului din casa tatălui meu, iar trupul meu, care până la vremea aceea îi născuse deja patru copii, încă mai era, în ochii lui, trupul perfect al unei copile.

Dar acum înţeleg că în amăgirea aceasta plină de afecţiune a soţului meu se puteau deja întrevedea umbrele sau tiparul tragediei care a început să se desfăşoare în cel de-al zecelea an al căsniciei noastre.

Contele O'Fingal era mai mare decât cu mine cu doisprezece ani, dar părea mult mai tânăr decât era în realitate. Era deosebit de înalt, cred că avea în jur de un metru nouăzeci, astfel încât tatălui meu nu-i prea plăcea să stea lângă el şi prefera întotdeauna să stea jos când purta conversaţii cu el, cu toate că îl considera pe conte un om onest şi încântător.

Avea nişte mâini extrem de delicate. Iar mâinile acestea ale lui era mereu fără odihnă, veşnic gesticulând, veşnic strângând şi deschizând pumnii, de parcă s-ar fi chinuit, nesilite de nimeni,

[1] *Sonetul 43*, traducere Gh. Tomozei; *Sonete*, W. Shakespeare, Ed. Junimea, 1978.

să se desprindă de braţele lui şi să-şi croiască altă soartă, independentă de cea a corpului său. Pielea lui era foarte palidă, iar părul destul de rar, dar de o culoare şatenă tare plăcută. Avea ochii cenuşii şi plini de viaţă. Întrucât el era Domnul şi Stăpânul, iar tatăl lui, răposatul Conte, fusese un proprietar meticulos în toate, care se îngrijise de toate fermele şi casele de pe domeniul său, oamenii din Cloyne obişnuiau să mă întrebe: „Şi ce vă mai face chipeşul soţ, Lady O'Fingal?" Ca să spun drept, în ochii mei, „chipeş" nu era cuvântul cel mai potrivit pentru a-l descrie pe Johnnie O'Fingal, dar, cu toate astea, era un tânăr potrivit de frumos, şi, deşi m-am simţit tare singură în primii ani petrecuţi în Irlanda, am început să ţin foarte mult la el.

Era un tată bun cu copiii noştri, la fel de răbdător cu lecţiile şi cu copilăriile lor cum fusese cândva cu mine pe când mă iniţiase în tainele limbii engleze. Adeseori, când stăteam împreună în încăperea măreaţă decorată cu marmură, sau când îmi citea sonete lângă foc, mă trezeam uitându-mă la el şi spunându-mi în sinea mea că luasem decizia corectă atunci când fusesem de acord să-l accept ca soţ. Ar trebui aici să mai menţionez un lucru: Johnnie O'Fingal avea şi o mare avere.

Iar acum trebuie să ajung şi la marea nenorocire. Totul a început într-o noapte friguroasă de iarnă, când o furtună dădea târcoale casei noastre şi auzeam zbuciumul mării foarte aproape de noi, de parcă ar fi avut de gând să năvălească în camerele noastre şi să ne înece pe toţi. Cum mi-era frică, l-am trezit pe Johnnie, care s-a sculat, a aprins o lampă pentru mine şi mi-a acoperit umerii cu un şal. Mi-a spus că în copilărie auzise adesea aceeaşi mare tumultuoasă, dar că ştia că nici într-o mie de ani n-avea să ajungă la uşile noastre, şi astfel m-a liniştit şi-a stat acolo în lumina lămpii, ţinându-mă de mână.

După câteva clipe mi-a mulţumit că l-am trezit atunci. Când l-am întrebat de ce, mi-a spus că tocmai avusese un vis minunat

şi că, dacă ar fi continuat să doarmă până dimineaţa, ar fi putut să dispară în neantul acela pe care-l numim regatul lucrurilor uitate.

Johnnie O'Fingal visase că putea să compună muzică. În reveria lui miraculoasă, se îndreptase către sala cea mare, unde se găsea un clavecin (la care ştia să cânte potrivit de bine) şi unde îi invitam uneori pe cei mai buni muzicieni irlandezi ai momentului ca să ne distreze pe noi şi pe prietenii noştri cu un concert, iar odată ajuns acolo, se aşezase la clavecin şi luase o foaie din hârtia tatălui meu şi o pană de scris proaspăt ascuţită. Într-o grabă frenetică, schiţase pe foaie liniile portativului şi începuse imediat să îl umple cu nişte notaţii muzicale complicate, ce corespundeau unor sunete şi armonii care se revărsau, fără cel mai mic efort, din mintea lui pe pagina de hârtie. Iar apoi, începuse să cânte muzica pe care tocmai o compusese, şi era o lamentaţie de o asemenea graţie şi frumuseţe că nu credea să mai fi auzit vreodată ceva asemănător.

Visul lui mi s-a părut atât de minunat încât i-am spus numaidecât:

— Ei bine, de ce nu te duci chiar acum în sala cea mare şi nu vezi dacă nu cumva, atunci când te aşezi în faţa instrumentului, nu-ţi poţi aduce aminte melodia?

— A, nu, a spus el, rareori suntem capabili în realitate de lucrurile pe care le putem realiza în vise.

Dar eu am insistat. Din acea noapte n-a existat o clipă în care să nu-mi fi dorit să nu fi insistat.

La îndemnul meu, Johnnie a coborât în sala cea mare, trezind un servitor ca să meargă să-i facă focul în încăpere. A rămas acolo tot restul nopţii, aşezat la clavecin, iar atunci când am coborât la timp pentru micul dejun, l-am zărit acolo, luminat de o rază de soare ce pătrundea printr-una dintre ferestrele înalte, după furtuna din noaptea precedentă. Avea părul răvăşit. Pe podea zăcea o grămadă de hârtii mototolite, mâzgălite toate cu linii şi note muzicale.

— Ei bine, Johnnie? l-am întrebat.

S-a întins spre mine şi m-a luat de mână.

— Ascultă! mi-a spus. Ascultă!

A început să cânte o melodie de o dulceaţă stranie şi obsedantă, care îmi aducea aminte întrucâtva de muzica pe care o auzisem cu multă vreme în urmă, în Bologna, compusă de marele Alfonso Ferrabosco. Am rămas ţintuită locului, pradă unei uimiri mute. Când melodia s-a oprit brusc, i-am strigat:

— Continuă! E minunat, Johnnie. Cântă-mi toată melodia.

Dar nu putea să cânte mai departe. Mi-a spus că cele câteva măsuri muzicale îi veniseră în minte în primele cincisprezece minute după ce se aşezase la clavecin, şi că orice încercare de a merge mai departe crea ceva mediocru, care strica începutul compoziţiei. I-am spus că asta se întâmpla pentru că era obosit şi i-am sugerat să întoarcă în pat şi să doarmă puţin, şi să se apuce din nou atunci când era mai odihnit. L-am mângâiat pe cap şi i-am netezit părul ciufulit. Doi dintre copiii noştri coborâseră, şi se uitau nedumeriţi la tatăl lor răvăşit. Iar apoi, spre marea lor uimire, pentru că acesta era un lucru pe care nu-l văzuseră niciodată şi pe care credeau probabil că n-au să-l mai vadă cât or trăi, Johnnie O'Fingal şi-a acoperit faţa cu mâinile şi a început să plângă.

Emilia Tilsen

S-a născut în Iutlanda. Tatăl ei, Johann Tilsen, este un moşier bogat cu o pasiune pentru fructele văratice. A doborât la pământ păduri întregi de fagi şi stejari ca să poată planta răsaduri de coacăz-negru şi de afine. Respiraţia de bebeluş a Emiliei avea ceva din mireasma dulce a plăcintei cu căpşuni.

Este cea mai mare din cei şase copii şi singura fată. Fraţii ei se tot năşteau unul după altul. Dădeau năvală pe lume, scâncind şi dând din picioare. Îşi încleştau gingiile de sânii mamei lor şi

sugeau laptele cu atâta violenţă, încât aceasta se simţea sfârşită şi ajungea să-şi petreacă ceasurile dintre alăptări întinsă pe canapeaua îmbrăcată în olandă, doar ca să-şi recapete puterile.

Emilia stătea lângă ea, pe podea. Îi fredona cântecele ciudate, născocite chiar de ea: „Nu ştiu din ce e făcut cerul/Uneori e făcut din zăpada jucăuşă." Şi acoperea cu sărutări mâinile mamei sale.

Iar mama Emiliei, Karen, s-a deprins cu prezenţa blândă şi guralivă a fiicei sale şi a început să o iubească mai mult decât orice sau oricine altcineva pe lume: mai mult decât pe soţul ei, Johann; mai mult decât iubea casa lor cea frumoasă sau parfumul câmpurilor cu fructe; mai mult decât pogoanele de păduri de fag care mai rămăseseră; mai mult chiar decât pe fiii săi cei lăudăroşi. Întinsă pe canapea, se uita în ochii cenuşii ai Emiliei şi la părul ei lung care nu era nici negru dar nici blond, şi îi spunea: „Nu ne vom despărţi niciodată. Întotdeauna vom sta aşa, împreună, în camera de zi. Când te vei căsători — din dragoste, draga mea, şi nu pentru pământuri sau bani sau titluri nobiliare — vom construi o casă pentru tine şi soţul tău aproape de noi, care să se vadă de la fereastra asta şi astfel ne vom vedea în fiecare zi."

Şi astfel, Emilia a crescut ocrotită de dragostea lui Karen. Se plimbau împreună pe pământurile frumoase, mergând agale, braţ la braţ, vorbind, în timp ce fraţii Emiliei alergau şi făceau tumbe în faţa lor, atraşi de Johann şi de mersul lui grăbit, dar şi de jocurile lor de tir, de câinii şi de lecţiile lor despre creşterea şoimilor. La ora de culcare îşi pieptănau una alteia părul şi îşi spuneau rugăciunile împreună. *Domnul să binecuvânteze şi apere de rău pe fiica mea mult iubită Emilia. Doamne, te rog binecuvântează şi apără de rău pe prea iubita mea mamă, Karen.*

Dar Dumnezeu nu le-a auzit rugile. Sau dacă le-a auzit, n-a ţinut seama de ele.

După două zile de la naşterea lui Marcus, ultimul său băiat, Karen Tilsen a murit în braţele Emiliei. Era o dimineaţă de februarie şi, în clipa morţii ei, întreaga boltă cenuşie care acoperea

lumea a părut să dea năvală pe fereastră, într-un şuvoi sufocant şi fără de sfârşit, să o cuprindă pe Emilia şi să o distrugă. Avea cincisprezece ani.

Acum are optsprezece ani. Este mică şi tăcută. De gâtul ei alb şi delicat atârnă un portret în miniatură al lui Karen, prins cu o panglică de catifea, iar acesta este singura avere care are vreo însemnătate pentru ea.

Cel mai mult ţine la mezinul familiei, Marcus. Adesea îi şopteşte:

— Tu mi-ai omorât mama, Marcus.

Dar el încă nu înţelege ce anume vrea ea să spună. Se agaţă de ea, sperând să afle, iar ea îl aşază pe genunchi şi-l ţine aproape de ea, pentru că miroase ca mama ei, aproape ca şi când ar mai fi încă parte din trupul ei. Îi cântă, iar pe timpul iernii, când îngheaţă afară, îl duce să patineze. Îi spune că Magdalena este o vrăjitoare.

După moartea lui Karen, Magdalena a venit ca menajeră în casa lui Johann. Are părul negru şi şolduri largi, iar Emilia se roagă la Dumnezeu să vină pe fereastră şi să o omoare cu sabia Lui. Îşi imaginează capul decapitat al Magdalenei rostogolindu-se pe scări în jos şi sfarâmându-se de lespezile din piatră ale vestibulului. Îşi imaginează un sânge negru şiroind din ochii Magdalenei.

Johann însă, din prima clipă în care a văzut-o pe Magdalena, şi-a dorit să o posede. În prima ei dimineaţă petrecută acolo, cam la trei luni după moartea lui Karen, a urmărit-o pe Magdalena până în cămara cu rufărie, a încuiat uşa, i-a sprijinit şoldurile ample de un cufăr cu lenjerie şi a pătruns-o pe la spate. Ea nu i s-a împotrivit, ci, dimpotrivă, i-a şoptit că niciodată nu simţise o plăcere mai mare decât să fie posedată în felul acesta. Când Johann a isprăvit, în timp ce-şi încheia nasturii de la nădragi şi încă se mai holba cu uimire la fundul colosal al Magdalenei, i-a spus:

— Ca angajator al tău, doresc să fac lucrul ăsta din când în când. N-are să-ţi provoace nici un fel de durere, îţi promit, ci,

din contră, are să devină o parte plăcută a îndatoririlor tale, iar datoria poate să se transforme cu timpul în cu totul altceva.

În mai puțin de un an, s-a însurat cu Magdalena. La nuntă, Emilia și-a întors privirea de la cuplu și s-a uitat la cerul mohorât care pătrunsese în încăpere în dimineața morții lui Karen și-i curmase existența, și i-a cerut cerului să dea naștere unei vijelii care să o șteargă pe Magdalena de pe fața pământului.

Dar Emilia a așteptat, și încă mai așteaptă, iar vijelia tot nu apare. Anii trec. Căpșunii și afinii dau în floare, ploile de vară udă pământul și fructele încep să se umfle și să se coloreze în roșu și în violet, apoi sunt strânse, iar frunzele atârnă fără vlagă pe crengi, apoi își pierd culoarea și cad, și tot nu apare nici un vârtej care să o înșface pe Magdalena și să o azvârle în nori.

Lui Johann și Magdalenei li se naște un băiețel, dar moare după câteva ore. Emilia se roagă să moară și Magdalena după el, dar, nici de data asta, rugăciunile nu-i sunt ascultate. Obsesia lui Johann pentru fundul Magdalenei nu mai cunoaște limite și începe să nu-i mai pese când și unde o posedă, astfel încât, într-o după-amiază fierbinte, în timp ce Emilia se plimbă cu micul Marcus pe marginea lacului, dau dintr-odată peste Magdalena, care se apleacă în apă, își depărtează picioarele și-și ridică fustele pentru a scoate la iveală carnea ei cea albă, iar apoi, în timp ce copiii privesc, Johann își croiește drum spre ea, doar cu cămașa pe el și într-o stare de excitație extremă. Marcus, de doar trei anișori, râde și arată cu degetul. Încă nu înțelege ce a văzut. Emilia îi acoperă ochii cu mâinile. Magdalena și Johann se întorc și se uită acuzator la copii, apoi se ghemuiesc și își ascund partea inferioară a trupului în apă. Fustele Magdalenei se umflă în jurul ei, roșii ca sângele.

— Plecați! le strigă Johann.

În noaptea aceea, Emilia s-a hotărât că viața ei a ajuns de nesuportat. Pe lângă ura ei pentru Magdalena, în sufletul ei a mai început să crească ceva, ceva de care la început nu-și dăduse seama, dar care acum devenea vizibil: ura pentru propriul ei tată. Se gândește că s-ar putea să fie o urmă fără limite. *Fără limite.*

Adoarme pradă unei stări de ură şi de confuzie, şi o visează pe mama ei pierdută. Recunoaşte tiparul acesta al sentimentelor: o stare de suferinţă urmată de calm. Îşi aduce aminte că astfel îşi dusese traiul vreme de cincisprezece ani: bolnavă sau neliniştită, dezorientată sau tristă, o căuta pe Karen şi atunci Karen îi vorbea, îi mângâia părul şi-i ţinea mânuţa în mâinile ei, iar după o vreme ajungea din nou la o stare de normalitate şi de seninătate, şi ştia că îşi putea vedea mai departe de viaţa ei.

Iar acum Emilia se trezeşte cu lacrimi în ochi pentru că visul a fost atât de frumos şi atât de real, şi pe tot parcursul lui a patinat fără oprire alături de Karen, braţ la braţ, de-a lungul unui râu lung şi îngheţat, răsuflările lor alcătuind un singur nor ce dansa în faţa lor, iar sunetul lamelor de la patine ce străpungeau gheaţa era ca o muzică. Karen îi spusese: „Fii curajoasă, Emilia."

Dar ce anume însemna asta? De ce fel de curaj îi cere mama ei să dea dovadă? Emilia stă întinsă în patul ei îngust, întrebându-se. Nu-şi poate imagina vreun viitor în care să fie fericită.

Se hotărăşte că s-ar putea să fie vorba de curajul de a se duce la tatăl ei şi de a-l întreba dacă nu cumva i se poate găsi vreo slujbă într-o gospodărie, ca infirmieră sau doamnă de companie a vreunei femei nobile. În timp ce rosteşte toate astea, îşi ţine ochii plecaţi, ca să nu-l vadă pe cel cărui i se adresează, pentru cazul în care ura pe care începuse să o simtă ar fi pătruns în încăpere şi s-ar fi cuibărit acolo, absorbind tot aerul şi făcând să-i fie imposibil să respire.

— Uită-te la mine, îi spune Johann.

Dar nu poate. Nu vrea. Îi este greu să suporte gândul că-şi dispreţuieşte tatăl.

— Uită-te la mine, Emilia.

Simte cum i se aprind şi i se îmbujorează obrajii. Strânge în mână medalionul ataşat de panglica lui de catifea. *Fii curajoasă, Emilia.*

Ridică privirea şi îşi vede tatăl nemişcat, privind-o cu tristeţe. Îşi spune că nu e un om rău, că Magdalena l-a vrăjit, că dacă n-ar

fi fost Magdalena, el nu ar fi desfrânat şi neglijent şi nici n-ar intra într-un lac cu membrul aţintit spre orizontul îndepărtat.

— Bun, îi zice el cu blândeţe. Spune-mi de ce vrei să-ţi găsesc o asemenea slujbă. Întotdeauna m-am gândit că ai să locuieşti aici până ai să te măriţi.

— N-am să mă mărit niciodată, îi răspunde ea. N-am să iubesc niciodată pe nimeni. Nu vreau să iubesc niciodată pe nimeni.

— De ce spui aşa ceva?

— Pentru că e adevărat. Nu vreau un soţ. Nu vreau să mă atingă nimeni. Mi-ar plăcea să am grijă de copii sau să fiu o doamnă de companie pentru vreo persoană singuratică din vreo gospodărie, undeva departe, atâta tot.

Un ceas frumos ticăie în încăpere. Afară a început să ningă. *Nu ştiu din ce e făcut cerul.*

După un lung moment de ticăit şi de ninsoare liniştită, timp în care fragmentele de cântec răsunaseră în mintea Emiliei, Johann îi spune:

— Nu vreau să fiu absurd. Ne vom strădui să-ţi găsim genul de serviciu pe care pari să-l ai în vedere şi te vom angaja acolo, dar numai pentru un scurt timp, după care îţi voi cere să te întorci. Iar atunci când te vei întoarce, ne vom gândi la căsătoria ta. Trebuie să te măriţi, Emilia, şi cu asta, basta.

Emilia ar vrea să spună: „Căsătoria înseamnă gurile lacome ale copiilor care sug, căsătoria e să mori într-o dimineaţă de februarie, fără ca nimeni să te poată salva, căsătoria este Magdalena şi fustele ei sângerii şi vrăjile care nu pot fi rupte în veci..."

— Mi se pare o învoială bună, spune Johann.

Emilia nu-i răspunde. Ştie că întotdeauna se găsesc căi de a împiedica viitorul. O parte din ea crede într-un loc divin unde se găseşte Karen, aşteptând răbdătoare ca ea să sosească.

— Între timp, spune Johann, ai să arăţi mai multă afecţiune mamei tale vitrege. E generoasă cu tine şi bună la suflet, iar tu eşti rece şi distantă fără nici un motiv. Ai să fii mai amabilă cu ea de dragul meu.

Emilia se uită afară, la ninsoare. Se gândeşte că e foarte drăguţ din partea Naturii să fie într-o continuă mişcare şi transformare, ca atunci când mintea este cuprinsă de suferinţă, să-i ofere întotdeauna vreo nouă formă de spectacol.

Din Jurnalul Contesei O'Fingal, La Dolorosa

Acum trebuie să îi amintesc pe cei patru copii ai mei. La începutul marii noastre tragedii, cea mai mare, Mary (Maria) avea nouă ani, cei doi fii ai mei, Vincent (Vincenzo) şi Luke (Luca) aveau opt şi respectiv şase, iar mezina, Juliet (Giulietta) avea abia patru anişori. Deşi recunosc că mamele încearcă deseori să sporească virtuţile copiilor lor şi chiar să le atribuie talente şi calităţi pe care aceştia nu le au în realitate, trebuie să-i cer cititorului acestui jurnal să mă creadă atunci când îi spun că aceşti copii, crescuţi cu multă blândeţe aici, la Cloyne, având nenumăraţi profesori şi instructori răbdători, pricepuţi şi eruditi, angajaţi să-i înveţe filosofie, latină, italiană şi franceză, dansul, scrima, călăria, poezia şi broderia, aceşti copii, aşadar, deveneau pe zi ce trece fiinţele cele mai frumoase şi mai fascinante pe care vi le-aţi putea imagina.

Când ne însoţeau pe mine şi pe Johnnie în vreun tur al moşiilor, toţi oamenii, fie ei păstori sau porcari, cărbunari sau culegători de midii ori cei care aveau grijă de păsări şi nevestele şi familiile lor, se înghesuiau în jurul trăsurilor noastre şi ne copleşeau cu daruri pentru copii. Se uitau plini de plăcere la ei şi o mângâiau pe Giulietta pe cap şi o lăsau să culeagă flori sălbatice din grădinile şi de pe câmpurile lor.

Tatăl lor era încântat şi mişcat peste măsură de dragostea aceasta a oamenilor pentru copiii lui, şi-mi spunea adesea că era de părere că, dacă un copil este iubit cum se cuvine de părinţii lui şi nu este niciodată rănit sau chinuit de ei, atunci şi copilul,

la rândul lui, va atrage dragostea celorlalţi oriunde s-ar duce, şi astfel va fi largul lui cu dragostea pe tot parcursul vieţii lui, la fel cum cineva se simte în largul lui în nişte haine confortabile şi călduroase, şi nu va concura niciodată pentru o afecţiune de care nu are nevoie şi nici nu se va strădui să obţină venerare din partea întregii lumi.

Eu îi împărtăşeam convingerea şi încă o mai fac, şi, de când vremurile grele s-au abătut asupra noastră, am încercat să sporesc dragostea mea pentru Maria, Vincenzo, Luca şi Giulietta în aceeaşi măsură în care grija cea plină de blândeţe a lui Johnnie a scăzut faţă de ei, ca, în ciuda celor întâmplate, copiii aceştia frumoşi să poată, mai încolo, să se simtă în largul lor cu dragostea şi să nu sufere niciodată sau să fie plini de resentimente din lipsa ei. Dar este o sarcină grea. Şi-au iubit tatăl şi l-au văzut cum, în decurs de patru ani, s-a adâncit treptat în nebunie şi-n disperare — stare în care nu era capabil să iubească vreo fiinţă, ci, din contră, căuta neîncetat vreo făptură pe care să o rănească, ca să sufere şi alţii aşa cum suferea el, să afle prin ce trecea.

În mai multe rânduri decât mă lasă inima să amintesc mânia lui s-a revărsat asupra copiilor, şi-atunci urla la ei şi-i blestema, ba chiar ridica mâna ca să-i lovească or înşfăca vreun instrument meschin de pedeapsă, ca o cravaşă sau un baston, şi încerca să-i bată cu ele.

Nu o dată au venit copiii la mine şi m-au întrebat:

— Mamă, ce se întâmplă cu Tata? Ce am făcut ca să-l înfuriem aşa?

Iar eu încercam să le explic că nu în ei începuse să-şi piardă speranţa, ci în el însuşi.

Numai de n-ar fi visat muzica aceea minunată...

M-am gândit adesea că sub nici o formă visul acesta nu se putea să fi fost unul obişnuit, căci durata de viaţă a unui vis obişnuit e mai scurtă de o clipă, sau, dacă se întâmplă să mai

zăbovească, o face doar preţ de o zi, iar la sfârşitul acelei zile dispare în întuneric. Dar visul lui Johnnie O'Fingal nu l-a mai părăsit niciodată. Şi totuşi, dacă ăsta nu a fost un vis obişnuit, atunci ce anume a fost?

După mai bine de o săptămână de nopţi şi zile nedormite, l-am obligat să se întindă alături de mine în pat, l-am ţinut în braţe şi i-am spus:

— Johnnie, ştii doar că străduania asta pentru muzica ta pierdută trebuie să înceteze. Te chinui în zadar. Uite-te şi tu cât de palid şi de slab ai ajuns. Bagă de seamă cu câtă grijă se mişcă prin casă copiii, de frica ta, de parcă ai fi devenit o fantomă. Ascultă-mă când îţi spun, trebuie să-ţi ştergi din minte visul ăsta. Trebuie să-l uiţi, dragul meu. Pentru că visul te-a părăsit şi nu se va mai întoarce în veci.

S-a uitat la mine cu ochii lui istoviţi. Mi-a spus:

— Nu înţelegi, Francesca. Dacă tu ai fi auzit cântecul acela, sunetul lui întru totul înălţător, atunci mi te-ai alătura, căutând zi şi noapte să-l regăseşti. Trebuie să mă crezi când îţi spun că era ca nici o altă bucată muzicală pe care am auzit-o vreodată în viaţa mea. Ştiu că întreaga lume s-ar minuna, ar plânge când ar auzi-o, ar simţi cum li s-ar umple fiinţa întreagă de bucurie, aşa cum s-a întâmplat şi cu mine în vis. Iar ceva atât de important nu poate fi pierdut! Nu-mi spune că s-a pierdut, pentru că refuz să cred aşa ceva. Trebuie să am răbdare, atâta tot. Trebuie să fim răbdători cu toţii, pentru că recunosc că această căutare a mea m-a îndepărtat de tine şi de copii, şi de îndatoririle mele faţă de moşii. Dar în curând am să mă întorc la voi. În clipa în care voi regăsi cântecul, voi redeveni cel de odinioară, şi totul se va îndrepta şi totul va fi bine.

Convingerea lui că visul i se putea transforma cu timpul într-un lucru concret era atât de puternică, încât am decis că n-ar trebui să-l ocărăsc şi să-l scot din sărite, după cum eram atât de tentată să o fac, ci ar trebui să păstrez tăcerea şi doar să încerc

să-l îngrijesc în timpul strădaniilor sale, să-i ţin pe copii departe de el şi să mă apuc chiar eu de unele sarcini de care ar fi trebuit să se îngrijească, cu privire la cumpăratul vitelor şi însămânţările pentru primăvară, inspectarea coşurilor şi a acoperişurilor după marile furtuni, precum şi alte lucruri care necesitau atenţia lui.

În plus, le-am poruncit servitorilor să mute clavecinul din sala cea mare (de unde cântecele pline de deznădejde ale lui Johnnie se auzeau în toată casa) în bibliotecă, unde putea cel puţin să fie singur cu munca lui teribilă, în spatele uşii închise. Mi-am jurat în sinea mea să las o lună să treacă, şi apoi să insist ca Johnnie să ne însoţească, pe mine şi pe copii, la Bologna, unde, în atmosfera diferită din casa tatălui meu, visul său înnebunitor ar fi putut să se spulbere treptat şi să nu-l mai chinuiască.

Luna aceasta, marcată doar de supărări şi de tristeţe, se apropia de sfârşit, şi deja planurile pentru călătoria noastră în Bologna erau în toi, când, într-o seară, stăteam în faţa focului care ardea în şemineu şi le citeam cu voce tare lui Luca şi Giuliettei câteva din versurile mele preferate din sonetele lui Shakespeare.

O, să nu-mi spui că un chip ce minte,
De tine rupt, mi-i flacăra întreagă,
Şi pot pleca din mine, mă pot vinde,
Sufletu-mi las în pieptul tău să treacă...[1]

Deodată, cuvintele lui Johnnie mi-au întrerupt lectura:

— Francesca, aproape am găsit-o!

Am pus cartea deoparte.

— Aproape? am întrebat.

— Mai am puţin! Asta vreau să spun. Simt cum îmi vine în minte. E atât de aproape că parcă o şi aud...

[4] *Sonet 109*, trad. De Gh Tomozei; *Sonete*, W. Shakespeare, Ed. Junimea, 1978.

După care a insistat ca eu şi copiii să mergem cu el în bibliotecă. Ne-a pus să ne aşezăm cu toţii, într-o linie dreaptă. M-am uitat în jurul meu şi-am văzut că toţi copiii, chiar şi curajosul meu Vincenzo, păreau înlemniţi de frică.

Au urmat câteva acorduri din melodie, în Do major. Apoi, Johnnie a început să repete fiecare din măsurile anterioare, una după alta şi foarte lent, iar între fiecare dintre ele bolborosea nişte cuvinte aproape fără de înţeles, pe care nu mi le pot aminti cu exactitate, dar care veneau cam aşa: „...după care se ridică în tonalitate, şi creşte în intensitate, apoi revine, un tril, un tril delicat pe o singură notă, iar apoi valea sau cum ar trebuie să o numesc, un loc al ecourilor care readuc melodia la asta", apoi o altă măsură răsunătoare şi iar alte cuvinte: „şi astfel, aşa trebuie să fie, trebuie să fie în această cheie, camera cea mai îndepărtată în care răsună ecoul, asemeni inimii, precum inima omenească sau strigătelor slobozite din vârful dealurilor sau aşa, ca această notă, asemeni mării...", apoi o altă notă, şi o alta, şi aşa mai departe, apoi o linişte bruscă în răstimpul căreia am rămas cu toţii înmărmuriţi pe scaunele noastre, iar Johnnie şi-a pus capul pe clavecin şi a părut să adoarmă într-o clipă.

M-am ridicat şi le-am poruncit copiilor să se ducă la culcare. Cu ajutorul servitorilor, l-am dus pe Johnnie în camera noastră, l-am întins pe pat şi l-am învelit. Am trimis după rândaş şi i-am spus să călărească până în Cloyne şi să-l cheme pe doctorul McLafferty şi, în timp ce aşteptam sosirea lui, am vegheat asupra soţului meu, care într-adevăr dormea, şi totuşi, chiar şi în somn striga din când în când, ca şi când căutarea lui ar fi continuat şi nu i-ar fi dat minţii sale nici o clipă de linişte.

Doctorul McLafferty, căruia servitorii îi spuseseră despre ciudata boală a Contelui O'Fingal, adusese cu el o poţiune din cuişoare, miere şi cinabru, care, după cum mi-a spus chiar el, urma să „aline creierul de necazul său". A uns cu blândeţe fruntea lui Johnnie cu alifia asta, dar, chiar din clipa în care i-a administrat-o,

am văzut cum apar nişte pustule roşii, ca de scabie, şi i-am poruncit să se oprească.

— Nu, Lady O'Fingal, mi-a spus el, să-mi fie cu iertare Înălţimii Voastre, dar aceste băşici sunt semne ale eficienţei alifiei mele. Aceste băşici adorabile nu sunt altceva decât marea supărare a Contelui ce-i părăseşte trupul, nu înţelegeţi? Vă rog să aveţi răbdare. Lăsaţi să i se acopere toată faţă de răni, dacă e nevoie, lăsaţi-le să pocnească şi să se reverse, pline de substanţe scârboase, şi în câteva zile mintea lui va fi la fel de limpede ca oglinda unui iaz.

Doctorul a plecat şi eu am vegheat somnul lui Johnnie. Ca să rămân trează, am citit puţin din marea tragedie a *Regelui Lear* şi m-am rugat ca somnul liniştitor care, în această piesă, îl vindecă pe bătrânul Rege de nebunia lui, să-l vindece şi pe bietul meu soţ de a lui. Dar nici vorbă să fie vindecat de vreo alifie din cinabru. Nici vorbă să fie vindecat de vreun somn liniştitor. Nici nu s-a trezit bine, că a şi dat fuga jos, în bibliotecă, unde şi-a început din nou căutarea nebună. „Reîncepe, reîncepe!" îl auzeam strigând.

Copiii şi cu mine am călătorit la Bologna. Cu toate că l-am implorat în genunchi, cu lacrimi şi suspine, Johnnie refuzase să ne însoţească. Îmi spusese, încă o dată, că era „aproape, foarte aproape" de a-şi îndeplini dorinţa, şi că ajunsese să creadă că, în liniştea ce avea să urmeze plecării noastre, în starea de însingurare pe care avea să o producă absenţa noastră, urma în sfârşit să găsească melodia.

I-am scris multe scrisori din Bologna, majoritatea despre lucruri mărunte, lipsite de importanţă, cum ar fi cumpărarea de mătase fină, italienească, pentru nişte rochii noi pentru fete, sau încântarea fără seamăn de care dădea dovadă tatăl meu când îşi răsfăţa nepoţii, dar nu am primit nici măcar un singur răspuns. Deşi eram foarte tentată să continuu să locuiesc alături de tatăl meu, în casa căruia copiii îşi redobândiseră ceva din fosta lor

veselie şi drăgălăşenie, ştiam că trebuie să mă întorc la Cloyne. Ceea ce nu ştiam era ce avea să mă aştepte acolo la întoarcere.

Am dat peste o linişte înspăimântătoare.

Clavecinul fusese închis şi încuiat cu un lacăt, iar o faţă de masă brodată îl acoperea, ascunzându-l de ochii noştri.

Johnnie O'Fingal, cu faţa încă infectată de pruritul produs de alifia cu cinabru, cu o paloare de moarte care i se întinsese până la tâmple şi îi cuprinsese fiecare parte a trupului vlăguit, stătea ţeapăn într-un fotoliu, nemişcat.

Am alergat la el, mi-am înlănţuit braţele în jurul lui şi mi-am lipit obrazul de chipul lui.

— Dragul meu, i-am spus, spune-mi ce ţi s-a întâmplat de eşti atât de slab şi de tăcut. Ai primit scrisorile mele? Ah, spune-mi te rog ce s-a petrecut la Cloyne în absenţa noastră.

Johnnie nu a rostit nici un cuvânt, şi nici nu m-a îmbrăţişat. Copiii stăteau şi ei lângă noi, privindu-ne, iar Giulietta a început să sporovăiască în italiană, povestindu-i tatălui ei despre marile aventuri pe care le avusese pe corabia care ne adusese acasă, dar el nu i-a acordat nici un fel de atenţie, şi nici nu părea c-ar fi auzit-o.

— Ah, soţul şi stăpânul meu, i-am spus iarăşi, şi simţeam cum ochii mi se umpleau de lacrimi, sunt eu, soţia ta, Francesca, şi copiii tăi sunt şi ei aici. Vezi, sunt lângă tine. Şi ne-a fost atât de dor de tine. Nu vrei să vorbeşti cu noi?

S-a foit în fotoliu. Am simţit cum îşi ridică braţul şi am crezut că vrea să mă tragă mai aproape de el. Dar nu voia să mă tragă mai aproape. Şi-a strecurat mâna spre gâtul meu şi l-a încleştat, şi am simţit cum degetele lui începeau să mi se înfigă în carne şi să-mi stoarcă fiecare strop de vlagă din trup. Am ţipat şi cei doi băieţi au venit repede lângă mine şi i-au descleştat mâna de pe gâtul meu şi m-au smuls din strânsoarea tatălui lor. M-am împleticit şi am căzut în genunchi, iar copiii s-au strâns ciorchine în jurul meu, temându-se pentru viaţa lor.

Johnnie O'Fingal a continuat să stea tăcut şi nemişcat în fotoliu. Nu se uita la noi, ci părea să privească în gol, la vreo scenă îndepărtată din propria lui imaginaţie.

Mi-aduc aminte de aceste lucruri, şi e ca şi cum le-aş mai trăi o dată. Îmi dau seama că, pe pagină, scrisul mi-a devenit dezordonat şi mult prea înclinat.

Trebuie să mai notez ceva. Astăzi este ziua Giuliettei. Împlineşte opt ani.

Băiatul care nu-şi putea scrie numele

S-au trezit în zori de zi. Şi-au rostit rugăciunile împreună, în sala măreaţă a şcolii, în vreme ce ferestrele se umpleau treptat de lumină. Regele Christian îşi aduce aminte că vechiul Koldinghus mirosea a lemn, de parcă o parte din el era tăiată ca să se facă scândurile cu care să se construiască o altă aripă. Vara, mirosul acesta de lemn devenea aproape insuportabil de dulce. Prietenul lui, Bror Brorson, i-a spus într-o bună zi:

— Să locuieşti la Koldinghus e ca şi cum ai locui într-un sicriu.

Vremurile în care tânărul Christian călătorea cu părinţii săi, Regele Frederik şi Regina Sofia, erau de mult apuse; zilele în care o desena pe Nils, pisica, şi pe peştişorul de aur din iazul cu nuferi de la Frederiksborg se sfârşiseră; conversaţiile sale nocturne cu trâmbiţaşii se încheiaseră şi ele. Ştiuse cu ceva vreme înainte că va sosi şi ziua în care toate aceste lucruri se vor sfârşi, şi el va locui la şcoala Koldinghus, sub atenta supraveghere a corectorului său, Hans Mikkelson. Dar nu-i plăcea defel. I-a spus lui Bror Brorson:

— Trecutul s-a scurs mult prea repede.

Tovarăşii săi, cum era Bror Brorson, erau fii ai nobilimii. Numai copiii de origine aleasă erau trimişi la şcoala Koldinghus. Aici

învăţau, în fiecare dimineaţă, latină, germană, franceză, italiană, engleză, teologie, fizică, istorie şi geografie. În timpul prânzului dezbăteau diverse chestiuni în latină şi într-o altă limbă străină. După-amiezile practicau scrimă, călăreau şi jucau fel de fel de jocuri cu mingea. Îşi petreceau serile în rugăciune şi nu aveau nici un fel de timp liber. Zilele erau prea lungi şi nopţile prea scurte. Nu era nimic neobişnuit ca băieţii să adoarmă în mijlocul unei lecţii de engleză.

Momentul pe care Christian îl prefera oricărei alte părţi a zilei era cel în care activităţile de după-amiază se sfârşeau iar băieţii se întorceau în dormitoarele lor pentru a-şi schimba hainele înainte de cină. Şi nu pentru că i-ar fi plăcut dormitoarele sau l-ar fi distrat schimbatul hainelor în vederea cinei serbede care-i aştepta; ce-i plăcea atât de mult era sentimentul extraordinar de putere fizică, de complet control asupra propriei persoane, sentiment pe care-l avea întotdeauna după orele de scrimă şi de jocuri în aer liber. Senzaţia aceasta nu dura mai mult de o jumătate de oră, dar atâta timp cât era prezentă, îi dădea un sentiment de profundă satisfacţie. Aşa încât, după câteva săptămâni petrecute la Koldinghus, s-a hotărât să-i găsească o întrebuinţare potrivită, căci cât de des se simte un băiat pe deplin stăpân pe tot ce vede şi ce simte? De multe ori, să fii băiat înseamnă să te simţi uluit, într-un mod ciudat, de îmbinarea fiecărui lucru cu fiecare alt lucru, sau, ca să ne exprimăm mai simplu, înseamnă să te afli într-o stare de confuzie faţă de întreaga lume. Dar iată că aici, unde zilele curgeau atât de încet, existau şi clipe în care acest viitor Rege se simţea unul cu viitorul lui rol pe acest pământ, când simţea că *poate fi Rege* sau că *în sufletul lui era deja Rege.*

Şi astfel a născocit ceea ce numea el „jumătatea lui de oră de absolută maiestate".

Lua o pană de scris bine ascuţită şi o foaie de pergament şi, ştiind prea bine că mâna-i stăpânea pe deplin fiecare buclă şi trăsătură din condei, şi simţind cum energia care-i străbătea trupul

apărea, transformată, pe pergament, își scria numele în repetate rânduri, cu o caligrafie de o frumusețe și-un rafinament nemaivăzute:

Maiestatea Sa, Regele Christian al IV–lea al Danemarcei
Maiestatea Sa, Regele Christian al IV-lea al Danemarcei
Maiestatea Sa, Regele Christian al IV-lea al Danemarcei

Apoi, împodobea rândurile acestea repetate cu numele și rangul său cu transcrieri ale mottoului latinesc pe care îl alesese deja pentru viitoarea sa domnie: *Regna Firmat Pietas* (Prin Pietate se consolidează Regatul).

Regna Firmat Pietas
REGNA FIRMAT PIETAS

Iar când suna clopoțelul, chemându-l la cină, semna pagina cu un *CIV* grăbit și totuși perfect, sau uneori cu un C_4, cu cifra 4 cuprinsă în interiorul literei „C", asemeni unui copil care se cuibărește în poala părintelui său. Se hotărâse să vadă în scrisul lui minunat expresia caligrafică a esenței sale cele mai profunde, și nu era nimic imperfect în ea. Nu era un lucru de mântuială. Era ceva frumos și complet.

Hans Mikkelson, profesorul principal sau „corectorul", cum i se spunea în mod oficial, era un bărbat ale cărui stări sufletești alternau în mod ciudat. În anumite zile putea fi foarte răbdător cu băieții, pe deplin concentrat asupra sarcinii de a le transmite învățăturile sale, de parcă acestea ar fi fost o pelerină ușoară pe care el le-o aranja cu răbdare pe umeri. În alte zile (și acestea erau cele mai numeroase și mai obișnuite pentru el), pe chipul lui era zugrăvită o expresie acră, și se arăta inutil de pedant cu corecturile greșelilor la latină, și folosea frecvent un plici din piele, pentru muște, cu care le altoia băieților mâinile, plin de

cruzime, sau paginile pline cu truda lor, şi câteodată chiar şi urechile. Cel puţin un elev de la Koldinghus s-a plâns că, de-a lungul vieţii, auzul i se deteriorase din pricina urechilor ce-nduraseră şfichiuiri cu pliciul de muşte al lui Hans Mikkelson. Alţii îşi aduceau aminte de el cu respect şi cu afecţiune, şi-şi aminteau cu drag de boala de care suferea Mikkelson: ochii îi lăcrimau frecvent.

Christian găsea deosebit de fascinantă lăcrimarea ochilor corectorului. Încercase să determine ce condiţii provocau cea mai mare cantitate de lacrimi. Observase, de pildă, că Mikkelson se confrunta cu mai multe probleme din pricina ochilor dimineaţa decât seara, şi că, dacă soarele bătea în ferestrele şcolii, corectorul trebuia să se aşeze în aşa fel încât nici cea mai mică rază să nu-i atingă faţa. Remarcase, de asemenea, că predarea limbii italiene părea să-i provoace o lăcrimare abundentă, ca şi când cadenţele muzicale ale acestei limbi ar fi fost atât de diametral opuse personalităţii sale lipsite de ritm încât resimţea o oarecare suferinţă de fiecare dată când încerca să o grăiască.

Dacă dezbaterea de la prânz se purta în limba italiană, până la ora cinei şervetul lui Mikkelson ajungea o biată cârpă îmbibată cu apă. Istoria, de asemenea, părea să-i ridice probleme, aşa cum se întâmpla şi în cazul interpretării de cantate. Dar ochii lui lăcrimau cel mai mult atunci când era furios.

În timp ce se plimba prin încăpere, altoind cu pliciul şi certându-i pe băieţi, o veritabilă cascadă de lacrimi îi şiroia pe obrajii palizi, iar Christian formulase teoria, împărtăşită o dată sau de două ori şi lui Bror Brorson, că Hans Mikkelson îşi alesese o profesie pentru valorile căreia avea sentimente supărător de ambivalente. Nu încăpea nici o îndoială că îi plăceau studiul şi învăţătura. Transmiterea acestor cunoştinţe, însă, era partea care nu-i plăcea în întregime.

Bror Brorson era elevul pe care Mikkelson îl detesta cel mai tare. Era cel mai frumos băiat din şcoală, cu o faţă cu trăsături frumos conturate, ochi albaştri ca marea şi o podoabă deasă de păr blond. Alerga foarte repede şi era un bun călăreţ. Precum

Christian, era curajos când venea vorba de isprăvile trupeşti. Singurul lucru pe care Bror nu-l putea face era să scrie. Nu era vorba că nu avea în minte lucrul pe care *intenţiona să-l scrie*. Nu era cu nimic mai prejos la conversaţiile în latină, spre exemplu, decât majoritatea celor de la Koldinghus. Dar când se punea problema să aştearnă orice gând, fapt sau observaţie pe hârtie, ceva îl împiedica să le scrie corect. O frază care începea cât se poate de clar se sfârşea în confuzie totală. Caietele lui de exerciţii erau un dezastru. Ar fi putut la fel de bine să fi fost scrise de un copil de patru ani. Şi chiar propriul nume (aşa de uşor cum era, cu repetiţia lui mai mult decât satisfăcătoare) îi crea probleme. Câteodată, se întâmpla să-i lipsească litere, şi numele apărea ca *Ror Brsen* sau *Brr Rosn*. De cele mai multe ori, însă, toate literele erau acolo, dar într-o ordine schimbată, ca *Rorb Sorbron* sau *Brro Rorbson*.

— Ce înseamnă asta? îl întreba Mikkelson, plesnind cuvântul *Rorbson* pe când stătea lângă pupitrul lui Bror. Ce haos îngrozitor este acesta?

O lovitură peste ureche. O altoire a mâinii neascultătoare.

— Îmi pare rău, *Herr Professor* Mikkelson...

— Am trecut deja de „părerea de rău", Brorson. Am ajuns la „disperare".

— Am să încerc din nou, *Herr Professor*.

— Într-adevăr. Aşa vei face. Dar de data aceasta, îţi vei scrie numele corect.

Numele meu etse Rbor Sorren. Munele mieu este Obrr Sorner...

O palmă usturătoare peste obraz. Un pumn izbeşte cu putere pupitrul. Ochii lui Mikkelson se umplu de lacrimi.

— Ieşi afară din clasă! Ai să te duci în pivniţă. Ai să stai acolo până diseară, până ce-ţi amorţesc degetele. Du-te!

Bror Brorson a început să-şi petreacă atât de multe zile — şi chiar nopţi, pentru că furia şi exasperarea lui Mikkelson pentru el creşteau pe zi ce trecea — în pivniţă, încât, în curând începuse să vină la ore cu o tuse dureroasă, atât de insistentă încât

întrerupea transferul natural de informaţii de la Mikkelson la elevi, moment în care era trimis din nou în pivniţă.

Într-o noapte, Bror i-a spus lui Christian că începuse să-i fie frică de pivniţă.

— La început nu m-am temut, i-a spus el. Sunt şi câţiva şoareci acolo, dar nu mă deranjează. Mi-e teamă în schimb de locul în sine. Suntem în plin război, locul ăla şi cu mine. Acolo sălăşluieşte moartea şi vrea să mă răpună, dar eu n-am să o las.

Christian îl iubea pe Bror Brorson; era prietenul lui cel mai apropiat, cel mai de nădejde. S-a dus la Hans Mikkelson şi i-a cerut ca „favoare personală pentru mine, viitorul tău Rege" să nu-l mai trimită pe Bror în pivniţă. Mikkelson s-a şters la ochi, a oftat şi i-a spus:

— Voi înceta să îl trimit pe Bror în pivniţă când va înceta şi el să-şi scrie numele greşit. Ca viitor Rege al meu, cred că înţelegi logica acestei decizii.

În iarna anului 1588, Bror s-a îmbolnăvit. A fost transportat la infirmerie, unde i-au dat să mănânce ouă crude şi l-au pus să inhaleze tot felul de balsamuri fierbinţi. În jurul ochilor săi albaştri ca marea începuseră să se răspândească cearcăne întunecate. Christian îl vizita în fiecare zi şi îi citea din Biblie. Bror i-a spus:

— Cel mai mult din Biblie îmi plac discipolii. Sunt pescari modeşti şi ar avea greutăţi în privinţa cuvintelor.

Ambii băieţi aveau unsprezece ani.

Apoi, într-o dimineaţă rece de februarie, în timp ce grupul de băieţi aştepta în clasă venirea lui Mikkelson, a sosit o veste extraordinară.

Mikkelson a intrat în încăpere şi băieţii s-au ridicat în picioare, după cum era obiceiul. În mod obişnuit, profesorul se aşeza la catedră, cu faţa spre ei, dar de data aceasta nu s-a mai aşezat. Stătea nemişcat, în picioare, şi clipea des din ochi, cum făcea întotdeauna când încerca să-şi controleze lăcrimarea supărătoare, după care li s-a adresat:

— Ne-a parvenit vestea, a spus el, că ieri după-amiază, în Zealand, la Antvorskov, Maiestatea Sa, Regele Frederik al II-lea, prea iubitul nostru Rege, a căzut grav bolnav şi, în ciuda tuturor eforturilor medicilor săi de a-l salva, a trecut în eternitate. Dumnezeu să-l odihnească.

Christian nu s-a mişcat. Şi-a pus mâinile în jurul marginilor rotunjite ale pupitrului său de lemn şi s-a ţinut de el. Primul său gând a fost la mama sa şi şi-ar fi dorit să fi fost alături de ea, plutind amândoi pe lacul de la Frederiksborg, într-o bărcuţă cu fundul plat.

— Îngenuncheaţi! a spus Mikkelson.

În jurul lui, băieţii de la şcoala Koldinghus şi-au împins scaunele deoparte şi au îngenuncheat cu toţii, cu faţa spre Christian. Apoi, Hans Mikkelson a îngenuncheat la rândul lui şi toţi cei prezenţi şi-au împreunat mâinile, ca pentru rugăciune. Christian ştia bine că ar trebui să spună ceva, dar tot ce putea să facă era să încuviinţeze din cap, confirmând onorul primit.

— Trăiască Maiestatea Sa, Regele Christian al IV-lea! a strigat Mikkelson.

— Trăiască Maiestatea Sa, Regele Christian al IV-lea! au strigat şi băieţii, aproape la unison.

Christian a dat iarăşi din cap. Apoi, s-a pomenit uitându-se ţintă la pupitrul din faţa lui, care era pupitrul lui Bror Brorson, lipsit de ocupantul său. S-a uitat la Mikkelson, căruia i se mai vedea doar capul de după imensa lui masă de lucru, şi căruia îi lăcrimau ochii, ca întotdeauna.

— Pot să fiu scutit de la această lecţie, *Herr Professor*? l-a întrebat.

— Bineînţeles, Maiestate, i-a răspuns Mikkelson.

Christian a mers încet, ţinându-şi capul sus, şi a deschis uşa sălii de clasă. A ieşit pe ea şi, odată ajuns în coridor, a luat-o la fugă. Era interzis să alergi pe coridoarele de la Koldinghus.

A alergat iute ca vântul până ce-a ajuns la poarta care dădea într-o curte pietruită. Zăpada se aşternuse în strat gros pe pietrele de pavaj, iar Christian era îmbrăcat doar în uniforma lui de

şcoală, din lână, de un maro-închis, cu cămaşa albă din in pe dedesubt. A iuţit pasul cât a putut de repede, a traversat curtea şi-a intrat pe uşa de lemn a anexelor cu fronton de la Koldinghus, unde se afla infirmeria. Când una din infirmiere l-a întrebat ce căuta acolo, nu s-a oprit şi nici n-a domolit pasul, ci a continuat să meargă, iute ca fulgerul, până ce-a ajuns în mica încăpere în care zăcea Bror Brorson.

Bror dormea. Cearcănele cenuşii din jurul ochilor săi erau mai întunecate ca niciodată. Când Christian a întins mâna ca să-l atingă pe frunte, aceasta ardea ca focul.

Christian s-a aşezat pe un scaun de lemn lângă patul lui Bror.

— Aici, a spus el cu voce tare, îmi voi stabili postul de comandă!

Ştia că venise tocmai la timp. În încăpere se desfăşura o luptă — căci moartea se ridicase din pivniţă şi se lupta aici cu Bror, în mica odaie din infirmeria şcolii — iar Christian venise să lupte de partea lui Bror.

Gândul la moartea tatălui său i-a dispărut din minte. Şi-a simţit întreaga fiinţă străbătută de un acces brusc de putere şi energie. În mintea lui, cu cea mai frumoasă caligrafie de care era capabil, a canalizat toată această putere într-o redare a numelui lui Bror:

Bror Brorson

A rostit numele, l-a scris în aer cu mâna, l-a rostit din nou, l-a scris din ce în ce mai mare, cu înfloriturі din ce în ce mai desăvârşite.

Bror Brorson. Bror Brorson. Bror Brorson

Avea două arme, iar moartea avea numai una. Avea noua putere a autorităţii sale regale, dar şi caligrafia de o frumuseţe de netăgăduit a numelui lui Bror. Moartea era singură. I-a spus lui Bror, care încă mai dormea:

— Regele tău este aici. Trebuie să te odihneşti şi să lupţi.

Vestea despre moartea Regelui Frederik se răspândise repede prin şcoală, iar Stareţa, care conducea întreaga infirmerie, a venit în camera lui Bror Brorson, a îngenuncheat în faţa lui Christian şi i-a spus:

— Maiestatea Voastră nu trebuie să se afle în această infirmerie. Maiestatea Voastră va binevoi să părăsească patul acestui bolnav şi să se întoarcă în şcoală, unde deja se fac pregătiri pentru călătoria dumneavoastră la Copenhaga.

—Nu, i-a răspuns Christian, aici mi-am stabilit postul de comandă!

Nu ştia cât de mult va trebui să lupte. Ştia, în schimb, că orice avea de făcut în Copenhaga putea să aştepte, dar că prietenul lui, Bror Brorson, nu. Le-a poruncit să fie lăsat singur cu lupta sa. A luat mâna fierbinte a lui Bror şi a ţinut-o în mâinile sale. Apoi, cu mâna lui Bror, a schiţat în aer numele invizibil. Febra băiatului era extrem de mare şi mica încăpere duhnea, iar Christian şi-a dat seama că moartea se ghemuise în aşternuturile patului, asemeni diavolului pândind pruncul adormit, încă nebotezat, aşteptând să înşface viaţa lui Bror.

Treptat, lumina zilei scurte a început să se stingă, iar dincolo de fereastră ninsoarea cădea neobservată, dar Christian nu a cerut să i se aducă o lumânare. I-a spus morţii şi nopţii care se apropia:

— Sunt mai întunecat decât voi. Sunt plăsmuit din cerneală. Sunt de o caligrafie pură şi fără de cusur, şi nu există vreun grad de întunecime pe care să nu-l cunosc!

Stareţa s-a întors din nou, ca să-l convingă pe Christian să plece, dar el nu voia. A venit şi Hans Mikkelson, dar el a refuzat să-l lase să intre în cameră şi ştia, că de data aceasta, corectorul trebuia să se supună.

Toată noaptea s-a luptat cu moartea în numele lui Bror Brorson. Moartea s-a strecurat şerpuind din cutele aşternutului şi a biciuit pereţii camerei cu coada sa. În aer se simţeau miasmele otrăvitoare ale respiraţiei sale.

În zorii zilei, Christian a simţit că se petrecuse o schimbare cu băiatul adormit. Febra îi scăzuse. Dar ştia că temperatura nu trebuia să-i scadă prea mult, că nu putea să-l lase pe Bror să devină rece ca gheaţa. I-a strigat unei infirmiere să aducă mai multe pături şi l-a învelit pe Bror, în timp ce moartea îşi începuse strigătele din zorii zilei, ca un vânzător ambulant care încearcă să tenteze sufletele să i se alăture.

— Acesta e momentul când totul e câştigat sau pierdut, a rostit el cu voce tare.

Bror Brorson
Bror Brorson!

Bror a deschis ochii la scurt timp după ce marele ceas din turnul din Koldinghus bătuse de ora şapte. Găsindu-l pe Christian lângă el, ţinându-l de mână, l-a întrebat:

— Ce s-a întâmplat? Unde am fost?

— Nu ştiu, i-a răspuns Regele de numai unsprezece ani.

Apoi Christian s-a ridicat în picioare şi a aşezat cu blândeţe mâna lui Bror pe pieptul lui.

— Stareţa va avea grijă de tine de acum înainte, i-a spus. Eu trebuie să mă duc la Copenhaga, la palatul tatălui meu, pentru că, începând de ieri dimineaţă, eu sunt Regele tuturor acestor ţinuturi. Am să dau ordin să vii la Frederiksborg atunci când ai să te însănătoşeşti suficient. Ţi-ar plăcea? Vom călări prin păduri şi vom pescui în apele lacului când se va topi gheaţa.

— Ne va fi permis? a întrebat Bror.

— Bineînţeles, i-a răspuns Christian. Un ordin este un ordin.

Kirsten: din Jurnalul ei

Odată cu sosirea lunii februarie, s-au petrecut anumite Lucruri care mă încântă nespus.

Regele a plecat. E suficient pentru mine să-l ştiu plecat, şi nu simt nici cea mai mică dorinţă să mi se spună unde a plecat sau de ce, dar îi stă în obicei să mă încarce cu cele mai mici detalii ale fiecărui Plan care-i trece prin minte. M-a plictisit cel puţin o oră cu o poveste despre descoperirea de Argint în munţii Numedal, din regatul lui norvegian, şi despre cum trebuie să se ducă acolo cât de repede cu putinţă ca să găsească Oameni şi să-i angajeze să cioplească şi să mutileze şi să arunce în aer muntele ca să poată extrage tot Argintul din el.

I-am spus:

—Argintul e tare frumos, dar chiar nu vreau să aud despre pietre sfărâmate şi oameni cu praf de puşcă şi tărnăcoape; prefer ca Argintul să sosească proaspăt lustruit în camera mea sub forma unei perii de păr.

Deşi poate fi edificator să afli cum anume ajunge cineva în posesia unui lucru, asta nu înseamnă neapărat că asta te şi bine-dispune.

I-am mărturisit această ultimă observaţie şi Domnului şi Stăpânului meu, dar el, fiind o persoană care veşnic trebuie să înţeleagă Modalitatea şi Cauzele şi Scopurile fiecărui lucru de pe pământ, a izbucnit îndată într-una dintre crizele lui de mânie împotriva mea. M-a numit Făptură Vanitoasă şi Superficială şi Mamă Rea. M-a acuzat că nu mi-ar păsa de nimic şi de nimeni altcineva în afară de Mine Însămi. Dar nu m-am lăsat afectată de nici una din aceste insulte. I-am spus că nu înţelegeam ce avea de-a face reticenţa mea de a afla mai multe despre lucrările îngrozitoare ale unei Mine de Argint cu faptul că aş fi o Mamă Rea. La care am constatat că, preţ de câteva clipe, am dobândit un mic avantaj în faţa lui, pentru că a şovăit, a început să dea din cap şi pentru câteva clipe nu a ştiut ce să spună.

Aşa că am profitat de ocazie ca să-mi susţin superioritatea şi m-am tânguit cu o Voce Plângăcioasă:

— Cât despre faptul că aş fi o Creatură Superficială, femeile nu ar fi deloc nişte creaturi dacă bărbaţii lor nu le-ar trata ca

atare! Am prefera să fim noi Însene şi Făpturi Omeneşti, şi nu un simplu receptacul pentru poftele trupeşti ale bărbaţilor, dar parcă am avea de ales! Iar dacă suntem, în vremurile acestea mizerabile, vinovate de Superficialitate, este din cauză că suntem sătule până la refuz de roadele imoralităţii bărbaţilor şi nu mai putem răbda nici măcar un strop în plus!

Am constatat imediat, spre satisfacţia mea, că Regele părea oarecum descumpănit. Ştie cât de mult am suferit, şi că i-am născut atâţia copii încât pielea pântecului meu s-a zbârcit în cel mai jalnic mod cu putinţă, iar sânii mei, odinioară rotunzi ca nişte mere, mi-atârnă aproape până la talie (iar de fiecare dată când sunt în pat cu Contele trebuie să nu uit nici o clipă să mă aşez în aşa fel încât Slăbiciunea aceasta să nu iasă şi mai mult în evidenţă). Ştie, de asemenea, cât de groaznic de nefericită este viaţa mea alături de el, dar totuşi Refuză să accepte lucrul acesta, aşa că, în realitate, nu este cu nimic mai cinstit decât mine, care nu suport să aud de truda la Mina de Argint, pentru că nici el nu suportă să mă privească şi să mă vadă aşa cum sunt şi să afle ce simt în sufletul meu.

Această ultimă parte nu am mai rostit-o, ci am preferat să părăsesc încăperea şi să mă închid în odăile mele, până când el şi suita lui (care conţine toate tipurile de Persoane, de la Bucătari la Muzicieni) au pornit în prima parte a călătoriei lor spre Numedal. Am stat la fereastră, privindu-i cum trec pe porţile de la Rosenborg, şi nici nu-i pierdusem bine din vedere, că am şi trimis-o pe Femeia mea, Johanna, la casa Contelui, cu următorul mesaj, scris în codul jucăuş pe care-l adoptasem împreună cu Otto:

Nobilul meu Conte,
Regina Morgana are onoarea să te informeze că Motanul ei a dispărut şi te imploră să-i aduci un Şoarece mare cu care să o distrezi cât timp acesta e plecat.

Nici un bărbat din viaţa mea nu a fost asemeni Contelui Otto Ludwig. Când suntem în plin Act al Iubirii, plăcerea mea este

atât de mare, încât nici nu mai par să-mi dau seama de trecerea timpului, ci mă simt transportată în Altă Lume, formată numai din trupul lui şi al meu, din draperiile şi din lumina camerei din jurul nostru.

E nespus de plăcut şi de liniştitor să dormi în braţele lui. N-am mai cunoscut niciodată o astfel de odihnă. Dar, de îndată ce mă trezesc şi-mi dau seama unde mă aflu, încep mă simt iarăşi neastâmpărată ca o Vulpiţă. Nu mă pot abţine. Ştiu că uneori ar trebui să-l las să se odihnească şi să nu insist să am mai mult de două sau trei Momente într-o după-amiază — ceea ce recunosc că se întâmplă, pentru că acesta este singurul bărbat pe care l-am cunoscut cu care am avut vreun Moment adevărat, iar sănătatea mea are mult de suferit de pe urma absenţei lor, şi de ce ar trebui eu, care sunt Regină în toate privinţele, cu excepţia Titlului, să am parte de o sănătate şubredă ca urmare a tristei absenţe a Momentelor?

Ieri după-amiază, când eu avusesem mai mult de patru sau cinci Momente (şi el numai două) Contele s-a plâns deodată că sunt prea lacomă când vine vorba de propria-mi plăcere. Nu mi-a plăcut deloc ce mi-au auzit urechile. Dar în loc să mă înfurii pe el, m-am prefăcut că vărs nişte lacrimi de copiliţă, şi i-am strigat:

— Vai, Otto, ai dreptate! Cât de nevrednică şi de lasciv sunt! Ce ticăloasă desfrânată ţi-ai ales drept Amantă! Trebuie să mă pedepseşti imediat. Ah, hai, pedepseşte-mă cât mai repede, ia cureaua ta sau cordonul draperiei sau oricare alt instrument de flagelare, alegerea îţi aparţine. Şi iată, îmi expun fundul dezgolit loviturilor teribile de bici. Nu mai zăbovi, pedepseşte-mă fără întârziere!

Nici nu e nevoie să descriu cu câtă repeziciune a răspuns Contele rugăminţilor mele, căci sunt de părere că tuturor bărbaţilor le place să pedepsească aspru femeile şi obţin o mare Plăcere din asta. Şi, cu toate că n-aş putea suferi ca Regele sau oricare alt bărbat să-mi lovească vreo parte a corpului, şi-aş ţipa atât de tare încât aş trezi din somn toţi servitorii de la Rosenborg, bătăile

pătimaşe pe care mi le aplică Otto îmi provoacă o asemenea stare de delir, iar în timpul acestui Delir, când ajung la un Moment, acesta este de o intensitate şi de o durată atât de mari, încât încep să mă gândesc că eu şi Contele ne aflăm încă destul de jos pe scala Plăcerii Absolute şi că am putea ajunge, prin experimente şi inventivitate, la un grad de Extaz pe care bărbaţii şi femeile obişnuite nu le trăiesc niciodată în cursul vieţilor lor, nici nu-şi imaginează că ar fi posibile.

Preocuparea mea pentru Chestiunile Dormitorului este atât de mare, încât am încercat să descopăr, cât timp Regele e departe de Copenhaga şi e puţin probabil să se întoarcă până luna viitoare, toate Mijloacele pe care le pot născoci ca să-l fac pe Conte să devină şi mai topit după mine, ca să fie legat numai de mine cu un nod al dragostei, şi să nu caute niciodată plăceri în altă parte.

Astăzi — o zi luminată de un soare neaşteptat care a început să topească zăpada la Rosenborg — *Herr* Bekker, Vraciul, a răspuns chemării mele, şi mi-a scris ingredientele pentru un Elixir al Dragostei. Mi-a spus că Elixirul acesta este foarte puternic şi că trebuie să-l administrez bărbatului meu (Bekker crede că eu mă refer la soţul meu, Regele) în doze mici, „Altfel, Doamnă, mi-a spus *Herr* Bekker, ar putea să moară din cauza plăcerii în exces, iar asta ar fi o zi de doliu pentru Danemarca."

Nu am comentat în nici un fel această ultimă remarca a sa, ci l-am expediat rapid, nu care cumva să se lanseze în vreo urare de despărţire nechibzuită la adresa Marelui său Stăpân. Din nefericire, abia după ce a plecat m-am apucat să citesc Lista de Ingrediente şi să descopăr că unul dintre acestea era un Degetar Plin cu Pudră Din Copita unei Antilope. Nu cred că există vreun spiţer în Copenhaga care să aibă pentru mine o cantitate suficientă de Pudră de Copită de Antilopă, nici nu ştiu unde am putea găsi vreo Antilopă ca să-i putem răzui fără întârziere o copită. Asta m-a făcut să realizez că Vracii trăiesc într-o Lume Plăsmuită

de ei înşişi, şi nu în Lumea Reală, alături de noi, simplii muritori. Iar asta m-a iritat peste măsură.

Cum mă simţeam extrem de deprimată că nu puteam obţine blestemata de Copită de Antilopă, tocmai mă pregăteam să o chem pe una din Femeile mele ca să meargă după Vraci şi să-l întrebe ce se aştepta să fac, dacă nu care cumva vroia să călătoresc eu însămi până în Câmpiile Africii sau în Munţii Nepalului în căutarea animalului cu pricina, când am observat că *Herr* Bekker îşi uitase pana de scris pe pupitrul meu.

Am ridicat-o, cu gândul să i-o înapoiez prin Femeia mea, şi, când am luat-o în mână, am descoperit că era un obiect de o frumuseţe stranie şi surprinzătoare, şi, în urma unei porniri instinctive, am început să-mi mângâi obrazul cu ea.

Pana condeiului era neagră, dar avea un luciu de culoarea sidefului şi un mănunchi de pene pufoase la bază, care se aranjaseră într-un fel de buclă, asemeni buclelor de pe capul unui bebeluş.

Mângâierea aceasta cu pana m-a liniştit şi m-a alinat într-o asemenea măsură încât am uitat cu desăvârşire să mai trimit după *Herr* Bekker. M-am hotărât să nu-i mai înapoiez pana, şi, dimpotrivă, să mă prefac că nici n-o uitase în camera mea, ca să o păstrez pentru mine. Pentru că sunt convinsă că are oarece proprietăţi magice. Pielea obrazului îmi ardea şi-am fost cuprinsă de un fel de fericire, care părea să-şi aibă originea aici, în faţa mea. Am auzit o bătaie în uşă şi-am fost trezită brusc din reveria mea şi am ascuns iute pana în sertarul biroului meu, unde ţin şi documentele acestea şi la care nimeni afară de mine nu are cheie.

In clipa aceea a intrat Hansi, Femeia Picioarelor. Cu ea era şi-o tânără, cu o înfăţişare foarte dulce şi plăcută, pe care nu o mai văzusem niciodată până atunci.

— Doamnă, a spus Hansi, iat-o pe noua dumneavoastră Femeie, dăruită de către Mama dumneavoastră, şi care tocmai a sosit. Numele ei este Emilia Tilsen.

— Ah, am spus eu.

Tânăra, Emilia Tilsen, a făcut o reverenţă în faţa mea şi şi-a plecat capul. Am traversat camera până în dreptul ei, am ajutat-o să se ridice şi i-am urat bun venit în serviciul meu. Deşi Regele mă numeşte o Creatură Vanitoasă şi Superficială, iar Contele îmi strigă, în timp ce-mi biciuie fundul cu un cordon din mătase, că sunt o Stricată Fără Egal, eu ştiu că încă mai pot fi amabilă şi plăcută atunci când sunt împăcată cu viaţa mea, şi încă din prima clipă tânăra aceasta, Emilia, a trezit în mine un sentiment de bunătate şi de calm extrem de pronunţat, pe care nu-l mai simţisem de ceva vreme.

Are o faţă palidă, prelungă, iar părul ei nu este nici negru, nici blond. Zâmbetul ei este foarte plăcut iar ochii îi sunt de culoarea mării cenuşii. Are mâinile mici.

— Ei bine, am spus, ai venit tocmai din Iutlanda, dacă mi-aduc bine aminte, aşa că presupun ca eşti obosită şi ai vrea să te odihneşti.

În timp ce spuneam asta Hansi mă privea cu nespusă uimire, ea fiind de părere că, din moment ce nu dau nici cea mai mică atenţie Nevoii ei de Odihnă, nu sunt capabilă să fiu îndatoritoare, când de fapt, adevărul e că pot fi extrem de amabilă şi politicoasă cu alţii dacă sunt *mişcată* de ei. Nu e vina mea că sunt mişcată atât de rar, ci poate fi atribuită faptului că sunt înconjurată de oameni grosolani şi leneşi pentru care nu simt nici cea mai mică urmă de afecţiune.

— Ah, nu, a spus această dulce Emilia, nu sunt obosită, Doamnă. Dacă există vreo sarcină pe care să o duc la bun sfârşit pentru dumneavoastră, vă rog să-mi permiteţi să mă apuc de ea.

Era îmbrăcată cu o rochiţă din mătase gri. Era foarte simplă, dar îi venea foarte bine. În jurul gâtului purta o panglică de catifea de care era ataşat un medalion. Răspândea un parfum delicat şi plăcut în jurul ei, care îmi aducea aminte de mirosul fructelor de vară.

— Prea bine, i-am spus. Există un mic lucru pe care ai putea să-l faci pentru mine, dar, mai întâi, dacă nu eşti obosită, mi-ar plăcea să vorbesc cu tine şi să aflu mai multe despre viaţa ta în

Iutlanda, de unde sunt şi eu originară. Aşa că, Hansi, porunceşte să ni se aducă nişte vin şi nişte prăjitură cu chimen, iar eu şi cu Emilia vom vorbi puţin. Vino aici, Emilia, şi aşază-te pe scaunul ăsta, cât timp aşteptăm să sosească vinul.

Hansi s-a uitat la mine cu gura căscată. Ei nu-i vorbisem în vecii vecilor cu atâta amabilitate. S-a întors, cu coada între picioare, şi a plecat, trântind uşa cu insolenţă în urma ei.

Am descoperit că dulcea mea Emilia a avut o viaţă tragică. Poartă imaginea Mamei ei în medalionul din jurul gâtului şi mi-a spus că nimic nu o va despărţi de această unică avere a ei.

Am fost foarte impresionată când am aflat cum a murit Mama ei, eram gata-gata să plâng, lucru ce mi se întâmplă foarte rar, dat fiind că prefer să ocărăsc Viaţa decât să mă smiorcăi din cauza ei.

— Vai, biata mea fată, i-am spus, cu o voce gâtuită de emoţie, şi-am îmbrăţişat-o, i-am pus capul pe umărul meu şi am mângâiat-o pe cap.

Apoi am plâns amândouă, şi, după câteva minute de suspine, i-am spus:

— Dă-mi voie să-ţi spun fără întârziere, Emilia, că şi eu mă găsesc într-o stare foarte nefericită aici, la Rosenborg. Vezi, fără îndoială, apartamentele-mi somptuoase, şi observi numărul mare de rochii şi de blănuri, de podoabe din aur şi bijuterii. Dar în ciuda tuturor acestora eu sunt o femeie nefericită. Încetul cu încetul vei ajunge să înţelegi de ce şi vei vedea cât de mult sunt dispreţuită.

— Dispreţuită? a întrebat Emilia. Cum ar putea cineva să dispreţuiască o persoană atât de frumoasă şi de amabilă ca dumneavoastră?

— Vai, am exclamat, aşa mă vezi tu? Frumoasă şi amabilă?

— Da. Sunteţi foarte frumoasă. Şi uitaţi cât de atentă şi de bună aţi fost cu mine în primele mele ore petrecute la Rosenborg...

— *Eram!* am răspuns eu, începând iarăşi să plâng. Eram aşa când eram tânără, înainte să fiu adusă în pragul nebuniei după

ce-am purtat în pântec atâţia copii şi a trebuit să-i împing afară, în lumea asta duşmănoasă. Dar s-a epuizat toată bunătatea mea... Iar acum sunt atât de furioasă din cauza sorţii mele că aş vrea... nici nu pot să-ţi spun ce-aş face. Nici nu ştiu de ce lucru îngrozitor sunt capabilă!

Am mai plâns cu sughiţuri încă puţin. Uitasem ce minunat poate fi să plângi. Apoi am turnat nişte vin pentru amândouă, am găsit o batistă cu care să ne ştergem lacrimile şi i-am spus Emiliei:

— Mama mi te-a făcut cadou şi văd că a ales foarte bine. Toate celelalte Femei ale mele au îndatoriri precise, dar ţie nu-ţi voi da niciuna în mod special, ci doar să vii întotdeauna când te chem şi să te angajezi la orice sarcină prostuţă care mi-ar trece prin cap. Iar eu, la rândul meu, voi încerca întotdeauna să fiu blândă cu tine, aşa cum ar fi fost propria ta Mamă, şi să nu-ţi cer niciodată nimic ce ţi-ar putea provoca supărare sau durere.

Emilia mi-a mulţumit şi mi-a promis că va face orice îi voi cere, aşa că i-am mângâiat mâinile delicate, după care am băut vinul şi am mâncat prăjitura cu chimen. Apoi i-am spus:

— Prea bine, Emilia. Acum vreau să scrii o scrisoare pentru mine.

I-am dictat următoarele:

Stimate Herr *Bekker,*

După ce am parcurs Lista pe care mi-aţi încredinţat-o astăzi, am văzut că aţi menţionat cuvintele „Copită de Antilopă".

Fiţi amabil şi veniţi să mă vedeţi mâine, ca să îmi explicaţi cum Dumnezeu ar trebui să fac eu rost de un Lucru atât de extraordinar.

Cu nerăbdare, A Dumneavoastră
Kirsten Munk, Soţie a Regelui.

Am remarcat că Emilia are un scris rotund şi ordonat. Nu a făcut nici un comentariu în privinţa cuvintelor Copită de Antilopă, ci

doar o dată, după ce terminase de scris epistola, m-a privit cu o expresie uşor încruntată, plină de îngrijorare.

În Nord

Corabia imensă şi împodobită a Regelui Christian, *Tre Kroner,* călătoreşte către nord, spre gheţarii din Skagerrak. *Tre Kroner* este cea mai mare dintre navele flotei sale. Cântăreşte o mie cinci sute de tone. Catargul ei principal măsoară patruzeci şi cinci de metri de la puntea principală până sus, la gabie. Fanioane din mătase sunt dispuse pe vergi şi pe vârful catargului, şi flutură semeţe în vânt. Pe puntea superioară, înaltă, blazonul regal, în culorile galben şi albastru, străluceşte sub razele firave ale soarelui de iarnă.

Cu pânzele ei impresionante şi tonajul considerabil, această navă oferă cea mai măreaţă privelişte văzută vreodată în apele acestea. I se aseamănă Regelui din toate punctele de vedere, întocmai cum îşi dorise. Christian poruncise constructorului scoţian al navei:

— Vreau să văd măreţie şi curaj! Vreau să văd proporţii uriaşe şi cu o inimă neînfricată.

Acum, nava îşi croieşte drum spre Norvegia, de-a lungul mărilor reci ale primăverii geroase. E încărcată cu butoaie cu praf de puşcă şi instrumente din metal pentru sfarâmatul pietrelor şi al rocilor, cu frânghii, parâme şi lanţuri. Dar, când Regele Christian este însoţit jos, în cală, pentru a inspecta uneltele acestea miniere, nu târnăcoape şi lopeţi vede la lumina torţelor: le-a înlocuit deja, în imaginaţia sa, cu lingouri de argint. Iar butoaiele sunt pline ochi cu daleri[1] de argint.

Alaiul Regelui este numeros, dar nava poate găzdui o sută cincizeci de suflete. Cabinele de pe puntea superioară le-au fost

[1] Daler, veche monedă daneză, valorând aproximativ 54 de cenţi.

oferite inginerilor, cei pe care Regele îi numeşte geniile minelor, oamenii care se pot uita la un deal şi-ţi pot spune cu precizie unde anume se găsesc filoanele preţiosului minereu. Geniile minelor stau cu toţii îngrămădiţi pe puntea impresionantă, se foiesc, schimbă păreri şi-şi întind pe genunchi hărţi ale muntelui Numedal.

Regele a inclus şi doi muzicieni în mulţimea de bucătari, podgoreni, doctori, spiţeri, geografi şi spălătorese, pentru că nu ştie câtă vreme va rămâne departe de Copenhaga, şi e de părere că o viaţă fără muzică — chiar şi viaţa pe coasta unui deal îndepărtat, aflat undeva, sub cerul norvegian — este o viaţă unde indiferenţa îngheţată a universului poate domina cu desăvârşire. Şi nu este deloc dispus să-i audă liniştea dușmănoasă.

Unul din muzicieni este „îngerul" său, Peter Claire, iar celălalt este neamţul Krenze, cel care cântă la violă. Cabinele lor, pe care le împart cu doctorii, sunt situate pe prima din cele trei punţi care adăpostesc bateriile de tunuri, şi sunt întunecoase şi zgomotoase. În timp ce nava trece prin Frederikshavn iar vânturile vestice din Skagerrak încep să stârnească marea şi să o trezească din somnul ei din Kattegat, mărimea navei *Tre Kroner* o protejează prea puţin, iar valurile furioase încep să o azvârle încolo şi încoace.

Krenze stă întins în hamacul său, sorbind ceai de ghimbir, contra răului de mare. Pe Peter Claire începe să-l doară tot trupul de la efortul pe care-l depune ca să-şi menţină echilibrul, şi are impresia că durerea aceasta şi scârţâitul şi gemetele navei încep să se confunde şi să devină unul şi acelaşi lucru. Lumea lui s-a micşorat până a fost redusă doar la oase şi muşchi, la lemn şi frânghii, toate protestând la unison împotriva vitregiei mării. Au trecut doar câteva săptămâni de la călătoria lui din Anglia, şi Peter Claire nu se aşteptase niciodată să se trezească din nou, atât de curând, la bordul unei nave. Doarme chinuit şi o visează pe Contesa lui irlandeză.

— Pierdută, spune el cu voce tare, şi pentru totdeauna.

Krenze îl aude, dar nu-l întreabă nimic, nici nu comentează. Verde la faţă, cu mâinile încleştate pe cana cu ceai, remarcă ironic:

— Sunt surprins că Maiestatea Sa nu ne-a cazat în cală, alături de praful de puşcă. Ce s-a întâmplat cu mult iubitul lui concept de *dedesubt*?

Peter Claire, cu mintea încă plină de imaginea Contesei O'Fingal, vede în apele zbuciumate, verzi-albăstrui, din zona Skagerrak, ceva din apele albastre şi limpezi ale coastei vestice a Irlandei. Îi răspunde pe un ton pedant:

— Cala e prea adâncă. Suntem numai noi doi, n-ar putea să ne audă nici dacă s-ar afla pe puntea principală.

Krenze zâmbeşte, în ciuda greţei.

— Ştii că plutim, gata în orice clipă să explodăm? O singură scânteie aprinsă în măruntaiele navei şi vom fi cu toţii făcuţi fărâmiţe şi expediaţi în iad.

— De ce eşti atât de sigur că vom ajunge în iad, Krenze? De ce nu în paradis?

— Doar uită-te puţin la noi, cât de nenorociţi suntem! Vremea îngrozitoare de pe mare îi lipseşte pe oameni de demnitatea lor şi-i transformă în nişte nimicuri. Nu suntem buni decât pentru iad.

Aşa că Peter Claire tace, şi se întreabă, nu pentru întâia oară, ce caută atât de departe de casă, şi mai ales se întreabă ce suflete de pe pământul acesta l-ar jeli, de i-ar fi scris să moară înecat în marea îngheţată, şi la ce anume s-ar reduce toată viaţa lui. Se gândeşte la părinţii lui cumsecade, la tatăl său, Preotul James Whittaker Claire şi la mama sa, Anne. Îşi imaginează cum ar suspina la moartea lui, cum ar deplânge în secret faptul că a realizat atât de puţine cu viaţa lui, reuşind doar să-şi lege existenţa de un instrument muzical şi să cutreiere lumea, plecând atât de departe de biserica tatălui său, cu hramul Sf. Benedict Vindecătorul, atât de departe de masa îmbelşugată a mamei sale, în căutarea unor noi armonii şi a unor tovărăşii ciudate.

Ştie că s-ar ruga pentru sufletul său, dar că s-ar pomeni totodată întrebându-se pentru ce fel de suflet se roagă, căci fusese

toată viaţa o persoană liniştită, solitară şi rezervată. De parcă şi-ar fi petrecut întreaga viaţă în aşteptarea ocaziei potrivite, întotdeauna în aşteptarea ocaziei potrivite, fără să mărturisească vreodată cuiva care îi erau speranţele şi temerile, pentru că ştia că lucrurile de care îi era teamă şi speranţele lui nu erau cele care aveau să conteze cu adevărat. Altceva mai important îl aştepta. Ceva ce nu putea vedea încă. Dar se afla oare la orizont? Peter Claire se hotărăşte să le scrie părinţilor săi o scrisoare când va ajunge la Numedal, sau dacă va ajunge acolo. În ea, le va scrie:

Regele Christian mi-a dat o sarcină mai importantă decât mă aşteptam. A făcut asta din pură superstiţie, şi nu din afecţiune faţă de mine sau din vreo cunoaştere profundă a persoanei mele. Se pare, pur şi simplu, că eu semăn cu îngerii pe care şi i-a imaginat când era copil. Dar vă mărturisesc că lucrul acesta m-a afectat şi am ajuns să cred, sau am ajuns să sper, că ceva de mare importanţă mi se va întâmpla în Danemarca.

Peter Claire îl priveşte pe Rege. Acesta nu pare să fi pierdut nimic din demnitatea sa. Dimpotrivă, silueta sa greoaie pare să fi dobândit o agilitate pe care nu o avea la Rosenborg. Iar aspectele funcţionării corăbiei sunt un subiect care-l fascinează neîncetat. Nu rămâne în siguranţa oferită de puntea principală, ci colindă peste tot, la teugă şi în toate cotloanele punţii, privind cu luare aminte la tot şi la toţi. Se uită minute în şir la velele gabier, privirea lui zăbovind pe elevii marinari cocoţaţi sus, pe capetele de vergă, zăbovind animat de o expresie de admiraţie, ba chiar de invidie, de parcă în acel univers alcătuit din cer şi pânze ar exista un moment de evadare din toate aceste necazuri pământeşti.

— Ah, e o navă minunată! este auzit exclamând, şi chiar în clipa aceea un val imens se revarsă peste prova lui *Tre Kroner*, iar apa inundă parapetele, încât Regele îşi pierde echilibrul şi alunecă pe punte. Oamenii se grăbesc să-i sară în ajutor, şi-l ajută să se ridice, dar nu este rănit, şi odată ce este din nou pe picioare,

refuză să se întoarcă în cabina lui. Se ţine zdravăn de un şart. Ploaia îr cepe să-l biciuie cu putere, iar vântul îi înfăşoară coada din pieptănătura regală în jurul gâtului, asemeni unui laţ, dar el nu-i acordă nici cea mai mică atenţie. În câteva clipe, privirea lui poposeşte din nou pe oamenii de deasupra lui. Încep să strângă velatura, demontând regatul lor aerian, centimetru cu centimetru. Şi, când în sfârşit coboară cu toţii — unii dintre băieţi nu aveau mai mult de doisprezece ani — Regele Christian întinde mâna, într-un gest de admiraţie. Iar ochii lui privesc bucata de cer unde fluturaseră velele şi unde acum dau năvală norii de ploaie, unul după altul.

Odată cu lăsarea nopţii, furtuna se mai potoleşte. Un vânt slab, ce suflă dinspre sud-vest, garantează înaintarea lui *Tre Kroner*, dar apele mării sunt mai liniştite, iar deasupra navei se iveşte o lună subţire, pe măsură ce norii sunt goniţi departe, spre nord.

Peter Claire şi Krenze au adormit în cele din urmă, când unul din membrii echipajului îi trezeşte şi le ordonă să meargă pe puntea principală, „din porunca Maiestăţii Sale". Se chinuie să-şi tragă cizmele, în vreme ce Krenze bombăne că Regele „îi distruge omului sănătatea fizică şi mentală", după care îşi scot instrumentele din cutii şi se grăbesc să răspundă chemării suveranului. Îl găsesc pe Regele Christian nu în cabina lui, ci chiar pe punte, la lumina lunii, aşezat într-un jilţ din lemn împodobit asemeni unui tron, înfofolit într-o haină din piele de focă.

Se uită plin de blândeţe către meşterul lăutei.

— Natura ne-a acordat o clipă de răgaz, domnule Claire, spune el. Dumneata împreună cu Krenze veţi exprima acum recunoştinţa echipajului acestei nave prin interpretarea câtorva arii plăcute.

Este foarte frig. Muzicienii se aşază unul lângă altul pe o ladă de lemn şi încep să cânte o suită de cântece nemţeşti, aceleaşi melodii cu care Krenze încercase să se consoleze, în sinea lui, în ceasurile sale de suferinţă. Pe măsură ce cântecele încep să se

audă de jur-împrejurul navei, tot mai mulţi oameni urcă pe punte ca să asculte muzica. Căpitanul se sprijină de nişte parâme şi-şi aţinteşte privirea asupra lunii şi-a stelelor, dar geniile minelor se uită vrăjiţi la Peter Claire şi la Krenze, de parcă sunetele pe care aceştia le creează ar conţine vreun metal preţios, necunoscut lor.

Influenţa Magdalenei

Acum, odată cu plecarea Emiliei, Magdalena Tilsen domneşte peste o gospodărie alcătuită în întregime din bărbaţi. Sunt şase cu toţii, cu tot cu Johann, iar Magdalena a ajuns să descopere un fenomen extraordinar: nu numai Johann e îndrăgostit de ea, dar şi cei doi fii mai mari ai săi, Ingmar şi Wilhelm.

Se pare că aceştia au încetat să mai tânjească după mama lor. Au şaisprezece şi respectiv cincisprezece ani, iar Magdalena ştie, după cum se agaţă de ea şi după obiceiul pe care şi l-au format de a o ruga să le dea un sărut de noapte bună, urmat apoi de chicoteli atunci când încearcă amândoi să o sărute pe gură, că a stârnit în ei mai mult decât o simplă afecţiune.

Următorii doi băieţi ce vin după Ingmar şi Wilhelm sunt prea mici ca să fie îndrăgostiţi de ea, dar deja Boris şi Matti, sunt, în felul lor, extrem de posesivi în privinţa ei. Le place să o ţină de mână. Le place să se înfăşoare în faldurile rochiei ei, să se lipească de trupul ei, râzând. Când coace prăjituri, stau cocoţaţi pe masă şi îşi înmoaie degetele în castron, iar, după ce înghit îmbucături bune din amestecul cremos de ouă şi unt, o conving să le lingă degeţelele. Uneori îi despletesc părul şi-şi acoperă feţişoarele cu şuviţele ei.

I-a cucerit pe toţi. Îl aude pe Wilhelm spunându-i lui Ingmar cât de mult îl invidiază pe tatăl lor, şi pe Ingmar şoptindu-i drept răspuns că parfumul ei este „periculos de atâtător în acea privinţă". Şi îi trece prin minte că atunci când va veni vara are să-i ia poate

pe Ingmar şi pe Wilhelm în pădurile care delimitează câmpurile cu căpşuni şi are să le arate acolo tot ce-ar trebui să ştie despre o femeie. Magdalena se trage dintr-o familie de ţărani. Mottoul familiei tatălui său (deşi nimeni nu îşi aduce aminte de unde provine el) este „Suntem far' de vină", iar întreg clanul a luat aceste cuvinte drept bune şi şi-a trăit viaţa în conformitate cu ele.

Unchiul Magdalenei, un crescător de păsări, i-a arătat toate modalităţile de a-i satisface pe bărbaţi pe când era doar o copilă de paisprezece ani. („Nu este nici o ruşine în asta, Magdalena, ci doar puţină instrucţie.") Înainte să-l cunoască şi să se mărite cu Johann Tilsen, încă mai dormea în mod frecvent cu unchiul ei (la care ţinea încă extrem de mult) şi cu vărul ei, fiul crescătorului de păsări. În mai multe rânduri s-au auzit zvonuri referitoare la un copil, dar nici un copil nu s-a născut vreodată iar acum nimeni nu-şi mai aduce aminte ce s-a spus sau s-a făcut în legătură cu această problemă. *Suntem făr' de vină.*

Magdalena a devenit atât de sigură de absoluta ei supremaţie în casa familiei Tilsen încât, bucurându-se de nenumăratele desfătări şi satisfacţii din această nouă existenţă a ei, merge adesea pe stradă cu un aer ce trădează o încredere de nezdruncinat. Se gândeşte că a fost nevoie doar de plecarea Emiliei ca să dobândească această extraordinară sporire a puterii ei.

Deseori, pe buzele ei flutură un zâmbet misterios. Şi s-a obişnuit să se răsfeţe cu toate delicatesele care pot fi procurate din zona aceea, convingându-l pe soţul ei cu cea mai mare uşurinţă să cumpere ficat de gâscă şi smântână, claponi pentru umplut, ouă de prepeliţă, potârnichi, cozi de miel şi picioare de porc. Trupul i se împlineşte. Obrajii îi sunt durdulii şi rumeni. Acel „parfum primejdios de aţâţător" al ei pare să crească în intensitate. Ea domneşte şi bărbaţii o urmează, întotdeauna tânjind după ea, tânjind tot mai mult şi mai mult: *atinge-mă pe frunte, Magdalena, sărută-mă pe buze, Magdalena, linge-mă pe degete, Magdalena, învăluie-mă în fustele tale, Magdalena, Magdalena, vino cu mine la lac...*

Dar există şi o excepţie. Marcus, mezinul, copilul pe care Emilia l-a înştiinţat că şi-a ucis mama, pare să fie imun la vrăjile Magdalenei. Cum îl ia în braţe, începe să ţipe. Refuză să o sărute. Dacă se duce la vreunul din aluaturile ei, îşi ascunde mâinile la spate, ca ea să nu-i lingă degetele. Pe deasupra, este neascultător. În pofida tuturor ordinelor ei, el colindă de unul singur, departe de casă. I s-a spus că Emilia nu mai locuieşte acolo, că a plecat la Copenhaga, dar, de fiecare dată când îl aduc înapoi din vreuna dintre peregrinările lui, şi-l întreabă ce anume făcea, răspunsul lui era întotdeauna acelaşi. Spune că a fost să o caute pe Emilia. I se explică la nesfârşit cât de departe este Copenhaga, la o distanţă de kilometri şi kilometri, mai departe decât ar putea cineva să meargă pe jos, mai departe decât marea, mai departe decât Steaua Nordului, şi cu toate acestea el tot pleacă să o caute.

Noaptea, Marcus plânge. Adesea face în pat, iar dimineaţa nu primeşte pe trup atingerea aceea ispititoare a Magdalenei după care tânjeşte Ingmar, ci o palmă usturătoare peste picioare sau peste fund. Stă în pătuţul lui umed, cu spatele la restul încăperii. Refuză să mănânce mai mult de câteva înghiţituri la fiecare masă sau să se concentreze asupra lecţiilor sale. Este din ce în ce mai slab, iar sub ochi i-au apărut cearcăne întunecate.

Încăpăţânarea aceasta a lui Marcus o scoate din sărite pe Magdalena. Când a înrobit întreaga casă cu parfumul ei irezistibil şi cu frumuseţea ei rotofeie de ţărancă, de ce trebuie să existe acest mic nenorocit disident? Nu există nici cea mai mică fărâmă de logică în toată chestiunea, şi asta sporeşte iritarea Magdalenei. Marcus e singurul dintre copii care nu şi-a cunoscut mama, şi prin urmare nu ar trebui să simtă nici un fel de loialitate faţă de Karen, dar cu toate acestea el este cel care îşi respinge tot timpul mama vitregă.

— Trebuie să vorbeşti cu el, Johann, şi să fii cât mai sever, îi spune Magdalena. Nu putem avea în casa noastră un copil care refuză să prospere.

Aşa că Johann (care face orice îi cere Magdalena) îl ia pe mezin la o plimbare cu poneiul murg, ducându-l alene de dârlogi, de-a lungul marginilor câmpurilor de fructe, iar când ajung la o pajişte, îl dă jos de pe cal şi sloboade poneiul ca să pască, iar ei se aşază pe marginea din piatră a unui jgheab pentru apă, acoperit încă de o pojghiţă de gheaţă.

Johann se uită la Marcus şi vede în feţişoara lui serioasă întruparea primei sale soţii, Karen. Ceilalţi băieţi, pe măsură ce se măresc, seamănă din ce în ce mai mult cu Johann, cu părul lor negru şi înfăţişarea dârză. Doar Emilia şi Marcus seamănă leit cu Karen. Iar acum, când Johann se aşază pe marginea jgheabului pentru adăpat caii, îşi doreşte să nu fi fost aşa.

— Acum, Marcus, îi spune Johann, o să te rog să fii atent.

Băiatul priveşte gheaţa cu luare aminte. Vede că în ea tot felul de lucruri — frunze moarte şi beţigaşe — au rămas prizoniere.

— Eşti atent? îl întreabă Johann.

— Da, răspunde Marcus. Dar privirea nu i se dezlipeşte de pe suprafaţa îngheţată a apei.

— Ei bine, acum, spuse Johann, oftând, trebuie să-mi spui ce se petrece cu tine.

Aşteaptă, dar băiatul nu-i răspunde.

— Toată povestea asta cu fugitul de acasă în căutarea Emiliei. Ştii că eşti neascultător şi te comporţi prosteşte.

Marcus ridică privirea spre tatăl său. Este o dimineaţă însorită şi Marcus îşi freacă ochii, ca şi când lumina soarelui i-ar fi rănit. Nu spune nimic.

— Înţelegi? îl întreabă Johann.

— Unde este Copenhaga? întreabă Marcus.

— Ţi-am mai spus, foarte departe, peste mări şi ţări. Mai departe decât ai călătorit tu vreodată.

— Magdalena ar putea să zboare până acolo. E o vrăjitoare, spune Marcus.

— Încetează! izbucneşte Johann. Nu-ţi permit să spui aşa ceva! A fost un lucru foarte urât din partea Emiliei să-ţi bage aşa ceva în cap. Într-adevăr, încep să cred că este o păcătoasă şi că ar fi mai bine dacă ar rămâne în Copenhaga, ca să ne putem duce viaţa liniştiţi aici. Aşa că trebuie să o uiţi, Marcus. Trebuie să-i uiţi minciunile păcătoase şi trebuie să o uiţi şi pe ea. Nu se va mai întoarce aici. Iar Magdalena nu este o vrăjitoare. Este soţia mea şi *mama* ta.

— Nu, nu este. Eu mi-am omorât mama.

— Un alt exemplu al minciunilor ruşinoase ale Emiliei! Pe onoarea mea, am crezut că-i o fată bună, dar acum constat ce ascunsă este cu adevărat. Cred că n-am să-i mai permit vreodată să se mai întoarcă. Iar tu, Marcus, dacă nu încetezi cu purtările tale melancolice şi nu faci progrese în munca ta şi nu începi să te porţi cum se cuvine în timpul meselor, ei bine, atunci voi găsi vreo modalitate crudă de a te pedepsi, care nu-ţi va plăcea deloc. Priveşte toate lucrurile pe care le ai, câmpurile şi pădurile astea, poneiul, pe tatăl tău iubitor, nişte fraţi chipeşi. Eşti cel mai norocos băieţel. Iar de acum înainte îţi vei îndrepta purtarea, sau vei suporta nişte consecinţe cât se poate de neplăcute pentru tine.

Johann se aşteaptă ca Marcus să se sperie, dar el nu pare deloc speriat, ci doar cu gândurile aiurea, cercetând cu ochii mari pajiştea însorită.

— Magdalena o să moară? întreabă el.

Când Johann îi răspunde, vocea-i este puternică şi plină de mânie:

— Să moară? Bineînţeles că n-o să moară! Ce-ţi trece prin minte? Orice-ar fi, nu sunt gânduri bune şi nici cuminţi.

— Aş vrea să moară, răspunde Marcus.

Acum, Johann se înfurie la culme. Ridică mâna ca să-l lovească pe Marcus, dar în aceeaşi clipă îşi dă seama că mezinul este o biată făptură vrednică de milă, o fantomă plutind în propria-i lume confuză, un copil fară viitor. Lasă mâna jos şi, în loc

să-l lovească, îl ridică pe Marcus în braţe (cât de uşor este, cât de mic şi de uşor ca un fulg...) şi-l aşază pe genunchii săi.

— Am să uit că ai rostit vreodată cuvintele astea, spune Johann, dacă şi tu îmi promiţi, la rândul tău, că o vei uita pe Emilia. De acum înainte n-o să mai pleci în căutarea ei, prin păduri şi pe lângă lac, sau oriunde altundeva. Iar acum trebuie să îmi promiţi că toate rătăcirile astea s-au sfârşit. Promite-mi!

Marcus se sprijină de tatăl său şi-şi pune capul pe pieptul lui, de parcă ar fi fost doborât de oboseală. Johann îl ţine strâns în braţe şi aşteaptă, dar singurele sunete care străpung liniştea sunt scormonirile unei păsări, care caută ceva prin frunzele uscate.

— Promite-mi, spune din nou Johann, dar Marcus nu se mişcă, şi nici nu vorbeşte.

Din Jurnalul Contesei O'Fingal, La Dolorosa

În timp ce eu şi copiii eram plecaţi la tatăl meu, în Bologna, în mintea lui Johnnie O'Fingal s-a conturat, treptat-treptat, certitudinea, că eu, şi numai eu, eram autoarea întregii sale suferinţe. Iată care i-a fost raţionamentul: dacă eu aş fi fost mai curajoasă din fire şi nu l-aş fi trezit în noaptea furtunii, atunci bineînţeles că nu i-ar fi venit în veci în minte visul cu muzica lui sublimă. Prin urmare, slăbiciunea mea copilărească, „spaima mea femeiască de grandoarea naturii" după cum se exprima chiar el, fusese cea care ne provocase tragedia. Eu eram singura pe deplin responsabilă, iar bărbatul care se îndrăgostise de mine la prima vedere mă privea acum doar cu o ură nedisimulată şi cu greu îşi putea reprima dorinţa de a-mi face rău.

Clavecinul fusese încuiat şi ascuns privirii, deoarece Johnnie O'Fingal renunţase la stăruinţele sale de a regăsi melodia pierdută, declarând că „dispăruse pe veci, dincolo de limitele minţii şi ale inimii mele". Odată cu acest abandon, decretase că de atunci

înainte nici un fel de muzică nu va mai putea fi interpretată în casă, nici măcar de către copii. În veci nu se vor mai auzi concerte sau orice fel de distracţii muzicale la Cloyne.

—Voi avea linişte în casa asta! a tunat el.

Şi astfel s-a aşternut tăcerea. Copiii şi cu mine ne-am văzut de vieţile noastre, de lecţiile şi de jocurile noastre, de plimbările, mesele, lecturile şi de rugăciunile noastre, dar toate aceste lucruri le făceam în cea mai desăvârşită tăcere, şi nu izbuteam deloc să-l includem şi pe Johnnie în ele, astfel încât, în mai puţin de o lună de la întoarcerea noastră din Bologna, s-a produs o separare completă între el, pe de o parte, şi noi, de cealaltă parte.

Nu se apropia nicicând de patul meu, ci ocupa o încăpere îndepărtată, care dădea înspre nord, înspre dealurile din Cloyne. Nu îi vizita niciodată pe copii în clasă, nu vorbea cu ei în timpul meselor şi nici nu-i ducea la vreun picnic sau în vreo excursie plăcută. În timpul zilei fie stătea şi privea focul din biroul lui, fie hoinărea de-a lungul moşiei, adesea fără pălărie pe cap sau haină pe umeri, şi umbla ore în şir, până ce obosea şi se întorcea acasă ca să se odihnească.

Văzându-l cum rătăceşte aşa, cu privirea aceea pierdută, cu părul vâlvoi şi îmbrăcat cu haine subţiri pe timpul iernii, cu iritaţia încă nevindecată pe frunte, fermierii şi ţăranii, chiriaşi de pe moşiile lui, au început să se îngrijoreze din ce în ce mai mult pentru viitorul lor. În vremurile de odinioară, obişnuia întotdeauna să se oprească la fiecare căsuţă şi aşezare şi să stea de vorbă cu locatarii lor, dar acum trecea pe lângă ele, şi nu le răspundea la bineţe, iar când îl rugau să dea comandă pentru începerea lucrărilor de reparare a acoperişurilor sau a hambarelor lor sau să ţină cont de mucegaiul care apăruse în biserică, ori să-i plătească doctorului McLafferty onorariul anual pentru îngrijirile acordate lor şi copiilor lor, aşa cum începuse să se întâmple din ce în ce mai des, el nu le răspundea în nici un fel, ci doar trecea pe lângă ei, de parcă nici nu i-ar fi auzit.

Bineînțeles, eu mai mergeam încă pe la ei și, când mă vedeau, își împreunau mâinile, ca pentru rugăciune, sau se luau cu mâinile de cap, de parcă ar fi fost cuprinși de durere, și-mi spuneau:

—Vai, Lady O'Fingal, ce nenorocire s-a abătut asupra capetelor noastre? Ce l-a lovit atât de cumplit pe Înălțimea Sa, Lordul?

— E un mister, le răspundeam eu. Și vă grăiesc adevărul când vă spun că nu știu cum se va rezolva totul.

Apoi încercam să-i îmbărbătez și să le spun oamenilor că voi face tot ce îmi stă în putere ca să găsesc bani pentru reparații și ca să onorez datoriile față de doctor. Dar în scurt timp, tot venitul la care aveam acces a fost cheltuit. M-am dus atunci la Johnnie (deși încă îmi mai era teamă că ura lui față de mine s-ar putea manifesta în orice clipă prin vreun alt act de violență) și i-am spus:

— Dacă nu vrei să te ocupi de toate lucrurile de pe moșii, cum făceai odinioară, atunci trebuie să-mi dai mie posibilitatea s-o fac. Nu poți să-ți lași oamenii să trăiască în case cu acoperișuri găurite, și nici să-i lași pe copiii lor să se îmbolnăvească și să moară din cauza lipsei îngrijirii unui doctor.

— Francesca, mi-a spus el, privindu-mă cu expresia aceea împietrită, de ură, cu care deja mă obișnuisem, nenorocirile țăranilor ăstora leneși nu mă interesează câtuși de puțin. Ce știu ei despre suferință în comparație cu cât sufar eu? M-am aflat în prezența sublimului, iar ei nici măcar nu s-au apropiat de el. Am auzit melodia aflată în inima universului, și-apoi am pierdut-o.

— Vai, Johnnie, i-am spus eu, dar faptul că *ai auzit-o* ar trebui să te facă mai înclinat, și nu mai puțin dispus, să te ocupi de toate problemele ca un om onorabil. Cu siguranță, n-am dreptate? Ce altceva ți-ar fi putut fi dezvăluit în acea noapte dacă nu un lucru de milostenie către care să aspiri? Și ce te-ar împiedica să aspiri spre acest lucru prin alte mijloace decât cele legate de creația muzicală? Nu duci lipsă de bani. Dă-mi voie, doar, să pot controla o parte din fondurile moșiei, iar eu voi încerca să fac

numai bine în numele tău, şi totul va fi bine, şi nu vei mai fi deranjat, îţi promit, din plimbările şi visările tale.

Dar el nu a vrut cu nici un chip să cedeze. M-a alungat din cameră. A susţinut că, alături de toate celelalte reprezentante ale sexului meu, eram incapabilă să aspir la ceva nobil, câte zile voi avea.

La sfârşitul anului deja nu mai aveam nici un fel de bani ca să plătesc personalul din casă sau pe profesorii copiilor. Cuprinsă de ruşine, cu teamă şi durere în suflet, am mers călare într-o zi până la Corcaigh şi am amanetat o broşă cu diamante pe care mi-o dăruise Johnnie când împlinisem douăzeci şi cinci de ani.

După aceea, disperată, i-am scris tatălui meu şi l-am rugat să-mi dea un împrumut din banii rezultaţi din afacerile lui cu hârtie. Împrumutul mi l-a trimis imediat, ba mai mult, auzind de necazul meu, şi comportându-se în continuare cu mine ca cel mai afectuos părinte, mi-a spus că va călători din Bologna în Irlanda, de cum îi va permite vremea, şi se va strădui din toate puterile să pună în mişcare o posibilă soluţie la catastrofa care se abătuse asupra noastră.

Francesco Ponti a fost cel care ne-a oferit cheia următorului capitol din trista noastră poveste.

Dintr-un motiv pe care nu l-am putut ghici, în afara faptului că era bărbat, şi o persoană extrem de inteligentă şi de amabilă, prezenţa tatălui meu în casa noastră a început aproape imediat să exercite o influenţă liniştitoare asupra minţii extenuate a bietului Johnnie.

A început să îi vorbească. Nu ştiu despre ce lucruri nenumărate au vorbit ei doi (şi este cât se poate de adevărat că tatăl meu face multe greşeli în engleză, aşa că este posibil ca anumite cuvinte încâlcite sau confundate cu altele să fi reprezentat pentru ascultătorul lui un fel ciudat de logică), dar după câteva zile am început să observ o schimbare în Johnnie O'Fingal. A început să

apară în jilțul său la ora mesei și chiar, din când în când, să le adreseze copiilor și câteva cuvinte și să le dea voie să-i povestească despre jocurile sau despre munca lor.

Într-o zi, la ora prânzului, în timp ce mâncam o friptură fragedă din gât de miel, s-a lansat brusc într-o discuție referitoare la problema măreață a lui Dumnezeu și a religiei, gândurile lui îndreptându-se neîncetat asupra modalității în care, și când, și în ce manieră ni se oferă vreo dovadă a existenței lui Dumnezeu. Iar tatăl meu, care este Romano-catolic, și, în același timp, un negustor fără nici un fel de înclinații filosofice, i-a răspuns într-o mod simplu, povestindu-i o întâmplare din viața lui de om al negoțului. I-a spus că lui, Dumnezeu i-a apărut sub înfățișarea oportunităților.

— Vezi tu, Johnnie, i-a spus el drept explicație, în orice lucru care *ne este dezvăluit* eu văd mâna lui Dumnezeu. Mă înțelegi? Pentru un sfânt, această revelație ar putea fi să se ducă să vorbească păsărilor sau să dăruiască niște lucruri aurite unui *mendicante*[1]. Îmi înțelegi gândul? Dar, în cazul meu, revelația este diferită. Eu mă duc într-un oraș. Poate fi Roma sau Florența. Poate la fel de bine să fie Londra sau Corcaigh. Vizitez un avocat, un spițer, un *ospedale*[2], un seminar. Multe locuri. Vorbesc apoi cu oamenii ăștia din locurile astea și observ ceea ce fac. Apoi, puțin câte puțin, Dumnezeu îmi dezvăluie cum și când pot să fac afaceri cu ei. Am în servieta mea de piele mostrele mele de hârtie, toate de calități diferite, și Dumnezeu este acela care îmi spune: „Francesco, arată Hârtia *Numero Due.*"

Îmi dau seama că în rândurile de mai sus am ironizat puțin limbajul tatălui meu, dar orice cititor al acestui caiet mă va ierta, pentru că relatarea aceasta dă într-adevăr o oarecare savoare modului în care a vorbit Francesco Ponti despre Dumnezeu și despre oportunitate. Și, la prânzul acesta, ne-a oferit un lucru pe care nu-l mai văzusem de foarte multe luni de zile, spre marea

[1] Cerșetor (în italiană, în original).

[2] Spital (în italiană, în original).

mea surprindere şi a copiilor. Iar acest lucru a fost un zâmbet pe faţa lui Johnnie O'Fingal.

Câteva seri mai târziu, tata a venit în camera mea, după ce Johnnie se dusese la culcare, şi mi-a spus că acum înţelesese în sfârşit cum putea fi salvat soţul meu din impasul în care se găsea. Cu logica lui simplă, Francesco mi-a spus că motivul pentru care Johnnie O'Fingal fusese incapabil să redescopere muzica pe care o auzise, credea el, era că îi lipsea îndemânarea profesională de a o găsi. Se apucase „de unul singur, fără nici un fel de muzician profesionist care să-l ajute" şi atunci, în mod inevitabil, încercările lui nu dăduseră nici un fel de roade.

Am protestat, spunându-i că, dacă un lucru îţi apare în vis, atunci numai cel care l-a visat are vreo speranţă de a-l redescoperi, dar Francesco mi-a reamintit că Johnnie „se apropiase foarte mult" de interpretarea cântecului la clavecin. Dacă un compozitor înzestrat ar fi fost alături de el, ca să încerce diferite melodii şi armonii, atunci cu siguranţă că melodia ar fi fost descoperită, în sfârşit, şi vieţile tuturor celor implicaţi ar fi fost înnobilate de descoperire.

Eu tot am persistat în îndoielile mele, spunându-i că nu înţelegeam cum poate auzi cineva ceea ce este ferecat în inima altuia, dar tatăl meu mi-a dezvăluit apoi cum, chiar în acea seară, îi dezvăluise opinia aceasta lui Johnnie, care-l ascultase cu atenţie, şi îi răspunsese, într-un târziu, că acum „va încerca să-şi recapete puterea ca să încerce din nou, cu ajutorul plătit al unui muzician profesionist".

Am oftat involuntar.

— Tată, i-am spus, de când ai venit tu la noi, Johnnie a început, încetul cu încetul, să revină la un oarecare grad de normalitate şi bunătate. Iar pentru acest lucru îţi sunt recunoscătoare şi îţi mulţumesc mai mult decât pot exprima în cuvinte. Dar te rog să nu-l îndemni pe soţul meu să revină la căutarea sa. Pentru că asta îl va aduce cu siguranţă la o stare de disperare absolută şi de

nefericire. Mai rămâi doar cu noi încă puţin şi continuă-ţi conversaţiile, iar eu nutresc o oarecare speranţă că, în cele din urmă, vom redobândi ceva din viaţa noastră de odinioară.

Tata m-a mângâiat cu blândeţe pe cap. Mi-a spus:

— Francesca, omul ăsta a văzut paradisul. Nu trebuie să împiedici un om care a fost în locul acela să încerce să se întoarcă acolo.

Şi astfel s-a făcut că, la vremea cuvenită, lăcătul a fost desfăcut şi clavecinul deschis, şi a fost angajat un acordor ca să-l pregătească pentru a fi folosit din nou. Biblioteca a fost curăţată şi zugrăvită din nou, iar tatăl meu a adus o cantitate impresionantă de hârtie pe care a aşezat-o lângă stativul pentru partituri. A fost pregătită o cameră la etaj şi chiar în ziua în care tatăl meu a plecat, întorcându-se la Bologna, un tânăr muzician, cu numele de Peter Claire, s-a alăturat gospodăriei noastre.

Cum poate fi cu putinţă aşa ceva?

Kirsten Munk a fost dintotdeauna de părerea că încăperile în care locuiesc femeile ei trebuie să fie modeste şi simple, lipsite de orice fel de decoraţiuni de lux.

„Absenţa luxului", îi spusese ea mamei sale, „este absolut esenţială, dacă vreau să-mi păstrez controlul asupra lor. Înconjoară-le cu lux şi vor crede că aceasta este o stare permanentă la Rosenborg, ca şi cum paturile cu saltele din puf ar cădea din cer, de parcă toaletele din abanos ar răsări din pământ. Pe câtă vreme, atâta timp cât văd că nu este aşa, vor începe să se întrebe cum ar putea obţine mai multe lucruri cu care să se încălzească şi să-şi împopoţoneze trupurile roase de ambiţie. Şi în curând îşi vor da seama şi care este răspunsul: luxul vine de la mine! Eu sunt cea care-l poate oferi şi tot eu sunt cea care-l poate lua înapoi. Şi

astfel, înțelegând acestea, se vor strădui întotdeauna să-mi facă pe plac și să nu-mi trezească mânia."

Și astfel se face că Emilia Tilsen se află acum, în prima ei noapte la castel, nu în vreo cameră spațioasă și confortabilă, ci într-un pat îngust dintr-o odaie cu tavanul înalt, neîncălzită de vreun foc în șemineu, ci cu o singură lumânare care să arunce o geană de lumină în întunericul de la Rosenborg. Cearșafurile cu care se învelește sunt umede, de parcă n-ar fi fost niciodată aerisite afară, la soare, iar Emiliei îi este frig. Lasă lumânarea să ardă mai departe și-și pune peste cuverturi pelerina cu garnitură de blană, ținând blana aproape de fața ei.

Se gândește la Marcus. Își poate închipui fața lui, de parcă s-ar fi aflat chiar acolo, în încăperea aceea străină, dincolo de flacăra lumânării. Ochii îi sunt imenși și încercănați, și ține o bucată oarecare de stofa lipită de obraz, pentru alinare. O imploră pe Emilia să nu-l lase singur acasă cu tatăl lor și cu Magdalena, cu frații lui care o imploră pe Magdalena să le lingă degetele după ce se-ndoapă cu aluatul de la prăjitura ei. „Vreau să fie adevărat că tu n-ai plecat deloc", îi spune el.

Dar ea a plecat. Este singură pentru prima oară în viața ei. În ciuda frigului, în ciuda grijilor ei pentru Marcus, în clipa aceasta Emilia își spune în sinea ei că a fost norocoasă când a fost chemată să slujească în cadrul alaiului Reginei. Se află la începutul unei noi vieți. A scăpat de Magdalena, de obscenitatea și de răutatea ei. Stinge lumânarea și se străduiește să adoarmă, cu gândul că ziua de mâine va fi una bună.

Cineva îi strigă numele și o trezește.

Emilia visa câmpurile de căpșuni și, la început, i se pare că se mai află încă în Iutlanda. Apoi, la lumina lămpii, vede chipul unei femei, încadrat de creturile unei scufii de noapte din dantelă.

— Emilia, îi spune femeia, nu știu cum poți să dormi așa de adânc într-o cameră atât de înghețată.

Emilia se ridică în capul oaselor. Îi este cald în pat, dar ştie că răcoarea nopţii mai pluteşte încă în aer. Faţa încadrată de scufie aparţine Johannei, care o serveşte pe Kirsten de cel mai mult timp.

— Acum, îi spune Johanna, înainte să înceapă ziua, trebuie să te previn în privinţa lucrurilor pe care nu le ştii.

— Ce lucruri...?

— Hansi şi cu mine am căzut de acord: eşti foarte tânără şi nu te putem lăsa să începi dimineaţa asta nepregătită. Am să vorbesc în şoaptă, pentru că Rosenborg are la fel de mulţi spioni pe cât are pânze de păianjen. Dar trebuie să fii atentă.

Emilia îşi încleştează degetele în blana pelerinei. Johanna ia un scaun cu spătar tare şi-l apropie de pat. Se aşază pe el şi lasă lampa pe podea, astfel încât, deodată, o umbră lungă se întinde pe perete, provocându-i Emiliei o clipă de teroare. De la moartea lui Karen nu s-a simţit deloc în largul ei faţă de modul extrem de rapid cu care se mişcă umbrele la lumina lămpii.

Johanna îşi aşază mâna pe pumnul ei încleştat de pelerină.

— Încearcă să ţii minte tot ce-ţi spun, îi şopteşte.

Şi apoi, începe pomelnicul umilinţelor pe care ea şi celelalte femei le îndură în serviciul lui Kirsten Munk. Îi spune Emiliei despre „nomenclatura ridicolă" pe care sunt nevoite să o îndure şi despre încântarea pe care Kirsten pare să o obţină din rănirea mândriei lor, astfel încât fiecare zi conţine „nu una, ci foarte multe situaţii înjositoare şi supărătoare, la care nu ne-am fi aşteptat să fim supuse în serviciul soţiei Regelui".

— Titlul meu, continuă ea, este de Femeie a Capului. Dar stăpâna mea se gândeşte de-a pururea doar la lucrurile de suprafaţă. Îndatoririle mele constau în a-i aranja şi împodobi părul, în a-i îngriji tenul şi în a-i alege bijuteriile pe care le va purta în urechi şi în jurul gâtului. Nu-mi pretinde să-mi bat capul cu gândurile şi intrigile pe care le urzeşte în căpăţâna ei, ba, mai mult, nici nu-şi imaginează că aş şti ceva în privinţa lor. Dar se

înşală amarnic! Ştiu suficiente despre ea ca să o pot lipsi de afecţiunea Regelui şi să o azvârl în stradă. Şi, poate la timpul potrivit, mă voi folosi de aceste lucruri... Însă, dragă Emilia, mie nu mi se spune degeaba Femeia Capului. Tatăl meu m-a instruit în arta raţionamentului, din pură întâmplare, pentru că, neavând fii, a vorbit cu mine ca şi cum aş fi fost un bărbat. Mi-a povestit parabole despre bine şi rău, despre înţelepciune şi neghiobie, şi mi-a arătat cum poate o parabolă să dezvăluie minţii adevărata faţă a lucrurilor, pe care le percepe în viaţa de zi cu zi. Aşa că, vezi bine, titlul primit este cât se poate de potrivit, iar eu trebuie să îmi asum responsabilitatea pentru toate femeile şi să încerc să le ajut şi să le protejez de cruzime. De aceea mă şi aflu acum aici, ca să-ţi spun în ce loc nefericit ai ajuns şi ca să te implor să încerci să nu *pui la inimă* insultele care se vor potopi asupra ta, ci să le iei drept cuvinte lipsite de înţeles, ca şi când nu ai simţi decât atingerea vântului pe obrajii tăi, şi nimic altceva.

Emilia se uită cu atenţie la faţa îngrijorată a Johannei, la fruntea ei ridată din pricina grijilor, vizibilă de sub creţurile albe ale scufiei. Este pe punctul de a-i spune că nimic de la Rosenborg nu poate fi mai îngrozitor de îndurat decât prezenţa Magdalenei în aceleaşi încăperi în care obişnuia să stea mama ei, dar Johanna se apropie şi mai mult de ea, atât de aproape încât îi simte respiraţia caldă pe obraz, în contrast cu aerul rece al încăperii, şi continuă să vorbească, într-o şoaptă atât de stinsă că e aproape de neauzit.

— Şi, spre binele tău, rosteşte ea printre dinţi, dă-mi voie să-ţi vorbesc despre lucruri mult mai grave decât suferinţele pe care le îndurăm noi, femeile. Stăpâna noastră trăieşte intens, foarte intens, într-o minciună care în curând are să iasă la iveală. Are un amant neamţ, Contele Otto Ludwig de Salm. Când Regele e plecat, e extrem de îndrăzneaţă şi de nesăbuită. Iar uneori îi auzim cum ţipă şi gem la unison. Dar am jurat să păstrăm secretul, aşa cum te va obliga şi pe tine să juri. Trebuie să ne prefacem

că suntem oarbe şi surde. Suntem ameninţate cu moartea prin înecare, în vreun lac îndepărtat din Iutlanda, dacă facem vreo aluzie la Conte sau la semnele care îi rămân pe trup după ce a fost împreună cu el. Aşa că şi tu trebuie să devii oarbă şi surdă, Emilia. Oarbă, surdă şi mută.

Johanna se depărtează şi se uită la Emilia, de parcă ar cerceta-o ca să vadă ce efect au avut cuvintele ei asupra tinerei fete, căreia nu i-au fost stabilite nici un fel de îndatoriri precise, ci i-a fost acordat doar titlul de Femeie Plutitoare în acest univers al umbrelor şi al secretelor. Emilia pare foarte calmă. E şi surprinsă, firește, dar totuşi nu îi este frică. Johanna deschide gura ca să mai adauge cine ştie ce alte dezvăluiri cumplite, dar Emilia îi spune:

— Este nefericită.

— Poftim? întreabă Johanna.

— Lady Kirsten. Mi-a spus că este „dispreţuită".

— Bineînţeles că este dispreţuită! De aproape toată lumea din Danemarca. Dar nu şi de Rege. Regele nu o vede aşa cum e ea cu adevărat. Cu toate acestea, ştiu că într-o zi, cât de curând, se va trezi şi-şi va da seama ce face ea.

— Oamenii care se simt dispreţuiţi pot face lucruri pe care nu vor, de fapt, să le facă...

Johanna izbucneşte în râs, după care îşi duce mâna la gură ca să-şi înăbuşească hohotele. Apoi se ridică, ia lampa şi se îndreaptă sprinten spre uşă.

— Ai să înveţi, Emilia, îi spune. Ai să înveţi.

Emilia rămâne nemişcată în patul ei, pe întuneric. Aude cum se îndepărtează paşii Johannei pe coridor.

După aceea, începe să cearnă şi să întoarcă pe toate părţile noile informaţii care par să prindă viaţă şi să respire odată cu ea în cămăruţa aceasta, scoţând un sunet aproape imperceptibil şi tulburând atmosfera liniştită a încăperii. O întreabă pe răposata ei mamă: „Cum e cu putinţă aşa ceva?"

Karen o priveşte cu seriozitate. După o vreme, dă încet din cap, spunându-i fiicei sale că nu cunoaşte răspunsul la această întrebare.

Reţeta lui Tycho Brahe

La scurt timp după înmormântarea Regelui Frederik, când saloanele de recepţie ale castelului mai purtau încă însemnele doliului, Bror Brorson a venit la Frederiksborg ca să locuiască împreună cu fostul său coleg de clasă.

Nimeni de la şcoala Koldinghus, nici măcar Hans Mikkelson, nu mai avusese curajul să-l trimită pe Bror Brorson în pivniţă după ce Christian îl veghease în noaptea aceea la infirmerie, astfel încât cearcănele de sub ochii albaştri ai lui Bror dispăruseră, iar faţa lui îşi recăpătase culoarea sănătoasă. Regina Sofia l-a felicitat pe fiul său pentru că avea un prieten atât de frumos.

În timpul convalescenţei sale, Bror se luptase şi cu dificultăţile scrierii propriului nume, iar acum era capabil, câteodată, să se semneze cu un singur cuvânt, Bror, fară să treacă prin nimic mai grav decât o stare ocazională de confuzie. Iar Christian era de părere că o semnătură alcătuită dintr-un singur cuvânt avea să fie suficientă pentru tot restul vieţii lui Bror.

— Ca Rege, i-a spus, mă voi semna şi eu cu un singur cuvânt, cu mica adăugire a unui IV sau 4, pentru a mă deosebi de strămoşii mei. Aşa că am o idee grozavă, Bror. De ce nu înfiinţăm o societate secretă, alcătuită doar din noi doi, care să fie cunoscută sub numele de „Societatea Semnatarilor cu un singur cuvânt?"

Bror i-a răspuns că-i plăcea ideea unei societăţi secrete, atâta vreme cât nu avea o cartă scrisă. Dar simpla rostire a cuvântului „cartă" a trezit imediat în Christian dorinţa de a avea un astfel de document, aşa că a petrecut nenumărate ore alcătuind şi

perfecţionând documentul cu caligrafia lui desăvârşită, după care l-a citit cu voce tare prietenului său, cerându-i lui Bror să semneze doar la sfârşitul actului. Ultima clauză a cartei proclama ca:

Toţi membrii Societăţii Semnatarilor cu un singur cuvânt prin prezenta Promit şi Jură pe onoarea lor să se Apere unul pe celălalt De-a Puterea şi Întotdeauna de Acte de Cruzime, oricând şi oriunde astfel de Acte de Cruzime şi vor ameninţa, pe cât le vor permite Străduinţa şi Puterea omenească.

Semnăturile de la sfârşitul cartei erau

Christian *Rorb*

Christian a făcut rapid documentul sul şi l-a legat cu una dintre fundele negre care păreau să-i împodobească întreaga cameră de la moartea tatălui său. A declarat că actul era „perfect".

Zilele care au urmat au fost pline de prezenţa nobililor îmbrăcaţi în negru, membrii *Rigsråd*-ului sau ai Consiliului de Stat, care soseau pentru a se sfatui cu Regina, aducând vrafuri de hârtii şi grăbindu-se apoi spre ieşire, cu pelerinele lor îndoliate fluturând în urma lor, de parcă timpul însuşi ar fi fost ţesut în interiorul veşmintelor lor şi acum îi urmărea peste tot, în susul şi în josul scărilor, de-a lungul curţilor palatului şi în interiorul şi în afara trăsurilor.

Christian şi Bror stăteau la o fereastră înaltă şi îi priveau.

— Se pare, i-a spus Bror, că încă nu faci parte din calculele lor.

— Într-adevăr, i-a răspuns Christian. Este de-a dreptul prostesc.

Legea daneză decreta că fiul Regelui răposat, deşi putea folosi titlul de Rege, nu putea fi încoronat cu adevărat decât la împlinirea vârstei de douăzeci de ani. Până atunci guvernarea ţării era în mâinile nobililor zburători ai *Rigsråd*-ului şi a Reginei.

— Este extrem de obtuz din partea lor, spuse Christian. Trebuie să găsim o cale de a ne asigura că se va ţine cont şi de mine.

Aşa că cei doi membri ai Societăţii Semnatarilor cu un singur cuvânt au căutat-o pe bunica lui Christian, Ducesa Elizabeth de Mecklenburg, ale cărei cosiţe blonde nu mai erau de mult blonde, dar care, ajunsă la bătrâneţe, nu putea refuza nimic nepotului asupra căruia veghease zi şi noapte până la împlinirea a doi anişori.

Au găsit-o în bucătăriile castelului, făcând gem din agrişele puse în borcane. Când i-a fost prezentat Bror, a pus deoparte lingura cu care amesteca şi s-a uitat la el, extrem de concentrată.

— Mă bucur foarte mult că ai fost salvat, i-a spus ea.

Au ajutat-o să măsoare zahărul şi să amestece fructele. Când i s-a explicat că toată lumea părea să fi uitat de viitorul Rege, au văzut cum, dincolo de cazanele ei lucitoare din alamă, în care bolborosea gemul, o sclipire veselă i-a apărut în ochi şi un zâmbet i-a fluturat pe buze.

— Uitat? a spus ea. Cât de ruşinos. Nu putem tolera cu nici un chip uitarea. Trebuie să le atragem atenţia asupra ta.

A lăsat prepararea gemului pe seama bucătarilor, şi Semnatarii au urmat-o în încăperea în care locuia de obicei atunci când venea la Frederiksborg.

— Bun, le-a spus ea, am ceva ce păstram special pentru această zi. A fost uitat din greşeală de Tycho Brahe atunci când a venit să-şi dezvăluie profeţiile în legătură cu viaţa ta. Ar fi trebuit să i-l înapoiez, dar m-a împiedicat sentimentul că într-o zi acest lucru se va dovedi folositor. Este o reţetă şi cred că va servi scopurilor voastre acum, cu condiţia să fiţi precauţi şi să urmaţi instrucţiunile cu mare băgare de seamă, ca să nu vă răniţi. Trebuie să vă folosiţi toată îndemânarea şi ingeniozitatea pe care le aveţi.

A scotocit prin sertare şi dulapuri şi-a răscolit vrafurile de hârtii şi resturile vechi de tricoturi, găsind, în cele din urmă, o foaie de pergament, puţin cam uzată din pricina lecturii frecvente, pe care i-a înmânat-o lui Christian. Bror şi cu el au privit-o cu

atenţie. Pe pergament era desenată schema unei rachete, ca cele pentru artificii.

— Poftim, le-a spus Ducesa Elizabeth. Acum, Bror, am auzit că eşti grozav la lucruri practice. Vezi prea bine că sub schemă este o listă de elemente componente şi de instrucţiuni pentru asamblarea dispozitivului?

Bror s-a simţit imediat sub imperiul imaginii triumfătoare a ascensiunii rachetei spre norii de deasupra Danemarcei. Elementele componente şi instrucţiunile îi apăreau, însă, drept simboluri fără de înţeles.

Christian a observat ezitarea prietenului său şi a început de îndată dea citire din scrisul acum decolorat a lui Tycho Brahe: *Sal petrae, 70 de părţi; Sulphura, 18 părţi; Carb. amorph., 16 părţi.*

— Aşa e, spuse Ducesa. Armurierii de la Slotsholmen vă vor da tot ce aveţi nevoie. Dar trebuie să cântăriţi totul cu foarte mare grijă. Şi ţineţi minte ce vă zic. Nu o construiţi prea mare.

Cât de mare însemna prea mare? Christian a sugerat să fie la fel de înaltă ca el. Bror i-a spus că o astfel de rachetă ar arunca în aer acoperişul castelului.

Au hotărât în cele din urmă ca racheta să respecte dimensiunile aproximative ale piciorului lui Christian, de la genunchi la laba piciorului, circumferinţa urmând să fie cea a pulpei, la punctul ei maxim. Au căzut de acord că un astfel de obiect nu va fi prea greu de ascuns, astfel încât, atunci când „îl vom trimite în înaltul cerului va stârni o mare uimire şi surpriză, amestecate cu o cantitate satisfăcătoare de frică".

Tycho Brahe precizase următoarele pentru corpul rachetei „*o Carcasă din nuiele împletite, perfect etanşată la partea inferioară, astfel încât să rămână doar o mică Deschizătură, chiar la mijloc, dar asigurându-vă că ataşaţi şi o Coadă, tot din nuiele, care să servească drept contragreutate şi pentru ghidaj. Această carcasă a Rachetei trebuie să aibă un vârf ascuţit de o construcţie*

extrem de bine echilibrată. Această Carcasă trebuie să fie în întregime căptușită cu piele fină sau cu pergament fin, astfel încât să nu pătrundă deloc aerul în interiorul ei, cu excepția Deschizăturii de la bază."

Christian și Bror Brorson au ieșit călare pe porțile de la Frederiksborg, spunându-le valeților că plecau să necăjească mistreții din pădure cu puțin exercițiu de tras la țintă. Și-au făcut drum mai întâi pe la un meșteșugar care împletea coșuri, care le fusese recomandat de bucătarii palatului, iar de acolo pe la un negustor de hârtie, dând ordine și lăsând scheme și măsurători peste tot pe unde mergeau. Erau în drum spre Copenhaga, intenționând să ajungă cu barca din oraș la Slotsholmen, când au fost ajunși din urmă de trăsura Reginei. Începuse să se întunece, iar înspre vest cerul era acoperit de nori ce prevesteau ninsoare, iar Regina, din culcușul ei de blănuri, le-a poruncit furioasă să se întoarcă la palat.

— Mai este și ziua de mâine, a spus Christian când își întorceau caii din dârlogi. Mâine este doar un singur cuvânt, și acesta îmi aparține.

Achiziționarea părților componente și substanțelor necesare pentru rachetă, precum și munca dusă împreună, vreme de multe ceasuri, pentru asamblarea ei, i-au făcut pe Christian și pe Bror foarte secretoși. Frații mai mici ai lui Christian, Ulrich și Hans, nu aveau voie să intre în camerele lor sau să ia parte la distracțiile lor. Societatea Semnatarilor își ducea propria ei existență enigmatică din zorii zilei și până seara târziu.

Dacă lumea uitase de Christian, atunci și acesta uitase, temporar, de lume. Iar lui i se părea că Bror Brorson fusese dintotdeauna la Frederiksborg și că nu-l va părăsi nicicând. În visele lui, Bror devenise o ființă magică. I se năzărise ideea că, atâta timp cât îl avea alături pe Bror, nu i se putea întâmpla nimic rău. Dumnezeu și caligrafia îl ajutaseră să salveze viața lui Bror. Acum, Bror urma să vegheze asupra lui.

Când racheta a fost gata, au dus-o pe furiş în apartamentele Ducesei de Mecklenburg, unde aceasta a examinat-o, în căutarea celei mai mici găuri sau crăpături şi, negăsind nici una, a aşezat-o pe pervazul lat al unei ferestre, cu vârful înspre tavan.

— Grozavă măiestrie, le-a spus. Tatăl tău, răposatul Rege, ar fi fost foarte mândru de ea. Acum ajungem la momentul de cea mai mare importanţă, şi să nu credeţi că nu m-am gândit îndelungat la lucrul ăsta.

Ducesa Elizabeth a ales data de treisprezece aprilie. În această zi, *Herredag*, Adunarea Poporului, peste care viitorul Rege credea că trebuie să-i fie îngăduit să prezideze, urma să se adune la castelul din Copenhaga.

— Vom lua o trăsură închisă, spuse Ducesa, şi îi vom ordona vizitiului, chiar de ar fi miezul zilei, să aprindă lămpile trăsurii, ca să avem foc pentru fitilul rachetei.

Cum ziua respectivă se apropia, Societatea Semnatarilor cu un singur cuvânt, împreună cu Ducesa de Mecklenburg, au alcătuit o declaraţie, care să fie citită de Christian în clipele de după lansarea rachetei în înaltul cerului, în timp ce nobilii aveau să se uite plini de uimire la tromba de fum lăsată de trecerea furtunoasă a rachetei. Această declaraţie îi invita pe cei din *Rigsråd* şi pe judecătorii din *Herredag „să-şi aducă aminte de Regele lor, Christian al IV-lea, şi de acum înainte să-i permită Participare Deplină la Afacerile Ţării, astfel încât nimic nu va fi ascuns de el, şi va putea învăţa cum să ajungă la Buna Guvernare înainte de a fi încoronat"*. A fost scrisă chiar de Christian, cu o caligrafie atât de frumoasă, încât Bror, aruncându-şi ochii peste ea, a declarat că este „asemeni muzicii".

Christian s-a rugat pentru un cer senin în ziua de treisprezece aprilie şi rugăciunile i-au fost ascultate. Dimineaţa devreme, cei doi băieţi, Ducesa, racheta şi un ulcior din ceramică, pentru

lapte, au pornit la drum spre Copenhaga, într-o trăsură neagră şi cu lămpile arzând în lumina orbitoare a soarelui.

Pe când intrau în curtea interioară a castelului, au văzut, spre marea lor satisfacţie, un număr mare de nobili ce se adunau acolo. În clipa aceasta, Ducesa a devenit atât de emoţionată, încât a simţit că o ia cu leşin, şi a trebuit să-şi facă energic vânt cu evantaiul, în timp ce Christian şi Bror coborau din trăsură cu racheta înfăşurată într-o vestă din catifea. I-a poruncit vizitiului să aşeze urciorul de lapte „puţin mai departe de cai" şi apoi să aprindă o fâşie îngustă de material, cu rol de fitil, de la una din lămpile trăsurii.

Confundând preţ de câteva clipe fâşia de material cu evantaiul ei, Ducesa şi-a făcut vânt cu ea înainte şi înapoi, stârnind astfel, în doar câteva secunde, o flacără vie. A scos o exclamaţie de teamă când a simţit cum căldura începe să-i ajungă aproape de degete. Bror a înţeles imediat natura urgenţei şi i-a smuls din mâna fitilul, în timp ce Christian, a cărui inimă bătea în ritmul unui marş rapid, a despachetat cu grijă racheta şi a pus-o pe marginea ulciorului.

Regele Christian îşi aduce aminte că în acest moment, când el punea racheta pe marginea ulciorului, câţiva nobili s-au întors şi s-au uitat la el şi la Bror, care ţinea în mână fâşia arzândă. Apoi, Bror a scufundat fâşia în borcan şi a aprins fitilul. Ducesa, aflată în apropierea lor, a rostit, în franceză, „*Ah, bon Dieu*", iar pe măsură ce fitilul începea să ardă, borcanul de lapte se umplea de flăcări şuierătoare.

În clipa următoare, racheta a decolat.

Nicicând în istoria lumii, îi place Regelui Christian să povestească, nu s-a mai înălţat vreun obiect făcut de mâna omului spre înaltul cerului, deasupra pământului, cu atâta graţie triumfătoare. Şi, într-adevăr, racheta s-a îndreptat cu viteză spre înălţimi, acolo unde păsările se răsuceau prin aerul primăvăratic, şi mai sus de atât, lăsând în urmă o dâră de fum sulfuros, până când, într-un final, a explodat, cu un bubuit teribil pe cerul

pustiu, iar încet, asemeni unor fulgi de zăpadă înnegriţi care să se alăture doliului naţional, au început să cadă bucăţele de pergament ars şi cioturi carbonizate din nuielele de salcie, chiar asupra capetelor oamenilor, iar toţi caii au nechezat şi s-au ridicat în două picioare, înhămaţi fiind la trăsuri şi şarete. S-au auzit icnete de spaimă şi ţipete. Bror şi Ducesa au aplaudat.

Regele Christian şi-a despăturit declaraţia şi a păşit plin de îndrăzneală pe treptele clădirii Tribunalului.

Convoiul

Tre Kroner este salutat de salvele a trei tunuri pe când pătrunde în portul Christiania.

Construit din ordinul Regelui şi proiectat tot de el, cu ajutorul unor arhitecţi olandezi, acest nou oraş, aflat în inima fiordurilor, la extremitatea cea mai îndepărtată, dar încă accesibilă, a zonei Skagerrak, este pentru el o sursă de mândrie personală. Se urmărise de la bun început să fie un loc *organizat* şi organizat a rămas. Străzile sunt drepte iar cetăţenii, aduşi grămadă în oraş de pe Insula Otter, par destul de dispuşi, pe cât poate Regele Christian să-şi dea seama, să meargă de bunăvoie pe străzile proaspăt pietruite, în şiruri drepte şi regulate. Portul are ape adânci iar navele ancorează aici într-o ordine deplină. În Christiania miroase a peşte, a răşină, şi-a vânt sărat.

O mare mulţime de oameni se strânge în jurul Regelui când acesta debarcă din nava lui minunată. *Tre Kroner* îl va aştepta acolo, ca să-l ducă înapoi acasă, în timp ce geniile minelor vor supraveghea extragerea argintului din dealurile Numedal. După aceea, nava va reveni în Christiania şi va aştepta pentru o a doua oară. De data aceasta, va aştepta sosirea argintului. Pe măsură ce minereul va fi depozitat în cală, soldaţii vor fi postaţi acolo de

pază, în întunericul deplin. În Copenhaga, maşinăriile Monetăriei Naţionale vor fi unse şi reparate. Se va realiza un nou portret al Regelui (mai în vârstă, cu o bărbie mai ferm conturată şi cu o expresie de îngrijorare pronunţată pe chip) ce va aştepta să fie imprimat pe sute de mii de daleri.

În dimineaţa asta răcoroasă, oamenii din Christiania dau năvală unii peste alţii. Vor să-l atingă pe Rege. Îşi ridică sus copiii, ca Regele să-i binecuvânteze. Unii dintre ei îşi amintesc de vremea când, copil fiind, acesta venise în Norvegia împreună cu tatăl său, Regele Frederik, şi cu mama sa, Regina Sofia, şi vizitase breslele meşteşugarilor. Îşi aduc aminte că expresia „lucru de mântuială" ajunsese de temut şi devenise parte din coşmarurilor lor. Dar, în dimineaţa asta friguroasă sunt cu toţii impresionaţi de măreţia sa. Cu cizmele sale înalte şi cu pelerina impunătoare din brocart, pare un uriaş desprins din vechile legende.

— Sire! îl aclamă ei. Sire! Sire!

Dar Christiania este doar o staţie de întrunire pentru convoiul de mină. În vagoane acoperite şi în căruţe, alaiul Regelui îşi croieşte drum spre nord-vest, către văile stâncoase ale zonei Numedal. Cei doi muzicieni călătoresc într-o şaretă improvizată, prin care suflă vântul, acoperită cu pânze şi trasă de catâri. Krenze, ghemuit sub acoperământul de pânză, remarcă:

— În Copenhaga aproape că se sfârşise iarna; e de nesuportat c-am reuşit s-o prindem din urmă.

Peter Claire nu-i răspunde. Neamţul îl scrutează cu privirea şi, sub căutătura necruţătoare a acestuia, simte cum începe să se scufunde din nou într-o stare de melancolie, care se adânceşte şi se agravează pe măsură ce parcurg din ce în ce mai multe mile şi convoiul începe să înainteze anevoios din pricina nămeţilor de zăpadă. Acum, distanţa dintre el însuşi şi fosta lui viaţă i se pare atât de mare, încât simte că o revenire la fosta-i existenţă a devenit imposibilă. Dacă ceva din vechiul lui dor şi din vechile-i visuri

mai persistaseră cât era în Copenhaga, aici, în Norvegia, l-au părăsit cu desăvârşire. Un om poate călători prea departe de punctul de plecare şi se poate rătăci, fără să mai găsească vreodată drumul înapoi. Tot ce-i mai rămâne atunci este să continue să meargă înainte şi să spere să nu-l părăsească şi speranţa.

Şi astfel, în timp ce căruţa trasă de catâri înaintează şovăielnic spre avanpostul singuratic care urmează să devină satul minei de argint, şi, în vreme ce Krenze continuă să-l scruteze cu privirea, de sus, din vârful grămezii de saci, Peter Claire înţelege că viaţa lui va trebui trăită până la capăt fară iubirea şi compania Contesei sale. Ea va îmbătrâni în Irlanda. Fiicele ei vor creşte mari şi vor moşteni puţin din frumuseţea ei, dar ea, aşa cum este şi va rămâne întotdeauna în mintea lui Peter Claire, nu se va mai afla niciodată aievea dinaintea lui.

Încearcă să şi-o imagineze clar, de parcă ar vrea să o privească pentru ultima dată, înainte ca până şi amintirea ei să-i fie smulsă de timp. O aşază alături de el în căruţă şi-i mângâie părul strălucitor, şi o aude spunându-i, râzând: „Vai, Peter, în ce pat plin de denivelări m-ai adus!"

— O să-i pleznească inima, o să vezi, spune Krenze deodată.

Iar viziunea fragilă a Francescăi, întinsă alături de el, pe sacii de pânză, se spulberă pe dată.

— A cui inimă?

— A Regelui. Uite-te doar la tot ce trebuie să facă: să angajeze oameni, să construiască un oraş, să asigure provizii pentru oraş, să arunce în aer stâncile, să extragă argintul, să transporte argintul înapoi pe ruta asta infernală. După care... lucrul cel mai dificil dintre toate.

— Care e lucrul cel mai dificil dintre toate?

— Ha! Nu ştii? Tu, care ai fost cufundat în propria-ţi reverie?

— Nu, nu cred că ştiu.

— Ei bine, atunci veghează, virtuoz al lăutei. Fără îndoială că vei ajunge să înţelegi la ce anume mă refer.

— Nu vrei să-mi spui?

— Nu, pur şi simplu observ că Regele a pornit pe un drum care îi va fi fatal. Poate că ne vom întoarce în Danemarca, trupul lui, într-un sicriu, fiind depus în cala vaporului? Ce crezi, *Herr* Claire? Atunci, fără îndoială, ai fi liber. Liber să te întorci la acel ceva sau cineva la care visai mai devreme.

— Nu, îi răspunse Peter Claire, n-aş fi liber.

Călătoresc toată noaptea, oprindu-se o singură dată ca să-şi tragă sufletul caii şi catârii, în timp ce bucătarii aprind focuri pe zăpadă şi pregătesc o masă caldă. Regele Christian poartă acum o enormă haină din piele, care scârţâie la fiecare mişcare a sa. Bea trei carafe de vin, declară că nămeţii de zăpadă luminaţi de foc seamănă cu nişte femei goale ghemuite de-a lungul drumului, care „mă ademenesc cu adorabilele lor coapse" şi trebuie să fie purtat pe braţe până la patul său incomod din vagonul regal, deşi protestează că somnul nu-i mai oferă nici un moment de repaos în faţa grijilor. În timp ce-l duc departe de ei, Krenze scuipă în zăpada ce se transformase în mocirlă.

Peter Claire este trezit de oprirea bruscă a căruţei şi de vizitii care ţipau la catâri. Krenze se trezeşte şi el şi începe să bombăne cum că ar fi pureci în pânzele de saci şi că, până dimineaţă, amândoi vor fi plini de muşcăturile purecilor, când, unul din însoţitorii Regelui dă la o parte bucata de pânză ce ţine loc de uşă a căruţei şi, cu o torţă în mână, îi porunceşte lui Peter Claire să-şi ia lăuta şi să-l urmeze în vagonul Regelui.

Cu toate că abia se încălzise în culcuşul lui şi nu prea-i venea să abandoneze patul acesta improvizat, Peter Claire îşi trage ascultător cizmele în picioare şi-l urmează pe nobil afară, în noaptea îngheţată. Deasupra lor, străluceşte un roi îngheţat de stele şi sub bolta aceasta rece, din trupurile bieţilor cai şi catâri ies aburi, iar gheaţa se adună pe bărbile şi sprâncenele vizitiilor.

— Maiestatea Sa nu se simte bine, îi spune nobilul, al cărui discurs este atât de perfect pronunţat că ar putea fi la fel de bine

vocea unui englez. Îl chinuie stomacul şi este foarte afectat de tot felul de griji mărunte.

În vagonul regal pluteşte un iz fetid, iar respiraţia Regelui, în clipa în care Peter Claire se apropie de grămada de blănuri maronii de unde capul plin de griji al Maiestăţii Sale răsare ca un cartof din pământ, miroase a vomă. Lângă el a fost aşezat un vas, iar un servitor aşteaptă în apropiere, pregătit cu cârpe umede şi prosoape uscate. Peter Claire simte cum propriul stomac se revoltă la gândul de a petrece restul nopţii în privaţiunea aceasta pestilenţială, dar se străduieşte să-şi stăpânească dezgustul şi se aşază, după cum îi fusese indicat, la căpătâiul Regelui.

— Aşa a murit tatăl meu, îi spune Regele Christian. De la o suferinţă a stomacului şi a intestinelor. Eu aveam unsprezece ani, aşa că n-am fost de faţă, dar asta mi-au spus medicii. După care ia o înghiţitură de apă şi adaugă:

— Fireşte că el nu avea un înger care să vegheze asupra lui.

Peter Claire tocmai voia să spună că sunt puţini cei care au vreo putere asupra bolii sau asupra cedării treptate a organelor interne ale trupului, când Regele continuă:

— Suntem alinaţi în egală măsură de propriile noastre închipuiri şi fantasme cât şi de oricare alt lucru real şi verificabil. Nu-i aşa, domnule Claire?

Peter Claire se gândeşte la modul în care, pentru o vreme cel puţin, se amăgise cu posibilitatea unei vieţi viitoare alături de Francesca O'Fingal, şi-i răspunde:

— Ei, bine, Maiestate, părerea mea este că toate închipuirile, dacă e să ne aline, trebuie să ne apară într-un fel de înşiruire, una după alta, astfel încât să nu avem vreme să zăbovim prea mult asupra uneia singure, ca nu care cumva să vedem deodată adevărul dezolant.

Regele cască o gură cât toate zilele şi o expresie de teroare i se întipăreşte brusc pe faţă. Înghite în sec de câteva ori, de parcă ar vrea să-şi controleze senzaţia de rău pe care o simte. Servitorul îi oferă vasul Maiestăţii Sale şi stă pregătit să intervină cu prosoapele.

Dar acesta pare să-şi revină, cel puţin suficient ca să arate înspre lăuta lui Peter Claire, iar nobilul, care stă ghemuit, cu o lumânare în mână, în apropierea lor, şopteşte:

— Cântă, domnule Claire. Nimic prea aprig sau prea forţat.

Îşi acordează lăuta, se apleacă înainte, de parcă ar fi aşteptat să audă vreun sunet ieşind din interiorul întunecat şi urât mirositor al vagonului, şi începe o arie de compozitorul neamţ Matthias Werrecore[1]. În timp ce cântă, aude de-afară caii, ce strănută şi dau nervos din copite, dar convoiul rămâne în loc, acolo unde era, şi nu-şi reia drumul, de parcă întreaga adunare de oameni şi catâri s-ar fi oprit dinadins ca să asculte cântecul.

Când se sfârşeşte bucata muzicală, Regele încuviinţează din cap şi, cu un gest, îl îndeamnă să continue cu altceva. De pe vremea când locuia la Cloyne, Peter Claire îşi aduce aminte o pavană irlandeză cu care obişnuia să o aline pe Francesca O'Fingal, dar pe care nu o mai cântase de când sosise în Danemarca. Abia interpretase primele acorduri ale cântecului, când îşi dă seama cât de mult are să-i adâncească melodia aceasta starea de melancolie. Muzica aceasta păstrează în acordurile ei amintirea mereu vie şi fremătătoare a Contesei şi a felului în care îşi sprijinea capul de braţ în timp ce o asculta, a ochilor ei căprui, mari şi luminoşi, cu pleoapele grele, încărcate de dorinţă, ce-l priveau duios în timp ce cânta. Nu poate decât să se abandoneze cu totul acestei amintiri şi, chiar în clipa în care-l cuprinde în întregime, să-şi jure sieşi că aceasta va fi ultima dată când se va mai gândi la ea.

În clipa în care se sfârşeşte pavana se aud strigătele vizitiilor, alături de zornăitul şi zăngănitul harnaşamentului, iar convoiul începe să se mişte agale.

Acum, lui Peter Claire noaptea asta îi pare îngheţată, nu doar pe întinderile pustii ale Numedalului luminat de stele, dar şi din

[1] Matthias Hermann Werrecore (Fiamengo) (de Vlaming (cca 1523–1574), compozitor flamand, care şi-a desfăşurat cea mai mare parte a activităţii în Italia, unde a fost *maestro di capella* al catedralei din Milano.

perspectiva unei imobilităţi subite a timpului. Iar când Regele împinge vasul deoparte, e ca şi cum ar lăsa deoparte propria-i boală, pentru a înţelege ce se petrece în mintea celui pe care şi l-a ales drept înger păzitor. Peter Claire aşază lăuta în apropierea lui. Cei doi bărbaţi se uită unul la celălalt, iar în mintea istovită a fiecăruia se conturează încetul cu încetul o mulţime de întrebări.

Kirsten: din Jurnalul ei

De când a plecat Regele în Norvegia, acum că nu-l mai văd, nu-l mai aud şi nu-l mai miros, mintea mea s-a bucurat de o nespusă uşurare. Pe scurt, am început să prosper în Absenţa lui şi, când cercetez propria-mi Reflecţie în noua mea oglindă (mult mai măgulitoare), constat cu mare satisfacţie că pe zi ce trece devin din ce în ce mai frumoasă.

Mă rog să fie plecat vreme îndelungată. Excavarea unei Mine de Argint este o Întreprindere colosală, iar Soţul meu, fiind genul căruia îi place să controleze şi să vegheze la bunul mers al lucrurilor din întreg Universul, va dori, cred eu, să rămână pentru a supraveghea munca Minerilor şi se va întoarce cu nava atât de încărcată cu argint că va risca să se scufunde în Skagerrak.

Poate *chiar* se va scufunda în Skagerrak?

S-ar putea oare să devin o Văduvă Veselă înainte de încheierea anului?

Vai, Doamne Dumnezeule, dar nici nu e greu să-ţi imaginezi cum greutatea imensă şi tonajul Minereului de Argint atârnă ca nişte pietre de moară pe chila corăbiei, în timp ce pânzele se mai luptă încă să o menţină pe linia de plutire, înfruntând vântul, dar cu toate astea nu izbutesc, iar catargele încep să se încline şi nava o dată cu ele, iar oamenii aflaţi sub punte simt că nava începe să se scufunde şi se străduiesc să ia Argintul şi să-l azvârle în apă

atâta vreme cât mai au suflare în ei, dar nu pot, nici ei, pentru că au rămas fără suflare şi s-au înecat, şi deja plutesc albi în apele mării...

Şi totuşi, dacă nimic din toate acestea n-are să se întâmple, eu ce mă fac?

Noaptea trecută am visat că mă închisesem într-un Turn înalt, cu gărzi la poartă şi în faţa uşii camerei mele, şi doar celor care-mi cunoşteau Parola secretă, care era *phantasma,* li se permitea accesul. Dar, din nefericire, toată lumea, inclusiv Contele Otto, uitase blestemata de Parolă şi nu reuşea cu nici un chip să şi-o aducă aminte, aşa că eu am rămas singură-singurică până la sfârşitul zilelor mele, lăsată să îmbătrânesc într-o Singurătate necruţătoare.

(Visele de această natură sunt extrem de supărătoare şi de nici un folos în impasul în care mă găsesc.)

Dacă măcar mi-aş putea petrece zilele aşa cum o fac acum, lăsată în pace să fac ce poftesc, şi vizitată în fiecare noapte de Amantul meu, atunci chiar aş fi mulţumită.

Otto şi cu mine, după cum aştern chiar acum pe hârtie, am devenit atât de fermecaţi de a ne Pedepsi reciproc în timp ce suntem în plină desfăşurare a Actului, că am devenit de-a dreptul dependenţi de aceste Practici, chiar dacă pe trupurile noastre au apărut semne discrete de vânătăi şi zgârieturi. Otto îmi povesteşte că, atunci când nu e cu mine, ajunge într-o stare de excitaţie supremă numai la gândul bătăilor la care îl voi supune, şi deja a comandat să se facă pentru noi doi un număr de Bice din mătase (dat fiind că deja am folosit şi franjurat prin prea multă utilizare cordoanele de la draperiile din dormitorul meu şi de la cămăruţa de lângă el).

Ştiu că atunci când am să văd Bicele acestea minunate am să-mi doresc atât de mult să le folosesc pe pielea lui Otto, încât se prea poate ca în frenezia mea să-i sfâşii pantalonii şi să fac

Spume la gură aşa cum li se întâmplă Oamenilor Nebuni. Şi asta mă face să înţeleg că înrobirea mea de către Otto, dar şi a lui de către mine, este fără îndoială o veritabilă Sminteală, ca şi când am locui amândoi într-o Altă Lume, unde nu trăieşte nimeni altcineva afară de noi, şi unde nu se ţine cont de lucrurile mărunte, ci doar de acest unic Lucru, care ne leagă pe vecie şi la care nu putem renunţa pentru nimeni sau nimic de pe acest Pământ.

Cu ajutorul Cuvintelor, am rafinat şi perfecţionat flagelările şi biciuirile noastre şi mai mult, transformându-le într-un Desfrâu Perfect. Nu îndrăznesc să înşir pe hârtie Insultele pe care ni le-am strigat unul altuia, pot doar să spun că, dacă Otto mă acuză c-aş fi „o adev. târf. şi prostit., o târâtură dezmăţată... etc. etc....", aceşti termeni sunt de-a dreptul uzuali, ba chiar moderaţi şi curtenitori, iar noi am mers atât de departe cu Jignirile şi Insultele, că pot afirma, solemn, că am avea nevoie de un Dicţionar pentru a găsi nişte cuvinte noi care să nu se fi tocit prin folosire excesivă.

Vai, Otto, iubitul meu, Singura mea Plăcere, ce se va alege de noi?

Vom muri oare din pricina rănilor noastre dumnezeieşti?

Când Otto nu este cu mine, îmi place să îmi petrec vremea Dormind sau, pentru o anumită perioadă din fiecare zi, să-mi găsesc ocupaţie cu vreo Distracţie nevinovată, cum ar fi Brodatul sau câteva partide de table sau plimbări scurte în grădinile palatului împreună cu dulcea mea Femeie Plutitoare, Emilia.

Numai pe ea, dintre toate Femeile mele, o pot suporta, pentru simplul motiv că *ea nu mă urăşte*. Am ajuns să cred că toată Răutatea mea îşi are originea exclusiv în povara Urii şi că, dacă aş fi *iubită* şi *preţuită* în loc să fiu urâtă şi detestată de fiecare dintre ele, păi atunci aş fi complet Diferită şi Bună, iar numele de Kirsten ar fi asociat numai cu Virtutea.

Adevărul e că, într-o anumită măsură, suntem exact întocmai cum ne cred alţii. Şi, pentru că Emilia mă place şi crede că sunt

Cinstită şi Prevenitoare, atunci chiar pot să fiu aşa atunci când sunt cu ea şi să nu arăt faţă de ea nimic altceva decât cea mai sinceră afecţiune.

Ca nu care cumva zvonurile despre Escapadele mele cu Contele să distrugă părerea foarte bună pe care o are despre mine, le-am obligat pe celelalte Femei ale mele să jure că vor păstra secretul în această privinţă şi m-am asigurat ca Emilia să nu audă din întâmplare vreun Zgomot care să-i dezvăluie ce anume făceam cu Bicele de mătase şi aşa mai departe oferindu-i o cameră îndepărtată din palat, la mare distanţă de a mea.

Femeia Capului, Johanna, a fost cea mai reticentă când a venit vremea să jure, spunându-mi cu impertinenţă: „Doamnă, nu văd cum am putea păstra secret un Lucru care nu se desfăşoară în Secret", iar asta m-a înfuriat atât de tare încât am înşfăcat statuia de aur a Regelui pe calul lui Înclinat şi singurul lucru care m-a împiedicat să nu i-o azvârl în cap a fost ideea subită că asta ar face-o să se prăbuşească Moartă de-a dreptul. Dar nu m-ar surprinde deloc să aflu cum complotează împotriva mea. Cred că se amăgeşte singură c-ar fi inteligentă şi vicleană, din pricina faptului că titlul ei este „Femeia Capului", dar eu nu văd nici o urmă de inteligenţă în ea, doar gelozie şi invidie.

În timpul orelor de brodat împreună cu Emilia, mi-a povestit mai multe despre familia pe care a lăsat-o în urmă, în lutlanda, despre cum toţi fraţii săi, afară de unul singur, sunt prizonierii vrăjii acelei ţărănci vulgare, Maştera Magdalena. Mi-a spus că e îngrijorată în privinţa lui Marcus, „singurul care nu e sub imperiul vrăjii", imaginându-şi melancolia care l-a cuprins probabil de când a plecat ea la Copenhaga. Emilia are o inimă atât de milostivă, că este mai impresionată de necazul frăţiorului ei decât am fost eu vreodată de necazurile propriilor mei Copii. Aşa că şi eu, la rândul meu, mă simt emoţionată şi îi alin suferinţa. Îi sărut părul moale şi-o numesc Micul Meu Odor. Şi-apoi făceam planuri împreună să cumpărăm nişte zurgălăi frumoşi şi să-i trimitem la

Iutlanda, ca Marcus să-i pună la poneiul lui, şi să ştie astfel că Emilia nu l-a uitat.

Iar Emilia se întoarce spre mine cu o privire plină de veneraţie în ochii ei cenuşii şi îmi spune „Doamnă, sunteţi atât de bună şi de atentă, nu ştiu cum vă voi putea răsplăti vreodată", iar eu sunt atât de uimită că aproape îmi vine să plâng.

Compania Emiliei mă încântă atât de mult, că mi-a trecut o Idee prin minte, care s-ar putea să-mi fie de ajutor în ziua nefericită în care Regele se va întoarce din Norvegia. I-am spus că sunt anumite nopţi în fiecare lună în care mintea-mi este cuprinsă de temeri îngrozitoare şi de năluci, şi că, în aceste momente, îmi place să am alături o persoană blândă, cu care, dacă simt nevoia, să pot purta nişte Conversaţii Nocturne.

Prin urmare, am aranjat ca atunci când am Ciclul şi Contele nu mă vizitează, să se aducă un mic pat de campanie care să fie aşezat în camera alăturată (prin care trebuie să treacă toţi cei care vor să intre în camera mea) iar Emilia doarme acolo, la uşa mea. I-am spus să nu primească pe nimeni. I-am spus:

— Emilia, trebuie să-mi promiţi că nici unui suflet din regatul acesta, nici măcar Regelui, chiar dacă ar fi să pretindă aşa ceva, nu i se va permite să treacă de tine în nopţile acestea, pentru că mintea mea este teribil de indispusă şi nu pot suporta să vorbesc cu nimeni altcineva din Danemarca în afară de tine.

Aşa că ea îmi piaptănă părul şi îmi încălzeşte patul cu sticle cu apă caldă, ca durerile Menstruaţiei să fie diminuate de căldura binefăcătoare, iar eu văd că mâinile ei îndeplinesc sarcinile acestea cu atâta afecţiune, că sunt mişcată, şi i le mângâi, şi descopăr că pielea lor e la fel de fină ca cea a unui bebeluş. Îi spun:

— Emilia, sper să nu mă părăseşti niciodată.

Dacă mă trezesc în timpul nopţii că-mi fierbe capul de Groază, căci îmi aduc aminte din nou de Marele meu Necaz în privinţa lui Otto şi a Regelui, şi ţip, Emilia vine cu o lumânare şi cerem lapte fierbinte şi prăjitură cu alune, aţâţăm focul din camera mea şi tragem draperiile ca să ne protejeze de aerul rece al nopţii.

Emilia mă ajută să-mi schimb cârpele însângerate fără să arate nici cea mai mică urmă de silă. Apoi vorbim despre Cruzimea şi Răutatea lumii şi despre cum, chiar pe coridoarele acestui castel, se pot auzi oameni şoptind lucruri rele despre mine.

Un cămin obişnuit

Flota de pescuit hering iese în larg.

Agale, pe marea liniştită, bărcile de pescuit, împinse de vântul ce suflă dinspre sud, pornesc de pe cheiurile Harwich, de unde câţiva oameni, locuitorii mai matinali ai orăşelului, stau pe chei şi fac cu mâna până ce vasele se pierd în zare, în ceaţa dimineţii.

Oamenii se răspândesc, fiecare la casa lui sau la locul de muncă, fiecare cu treaba lui, până când un singur om rămâne acolo, în timp ce soarele se înalţă din ce în ce mai mult pe cer şi pescăruşii încep să se adune şi să dea târcoale în urma bărcilor, iar orologiul din turnul bisericii Sfântului Benedict Vindecătorul bate de orele şapte.

Omul cu pricina este Reverendul James Whittaker Claire. Nu se clinteşte, ci continuă să privească în depărtare, înspre mare, de parcă ar avea de gând să aştepte acolo ore în şir, până la întoarcerea flotei de pescuit heringi. Dar el nu se gândeşte la heringi. Mintea-i este ocupată cu problema viitorului. Are cincizeci de ani, iar părul şi barba-i sunt cărunte. A petrecut o noapte albă şi plină de deznădejde, lucru pe care nu-l anticipase, şi deja stă aici de mai bine de o oră, cu mult înainte de răsărit, în speranţa că aerul sărat şi vorbăria pescarilor vor acţiona asemeni unui balsam pentru neliniştile lui.

Soţia lui, Anne, şi fiica lui, Charlotte, sunt acasă, în casa parohială, şi el ştie prea bine că acum îşi văd de treburile lor din fiecare dimineaţă, supraveghind coacerea pâinii şi punând masa pentru micul dejun, chemând găinile în curte şi aruncându-le

porumb. Înțelege prea bine că aceste femei ale lui sunt fericite și liniștite în dimineața asta de februarie și tânjește, plin de tristețe, să le împărtășească starea de spirit, dar îi este imposibil. Își freacă ochii și se întoarce cu spatele, renunțând la contemplarea mării. Începe să meargă spre biserică.

În seara precedentă, pretendentul la mâna lui Charlotte, domnul George Middleton, venise să-l vadă pe Reverendul Claire ca să-i ceară fiica de soție.

George Middleton este un proprietar din Norfolk, care deține o mare moșie la Cookham, în apropiere de Lynn, și care se bucură de un venit de o mie de lire pe an. Un om gălăgios, cam pe la treizeci de ani, cu un râs zgomotos și o strângere fermă de mână, este o partidă cât se poate de bună pentru fiica unui vicar. Și, mai mult, Charlotte susține că îl iubește „mai mult decât oricare altă ființă din Norfolk și de dincolo de Norfolk", iar când James Claire și-a dat binecuvântarea pentru căsătoria lor, Charlotte și-a aruncat mâinile în jurul gâtului său și a declarat că era „fata cea mai norocoasă din Anglia". Obrajii îi erau roz și ochii îi străluceau. George Middleton a luat-o în brațe și a rotit-o prin încăpere, râzând.

Nunta va avea loc toamna. Anne Claire a început deja alcătuirea unui număr impresionant de liste. Chestiunea nunții le va ține ocupate pe ambele femei din zori și până-n seară. Iar James Claire este fericit pentru ele, nu are deloc pică pe ele pentru fericirea lor. Cu toate acestea, în adâncul inimii, simte o nefericire atât de mare încât, în timp ce merge, aproape că-l face să se poticnească.

Și-a văzut viitorul.

A văzut diminețile pustii, fără Charlotte. A văzut cum au să treacă după-amiezile, cufundate într-o liniște nefirească. Și-a văzut enoriașii adunați pentru vecernie și, deși caută cu stăruire chipul fiicei sale în rândul lor, știe ca ea nu este acolo. S-a văzut pe sine însuși îmbătrânind, în doliu după copiii înstrăinați.

Atâta timp cât Charlotte era cu ei, mai exista ceva care să-i distragă atenţia şi să compenseze absenţa lui Peter. Uneori, James Claire are vise teribile despre fiul său, pierdut în vreo furtună, înecat într-o mare îngheţată din nord, sau pur şi simplu căzut pradă unei stări îngheţate de uitare, astfel încât toate amintirile sale despre Anglia şi fostul lui cămin i se şterg pe nesimţite din minte.

Cu fiica sa alături, însă, care să-i amintească mereu că iubirea lui Peter pentru muzică a fost şi va fi întotdeauna mai puternică decât dorinţa tatălui său de a-i călca pe urme şi de a avea o carieră în cadrul Bisericii, ei bine, atunci James Claire putea să-i îndure absenţa. Doar acum, cu certitudinea că, odată cu sosirea iernii, Charlotte nu va mai face parte din acest cămin, pierderea lui Peter, cu potenţialul de a se prelungi în viitor, pe o durată pe care nimeni nu o poate prevedea, i se pare de nesuportat.

El şi Anne vor rămâne singuri cu găinile, cu livada de mere şi cu rugăciunile lor zilnice. Charlotte şi George Middleton îi vor vizita din Norfolk din când în când, dar vremea familiei a apus. Cu mult timp în urmă, înainte că Peter sau Charlotte să se fi născut, James Claire a plâns pentru un copil care a trăit o singură zi şi care a murit la căderea nopţii, fără să scoată măcar un scâncet. Acum, deşi simte că nefericirea lui este un lucru cam egoist, nefondat, nu se poate descotorosi de impresia că un al doilea întuneric teribil e pe cale de a se aşterne peste viaţa lui.

Cu pâinea gata coaptă şi untul şi dulceţurile aşezate pe masă, Anne şi Charlotte aşteaptă ca James Claire să se întoarcă de pe cheiuri. Le este foame şi servitoarea lor, Bessie, aşteaptă, supusă, lângă sobă, gata să prăjească ouăle. Dar, cu toate astea, nu prea bagă de seamă foamea, nici trecerea timpului, pe când stau la birou şi aştern minunatele cuvinte *Lista de Zestre* pe o foaie de hârtie.

— Mamă, spune Charlotte, când terminăm cu astea, ştii că trebuie să-i trimitem o scrisoare lui Peter, ca să-l înştiinţăm că în curând am să devin doamna George Middleton.

— Într-adevăr, răspunde Anne Claire. Şi mă întreb dacă i se va permite să vină acasă. Ne-ar umple tuturor inimile de bucurie, şi mai ales tatălui tău, dacă ar cânta la nuntă.

— Sper să-l placă pe George, spune Charlotte, şi sper că el şi George au să vadă lucrurile cu aceiaşi ochi.

— Aceiaşi ochi, observă Anne. Ciudată alegere de cuvinte, draga mea, oare nu-ţi aduci aminte cum ochii lui Peter, cât sunt ei de albaştri, par să reflecte un alt loc, în care ne-a fost întotdeauna greu să-l urmăm?

Charlotte se gândeşte câteva clipe. Şi-l imaginează pe fratele său, a cărui frumuseţe obişnuia să o invidieze cu o mâhnire teribilă în suflet, stând lângă fereastră, cu părul luminat de razele soarelui, spunându-i că pleacă în Irlanda, iar mai târziu, întorcându-se şi anunţând că timpul său în Irlanda s-a scurs şi că acum pleacă în Danemarca, pentru a se alătura orchestrei regale.

La început se bucurase, mai târziu îi păruse rău, când îşi dăduse seama cât de mult îi ducea dorul. Mai apoi, după ce-l întâlnise pe George Middleton, devenise indiferentă la absenţa lui Peter, iar acum nu mai vrea decât ca el să vină acasă pentru ziua minunată a nunţii ei.

— Da, bineînţeles că mi-aduc aminte, îi spune ea mamei sale. Dar e vorba doar de nişte vederi, opinii diferite. Asta nu înseamnă că n-ar putea juca popice cu George pe pajiştile de la Cookham, nu-i aşa?

Sub titlul *Listă de Zestre*, Anne Claire a scris deja:

12 perechi ciorapi de mătase
12 perechi ciorapi din bumbac
5 jupoane din bumbac
2 jachete căptuşite pentru purtat dimineaţa

Se opreşte o clipă din scris şi spune:

— Popice la Cookham? Nu văd de ce nu, Charlotte, chiar nu văd de ce nu.

În ziua în care Peter Claire a sosit în casa noastră am auzit ciocârlii pe bărăgan. Am ştiut că primăvara revenise.

Angajasem un muzician, urmând sfaturile tatălui meu, dar cel pe care mi-l imaginasem eu era în vârstă, cu un mers agale, îmbrăcat într-o haină neagră. Când l-am văzut pe Peter Claire stând în holul cel mare, mi s-a tăiat răsuflarea.

Era ca şi când ar fi venit dintr-o lume de dincolo de timp, în care toate fiinţele vii atinseseră în sfârşit perfecţiunea. În alte momente ale vieţii mele trecute mai văzusem alţi locuitori ai acestui loc divin: un cal sur, care păştea pe o pajişte în apropiere de Bologna, un copil zdrenţăros care mă privea de cealaltă parte a unei tejghele din Florenţa, sau o tânără femeie, aşezată lângă o fântână şi pieptănându-şi cosiţele. Şi întotdeauna fusesem convinsă că prezenţa lor alături de noi, pe pământ, va fi scurtă, pentru că Dumnezeu va deveni gelos în absenţa lor şi va întinde mâna şi-i va lua din nou la El, înainte ca ei să îmbătrânească sau să cunoască răutatea altora ori să afle ce transformări poate provoca suferinţa pe chipul unui om.

După ce Peter Claire s-a odihnit după călătoria din Anglia, i-am spus, în câteva cuvinte, elementele esenţiale ale tragediei noastre.

— Crede-mă, domnule Claire, i-am spus, când îţi zic să soţul meu a fost cândva un om bun şi de onoare. Acum, ţi se va părea crud, violent, un nebun de legat... Cu toate astea, nu pot să cred că persoana care a fost cândva este pierdută pe vecie. Va redeveni cel de odinioară, şi asta doar dacă tu vei avea răbdare şi îl vei ajuta cu toate cunoştinţele muzicale şi îndemânarea pe care mi s-a spus că le deţii.

Peter Claire m-a privit cu blândeţe. Această privire duioasă a fost atât de răscolitoare pentru mine, că am simţit cum mi se înroşesc obrajii, şi mi-am plecat capul, prefacându-mă că îmi

caut evantaiul în pliurile rochiei, ca să nu bage de seamă cât de mult mă tulbura.

— Contesă O'Fingal, mi-a spus, sunt mai bucuros decât credeţi să aflu care anume este îndatorirea mea aici. Dintotdeauna, încă din copilărie, am iubit muzica şi totuşi nu am putut spune niciodată cu precizie *de ce* anume simt această dragoste. Tatăl meu, care este preot, mi-a explicat că muzica exprimă o năzuinţă spre mai departe, spre interiorul sufletului omenesc, deci şi spre adâncurile sufletului meu, în căutarea lui Dumnezeu, şi într-adevăr, acesta trebuie să fie adevărul, sunt sigur. Cu toate acestea, „*De ce*-ul" mai persistă. I se alătură adesea şi un „*Ce*". *Ce* anume este muzica şi *De ce* neglijez oricare alte lucruri pentru a-mi putea dedica viaţa acestui unic scop? Dar acum înţeleg că, dacă voi putea să-l ajut pe soţul dumneavoastră să se întoarcă în paradisul întrevăzut de el în vis, atunci toată munca mea de până acum nu va fi fost în zadar, ci, din contră, va fi fost o pregătire pentru acest moment minunat de revelaţie.

— Vai, roagă-te, am spus cu ardoare, pe când priveam adânc în albastrul ochilor lui Peter Claire. Roagă-te să fie aşa.

Speranţa e un lucru ciudat.

Este un drog.

Jurăm că am abandonat orice speranţă şi, iată, soseşte o zi în care, fără veste, suntem din noi subjugaţi de ea.

Aşa s-a întâmplat şi în cazul meu şi al lui Johnnie O'Fingal.

În seara sosirii lui Peter Claire, l-am convins pe Johnnie să meargă în bibliotecă, unde a văzut imediat că lacătul de la clavecin fusese scos şi instrumentul fusese curăţat şi pregătit pentru a se cânta din nou la el.

S-a aşezat fără nici un cuvânt iar eu i-am spus cu blândeţe că sosise un tânăr care era cheia rezolvării tuturor nenorocirilor noastre.

— În seara asta, i-am spus, o să cânte la lăută pentru noi. O să auzim din nou muzică în casa asta tăcută! Apoi, mâine, o să-ţi reîncepi munca alături de el. Domnul Claire e foarte înzestrat în ale compoziţiei şi va fi instrumentul prin care vei regăsi fericirea.

Johnnie s-a uitat spre mine, şi, pentru o clipă, am văzut în ochii lui înceţoşaţi cum se reaprinde deodată flacăra speranţei. Ardea acolo, tremurătoare. I-am mângâiat capul mult încercat şi i-am aşezat cu blândeţe mâinile în poală, una peste cealaltă. M-am aşezat lângă el şi am aşteptat până când Peter Claire a intrat în încăpere, a facut o reverenţă în faţa noastră, a petrecut câteva clipe acordându-şi instrumentul, după care a început să cânte.

Nu ştiu ce cântec a interpretat. Era un fragment de un farmec deosebit, ce părea fară îndoială şi mai frumos datorită liniştii şi singurătăţii în care trăisem atâta timp. Johnnie nu şi-a dezlipit ochii de la Peter Claire pe tot parcursul melodiei, părând să fie ţintuit locului de priveliştea mâinilor sale care obţineau din lăută această structură de sunete pentru care nu există echivalent sau model în natură şi a cărei semnificaţie tânărul muzician îmi spusese că încă o mai căuta.

Când s-a sfârşit melodia, Johnnie a rămas nemişcat. Am văzut că ochii îi străluceau de lacrimi. A lăsat lacrimile să i se prelingă pe obraji, şi nu le-a şters.

A doua zi, cei doi au început să lucreze.

Am adunat copiii şi am poruncit să se aducă trăsurica trasă de ponei. Împreună cu Maria, Vincenzo, Luca şi Giulietta, am pornit, în dimineaţa luminată de soarele de aprilie, să fac un tur al proprietăţilor noastre şi să le spun oamenilor că eram de părere că suferinţele lor, dar şi ale noastre, se vor sfârşi în curând.

Ca întotdeauna, chiriaşii ne-au primit cu amabilitate, dar ştiam că în spatele acesteia mocnea o mânie justificată, iar ruina căreia îi căzuseră pradă fermele şi locuinţele, şi pe care am văzut-o în ziua aceea, era atât de evidentă pentru mine şi pentru copii încât, din laşitate şi teamă, am abandonat turul şi am mers pe malul râului,

unde am mâncat merindele aduse de mine pentru un picnic modest şi unde am rămas până seara, jucând jocuri cu beţe şi pietricele, istorisind poveşti, privind cum trebăluiau potârnichile la cuiburile lor, cum se scufundau lişiţele după peşte, şi cei dintâi ţânţari şi musculiţele timpurii ale verii ce se iveau printre razele soarelui.

Ne-am întors pe înserate. Ne-am strecurat în casă, cu urechile ciulite după sunetul acela pe care doream atât de mult să-l auzim, o arie atât de ciudată şi de magică, încât am fi recunoscut-o imediat drept compoziţia divină din visul lui Johnnie. Dar casa era mută ca un mormânt. Am rămas pe hol, neîndrăznind să mergem undeva, ca nu care cumva să întrerupem momentul acela fragil de linişte care precede vreo revelaţie măreaţă.

— Mami, mi-a şoptit Giulietta, poate că muzica pierdută a lui Tati este una pe care nimeni nu o poate auzi?

Am mângâiat-o pe cap.

— Poate, draga mea, i-am spus. Nu mă gândisem la asta.

În această clipă, am auzit deschizându-se uşa bibliotecii. Giulietta m-a luat de mână. Johnnie O'Fingal a înaintat pe hol. Când ne-a văzut, s-a oprit o clipă ca să se holbeze la noi, de parcă am fi fost nişte musafiri la care nu se aştepta, după care a trecut pe lângă noi şi a luat-o pe scări în sus. Am auzit uşa camerei sale deschizându-se şi apoi închizându-se în urma lui.

Peter Claire mi-a spus că dimineaţa trecuse destul de bine. Din cele câteva acorduri ale melodiei pe care şi le amintise Johnnie, şi pe care le cântase pentru el, Peter a încercat să audă în inima sa continuarea care urma să fie una cu începutul. După o vreme, a creat trei astfel de continuări. Le-a notat pe partitură şi le-a interpretat şi la lăută, şi la clavecin. Johnnie l-a ascultat cu atenţie. Ştia că nici una nu corespundea lucrului pe care-l auzise el, dar nu le-a respins imediat. Ştia că simplul *fapt* că o continuare poate exista era important, aşa că l-a lăsat pe muzician să experimenteze cu ele ceva timp.

Apoi, după-amiaza, şi-a pierdut brusc răbdarea cu ele. A declarat că erau toate „în mintea mea, la fel de reci cum e luna faţă de soare", şi a refuzat să le mai asculte. A măsurat biblioteca în lung şi-n lat, smulgând cărţi de pe rafturi şi aruncându-le pe podea. Apoi, a deschis fereastra şi a slobozit un vaiet în după-amiaza însorită de afară.

Lui Peter Claire a început să-i fie teamă.

A luat-o de la capăt, o a patra continuare. Mânia lui Johnnie s-a mai domolit. S-a aşezat din nou şi a ascultat. A cules o parte din cărţi de pe jos şi le-a aşezat la locul lor, pe rafturi. A recunoscut că era „o oarecare frumuseţe" în această a patra continuare, aşadar s-a apucat să o copieze, notă cu notă, la clavecin, în timp ce Peter Claire se chinuia să găsească armonii plăcute la lăută. Au muncit împreună până seara devreme când, în momentul întoarcerii mele cu copiii de la râu, Johnnie a decretat că această a patra continuare devenea din ce în ce mai mundană şi mai învechită. I-a poruncit lui Peter să o abandoneze. Deja, cei doi erau mult prea obosiţi pentru a continua.

În decurs de o lună, au început şi au abandonat cincizeci şi nouă de continuări. Pe măsură ce trecea timpul, Johnnie era capabil să lucreze din ce în ce mai puţin. La amiază părăsea biblioteca, se ducea în camera lui şi se afunda într-un somn adânc care dura până a doua zi de dimineaţă.

Şi astfel, o nouă fază a povestirii noastre îşi are începutul aici. Odată ce copiii se duceau la culcare, mă trezeam adesea singură cu muzicianul. Îl invitam să ia cina cu mine. După cină, stăteam la lumina şemineului şi-i povesteam despre viaţa mea din Bologna, alături de tatăl meu, negustorul de hârtie, iar el îmi vorbea despre copilăria lui petrecută la Harwich şi despre nefericirea tatălui său confruntat cu refuzul fiului de a-i călca pe urme şi de a intra în rândul Bisericii. Compania lui Peter Claire mi se părea atât de plăcută încât ore întregi păreau doar clipe.

Pe măsură ce se întuneca din ce în ce mai târziu, am început să ne plimbăm împreună după cină, în aerul înmiresmat al amurgului de mai. Vedeam cum dădeau merii în floare şi cum bobocii florilor de cireş păstrau în inflorescenţa lor lumina albă a zilei pe cale să se sfârşească. Ne plimbam pe malul mării.

Discutam despre visul lui Johnnie O'Fingal şi despre şansa fragilă ca ghicitoarea aceasta, care provocase atât de multă suferinţă, să fie rezolvată vreodată. I-am spus lui Peter Claire că doream să rămână în continuare cu noi, indiferent cât de îndepărtată părea soluţia. I-am spus:

—Tu eşti singura mea speranţă.

Şi astfel se face că, deşi vorbeam despre nenorocirea soţului meu, în timp ce valurile mării se spărgeau de ţărm şi se ridicau din nou, ca mai apoi să se spargă şi să se ridice iarăşi dinaintea noastră, iar culorile lumii se estompau încet în amurg, ne-am îmbrăţişat şi am stat aşa împreună, fără să ne mişcăm, ascultând doar bătaia inimii celuilalt şi simţind pasiunea crescând în interiorul nostru, o pasiune care ştiam că este contrară tuturor legilor loialităţii şi sentimentelor cinstite, şi care, prin urmare, nu trebuia nicicând să-şi găsească împlinirea.

Nici măcar nu ne-am sărutat. Dorinţa mea de a-l săruta şi de a fi sărutată de buzele desăvârşite ale lui Peter Claire (cu cinci ani mai tânăr decât mine, angajat fiind, şi plătit ca profesor al soţului meu) a fost mai mare decât oricare altă dorinţă pe care am simţit-o vreodată în cei treizeci de ani ai mei petrecuţi pe acest pământ. Cu toate astea, nu am cedat dorinţei şi nici Peter nu m-a constrâns. Era ca şi când am fi ştiut amândoi că după un singur sărut gurile noastre aveau să murmure silabele fatale ale cuvântului „capitulare".

„Pentru că sunt frumoşi"

Isprava exploziei rachetei lui Christian în curtea palatului, cu ocazia *Herredag*-ului, a intrat în istorie. După aceea, nobilimea

n-a mai îndrăznit să-l ignore pe Regele neîncoronat. De fapt, atât de nesiguri erau în privința a ceea ce avea el de gând să facă, încât îl țineau sub ochii lor tot timpul. În lupta lor pentru putere și mărire, îl considerau acum o creatură sălbatică. Nu știau în ce parte urma să o ia la fugă, nici pe câți dintre ei avea de gând să-i hăituiască în mărăcinișurile căderii în dizgrație. Căci nu învățaseră încă să aprecieze predispoziția încăpățânată a viitorului Rege și imaginația sa tulburătoare, care părea uneori, de când salvase viața lui Bror Brorson, să prindă aripi spre tărâmuri unde nimeni nu-l putea urma. Nu părea să vadă lumea așa cum era ea, ci așa cum o reconstruia mintea lui. Un membru plin de perspicacitate al *Rigsråd*-ului l-a asemănat pe băiatul Rege cu „un artist care lucrează pe o pânză invizibilă".

La o sesiune a *Herredag*-ului i s-au arătat lui Christian documente despre care se știa prea bine că sunt opera unui falsificator. I s-a spus că data înscrisă pe filigran era anterioară datei înființării morii de unde, teoretic, proveneau documentele. Membrii *Herredag*-ului s-au mândrit cu capacitatea lor de a-i dezvălui un fals datorită cunoașterii lor aprofundate a comerțului țării și au stat de jur-împrejurul mesei mari cu zâmbete de satisfacție zugrăvite pe fețe. Falsificatorul, îmbrăcat în zdrențe și cu mâinile încătușate, stătea neajutorat dinaintea lor.

Christian a ridicat documentele și le-a examinat la lumină. Și-a lăsat mintea să alunece pe marginile filigranului contrafăcut. A văzut însă la acesta doar extraordinara lui perfecțiune. Și-ar fi dorit ca tatăl lui să fi fost încă în viață ca să-i poată arăta un exemplu al meșteșugului danez suprem, lipsit de orice urmă de mântuială. S-a întors spre nobilii adunați acolo și le-a spus:

— Găsesc că opera aceasta e cât se poate de frumoasă și de autentică.

După care, s-a uitat spre falsificatorul zdrențăros și i-a spus:

— Pedeapsa n-ar avea nici un rost în cazul acesta. Dumneata, domnule, ai un talent, și-ți vei servi țara prin acesta. Ți se va găsi

un loc de muncă la imprimeriile regale şi vei începe să munceşti acolo mâine-dimineaţă.

De unde veneau oare ideile astea, nălucirile şi provocările astea?

În rândul nobililor se zvonea că ideile astea ar fi venit de la prietenul lui, Bror Brorson, care nu avea carte şi nici nu ştia să scrie cum se cuvine, şi care vedea lumea prin ochii unui om simplu şi ignorant.

Bror încă mai era la Frederiksborg deoarece Christian refuzase să se despartă de el. Curtenii care vânau împreună cu cei doi băieţi se minunau de îndrăzneala de care dădea dovadă Bror când era călare, de perseverenţa lui în timpul goanei după vânat, de desconsiderarea arătată faţă de zgârieturile şi rănile dobândite în timpul hăituirii mistreţului şi de frumuseţea lui extraordinară. Îşi lăsase părul blond să-i crească lung şi, în timp ce călărea, cosiţele-i fâlfâiau în vânt. Pielea-i era maronie de la orele petrecute în aer liber. Ochii săi, cândva încercănaţi de boală în pivniţa de la Koldinghus, reflectau acum albastrul cerului. Dar, pe măsură ce trecea timpul, şoaptele nobililor împotriva lui se auzeau din ce în ce mai tare. Bror nu le auzea. Christian nu le auzea nici el. Dar ele pluteau în atmosferă.

Şi iată că un alt caz a fost înfăţişat dinaintea *Herredag*-ului peste care prezida tânărul viitor Rege. Acuzatul era ajutorul unui croitor. La capătul a săptămâni şi luni bune de trudă, omul reuşise să făurească un sigiliu de plumb care putea să întipărească pe orice hârtie o copie perfectă a semnăturii angajatorului său. Cu ajutorul acestui sigiliu, ajutorul croitorului scrisese scrisori şi trimisese comenzi la numeroşi negustori de ţesături, prin care comandase baloturi de lână şi finet. Pânza o vânduse (la preţuri preferenţiale) unei cusătorese franţuzoaice care croia costume pentru artişti de circ şi actori ambulanţi. Iar cu banii astfel obţinuţi cumpărase, în secret, un armăsar arab sălbatic.

— Un armăsar arab sălbatic? l-a întrebat Regele Christian pe om. Ce lucru ciudat să cumperi cu aurul tău obţinut pe căi ilicite. Ce poate face un om ca tine, care nu are un parc în care să îl călărească, nici un grăjdar care să-l domesticească, cu un astfel de animal?

— Nimic, a răspuns ajutorul croitorului. N-am vrut nimic de la el, doar să merg şi să-l privesc. Am visat toată viaţa la cai arabi, nu ca să-i călăresc, ci ca să-i contemplu, pentru că sunt frumoşi.

Christian a auzit cum membrii *Herredag*-ului erau cuprinşi de hohote de râs, dar pe chipul său nu s-a ivit nici un zâmbet.

— Cum se numeşte calul tău? a întrebat.

— Nu are nici un nume, Maiestate, a răspuns bărbatul. Am încercat să-i găsesc unul, dar nici un cuvânt din limba noastră nu mi s-a părut suficient de frumos.

— Şi dacă te trimitem la închisoare, ce se va alege de el? Cine îl va hrăni şi va avea grijă de el?

În clipa asta, ajutorul croitorului s-a aruncat în genunchi. Oare nu va binevoi chiar Regele Christian să accepte frumoasa creatură drept cadou, să-l dreseze în parcurile palatului Frederiksborg şi să-i permită să aducă onoare şi glorie în arenă?

Sala de judecată a amuţit. Nobilii din *Herredag* s-au holbat la Christian, anticipând, plini de groază, că buzele-i urmau să rostească vreo nouă şi nebunească denaturare a justiţiei. Şi, după cum vedeau ei lucrurile, au avut dreptate.

— Calul se va numi Bror, a anunţat băiatul Rege. Să fie dus la Frederiksborg chiar astăzi. Iar dacă semnezi promisiunea că vei înapoia banii furaţi stăpânului tău, vei fi liber.

Herredag-ul a izbucnit într-o rumoare de furie. Era ca şi când o a doua rachetă ar fi explodat în marea sală, împrăştiind cenuşă arzândă peste toate capetele celor prezenţi.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, în timp ce Bror Brorson dormea, Regina Sofia a intrat în camera lui. L-a zgâlţâit până ce l-a trezit.

— Bror, i-a spus, trezeşte-te. Mi-a poruncit Christian să-ţi spun că trebuie să călăreşti imediat, cu valetul, până la Copenhaga, unde te aşteaptă o mare surpriză. Nu trebuie să trezeşti pe nimeni, ci să te duci iute în curte unde te aşteaptă valetul. Îmbracă-te cu hainele de vânătoare, ia-ţi cravaşa şi atâta tot.

Bror nu ştia cât e ceasul, dar şi-a dat seama că e foarte devreme pentru că, deasupra lacului, soarele nu se ridicase încă pe cer.

A făcut întocmai cum i se poruncise, şi, pe când orologiul palatului bătea orele cinci, el trecea călare printre porţile palatului Frederiksborg.

În drum spre oraş, în cătunul Glostrup, tovarăşul său a înşfăcat hăţurile calului său şi Bror a văzut că una din trăsurile regale îl aştepta acolo, la umbra unui tei. Valetul i-a spus lui Bror că trăsura aceasta îl va duce tot restul drumului, aşa că băiatul a descălecat, s-a urcat în trăsură şi a privit cum valetul s-a întors şi a pornit cu cei doi cai în direcţia palatului.

Dar trăsura nu a ajuns niciodată la Copenhaga. L-a dus pe Bror înapoi la casa lui din Funen, şi aveau să treacă mulţi ani până când Regelui Christian avea să-i fie permis să-l revadă.

Multe scrisori au fost expediate de la Frederiksborg, o cantitate impresionantă de scrisori, în care Christian declara că este singur pe lume fără „cel mai drag prieten al meu şi tovarăş Semnatar, Bror". Dar nu a sosit niciodată vreun răspuns. Iar Christian nici nu aştepta unul cu adevărat, ştiind prea bine că Bror era incapabil să-l scrie.

La Isfoss

Convoiul a ajuns în văile îngheţate din Numedal.

Fiecare casă, pe o rază de cinci mile de mină, a fost rechiziţionată de alaiul regal. Foştii locatari ai acestora dorm acum în hambarele de fân sau în grajduri, alături de animalele lor. Îşi bat

capul în privinţa sorţii lor. Regele le-a promis că vor avea partea lor din argintul care va fi extras prin sfărâmarea şi aruncarea în aer a stâncii. Visele lor alternează între viitorul promiţător şi trecutul pierdut.

Casa cea mai mare, în care locuieşte Regele Christian, se află lângă o cascadă. Dar cascada aceasta nu se mişcă. E îngheţată. Regele se uită cu uimire la fenomenul acesta. Încearcă să-şi imagineze în ce perioadă de timp se produce trecerea de la apă spumegândă la gheaţă tăcută. Mintea lui trezeşte cascada şi vede curgerea în aval, de neoprit, a râului, ce ia totul cu el atunci când ajunge la marginea căderii de apă, şi apoi cade, şi continuă mişcarea descendentă. În acest moment al istoriei, pare că râul va continua să curgă, iar apele lui să cadă o veşnicie.

Apoi Christian îşi imaginează cum se formează mici cristale la suprafaţa apei, pe măsură ce temperatura aerului începe să scadă, iar de-a lungul malurilor, ramurile de trestie se împodobesc cu gheaţă. Cristalele de la suprafaţă devin din ce în ce mai mari. Sunt asemeni sticlei, se sparg în iureşul descendent al curenţilor şi sunt apoi azvârlite la suprafaţă, pentru câteva clipe, împreună cu spuma albă, înainte de a cădea din nou în adâncuri şi de a fi transportate mai departe de curenţii mai joşi.

Mişcarea e încetinită pe măsură ce cristalele de sticlă se extind şi pătrund în profunzime, iar la marginea cascadei se formează ţurţuri. În micii ţurţuri se află metamorfoza pe cale să se producă. Transformarea cascadei într-o cataractă îngheţată, *Isfoss*. Ţurţurii dobândesc grosime, lungime şi greutate. Apa devine un lut transparent, modelându-i, strat după strat, şi, în timp ce straturile se acumulează, sunetul cascadei scade în intensitate. Acum, în culcuşul alcătuit de dealurile înconjurătoare, mugetul râului a fost amuţit. Urechea omenească trebuie să se chinuie ca să audă vreun sunet. Apoi, în decursul unei singure nopţi, amuţeşte de tot.

Toate acestea, Christian le sucеşte şi le răsucеşte, măsurându-le în mintea lui. Repetă o dată şi încă o dată ordinea evenimentelor. Şi, cu toate acestea, continuă să-l uimească. Mai există

o parte a minții lui care încă nu o poate explica pe de-a întregul și cu exactitate.

Krenze îi spusese lui Peter Claire că inima Regelui „o să explodeze" în mijlocul tuturor acestor munci care-l așteptau în Numedal. Și este adevărat că, de la sosirea convoiului, nu a stat locului o clipă, ci s-a învârtit neîncetat dintr-o parte în alta, supraveghind angajarea oamenilor, achiziționarea de cherestea, de unelte și de cai, apoi proiectarea noilor clădiri și cea dintâi atacare a liniilor vitale ale dealurilor, respectiv a filoanelor de minereu de argint.

Mâinile lui Christian mângâie și cercetează stânca. Geniilor minei le spune că „natura își zăvorăște secretele asemeni unei curtezane, ca să ne atâțe cu dorințe" iar minerilor, înarmați cu târnăcoapele și dălțile lor le spune, cu o voce tunătoare:

— Sfârtecați muntele! Smulgeți-i inima! Vreau ca Numedal să ajungă aici, în brațele mele!

Regele de abia dacă mai doarme. Noaptea, se întinde pe un pat de lemn, ascultă urletul lupilor și resimte acut durerea iubirii lui pentru Kirsten, care a fost cândva împărtășită și acum nu mai este, și tot ce poate întrevedea în viitorul lui alături de ea sunt dorințe senzuale nesatisfacute și inima-i sfâșiată de iubire.

Nu știe că soția lui are un amant. Servitorii din palat doresc să-l protejeze de suferințe inutile. Nu i-a ajuns la urechi nici un zvon despre biciuirile cu cravașele de mătase sau despre insultele adresate lui Kirsten de Otto și lui Otto de Kirsten. Dar nu e nevoie să știe lucrurile astea ca să-și dea seama că ea i-a renegat dragostea și s-a lansat pe un alt drum. Își dorește să fi fost un lup, să fi avut culcușul unui lup într-o pădure, sub cerul înstelat, să fi avut vocea unui lup ca să poată urla.

Trimite să fie chemat Peter Claire.

Muzicianul este palid și nu cântă bine pentru că este răcit.

Asemeni Regelui, Peter Claire se uită și el cu uimire la *Isfoss*.

Spre deosebire de Christian, el nu şi-o poate imagina decât în forma actuală, tăcută şi nemişcată. Contesei sale pierdute îi scrie o epistolă imaginară: *Draga mea Francesca, am ajuns într-un loc în care timpul s-a oprit în mijlocul unei ierni şi nu se va mai mişca nicicând. L-am denumit Locul Cascadei Înghețate. Nu ştiu cât timp voi mai putea supraviețui aici.*

O visează pe mama sa, cum cocea în bucătăria casei parohiale, visează cheiul de la Harwich, într-o dimineaţă de vară, când se întoarce flota de pescuit heringi, sau veselia surorii sale şi iubirea ei pentru dans. Îl visează pe tatăl său, în veşmintele-i de preot, îndreptându-se spre amvonul său şi privind de sus asupra enoriaşilor săi, căutând în mulţime chipul fiului său fără a-l găsi. Iar cuvintele rostite de tatăl său îi revin cu stăruinţă în minte: „Peter, îi spune Reverendul James Claire, când eşti în dezacord cu propria-ţi viaţă, străduieşte-te să te lupţi nu cu norocul, ci luptă-te, în schimb, cu propria ta slăbiciune."

Aşa că ia hotărârea să îndure şi să reziste. Krenze şi cu el încearcă să se încălzească interpretând câte o gigă sau alte melodii săltăreţe, deplasându-se în cercuri micuţe în timp ce cântă. Proprietarului căsuţei în care doarme îi plac melodiile astea vesele şi este cât se poate de amuzat la vederea neamţului şi a englezului care ţopăie de zor prin curtea lui. Curând după aceea, îi aduce lui Peter Claire o cuvertură din piei de iepure pe care să şi-o aştearnă pe pat.

Adeseori, somnul îi este întrerupt de vreo nouă solicitare din partea Regelui.

Într-o seară, îl găseşte pe Christian singur, aşezat lângă un foc pe cale să se stingă. Coada lui împletită a fost desfacută şi câteva şuviţe de păr şaten, cam fără viaţă, îi atârnă până aproape de mijloc. În timp ce vorbeşte, îşi trece degetele prin păr, pieptănându-l fără încetare, de parcă această pieptănare a şuviţelor sale i-ar aduce alinare minţii lui.

— Am trimis să te cheme pentru că mintea îmi dă în clocot de nedumeriri, îi spune el. Aşa că poţi oare să-mi spui... tu, care te asemeni îngerilor din visele copilăriei mele, care semeni cu un prieten odinioară drag mie... poţi să-mi spui cum poate fi descurcată încâlceala din mintea unui om?

Peter Claire priveşte tăciunii arzând, asemeni cuiva care se aşteaptă să găsească răspunsul în cenuşă. Ştie că trebuie să vorbească, dar minutele trec şi el nu găseşte nimic de spus şi simte că Regele începe să-şi piardă răbdarea şi buna dispoziţie. Apoi îşi aduce aminte de lamentaţia Regelui, că n-au mai rămas filosofi în Danemarca, aşa că spune:

— Dacă *Monsieur* Descartes ar fi fost aici, cu dumneavoastră, Maiestate, ar spune că încâlceala şi starea de confuzie pot fi eliminate doar reducând ceea ce este complex la ceva simplu.

Regele pare surprins, ca şi cum, până la urmă, nici nu se aştepta la un răspuns la întrebarea lui.

— Aha, spune el. Da. Chiar a spus lucrul ăsta. Dar metoda lui, care era metoda lui? Am ştiut-o cândva şi acum mi-a fugit din minte.

— Ei bine, Maiestate, spune Peter Claire, el sugerează să respingem drept fals tot ceea ce nu putem cunoaşte în mod direct. Se referea la acele lucruri pe care credem că le-am învăţat, dar pe care nu le putem verifica.

— Acum îmi aduc aminte de ce i-am uitat pe Cartezieni! Căci ce este cu adevărat verificabil, te întreb? Doar matematica! Doi şi cu doi vor face întotdeauna patru, dar cum va rezolva asta neliniştile care-mi fierb în minte?

— Nu le poate rezolva defel. Dar dacă puteţi ajunge la un *singur lucru incontestabil*, ceva cu manifestul de adevăr al lui doi cu doi egal patru, sau chiar al lui *cogito* însuşi, atunci, pe baza acestui singur lucru incontestabil, şi pornind numai de la el, s-ar putea să găsiţi o cale prin ceea ce vi se pare în momentul de faţă deconcertant.

Urmează o lungă tăcere în încăperea cu tavanul alcătuit din grinzi joase. Nu se aude nici un lup, nici un ţipăt de bufniţă, nici

un sunet omenesc. Focul şi-a pierdut toată fosta lui formă şi structură, şi nu mai e decât un morman de cenuşă cu o strălucire roşiatică în mijlocul său.

Regele se întoarce spre Peter Claire şi îi spune:

— Singurul lucru incontestabil este iubirea pentru soţia mea, Kirsten. S-o denumim *Cogito ergo amo*. Am zărit-o întâia oară când avea doar şaptesprezece ani, la biserică, şi i-am cerut Domnului să mi-o dăruiască, şi El chiar mi-a dăruit-o. Aveam treizeci şi opt de ani. Părul ei avea culoarea ceaiului iar pielea-i era albă şi gura ei avea gust de scorţişoară. Conform legii daneze, ea nu putea deveni Regina mea, dar m-am căsătorit cu ea cât am putut de repede, şi nici un bărbat pe lumea asta n-a avut o lună de miere mai dulce şi mai frumoasă decât a mea. I-am dăruit doisprezece copii. Timp de cincisprezece ani i-am fost credincios şi, chiar şi în adâncurile minţii mele m-am gândit numai la ea. Astăzi, când o văd, când mă duc în camera ei, sunt la fel de impresionat de ea cum eram înainte de a-mi fi mireasă. O iubesc ca pe un copil, ca pe o mamă dragă, ca pe o amantă, ca pe o soţie. Nu-ţi pot spune de câte ori m-am bucurat că este a mea. Când îmi trec mâna peste filoanele de argint din valea aceasta, în mintea mea nu umplu doar cuferele Danemarcei, ci şi rezervele private ale lui Kirsten. Când treburile de Stat nu îmi ocupă gândurile, nu mai rămâne în ele decât dorinţa mea de a fi cu Kirsten, nu numai de a o ţine în braţele mele, ci şi de a o aşeza cu blândeţe pe genunchii mei, de a mă plimba alături de ea prin livezi, de a ne juca împreună cărţi sau de a-i auzi râsul. Iar dorinţa asta nu mă părăseşte niciodată. Dar acum intră în scenă starea de confuzie. Pentru că ştiu că ea nu mai nutreşte nici un fel de sentimente faţă de mine. Nici un sentiment duios. Doar o stare de furie îndreptată împotriva mea. Nu mă lasă să o am. Uneori, Dumnezeu să mă ierte, o posed împotriva voinţei ei, cu gândul că sunt Regele şi soţul ei, şi nu-mi poate refuza acest drept. Dar asta nu rezolvă nimic. Lasă în urmă o amărăciune cumplită. Şi totuşi, iubirea mea pentru ea refuză să se stingă.

Iubirea, pasiunea şi dorinţa mea. Când urlă lupii pe aceste dealuri, aud aceleaşi sunete şi în mine. Aşa că spune-mi, prietene, dacă poţi, ce e de făcut?

Focul s-a stins şi căldura lui a dispărut. Pe fereastră se văd flori de gheaţă. Peter Claire îşi schimbă poziţia în jilţul cu spătar tare şi spune, după ceva vreme:

— Experienţa mea în marea chestiune a iubirii este foarte limitată, Sire. Dar pot vedea că iubirea şi absenţa sentimentului reciproc sunt două elemente diametral opuse. Ceea ce ar spune tatăl meu, cred, este că ar trebui să ne străduim să schimbăm nu elementul opus, pentru că acesta este un efort inutil. Ceea ce ar trebui să ne străduim să schimbăm este elementul reprezentat chiar de noi înşine. Aşadar, dacă descoperim, cum pare să fie în cazul dumneavoastră, că iubirea noastră nu este împărtăşită, trebuie să încetăm să mai tânjim după împărtăşirea ei şi să ne străduim, în schimb, să distrugem această iubire în sufletele noastre. Apoi, cu timpul, starea de confuzie va fi descâlcită, şi de ambele părţi nu va mai fi decât linişte.

Regele îl priveşte pe Peter Claire cu luare-aminte. Este ca şi cum, în lumina slabă a încăperii joase, ar încerca să-şi dea seama dacă ochii cântăreţului mai sunt încă albaştri. Apoi, după câteva clipe, spune:

— Cred că acum m-am liniştit. Cred că sunt împăcat cu mine însumi.

Şi începe, foarte încet şi cu mare grijă, să-şi împletească din nou părul.

Scrisoare de la Johann Tilsen către fiica sa, Emilia

Draga mea Emilia,

Astăzi am primit zurgălăii cadou pe care i-ai trimis lui Marcus pentru căpăstrul poneiului său.

Deşi ai vrut fără îndoială să faci un gest de bunătate faţă de fratele tău, trebuie să-ţi aduc la cunoştinţă că nu putem, dată

fiind situația actuală, să-i spunem nimic despre acest cadou și flecuștețul trebuie să rămână ascuns de el. Se poate să i-l oferim de ziua lui, dar atunci voi lua precauția de a-l informa că zurgălăii sunt un dar din partea mea și a Magdalenei.

Dacă ești oarecum surprinsă de acestea și ți se pare că simți în aer mirosul înșelătoriei, dă-mi voie să-ți explic că Marcus continuă să provoace tuturor celor din casă o groază de neplăceri și am început să ajungem la capătul răbdării noastre.

Deși i s-a explicat lui Marcus de nenumărate ori că tu ești în Copenhaga și că nu te vei întoarce în Iutlanda, el continuă cu încăpățânare să rătăcească pe câmpurile și prin pădurile moșiei, presupunem noi, în căutarea ta. Mai mult, pare să fie atât de tulburat de căutarea lui inutilă, încât a devenit cumplit de neatent la viața care se desfășoară în această casă, și refuză aproape cu desăvârșire să vorbească cu mine, cu Magdalena sau cu frații lui. Mănâncă foarte puțin și și-a format obiceiul supărător de a vomita mâncarea aproape imediat după ce o înghite. Deja doi servitori ne-au părăsit pentru că nu mai suportau sarcina odioasă de a curăța la nesfârșit ceea ce Marcus dădea afară.

Din toate acestea îți vei fi dat seama că am dat dovadă de înțelepciune când nu i-am dăruit lui Marcus vreun semn al afecțiunii tale. I-am spus că îți duci existența foarte departe de acest foaier, într-un spațiu pe care l-am numit o altă lume.

L-am informat, de asemenea, că dacă nu începe să participe, în mod rațional, la viața de familie, va descoperi că pot fi și aspru. Deja, în timpul nopții, a trebuit să ne luăm precauția de a-l lega de pătuțul lui cu ajutorul unor hamuri, ca nu care cumva să plece în mijlocul nopții și să se înece în râu sau să fie schilodit de vreun urs în pădure. Acest lucru nu-mi face nici o plăcere, dar sunt un om care a fost adus în pragul nebuniei de mezinul lui, și trebuie să încerc să aduc lucrurile la o rezolvare rațională.

Te rog, de aceea, să nu-i mai trimiți lui Marcus nici un fel de daruri și nici măcar scrisori sau alte semne ale afecțiunii tale.

Cred că-şi va înceta căutările pentru tine doar atunci când se va convinge că eşti prea departe pentru a fi găsită.

Altfel, şi în toate celelalte privinţe, lucrurile merg cum nu se poate mai bine în vechiul tău cămin. Fraţii tăi mai mari, Ingmar şi Wilhelm chiar cresc pe zi ce trece şi se fac nişte tineri grozavi şi arătoşi, iar eu sunt foarte mândru de ei.

Draga ta mamă vitregă, Magdalena, este iar însărcinată. Mă rog ca acest copil să fie adus cu bine pe lume. Îi cer Domnului să-mi dăruiască o fiică, ca atunci când voi fi bătrân, să o am pe această dulce copilă, care să-ţi ia locul.

De la tatăl tău afectuos,

Johann Tilsen.

Kirsten: din Jurnalul ei

Vai, Doamne, cum mă pot Enerva Bărbaţii şi cum mă fac să vreau să-mi smulg părul de furie!

Se gândeşte vreunul — în afară de Excelentul meu conte — la altceva decât la Nevoile şi Dorinţele lor egoiste? Are vreunul dintre ei cea mai mică urmă de gingăşie neprihănită?

Să fi fost eu o Regină Adevărată, declar solemn că aş ocupa vreun Castel Plasat Strategic şi, din siguranţa zidurilor lui, aş întâmpina cu salve de tun orice Bărbat care ar încerca să se apropie de mine! Şi nici vorbă să glumesc. Chiar declar că îi disprețuiesc într-adevăr pe toţi.

Astăzi, dulcea mea Emilia mi-a arătat o scrisoare de la Tatăl ei, care mi s-a părut cel mai Diabolic Document pe care l-am văzut vreodată. Acestui Tată trădător şi laş, înamorat prosteşte de Noua lui Soţie şi fiind cu totul sub Vraja ei, i-a fost poruncit să îşi Alunge fiica şi să pretindă că nu mai face parte din familia lui. Mi-ar plăcea nespus să-l înşfac pe *Herr* Tilsen de gât şi să i-l frâng cu mâinile mele! Mi-ar plăcea să-l azvârl de la fereastra

celui mai înalt turn al Palatului şi să văd cum i se sfărâmă inima pe caldarâmul rece din curte. Cum poate să o trateze aşa pe Emilia? Dar m-am hotărât: *Nu o va trata astfel.*

După ce mi-a fost arătată scrisoarea şi am văzut că Emilia era foarte palidă de durere şi groază, am îmbrăţişat-o şi i-am spus:

— Emilia, acest Tată păcătos şi-a făcut socotelile fară să ţină cont de Kirsten Munk, iar acum va vedea nebunia căilor lui păcătoase. Chiar astăzi vom merge în oraş şi vom cumpăra alt set de zurgălăi. Iar pe aceştia îi voi trimite prin Curier Regal la casa Tatălui tău, cu Ordinul să fie dăruiţi, în prezenţa Mesagerului, fratelui tău Marcus, care trebuie să fie înştiinţat că sunt de la tine.

Emilia a încercat să vorbească, spunând: „Vai, nu, Maiestate, nu trebuie să faceţi aşa ceva", dar am întrerupt-o şi i-am spus:

— Voi face chiar mai mult! De acum înainte, în fiecare săptămână, vom trimite lui Marcus câte un cadou. Îi vom trimite jucării şi cercuri şi cărţi pentru şcoală. Îi vom trimite pisicuţe, păsări şi şerpi prietenoşi. Îi vom trimite, în fine, pălărioare şi catarame şi saboţei. Nu va trece o singură sâmbătă fară ca el să primească un cadou de la tine şi cuvinte scrise de condeiul tău, care să-l aline.

Emilia m-a privit de parcă aş fi fost vreo Minune pe care nu o mai văzuse nicicând pe acest pământ. Rămăsese fără cuvinte, aşa că am continuat să vorbesc, descoperind că îmi vuia capul de Planuri prin care să îl pedepsesc pe Tatăl ei şi să-i arăt că nici un bărbat nu-şi va alunga fiica în acest mod fară să plătească în vreun fel.

— Mai am o idee, i-am spus. Mama mea, Ellen Marsvin, e vecină cu Tatăl tău, ba, mai mult, ea este cea care te-a găsit şi te-a angajat ca Femeie a mea, după cum prea bine ştii. Prea bine, atunci, îi voi porunci Mamei să fie Spionul meu şi al tău în această chestiune. Va vizita casa Tatălui tău şi ne va înştiinţa cum merg lucrurile şi în ce stare de nefericire se găseşte Marcus. Şi dacă e să descoperim că lucrurile merg foarte rău pentru el, ei bine, atunci vom porunci să fie adus la Rosenborg şi-l vom creşte aici,

alături de Copiii mei, şi astfel îl vei vedea în fiecare zi a vieţii tale, iar el va fi liniştit să ştie că aparţii Acestei Lumi, şi nu celei Viitoare!

Atât de tare fierbeam de furie din pricina detestabilului şi degeneratului de Johann Tilsen că m-a luat cu rău şi am leşinat pe patul meu, iar Emilia a încercat să mă aducă în simţiri cu un tonic din piersici. Am vărsat lacrimi împreună şi am deplâns cu amărăciune Puterea pe care o deţin toţi Bărbaţii, şi aşa am ajuns la cealaltă Chestiune care mă preocupă acum, şi anume, întoarcerea Regelui.

Sunt plină de presimţiri nefaste.

Mintea mea fragilă e de aşa natură încât reuşeşte să înăbuşe, de parcă ar fi îngropate sub Zăpadă, toate acele lucruri care o umplu de Groază. În felul acesta înăbuşisem toate gândurile referitoare la ce se va alege de mine şi de delirul meu cu Otto atunci când Regele se va întoarce la Copenhaga. Era de parcă aş fi hotărât că nu se mai întoarce în veci, că va rămâne pentru totdeauna şi va muri acolo la timpul cuvenit şi nu se mai apropia niciodată de mine, nici nu mă va atinge şi nici nu-mi va mai rosti Numele.

Dar m-am înşelat. Se va întoarce acasă înainte de sfârşitul verii. Şi nu numai groaza absenţei lui Otto mă îngrijorează teribil. Mai este o Chestiune şi mai Gravă. Vremea Ciclului meu a sosit şi a trecut, şi nici urmă de el. Mă tem că port în pântec copilul lui Otto. Iar dacă aceasta se adevereşte, atunci cum voi justifica acest lucru Regelui, căruia nu i s-a mai permis să vină în patul meu de săptămâni şi luni bune? Până când teii vor fi cu toţii în floare, eu voi fi deja Mare. Şi astfel, în sfârşit, va ajunge şi la cunoştinţa Regelui că eu am un Amant. Iar eu voi fi alungată. Sau, poate, chiar mai rău de atât, voi avea parte de un sfârşit îngrozitor. Fiecare Nobil se va pronunţa împotriva mea şi se va alcătui o Petiţie cerând condamnarea mea la moarte.

Am hotărât să-i mărturisesc Emiliei toate astea.

*

Nu avusesem de gând ca ea să afle de Otto, ca nu cumva acest lucru să o facă să se întoarcă împotriva mea şi să înceapă să mă Urască, aşa cum mă urăşte toată lumea din oraş. Dar trebuia să mărturisesc cuiva temerile mele. Aşa că m-am gândit că, având în vedere că ea este o persoană extrem de bună şi de loială, va încerca să nu mă judece, ci, mai curând, va rămâne de partea mea în timpul Necazurilor mele, şi va încerca să mă aline.

Am vărsat o mare cantitate de lacrimi.

— Emilia, i-am spus, nu-ţi înăspri inima faţă de mine, te implor! Toţi muritorii sunt slabi atunci când vine vorba de marea chestiune a Iubirii, iar eu i-am fost soţie credincioasă Regelui şi niciodată nu m-am abătut de la calea cea dreaptă până în acest moment, dar Pasiunea mea pentru Otto şi a lui pentru mine este de aşa natură că nu o putem înăbuşi prin nici un mijloc, şi priveşte acum cu câtă cruzime voi fi pedepsită!

Emilia era foarte palidă la faţă. Acest al doilea şoc venea după cel al Scrisorii Tatălui ei. Şi, văzând această paloare a ei, mi-a venit ideea să unesc cele două Chestiuni într-una singură, legându-i astfel soarta (într-un mod foarte iscusit) de a mea, astfel încât să fim nevoite să ne ajutăm şi să ne susţinem reciproc.

Mi-am şters lacrimile.

— Voi face tot ce se poate pentru Marcus, i-am spus, şi-ţi jur acest lucru pe viaţa mea nefericită. Dar şi tu trebuie să promiţi să *mă* ajuţi, Emilia, pentru că nu am pe nimeni altcineva în afară de tine. Tu eşti Femeia mea şi eu sunt Singurul tău Refugiu, acum că eşti surghiunită de familia ta, spune-mi că nu mă vei condamna şi atunci vom descoperi împreună vreo cale de ieşire din acest Labirint al Amărăciunilor.

S-a aşezat pe un taburete.

— Doamnă, mi-a spus, după un scurt moment de tăcere, cu o expresie de îngrijorare pe chip, orice s-ar abate asupra dumneavoastră, eu vă voi sluji mereu.

— Spui adevărul, Emilia? am întrebat-o eu. Jură-mi că spui adevărul.

— Vă jur, a spus ea. Pe Viaţa Mamei mele.

Paznici ai Sălilor Comorii

Edictul împotriva Tricotatului era o amintire de mult apusă. Buclele de aur au dispărut şi ele. Regina Mamă Sofia, mama lui Christian, s-a închis în Castelul Kronborg de la Elsinore, din strâmtoarea Kattegat, de unde trebuie doar să-şi înalţe capul şi să privească peste ape pentru a vedea vechiul duşman al Danemarcei, Suedia, care priveşte, la rândul ei, spre ea. Privirea lor e întunecată şi necruţătoare. Ştie că războiul va reveni.

Dar acum, la bătrâneţe, ce poate face ea în privinţa războiului? Ce poate face în privinţa oricărui alt aspect? De ani buni şi-a tot pregătit şi adunat răspunsul potrivit. Acesta a fost depozitat în stive în pivniţe ferecate, situate adânc în subteranele castelului, şi în fiecare dimineaţă Regina Mamă Sofia ia o cheie grea şi îşi croieşte drum prin întuneric spre măruntaiele castelului, şi descuie uşa de la sala comorii.

Aurul nu are miros. Nimic nu emană în mediul înconjurător. Nu se degradează şi nici nu se strică odată cu trecerea timpului. Şi totuşi, pe măsură ce trec lunile şi anii, o transformare are loc în interiorul lui, o transformare atât de satisfăcătoare că Regina nu se poate abţine să nu se minuneze de fiecare dată când se gândeşte la ea: *sporeşte în valoare.*

Aurul e depozitat în butoaie (monedele) şi în stive de lingouri (metalul topit şi turnat în forma cea mai compactă cu putinţă) aşezate unele peste altele în grupe de câte şase. Regina Sofia a uitat cu desăvârşire ce anume a reprezentat acest aur odinioară, dacă provine din venituri, taxe şi impozite, din cadouri şi din mite, sau din confiscări şi ipoteci. Nu o mai interesează nici un fel de

detaliu de acest tip. Tot ceea ce ştie este că o femeie în poziţia ei, care a văzut cum puterea pe care o avea dispare încetul cu încetul, trebuie să se încreadă în avere şi în nimic altceva.

Vizita ei zilnică la pivniţele pline cu aur este întotdeauna una solitară. Nici unuia dintre servitorii ei nu i se permite măcar să se apropie de ele, nici nu ştiu unde anume e ţinută cheia. Atunci când se află în pivniţă, Regina Mamă Sofia zăvorăşte uşa, izolându-se de orice lucru de pe lume, în afara aurului.

Nu este lacomă în nici o altă privinţă. Dimpotrivă. Cina ei e alcătuită de obicei din plătică pescuită din strâmtoare. În pivniţa ei se găsesc câteva vinuri fine franţuzeşti, dar le bea cu economie şi rar, pentru că a văzut cu ochii ei ce năpastă pot abate asupra trupului lăcomia şi lipsa de cumpătare la băutură. Îşi aminteşte prea bine suferinţa dezgustătoare a Regelui Frederik, care şi-a distrus sistemul digestiv cu băutură şi carne de vânat, şi care a murit vomitându-şi propriile materii fecale. De asemenea, ştie prea bine că şi fiul ei, Regele Christian, are aceeaşi vulnerabilitate a intestinelor combinată cu o manie similară pentru carnea grasă şi vinul tare şi, în timp ce-şi ia mesele liniştite, se roagă ca el să nu moară înaintea ei, lăsând-o la mila unui nepot netot şi tânăr, pe care nu-l iubeşte.

Rugile Reginei Sofia au devenit mai fierbinţi în ultima perioadă. A văzut o serie de schimbări la Christian, care au apărut în timpul războaielor sale dezastruoase şi care nu au mai dispărut. Trăsăturile sale, care nu fuseseră niciodată desăvârşite şi agere precum mintea lui, semănau acum cu o prăjitură fleşcăită, în care fusese stârnită suferinţa. Această nefericire i se prelinge din ochi şi se scurge pe canalele săpate în obraji.

Nobilii şi soţiile lor, acei câţiva pe care Regina Sofia mai suportă să-i primească la Kronborg, murmură adesea, plini de nemulţumire, despre comportamentul intolerabil al lui Kirsten Munk şi despre indulgenţa extraordinară pe care o are Regele faţă de această soţie a lui, care zbiară la servitori şi este geloasă

pe propriii copii, şi care se prăbuşeşte de beată ce e în public şi nu are nici cea mai mică ruşine. Regina Sofia dă din cap.

— Într-adevăr, încuviinţează ea, Kirsten nu se comportă aşa cum se cuvine. Este ca şi cum ar încerca, printr-un mijloc sau altul, dar cu toate dezonorante, să afle care este scopul vieţii ei.

Însă, în sinea ei ştie că inima fiului său a fost dăruită acestei femei ca şi cum aceasta i-ar fi smuls-o din piept şi i-ar fi mâncat-o, într-atât de sigură e afecţiunea lui. Ştie că oricât i-ar pune Kirsten răbdarea la încercare, el nu o va repudia nicicând.

Regina Mamă Sofia oftează, gândindu-se la firea capricioasă a lui Kirsten şi la expresia de tristeţe şi de dor din ochii fiului ei, atunci când se întindea după ea, ca să o aşeze pe genunchii lui: „Vino la mine, dulcele meu Şoricel. Vino." Oftează pentru că ştie că nimic din ce ar face ea sau oricine altcineva nu ar putea schimba această stare de lucruri. Dacă o femeie s-a săturat de un bărbat, atunci s-a săturat de el definitiv, şi se va îndepărta de el şi se va îndrepta spre alte lucruri, şi cu asta, basta!

Ea însăşi, când a început, treptat, să se sature de obiceiurile de mâncău ale Regelui Frederik, sau de bâţâiala prostească a capului său atunci când era beat turtă, s-a îndepărtat de el şi niciodată de atunci înainte nu l-a mai iubit cu mai mult de câteva fărâme din sufletul ei. Şi care a fost acel lucru spre care s-a îndreptat pentru consolare? Nu şi-a luat amanţi. Nu s-a abandonat în voia Domnului. A început să strângă bani.

Ellen Marsvin, mama lui Kirsten Munk, trăieşte şi ea singură, în Castelul Boller din Iutlanda. Câmpurile cu fructe ale lui Johann Tilsen se învecinează cu pământurile ei.

Asemeni Reginei Sofia, Ellen a fost, în tinereţea ei, o femeie frumoasă. Acum, tot ce se mai întrevede în ochii ei în care odinioară ardea focul flirtului este inteligenţa şi şiretenia. Ştie că, într-o lume fermecată de tinereţe şi putere, femeile în vârstă sunt neglijate şi disprețuite. E de părere că văduvele trebuie să fie

agere şi şirete dacă vor să supravieţuiască. Mintea ei este veşnic plină de strategii şi planuri, pe care le întoarce pe toate părţile.

Sala comorilor ei este bucătăria. Vara, depozitează în borcanele ei sigilate marea cantitate de fructe fragede pe care le cumpără de la Johann Tilsen: afine, fructe de ienupăr, căpşuni, mure, coacăze, coacăze negre, zmeură, agrişe şi prune. Iarna le face gem. Şi, în timp ce trudeşte, cu sacii ei de zahăr şi ceaunele ei dând în clocot, prin cap (care e înfăşurat într-o fâşie de pânză, ca să nu-i strice aburul părul) îi trec tot felul de stratageme care să-i asigure propria supravieţuire. „Fii vigilentă" este mottoul ei. Iar ea îl urmează.

Ştie adevărul gol-goluţ despre fiica ei: Kirsten s-a săturat de Rege şi s-a înamorat de Contele Otto Ludwig de Salm. Iar situaţia aceasta e periculoasă. În dorinţa ei de a scăpa de soţul ei, Kirsten poate foarte bine să se pună în mare primejdie, pe ea, dar şi familia ei, moşia Boller, bijuteriile şi mobila, cu alte cuvinte, totul. Totul ar putea fi pierdut, chiar şi gemul.

Dar Ellen Marsvin a avansat mult pe scara socială de la căsătoria ei cu Ludwig Munk şi nu are de gând să se întoarcă la o viaţă mediocră. Deja încearcă să îşi dea seama cum anume, în eventualitatea despărţirii dintre Kirsten şi Rege, ar putea, cu toate acestea, să-i fie absolut necesară lui Christian. Toate planurile ei au o singură constantă: prevederea. În alcătuirea strategiilor ei, ştie că trebuie să încerce întotdeauna să vadă limpede nu numai lucrurile care există deja, ci şi cele care *vor fi*.

Astfel încât, la primirea unei scrisori lungi din partea lui Kirsten, în care aceasta îi cere o favoare, respectiv o vizită la familia Tilsen ca să îşi dea seama cum este tratat mezinul familiei, Ellen îi răspunde în felul următor:

Draga mea Kirsten,

Cum aşa? Eu să fiu spion, al tău şi al Emiliei, în casa familiei Tilsen?

Draga mea, sunt șocată că îmi pretinzi un astfel de lucru! Dar fără îndoială că ți-ai amintit că spionii nu sunt niciodată ieftini, și că, de ar fi să fac această vizită așa cum îmi ceri, ei bine, atunci voi considera că am dreptul să îți cer ceva în schimb, ca recompensă. Indatoririle unui spion sunt foarte neplăcute și periculoase, și sper că nu îmi vei refuza ceea ce îți voi cere.

Apoi, fară a dezvălui nimic altceva, trimite un bilet prin care se invită la prânz, la familia Tilsen. Îi spune lui Johann că va aduce comanda pentru fructele de pădure ce vor fi recoltate vara următoare. Iar într-o dimineață de primăvară, călărește până acolo, ducând cu ea un mic vas din argint plin cu gem de afine, destinat mezinului Marcus.

Nici urmă de Marcus.

Ceilalți băieți arată bine și par vioi. Magdalena Tilsen este cât o casă de mare, gravidă cu un nou prunc. Johann este cât se poate de amabil. La prânz se servește plăcintă din carne de vânat.

Când Ellen vorbește despre afecțiunea fiicei sale pentru Emilia, încuviințează cu toții din cap, iar Magdalena spune:

— A fost dorința lui Johann ca Emilia să fie despărțită de familia ei doar un an de zile, dar acum, când înțelegem cât de mult s-a atașat soția Regelui de ea, ne împăcăm cu gândul că vom fi despărțiți de ea mai mult timp.

— Da, adaugă Johann, firește că ne e dor de ea. Dar onoarea pe care ne-o aduce, fiind în serviciul fiicei dumneavoastră, depășește cu mult oricare alte considerente.

Când prânzul se sfârșește, Ellen se duce și se retrage împreună cu Johann pentrn a discuta ce cantități de fructe vor fi livrate la Boller pe măsură ce zilele verii trec una după alta. În timp ce alcătuiește listele, scoate în sfârșit la iveală ulciorul argintat cu gem și îl așază pe masă, între ea și Johann Tilsen.

— Vai, spune ea. Şi uitasem de ăsta. Este un mic cadou pentru Marcus, dar mi-a fugit din minte din pricina absenţei lui de la masă. Sper că nu este bolnav?

Johann nici nu ridică ochii de pe inventarele sale.

— Manierele lui la masă sunt îngrozitoare, *Fru* Marsvin. Am tot încercat să i le îmbunătăţim, dar fără succes. Prin urmare, atunci când avem musafiri, Marcus ia masa în camera lui.

—Ah, spune Ellen, luând înapoi micul ulcior. Mă bucur foarte mult că nu e suferind, pentru că în acest caz îl pot vedea înainte de a pleca şi îi pot da gemul.

De data aceasta, Johann Tilsen îşi ridică ochii spre ea.

— Dacă îmi daţi mie ulciorul, o să mă asigur că îl primeşte şi că i se spune că este de la dumneavoastră.

— Nu, nu! Nu puteţi să mă lipsiţi de plăcerea unei vizite la Marcus, nu-i aşa? Mai ales când eu am aşa o slăbiciune pentru copilaşi şi modurile lor adorabile de a se comporta.

— Comportamentul lui Marcus nu este adorabil.

— Chiar aşa? Dar îmi aduc aminte de el împreună cu Emilia, şi el atât de fericit pe poneiul său.

— Emilia l-a răsfăţat. Acum noi plătim preţul răsfăţului ei.

— Ei, nu contează comportamentul lui, *Herr* Tilsen. Mi-ar plăcea foarte mult să-l văd.

— Îmi pare rău, dar nu se poate să-l vedeţi pe Marcus. Are febră şi momentan doarme.

— Are febră? Dar mi-aţi spus că nu este bolnav.

— Doar puţină temperatură. Va trece de la sine, dar trebuie să se odihnească şi să nu fie deranjat. Îi vom da gemul dumneavoastră când se va simţi mai bine.

Aşa că Ellen îi scrie lui Kirsten.

...deşi am insistat cât am putut de mult, Johann Tilsen nu a vrut în ruptul capului să mă lase măcar să-l zăresc pe Marcus şi, în timp ce plecam, nu am văzut nici urmă de el prin casă sau prin grădină. Simt eu că e un secret la mijloc. Copilul este bolnav

sau nu? Din nefericire, nu mi-am putut da seama la această vizită, dar, realizând pe dată că va trebui să revin, pentru a deslușI misterul, pentru tine și pentru Emilia, m-am prefăcut, în mijlocul eforturilor de a alcătui listele cu fructe, că le zăpăcisem complet și comandasem prea multe livre dintr-un fruct de pădure și prea puține din altul, și așa mai departe. Am înhățat inventarul, mimând o stare bruscă de tulburare a minții mele bătrâne și deplângând obiceiul meu îngrozitor de a uita...

În a doua parte a acestei a doua scrisori, Ellen Marsvin îi explica lui Kirsten în ce anume consta favoarea pe care o menționase în cea dintâi epistolă.

I-a spus fiicei sale că i-a fost imposibil să mai găsească în lutlanda slujnice destoinice ca să o ajute la îmbrăcat și că, prin urmare, o ruga pe Kirsten să i-o împrumute — cel puțin până când reușea să-i găsească o înlocuitoare — pe Femeia Pieptului, Vibeke.

S-a semnat *Mama ta afectuoasă și iscoadă, Ellen Marsvin.*

Era atât de obosită dar tot nu a putut să doarmă în acea noapte. Mintea îi clocotea cu planuri ascunse.

Din Jurnalul Contesei O'Fingal, La Dolorosa

În rugăciunile mele către Dumnezeu întrebam: „De câte continuări este nevoie înainte ca Johnnie O'Fingal să poată regăsi paradisul?"

Peter Claire a pierdut șirul celor compuse pe măsură ce treceau zilele de vară. Mi-a spus că de fiecare dată, negreșit, era un moment în care Johnnie spunea: „Suntem aproape, domnule Claire. Vai, chiar cred că suntem aproape!"

Dar apoi, pe măsură ce a șaptezeci și noua sau a optzeci și doua sau chiar a o sută douăzecea continuare era repetată și

modificată, vălul dezamăgirii se aştemea iar, asemeni unui nor, în privirea soţului meu iar el îşi ducea mâinile la cap, astupându-şi urechile şi declara că muzica era pierdută pe vecie.

Am crezut că se va sătura de întreg procesul şi în scurt timp îl va alunga pe Peter Claire, dar nu a făcut acest lucru. Mi-a spus că munca sa alături de muzician îi dăduse speranţă:

— Suficient de multă, vezi tu, Francesca, încât să cred că nu este în zadar căutarea mea.

Starea sănătăţii i s-a îmbunătăţit puţin. Iritaţia de pe faţă i s-a vindecat. Continua să rămână în camera lui noaptea şi nu venea niciodată în camera mea, dar putea da dovadă ocazional şi de tandreţe, şi l-am convins să demareze reparaţiile cele mai urgente pentru proprietăţile de pe moşie. Iar oamenii din Cloyne m-au uimit cu disponibilitatea lor cumsecade de a-l ierta. „Păi, cu siguranţă, bietul om a fost foarte, foarte bolnav", îmi spuneau. „Dar, cu voia lui Dumnezeu, toate vor începe să meargă mult mai bine..."

Într-o zi, în toiul verii, Johnnie m-a anunţat că se duce în Dublin ca să-l viziteze pe meşterul care-i făcea pipe. Urma să rămână acolo o săptămână. Pipele lui îi oferiseră puţină consolare, în timpul orelor sale de chin, dar deja le rosese şi le mestecase peste măsură, şi vroia să dea comandă pentru o duzină de pipe noi. Mă îngrijora faptul că Johnnie, care nu mai fusese de atât de mult timp la oraş sau în oricare altă aglomerare de oameni, ar putea să se piardă cu firea sau să se rătăcească în Dublin, şi m-am oferit să-l însoţesc, dar mi-a spus că prefera să meargă singur. Urma să stea la un han binecunoscut lui. Avea să se intereseze ce concerte urmau să aibă loc în marile biserici ale oraşului. La cină vroia să mănânce scoici.

Aşa că l-am lăsat să plece. În timp ce trăsura se îndepărta, am simţit cum se ridică o povară de pe sufletul meu.

În aceeaşi după-amiază şi-a făcut apariţia, pe drum, o zgomotoasă şatră de ţigani. Copiii le-au ieşit în fugă în întâmpinare,

curioşi să vadă ce minunăţii şi invenţii aduseseră aceştia. I-au arătat Giuliettei un cerc din lemn de salcie, atât de iscusit răsucit încât era imposibil să-ţi dai seama unde fuseseră unite capetele lemnului. Maria a înhăţat o stropitoare, cât mâna ei de mică. Vincenzo şi Luca şi-au pictat pe faţă nişte măşti ciudate şi au început să alerge prin grădină, ţipând unul la celălalt ca nişte mici diavoli şi înveselindu-i nespus pe ţiganii şatrei.

Am găsit nişte bani pentru aceste obiecte şi am poruncit să li se aducă bere şi prăjituri călătorilor, apoi m-am aşezat cu ei pe iarbă în timp ce aduceau din căruţa lor creaţiile de care erau cel mai mândri şi pe care le păstraseră la urmă, tăvile lor pline cu bijuterii din argint.

Aveau broşe, cruciuliţe, coliere, brăţări şi inele. Toate aceste obiecte fuseseră confecţionate de cel care-şi spunea Simeon şi care ştia meşteşugul fierăritului. M-am uitat la mâinile lui mari, foarte aspre şi cu urme de arsuri ici şi colo pe palme, şi m-am minunat că aceste mâini pot crea obiecte atât de migăloase.

Le-am spus ţiganilor că, din nefericire, nu aveam bani de cheltuit pe argint. Le-am explicat că, de la ultima lor vizită, necazul se abătuse peste Cloyne şi mă găsiseră într-o stare de oarecare tristeţe. M-au privit cu ochii lor negri.

— Necazul şi tristeţea, a spus Simeon. Acestea ne urmăresc în toate zilele pe noi, Contesă O'Fingal, cu toate acestea noi tot aici suntem. Perseverenţa este înrădăcinată în firea omului. Ne este sortit să mergem mai departe.

Am rămas tăcută în timp ce-şi împachetau bunurile. Îmi plăcuse compania lor. Apoi, pe când îşi luau rămas-bun, Simeon îmi puse în palmă un mic obiect.

— Luaţi-l, Contesă, a spus, şi vă va aduce mai mult noroc până în ziua în care vom trece din nou pe aici.

Am deschis palma. Era un cercel din argint, cu un giuvaier mic ca bobul de nisip.

*

În acea seară, am cinat din nou împreună cu Peter Claire. Singurul nostru tovarăş era dulcea noapte de vară, care se furişa pe ferestre şi parfuma cu aroma ei încăperea.

În acest întuneric al miezului de vară, care nu era tocmai întuneric, ci mai curând un albastru luminos plutind deasupra pădurilor şi câmpurilor, m-am simţit de parcă începusem să plutesc, asemeni unui înotător, deasupra mea, şi să privesc în jos cu milă şi dispreţ la povara grea de decenţă şi fermitate care mă ţinea priponită de pământ. Mi-am lăsat capul pe spate şi am râs la toate aceste poveri vechi ale mele.

— De ce râdeţi? m-a întrebat Peter Claire.

— Râd, i-am răspuns, pentru că m-am hotărât să fiu liberă.

Aşa că l-am primit pe Peter Claire în patul meu. Ne-am iubit în tăcere, ca nu care cumva vreun zgomot să-i trezească pe copii, şi, când s-a sfârşit, l-am privit pe tânărul muzician, am privit adânc în ochii lui de culoarea albăstrelelor, şi am ştiut că după acea noapte viaţa mea nu avea să mai fie aceeaşi.

Concertul Ambasadorului

Către sfârşitul lunii iunie, Regele Christian s-a întors la Copenhaga.

Deşi încercase, în timpul care îi rămăsese la Numedal (după ce cel dintâi minereu de argint este extras şi alaiul Regelui petrece voios împreună cu sătenii, la lumina stelelor) să o izoleze pe Kirsten Munk în acea parte a inimii sale care este indiferentă faţă de toate lucrurile acestei lumi, ea tot evada din această închisoare şi revenea în locul pe care-l ocupa de cincisprezece ani, în miezul dorinţei Regelui. Şi chiar şi acest lucru (atât de potrivit cu natura nestatornică a lui Kirsten) îl amuză şi îl fascinează. Kirsten pe care o iubeşte el este o femeie care rezistă oricăror încercări de a o întemniţa. Regele Christian îi mărturiseşte lui Peter Claire:

— Sfatul tău a fost bun, dar e ca şi cum Kirsten *ar şti* că încerc să mă vindec de dragostea mea pentru ea şi pur şi simplu nu îmi permite să fac acest lucru!

Alaiul Regelui soseşte în miez de noapte la Rosenborg. Spre surprinderea lui Christian, Kirsten vine în dormitorul lui, stinge lumânările şi se întinde lângă el. Simte, în timp ce o îmbrăţişează şi o dezmiardă, că s-a mai îngrăşat cât a fost el plecat, dar nu-l deranjează acest lucru, iar pielea îi este la fel de catifelată pe cât şi-o aduce aminte. În timp ce fac dragoste, îi şopteşte că, de îndată ce vor sosi primele butoaie cu minereu de la mină, va da poruncă să se facă o statuie preaiubitului său Şoarece, din argint masiv.

— Vai, spune ea, atunci sper că va speria toate pisicile intrigante ale palatului! Şi râde pe înfundate, cu chicotitul ei nestăpânit.

Peter Claire este foarte bucuros că s-a întors în Copenhaga. Îşi ia din nou în primire camera de deasupra grajdurilor, cuprins de ceva foarte apropiat de fericire, şi îşi dă seama cât de adânc se înrădăcinase în mintea lui ideea că nu se va mai întoarce nicicând de la *Isfoss*. Se uită îndelung la mâinile lui, dar şi la faţa lui, în oglindă. Este încă în viaţă. Premoniţiile pot da şi greş.

Îl aşteaptă o scrisoare care-i dă de ştire că sora lui, Charlotte, se va căsători cu domnul George Middleton în luna septembrie, şi în care este rugat stăruitor să vină în Anglia pentru ceremonie. Aceste veşti îl înveselesc şi mai mult, şi este reconfortant să ştie că lucrurile merg foarte bine în căminul din Harwich, atât de drag lui, şi că sora lui, pe care toată lumea o considera ştearsă, a găsit un soţ bogat şi cumsecade.

Imediat, îi scrie drept răspuns: *Draga mea Charlotte, domnul Middleton este cel mai norocos om din Anglia.* Şi îi trimite, sub imperiul unui impuls, şi un dar. Este vorba de cercelul dăruit lui de Contesa O'Fingal în ziua în care a plecat din Cloyne şi pe care l-a purtat mereu de atunci. Iar după ce şi-a scos micul cercel cu

giuvaier din ureche, l-a curăţat, lustruit şi l-a împachetat pentru Charlotte, se simte, în mod foarte satisfăcător, cu inima uşoară.

Christian îi cheamă pe muzicieni şi le porunceşte să înceapă să exerseze pentru un concert care va fi susţinut în grădina de trandafiri, în cinstea Ambasadorului englez, Excelenţa Sa, Sir Mark Langton Smythe, care va vizita Rosenborg la sfârşitul lunii.

Jens Ingemann se agită, căutând de zor muzică englezească (arii de Dowland, cântece şi pavane de Byrd şi Tallis) şi adună orchestra pe o pajişte, unde se decretează că „toate repetiţiile vor avea loc, ca să putem să ne adaptăm muzica la imensitatea cerului şi a aerului".

Pe pajişte se află şi o turmă de oi.

— Poftim, acum oi! strâmbă din nas Pasquier. De parcă găinile nu erau de ajuns! Oriunde ne ducem, suntem asaltaţi de vite.

— Nu se vor apropia de noi şi nici nu ne vor băga în seamă, spuse Jens Ingemann, cu nervozitate, dar acest lucru nu se dovedeşte a fi în întregime adevărat, pentru că din clipa în care orchestra începe să cânte, oile ridică din cap şi ascultă, uitând vreme îndelungată să mai pască.

Cu toate acestea, interpretarea e foarte bună. Şi, încă o dată, Peter Claire aude dulcea complexitate a muzicii create de acest grup de oameni. Acum duetele lui cu Krenze din Numedal i se par, prin comparaţie, anemice şi serbede. Este gata să jure că nici o altă orchestră din Europa nu produce armonii care se apropie atât de mult de o periculoasă perfecţiune.

Întorcându-se de pe pajişte într-o după-amiază, către aproape de un înserat care nu îşi facuse încă simţită prezenţa prin nici o diminuare perceptibilă a strălucirii soarelui, Peter Claire vede o tânără femeie în grădină. Ea tocmai aduna flori. Pe când muzicienii se apropie de ea, îşi înalţă capul şi le zâmbeşte, iar Jens Ingemann şi ceilalţi artişti se înclină înspre ea, iar ea încuviinţează din cap în timp ce ei îşi continuă drumul. Numai Peter Claire se opreşte.

Se opreşte lângă un cadran solar, prefăcându-se că citeşte cât e ceasul, judecând după umbra braţului din alamă, dar de fapt rămânând în urmă doar pentru a putea schimba câteva vorbe cu această persoană pe care nu a mai văzut-o niciodată la Rosenborg. E îmbrăcată cu o rochie cenuşie de mătase. Are părul şaten, nici închis la culoare, nici blond. Bagă de seamă că mâinile îi sunt atât de mici încât îi este greu să ţină toate florile pe care le-a adunat.

— Să vă ajut... Îmi permiteţi să vă ajut? se bâlbâie el.

— Ah, spune ea, uitându-se la Peter Claire şi în clipa imediat următoare ezitând, de parcă tocmai atunci ar fi observat frumuseţea remarcabilă a chipului său, nu, nu este nevoie.

Dar el se duce lângă ea, îşi aşază lăuta pe pământ, şi întinde mâinile ca ea să-i poată da lui florile culese pe măsură ce adună altele. Aşa că florile trec din braţele ei în ale lui, iar el simte pe tulpinile lor, acolo unde le-a ţinut ea în mână, ceva din căldura ei.

Vede prea bine că a făcut-o să se fâstâcească puţin şi că a roşit, aşa că, pentru a o linişti, îi povesteşte despre repetiţiile pentru concert de pe pajişte şi despre modul în care oile se opresc din păscut ca să le asculte muzica.

— Ei bine, spune ea, am auzit că orchestra regală cântă extrem de frumos. Poate că oile nu au mai auzit niciodată ceva atât de minunat?

Faptul că a avut curajul, în ciuda fâstâcelii ei, să facă o mică glumă îl impresionează dincolo de cuvinte. Râde, după care o întreabă dacă va veni la concertul Ambasadorului.

— Nu ştiu, răspunde ea. Doamnei nu-i place întotdeauna să asiste la evenimente publice.

— Doamna?

— Lady Kirsten.

— A, spune Peter Claire, deci eu lucrez pentru Rege, iar tu pentru soţia lui. Atunci poate că ne vom regăsi frecvent unul în compania celuilalt?

Ea ezită, rearanjând tulpinile florilor.

— Nu știu, spune.

El tânjește să întindă mâna și să o atingă, doar puțin să o atingă pe obraz sau să-i strângă mânuța. Simte că poate a sosit momentul să plece, dar nu se poate hotărî să facă acest lucru. A observat la ea o delicatețe a spiritului, o bunătate a inimii, așa cum știe că nu a mai întâlnit nicicând. Este cât pe ce să-i spună, chiar atunci și acolo, că o iubește, dar se înfrânează, dându-și seama la timp cât de prostește l-ar face să pară acest lucru.

Așteaptă acolo, incapabil să plece de lângă ea. Spre încântarea lui, ea își ridică chipul spre el și îl privește, iar în acea clipă, în timp ce Peter Claire observă că umbrele înserării s-au așternut aproape imperceptibil, în timp ce el era cu ea, are loc o înțelegere tacită, pe care nici unul nu o poate exprima în cuvinte.

— Cum vă numiți? întreabă el șoptit.

— Emilia, îi răspunde, Emilia Tilsen.

Sir Mark Langton Smythe, după cum este obiceiul, sosește cu o mulțime de daruri pentru Maiestatea Sa, Regele Christian al IV-lea al Danemarcei, de la nepotul său, Maiestatea Sa, Regele Charles I al Angliei. Darurile sunt duse în Sala Mare, iar acolo sunt oferite Regelui, care este așezat pe tronul lui de argint, cu Kirsten alături de el.

Printre daruri se numără o masă de toaletă foarte frumoasă din lemn de stejar, un șifonier din lemn de arțar și nuc, un taburet cu tapiserie deosebită, un set minunat de cești din cositor, dar și un model de navă, confecționat din fildeș, un ceas cu pendulă, precum și o șa din piele. Ultimul cadou, însă, intră singur, pe picioarele lui, în Sala Mare, și îngenunchează la picioarele Regelui. Este vorba de doi băiețandri negri. Acest dar poartă două turbane încrustate cu pietre prețioase și două costumașe din catifea multicoloră, iar Kirsten, când îi vede, lasă să-i scape o exclamație de surpriză și încântare.

— Vai, exclamă ea, sclavi! Ce cadou grozav!

Langton Smythe o informează ca le-au fost date numele de Samuel şi Emmanuel şi că au fost aduşi în Anglia de către proprie tarul unei plantaţii de bumbac din insula Tortuga.

— Talentul lor, Doamnă, este abilitatea de a purta mari greutăţi, cum ar fi de pildă un sac de bumbac, pe cap.

Kirsten bate din palme şi se întoarce spre Rege.

— Mi-ar plăcea ca ei să mă slujească, spune ea, ducând pe turbanele lor tăvile cu mâncare. Ar face cina mult mai distractivă. Mi-i dăruieşti în acest scop?

Regele zâmbeşte. De când s-a întors, Kirsten i-a vizitat patul de patru ori; focul adoraţiei sale a fost alimentat şi întreţinut, iar acum arde cu o geloasă flacără galbenă.

— Tot ce doreşti, Şoricelule, îi răspunde.

— Vai, atunci sunt tare fericită! Sclavii vorbesc vreo limbă, Sir Mark?

— Da, Doamnă, chiar vorbesc. Limba lor maternă este ciudată, un fel de dialect cântat. Dar la curtea Maiestăţii Sale, Regele Charles, au învăţat puţină engleză şi sunt convins că veţi reuşi să-i convingeţi să înveţe şi cuvinte daneze.

— Am o idee grozavă. Le vom permite să se joace cu mezinii mei, care nu tac nici o clipă, ci trăncănesc cât e ziulica de lungă. Samuel şi Emmanuel vor învăţa daneza la creşă şi vor putea să comunice cu mine.

Concertul Ambasadorului din grădina de trandafiri va fi precedat de un banchet. În acest scop, au fost tăiate cincizeci şi două de găini, nouă lebede şi un bou. Din pivniţă au fost aduse patru butoaie cu vin.

Însărcinată cu pruncul Contelui Otto, Kirsten este predispusă la accese frecvente de greţuri şi nu vrea să i se facă rău la vederea nobililor lacomi şi a soţiilor acestora îndopându-se cu vin şi carne. Cu toate acestea, ştie prea bine că Regelui îi place să o aibă

alături la astfel de evenimente, şi că supravieţuirea ei la palat depinde acum de comportamentul ei faţă de el.

— Ce-o să mă fac, Emilia? întreabă ea. Astfel de banchete sunt ca ciuma, cu aerul îmbibat de mirosuri infecte şi de bodogăneliile la fel de infecte la adresa mea. Cum voi putea îndura aşa ceva?

— Singurul lucru la care pot să mă gândesc, îi răspunde Emilia, este să alegeţi acesta drept momentul oportun în care să-l înştiinţaţi pe Rege că sunteţi însărcinată.

— Nu. Este mult prea devreme. Trebuie să mai ascund sarcina cel puţin încă o lună, astfel încât datele să coincidă cu cele petrecute de când s-a reîntors.

— Cum o veţi ascunde? întreabă Emilia, privind trupul stăpânei sale, care s-a împlinit considerabil.

— Am să reuşesc, îi răspunde Kirsten, pentru că Regele vede ceea ce vrea să vadă, şi se minte pe sine însuşi în privinţa tuturor celorlalte lucruri.

Aşa că, în ziua banchetului, este aleasă o rochie din satin, brodată cu perle, o fustă foarte amplă şi foarte rigidă, iar trupul lui Kirsten este înghesuit şi comprimat în această rochie, iar şireturile corsetului sunt strânse în jurul taliei pe cât de mult reuşeşte să facă acest lucru Frederika, înlocuitoarea lui Vibeke drept Femeie a Pieptului, iar Kirsten, care cu greu poate să mai respire sau să meargă drept, este condusă spre Sala Lungă de către soţul ei iubitor.

Este aşezată la masă alături de Sir Mark Langton Smythe şi discută în germană, o limbă în a cărei cunoaştere Sir Mark s-a străduit să se perfecţioneze, mai ales că îi place modul în care verbul se abţine de la propria sa desăvârşire în aproape fiecare propoziţie, ceea ce conferă tuturor construcţiilor lingvistice un aer pronunţat de mister.

Kirsten Munk i se pare misterioasă, atrăgătoare şi stranie. Ea vrea să afle mai multe despre insula Tortuga, unde s-au născut

Samuel şi Emmanuel. Pe măsură ce îi istoriseşte poveşti despre plajele cu nisip alb, despre arborii de pâine, maimuţele zburătoare, despre vrăjitorie şi tornade care poartă case de lemn sus, spre ceruri, vede cum ea devine absolut vrăjită de cuvintele sale. Ceea ce nu ştie, însă, e că, atunci când vorbeşte despre aceste locuri îndepărtate, Kirsten a început să realizeze ceva ce nu mai băgase niciodată de seamă până în acel moment, şi anume *micimea vieţii sale.*

Pe când sunt serviţi puii umpluţi, ea dă mâncarea deoparte şi începe să viseze cu ochii deschişi la o nouă existenţă, departe de Danemarca, la kilometri şi kilometri distanţă de acest străvechi regat al apelor, într-un loc nou, unde nisipul are culoarea perlelor, unde animalele trec în zbor pe deasupra capului tău, unde prăjiturile cu scorţişoară cresc practic în tufişuri şi unde singurii ei tovarăşi sunt Otto al ei şi dulcea ei prietenă Emilia. Tot restul lumii a fost răpit de o tornadă şi dus în ceruri. Vai, se gândeşte Kirsten, ce frumos ar fi, ce frumos, şi atât de perfect!

Ambasadorul Langton Smythe observă că tovarăşa lui s-a albit la faţă şi îi oferă un pocal cu apă, dar ajutorul lui vine prea târziu. Kirsten simte că începe să dispară de la banchet şi să ajungă în altă parte. Nu recunoaşte unde anume poate fi această „altă parte", cu toate acestea, se gândeşte ea, poate că pluteşte pe nori şi va ateriza într-un arbore de pâine? Poate auzi cum vântul suspină deasupra ei, sau aceea este oare marea care suspină sub ea, rugând-o să coboare?

Cade într-o parte, capul său izbindu-se preţ de o clipă de cotul lui Sir Mark, apoi lovindu-se de podeaua rece din marmură.

Acum au început să se adune spectatorii pentru concert. Clipesc în lumina soarelui. Se simt toropiţi şi sătui. Cei mai mulţi dintre ei ştiu că, de îndată ce se vor auzi primele acorduri ale muzicii, vor adormi adânc, dar, cu toate acestea, se ciorovăiesc pentru a obţine locurile cele mai bune, dându-şi coate şi ocupând şiruri

întregi de scaune cu propriile persoane, dar şi cu diferitele lor obiecte personale.

Odată ce s-au aşezat, odată ce orchestra şi-a ocupat locul, pe o platformă în faţa lor, încep curând să devină agitaţi. Concertul nu poate începe fără Rege, dar Regele a plecat de la banchet când a leşinat Kirsten şi nu s-a întors încă. Jilţul său aurit din primul rând este gol. Spectatorii încep să caşte, să se întindă, să bârfească, mai admiră puţin trandafirii, încep iar să caşte şi în cele din urmă să moţăie.

Printre capetele plecate ale celor care moţăie, Peter Claire (care nu a fost la banchet, aşadar nu a asistat la leşinul lui Kirsten) o caută din priviri pe Emilia Tilsen.

Presupune că tânăra Kirsten îşi va face intrarea alături de Rege şi că o va vedea, în umbra cuplului regal, şi pe fata care, în doar câteva clipe, a pus stăpânire pe sufletul lui.

Este obosit, pentru că a stat treaz întreaga noapte, în camera sa de deasupra grajdurilor, compunând o bucată muzicală. Este intitulată „Cântecul Emiliei". Nu este încă terminată, şi cu atât mai puţin nu este desăvârşită, dar e totuşi de părere că a descoperit o melodie care i se potriveşte: graţioasă şi ordonată. Şi a început să găsească şi versurile potrivite. Întâi îl pun în încurcătură, apoi îl încântă, iar îl pun în încurcătură. Ştie prea bine că nu este poet. Ceea ce simte el, însă, sunt sentimente care par să tânjească după o formă de exprimare superioară, mai autentică decât ar putea vreodată să exprime limbajul obişnuit. Este pentru prima oară, în întreaga sa viaţă, când a încercat să scrie un cântec de dragoste, şi începe să creadă că scrierea cântecelor de dragoste nu este defel o sarcină uşoară, aşa cum dau impresia cei din categoria lui Shakespeare. Ba chiar, în momentul acesta, faptul de *a nu fi Shakespeare* i se pare o povară deloc uşoară, pe care toţi englezii sunt nevoiţi să o poarte. Şi se întreabă dacă nu ar fi mai bine să nu încerce să

compună versuri pentru cântecul său, ci, mai curând, să pună pe muzică unele dintre versurile nemuritoare ale poetului:

O, mai frumoasă este frumusețea
Când adevărul o împodobește,
Frumoasă-i roza însă nu zvelțețea
Ci dulcele parfum o nemurește...[1]

Căci aceste cuvinte, fără îndoială, exprimă mult mai bine decât oricare dintre propriile versuri acel lucru esențial care-l impresionează la Emilia Tilsen: faptul că, deși e suficient de drăguță, adevărata magie, adevăratul ei farmec rezidă în *natura ei*, care, fiind una liniștită, permite celor care o iubesc să vadă în ea reflecția acelor calități personale pe care vor cel mai mult să le perceapă.

În timp ce toate acestea trec, încâlcite, prin mintea lui Peter Claire, Emilia stă lângă patul lui Kirsten.

Rochia de satin sidefată este așezată pe un scaun. Pe capul lui Kirsten a fost aplicată o compresă și, în toată masa de păr castaniu, se mai pot vedea încă urme de sânge uscat. În cameră se mai simte încă mirosul de ulei de trandafiri.

Kirsten refuză să-i permită medicului Regelui să o consulte. A readus-o în simțiri cu săruri și tocmai încerca să îi examineze rana de la cap, când ea l-a respins și l-a alungat. I-a spus că mirosul puternic de lebede și căldura sufocantă din salon erau îndeajuns pentru a face orice femeie mai sensibilă să leșine. Emilia e cea care a pregătit compresa și care a ajutat-o pe stăpâna ei să se bage în pat, iar Kirsten a rămas trează până l-a văzut sosind pe Rege la căpătâiul patului ei, clipă în care a părut să alunece într-un somn adânc.

Regele încă mai e acolo, privindu-și soția. Știe că dă dovadă de impolitețe față de Ambasadorul englez prin faptul că ține pe loc

[1] *Sonetul 54*; *Sonete*, W. Shakespeare; traducere de Gh. Tomozei, Ed. Junimea, 1978.

concertul, dar ce s-ar face dacă Dumnezeu ar lua-o acum pe Kirsten de lângă el, tocmai când părea să i-o redea? Ce s-ar face dacă rana e mai adâncă decât pare şi are o fractură de craniu?

— Să nu o părăseşti nici o clipă, Emilia, îi ordonă. Dacă ţi se pare cumva că somnul ei devine prea adânc sau că nu mai este un somn obişnuit, trimite un servitor să-l cheme imediat pe Doctorul Sperling şi un altul să mă cheme pe mine. Ai înţeles?

— Da, Maiestatea Voastră, îi răspunde Emilia, după care adaugă: am văzut cum mama mea a fost cuprinsă de moarte, Sire. Vă spun că aş recunoaşte-o dacă ar fi pe undeva, prin apropiere, dar nu cred că e cazul acum.

Regele îşi aşază silueta masivă pe delicatul taburet de toaletă al lui Kirsten. Oftează şi îşi trece o mână pe la ochi, care par umflaţi şi obosiţi.

— Şi eu m-am luptat cândva cu moartea, spune el. Cu mult timp în urmă. Am văzut-o cum a intrat în încăpere, şi era întunecată şi avea colţi asemeni unei vipere. Aproape că i-a răpit viaţa prietenului meu din copilărie, dar m-am războit cu ea, folosind propriile ei arme, răspunzându-i cu tenebre de cerneală, şi am învins.

Este evident pentru Regele Christian că Emilia se minunează auzind povestea sa, dar, de îndată ce a istorisit-o, îi pare rău că i-a venit în minte. Tristul adevăr este că, pe măsură ce îmbătrâneşte, absolut fiecare dintre amintirile despre Bror Brorson sporeşte în Christian conştiinţa faptului că, pe parcursul vieţii unui om, toate lucrurile care îi sunt dragi pot fi, încetul cu încetul, pierdute, şi că, deşi are impresia că se află într-un proces continuu de acumulare după acumulare, se află de fapt la mila unei scăderi neîncetate, astfel încât, atunci când se uită prin preajmă, ajuns la vârsta mijlocie, descoperă, spre marea lui tristeţe, dar şi surprindere, că se găseşte într-un deşert cenuşiu, al cărui orizont nu este populat, dar al cărui pământ este acoperit de umbre.

*

Emilia priveşte spre lumina soarelui şi îşi imaginează muzicienii pe scena lor şi, printre ei, pe Peter Claire, maestrul lăutei. Simplul fapt de a-şi reaminti chipul sau vocea lui o fac să tremure. Îşi aduce aminte cum, după moartea lui Karen şi sosirea Magdalenei, orice dorinţă ar fi avut vreodată de a fi iubită de un bărbat a dispărut cu desăvârşire, în aşa măsură încât a crezut că a dispărut pentru totdeauna. Stând însă la fereastră, în această după-amiază de vară, Emilia se întreabă:

— Ce înseamnă *pentru totdeauna*?

Vocea mamei sale e cea care îi dă răspunsul la această întrebare.

— În momentul creării lui, îi spune Karen, *pentru totdeauna* înseamnă o eternitate. Şi doar mai târziu, poate mult mai târziu, într-o zi pe care nu a văzut-o nimeni venind, această eternitate devine brusc ceva mai puţin infinit. Iar acest lucru e ceva binecunoscut, dragă Emilia. Foarte binecunoscut celor care au trăit puţin mai mult decât tine pe acest pământ.

Despre haine şi aer

„Imaginaţi-vă", obişnuia să se laude Regele, „un mosor de fir de mătase ce se întinde pe teritoriul întregii Rusii! Imaginaţi-vă câte dealuri, văi şi oraşe, câte râuri şi munţi şi cascade, sau câte întinderi de gheaţă ar trebui să traverseze! Un astfel de mosor s-a folosit când s-au croit veşmintele de încoronare. Toată lumea din ţară avea veşminte noi, în culorile roşu şi galben ale Casei de Oldenborg: de la soldaţi şi marinari la muşchetari, sau spălătorese şi maeştri de dans, ori băcani şi cămătari, moaşe şi copii... absolut toată lumea! Acesta a fost decretul meu."

Se spune că năsturarii şi croitorii au câştigat mai mulţi bani în 1596, anul încoronării, decât vor fi câştigat pe tot parcursul vieţii lor. Unii au lucrat atâtea ore în şir, că au suferit de orbire temporară şi, când a sosit ziua cea mare, nu au putut să-l vadă

pe Rege în timp ce trecea printre ei la adăpostul baldachinului său brodat. Dar cel puţin s-au putut îmbăta pe străzile din Copenhaga. Din ordinul Regelui, toate fântânile oraşului fuseseră secate, curăţate şi umplute cu vin roşu şi alb, iar locuitorii au băut până le-au secat din nou.

Regele Christian a aşteptat nouă ani ca să fie încoronat. Era hotărât ca toţi locuitorii Danemarcei să-şi amintească momentul acesta istoric.

Cu o săptămână înainte de încoronare a trimis după Bror Brorson.

Regina Sofia a expediat un mesaj secret la casa lui Bror din Funen în care îi poruncea să nu vină, dar, cu toate acestea, Bror a venit. Era ca şi când ar fi considerat vorbele Reginei complet lipsite de însemnătate.

Se înălţase, şi faţa lui era la fel de frumoasă ca întotdeauna, iar părul îi era blond şi ciufulit. Dar se petrecuseră şi schimbări. Avea picioarele strâmbe de la ceasurile nesfârşite petrecute călare, singura lui distracţie. Drept urmare, mersul îi devenise ciudat, aproape ridicol. Iar ochii lui albaştri, ochii aceia de culoarea cerului... ceva nu era în regulă cu modul în care priveau lucrurile. Priveau şi, cu toate acestea, *păreau să nu vadă.*

— Bror, i-a spus regalul său prieten, pe când îi ura bun venit la Frederiksborg, aş vrea să ştiu că eşti fericit.

Bror a început să râdă. A stârnit nişte praf cu cravaşa lui de călărie.

— Mai ţii minte, a întrebat el, pliciul de muşte al lui Hans Mikkelson?

— Da.

— Acolo mi-ar plăcea să fiu, înapoi la şcoala de la Koldinghus. Nu m-ar deranja nici măcar să stau în pivniţă, pentru că deja aş şti c-ai să mă salvezi.

— Dar de ce ar vrea cineva să se întoarcă la Koldinghus?

— Doar ca să fiu copil din nou.

Trupul lui Bror era pradă unei agitaţii permanente, foindu-se şi schimbându-şi poziţia, de parcă ar fi căutat neîncetat ceva pierdut, fără să ştie însă ce anume căuta. Chiar şi în somn se foia neîncetat, iar pernele-i cădeau pe jos şi cearşafurile îi erau răvăşite şi încurcate. Regina Sofia l-a avertizat pe Christian că prietenul lui înnebunea.

Dar Regele Christian voia să creadă, în acest moment al preluării puterii, că tot ceea ce se petrecuse mai înainte în viaţa lui avea o anumită semnificaţie şi fusese menit de Dumnezeu. Dumnezeu hotărâse ca Regele Frederik să moară de tânăr, ştiind cât de puternică era dorinţa lui Christian de a domni; Dumnezeu hotărâse ca mintea lui să fie un teren suficient de fertil pentru a putea hrăni cinci limbi străine, şi astfel să se facă înţeles şi admirat în toate colţurile Europei; tot Dumnezeu hotărâse ca instrucţiunile lui Tycho Brahe pentru construirea unei rachete să-i fie date de Ducesa de Mecklenburg, şi Dumnezeu mai hotărâse şi ca el să-i salveze viaţa lui Bror Brorson. Aşadar, Bror făcea parte din planul lui Dumnezeu. Fusese salvat dintr-un anume motiv.

În ziua încoronării, Christian l-a trezit pe Bror dis-de-dimineaţă.

Afară, pe moşia de la Frederiksborg, lacul încă mai păstra pe suprafaţa lui nemişcarea lucitoare a nopţii. În dulapul lui Bror atârna costumul de haine, în culorile stacojiu şi auriu, pe care avea să-l poarte în această zi de sărbătoare. În dormitorul regal se găseau straiele din mătase albă care aveau să-l împodobească pe Rege în drumul său călare spre biserică. În seifurile de la Frue Kirke, pe o pernă din catifea, trona coroana.

— Bror, i-a spus Christian, vom călări spre răsărit.

Au încălecat doi cai nărăvaşi, descendenţi ai armăsarului arab confiscat odinioară de la ajutorul unui croitor, în schimbul iertării unei crime. Au călărit înspre est, prin păduri, într-un galop nebun, până ce caii erau numai spume de oboseală. Nu s-au oprit la nici un obstacol din calea lor, ci au sărit peste ele, şi doar atunci când soarele se ridicase pe cer, şi deja ardea, numai atunci

s-au oprit şi au băut apă dintr-un izvor, şi au lăsat caii să se odihnească la umbra copacilor.

— Acum, i-a spus Christian, suntem singuri. Nimeni şi nimic nu este aici afară de noi, de cai şi de pădure, şi-ai să-mi spui acum, înainte să înceapă ziua aceasta şi viaţa mea să o apuce pe un alt făgaş, ai să-mi spui ce se întâmplă cu tine.

Bror s-a aplecat şi şi-a scufundat chipul în apa dulce a izvorului, şi l-a ţinut sub apă atât de mult timp că ai fi zis că nu mai avea de gând să mai iasă la suprafaţă. Dar apoi şi-a ridicat capul şi şi-a şters apa de pe ochi cu dosul palmei. Soarele strălucea printre ramurile copacilor şi îl acoperea cu umbre. Nu s-a uitat la Christian, ci la vreun lucru îndepărtat pe care părea să-l fi descoperit printre ferigi.

— Am ajuns la concluzia, spuse el, că mintea omenească e asemeni unei bucăţi de pânză ţesută. Iar necazul e că a mea... sau cel puţin aşa mi se pare... e destrămată toată...

— Vrei să spui că eşti confuz?

— De obicei, starea de confuzie *are şi un sfârşit.* Dar firele astea.... s-ar părea că nu pot să le ţes la loc...

Christian nu a spus nimic, doar s-a uitat fix la prietenul său, cu o privire sumbră. În cele din urmă a spus:

— De ce ţi s-a întâmplat aşa ceva, Bror?

Bror a luat două pietre din apă şi a început să le frece una de cealaltă în mână, dând naştere unui sunet dulce şi straniu, asemeni unui tril de rândunică.

— Nu ştiu...

— Dar trebuie să fi existat semne sau indicii!

Bror s-a întors la izvor, nu ca să bea, ci doar să lase apa să-i curgă printre degete, pe măsură ce se revărsa bolborosind spre râurile mai mari şi spre mare.

— Poate, a spus el în cele din urmă, este din cauză că, din ziua în care am facut racheta să explodeze, n-am mai găsit...

— N-ai mai găsit ce?

— N-am mai găsit... de când m-a alungat Regina... nu am mai găsit ce să fac pe lumea asta.

Christian nu a mai spus nimic. Îi treceau prin minte miile de sinecuri pe care i le-ar putea acorda, dar cu toate astea, pe moment, nu-i venea nici una care să nu necesite abilitatea de a scrie şi de a citi. Se întrebă dacă să-i ofere lui Bror Brorson vreo ocupaţie umilă. Cu siguranţă, ar putea să-l facă valet, care să aibă grijă de caii lui. Dar care ar fi consecinţele unei astfel de numiri? Când ar trece pe lângă grajduri, ce efect ar avea asupra lui să-şi aducă aminte că cel care locuia acolo, deasupra grajdurilor, era chiar prietenul lui?

Atunci, lui Christian i-a trecut prin minte că, poate, groaza lui Bror faţă de cuvintele scrise şi toate caznele lui cu acestea ar putea fi de domeniul trecutului. A luat o rămurică din iarba înrourată şi şi-a scris numele, *Christian*, în praful drumului, apoi i-a întins beţigaşul lui Bror. Bror a înţeles îndată ce anume i se cerea, şi a început să clipească rapid din ochi, de parcă l-ar fi jenat vreo lumină orbitoare. După aceea, s-a aplecat peste colbul drumului şi, animat de concentrarea absolută a unui copil, a trasat o singură literă, după care a pus punct. Litera nu era propriu-zis un „B", şi nici nu era un „R", ci semăna mai degrabă cu un „R" căruia îi părea rău că e un „R", şi se străduia din răsputeri să devină un „B".

Bror a ridicat privirea spre Christian iar Christian a lăsat ochii în pământ, spre litera corcită, iar singurul sunet care se auzea era cel al râului, în eterna lui călătorie peste pietrele din albie.

— Nu contează, Bror, a spus Christian într-un târziu. Astăzi am să-ţi găsesc ceva minunat de făcut! Ai să iei parte la concursul de aruncare a lăncii şi pe viaţa mea c-ai să câştigi.

— Voi încerca, a spus Bror. Voi încerca să-l câştig, de dragul tău.

Asta era tot ce se putea face.

Întreaga lui viaţă, de fiecare dată când amintirea lui Bror Brorson i-a revenit în minte pentru a-l tulbura, Regele Christian

a repetat la nesfârşit propoziţia aceasta. În ziua încoronării, *asta era tot ce se putea face.*

Se spune că până şi bolnavii şi muribunzii din Copenhaga s-au ridicat din paturile lor în dimineaţa aceea de august. Străzile erau atât de ticsite de oameni, încât uneori părea că aerul nu mai avea nimic respirabil în compoziţia lui, şi unii cetăţeni începuseră să gâfâie şi să-şi întindă braţele, de parcă ar fi încercat să atragă dulci adieri de vânt din înaltul cerului.

Se mişcau şi strigau într-o singură masă unitară, îmbrăcată în stacojiu şi auriu: supuşii Maiestăţii Sale, Regele Christian al IV-lea, Rege al Danemarcei, Rege al Norvegiei, Regele Goţilor şi al Serbilor, Duce de Schleswig-Holstein, Stormarm şi Ditmarsten, Conte de Oldenborg şi Delmenhorst. Pe calul lui sur, înconjurat de toboşari, trâmbiţaşi şi de soldaţi, în timp ce copiii aruncau flori în calea sa, a mers călare până la Frue Kirke, sub un baldachin stacojiu, susţinut de patru nobili, iar strigătele mulţimii şi aclamaţiile pline de emoţie l-au însoţit tot drumul.

Şi apoi a pătruns în biserică şi, după cum îşi aduce aminte Christian, interiorul acesteia era rece şi tăcut, oamenii şi strigătele şi florile lor rămânând afară, în timp ce aici domnea un aer solemn, iar vocile erau sobre şi se simţea mirosul tristeţii, tristeţe pentru toţi regii răposaţi cărora le trecuse vremea şi tristeţe pentru nimicnicia omului în mijlocul tuturor străduinţelor sale uriaşe.

Iar pe când cei trei episcopi se apropiau pentru a aşeza coroana, cu cele şase mâini ale lor, pe capul tânărului Rege, lui i s-a părut că de aici emana aerul acela distinct, din veşmintele celor trei episcopi, în culorile violet, alb şi auriu, iar când a îngenuncheat în faţa lor, şi robele acestea somptuoase s-au apropiat şi l-au înconjurat, a trebuit să-şi stăpânească senzaţia de repulsie şi de spaimă. Căci mirosul atotcuprinzător, ce învăluia totul, părea să nege tocmai lucrul ce era investit prin plasarea coroanei grele pe creştetul lui Christian, putere pe acest pământ.

Mirosul veşmintelor episcopilor confirma propria lui slăbiciune şi neputinţă în faţa lui Dumnezeu. Deasupra capului său erau şoptite cuvintele ceremoniale de ungere ca Rege. Ajunsese la cel mai important moment al vieţii sale. Dar oare ce reprezenta momentul acesta? Omul, chiar şi la apogeul existenţei lui, este tot muritor. Un simplu cui în talpa piciorului îi poate curma existenţa. Regii nu pot trăi mai mult decât supuşii lor.

Pentru prima oară în viaţa sa, Regele Christian a înţeles că Dumnezeu e necruţător. Când mâinile episcopilor i-au aşezat pe cap coroana frumos împodobită cu nestemate, Greutatea ei i s-a părut mult prea grea pentru a fi purtată.

Apoi, în sfârşit, ceremonia s-a încheiat şi el s-a îndreptat spre uşa de la Frue Kirke şi s-a regăsit încă o dată afară, în lumina soarelui, unde mulţimile au reînceput să-l aclame, şi, pe măsură ce vuietul osanalelor umplea aerul, simţea cum starea de melancolie începea să dispară, iar coroana de pe cap îi devenea uşoară.

A privit pe deasupra mulţimii, înspre acoperişurile caselor, şi privirea i-a poposit asupra lor, şi a văzut înaintea ochilor un nou orizont pe care se conturau siluetele graţioase ale turnurilor, foişoarelor şi turlelor. Acum că era Rege, avea să înceapă un program de construcţii aşa cum nu mai văzuse nicicând Copenhaga. Avea să angajeze cei mai buni arhitecţi din lume, cei mai experimentaţi meşteşugari. Calităţile importante pentru el urmau să fie ingeniozitatea şi iscusinţa, care fuseseră importante şi pentru tatăl său, în veghea lui constantă împotriva lucrului de mântuială, iar sub cerul senin avea să se înalţe un nou oraş.

Undeva în spatele lui, îmbrăcat în veşmintele-i roşii şi aurii, se afla Bror Brorson, gata să-l urmeze la banchetul de încoronare, gata, fără îndoială, şi să-i solicite vreo favoare care să dea un sens existenţei lui neliniştite. Dar Christian ştia acum că nu putea face absolut nimic pentru Bror. Se înşelase atunci când crezuse că Dumnezeu, acel Dumnezeu crud şi nemilos care i se revelase în veşmintele episcopilor, îl „salvase" pe Bror pentru vreun scop

anume în viitor. *Bror nu avea nici un scop viitor.* Era inutil să crezi că un astfel de om, care nu putea nici măcar să-şi scrie numele, putea avea vreun rol important în noua Danemarcă, pe care el, Regele Christian al IV-lea, avea de gând să o creeze. În bătăliile care aveau să vină, Bror Brorson trebuia să poarte singur propria-i luptă.

Şi totuşi, Regele Christian voia să se întoarcă, sau cel puţin să-şi întoarcă privirea, să îl zărească pe Bror măcar o clipă, ca să vadă dacă nu cumva, prin vreo expresie care să-i aducă aminte de trecut, Bror ar putea să-l facă să se răzgândească. Voia ca decizia să-i fie pusă la încercare. Dar, în acel moment, cei patru nobili care purtau baldachinul şi-au ocupat poziţiile în jurul lui, iar cancelarul i-a şoptit:

— Mergeţi înainte, Sire. Continuaţi să avansaţi, pentru ca procesiunea să poată începe.

Aşa că nu s-a putut întoarce. În schimb, s-a îndreptat spre braţele deschise ale mulţimii care-i arunca trandafiri la picioare, iar Bror Brorson a rămas undeva în urmă, cu un zâmbet inexpresiv pe chip, fără să ştie că dispărea încet din mintea Regelui.

Scrisoare de la Reverendul James Whittaker Claire către fiul său, Peter

Dragul meu Fiu,

Am fost rugat de Charlotte să-ţi mulţumesc pentru scrisoarea ta binevoitoare şi pentru cercelul meşterit de ţigani pe care i l-ai trimis cadou. I-am spus că trebuie să-ţi scrie chiar ea, dar mă roagă să-ţi transmit că este ocupată până peste cap cu achiziţionarea de jupoane, ciorapi de mătase, feţe de pernă, funde şi o mie de alte obiecte, care se pare că sunt necesare pentru viitoarea existenţă a unei mirese, şi, prin urmare, nu are timp deocamdată pentru a duce la îndeplinire sarcina scrierii unei epistole.

Suntem bucuroşi să auzim că te-ai întors în Copenhaga, după şederea ta în Norvegia, la mina de argint, loc care părea să fie foarte singuratic şi unde nu mi-ar fi plăcut să mi te imaginez atunci când, cum se întâmplă foarte des în decursul unei zile, gândurile mele revin asupra ta. Inima mi se umple de bucurie când aflu că au înflorit castanii în Danemarca, deoarece înseamnă că şi acolo a sosit vara. În Suffolk au înflorit deja, ba chiar florile s-au scuturat, şi castanele, acoperite de coaja lor ţepoasă (pe care Charlotte obişnuia să o descrie drept „mobila copacilor", aşa cum poate îţi aduci aminte) sunt verzi şi tari. Din aceasta îţi vei da seama că suntem puţin înaintea voastră, din punct de vedere al anotimpului, dar să nu crezi cumva, din această cauză, că te-am lăsat în urmă sau că am ajuns să ne ducem viaţa ca şi cum tu nu ai reprezenta în continuare o parte importantă din ea.

Şi astfel ajung la veştile pe care mama ta crede că nu ar trebui să ţi le împărtăşesc, dar pe care, după foarte multe consideraţii, am hotărât să ţi le comunic.

Vechiul nostru prieten, Anthony Grimes, dirijor de cor şi organist al bisericii noastre, a murit. L-am înmormântat vinerea trecută, dimineaţa, şi îşi duce odihna de veci în apropierea bisericii Sf. Benedict Vîndecătorul. Va fi jelit de toţi enoriaşii şi nimeni nu-l va uita vreodată. A fost un muzician talentat şi un suflet atât de blând încât era suficient să te afli în prezenţa lui pentru a fi cuprins de o stare de dulce pace. Ştiu că acum este împreună cu îngerii.

Trebuie să mă ocup de îndată de găsirea unui nou dirijor de cor, pentru a putea continua să beneficiem de muzica dumnezeiască de la Sf. Benedict V. Dar acum îmi vine în minte o idee. De ce nu te întorci acasă, iubitul meu fiu, şi nu preiei tu această îndatorire? Nimeni nu ştie mai bine ca tine ce standard înalt de perfecţiune muzicală am menţinut aici, şi poţi să-ţi spun cinstit că talentele tale nu vor fi irosite. Mai mult de atât, salariul plătit unui dirijor de cor este unul bun, iar Anthony Grimes îmi

spunea adesea că niciodată în viața sa nu a dus lipsă de nimic. Ba mai mult: știu prea bine cât de tare îți dorești să și compui, nu numai să interpretezi muzică și să cânți. Ei bine, dragul meu Peter, îți pot promite că, în primul rând, se va găsi timp, în cadrul celorlalte îndatoriri ale tale, și pentru propria ta muncă. Ți-aș face în această privință o promisiune solemnă. Și nu văd de ce, având în vedere ce cor excelent avem, nu am putea să încercăm câteva dintre creațiile tale în timpul slujbelor, și să le facem enoriașilor Sf. Benedict onoarea de a fi primul tău public.

Respectând dorința mamei tale, nu voi mai încerca să te conving în această privință. Dacă nu dorești să părăsești ceea ce este, la urma urmei, o poziție privilegiată, în slujba regalității, te voi înțelege și nu voi mai menționa niciodată subiectul. Trebuie să știi doar cât de mult m-aș bucura, din toată inima, să te am din nou aici, reîntors în sânul familiei tale, și lucrând între sfintele ziduri ale bisericii mele.

În legătură cu alte subiecte, dă-mi voie să-ți fac o scurtă descriere a logodnicului lui Charlotte, domnul George Middleton. Este un bărbat corpolent, dar corpolența lui pare a fi una binevoitoare. O iubește la nebunie pe Charlotte, căreia îi spune „Dragă Daisy" (deși nu știu de ce). Atunci când râde, lucru destul de frecvent, bărbia i se clatină într-un mod foarte amuzant. Am vizitat casa lui din Norfolk, care este spațioasă și confortabilă, și unde crește vite și cultivă dovlecei și tot felul de alte noi legume, aduse din Olanda și din Franța, și pare să fie iubit, în mod vădit, de vecinii lui. Pe scurt, este un bărbat cumsecade și pot citi în ochii lui Charlotte că este nerăbdătoare să-l aibă ca soț și să-i poarte copiii, așa că sunt de părere că toate acestea vor decurge foarte bine.

Sper să primesc o scrisoare de la tine înainte ca mobila copacilor să se fi copt și să fi căzut deja din ei.

De la tatăl tău afectuos,

James Whittaker Claire.

Kirsten: din Jurnalul ei

Declar că nici un alt moment al vieţii mele nu a fost atât de dificil precum acesta! Nu-i deloc de mirare că atât de multe femei schimbă realitatea cu uitarea indusă de alcool sau, după cum am auzit că este acum în vogă în lungul şi în latul Regatului, cu dansul în exces. Căci viaţa unei femei este veşnic îngrădită de Complicaţii, şi ea trebuie, în fiecare oră a zilei, să se ocupe de una şi de alta, şi să găsească ce soluţii poate. Jur că sunt zile în care sunt atât de Extenuată, atât trupeşte cât şi mental, că tot ce-mi doresc e să mă întind în pat şi să nu mă mai trezesc niciodată.

Înainte de întoarcerea Regelui de la Mina lui Norvegiană, când deschideam ochii în fiecare dimineaţă şi mă întrebam ce Lucru mă aştepta în ziua ce avea să înceapă, şi apoi îmi aduceam aminte că urma să petrec câteva ceasuri cu Otto, să fiu purtată din nou de vârtejul pasiunii noastre, să simt membrul iubitului meu pătrunzând în mine asemeni unui Armăsar care se ridică pe picioarele de dinapoi pentru a poseda o Iapă, să simt durerea Biciului din mătase şfichiuindu-mi fesele, ei bine, atunci mi se părea că Lumea este un loc grozav. Dar vai, vai, zilele acelea s-au dus! Am rămas cu durerea şi buhăirea indusă de sarcina mea şi cu înspăimântătoarea nevoie de a o ascunde de Rege până când are să treacă suficient timp ca să mă pot preface că este Copilul lui. Copilul va fi scuza mea şi el va trebui să o respecte. Iubeşte foarte mult copiii şi a adus mai mulţi pe lume decât pot eu număra. Nu va avea nici o importanţă că acest Copil va fi un băiat renan cu părul bălai şi pielea albă şi cu o fire avidă de iubire. Va crede că e copilul lui.

Între timp, Contele nu mă poate vizita aici iar eu nu îndrăznesc, ca nu care cumva planurile să-mi fie descoperite şi să se aleagă praful de ele, să mă furişez din Palat pentru o întâlnire secretă cu el.

Cu toate acestea, ne scriem epistole. Vechiul meu prieten, James, Arbitrul Regal de Tenis, care cu mult timp în urmă mi-a furat o sărutare neruşinată în Palatul de vară, şi care a rămas de atunci sclavul iubirii pentru mine, a fost de acord să fie emisarul nostru şi să călătorească între reşedinţa lui Otto şi palatul Rosenborg, cu scrisorile ascunse în geanta de lucru.

Ne scriem într-un fel de cod, amestecând cuvinte nemţeşti, franţuzeşti, englezeşti, italieneşti şi latineşti. Numele pe care ni le-am dat unul altuia sunt Stefan şi Brigitte. Stefan este jocheu (Vai, Jocheu, Otto, *mein lieber!*) iar Brigitte este fiica unui tăbăcar. (Ah, ştie cum se tăbăcesc pieile, *mon très cher Conte!*) Şi între ei, în toate cuvintele care izvorăsc din condeiul lor, nu există o singură construcţie corectă gramatical. Brigitte şi Stefan sunt, în realitate, nişte cofetari absurzi, care au facut din limbă o prăjitură pe care nimeni de pe lumea aceasta, afară de ei, nu o consideră delicioasă.

În afara acestei corespondenţe, însă, nu a rămas mai nimic care să-mi dea plăcere şi desfătare. Zilele trec, şi atâta tot. Vara aduce căldura ei aurie. Visez la buzele lui Otto. O trimit pe Emilia în grădină să culeagă flori care să-mi parfumeze încăperile însingurate.

Şi nici Treburile cu Mama mea sau cu familia Emiliei nu se desfăşoară aşa cum aş fi vrut.

Ellen Marsvin a vizitat casa familiei Tilsen de două ori până acum, şi în nici una dintre ocazii nu a putut să dea ochii cu micuţul Marcus. Cu toate acestea, în ciuda eşecului ei, a pretins şi a primit de la mine pe Femeia Pieptului, pe Vibeke Krusc, pentru a o folosi drept propria ei Cameristă. Rămâne un mister pentru mine de ce a vrut-o pe această Fată. Vibeke are un temperament mai potolit şi nu se supără când o ocărăsc, aşa cum face Johanna, dar îndatoririle ei de Cameristă nu sunt îndeplinite atât de grozav încât să nu se poată ocupa de ele vreo Femeie

Oarecare de la Boller, şi, în plus, e complet subjugată de Pasiunea ei pentru Bomboane, aşa că de multe ori o poţi găsi îndopându-se cu prune pudrate cu zahăr sau tarte de gutui, ori cu linguri întregi de Cremă de caise. Prin urmare, este costisitoare, şi nu mă deranjează deloc să renunţ la ea. Mă minunez doar că Mama a insistat atât de mult asupra acestui subiect, şi mă întreb dacă nu cumva are vreun Plan Secret privitor la grasa de Vibeke.

Dar nu mi-e câtuşi de puţin dor de ea. Ca să fiu sinceră, m-am săturat de toate Femeile mele, cu toate văicărelile şi îmbufnarea lor, şi, de fiecare dată când dau cu ochii de ele, îmi vine să le alung. Aş vrea să scap de toate şi să o păstrez doar pe Emilia ca să aibă grijă de fiecare părticică a mea. Hainele şi bijuteriile mele, însă, fiind doar nişte obiecte inerte, au totuşi nevoie de acest Grup al Nemulţumitelor pentru a le apreta, călca, lustrui şi curăţa la abur, pentru a le insufla puţină viaţă. Sunt zile în care sunt încorsetată în jupoane atât de rigide şi de ostile, că picioarele mele ar putea foarte bine să părăsească pământul şi ele tot mi-ar ţine corpul drept. Îmi pun la gât colierul meu de rubine încă fierbinte ca focul după ce a fost lustruit cu furie.

La naiba cu Femeile! Cel puţin Dumnezeu mi-a dăruit-o pe Emilia, a cărei personalitate blândă jur că este o armă împotriva Nebuniei mele incipiente din mijlocul tuturor înşelătoriilor şi dublelor mele înşelătorii.

Încerc să o consolez în privinţa lui Marcus. Îi spun că trebuie să aibă răbdare. Dar într-o zi îmi zice:

— Am visat, Doamnă, că îl găsiseră înecat în Troaca plină cu apă.

Şi-mi dau seama că e tulburată din grija lui. Când îmi citeşte, se întâmplă ca ochii să-i fugă brusc de la carte. Uneori, când jucăm cărţi, nu-şi mai dă seama cine câştigă.

Încerc să-i alin temerile şi o duc să cumpere cadouri pentru Marcus, aşa cum i-am promis. Până acum, i-am trimis o Pasăre Mecanică (care se întoarce cu cheia, asemeni unui ceas, apoi îşi deschide ciocul şi scoate un tril ascuţit), o pălărie de Marinar, o

pereche de cizmuliţe stacojii şi o pisicuţă. I-am scris Mamei şi i-am spus să întrebe de toate aceste obiecte la următoarea ei vizită la casa familiei Tilsen şi să ceară să le şi vadă. Pe pisică o cheamă Otto.

Singura mea ticăloşie din luna aceasta îngrozitor de plictisitoare se referă la Sclavii mei, Samuel şi Emmanuel.

Aşa cum i-am cerut, Regele mi i-a dăruit, ca să mă slujească numai pe mine, să îndeplinească ordinele mele şi pe ale nimănui altcuiva. Gândul că nu sunt plătiţi, ci duc cu adevărat o viaţă de Sclavi, cu excepţia faptului că poartă haine frumoase şi nu sunt puşi în Lanţuri, trezeşte în mine o încântare ciudată. Sunt absolut convinsă că sentimentul acesta e un Lucru Respingător. Dar cu toate acestea, îl simt. Şi sunt de părere că are legătură cu realitatea crudă a îndatoririlor mele de Consoartă a Regelui care mă fac să mă simt precum o Sclavă, deoarece nu am nici o putere personală, cu excepţia celei pe care o pot exercita cu trupul sau cu Şiretenia mea.

Exaltarea acesta pe care o simt este un Fenomen ciudat şi nu voi spune nimănui despre el, nici măcar Emiliei, deoarece sunt convinsă că nu i-ar plăcea să audă aşa ceva. Dar am să mărturisesc acum că lunea aceasta, pe când cinam singură în camera mea, iar băieţandrii aceştia Negri îngenuncheau lângă jilţul meu (Ambasadorul Langton Smythe a apreciat că au între cincisprezece şi şaisprezece ani) purtând pe cap tăvi şi coşuri cu delicatese din care alegeam şi luam cu mâna-mi albă tot ce pofteam, am simţit cum se stârneşte în interiorul meu o senzaţie de plăcere.

Aşa că am început un dialog cu mine însămi, o parte din mine spunând: „Kirsten nu eşti oare o Persoană Degenerată şi Nedemnă, din moment ce simţi aşa ceva în trupul tău? Iar cealaltă parte întreba: „La ce serveşte un Sclav, dacă nu la satisfacerea Tuturor Cerinţelor tale, Kirsten, indiferent în ce ar consta ele?"

M-am ridicat în picioare, am mers la fereastră şi-am tras draperiile groase pentru a mă feri de seara de vară. Apoi m-am dus la uşă şi am încuiat-o.

Le-am ordonat Băieţilor în engleză, singura limbă — afară de dialectul lor matern, extrem de ciudat şi de minunat — pe care Samuel şi Emmanuel o înţeleg, cel puţin deocamdată, să lase pe podea tăvile cu mâncare şi să-şi dea jos toate hainele. Am rostit toate astea cu mare blândeţe, zâmbindu-le tot timpul, ca nu care cumva să se sperie că vreau să-i lovesc sau să le fac vreun rău.

S-au prefăcut că nu înţeleg ce le ceream, dar am repetat ordinul şi m-am aşezat, aşteptând în jilţul meu în timp ce se dezbrăcau încet de hainele de catifea, de vestele din satin, de turbanele bătute cu pietre preţioase, de cămăşile din dantelă şi pantalonii şi ciorapii din mătase, şi se descălţau de pantofi.

Stăteau dinaintea mea, numai în lenjeria de corp. Sunt convinsă că în copilărie alergaseră dezbrăcaţi şi se aruncaseră în valurile furtunoase care se spărgeau de ţărmul insulei lor natale, dar fără îndoială că fuseseră învăţaţi, la Curtea Regelui Charles de la Londra, să se acopere tot timpul cu haine şi să nu stea niciodată dezbrăcaţi într-o încăpere, nici măcar atunci când erau singuri.

Le-am facut semn cu mâna să-şi dea jos şi izmenele din bumbac. Aşa că s-au aplecat ca să şi le scoată, iar atunci când s-au ridicat, mi s-au dezvăluit în toată frumuseţea lor neagră şi strălucitoare. Am observat că membrele le erau mari şi virile, şi am simţit o dorinţă atât de puternică să întind mâna şi să le ating, încât m-a cuprins dorinţa aceea pe care o resimt doar atunci când visez la Otto.

Am ştiut că un Spirit al Ticăloşiei se afla în încăpere. Spiritul acesta s-a jucat cu mine toată viaţa, de când eram copil. Vreme de treizeci de ani s-a jucat cu mine şi m-a aţâţat şi nu-mi dă deloc pace.

Vreme de câteva clipe am crezut că mă va birui din nou. Am ştiut că, indiferent ce comandă desfrânată le voi da, Sclavii mei se vor sili să-mi facă pe plac, de teamă să nu fie alungaţi în lumea

largă fără nimic, aşa că mi-am lăsat mintea să clocotească un răs timp, pradă unor fantezii minunate de Plăceri Trupeşti.

Dar, în cele din urmă, nu mi-am rostit dorinţele. Erau pe punctul de a se transforma în cuvinte, când, ceva le-a oprit. Şi mărturisesc că acel ceva a fost Emilia, deoarece am fost cuprinsă de conştiinţa faptului că mai târziu, când mă voi afla în compania ei, voi fi copleşită de un sentiment de ruşine dacă voi păngări trupurile Sclavilor mei. Aşa că m-am ţinut departe de păcat. Le-am mulţumit lui Samuel şi lui Emmanuel pentru că îmi arătaseră „aceste trăsături şi forme graţioase ale voastre, aşa cum nu am mai văzut nicicând" şi le-am spus, cu blândeţea unei Mame, să se îmbrace.

La scurt timp după aceasta, după ce descuiasem uşa şi Samuel şi Emmanuel plecaseră, Emilia a venit să mă întrebe dacă vroiam să jucăm zaruri sau cărţi înainte de lăsarea nopţii. Apoi mi-a cercetat chipul şi m-a întrebat:

— Vai, Doamnă, sunteţi foarte îmbujorată. V-a cuprins cumva vreo febră?

— Da, i-am răspuns. Cred că este vorba de febră. Sunt tare predispusă la episoadele astea neaşteptate de febră, dar trec. În scurt timp trec întotdeauna, Emilia.

Un colţişor prăfuit

Peter Claire se plimbă singur pe străzile oraşului Copenhaga.

Încearcă să găsească răspunsuri la sutele de întrebări care-i bântuie mintea în negoţul zgomotos al oraşului, în zdrăngănitul carelor şi căruţelor pe dalele de piatră, în strigătele vânzătorilor din piaţă şi fâlfâitul păsărilor sau dangătul ceasurilor din turlele bisericilor.

Se îndreaptă spre nord-est, către apă. Ca întotdeauna, oamenii rămân cu privirea aţintită asupra lui când trece pe lângă ei.

Privirile bărbaţilor sunt curioase şi nedumerite; cele ale femeilor se înmoaie într-o contemplare fermecată. Nu este ceva neobişnuit ca oamenii să se oprească din mers şi să încerce să-l atragă într-o conversaţie, prefăcându-se că îl recunosc sau că l-au confundat cu un prieten pe care l-au cunoscut odinioară. Iar astăzi, în timp ce rătăceşte încet prin mulţime, o cerşetoare îl înhaţă cu mâna-i uscată, ca o gheară, şi-i şopteşte drept în faţă:

— Vieţile Bogaţilor sunt cele mai scurte. Dăruieşte nişte bani ca să-ţi prelungeşti timpul scurt.

Îi dă o monedă, apoi măreşte pasul şi se îndepărtează grăbit.

Acum, stă pe chei şi urmăreşte pescăruşii ce se rotesc deasupra apei şi briza caldă ce adie dinspre sud, făcând vasele să se legene şi să smucească uşor odgoanele ancorelor. Peisajul îi aduce aminte de Harwich: mirosul sărat al aerului, strigătele rezonante ale pescăruşilor, clipocitul apei ce se izbeşte de pontoanele din lemn.

Dar nu se gândeşte multă vreme la familia lui. Gândurile lui se concentrează şi revin mereu la Emilia Tilsen, dar, cu toate acestea, nu pare să ajungă la vreo rezoluţie clară sau la vreo certitudine. Era ca şi când i s-ar fi dat sarcina (odinioară dată în joacă de sora lui, Charlotte) de a transforma un şervet de masă într-un nufar. Deşi are clar în minte imaginea unui nufăr, nu i-a arătat nimeni cum anume ar putea obţine rezultatul dorit. Face, desface, reface. Cu toate acestea, nu reuşeşte să obţină un nufar.

Urmând cu fidelitate principiile Carteziene discutate cu Regele la Numedal, stabileşte încă o dată singurul lucru pe care îl consideră absolut sigur. Îl exprimă în felul următor: *Simt o dorinţă aproape perpetuă şi o pornire de nestăpânit de a mă afla în compania Emiliei. Toate speranţele mele de fericire par să depindă de aprobarea ei.*

Pescăruşii cârâie în înaltul cerului, iar vântul îi ciufuleşte părul lui Peter Claire, suflându-i câteva şuviţe în ochi. Se întreabă: *Ce înseamnă dorinţa asta? Cum poate ea fi definită? Este o*

dorință reală, sau *doar o himeră ori o fantezie? Este doar o dorință trupească, sau a întregii mele ființe?*

Tot ce știe fără urmă de îndoială este că este o dorință cum n-a mai simțit nicicând. Atunci când se plimba cu Francesca O'Fingal pe malul mării, la Cloyne, dorea cu înfocare să o posede. Dar acum nu mai râvnește doar la simpla posedare fizică a Emiliei; este ceva mai mult, altceva, ceva mai pur. *Este*, își spune în sinea lui, *ca și cum aș crede că, atâta timp cât o văd pe Emilia, în timpul fiecărei clipe în care o pot zări, nimic nu mi-ar putea face rău și nimic nu m-ar putea răni. Este ca și cum mi-aș imagina că, atâta vreme cât aș fi cu ea, n-aș putea muri...*

Cu toate acestea, nu i se arată nici o revelație a vreunui adevăr incontestabil. Este oare cu putință ca ceea ce simte să fie doar o nălucire născută din prea multă singurătate și din îndelungata separare de familia lui, dar și de Contesă? Se va trezi oare mâine, sau poimâine, descoperind că sentimentele acestea au dispărut?

A mai întâlnit-o pe Emilia doar o dată de când a vorbit cu ea în ziua aceea în grădină. S-au trezit față în față pe un coridor al palatului și s-au oprit, iar Peter Claire s-a apropiat și a luat-o de mână.

— Trebuie să-ți vorbesc, i-a spus.

Emilia l-a privit, cu expresia ei ușor încruntată, iar el nu și-a putut da seama ce anume însemna asta. Și, după ce îi spusese că voia să-i vorbească, ce anume spera, la urma urmei, să-i spună? O parte din el ar fi vrut să-i spună că scria un cântec intitulat „Cântecul Emiliei", dar și-a dat seama că nu se putea hotărî să-i mărturisească lucrul acesta, în cazul în care (ceea ce i se părea foarte probabil) odată terminat, cântecul s-ar fi dovedit o compoziție de o mediocritate fără speranță. Așa că și-a repetat afirmația:

— Trebuie să-ți vorbesc!

Dar, odată spuse aceste cuvinte, s-a trezit în încurcătură. Se simțea incapabil să continue conversația cu orice altceva. Tot ce a reușit să facă a fost să sărute apăsat mâna Emiliei, să se întoarcă, și să se îndepărteze.

Mai târziu, în încăperea lui de deasupra grajdurilor, s-a dispreţuit pentru purtarea-i şovăielnică şi laşă. S-a aşezat la birou şi a început să-i scrie Emiliei o scrisoare. Dar, aşa cum se întâmplase şi cu cântecul, n-a reuşit să o ducă la bun sfârşit, şi, în scurt timp, a abandonat-o.

Emilia, care nu fusese niciodată vanitoasă şi nici nu îndrăznise vreodată să se considere drăguţă, petrecea acum minute bune cercetându-şi chipul în oglindă.

Un nas mic, ochi blânzi, cenuşii, o gură de o senzualitate surprinzătoare, un ten palid: ce anume ajung să însumeze toate astea? E banală? Sau a devenit cumva, fără să bage de seamă, frumoasă? Îşi întoarce capul dintr-o parte într-alta, vede în profilul său pe cel al mamei sale şi conclude: „Dacă semăn cu Karen, atunci sunt frumoasă." Dar să fie oare adevărat?

Se îndepărtează de oglindă. Ceasurile îndelungate pe care Kirsten Munk şi le petrece în fiecare zi în faţa oglinzii, cercetându-şi chipul, au învăţat-o pe Emilia că atunci când o femeie se tot uită la ea însăşi în oglindă, încearcă, de fapt, să se vadă *prin prisma iubitului ei.* Dacă găseşte vreun cusur, nu este cusurul propriu-zis, ci mai curând părerea necruţătoare a iubitului faţă de acel defect.

Aşa că, de ce-şi pierde ea timpul cercetându-şi prosteşte propriile trăsături? Se comportă de parcă ar avea un iubit, când, de fapt, adevărul e cu totul altul. A petrecut câteva clipe în grădină cu chipeşul muzician, iar, într-o zi, pe un coridor, el i-a luat mâna şi i-a sărutat-o, preţ de o clipă. Astfel de întâlniri fugare se petrec, fără îndoială, zi de zi şi an de an în palatele regale. Nu înseamnă absolut nimic. Sunt nişte năluciri trecătoare ce se formează în aerul rarefiat şi se evaporă precum parfumul teilor.

Emilia îşi aminteşte că, în timp ce aşeza florile în braţele muzicianului, se simţise ca şi când ei doi ar mai fi împărtăşit şi altceva, vreun fel de înţelegere sau acord, ceva mai mult decât

doar niște flori. Dar, la drept vorbind, cine poate spune dacă *a existat într-adevăr un astfel de acord*? Căci, ce este viața, dacă nu un șir nesfârșit de schimbări? Chiar și acele lucruri, cum ar fi dragostea lui Johann pentru soția lui, Karen, care par *de neschimbat,* se pot dovedi, în timp, a nu fi existat deloc.

Încearcă să dea totul uitării. Își spune că un astfel de bărbat (care s-ar putea să fie și vanitos, superficial, și lipsit de compasiune) va da naștere la sute de astfel de „înțelegeri" în decursul unui an.

Emilia decide că va reveni la fostul ei mod de a-și concepe propria existență, în care iubirea unui bărbat nu juca nici un rol. Se mai duce la oglindă încă o dată și o acoperă cu un șal.

Dragă Domnișoară Tilsen [scrie în biletul pe care-l primește două zile mai târziu],

Există o serie de chestiuni despre care aș dori să discutăm urgent.

Te voi aștepta în pivnița în care cântăm (de sub Vinterstue) *la ora șapte, vineri dimineață.*

Te rog să fii convinsă de cât de mult te respect și te stimez, și te rog să mă crezi când îți promit că nu vei avea de ce să te temi de o astfel de întâlnire.

Peter Claire, interpret la lăută în orchestra Maiestății Sale.

Emilia citește biletul în repetate rânduri.

Apoi, îl împăturește și îl pune în sertarul în care păstrează șireturile și panglicile pentru jupoanele ei, și se hotărăște să uite de el.

După câteva ore, se duce la sertar, scoate biletul și-l mai citește de cinci ori. Îl împăturește iarăși cu grijă, îl pune înapoi și închide hotărâtă sertarul, de parcă doar prin acest unic gest l-ar fi încuiat, și, pe deasupra, ar fi aruncat și cheia.

În după-amiaza aceea, Kirsten îi spune:

— Emilia, nu ţi-e deloc capul la jocul ăsta. Ai dat Valetul de Inimă Roşie când ştii prea bine că eu am Regina.

Şi soseşte şi ziua de vineri.

Peter Claire de abia aşteaptă să vină ziua, dar în acelaşi timp, ar vrea ca sosirea ei să fie pe veci amânată.

La şapte fară zece se află în pivniţă. Se îndreaptă spre fantele din ziduri, prin care iarna zăpada intră în rotocoale, şi priveşte afară. Aerul dimineţii este blând şi călduţ.

Rătăceşte apoi prin pivniţă, respirând mirosul de răşină al butoaielor cu vin, citind etichetele şi înscrisurile de pe ele. Nici nu termină bine să le citească, că etichetele şi înscrisurile se şi transformă şi iau forma unor întrebări:

Ce mă fac dacă nu vine?

Dacă nu vine, să înţeleg oare că nu simte nimic, sau doar că i-a fost teamă?

Tot anul, în pivniţă e frig, dar acum lui Peter Claire i se pare că e prea cald. Se aşază pe scaunul care de obicei e al lui atunci când orchestra cântă sau repetă, şi încearcă să respire încet, ca atunci când va sosi ora şapte ea să-l găsească liniştit şi calm. Şi apoi, în mijlocul timpului în care, parcă, ora şapte ar trebui să fie mai îndepărtată, inevitabilul se produce. Orologiul bisericii bate de ora şapte. Lui Peter Claire i se pare că orologiul, în graba lui de a ajunge la ora exactă, i-a înghiţit, cu viclenie, trei sau patru minute din existenţă.

Aşteaptă fără să se mişte. Aşteaptă să audă zgomotul uşii. Dar nu se aude nici un sunet, afară de găinile ce cârâie şi scurmă în cuştile lor prăfuite. Se întoarce şi se uită la găini şi observă că pe pământ sunt împrăştiate grămezi de pene maronii, acolo unde găinile par să caute în zadar un porumb pe care nimeni nu-şi aminteşte să-l presare.

Apoi aude sunetul uşii care se deschide şi se închide, urmat de zgomotul paşilor ei pe treptele de piatră. Şi iat-o că a sosit. Este îmbrăcată cu o rochie maronie, cu fundă neagră din catifea la gât.

Peter Claire se ridică în picioare şi se îndreaptă spre ea. I aci o plecăciune, iar ea se opreşte şi se uită plină de uimire la locul în care se găseşte. El întinde mâna, iar ea, după o clipă de ezitare, o acceptă şi se lasă condusă la cercul de scaune care lui i-au devenit atât de familiare, iar el o întreabă dacă nu vrea să se aşeze. Dar ea dă din cap şi continuă să privească în jurul ei, la toate lucrurile neaşteptate adunate în pivniţa aceasta întunecată.

Muzicianul constată ce voce pierită are. Dar această diminuare jalnică a volumului îl face doar să râdă în sinea lui, deoarece, cu siguranţă nimic nu mai contează acum, nici măcar faptul că de abia poate să mai vorbească, deoarece ea a venit. E alături de el, iar el este lângă ea, şi lucrul pe care l-a dorit atât de mult este în plină desfăşurare, pe măsură ce trec minutele.

— Domnişoară Tilsen, începe el, cu vocea puţin mai fermă. Emilia...

Ar vrea ca ea să vorbească, să-l ajute, dar ea nu spune nimic. Şi, de fapt, abia dacă s-a uitat la el. În schimb, se holbează cu o privire consternată la cuşca găinilor. El îi urmăreşte privirea şi simte pe dată c-ar trebui să-şi ceară scuze că a adus-o într-un loc atât de ciudat, dar, înainte să poată spune ceva în privinţa asta, ea întreabă:

— De ce ţineţi găini aici?

— Păi..., se bâlbâie el, eu nu ţin nimic. Vreau să spun, nu sunt găinile noastre, ale orchestrei. Nu a fost ideea noastră. Am prefera să nu fie aici, pentru că uneori ne vine foarte greu să ne auzim, sau să auzim armoniile noastre, din cauza...

— N-au deloc apă?

— Nu. Ba da. Întotdeauna este apă... într-un mic jgheab din metal...

— Jgheabul e uscat, domnule Claire. Priveşte.

Se uită la vas şi vede că într-adevăr este gol. Îşi doreşte să fi fost vreo găleată cu apă sau vreo fântână pe aici, ca să poată reumple repede recipientul şi să concentreze din nou atenţia

Emiliei de la găini la el. Se uită de jur-împrejur, de parcă ar fi sperat să descopere o astfel de fântână sau de găleată, pe care n-o observase până atunci, când Emilia îi spune:

— Întregul coteţ pare atât de uscat, nimic altceva decât praf. Cine are grijă de creaturile astea?

— Să-ţi spun drept, nu ştiu.

— Dar credeam că aici cânţi în fiecare zi.

— Aşa este. Iarna, adică. Cea mai mare parte a timpului, iarna, când Regele este în *Vînterstue*...

— Dar nici unul dintre voi nu are grijă de găini?

„Emilia! ar vrea să spună, de ce vorbeşti despre găinile astea? De ce nu mă ajuţi să găsesc cuvintele prin care să-şi declar că te iubesc?"

Dar acum nu ştie ce să-i răspundă. Se blestemă pentru că a aranjat întâlnirea în pivniţă. De ce nu a ales pavilionul, sau grădina de flori unde s-au întâlnit prima dată? A ales locul ăsta, bănuieşte el, pentru că voia să o facă să înţeleagă, aducând-o în pivniţa asta friguroasă în care e obligat să-şi petreacă o mare parte a vieţii lui, ce fel de om este el, să înţeleagă faptul că este o persoană capabilă de *sacrificii*.

Iar acum, din cauza blestematelor de găini, i se înfaţişează drept o persoană neglijentă şi crudă.

— Emilia, îi spune în cele din urmă, Emilia. Vom aduce apă găinilor imediat, dar, te rog, ascultă-mă...

Acum se uită la el. Are o ţinută foarte demnă, stăpână pe sine, dar, cu toate acestea, el îşi dă seama că tremură. Ştie că gândurile ei zboară de la el la găini, zboară şi revin fără să ştie unde să poposească. Ea îşi lasă ochii în pământ în timp ce el rosteşte fără prea mare chibzuială:

— Când te-am văzut prima oară în grădină... şi apoi pe coridor... am simţit ceva care este nou pentru mine, complet nou. Vreau să-i pot spune dragoste. Dragoste pare să fie cuvântul care i se potriveşte cel mai bine. Dar nu vrei să-mi spui ce crezi tu că este? Nu vrei să-mi spui care sunt sentimentele tale?

— Sentimentele mele? Dar nici nu te cunosc, domnule Claire. Ce ar trebui să simt pentru o persoană pe care de abia o cunosc?

— Bineînţeles, nu ar trebui să te întreb atât de curând astfel de lucruri. Şi totuşi ştiu că a existat o înţelegere între noi. Ştiu prea bine că aşa a fost! Aşa că nu vrei să-mi spui în ce anume crezi tu că a constat acest acord?

Ea începe să tremure. Mânuţele ei delicate strâng faldurile rochiei. El preferă să creadă că vrea să răspundă, că are un răspuns de dat, dar că pur şi simplu nu-şi permite să-l rostească. Iar ochii ei cenuşii nu se mai uită la el, ci se concentrează asupra colţului prăfuit în care găinile îşi duc existenţa monotonă, în penumbră.

— N-ar fi trebuit să vin, spune ea în şoaptă. Îmi pare rău, domnule Claire. Bineînţeles că nu ar fi trebuit să vin.

Din Jurnalul Contesei O'Fingal, La Dolorosa

În seara în care Johnnie era plecat la Dublin, i-am recitat lui Peter Claire câteva versuri din unul dintre sonetele lui Shakespeare pe care mi-l aminteam de mult timp, de pe vremea când Johnnie mă învăţa răbdător limba engleză. Învăţasem versurile acestea aproape ca pe nişte cuvinte fără înţeles, dar acum am descoperit profunzimea sentimentelor ce zăceau în ele, iar după ce le-am rostit, Peter şi cu mine am stat întinşi multă vreme şi nu am vorbit, iar după un timp, cea dintâi pasăre a dimineţii a început să cânte şi am ştiut că se apropia răsăritul şi că noaptea se sfârşise.

Mai mult iubesc făptura-ţi decât cinul,
Mulţimea de averi, podoabe, haine,
Ori cai şi şoimi şi desfătare; plinul
Având-l, am şi ale lumii taine...

Atâta doar că de-mi iai tot, atunci,
În neagră sărăcie mă arunci![1]

Dar nu aveam nici cea mai mică idee cât de neagră avea să fie nefericirea ce urma.

În ziua următoare, Johnnie O'Fingal s-a întors de la Dublin, şi a trebuit să fie purtat în casă de servitori, care l-au găsit în trăsură prea bolnav şi slăbit pentru a sta în picioare.

L-am băgat în pat şi s-a cufundat într-un somn profund, care a durat vreo douăzeci de ore, în timpul căruia s-a trezit o singură dată, ca să ceară nişte apă.

După ce-l vegheasem vreme îndelungată, în cele din urmă m-am dus în camera mea să mă odihnesc, dar m-am trezit în miezul nopţii din cauza unei senzaţii ciudate de frig care-mi cuprinsese tot trupul şi pe care nu mi-o puteam explica.

Mi-am coborât privirea şi am descoperit că toate aşternuturile fuseseră date deoparte şi că eram întinsă goală, pe saltea. Pe când mă întindeam după cuverturi, ca să mă acopăr din nou cu ele, mi-am dat seama că soţul meu stătea lângă mine în întuneric.

— Johnnie, am spus.

— Nu a fost niciodată a mea! a anunţat el.

Ţinea într-o mână un colţ al aşternuturilor mele facute ghemotoc şi nu reuşeam să le eliberez din strânsoarea lui, iar gândul că stăteam aşa în faţa lui, dezbrăcată şi dârdâind de frig, în vreme ce iubitul meu dormea în altă parte a casei a început să mă neliniştească. Am luat o pernă de sub capul meu şi mi-am aşezat-o de-a curmezişul stomacului. Johnnie continua să se uite la mine de parcă ar fi fost dezgustat de ceea ce vedea, iar primul meu gând a fost că vorbele sale *Nu a fost niciodată a mea!* se refereau la inima mea, cu care îl înşelasem, şi că acum aflase de trădarea aceasta.

[1] *Sonetul 91*, trad. de Gh. Tomozei; *Sonete*, W. Shakespeare, Ed. Junimea, 1978.

Tremurând şi simţind că-mi sare inima din piept, i-am zis:

— Johnnie, ce vrei să spui?

Atunci, el, ca şi când ar fi fost atât de istovit că nici nu mai reuşea să stea în capul oaselor sau să-şi insufle vreun pic de putere în membre, s-a aşezat pe pat. Şi-a îngropat capul în mâini. Am aprins o lumânare, după care m-am aşezat în genunchi şi am tras cuverturile, acoperindu-mă, şi, în acelaşi timp, aranjându-le şi în jurul lui Johnnie, de parcă păturile ar fi putut să-i aline starea de nefericire.

Şi apoi mi-a povestit ce se întâmplase în Dublin.

In a doua seară petrecută în oraş, se dusese la biserica St. Jerome din Kilbride, unde corul şi orchestra interpretau un concert de arii religioase. A sosit devreme, aşa că s-a aşezat aproape de naos, unde s-a trezit uitându-se distrat la muzicieni, de parcă nu ar fi fost fiinţe reale, ci doar nişte năluciri ale propriei imaginaţii.

Nu ştia ce arii urmau să fie interpretate, dar a avut o premoniţie că, de îndată ce se va auzi cel dintâi acord, ceva îngrozitor avea să se întâmple. Tocmai se pregătea să se ridice şi să plece, când orchestra a început să cânte. Iar ceea ce au interpretat ei, şi ceea ce a preluat apoi corul şi a făcut să se audă până la ceruri, era chiar melodia pe care Johnnie O'Fingal o auzise în visul lui.

Stătea pe patul meu şi plângea.

— Credeam că *mintea mea* descoperise sunetul ăsta sublim, a spus el, printre hohotele de plâns. Am crezut că venise din mine, din fiinţa şi sufletul meu... dar cântecul nu a fost niciodată al meu, Francesca! Compozitorul era un conaţional de-*al tău*, Alfonso Ferrabosco! Aşa că acum ştiu că sunt lipsit de orice lucru nobil, de orice lucru care să depăşească limitele obişnuitului şi ale prozaicului. Am renunţat la ani buni din viaţa mea pentru căutarea asta, şi totul a fost în zadar. N-am reuşit decât să mă acopăr de ruşine şi de dispreţ.

L-am primit în patul meu şi l-am ţinut în braţe. Îmi părea nespus de rău pentru el. Cât de mult suferise! Câte sacrificase! Amărăciunea acestei suferinţe inutile mi-a apărut în toată deznădejdea

ei. Cu toate acestea, în timp ce stăteam acolo, ţinând capul lui Johnnie sprijinit de pieptul meu, gândurile mi-au zburat pe furiş la iubitul meu şi la pasiunea pe care o cunoscusem împreună. Şi mi-am dat seama că voi avea parte numai de noaptea aceea petrecută împreună, şi de nimic mai mult. N-aveam nici un viitor împreună. Acum că se alesese praful de căutarea lui, Johnnie O'Fingal avea să-i plătească muzicianului banii datoraţi şi să-l alunge.

Gândurile lui Marcus Tilsen, în vârstă de patru ani şi jumătate, culese din aer

Emilia.

A fost sora mea şi mi-a spus o poezie. *Nu ştiu din ce e făcută lumea, uneori e făcută din zăpada jucăuşă.*

Uneori e alcătuită din întuneric.

Apoi vine tata şi spune Vai, nu, nu, nu, nu, Marcus, nu îţi voi mai spune o dată că nu putem permite ca aşa ceva să continue. Nu, nu, nu, nu, nu. Numărându-le. Cinci. Nu, nu, nu, nu, nu, nu. Şase. Cinci şi cu şase fac unsprezece. Şi cu cele patru dinainte. Cincisprezece. După care mi se pune harnaşamentul, cu toate curelele şi cataramele lui, şi sunt legat de pat, şi plâng. Curelele şi cataramele mă aud şi scârţâie. Motanul meu Otto nu poate auzi. Mi l-au luat şi l-au aruncat afară, în aerul curat.

Otto, Otto, Otto! Trei. Otto, Otto, Otto, Otto, Otto, Otto, Otto! Şapte.

Acolo afară unde e nu poate auzi. Otto. Unu.

Emilia.

A venit un mesager cu Otto într-un coş. Mesagerul şi coşul şi Otto au zburat prin cer, către mine, aducând numele ei. Numele se pot sparge trebuie să le ţii cu mare grijă tot timpul când zbori şi pe urmă le poţi rosti. E-M-I-L-I-A.

Şi Otto e la fel ca ea, alb şi cenuşiu.

Mi-a spus că am omorât-o pe mama, şi-acum mama mă vede de pe norul pe care stă şi când plouă în apa din jgheabul cailor acela e plânsul ei pentru mine din acel locşor.

Tata spune apa aia nu e pentru tine Marcus nu fi aşa de prostuţ vino de la jgheab o să te îmbolnăveşti. Eu spun ba da e pentru mine e mama care plânge în forma asta alungită şi el spune nu ştiu ce să fac cu tine Marcus am ajuns la Disperare.

Disperare este un loc aproape de aici. Magdalena mă înfăşoară de jur-împrejur cu lână ca să nu-mi mişc mâinile şi îmi spune e un joc Marcus ce e cu tine în cele din urmă o să ne aduci pe toţi la Disperare.

Cred că Disperare este un sat. Are un han şi nişte căsuţe şi mai e şi un bărbat acolo care ascute cuţite.

Mesagerul a venit din nou acelaşi.

I-am auzit vocea. Eram legat de pat cu hamurile de curele şi catarame care scârţâie. Mesagerul a spus de data aceasta am adus un lucru minunat mândria oraşului Copenhaga dar apoi nu s-a mai auzit nimic şi atunci am strigat mesagerule mesagerule mesagerule mesagerule! Patru.

Mesagerule, mesagerule! Doi. Dar Magdalena a ascuns mesagerul e o vrăjitoare şi poate să-i facă pe oameni să dispară sau să-i facă să tacă sau să zboare departe.

La cină am spus am auzit vocea mesagerului de la Emilia şi fratele meu Ingmar a spus Marcus înnebuneşte şi Magdalena a spus ce mesager nu a fost nici un mesager şi tu trebuie să termini cu născocirile tale Marcus am fost foarte răbdători cu tine dar răbdarea noastră e pe terminate.

Răbdarea e făcută din lână. Se înfăşoară în jurul meu încă o dată şi încă o dată şi încă o dată şi încă o dată şi încă o dată şi încă o dată şi încă o dată şi încă o dată...

*

Acum Magdalena are o pasăre. Spune uite Marcus nu e o pasăre adevărată, ci una mecanică şi când întorc cheiţa asta începe să cânte pentru mine şi poţi să asculţi dar nu trebuie să o atingi trebuie să-ţi ţii mâinile acasă că poţi să o strici. Eu am spus cum o cheamă şi ea a spus ţi-am zis Marcus nu este adevărată şi atunci nu are un nume şi te rog ai grijă ca motanul tău Otto să nu intre aici şi să confunde pasărea cu una adevărată şi să vrea să o mănânce.

Eu spun mesagerul a adus pasărea asta şi Magdalena mă loveşte peste ureche şi spune prea bine asta e tot ce-am să suport astăzi.

Acum vorbesc aspru cu Otto pe pajiştea de lângă jgheabul cailor pentru că încercă să prindă o albină. Îi spun Otto nu fi aşa de prostuţ sau te duc la Disperare.

Rădăcina secretă de mentă

În timpul călătoriei sale către Iutlanda, Vibeke Kruse, Femeia Pieptului a lui Kirsten, a suferit de rău de mare. Nu i-a fost rău doar în timpul traversării mării biciuite de vânturi, ci şi în timpul parcurgerii distanţelor terestre, astfel încât vizitiul tot trebuia să oprească trăsura, iar Vibeke părea să vomite resturile tuturor tartelor de afine, ale tuturor plăcintelor cu ciocolată sau lingurilor de cremă de vanilie pe care le mâncase vreodată. Aceste resturi multicolore ale lăcomiei ei se afundau în solul acoperit cu muşchi al marilor păduri din sudul regiunii Iutlanda. A sosit la Boller sleită de puteri.

Ellen Marsvin pregătise pentru ea o cameră de o oarecare eleganţă, la vederea căreia ceilalţi membrii ai personalului gospodăriei, atunci când au privit în interior şi au descoperit un covor turcesc, un pat acoperit cu o cuvertură din damasc şi o trusă de toaletă din abanos şi argint, au fost cuprinşi de unul dintre accesele acelea de gelozie la care erau atât de predispuşi. Au început

să bârfească şi să şuşotească. Se întrebau unul pe altul ce-ar fi putut avea de gând Ellen Marsvin cu persoana aceasta necunoscută.

Dar Ellen Marsvin nu spunea nimic. Iar atunci când Vibeke a coborât împleticindu-se din trăsură, albă la faţă, descurajată şi fără vlagă, Ellen i-a poruncit pur şi simplu să se odihnească „până când ai să te simţi din nou în apele tale şi voi avea plăcerea să-ţi arat moşia Boller".

A fost trimis borş în odaia ei, care a fost băut cu lăcomie. Vibeke a cerut şi un tonic din mentă. Ellen Marsvin s-a dus chiar ea în grădina ei de ierburi medicinale şi a stat în genunchi ca să adune o mână de frunze de mentă. S-a minunat când a văzut cum creştea menta, cum îşi întindea rădăcinile violete cu mult dincolo de spaţiul alocat şi revendica solul care hrănise cândva salvia sau cimbrul, dând alte plante la o parte din calea ei şi răsărind la distanţe atât de mari de răsadul original, încât ai fi crezut că avea de gând să pună stăpânire pe întreaga grădină. Lui Ellen Marsvin i-a venit deodată în minte o comparaţie stranie care i-a făcut mare plăcere, şi a şoptit ca pentru sine „Vibeke este *rădăcina mea secretă de mentă*".

La o săptămână după sosirea lui Vibeke, când faţa ei îşi recăpătase îmbujorarea obişnuită şi deja îi fuseseră arătate pădurile şi pajiştile de la Boller, au sosit două croitorese care să-i ia măsurile pentru haine noi.

Croitoresele primiseră instrucţiuni speciale de la Ellen Marsvin, pe care juraseră să nu le dezvăluie lui Vibeke. Au adus cu ele baloturi de mătase şi catifea, ghemuri de panglică împletită, grămezi de dantelă şi cutii pline cu nasturi din perle, şi s-au tot învârtit în jurul lui Vibeke, agitându-se de zor cu centimetrele lor, în timp ce ea mângâia toate lucrurile astea cu mâinile ei care niciodată nu fuseseră delicate şi albe, ci, mai degrabă, aspre şi roşiatice, de parcă şi-ar fi petrecut întreaga viaţă muncind ca

lăptăreasă. În timp ce croitoresele măsurau, Vibeke visa. Începea să aibă sentimentul că o aştepta un viitor minunat.

Au fost comandate cinci rochii.

Trebuiau ataşate atât de multe panglici şi funde, atât de multe perle micuţe, iar dantela pentru gulerul încreţit trebuia apretată şi călcată de atâtea ori, încât aveau să treacă trei săptămâni înainte ca rochiile să fie gata.

Era sezonul când se începea conservarea fructelor. În fiecare zi soseau căruţe de la moşia Tilsen care aduceau căpşuni şi agrişe timpurii. În bucătăria de la Boller spălatul borcanelor umplea aerul de abur, care se contopea cu parfumul fructelor. Pentru Vibeke, să meargă în bucătărie însemna să descindă într-un paradis înmiresmat şi înflăcărat, în care stomacul putea fi alinat (dar, în acelaşi timp şi aţâţat) doar prin simpla respirare a aerului.

S-a oferit voluntară să ajute la curăţarea codiţelor şi la spălatul căpşunilor. Cu toate acestea, a lăsat atâtea fructe să plutească prin aburul înmiresmat spre buzele ei şi să i se rostogolească în gură, încât numărul total de borcane umplute a fost mai mic decât cel estimat iniţial de Ellen Marsvin.

— Ce ciudat, a remarcat Ellen. De obicei nu mă înşel în calculele mele.

Când croitoresele s-au întors cu cele cinci rochii noi şi Vibeke s-a dezbrăcat şi-a rămas în jupon ca să le probeze, Ellen Marsvin a urmărit-o îndeaproape.

Rochiile erau foarte frumoase. Pe măsură ce Vibeke îmbrăca cea dintâi rochie şi simţea cum mătasea scumpă îi dezmierda braţele, mintea îi era din nou cuprinsă de un val de vise. Se vedea prezidând un banchet somptuos. Mai minunate decât felurile de mâncare cu fazan, potârniche, prepeliţă, vită şi mistreţ, care îi erau aduse pentru a le inspecta, era respectul cu care toţi oaspeţii păreau să o trateze, toţi numai zâmbet şi înclinări aprobatoare din cap şi chicoteli încurajatoare.

Vai, dar dintr-odată a apărut o mare problemă!

Vibeke şi-a simţit trupul strâns ca într-un cleşte — aproape zdrobit — de croitorese, în timp ce încercau să încheie şircurile frumoasei rochii. Tot trăgeau şi se luptau. Ellen Marsvin continua să privească iar pe chipul ei nu se citea nimic altceva afară de o uşoară consternare. Toate visele lui Vibeke s-au destrămat şi tot ceea ce a rămas a fost realitatea unei rochii prea strâmte şi propria ei reflecţie în oglindă, care deja începea să arate la fel de jumulită şi de caraghioasă ca o bibilică.

— Nu înţeleg, *Fru* Marsvin, a spus ea, cu vocea-i gâtuită. Mi-au fost luate măsurile, dar acum rochia nu-mi vine.

— Într-adevăr, nu îţi vine. Pot să văd şi eu asta. Ce păcat, a spus Ellen. După care s-a întors spre croitorese.

— Dimensiunile lui Frøken Kruse au fost notate corect?

Cele două au dat din cap la unison.

— Da, Doamnă. Am notat cu foarte mare grijă.

— Este posibil să vă fi înşelat atunci când aţi croit rochia?

— Nu, *Fru* Marsvin. Cu materiale atât de scumpe nu am face niciodată greşeli.

Ellen Marsvin oftă şi îi spuse:

— Ei bine, poate că celelalte îţi vor veni. Probează-le şi pe celelalte, Vibeke.

Şireturile şi copcile au fost desfăcute şi Vibeke a simţit cum rochia alunecă de pe ea. S-a uitat în timp ce croitoresele au pus-o deoparte şi au scos-o pe a doua, o creaţie fără pereche din catifea albastră, cu broderie din mărgele aurite şi funde din satin. Simpla atingere a acesteia, în timp ce o trăgea pe ea, a trezit în Vibeke dorinţa aprigă de a se întoarce la banchetul imaginar unde fusese invitata de onoare. Dar nu era sortit să fie aşa. Carnea ei nu a putut fi înghesuită, prin nici unul dintre mijloacele utilizate de croitorese, în rochia frumoasă, aşa că şi această minunăţie i-a fost luată.

După ce Vibeke a probat toate cele cinci rochii şi a descoperit că nu îi venea nici una, Ellen Marsvin s-a aşezat şi şi-a sprijinit capul în palme.

— Pe legea mea, e o mare dezamăgire, Vibeke! Costul acestor rochii e exorbitant şi cu siguranţă nu-mi mai pot permite o cheltuială asemănătoare. Din fericire, ai adus cu tine propria ta garderobă, la care va trebui să apelezi acum...

— Vai, nu! a spus Vibeke. Singura explicaţie ar fi că, de când am sosit la Boller, m-am îngrăşat prea mult. Dacă ai putea să păstrezi rochiile pentru mine, atunci promit să-mi controlez apetitul, care ştiu că este unul dintre defectele mele, şi că trebuie să-l ţin în frâu. Te implor, *Fru* Marsvin, nu da rochiile! Lasă-le pe croitorese să se întoarcă peste o lună şi îţi promit că atunci au să-mi vină!

— Ah, a spus Ellen, dar acum e vară, Vibeke, anotimpul când mâncarea este din belşug la Boller, când se face cea mai bună smântână şi carnea de oaie este atât de fragedă şi de gustoasă...

— Ştiu, a răspuns Vibeke, care mai avea puţin şi îi venea să plângă (dar, în acelaşi timp, la auzul cuvintelor „carne fragedă de oaie", a simţit şi cum i se face brusc foame), ştiu, *Fru* Marsvin, dar jur că voi găsi vreun regim şi-l voi respecta cu sfinţenie, măcar dacă rochiile ar putea să fie ale mele...

Ellen a dat din cap şi a ridicat ochii spre Vibeke cu tristeţe, de parcă ar fi spus *n-ai să reuşeşti, ai să fii tentată şi-ai să cedezi tentaţiei*, dar, în cele din urmă, s-a întors spre croitorese, ale căror chipuri nu lăsau să se întrevadă nimic şi erau la fel de serioase şi de mâhnite pe cât îşi dorea Ellen, şi le-a spus:

— Să fie păstrate rochiile pentru Frøken Kruse vreme de şase săptămâni. Vă voi chema dacă dimensiunile ei par să se fi schimbat, dar dacă nu vă chem, trimiteţi rochiile la Rosenborg pentru una dintre celelalte femei ale fiicei mele.

Gâtul lui Vibeke a lăsat să se-audă un sunet. Ellen Marsvin avea să compare mai târziu sunetul acesta de durere cu ţipătul buhaiului de baltă cu pene albastre, foarte rar întâlnit în Iutlanda de la seceta din 1589.

— De fiecare dată când aud strigătul buhaiului de baltă, avea să spună Ellen de atunci înainte, îmi aduc aminte de rădăcina de mentă şi de căile ei ascunse.

Buna Vestire

E deja iulie, luna în care Regele Christian se aşteaptă să vadă primele lingouri de argint sosind la Copenhaga de la mina Numedal.

Mintea îngrijorată a lui Christian găseşte un refugiu în viziunea cantităţilor enorme de argint care în curând au să-i plătească toate datoriile. Când amintirea înfrângerii Danemarcei în Războaiele Religioase îl chinuie şi-i provoacă furie şi remuşcări, îşi concentrează gândurile asupra văii *Isfoss* şi a milioanelor şi milioanelor de daleri care zac ascunşi în muntele acela. Conferă acestor daleri (pe care nu-i mai vede ca pe nişte bucăţi diforme de minereu, ci ca monede proaspăt turnate) o conştiinţă şi o voinţă proprie. Îşi imaginează cum tânjesc să ajungă în visteria sa, dorind să fie cernuţi de mâinile sale regale, abia aşteptând să-l slujească. Nenumărate nopţi la rând, de pe tărâmul sigur al viselor acestora la avuţii, cheamă somnul, iar somnul soseşte aproape întotdeauna.

Acum, pe măsură ce trece luna iulie şi n-a sosit nici urmă de argint, Christian începe să se neliniştească.

Stă în camera lui de lucru, calculând bugetul şi cheltuielile naţiunii şi obţinând întotdeauna nişte cifre care îi provoacă indigestie. Oriunde s-ar uita în ţară este nevoie de ceva. Se trezeşte întrebându-se dacă nu cumva mai există ceva, vreun alt bun, în afară de moneda naţională, care să satisfacă nevoia aceasta. Dar ce anume ar putea fi acest „alt bun"? Pot fi oare construite diguri fără pământ şi oameni care să mute acel pământ? Ar face

oamenii munca acesta dacă nu ar fi plătiţi? Fără îndoială că şi alţi regi visaseră la o naţiune în care supuşii să se mulţumească să adune frunzele toamnei şi să le numească aur. Dar în final nu există nici o altă rezolvare pentru nevoie în afară de bani, şi alţi bani pe deasupra — în cantităţi care sunt întotdeauna în continuă creştere pe măsură ce trece timpul şi visele de mâine devin nevoile zilei de azi.

Regele Christian întocmeşte o listă intitulată *Măsuri Extreme în Cazul Eşecului Minei*. Aceste măsuri includ topirea colecţiei sale private de tipsii şi amanetarea Islandei unei asociaţii de negustori din Hamburg. Scrie de asemenea şi cuvântul „Mama". După acesta, adaugă numeroase semne de întrebare, dar nu-l taie de pe listă. Kirsten fusese cea care-i spusese cândva că Regina Mamă stătea „ca o văduvă neagră pe o avere grasă la Kronborg", dar Kirsten nu putuse să-i ofere nici o dovadă a acestui lucru, doar că „toată lumea ştie că este adevărat", şi astfel nu poate şti, dat fiind lungul şir de certuri dintre cele două femei, dacă acestea sunt fapte reale sau pure invenţii. De fiecare dată când îi vorbeşte mamei lui despre bani, ea întotdeauna invocă sărăcia.

— Abia dacă am destui bani, spune ea, ca să cumpăr un coş de anşoa.

Într-o seară, în timp ce face socotelile pentru a zecea sau a unsprezecea oară, Kirsten vine în camera lui. Pe fereastră încă mai pătrunde lumina, iar Kirsten se aşază în aşa fel încât această ultimă sclipire aurită a zilei îi luminează chipul, transformându-i pielea albă în chihlimbar şi dând la iveală mici limbi de foc în părul ei.

Christian pune deoparte condeiul şi închide capacul călimării cu cerneală. O priveşte pe Kirsten. Nu vede nici o urmă de furie sau răutate, ci o blândeţe aproape gingaşă ce îi aduce aminte de începutul căsniciei lor, când ea fusese delicată şi maleabilă în mâinile lui.

— Ei bine, Şoricelul meu? întreabă el.

Ea stă foarte dreaptă pe scaun, cu un zâmbet jucăuş la colţul gurii.

— Te deranjez? spune ea.

— Numai de la o muncă ce-mi provoacă dureri de stomac.

— Ce fel de muncă? întreabă ea, iar acum, pentru prima oară, Christian bagă de seamă că pare neliniştită.

Ţine o sticluţă cu săruri în mână, pe care o tot răsuceşte în poală.

— Cheltuieli, îi răspunde el cu blândeţe. Dar totul va fi bine când va sosi argintul de la mina din Numedal. Ce s-a întâmplat, Şoricelule?

Ea îşi înalţă capul în lumina aurie.

— Nimic, spune ea, sau cel puţin sper că vei considera că este „nimic", ori mai curând ceva care să te bucure, şi anume: când va sosi iarna, îţi voi pune în braţe un alt copil.

Christian descoperă că i-a pierit graiul. Conştientizarea faptului că, în ciuda tuturor toanelor şi a respingerilor ei, a îmbufnărilor şi a acuzaţiilor, a acceselor furtunoase de plâns şi a comportamentului ei neruşinat, Kirsten rămâne totuşi cu adevărat soţia lui şi că trupul ei încă poate să mai primească sămânţa lui şi să zămislească o nouă viaţă, consolidând astfel din nou legătura dintre ei doi, îi umple pieptul de o asemenea revărsare de dragoste şi recunoştinţă, că simte cum îi dau lacrimile de emoţie. Într-o clipă, toate grijile lui referitoare la starea financiară precară a naţiunii dispar şi sunt date uitării. Îşi întinde braţele.

— Kirsten, spune el, vino în braţele mele. Să mulţumim lui Dumnezeu, care ne-a adus împreună în casa Lui şi care încă te mai ţine alături de mine.

Acum, soarele se deplasează foarte repede spre apus, iar strălucirea aurie a dispărut de pe chipul lui Kirsten, lăsând-o acoperită de umbre. A deschis sticla cu săruri şi o ţine la nas, de parcă ar simţi că e pe cale să leşine. Dar apoi pare să depăşească momentul de slăbiciune care ameninţa să o copleşească, şi atunci

se ridică şi se îndreaptă spre Rege. El o cuprinde în braţe la fel de pătimaş ca în prima zi în care i-a devenit iubit. O aşază pe genunchii lui şi îi sărută buzele.

Regele Christian are un caiet personal în care, din când în când, îşi notează gândurile şi cugetările care par să-i vină *neinvitate* în minte.

Aceste *Observaţii Fantomă*, cum le numeşte, îl fascinează mai mult decât ceea ce consideră el „obişnuita lui filosofare zilnică". O parte a acestei fascinaţii rezidă în faptul că nu ştie de unde anume provin aceste lucruri şi nici cum se face că i-au venit în minte. Este oare creierul uman asemeni unui lot de pământ în care recoltele, florile, buruienele şi chiar şi seminţele marilor copaci pot să prindă viaţă după direcţia în care bate vântul sau după modul de zbor al păsărilor? Dacă e aşa, atunci e oare posibil ca locul acesta să fie ocupat la întâmplare — ca şi când ar fi invadat de rădăcini uriaşe şi de ciulini — astfel încât raţiunea să nu mai aibă spaţiu în care să prospere? Prin urmare, trebuie omul să încerce să accepte numai gândurile care decurg logic din alte gânduri şi să se protejeze de toate acelea care au un *aer inoportun şi nepoftit*? Sau e posibil ca anumite tipuri valoroase de percepţii să sosească doar asemeni seminţelor purtate de vânt care poposesc în luncă, provenienţa lor fiind în veci ceva necunoscut şi neînscris nicăieri?

Ceea ce îl fascinează pe Christian este că nu cunoaşte răspunsul la nici una dintre aceste întrebări. Ele par să reziste cunoscutului. Dar an după an, caietul lui se umplea cu fantomele acestea, cu umbrele acestea care, atunci când le reciteşte, par câteodată să nu aibă nici un fel de înţeles, de parcă ar fi mâzgălelile unui nebun. Într-o bună zi, îşi spune în sinea lui, va face un foc din toate caietele acestea şi va lăsa toate gândurile şi frânturile de gânduri mâzgălite acolo să se prefacă în cenuşă şi să se întoarcă în neantul din care au venit.

*

Mai târziu, în aceeaşi seară în care Kirsten i-a spus despre sarcină, când s-a lăsat întunericul şi el este din nou singur, Christian se simte chinuit brusc de una dintre aceste idei neinvitate, şi anume că *a visat vizita lui Kirsten*. Uneori, când creierul este asaltat de prea multe griji, cum este cazul lui acum, poate începe să-şi imagineze apariţii ciudate, sau să invoce spirite, iar acesta este unul din aceste lucruri ireale. Adevărul este că ea nu a intrat niciodată în această încăpere, nu s-a aşezat niciodată acolo unde lumina apusului i-a dezmierdat trăsăturile chipului, nu a rostit nici un cuvânt. Adevărul este că *nu a fost niciodată aici*.

Christian îşi ridică trupul masiv din pat şi ia o lampă. Nu trezeşte nici un servitor, ci străbate singur şi desculţ pardoselile de marmură până ajunge la apartamentele lui Kirsten.

Tânăra femeie, Emilia, răspunde bătăii sale la uşă, şi el poate vedea că în spatele ei luminile ard în încăpere, ca şi cum Kirsten s-ar fi hotărât să se culce mai târziu, ca să joace cărţi sau să bârfească alături de femeile ei. Dar când trece de Emilia îşi dă seama că dormitorul este gol. Patul a fost pregătit pentru culcare, dar nimeni nu a dormit în el.

— A venit la mine? întreabă Regele.

Emilia pare nedumerită.

— Să vină la dumneavoastră, Sire?

— Mai devreme în seara asta. Chiar când apunea soarele. A venit la apartamentele mele?

— Nu ştiu...

— Unde este acum, Emilia? În care parte a palatului?

Emilia rămâne calmă, dar întoarce privirea de la Rege când îi spune:

— A plecat din Copenhaga, Maiestatea Voastră, doar pentru această seară...

— A plecat din Copenhaga? În ce scop? La cine?

— Nu mi-a spus, Sire. Mi-a poruncit să o aştept, atâta tot.

Regele Christian merge la patul lui Kirsten şi se holbează la el. Apoi întinde mâna şi ridică marginea dantelată a cearşafului

şi începe să-l împăturească spre capul patului. O face cu deosebită tandreţe, aproape ca şi când ar fi văzut-o pe Kirsten dormind acolo, cu părul împrăştiat într-un halo de foc pe pernă, şi ar fi încercat să o învelească şi să o protejeze de răcoarea nopţii.

Despre muştar şi funde

De la întâlnirea lui cu Emilia în pivniţă, Peter Claire s-a simţit de parcă ar fi trăit într-o continuă stare de uşoară uimire.

Aproape că-i vine greu să creadă că e cu putinţă ca vorbele rostite acolo să *fi fost cu adevărat* rostite. Revine mereu şi mereu asupra conversaţiei, de parcă ar fi o bucată muzicală a cărui interpretare poate cunoaşte o îmbunătăţire treptată. Cu excepţia faptului că nu se înregistrează nici un fel de ameliorare. Realitatea crudă rămâne aceeaşi: i-a oferit dragostea sa Emiliei Tilsen şi Emilia Tilsen l-a refuzat. În oricare dintre versiunile dialogului, indiferent cum l-ar exprima sau reconstrui, refuzul ei există în continuare şi nu poate fi ignorat.

Refuzul ei îl nedumereşte mai mult decât i-ar nedumeri pe alţi bărbaţi deoarece nu este obişnuit să fie refuzat. În cei douăzeci şi şapte de ani de viaţă, femeile s-au comportat faţă de Peter Claire aşa cum marea se comportă sub influenţa vântului. Puterea lui de a le perturba calmul, de a le aţâţa dorinţele şi chiar, la vreo serată pătimaşă, la orele târzii ale serii, de a face să le apară pe buze vreun firişor de spumă a pasiunii, nu l-a părăsit niciodată. Dar acum, când în sfârşit sentimentele lui sunt profunde şi certe, când pare să ştie că viaţa lui e menită să se desfăşoare cu Emilia şi că o viaţă cu adevărat fericită îl va aştepta dacă dragostea i-ar fi împărtăşită, această tânără femeie pare la fel de indiferentă ca o stâncă. A fost mult mai afectată de găini şi de nefericirea lor, de grija şi părerea de rău pentru ele decât de declaraţia lui. I-a spus clar că între ei nu a existat niciodată nici o înţelegere.

Cu toate acestea, a venit la întâlnire.

În acest unic fapt, Peter Claire doreşte să vadă o posibilitate de consolare. Biletul pe care i-l trimisese putea să fie pur şi simplu ignorat, aşa cum o mie de astfel de scrisori pripite sunt citite în fugă şi aruncate, dar, totuşi, n-a fost aşa. Iar Emilia părea, în timp ce cobora în pivniţă... ce părea? Să nu fie, totuşi, stânca neclintită pe care o invocase el, ci să semene mai curând cu un copac, cu un pomişor care este prea tânăr pentru a fi legănat de vânt, dar cu toate acestea cade pradă unei uşoare stări de agitaţie.

Şi mai e ceva care-l umple cu o mirare ciudată: refuzul Emiliei a facut-o şi mai frumoasă în ochii lui. A învăluit-o într-un aer de mister pe care înainte nu îl avea.

Îşi doreşte ca sora lui, Charlotte, să fie alături de el, ca să-i spună ce să facă mai departe. Să interpreteze refuzul Emiliei doar ca un semn al modestiei şi bunătăţii ei, şi astfel să ticluiască vreo continuare a peţitului său, care să o asigure, însă, cât de mult preţuieşte aceste calităţi ale ei? Sau ar trebui să-şi înceteze toate avansurile, în speranţa că poate, atunci, va regreta severitatea din pivniţă şi îi va da vreun semn că reînnoirea lor ar fi binevenită?

Peter Claire se află în sala de mese împreună cu Jens Ingemann şi cântăreşte toate aceste chestiuni, şi, într-un sfârşit, îl întreabă pe dirijor ce părere are despre marele subiect al iubirii.

Mănâncă hering cu muştar. Cantitatea de muştar pe care Jens Ingemann a întins-o pe heringul său este surprinzătoare.

— Nu am nici un fel de părere referitor la aşa numitul „subiect al iubirii", îi răspunde fără Ingemann.

— Vreţi să spuneţi că nu vă gândiţi niciodată la el, *Herr* Ingemann?

— Vreau să spun că îl consider irelevant pentru orice formă de viaţă inteligentă.

— Şi cu toate acestea...

— Nu există nici un fel de „cu toate acestea", domnule Claire. Ceea ce preamărim noi prin termenul de „dragoste" este exact acelaşi lucru involuntar de care e cuprinsă şi broască râioasă, urât mirositoare, la sfârşitul iernii.

Continuă să mănânce heringul. Jens Ingemann întinde peştele sărat în baia lui de muştar galben şi îl înghite repede. După o vreme, Peter Claire spune:

— Aveaţi aceeaşi părere şi când eraţi tânăr?

— Ah, da. Asta nu înseamnă că nu mi-a făcut plăcere să mă comport ca o broască râioasă. Şi se prea poate ca şi broaştele râioase să simtă momente de extaz. Şi cine ştie dacă, de ar avea un limbaj al lor, şi broaştele nu i-ar spune altfel? Acum, dacă m-ai întreba de iubirea mea pentru Dumnezeu sau iubirea mea pentru muzică, ţi-aş da un cu totul alt răspuns.

— Acestea sunt lucrurile care vă leagă de lume? Nimic şi nimeni altcineva?

— Să mă lege de această lume?

În acest moment, Jens Ingemann înghite ultimul dumicat de hering scufundat în baia lui de muştar, şi trăsăturile i se destind într-un zâmbet rece.

— Nu mă leagă deloc de lume, domnule Claire. Dimpotrivă. Îmi reamintesc că lumea este un abis îngrozitor şi întunecat din care sper să mă pot elibera în curând.

Se şterge la gură cu un şervеţel din in, după care îl împătureşte în forma ordonată a unui pătrat şi-l aşază lângă farfurie. Peter Claire se trezeşte încremenit de aceste gesturi, de parcă s-ar fi aşteptat ca ele să-i dezvăluie vreun adevăr esenţial care lipseşte din conversaţia ce tocmai se încheiase. Ştie că, de fapt, ele nu fac altceva decât să dezvăluie pasiunea lui Jens Ingemann pentru ordine şi caracterul lui pedant, şi că acum, aşa cum face la fiecare masă, îşi va închide ochii într-o rugăciune mută, apoi se va ridica şi va împinge scaunul în poziţia lui corectă faţă de masă, şi va părăsi încet sala de mese. Dar vrea, înainte să permită ca toate aceste lucruri să se producă, să-i pună dirijorului o ultimă întrebare, aşa că îl atinge uşor cu mâna, pentru a o lua înaintea rugăciunii, şi-i spune grăbit:

— Maestre, ce părere aveţi atunci de dragostea Regelui pentru soţia lui?

Ochii lui Jens Ingemann, pe punctul de a se închide, de parcă rugăciunea ar fi fost o stare temporară de somn care îl cuprinde în fiecare zi şi la aceeaşi oră, se deschid cu anevoie.

— Cred, rosteşte el cu o voce obosită, că este cea mai mare nenorocire care s-a abătut vreodată asupra lui.

Peter Claire pleacă într-un sfârşit din sala de mese, iese pe porţile palatului, merge direct în oraş şi se pierde printre mulţimea de oameni din zona târgului. Nu ştie ce anume speră să găsească printre cizmari, vânzătorii de stridii şi printre ţesători, dar simplul fapt de a se găsi aici, într-o lume din afara palatului Rosenborg, îi aduce întotdeauna o binecunoscută înveselire a spiritului, de parcă ar fi din nou copil şi ar merge călare împreună cu mama lui pentru a vedea târgul de la Woodbridge.

Se opreşte lângă tejgheaua unui meşteşugar care confecţionează funde şi cumpără unele din satin alb, pentru Charlotte. Când le ţine în mână, însă, nu o vede pe Charlotte; mintea lui le împleteşte în părul castaniu al Emiliei şi îşi imaginează parfumul părului ei şi cât de caldă şi gingaşă trebuie să-i fie ceafa, cu fundele mătăsoase atârnându-i pe spate.

Kirsten: din Jurnalul ei

Merg pe o sârmă întinsă deasupra unei prăpăstii: cel puţin aşa îmi văd eu Viaţa. Se va rupe oare sârma? Voi fi azvârlită oare pe stâncile dezonoarei şi nefericirii? Sau, prin vreun miracol, voi continua să rămân în echilibru în lumea mea dintre cer şi pământ?

Succesul Veştii pe care i-am dat-o Regelui (care a părut să nu-i trezească nici cea mai mică urmă de îndoială, ci doar aceeaşi bucurie naivă cu care a întâmpinat toate veştile referitoare la zămislirea fiecăruia dintre numeroşii noştri Copii) mi-a umplut sufletul de atâta uşurare, încât m-a cuprins pe dată o stare de Nepăsare şi am facut ceva ce, vă spun cu mâna pe inimă, ar fi

putut să ducă la Distrugerea mea, dacă circumstanţele mi-ar fi fost potrivnice. Am poruncit să-mi fie adusă o trăsură la uşă şi, înarmată cu o mască de pene şi cu o cravaşă de călărie, am pornit spre locuinţa lui Otto.

Îmi jurasem că n-am să cedez şi n-am să-mi vizitez iubitul în Copenhaga până când întreaga chestiune referitoare la acest Copil nu va fi fost ascunsă adânc sub numeroase Straturi de Minciuni, ca să nu fiu în primejdie de a fi Acuzată de Trădare. Dar în seara aceea senină, după excelenta mea Interpretare ca soţie loială a Regelui, dorinţa mea de a mă împreuna cu Contele a fost atât de mare încât nu am putut să o stăpânesc prin nici un mijloc şi mărturisesc că nu eram cu nimic mai bună decât o Iapă în Călduri, care, la cel dintâi miros al unui armăsar, îi dezvăluie, primitoare, cea de-a două Gură a sa, asemeni unei vulgare orhidee roz stropite de rouă.

Otto era împreună cu un grup de Prieteni apropiaţi şi jucau cărţi. Când i-a fost înmânat mesajul că sosise „Brigitte" şi că îl aştepta, a venit imediat în camera în care îl aşteptam şi mi-a spus:

— Din nefericire, e rândul meu să împart cărţile. Nu pot lipsi din cameră mai mult de trei sau patru minute.

— Păi atunci, i-am spus, dă-i zor, dragul meu Stefan.

M-a înşfăcat de braţ şi m-a înghesuit într-o mică încăpere, în realitate nu mai mare decât o Cămară, şi nu am putut să nu observ marele număr de mături şi găleţi şi mănunchiuri de pene pentru şters praful care se aflau acolo, dar nu am stăruit prea mult asupra lor, pentru că nici nu îmi ridicase bine Otto fusta şi începuse să mă dezmierde, că am şi ajuns la Plăcerea mea.

— Stefan! am ţipat eu. Vai, lasă-mă să mor!

Dar Otto a rostit printre dinţi să nu ţip, ca nu care cumva să fim descoperiţi, şi apoi, în timp ce Jucătorii de Cărţi aşteptau jos, iar minutele treceau, unul după altul, m-a lipit de perete, cum stăteam în picioare, printre toate aceste Unelte de Curăţat, s-a desfăcut la pantaloni şi m-a posedat în felul acesta, cu o grabă şi brutalitate grozavă, în timp ce eu îi biciuiam şalele goale şi el

îmi şoptea „Mai tare, Brigitte, mai tare!", astfel încât totul s-a sfârşit aproape înainte de a începe şi el s-a prăbuşit peste mine, gâfâind. Am simţit cum inima îi bătea nebuneşte lângă a mea. I-am spus:

— Otto, iubitul meu drag, nu ne vom despărţi niciodată.

Când m-am întors la Rosenborg, după ce am poruncit ca trăsura să meargă de câteva ori în cerc, ca să-mi recapăt Calmul, Emilia mi-a spus că Regele fusese în camera mea şi-mi descoperise Lipsa.

Am simţit încă o dată că merg pe Sârma mea şi mi s-a părut că aud vântul cum mă înconjoară şi începe să mişte sârma şi să o balanseze, şi am simţit cum îmi piere culoarea din obraji iar picioarele îmi rămân fără vlagă.

I-am poruncit Emiliei să aducă degrabă apă şi săpun, şi am spălat grăbită orice urmă a lui Otto de pe trupul meu. După aceea, m-am îmbrăcat cu o cămaşă de noapte curată şi m-am băgat în pat.

— Dacă mai vine Regele, i-am spus Emiliei, lasă-l să intre. Am să-i spun că m-am dus să mă plimb pe la ţară, ca să îmi reîmprospătez plămânii cu aer curat. Nu există nici o Lege împotriva respirării aerului răcoros al nopţii.

Nu a venit. Emilia mi-a liniştit Temerile, spunându-mi că Regele părea tulburat şi că ea presupusese că băuse (aşa cum a început să obişnuiască din ce în ce mai mult). Apoi mi-a istorisit nişte poveşti Încântătoare despre răposata ei mamă, Karen, care obişnuia să danseze cu ea pe gheaţă, în timpul iernii, iar vara îi făcea un hamac din mătase, care era întins între doi tei, şi o legăna în acest hamac şi îi cânta.

Mi-am dat seama foarte clar că, în orice privinţă, Mama Emiliei fusese mult mai bună cu fiica ei decât am fost eu vreodată cu Copiii mei obositori, iar constatarea aceasta ar fi putut foarte bine să mă facă să Mă Urăsc aşa cum se întâmplă de obicei atunci când îmi văd propriile defecte. Dar nu m-am supărat, ci doar mi-a părut rău că nu puteam să o întâlnesc pe Karen aceasta moartă şi să o aduc printr-un miracol înapoi la viaţă, ca să se întoarcă în sfârşit la câmpurile cu fructe din Iutlanda, să o arunce

pe îngrozitoarea Magdalena şi să o trimită înapoi de unde venise, cu un roi de albine pe urmele ei.

Dis-de-dimineaţă, am căzut pradă încă o dată unei stări de Spaimă la sosirea neaşteptată şi nesolicitată a Doctorului Sperling. Şi-a adus cu el trusa de Instrumente, la vederea căreia inima oricărei femei s-ar umple de groază, atât de reci şi de crude par acele lucruri.

— Doamnă, mi-a spus el, m-a rugat Regele să vă examinez. Mi-a spus că s-ar putea să fiţi însărcinată.

— S-ar putea? Nu există nici o îndoială în această privinţă, Doctore Sperling. L-am înştiinţat aseară pe Maiestatea Sa că iarna asta am să-i dăruiesc un copil.

Doctorul are nişte ochi mici, căprui, care nu lucesc deloc, ci par mai degrabă fără viaţă, de parcă ar fi nişte simple pietre.

— Prea bine, mi-a spus. Dacă binevoiţi să vă întindeţi pe pat, am să verific atunci cât de avansată este sarcina, ca să ştim data la care trebuie să se nască pruncul.

Preţ de o clipă nu m-am putut mişca, atât mi-era de frică. Dar i-am răspuns cât de repede am putut:

— Nu e nevoie de nici o examinare, Doctore. N-a fost Regele plecat la Numedal până în iulie? Astfel, putem determina foarte exact când anume a fost conceput copilul, şi trebuie doar să mai numărăm nouă luni ca să-i aflăm data naşterii.

— Şi totuşi, a spus Doctorul, trebuie să vă examinez, aşa cum mi s-a poruncit.

Mi-am lăsat privirea să zăbovească asupra Instrumentelor. Prefacându-mă şi mai îngrozită decât eram în realitate, m-am abandonat unui leşin şi m-am prăvălit pe podea.

— Nu! m-am auzit strigând, n-am să mă supun! Îţi jur că de faci asta am să pierd sarcina...

În clipa aceasta a intrat Regele. Văzându-mă leşinată, a alergat la mine, m-a ridicat şi a cerut să-i fie aduse Săruri. Ştiind că totul depindea de momentul acesta, m-am prefacut că zac

inconştientă în braţele lui până când am mirosit Sărurile plimbate pe sub nările mele. După aceea, am deschis ochii, m-am agăţat de soţul meu şi i-am spus:

— Vai, dragul meu Stăpân, ajută-mă. Nu risca viaţa acestui copil dându-i voie doctorului să pună în trupul meu vreun metal rece!

Regele m-a ţinut aproape de el şi mi-a spus:

— Aşadar nu a fost un vis?

— Ce să fie un vis?

— Că ai venit la mine şi mi-ai spus de copil...

— Vai, nu, copilul e cât se poate de real, nu-i deloc o fantasmă sau un vis, dar te rog, te implor, Sire, spune-i doctorului să plece!

M-am agăţat de gâtul Regelui de parcă aş fi fost Copilul lui gingaş şi el Tăticul meu incestuos şi păcătos. Şi astfel ştiu că-l pot determina să facă aproape Orice îmi trece prin minte. La scurt timp, am auzit cum doctorul a ieşit din cameră şi a închis uşa după el.

Aşa că vara continuă cu tot cu canicula şi cu roiurile ei de muşte. Burta începe să mi se umfle ca un balon şi picioarele încep să mă doară. Dacă ar fi fost copilul Regelui, şi nu al iubitului meu, mărturisesc că i-aş cere lui *Herr* Bekker nişte licori mortale care să mă scape de el. Dar, pentru că e al lui Otto, nu pot să-i fac nici un rău. A fost creat într-un moment de Delir şi îmi imaginez că va zbura din mine pe petale fremătânde de boboci de floare.

Gerda (1)

Emilia Tilsen stă în pivniţă, uitându-se la găini.

Se strâng ciorchine în jurul ei şi-şi scot ciocurile prin plasa coteţului. Vede un singur ou ce zace în pământul prăfos. A adus cu ea grăunţe şi un urcior cu apă.

Deschide uşa coteţului, intră şi începe sa împrăştie porumbul, şi îi place să simtă trupşoarele înaripate ce-i ating poalele fustei. Îi aduce aminte de vremea când era copil şi se ducea să caute cu Karen ouăle depuse alandala, pe ici şi colo pe pajiştile şi sub gardurile vii, de bucuria pe care o simţea când le descoperea şi o auzea pe Karen spunându-i:

„Bravo, bombonica mea."

Găinile astea sunt gri-maronii şi pestriţe, cu pene albe la gât. Dau din cap spasmodic, în căutarea boabelor, iar Emilia, odată ce-şi termină treaba, se pregăteşte să plece, când observă că una din găini nu se mişcă, ci stă pur şi simplu în praf şi se uită la ea cu un ochi galben înceţoşat. Emilia se lasă pe vine, ridicându-şi poalele fustei în jurul trupului ca să nu le murdărească, şi se uită cu atenţie la pasăre. Odată, demult, în Iutlanda, Karen a vindecat o găină dându-i să mănânce ouă fierte. A trăit o vreme în casă, şi uneori, pe măsură ce se înzdrăvenea, avea obiceiul să zboare pe masă când familia se pregătea să mănânce. Au numit-o Gerda. Johann a avertizat-o că singura găină pe care voia să o vadă pe masă era cea care fusese deja jumulită şi pârlită.

În amintirea Gerdei, Emilia, fără să stea pe gânduri, ridică găina pestriţă, o aşază sub braţ şi iese cu ea din pivniţă. O duce în odaia ei, nu în camera de lângă cea a lui Kirsten, unde, acum, doarme de cele mai multe ori, ci în cea cu tavan înalt, sărac mobilată, care i-a fost oferită atunci când a sosit la Rosenborg. Aduce o mână de paie curate de la grajduri şi face un cuib pentru găină într-un colţ al încăperii. Faţă de pivniţă, camera este luminoasă şi găina îşi tot întoarce capul spre fereastră, de parcă cerul ar fi un fenomen pe care nici nu ar avea cum să-l înţeleagă. Emilia este atât de impresionată de confuzia găinii, că începe să-i mângâie uşor gâtul.

— Gerda, murmură ea. Gerda...

Apoi se cufundă într-un fel de visare. Este cât se poate de trează şi aude sunetele vocilor undeva, în depărtare, în curte, şi o muscă fără astâmpăr ce se tot izbeşte când de o suprafaţă, când

de alta, prin cameră, dar capul ei se umple pe nesimţite de gânduri la un viitor imaginar.

A devenit soţia muzicianului englez, iar ea şi Peter Claire trăiesc într-o vale înverzită pe care n-a mai văzut-o niciodată. Casa lor e scăldată de lumină. Copiii se agaţă, râzând, de fustele ei şi ea îi ia de mânuţe şi îi duce într-o cameră frumoasă, cu o podea lustruită din lemn, unde Peter Claire şi prietenii lui interpretează o melodie atât de delicată şi de armonioasă, încât copiii devin serioşi şi tăcuţi, şi se aşază pe podea ca să asculte, iar ea li se alătură şi rămân cu toţii nemişcaţi.

Visul acesta este atât de extraordinar, atât de plin de minuni, că Emilia încearcă să-l prelungească. Îşi imaginează că muzica se sfârşeşte şi muzicianul traversează încăperea spre ea şi o îmbrăţişează pe ea şi pe copii. Şi Marcus e acolo! Este puţin mai mare, are poate şase sau şapte ani, şi aduce o roată în încăpere, pe care o întoarce, în joacă, înainte de a fugi înapoi în grădină unde îl aşteaptă poneiul lui murg şi căpăstrul lui împodobit cu clopoţei.

Moartea pare să lipsească din vis. În casa aceea domneşte ordinea şi armonia, şi nu pare să existe vreo teamă că toate aceste lucruri vor dispărea dintr-odată.

„Dar", îşi spune Emilia sieşi, „pe măsură ce visul începe să se destrame, nu este adevărat. Nu este altceva decât o amăgire sentimentală. N-ar trebui să se găsească deloc în mintea ta."

Aşa că se ridică repede şi se duce în parc să caute urzici usturătoare.

Dar acum, noaptea, şi nu numai, în mijlocul unei mese sau al unui joc de cărţi, gândurile ei revin la cele rostite de Peter Claire în pivniţă. A declarat că nutreşte un anume sentiment pentru ea. „Dragoste", a spus el, „e cuvântul care pare să i se potrivească." De ce oare nu a rămas să asculte şi să afle mai multe, să încerce să vadă sau să citească în ochii şi în gesturile lui dacă e sincer? Presupunerea ei, făcută pe loc, că un bărbat atât de frumos trebuie să fie un mincinos, nu a fost oare pripită şi prea nedreaptă? De

ce s-a forţat să fie atât de tăioasă cu el, când toate cuvintele lui au fost curtenitoare şi delicate şi ea a dorit din tot sufletul să le creadă pe toate?

Se dezamăgeşte pe ea însăşi. Nu are nici cea mai mică idee ce comportament să adopte. Este o fată nerecunoscătoare şi neştiutoare, care nu ştie nimic despre lumea bărbaţilor şi a femeilor, afară de lucrurile pe care le-a văzut la casa Tilsen şi aici, la curte. În locurile acestea, minciunile şi intrigile ocupă fiecare colţişor şi consumă până şi aerul din camere, dar, cu siguranţă, lucrurile nu pot să stea aşa în toate căminele din Danemarca. De ce o declaraţie de iubire trebuie să fie *neapărat* falsă? Cum ar putea să mai avanseze orice peţit dacă acesta ar fi un adevăr universal?

Emilia amestecă într-o ceaşcă licoarea ei de urzici. Soarbe o parte din ea cu un pai uscat, aşa cum a văzut-o făcând pe Karen cândva, apoi deschide ciocul găinii şi-i lasă lichidul să i se scurgă pe gât. Repetă procedura migăloasă până când găina a înghiţit aproape un centimetru din poţiunea de urzică din ceaşcă.

— Gerda, murmură ea.

În cele din urmă, Emilia i se confesează lui Kirsten, îi spune despre cele petrecute în pivniţă şi îi povesteşte cum, într-un moment de rătăcire, şi-a permis, în mod prosteşte, să îşi închipuie un viitor minunat alături de maestrul lăutei.

— Ce maestru al lăutei? o întreabă Kirsten, supărată. A fost unul aici ani îndelungaţi, dar era foarte bătrân şi presupun că acum o fi şi murit. Nu te referi, sper, la el, Emilia?

Emilia îl descrie lui Kirsten pe Peter Claire şi vede cum aceasta face ochii mari.

— Ei bine, spune ea, nu am văzut un astfel de model de frumuseţe la Rosenborg, dar, pe de altă parte, nici nu mă mai duc la concerte; sunt prea plictisitoare şi m-am prefacut că îmi place muzica doar când mă curta Regele. Eşti sigură că nu ai visat totul?

— Da, răspunde Emilia. Nu am visat deloc, cu excepţia acelei părţi care nu s-a întâmplat niciodată...

Kirsten se ridică şi se uită pe fereastră. Deja începe să se mişte mai anevoios şi se ţine de burtă, de parcă ar îngreuna-o. Când se întoarce spre Emilia, îi spune:

— Teme-te de frumuseţe, Emilia. Nu am întâlnit o singură persoană frumoasă care să nu fie şi ipocrită. În ceea ce-i priveşte pe englezi, or fi ei renumiţi pentru răceala lor, dar Otto a luptat alături de ei în războaie şi mi-a spus că sunt cei mai necinstiţi desfrânaţi dintre toţi!

— Păi... spune Emilia. Am fost foarte rece cu el...Vă spun că nu i-am dat nici un fel de speranţe şi, cu toate astea...

— Să nu faci nimic, îi spune Kirsten. Dacă te întâlneşti cu el din întâmplare, evită să-l priveşti în ochi. Ar fi de nesuportat dacă ţi-ar frânge inima, pentru că ce altceva ai face atunci decât să mă părăseşti şi să te întorci în Iutlanda?

— Ah, nu, nu m-aş întoarce niciodată în casa tatălui meu, Doamnă.

— Chiar şi aşa, nu pot risca o asemenea catastrofa, Emilia. Am să aflu ce fel de bărbat este muzicianul englez. Am să-i descopăr secretele şi-apoi am să ţi le dezvălui şi ţie, şi vom vedea ce este de făcut.

„Calea spre dezastru"

Nu a sosit nici un fel de argint. Mesagerii trimişi la Numedal nu s-au întors.

Regele Christian stă pe întuneric şi îşi imaginează că poate auzi geamătul adânc din inima preaiubitei lui ţări, asemeni unei nave pe cale să se scufunde cu tot cu echipaj. Iar la orizont începe să se stârnească o furtună şi mai întunecată...

Încearcă să înţeleagă cum de s-a strecurat sărăcia acolo unde n-ar fi trebuit să existe deloc. Se dojeneşte amarnic pentru mania lui de a angaja meşteşugari străini, din dorinţa ca toate lucrurile din Danemarca să fie de cea mai bună calitate, şi nu lucruri de

mântuială. Acum, însă, aceştia sunt cei care devin din ce în ce mai bogaţi, iar cuferele cu aur şi argint danez sunt trimise în Franţa sau în Olanda şi Italia, şi doar o foarte mică parte mai rămâne în ţară.

Cu toate astea, străinii nu poartă toată vina. Când Christian vizitează casele nobilimii daneze, nu vede altceva decât exces, risipă şi lux, toate la un asemenea nivel că-i taie răsuflarea. Oamenii se scobesc între dinţi cu scobitori de argint şi le aruncă în foc când nu mai au nevoie de ele. Încăperile le sunt luminate cu două sute de lumânări. Au lame şi struţi în colivii aurite, pentru propria desfătare. Le dau câinilor carne de lebădă. Soţiile lor au adoptat noua modă franceză a perucilor, iar peruchierii francezi au devenit noii răsfăţaţi ai lumii lor, şi sunt răsplătiţi cu sărutări lascive şi pungi de catifea doldora de daleri. Leagănele pruncilor sunt făcute din abanos...

Toate acestea trebuie să înceteze...

Regele Christian se ridică şi porunceşte servitorilor să aprindă lămpile, apoi se aşază la biroul lui. Ia condeiul şi începe să scrie.

Compune un discurs spectaculos. Noaptea e pe sfârşite când îl termină de scris. Are de gând să convoace o Sesiune Extraordinară a *Risgråd*-ului şi să-i şocheze pe nobilii atât de mulţumiţi de sine cu vehemenţa cuvintelor sale. Va cere ca toţi nobilii să vină la întrunire, dar chiar şi acum, după îndelungatele ore de muncă, în timp ce-şi reciteşte discursul, deja aude în gând scuzele cancelarului:

— Ştiţi prea bine că este vară, Maiestatea Voastră, şi e cam zăpuşeală în Copenhaga. Mulţi dintre consilierii noştri au plecat în Iutlanda, în căutarea aerului mai răcoros...

Christian simte furia în el asemeni unei boli, asemeni unei agonii fizice care trebuie să atingă apogeul şi să răbufnească.

„V-am chemat pe toţi aici", începe discursul, „deoarece am ajuns la disperare. Sunt Regele vostru. Sunt Regele Danemarcei. Dar ce mai este astăzi Danemarca? Unde se află ea? Vă spun, prieteni, că este un tărâm demn de milă. Vă spun că se îndreaptă spre dezastru."

Dar care va fi oare soarta acestor cuvinte? Cine le va auzi şi cine va trece la acţiune? Christian îşi imaginează chipurile consilierilor săi, asemeni unor cartofi trandafirii şi graşi, aflaţi în echilibru pe gulerele lor apretate şi albe ca nişte farfurii. Aceşti bărbaţi, aceia dintre ei care vor catadicsi să vină la întrunire, vor asculta discursul, dar nici cea mai mică urmă de îngrijorare sau de suferinţă nu se va ivi pe feţele lor; generalul lor zâmbet lor condescendent va anunţa liniştit că sunt conştienţi de propria lor putere de nezdruncinat şi că sunt indiferenţi faţă de orice altceva în afara propriului confort şi a propriilor socoteli.

Regele Christian a trebuit dintotdeauna să lupte împotriva nobililor din *Rigsråd* pentru a-şi impune puterea şi voinţa în detrimentul lor, dar, dacă odinioară bătălia aceasta, care începuse cu atâta vreme în urmă, odată cu explozia unei rachete în afara clădirii Tribunalului, îl fascina, acum nu-i mai provoacă decât dureri amare. Adevărul este că bărbaţii aceştia nu-i mai acordă respectul pe care reuşea să-l impună odinioară. Necazurile lui cu Kirsten, imposibil de ascuns de restul lumii, l-au făcut să scadă în ochii lor şi să pară slab.

Sugrumat de conştiinţa acestui fapt, care însemna că impresionantul lui discurs nu va avea nici un efect şi că nu se va rezolva absolut nimic, Regele îşi închipuie cum şi-ar ridica pumnul masiv şi ar lovi în masa consiliului cu atâta putere încât hârtiile aduse cu el ar sări de pe masă, iar un inel masiv din aur, încrustat cu un smarald, scos de unul dintre nobili pentru a-şi uşura degetele de greutatea lui, ar sări şi el în sus şi ar ateriza pe podea. Imediat, nobilul ar începe să-şi caute inelul, în patru labe.

„Lasă-l!" strigă Regele Christian. „Nu ne vom mai umili şi gârbovi ca să căutăm nestemate şi bogăţii! Am devenit o clasă de oameni roabă excesului, şi fiecare dintre noi ar trebui să se încline în faţa lui Dumnezeu, cuprins de ruşine. Dar eu sunt reprezentantul lui Dumnezeu pe pământ, şi vă spun că astăzi vanitatea noastră şi-a trăit traiul şi că zilele ei au apus."

Aici, Regele își trage sufletul. Va avea oare, în sfârșit, atenția consilierilor? Continuă. Îi previne că o Danemarcă slabă nu va mai exista decât ca „un tărâm fără nume, aflat sub controlul Suediei". Îi întreabă:

„Vreți ca Regele vostru să domnească peste un deșert? Acesta este viitorul la care vreți să mă aduceți? Imaginați-vă deșertul acesta. Dacă ar fi să culeg o mână din acest pământ neroditor, ce credeți că aș găsi? Vă spun că aș găsi praful regretelor, nisipul remușcărilor. Și nici o cantitate de lacrimi nu va mai face acest deșert să înflorească și să redevină ceea ce a fost odinioară. Ceea ce a fost cândva va fi dispărut pentru totdeauna!"

Aici face o mică pauză. Oare în sală va fi tăcere? Și dacă în sală s-ar lăsa tăcerea, la ce s-ar gândi nobilii? Christian își îngroapă capul mare în mâini. Știe că discursul lui e condamnat și că nu va fi rostit niciodată. Avea de gând să ceară votarea unei legi împotriva luxului excesiv, dar cum se poate aștepta ca *Rigsråd*-ul să ratifice o astfel de lege când ei știu de indiferența lui Kirsten față de ceea ce ea numește „presupusa sărăcie a Danemarcei", de indiferența ei față de modalitățile în care se găsesc banii necesari pentru hainele și zorzoanele ei, pentru alaiul ei de femei, pentru banchetele și petrecerile ei? Nu va exista niciodată o astfel de lege atâta timp cât Kirsten rămâne la Rosenborg, și acesta este crudul adevăr.

Regele se ridică, obosit. Observă că răsăritul, vizibil de la fereastra lui, este liniștit și încântător. Natura nu are habar de dezonoarea unei țări.

Îl cheamă pe Peter Claire, care încă își mai alungă somnul de pe genele ochilor săi albaștri.

Muzicianului i se poruncește să cânte ceva liniștitor și Regele se pomenește întrebându-l pe tânărul englez dacă ar trebui să concedieze toți muzicienii străini și să-i înlocuiască cu unii danezi.

Peter Claire îl privește alarmat, dar apoi își recapătă calmul și spune:

— Aţi economisi bani prin această măsură, Maiestatea Voastră, dar nu cred că veţi fi mulţumit de rezultat. Complexitatea încântătoare a muzicii create de această orchestră rezidă, sunt convins de aceasta, în varietatea originilor noastre.

Regele se întinde în pat. Deja se simte mai calm la auzul muzicii şi avându-l alături pe îngerul său, iar, după o vreme, adoarme.

Când se trezeşte, i se spune că medicul său, Doctorul Sperling, doreşte să-l vadă. I se aduce pâine şi smântână, dar n-are poftă de mâncare, aşa că le trimite înapoi.

Doreşte să se afle afară, la aer curat, şi-i porunceşte medicului să se plimbe cu el prin parc, unde ziua este în continuare frumoasă şi trandafirii lui preferaţi sunt în floare.

Doctorul Sperling are o expresie severă pe chip, dar, în acelaşi timp, pare să încerce să ascundă un zâmbet secret în timp ce-i spune:

— Sire, sunt foarte nefericit că trebuie să vă deranjez cu această chestiune, dar mi-a chinuit atât de mult conştiinţa încât nu pot să o las deoparte şi astfel consider că trebuie să vă vorbesc...

— Atunci vorbiţi-mi, Doctore.

— Este o chestiune care se referă la soţia dumneavoastră...

— Dacă se referă la Kirsten, spune Regele, atunci fără îndoială că trebuie să aud despre ce e vorba.

Continuă să meargă. Parfumul trandafirilor îi aminteşte lui Christian de mama lui, căreia, atunci când era tânără, îi plăcea să aibă întotdeauna un vas cu trandafiri în dormitor.

Mersul doctorului e din ce în ce mai lent şi mai şovăielnic şi, în timp ce vorbeşte, îşi stăpâneşte zâmbetul, încercând să-l facă să dispară:

— Sire, trebuie să vă dezvălui că atunci când am vizitat-o pe Lady Kirsten... deşi nu a vrut să se supună examinării mele...

— Da?

— Ei bine, Maiestate... deoarece s-a prăbuşit pe podea şi era îmbrăcată doar cu cămaşa-i subţire de noapte, am putut să fac...

— Să faci ce?

— Să fac nişte observaţii anatomice, şi am putut vedea foarte clar... sau cel puţin aşa mi s-a părut... că sarcina se vedea deja foarte bine. Iar de acest lucru sunt foarte sigur, nici o sarcină nu se vede clar în felul acesta decât după circa trei luni, şi astfel am ajuns la concluzia...

Regele nu spune absolut nimic, doar merge mai departe, cu paşii lui mari, astfel încât Sperling trebuie să accelereze ritmul într-un fel de alergătură pentru a ţine pasul cu el.

Au ieşit din grădina de trandafiri şi au ajuns într-o alee umbrită de tei, mergând sub umbra lor, unde aerul e răcoros. Regele nu se uită la Doctorul Sperling, ci la tei, cercetându-i parcă de semne de slăbiciune sau de uscăciune. Când ajung la capătul aleii, se întoarce spre Doctor şi-i spune:

— Mulţumesc foarte mult, Doctore Sperling.

Doctorul deschide gura pentru a explica amănunţit ce observase în legătură cu sarcina lui Kirsten, dar Regele îl întrerupe cu un gest al mâinii.

— Vă mulţumesc pentru observaţii, îi mai spune o dată.

Sperling pare nedumerit (aproape dezamăgit, de parcă ar fi fost lipsit de şansa de a recita un poem pe care l-a învăţat pe dinafară) dar nu are de ales şi trebuie să se încline şi să se retragă.

Christian aşteaptă până când doctorul se face nevăzut, apoi se aşază pe o bancă din piatră aflată între doi lei sculptaţi. Îşi mângâie şuviţa de păr. Se uită înapoi, prin parc şi înspre preaiubitul său palat, micul lui Rosenborg, construit pentru Kirsten, în cinstea iubirii lui pentru ea, şi ochii i se umplu de lacrimi. Nu e nevoie să întrebe cine e iubitul lui Kirsten. Ştie deja. A văzut-o dansând la Werden cu Contele Otto Ludwig, în timpul războaielor. A văzut încântarea de pe chipul ei şi asta era tot ce trebuia să vadă. La început plânge în tăcere, apoi simte cum întregul său trup dă naştere unui urlet îngrozitor, un urlet pe care pare să-l fi auzit în el însuşi de zile bune şi de săptămâni întregi, şi care în sfârşit se face auzit.

Este departe de palat şi nu-l aude nimeni. Încearcă să şi şteargă lacrimile cu şuviţa lui sfântă de păr, dar lacrimile sunt din ce în ce mai abundente, iar părul a început să i se răsească. Îşi aduce aminte de discursul lui, rămas pe birou. În mintea lui, îl înfăşoară cu o fundă neagră şi-l pune în străfundurile prăfuite ale unui sertar pe care rareori îl deschide.

Gerda (2)

Peter Claire se aşază ca să le scrie o scrisoare tatălui său şi lui Charlotte, desface pachetul în care se aflau fundele albe şi le priveşte. Una dintre ele, cea mai scumpă, are prin ea un fir aurit.

Din clipa în care ia fundele în mână, îşi dă seama că nu i le va trimite lui Charlotte. Le aranjează cu grijă înapoi în pachet şi le împachetează la loc, apoi îl leagă. S-a hotărât că panglicile albe şi aurii vor fi mesagerii lui către Emilia.

Îi scrie un bilet simplu:

Dragă mea Domnişoară Tilsen
Acestea sunt culorile iubirii mele.
Spune-mi când ne-am putea plimba împreună în parc.
Al dumitale foarte sincer,
Peter Claire, Muzician.

Ştie unde este camera ei, la cel mai înalt etaj al palatului, şi are de gând doar să lase pachetul cu biletul la uşa ei, sosind şi plecând când ştie că ea nu este acolo.

Aproape întotdeauna, după-amiaza târziu este plecată să o viziteze pe Kirsten. Le-a zărit din când în când pe cele două femei, ţesând la goblenul lor în grădină, sau aşezate la o masă în aer liber, jucând table sau cărţi, sau cocoţate, în aceste ultime zile de vară, în faţa vreunui şevalet, încercând să picteze flori.

Pictatul florilor îl impresionează atât de mult încât de abia poate suporta să se gândească la asta.

Alege o zi în care stau amândouă în faţa şevaletelor şi se încruntă din pricina dificultăţii muncii lor şi urcă treptele care duc spre coridorul Emiliei. Îl străbate pe vârfuri, sperând că nu-l va vedea nimeni, şi se opreşte în faţa uşii ei. Nu aude nici o voce, nici un sunet, afară de un câine care latră în curte şi de câţiva porumbei care tot fâlfâie din aripi de la o turlă la alta, în timp ce soarele începe să-şi piardă din strălucire şi să coboare spre turnul de vest al palatului.

E pe punctul de a lăsa pachetelul cu funde în faţa uşii Emiliei, când aude un alt zgomot, pe care ceasurile lungi petrecute în pivniţă îl ajută să-l identifice cu uşurinţă: este zgomotul unei găini ce se aude din interiorul camerei.

Se hotărăşte că a greşit camera, dar, cum nu ştie dacă Emilia s-ar putea să stea în camera din stânga sau din dreapta acesteia, Peter Claire bate într-o doară la uşă. Nu obţine nici un răspuns, (doar o continuare a cotcodăcelii găinii, sunet care lui i s-a părut întotdeauna ca şi când păsările acestea ar fi tot timpul pe punctul de a adormi liniştite) aşa că deschide uşa şi intră.

Camera este simplă şi sărac mobilată, foarte asemănătoare cu odaia lui, la fel de puţin mobilată, de deasupra grajdurilor. Dar, de uşa şifonierului atârnă o rochie cenuşie pe care o recunoaşte dintre rochiile Emiliei, iar pe măsuţa de toaletă se află acele mici articole ale cochetăriei pe care orice tânără fată doreşte să le deţină: o oglindă din argint şi o perie, o bucată de săpun spaniol, o sticlă de parfum din flori de portocal şi o tipsie din porţelan în care se află două sau trei brăţări din argint şi câteva broşe.

Pe patul îngust şi ordonat de află o mică pernă din catifea iar Peter Claire observă că pe ea stă, ca într-un cuib, o găină pestriţă care clipeşte nervos, uitându-se la el. În colţul îndepărtat al camerei observă o grămăjoară de paie curate şi un vas cu apă. Câteva pene albe de găină murdăresc podeaua, de parcă ar fi un puf de scaieţi împrăştiat de vânt.

Închizând uşa în urma lui, Peter Claire îşi îngăduie acum timpul necesar să privească locul în care Emilia doarme şi visează, unde-şi petrece clipele intime, unde se îmbracă şi se spală. Rămâne absolut nemişcat.

Prezenţa găinii, deşi îl face să zâmbească, contribuie doar la sporirea unui sentiment de fermecare din interiorul lui. În după-amiaza aceasta târzie încăperea este caldă, şi Peter Claire nu are nici cea mai mică dorinţă de a părăsi locul în care se află. Aerul acesta din încăpere, consolarea oferită de umbra rochiei gri, liniştea măsuţei de toaletă şi muzica deloc melodioasă a găinii par să adăpostească elementul acela (care nu are nici substanţă, nici formă concretă) după care mintea omenească tânjeşte neîncetat şi pe care îl găseşte atât de rar: fericirea.

Peter Claire nu ştie de cât timp stă în camera Emiliei. Într-un sfârşit, se sileşte să plece, lasă panglicile cadou în faţa uşii şi se întoarce în cealaltă lume, unde ziua se apropie de un sfârşit zgomotos şi apusul se aşterne încet, iar bucătarii palatului pregătesc cina.

În noaptea aceea, Emilia nu se întoarce în camera ei. Kirsten este neliniştită şi îi este rău, şi vrea ca Emilia să doarmă lângă ea, în camera de alături. Dis-de-dimineaţă, o trezesc ţipetele lui Kirsten, născute din coşmarurile pe care Kirsten le numeşte „cele mai îngrozitoare pe care le-am avut vreodată".

Îi porunceşte Emiliei să-i prepare un vomitiv.

— Prin mijlocul ăsta îngrozitor, îi spune ea, o să înlăturăm spaimele din mine.

Emilia amestecă prafurile după cum i s-a indicat şi, în timp ce Kirsten icneşte în vasul pe care i-l ţine, Kirsten se agaţă de braţul ei şi plânge.

— Ah, simte şi tu mirosul fricii! strigă ea. Ia-l de aici, Emilia! Sunt otrăvită de frică!

Noaptea este lungă. Când soarele începe să apară la ferestrele lui Kirsten, pe Emilia o doare capul. Văzând că stăpâna ei s-a

cufundat în sfârşit într-un somn liniştit, în timp ce Johanna, Femeia Capului, intră să aranjeze pieptenii şi clamele pentru coafura lui Kirsten şi să prepare albul de plumb pentru obrajii palizi ai acesteia, Emilia evadează în liniştea din camera ei cu tavan înalt, şi se refugiază în sarcina ei de fiecare dimineaţă, dându-i Gerdei poţiunea de urzică.

În timp ce se ocupă de Gerda, pachetul nedesfacut cu panglici şi biletul necitit o aşteaptă pe măsuţa de toaletă.

Dar, în cele din urmă, se întoarce spre ele. Observă pentru a doua oară că Peter Claire are un scris frumos. Iar biletul ascunde, sub aparenta lui simplitate, o pasiune care Emiliei i se pare înrobitoare.

Când descoperă fundele albe şi aurii, inima începe să-i bată cu putere. Încet, apucă oglinda de argint şi, după ce o atârnă pe perete, se uită la propria-i reflecţie. În clipa aceasta ştie că *ceva s-a întâmplat.* Începe să-şi împletească în părul castaniu panglicile albe, acum punându-le, acum scoţându-le.

Scrisoare de la Contesa O'Fingal către Peter Claire

Dragul meu Peter,

Am aflat de la tatăl tău că te afli la curtea daneză.

Cât de minunat trebuie să ţi se pară acolo, în comparaţie cu şederea ta la Cloyne. Presupun că tot ceea ce s-a petrecut între noi a fost umbrit de toate experienţele tale de acolo, dar tot mă trezesc întrebându-mă dacă te mai gândeşti vreodată la mine, aşa cum fac eu. Ştii prea bine că noi, femeile, suntem atât de ahtiate după amintiri; declar că mergem de-a-ndoaselea prin viaţă, întoarse tot timpul cu chipurile spre trecut.

O anume după-amiază, în special, va rămâne întotdeauna în amintirile mele.

Era o zi senină şi ne plimbam pe plajă cu Luca şi Giulietta, şi am găsit o mulţime de scoici trandafirii, ca degeţele unor bebeluşi, aduse de flux.

Şi atunci, Giulietta şi cu tine aţi luat-o la goană prin nisip, cu cercul ei, fiecare cu câte un băţ, şi fugeaţi mai departe, şi cercul se rostogolea înaintea voastră din ce în ce mai repede, dar tot continuaţi să-l învârtiţi şi el tot nu se înclina şi nu cădea, iar voi eraţi ca nişte spirite înaripate ale vântului, blonde şi brunete, proiectate pe cerul albastru.

Acum trebuie să-ţi povestesc ce s-a petrecut după plecarea ta.

Soţul meu a început să se îndrepte spre moarte. Şi a fost o moarte aşa cum nu aş dori să mai văd vreodată în viaţa mea.

Johnnie O'Fingal a murit încetul cu încetul. Zi după zi, Moartea îşi încleşta şi mai mult strânsoarea asupra vocii lui şi a început să i-o sugrume, astfel încât, pentru a putea să rostească şi cel mai mic cuvânt sau să scoată cel mai slab sunet, soţul meu trebuia să îşi adune toate puterile, iar ochii păreau să-i iasă din orbite, pe sub pleoapele (în aşa măsură încât Vincenzo nu se putea apropia de tatăl lui fără spaima că un ochi va ieşi din orbite şi va atârna suspendat de obraz) iar faţa îi devenea în întregime stacojie de la sângele care i se ridica la cap de atâta încordare.

Şi nu era numai faptul că începuse să piardă abilitatea de a vorbi. Această strangulare prelungită a coardelor sale vocale era însoţită de o durere vie ca focul.

— Ajută-mă! încerca el să spună. Ajută-mă!

Dar nu i se putea da nici un ajutor. Nimic, în afară de laudanum, acest eter mortal, şi nimic altceva. Iar Doctorul McLafferty îmi spunea:

— Ce altceva auzim, în decursul drumului vieţii noastre, Contesă, dacă nu acest etern şi mereu repetat strigăt de „Ajută-mă, ajută-mă"?

Nu ştiam când va sosi moartea.

Maria, care cred că îşi iubea tatăl cel mai mult — Dulcea lui Mary — se agăţa de mine şi striga:

— Vai, Mamă, cât de dureros este!

Şi îşi spunea rugăciunile cu voce tare, împreună cu Giulietta.

Dar băieții, mai ales atunci când vocea lui Johnnie era deja consumată și distrusă, iar răsuflarea din corpul lui părea să fie la fel cu cea a unei vrăbii, iar el stătea întins în tăcere în pat și gâfâia, încercând să respire dulcele aer, nu încetau să mă întrebe:

— De ce i s-a întâmplat așa ceva, Mamă?

Iar eu le răspundeam că nu știu.

— Așa trebuie să fie viața unui om? mă mai întrebau ei, plângând.

Iar eu le spuneam că nu știu.

Este înmormântat la Cloyne.

Mi-aduc aminte ce mi-a spus cândva tatăl meu:

„Francesca, nu trebuie să împiedici un om care a văzut paradisul să se întoarcă acolo."

Mă rog ca el să fie acolo.

Acum sunt singură cu copiii aici. Moșia îi va reveni lui Vincenzo la majorat, dar până atunci am să locuiesc în casa aceasta și am suficienți bani să pun lucrurile în ordine pentru fermele și căsuțele chiriașilor. Iar oamenii din Cloyne sunt foarte buni cu noi și rareori sunt singură.

Dar mă simt nevoită să-ți spun ce s-a întâmplat în casa asta și să te întreb, Mai porți încă cercelul pe care ți l-am dăruit?

Oriunde ai fi, Peter Claire, să știi că te-am iubit cu pasiune. Bănuiesc că nu prea vrei să auzi așa ceva și că eu încă privesc în urmă, așa cum suntem noi, femeile, predispuse să facem. Dar pentru cusurul acesta, îți cer iertare.

Francesca, Contesă O'Fingal.

Firișoare purpurii

Johann Tilsen observă că în vara aceasta, în Iutlanda, muștele și insectele par să fie mai veninoase ca întotdeauna. Are gâtul umflat și înroșit acolo unde un tăun i-a înțepat un vas de sânge;

noaptea, bâzâitul infernal al ţânţarilor pare să facă parte dintr-un sentiment prevestitor pe care nu şi-l poate explica.

Se trezeşte apărându-şi faţa cu mâinile, pe locul îngust din pat care mai rămânea neacoperit de corpul voluptuos al Magdalenei. Ţânţarii i se înfruptă din coate, acolo unde mânecile cămăşii de noapte i s-au ridicat până la umeri. Unge cu oţet umflăturile pe care le lasă în urma lor (de o culoare trandafirie şi galbenă, asemeni unei căpşuni înainte de a se coace), dar, cu toate astea, mâncărimea este insuportabilă. Şi, în timp ce inspectează lăditele cu coacăze negre care trebuie trimise la Boller, o viespe îl înţeapă în buză.

Înţepătura asta este umilinţa care pune capac la toate celelalte, pentru că ştie că îl urâţeşte. Îi spune Magdalenei:

— Sunt persecutat! Dumnezeu îmi trimite suferinţe din ceruri.

Dar Magdalena nu e o femeie sentimentală, şi nici superstiţioasă.

— Ce copil poţi să fii, Johann! îi spune. Nimic altceva decât un copil, cu toate nevoile şi văicărelile tale.

Singurul loc unde nu vin insectele este malul lacului. În după-amiezile fierbinţi, băieţii, Ingmar şi Wilhelm, Boris şi Matti, înoată acolo, iar Magdalena stă într-un umbrar pe care Johann l-a construit pentru ea din lemn şi papură, şi-i priveşte zâmbind în sinea ei, imaginându-şi lucrurile pe care are să-i înveţe într-o bună zi, în secret.

Marcus vine şi el la lac, dar nu înoată şi Magdalena nu se uită la el, iar el nu se uită la Magdalena. Îşi petrece tot timpul uitându-se pe fundul lacului.

Câteodată, Marcus prinde cu mâinile plevuşti şi le studiază corpurile argintii preţ de câteva clipe, înainte de a le arunca înapoi în apă. Vede broaşte şi un şarpe negru de apă, pe care încearcă să-l prindă. Şarpele îl fascinează, de parcă ar fi un mesager ca cel trimis din Copenhaga. Îşi imaginează cum ar aluneca şarpele acesta subţire

până în spaţiul dintre sânii Magdalenei şi ar muşca-o de burtă. Lui Marcus Tilsen i se pare că toate creaturile lacului ar încerca să-i vorbească şi să-i îndeplinească poruncile. Le numără şi le şopteşte cu o voce pe care nimeni altcineva nu o poate auzi.

Apoi, într-o după-amiază, în timp ce Ingmar şi ceilalţi băieţi înoată undeva departe, spre o mică insulă, unde crengile sălciilor aplecate spre apă formează un fel de peşteră întunecoasă, şi, în timp ce Marcus cântă unui grup de mormoloci, imaginându-şi că sunt un mănunchi de note muzicale, Magdalena ţipă pe neaşteptate. Trupul ei, ascuns sub umbrar, devine rigid, apoi moale ca o cârpă. Pe chip i se citeşte o expresie de uimire.

Marcus se holbează la ea. Speră ca în câteva clipe să nu se mai mişte deloc. Emilia i-a spus cu mult timp în urmă că oamenii pot muri într-o clipită, în timpul de care ai nevoie să numeri până la unu sau până la doi. După aceea, nu se mai poate face nimic decât să sapi o groapă în pământ şi să-i aşezi în ea. Marcus se gândeşte că groapa pe care ar săpa-o cineva pentru Magdalena ar fi foarte mare şi adâncă. Ar fi îngrozitor să mai rămână pe dinafară bucăţele din Magdalena, o mână sau o bucată de fustă, încă vizibile după ce a fost îngropată. Dar pământul câmpurilor cu fructe este unul moale, şi nu ar fi atât de dificil să sapi acolo, iar anul viitor ar putea fi plantate agrişe deasupra ei şi nimeni nu şi-ar mai aduce aminte unde este sau că a existat vreodată.

Magdalena îl strigă, dar el nu aude. Se întoarce şi se uită spre lac, şi vede că fraţii lui au ajuns la insulă şi încep să iasă din apă, printre peşterile create de sălcii. Nici ei nu au auzit strigătele ei. Faţa îi e deja de un roşu aprins şi se ţine strâns de burtă şi ţipă din nou. Nu mai stă pe scăunelul ei, ci s-a întins pe podeaua umbrarului, printre papură. Picioarele i se zbat.

— Marcus! ţipă ea. *Marcus!*

Acum, se gândeşte el, dacă aş avea un şarpe negru, l-aş duce acolo, mângâindu-l pe cap, şi l-aş pune pe ea, iar şarpele ar dispărea sub hainele ei, asemeni unei dâre de funingine udă, şi-apoi,

într-o clipă, cu siguranţă *s-ar opri din ţipat şi ar tăcea*, aşa cum îmi spune mie adeseori să fac, în timp ce-mi pune hamurile, sau când îl azvârle pe Otto afară din casă, în noaptea rece...

— MARCUS!

Papura pe care stă s-a udat, aşa cum se întâmplă deseori cu pătuţul lui pe întuneric, sau pe lumină, atunci când stă acolo în chingile lui care scârţâie şi ţipă.

— MARCUS!

Se uită din nou înspre insulă, dar nu-l mai poate vedea pe nici unul dintre fraţii lui. Au dispărut cu toţii printre copaci. Începe să numere. Unu, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt, nouă... Uneori poate că durează mai mult să mori şi probabil că încă mai poţi să urinezi pe papură şi să ţipi chiar înainte de a muri. Zece, unsprezece, doisprezece, treisprezece, paisprezece, cincisprezece... Dar acum, pe papura udă, cu picioarele ridicate în sus şi cu faţa care i s-a făcut stacojie, cu ochii umflaţi reduşi doar la nişte despicături, arată atât de oribil, că Marcus nu mai poate suporta să se uite la ea.

Iese din vadul lacului, împrăştiind apa în toate părţile, şi o ia la fugă. Fuge direct pe lângă umbrar fără să se uite la Magdalena. Chiar şi desculţ, poate fugi repede pentru că e uşor ca un fulg.

Se ascunde la grajduri.

Capul i se umple de numere.

Poneiul murg goneşte muştele cu şfichiuieli de coadă, iar Marcus se rezemă de gâtul lui. Paiele îi înţeapă picioarele desculţe.

Mirosul grajdurilor e atât de grozav, încât Marcus îşi doreşte să poată dormi aici în loc de în camera lui, unde pereţii sunt mereu întunecaţi pe la colţuri iar duhoarea de lână umedă a patului îl face să-şi dorească să zboare pe fereastră şi să fie alături de bufniţe, sub cerul cu stele şi lună...

Când se trezeşte, ştie că orice se întâmpla cu Magdalena trebuie să se fi terminat, pentru că are sentimentul că ceva s-a sfârşit. Poate Johann a ajuns la lac, iar Ingmar şi Wilhelm sapă deja o

groapă în pământul moale şi o aşază pe Magdalena în ea, fără să iasă sau să se vadă nimic din ea? Poate că atunci când Magdalena o să fie moartă şi îngropată n-or să mai fie nici un fel de chingi, şi Otto va dormi cu el în pătuţ, iar Emilia se va întoarce acasă?

Încet, trecând de la un copac la altul, de la un gard viu la altul, Marcus îşi croieşte drum înapoi spre lac. Nu face nici un zgomot pe poteca acoperită cu muşchi, şi stă lângă umbrar, asemeni unei fantome pe care nu o vede nimeni.

Magdalena nu mai e în umbrar, unde papura luceşte de sânge. Merge spre lac. De-o parte o sprijină Johann, iar de cealaltă, o femeie bătrână pe care Marcus n-a mai văzut-o niciodată. Cei doi o ţin pe picioare. Are fustele înnodate în jurul taliei, iar fundul şi picioarele-i sunt dezgolite şi pline de sânge.

O conduc spre apă. Când apa clipoceşte pentru prima dată în jurul său, lasă să-i scape un fel de geamăt.

Pe măsură ce soarele începe să dogorească deasupra stejarilor şi pinilor din spatele lui, Marcus se înghesuie în umbra chioşcului. Încearcă să se facă micuţ ca o libelulă.

De-acum, apa e adâncă şi-i ascunde picioarele Magdalenei, iar Johann şi baba o lasă uşor în apă, până când ajunge să stea pe vine, iar Marcus vede cum se screme, de parcă şi-ar fi facut nevoile chiar acolo, unde le place broaştelor şi plevuştilor să se joace. Se agaţă de ajutoarele sale în timp ce bătrâna întinde mâna pe sub apă şi deodată începe să-şi încordeze puterile, tot trăgând şi smucind, de parcă ar încerca să scoată vreun rahat enorm sau cine ştie ce alt lucru din Magdalena, iar Magdalena ţipă din nou, aşa cum ţipase prima oară în umbrar.

Nu a murit. Râde şi plânge în acelaşi timp. Apoi, se lasă pe spate în apă şi începe să plutească, iar Johann şi femeia îi spală picioarele şi pântecul, şi locul dintre picioare de unde a ieşit lucrul acela. Şi se vede că toţi trei sunt fericiţi acum, fericiţi acolo, în apele lacului, în timp ce apune soarele iar fustele Magdalenei se desfac din legătura lor şi alunecă umflate pe suprafaţa apei. Johann

o sărută cu buzele-i încă umflate de la înțepătura de viespe, iar cotoroanța râde ca un cristei-de-baltă.

Libelulele pot scoate un bâzâit cu aripile lor dantelate sau pot fi atât de tăcute și de transparente, că nimeni nu le vede sau aude. Așa e Marcus acum, când Magdalena, Johann și bătrâna se întorc la umbrar. Pe papură, în colțul unde aceasta e încă verde și nepătată de sânge, stă întins un ghemotoc învelit în niște pânză verde. Marcus nu-l observase mai devreme, dar acum femeia îl ridică și îl leagănă în brațe, iar Johann și Magdalena se apleacă deasupra lui.

— Nani, nani, spune Johann.

— Nani, nani, spune și Magdalena.

După ce-au plecat, când soarele e doar o fâșie roșiatică iar peste lac se ridică un val de ceață care înconjoară insula, Marcus, băiatul-libelulă se ivește din umbră și se furișează pe malul lacului. Pantofii lui se află pe mal și sunt uzi, iar în jurul lor, pe pământ, sunt urme de sânge.

Încet și cu mare grijă, înaintează cu greutate prin apă, căutând cu mâna printre tulpinile de rogoz pe măsură ce avansează.

Apoi zărește ceea ce căuta. Ceva asemeni unei rădăcini, un mănunchi de firișoare stacojii sub apă, care se ridică spre suprafața lacului. Iar la suprafață se găsește lucrul în sine, asemeni unei ciuperci însângerate, lucrul care a ieșit din trupul Magdalenei. Plutește și se leagănă asemeni unui nufăr uriaș, și de jur-împrejurul lui peștișori minusculi ciugulesc și se hrănesc frenetic cu el. Chiar în timp ce Marcus privește, lucrul începe să se rupă în bucățele și să se destrame.

Vrea să se întoarcă la grajduri, ca să mângâie poneiul murg și să adoarmă din nou sprijinit de grumazul lui. Dar nu se poate clinti. Încearcă să numere, dar nu-i vine în minte nici un număr. În schimb, se gândește, voi vedea lucrul ăsta în coșmarurile mele. Pentru totdeauna, am să văd mereu lucrul ăsta în visele mele.

Kirsten: din Jurnalul ei

Cât de mult pot să urăsc şi să detest Concertele!

Ani în şir, pe vremea când eram încă îndrăgostită de Rege şi ascultătoare faţă de el în toate privinţele, şi încercam întotdeauna să-i fac pe plac, am îndurat aceste Suplicii cât de bine şi de elegant am putut. Acum însă, cu excepţia Situaţiilor Oficiale, când prezenţa mea este Absolut Necesară, nu mă duc de bunăvoie să ascult Orchestra Regală.

Când Regele a născocit modalitatea aceasta ingenioasă de a-i trimite pe Muzicieni să cânte în pivniţă (şi de a permite muzicii lor să ajungă până la noi doar prin intermediul ţevilor şi tuburilor) m-am tăvălit pe jos de bucurie şi i-am spus că această Invenţie e la fel de grozavă ca cea a toaletelor portabile.

Vinerea trecută, însă, m-am forţat să asist la un Concert ţinut în Pavilion. Nu ştiu ce anume s-a cântat. Ariile aveau ceva melancolic şi foarte englezesc, fiecare dintre ele. Dar, pe de altă parte, eu nu eram atentă la muzică. Mă aflam acolo ca să-l observ pe maestrul lăutei.

Emilia era şi ea cu mine. M-am aşezat lângă Rege, dar el s-a ridicat de cum m-a văzut şi Spectacolul a continuat fără el.

Emilia stătea de cealaltă parte a mea şi, cu toate că a rămas cât de calmă a putut, eu, care o cunoşteam bine, puteam să-mi dau seama că — la vederea lui Peter Claire — trecea printr-un chin constant, printr-o Agitaţie continuă a sufletului. Iar aici trebuie să recunosc că îi înţeleg pe deplin starea de nelinişte, deoarece Peter Claire, acest Muzician care pretinde că o iubeşte pe Emilia, este, fără îndoială, unul din cei mai Încântători bărbaţi pe care i-am văzut vreodată. Aş fi cât se poate de fericită să-l primesc în patul meu. Ba chiar, numai gândul la Otto, la puful fin de pe burta lui, la blăniţa blondă de pe pieptul lui, numai amintirea Membrului său mătăsos şi a limbii sale desăvârşite m-a împiedicat să nu cad într-o stare de Visare pentru această persoană şi să încep să născocesc planuri pentru a-l atrage în camera mea. Am o slăbiciune pentru părul blond. Nici nu ştiu de ce

m-am căsătorit cu acest Rege oacheş şi ursuz, poate doar pentru că în tinereţe mi se părea un lucru Extraordinar să mă mărit cu un Rege. Acum însă, tânjesc după bărbaţi cu fiinţa pârguită de razele soarelui şi care par să aibă parcă cerul în ochii lor albaştri. Iar Muzicianul este tocmai un astfel de bărbat...

— Emilia, Emilia, i-am spus eu în timp ce ne întorceam la Palat, vai, păzeşte-te de această persoană! Promite-mi că n-ai să faci nimic, că n-ai să spui sau să Stabileşti nimic, că n-ai să fii de acord cu nici o întâlnire de orice fel până când nu demarez eu Investigaţiile mele.

— Investigaţii? m-a întrebat Emilia.

— Păi, bineînţeles! Pentru că niciodată în viaţa mea nu am întâlnit un bărbat atât de frumos care să nu aibă trei sau patru Idile în acelaşi timp. Şi, din nefericire, se prea poate ca acest lucru să fie adevărat şi în cazul Muzicianului tău. Chiar vrei să fii cea de-a Cincea Amantă neînsemnată în cadrul unei vieţi aglomerate şi pline de înşelăciune?

Emilia m-a privit ca trăsnită, în timp ce ne croiam drum spre Grădina de Trandafiri, dar eu am luat-o de mână şi i-am spus, cu blândeţe:

— Emilia, draga mea, mă gândesc numai la tine. Cum poate cineva să distingă între Sinceritatea Deplină şi ceea ce este Fals? Un astfel de bărbat, de care femeile se îndrăgostesc la prima vedere, trebuie să fie foarte versat în ale discursurilor amoroase şi poemelor de dragoste.

Emilia a încuviinţat din cap, plină de tristeţe. Când ne-am aflat din nou în apartamentele mele, am asigurat-o că voi fi avocatul ei şi voi interveni pe lângă Rege în favoarea ei.

— Până la sfârşitul iernii poate că vei fi mireasă! i-am spus eu.

Iar Emilia mi-a zâmbit şi mi-a spus că sunt foarte bună.

Nu sunt deloc bună. Am minţit în legătură cu intervenţia mea.

Adevărul în această chestiune e următorul: dacă pretendentul Emiliei se dovedeşte să fie demn de ea şi să o iubească nespus, n-aş putea şi nu i-aş da voie să plece.

Căci am ajuns să cred, în viaţa mea plină de teamă, petrecută pe Sârma întinsă de deasupra prăpastiei, că Emilia Tilsen este singura persoană care mă ţine la suprafaţă. Pot să suport până şi absenţa lui Otto dacă sunt împreună cu Emilia. Şi asta pentru că vocea ei mă calmează, desenele ei cu flori mă impresionează, şiretlicurile ei de la jocurile de cărţi mă distrează, şi simpla ei prezenţă în încăpere îmi trezeşte sentimente de afecţiune, ceva ce nu am mai simţit pentru nimeni de când eram mică, când mi-a fost dăruit un căţel alb numit Snowdrop[1] pe care-l purtam prin toată casa, în braţele mele slăbănoage.

Cum aş putea să renunţ vreodată la Emilia?

Cum aş putea să îndur să revin la fosta mea stare de Singurătate printre Femeile mele mâniate şi cu inimi de piatră?

Chiar va trebui să asist singură la venirea toamnei şi să trec singură prin periculoasa Lăuzie?

Să suport eu iarna fără să aud vocea Emiliei în încăperea mea sau fără să-i văd dulcele chip? Şi să ştiu din nou, în timp ce vântul suflă afară dinspre nord, iar zăpada se aşterne pe prag, că sunt Urâtă şi Detestată, aşa cum am fost mereu Urâtă şi Detestată în lumea asta geloasă?

Nu, n-am să îndur aşa ceva. N-am să permit să mi se întâmple aşa ceva!

Investigaţia mea a avansat cât de cât...

După ce spionul meu credincios, James Arbitrul, a aflat pentru mine care este camera muzicianului, am aşteptat până când am fost sigură că orchestra începuse una dintre Repetiţiile melodiilor plictisitoare cu Jens Ingemann, şi apoi am pornit, plină de îndrăzneală, în aripa unde se găsesc grajdurile, fără să mă opresc vreo clipă ca să mă uit în dreapta şi-n stânga, ci doar Mergând mai departe, aşa cum Eu, Consoarta Regelui, sunt îndreptăţită să fac.

Nimeni nu m-a oprit sau m-a întrebat unde merg. Am găsit camera Muzicianului şi am intrat repede, închizând uşa după mine.

[1] Fulg de nea.

Inima-mi bătea cu putere, dar nu de teamă că voi fi descoperită, ci din pricina unei Încântări crescânde, foarte asemănătoare cu ceea ce simt când mă duc să-l văd pe Otto, şi chiar mărturisesc că, dacă m-aş fi născut săracă, m-aş fi apucat de Arta Tâlhăriei de bunăvoie, şi încă aş mai putea să fac lucrul acesta, dacă mi se va schimba norocul.

Am cercetat încet şi cu multă Răbdare încăperea.

Nu mi s-a părut camera unui om vanitos. Hainele pe care le-am găsit erau simple şi de culoare închisă, fără prea multă broderie pe ele, iar asta m-a dezamăgit puţin. (Vanitatea, cel puţin la bărbaţi, este un lucru atât de ciudat de dezarmant şi de seducător.) Am găsit, totuşi, câteva catarame foarte frumoase la pantofi, şi o pereche de cizme din piele, facute la Londra, atât de moi încât nu m-am putut abţine să nu-mi imaginez picioarele frumoase ale lui Peter Claire încălţate cu ele.

Peste tot erau împrăştiate partituri, dar nu le-am băgat în seamă. Niciodată nu am putut să înţeleg cum poate cineva să creeze o melodie pornind de la mâzgălelile acelea pe hârtie, asemenea unor mizerii de şoarece. Poate, dacă mâzgălelile ar fi mai frumoase, melodia ar fi şi ea mai bună? Sau poate că nu ar fi nici o diferenţă? Trebuie să recunosc că nu ştiu nimic în privinţa Muzicii, această chestiune plictisitoare.

Căutam scrisori şi, în cele din urmă, am găsit una într-un sertar jos. Dar nu era o scrisoare de dragoste, ci doar o epistolă de la Tatăl Muzicianului în care îşi anunţa fiul despre moartea unui Dirijor de acolo, şi-l implora să se întoarcă acasă pentru a prelua slujba aceasta umilă. Am meditat câteva clipe asupra răspunsului pe care domnul Claire îl va fi dat tatălui său. Căci cine Dumnezeu ar schimba poziţia de muzician în Orchestra Regală a Danemarcei cu cea a unui Dirijor din vreo parohie englezească de provincie? Chiar sunt de părere că Tatăl Muzicianului este un prost şi nu ştie deloc cum merge lumea.

Tocmai puneam la loc în sertar această epistolă vrednică de milă şi începeam să mă simt descurajată că Investigaţia mea nu

produsese nimic folositor pentru strategia mea cu Emilia, când am observat că sub pat zăcea în praf, de parcă ar fi fost ascunsă în grabă, o a doua scrisoare. Ridicând-o cu mare grijă şi străduindu-mă să ţin minte poziţia exactă pe podeaua prăfuită, am deschis-o şi am început să citesc...

Şi-acum am aflat.

Peter Claire a fost amantul unei Contese Irlandeze. Proaspăt rămasă văduvă, este clar că doreşte ca el să se întoarcă la ea.

Am luat un condei şi o partitură de la baza unui teanc de astfel de hârtii. Am întors foaia pe partea nescrisă şi am copiat cu grijă câteva din propoziţiile Contesei, şi anume *Încă mai porţi cercelul pe care ţi l-am dăruit?* Şi *Oriunde te-ai afla, Peter Claire, să ştii că te iubesc înfocat*, gândindu-mă, în acelaşi timp, cât de banal şi de plictisitor poate să sune limbajul iubirii şi bucurându-mă în Sinea mea că eu şi Otto nu ne adresăm astfel de cuvinte sentimentale, ci, dimpotrivă, schimbăm cele mai adorabile Insulte.

Dar gândurile mele au mers şi mai departe. Dacă apreciez corect, această Contesă este o femeie cu o oarecare stare materială, suficient de bogată de pe urma morţii Contelui şi destul de tânără pentru a se căsători a doua oară. Un om precum Peter Claire, dornic de avansare şi faimă, ar face foarte bine să se pună sub patronajul unei astfel de persoane, să scape astfel de toate grijile de natură financiară, şi să fie liber, în schimb, să compună şi să interpreteze după voia inimii. (Nu va mai rămâne mult în Danemarca. Muzicienii englezi nu rămân niciodată mult. Ceva îi cheamă înapoi acasă, la insula lor plată şi înconjurată de ceaţă.)

Şi astfel am ajuns la concluzia că şi el va proceda întocmai. Nu trebuie să inventez nici un fel de poveste, deoarece nu încape îndoială că scrisoarea din mâinile mele înfăţişează clar viitorul Muzicianului. Emilia Tilsen este doar o fată drăguţă, a cărei drăgălăşenie îl impresionează, dar o va părăsi înainte de sfârşitul anului. Se va întoarce la Contesa O'Fingal şi o va face soţia lui.

Am să aleg cu mare grijă momentul oportun, şi-am să i arat Emiliei, în timp, propoziţiile pe care le-am copiat din scrisoare şi am să o înştiinţez că destinul lui Peter Claire nu este la Copenhaga, ci aiurea, într-un loc de care nu am auzit niciodată, numit Cloyne.

Sufletul liniştit

Când Regele Christian este îngrijorat, aşa cum este acum, o vede în visele lui. Este ca şi cum ea i-ar înţelege chinurile şi umilinţele la care-l supune Kirsten, cu amantul ei neamţ, şi ar sosi să-l aline. Să-l aline cu ce? Era pioasă şi blândă şi vorbea mai des cu Dumnezeu decât cu el. Îl iubea pe căţelul ei Joachim, un mops pitic. Era înaltă, viguroasă şi albă la faţă, şi avea o ţinută foarte elegantă pe cal. I-a dăruit şase copii. A fost prima lui soţie.

Se numea Anna Catherine de Brandenburg, din Casa de Hohenzollern. S-a căsătorit cu ea de îndată ce a fost încoronat, când aveau amândoi douăzeci de ani. Titlul ei de Regină a Danemarcei îi făcea întotdeauna mare plăcere şi o făcea să zâmbească, de parcă, de fiecare dată când era rostit în public, cineva i-ar fi şoptit la ureche o poveste care o amuza.

Pe vremea când s-au căsătorit ei, în Germania era epidemie de ciumă, aşa că Anna şi Christian s-au căsătorit în Iutlanda, iar ceremonia trebuia să fie restrânsă şi bine organizată, dar o furtună violentă s-a stârnit dinspre Skagerrak în dimineaţa nunţii, iar cerul s-a făcut negru ca smoala, iar aerul era plin de sfârleze smulse de vânt, de ţigle şi ploaie.

În întunericul din palatul de la Hadersleben, pielea tinerei Regine avea o strălucire luminoasă. Chipul ei nu era mai luminat decât altele, cu toate acestea ieşea clar în evidenţă şi Christian s-a trezit întrebându-se dacă nu cumva, când se va întoarce spre ea în miez de noapte, cu perdelele trase în jurul patului, nu va vedea piatra aceasta strălucitoare a lunii lângă el, pe pernă.

Familia Hohenzollern a fugit din calea ciumei şi s-a refugiat în Iutlanda. Bărbaţii, îmbrăcaţi în pelerinele lor lungi şi cu pălăriile lor înalte pe cap, erau masivi şi miroseau a ceva tare şi înţepător, asemeni prafului de puşcă. Erau mândri şi zgomotoşi, şi se răsteau la femeile din familia lor, dar acestea erau precum cerul indiferent la zarva făcută de tunete, sau asemeni soarelui care se oglindeşte strălucitor în bălţile de apă lăsate de furtună. Iar Regele Christian s-a rugat ca şi Anna Catherine să se dovedească să fie la fel, să aibă o astfel de serenitate.

În noaptea nunţii, obosiţi după ore întregi de benchetuit, tânărul Rege şi Regina lui s-au întins amândoi în pat, abia atingându-se, şi au vorbit până dimineaţa, când au adormit amândoi, unul în braţele celuilalt.

Anna Catherine i-a povestit lui Christian că avea o pasiune copilărească pentru perle, că pădurile din Germania aveau în interiorul lor „o linişte mai frumoasă decât vei găsi oriunde altundeva pe pământ", că numele mopsului ei era Anders, dar că-i spunea Joachim dintr-un motiv pe care nu şi-l putea explica.

Christian i-a vorbit despre planurile sale de construcţii, despre fabricile lui de armament, despre fortificaţii, palate şi biserici, despre navele lui care ţineau ţara pe linia de plutire şi despre visul de a construi un mare canal de la Romo până la Marea Baltică.

Aproape de lăsarea zorilor, când deja închiseseră ochii şi aproape că adormiseră, i-a spus:

— Ştim că toate corpurile cad spre pământ, dar nu ştim care este natura lucrului numit „greutate".

A spus că dorea, în visurile lui măreţe de construire, să „sfideze această greutate şi să permită oraşelor Danemarcei să se ridice spre cer", iar noua Regina i-a răspuns că i se părea o idee minunată.

Când s-a trezit Christian, în întunericul beznă al patului, cu draperiile trase, nu şi-a amintit la început unde este sau cine era cu el. Apoi a văzut chipul Annei Catherine, foarte alb şi nemişcat, asemeni unui ou depus cu neobrăzare pe perna mare, dantelată.

*

Acum, în visele sale, vizitează zidăriile de cărămidă de la Elsinore

Dă ordin să fie angajaţi şi mai mulţi oameni, porunceşte ca producţia să fie triplată, deoarece ştie că pe tot teritoriul ţării proiectele lui arhitectonice au rămas în urmă şi că bisericile, depozitele şi manufacturile au rămas fără acoperişuri care să le protejeze din calea stihiilor naturii.

Apoi, de parcă ar fi devenit pe neaşteptate un fel de vrăjitor, capabil să zboare printre stele şi să aterizeze pe vârful munţilor sau pe puntea vaselor, se trezeşte la Bredsted, acolo unde digurile au început să cedeze. Priveşte marea, încercând să rivalizeze furia acesteia cu a lui. Sosesc căruţe cu piatră şi Christian începe să strige la vizitii căruţelor, la bieţii catâri care se chinuie să le tragă pe drumurile denivelate, chiar şi la aerul plin de păsările marine şi la valurile ce se rostogolesc neîncetat:

— Vom recuceri ce ne-a furat marea!

Dar aude oboseala din propria-i voce. Îl dor amigdalele. Îşi simte condiţia muritoare în toate fibrele fiinţei sale, ştie că sarcinile care-l aşteaptă sunt întotdeauna mai mari... o fărâmă mai mari... decât capacitatea lui de le duce la îndeplinire...

Se aşteaptă apoi să se trezească, stăpânit de sentimentul familiar al lucrurilor care se prăbuşesc şi cad în ruină doar pentru a-l bântui şi în alte zile, dar nu se trezeşte. Mai străbate o dată văzduhul. De data aceasta se găseşte în vechea creşă a copiilor de la Frederiksborg, unde Anna Catherine stă împreună cu cei doi Prinţi, Christian şi Frederik, iar mopsul Anders/Joachim fornăie şi strănută lângă foc.

Anna Catherine vizita adesea creşa. Iubirea ei pentru copii nu s-a diminuat, nu s-a stins aşa cum s-a întâmplat cu afecţiunea lui Kirsten, nici nu s-a prefăcut în cruzime. Întotdeauna l-a liniştit pe Regele Christian să o privească acolo, ţinându-i pe copii pe genunchi şi spunându-le şoptit poveşti, la lumina lumânării, şi adeseori se aşeza lângă ea şi îi asculta vocea domoală şi-şi dădea prea bine seama că *acesta* era un mod diferit de a te adresa lumii, şi că până şi un Rege putea să tragă învăţăminte de la un anumit tip de calm.

L-a rugat să construiască un observator grozav în Copenhaga. I-a spus că visase un turn rotund, cu o platformă interioară, din cărămidă, asemeni unui drum, suficient de larg pentru a permite accesul unei trăsuri, şi care urca, în spirală, până la platforma de deasupra, de unde ar fi putut să privească luna.

— De ce vrei să priveşti luna? a întrebat-o.

— Aş vrea să privesc toate lucrurile create de Dumnezeu, i-a răspuns. N-am văzut niciodată un dromader, nici un vulcan sau un palmier, sau o pasăre a paradisului. Dacă aş trăi suficient de mult, mi-ar plăcea foarte tare să văd toate aceste lucruri.

Aşa că Regele a dat poruncă să se realizeze planurile corespunzătoare. Îi plăcea nespus ideea nebunească a unui drum în spirală şi-şi imagina deja sunetul copitelor care ar bocăni şi ar şi aluneca pe bolovanii din pavaj, dispuşi într-o pantă atât de înclinată.

Dar arhitecţii s-au frământat prea mult pe marginea proiectului. Greutatea unui astfel de drum, amplificat şi de o asemenea lăţime, au spus ei, ar fi mereu prea mult pentru stâlpul central de susţinere. I-a trimis înapoi la planşele şi la masa lor de lucru. Orice lucru de pe această lume avea o soluţie, şi trebuie să existe o rezolvare şi pentru acesta din urmă.

Dar anii au trecut unul după altul. Au fost făcute planuri pentru proptele suspendate, care însă au fost abandonate. Circumferinţa turnului a scăzut, apoi s-a mărit din nou. Arhitecţii danezi au fost concediaţi şi au fost angajaţi proiectanţi olandezi, pentru o remuneraţie de două ori mai mare. Se purtau tot felul de discuţii, în limbaj specific Ţărilor de Jos, despre „trăsuri înguste" şi „cai înguşti". Dar de fiecare dată, chiar şi în cazul iscusitelor proiecte olandeze, calculele ieşeau mereu pe dos, iar Regele Christian trebuia să o înştiinţeze pe Anna Catherine că turnul nu va fi gata deocamdată.

— Dar când? întreba ea, politicos. Când va fi gata, dragul meu?

Voia să-i facă pe plac pentru că-i oferea o fericire liniştită. Se lăuda pretutindeni cu bunul ei simţ şi cu firea ei cumsecade. Scria

uneori epistole sentimentale, pline de recunoştinţă, adresate tatălui său, care mirosea a praf de puşcă, sau mamei sale, cu faţa ei acvilină, ca cea a unei păsări, pe care însă nu le trimitea. Dar, în cele din urmă, nu a putut să-i dăruiască Annei Catherine turnul ei rotund. A murit în 1611, la vârsta de treizeci şi şapte de ani, şi nu a privit niciodată luna de la observatorul ei, nici nu a întâlnit un dromader în deşertul închipuirilor sale.

Christian a jelit mult moartea ei.

A fost o moarte care a părut să vină foarte încet, şi fără nici un motiv aparent. A început cu o cufundare într-o stare melancolică, vizibilă în ochii ei cenuşii, care au dobândit o expresie chinuită. A renunţat apoi la călărie şi la plimbările prin pădurile de la Frederiksborg. Ulterior, a început să devină din ce în ce mai slabă şi mai sfrijită, de parcă tot sângele familiei Hohenzollern i se scurgea treptat din vene. A devenit ciudat de neatentă la bucuriile şi nefericirile copiilor săi.

Apoi, în cele din urmă, a început să se aplece spre pământ. Era o înclinare continuă a corpului său înspre pământ. Iar când Christian a observat lucrul acesta şi a văzut că ea nu-şi putea ţine spatele şi coloana vertebrală drepte, nici să-şi mai ţină capul sus, indiferent cât de mult încerca, şi-a dat seama că acea „greutate" a pământului, pe care nimeni nu o înţelesese vreodată cu adevărat, o trăgea înapoi, spre interiorul propriei fiinţe.

Mopsul cel bătrân, Anders/Joachim, care acum respira anevoie şi mirosea urât, şi era predispus la accese din ce în ce mai violente de strănutat, care-i tulburau somnul, a vegheat patul Annei Catherine şi nu s-a clintit de acolo. Atins de moarte, chipul ei nu era cu nimic mai alb decât în ziua în care se căsătoriseră, ci doar la fel de luminos şi de palid cum fusese întotdeauna, de parcă, drept compensaţie pentru observatorul ce nu fusese construit niciodată, luna îi împrumutase pentru totdeauna ceva din strălucirea ei.

La Elsinore

Regina Mamă Sofia îşi priveşte cu atenţie chipul într-o oglindă de argint. Pielea a început să i se aspreascâ. Au apărut cute şi tot felul de urme pe ea, urme pe care ea nu le-ar fi plănuit niciodată şi în privinţa cărora nu a consultat-o nimeni. Se dă cu puţin alb de plumb pe obraji, cu puţină pudră albă pe nas iar buzele ei subţiri se mişcă încet, blestemând trecerea timpului, acest arhitect arogant al înfăţişării sale schimbate.

Era prost dispusă chiar şi înainte de a se uita în oglindă. Christian o vizitase la prânz, iar mirosul de raţă rumenită şi de varză călită îi adusese aminte de lăcomia fatală a Regelui Frederik, care o lăsase văduvă prea de timpuriu şi-i răpise coroana de Regină. În timp ce dinţii fiului ei sfâşiau carnea de pe pieptul şi copanele raţei, ea îl privea în linişte, îngrozită.

Apoi, din gură i s-a revărsat un potop de văicăreli. I-a spus că o explozie uriaşă se produsese la mina din Numedal, care-i omorâse pe ingineri, oamenii pe care el îi numea „geniile minei", şi pe o mulţime de mineri, mutilând mulţi alţii şi punând capăt lucrărilor de extragere a argintului pentru o perioadă nedefinită.

— *Isfoss*, i-a spus Regele Christian, a devenit un cimitir, iar minereul e încă prizonier în inima muntelui. Suferinţele Danemarcei se apropiau de sfârşit, iar acum nu s-au terminat. Şi ce voi face în privinţa oamenilor de la *Isfoss*? Am băut cu ei şi am închinat în cinstea viitorului. Le-am spus că au să primească o parte din argint, iar acum nu le-a mai rămas nimic, mult mai puţin faţă de ce aveau înainte!

Regina Sofia a rămas nemişcată, mâncându-şi bucăţica de plătică aromată atât de plăcut cu căpriţă. Nu a făcut nici un fel de comentariu referitor la morţile produse la Numedal sau la absenţa argintului, ci a aşteptat, de parcă ar fi fost pradă vreunui descântec anume, ca fiul ei să ajungă şi la motivul vizitei sale. Ştia că venise ca să-i ceară aur.

Odată ce şi-a făcut cererea, Regina Sofia a simţit o stranie uşurare, precum cea simţită de un actor când se află, în sfârşit, pe scenă, iar replicile piesei îi vin uşor în minte. Era ca şi cum s-ar fi pregătit de foarte, foarte mult timp pentru moment, iar acum prestaţia ei actoricească urma să fie fără cusur.

A luat platoul pe care se aflau oasele de la plătică şi l-a întins spre fiul ei.

— Dragul meu, i-a spus ea foarte calm. Iată cu ce mă hrănesc eu, cu peşte din Strâmtoare. Apele de la Elsinore mă ţin în viaţă. Cât despre aur, nu am deloc.

Christian s-a uitat la oasele de peşte, aproape ca şi cum s-ar fi aşteptat să găsească ceva acolo, vreo scânteiere de minereu printre frunzele verzi de căpriţă. În privire i se citea nedumerirea, şi tocmai se pregătea să vorbească din nou, când Regina a pus platoul pe masă şi a continuat.

— Aş vrea din toată inima să te pot ajuta, i-a spus ea. Sunt câteva obiecte din argint, de pildă oglinzi sau sfeşnice, sau un samovar dăruit tatălui tău de Ţarul Întregii Rusii, pe care eşti liber să le iei, dacă acestea te vor ajuta să treci peste dificultăţile tale financiare de moment. Am să le cer servitorilor să le aducă la Rosenborg. Dar în ceea ce priveşte vreo altă comoară, crezi că aş mai mânca peşte la cină dacă aş fi o femeie bogată? Am câteva bijuterii, firește, dar acestea au fost cadouri din partea tatălui tău şi nu cred că este corect ca tu să mi le iei.

— Nu mă refer la bijuterii..., a spus Christian.

— Într-adevăr, nici eu nu am crezut asta. Ai bănuit că la Kronborg există vreo rezervă ascunsă de bogăţii. Presupun că cea care a lansat această poveste este Kirsten, dar nimic nu putea fi mai departe de adevăr. Am doar ceea ce a fost pus deoparte pentru mine, ca Regină Mamă, atunci când a murit tatăl tău, şi trebuie să supravieţuiesc cum pot, doar cu această pensie mică. Din fericire, nu sunt o persoană cu gusturi sau dorinţe extravagante...

— Mamă, i-a spus Christian supărat, am auzit oameni spunând că numai tu ai putea salva Danemarca de la ruină, dacă ai vrea.

— Să salvez Danemarca de la ruină! Regina Sofia a slobozit din gâtlej un hohot de râs glacial, şi şi-a întins braţele uscate.

— Dacă există „ruină", dragul meu fiu, atunci ea provine din interior, de la obiceiurile de a înşfăca şi de a cheltui tot, o adevărată plagă a timpurilor noastre. Fie ca nobilimea să-şi vadă propria nesăbuinţă, iar cetăţenii oraşelor să-şi vadă propria lăcomie. Fie ca naţiunea să se ruşineze de burdihanul ei cel gras. De ce nu alcătuieşti o lege împotriva luxului? Ar trebui să te adresezi conştiinţei claselor înstărite, nu mie, pentru că eu nu am nimic.

De îndată ce Christian a plecat, Regina Sofia a luat o lampă şi a coborât în pivniţa ei. În casă se simţea un aer rece de toamnă, iar în încăperea întunecată în care îşi ţinea banii era atât de frig, încât vedea aburii propriei răsuflări în timp ce împingea, cu o pârghie, capacul de pe unul din butoaiele de acolo, şi îşi trecea mâinile printre monedele de aur care umpleau până la refuz polobocul.

În aurul ei se aflau toate pasiunile din trecutul ei şi toate consolările viitoare. Sporirea tăcută a valorii acestuia era singurul lucru de pe pământ care-i mai aducea satisfacţii. Avea de gând să-şi apere comoara cu preţul vieţii.

Acum însă, pe când stătea aici cu lampa, şi-şi vedea umbra fantomatică răsfrântă pe perete, şi-a dat brusc seama că nu era suficient de bine ascunsă de ochii lumii. Până în ziua aceea, o crezuse în deplină siguranţă, dar de fapt ea nu era, deoarece, dacă aşa vedea Christian de cuviinţă, putea trimite oameni să percheziţioneze palatul. Înarmaţi cu târnăcoape şi topoare, numai ce ar sparge lacătele de la uşa pivniţei că butoaiele şi stivele de lingouri ar şi ieşi la iveală, în lumina necruţătoare a zilei. Ea ar încerca să le păstreze şi să le apere, dar i s-ar spune că îi sunt confiscate, din ordinul Regelui. Din acel moment existenţa ei nu ar fi nimic mai mult decât un şir nesfârşit de spaime şi de suferinţe.

Aşa că acum, sulemenită cu albul de plumb şi pudra ei la fel de albă, stă întinsă pe o canapea şi se gândeşte la o groapă săpată adânc în fundaţiile de granit ale castelului Kronborg. Ea însăşi, la adăpostul lungii nopţi daneze, ar îngropa acolo aurul, săculeţ cu săculeţ, lingou după lingou. Cu propriile mâini ar arunca pământ deasupra şi apoi ar da ordin să fie umplută groapa şi bătucit pământul, ca la un mormânt, iar în timp iarba şi buruienele (chiar şi copacii) ar creşte pe acest pământ şi nimeni altcineva în afară de ea nu ar şti unde se află groapa şi nici ce conţine ea.

Ar putea exista oare ceva mai sigur decât o groapă săpată în terenul stâncos?

— Poate doar marea, vine şi răspunsul. Doar dacă ar îngropa comoara pe fundul oceanului, loc prea adânc pentru plasele pescarilor sau chilele vaselor militare. Dar la ce foloseşte o ascunzătoare la care ea însăşi nu poate ajunge? Îşi imaginează cum ar înota în adâncurile Strâmtorii, înghiontită de un banc de plătică, cu respiraţia întretăiată şi fără lumină, pentru a scoate la suprafaţă un săculeţ cu monede, şi se cutremură de groază. Dar ar face şi asta, dacă ar fi omeneşte posibil, decât să permită să-i fie luat tezaurul strâns într-o viaţă. Iar cu hotărârea aceasta întipărită pe chip, se cufundă într-un somn agitat, plin de nelinişte.

A doua zi, dă ordin pentru săparea gropii. Aceasta trebuie să fie în afara fortificaţiilor castelului, la umbra unui crâng de ulmi şi stejari.

Nu o numeşte groapă de la bun început, ci doar spune că trebuie să fie adâncă. Pretinde că este menită să fie fundaţia unui mic pavilion, un umbrar unde, la bătrâneţe, va sta şi va tricota, aşa cum tricotase cândva în secret, împreună cu servitoarea ei, pe mica insulă de la Frederiksborg, şi va privi cum răsare sau apune soarele, după cum ar pofti, şi s-ar pregăti, treptat, pentru întâlnirea ei cu Dumnezeu.

Muncitorii îi spun că un simplu pavilion nu are nevoie de o fundaţie adâncă şi că poate fi aşezat pe pământ aşa cum este. Preţ

de o clipă, Regina Sofia îi priveşte, consternată, dar apoi spune pe un ton autoritar:

— Pilonii umbrarului meu trebuie să se afunde adânc în pământ, aproape de locul unde ne vom odihni cu toţii la timpul cuvenit.

Iar ei încuviinţează din cap şi o întreabă cât de adânc trebuie să fie. Regina Sofia le răspunde că trebuie să fie de înălţimea unui bărbat sau a unei femei, stând în picioare, „ca în mintea mea să-i văd ca şi cum ar purta umbrarul pe creştetul lor".

Lucrările demarează şi nu va dura mult până vor fi gata, dar nici nu începe bine lucrul, că îndoielile legate de groapă încep să-i provoace coşmaruri Reginei. Cum poate fi oare păzită o groapă situată în afara fortificaţiilor? Nu poate posta o santinelă pe o bucată pustie de pământ fără să trezească suspiciuni. În timpul nopţii, paznicii ar putea aduce torţe şi scormoni sub iarbă... S-ar răspândi zvonul printre orăşenii şi ţăranii de la Elsinore că aurul Reginei se află sub cerul liber, şi oricine poate să-l ia. Într-o bună zi s-ar duce să ia un săculeţ cu monede, şi ar săpa din ce în ce mai adânc, fără să găsească nimic altceva decât pământul reavăn şi viermii din el.

Mintea îi este chinuită de imposibilitatea de a găsi un refugiu adevărat pentru aurul ei. Ochii oamenilor văd totul. Totul, dar şi nimic. Nenorocirea Danemarcei provine cu siguranţă din orbirea şi din caracterul nestatornic al voinţei lor. Dorinţele şi dorurile lor imediate îi cufundă într-o transă a nehotărârii.

Regina Sofia îşi îngroapă capul în mâini, simţindu-şi oasele craniului. Pe pielea zbârcită a pieptului simte, rigide şi reci, cheile de la ascunzişul comorii ei, la fel de reci şi de rigide ca şi scopul ei.

Sărutul

În spatele grădinii de legume de la Rosenborg se află crescătoria de păsări a Regelui. Este o clădire înaltă şi aerisită, construită din metal. Fazani aurii cutreieră prin ea, de parcă i-ar măsura la

nesfârşit dimensiunile, cu cozile lor lungi care mătură pământul. Deasupra lor zboară botgroşi, presuri, grauri şi papagali. Pe acoperişul frumos împodobit fâlfâie un stol de porumbei albi.

În locul acesta, la umbra dantelată a coliviei păsărilor, Emilia a consimţit în sfârşit să-l întâlnească pe Peter Claire. Aşa că el aşteaptă, urmărind păsările, pe jumătate întors înspre direcţia de unde va sosi Emilia. După-amiaza a fost una caldă, dar acum, la cinci, în aer se simte un uşor curent rece, care anunţă sosirea toamnei şi vorbeşte sufletului oamenilor despre sfârşituri şi despărţiri.

Iar Peter Claire este cuprins de certitudinea că nu trebuie să mai irosească timpul curtând-o în secret pe Emilia. Ştie că nu a venit în Danemarca pentru a cânta la lăută, şi nici măcar pentru a-şi asuma rolul de înger păzitor al Regelui. A venit în Danemarca pentru a-şi descoperi propria valoare, pentru a înţelege de ce anume ar putea fi capabil, iar Emilia este oglinda în care şi-a privit propria puritate.

Albastrul cerului îşi pierde din culoare, iar porumbeii ce se rotesc deasupra par de un alb imaculat pe fundalul albului la care tinde cerul, şi Peter Claire este impresionat de frumuseţea înaripată a acestor forme şi culori.

Cât despre Emilia, aceasta este invitaţia — chemarea — pe care o aştepta.

În timpul plimbărilor şi rătăcirilor ei alături de Kirsten, în ciuda docilităţii ei faţă de avertismentele lui Kirsten referitoare la perfidia bărbaţilor frumoşi, ochii i-au rămas cu toate acestea atenţi la orice întrezărire fugară a muzicianului, şi, de fiecare dată când îl vedea, în ea se trezeau tocmai acele sentimente de agitaţie şi de dorinţă pe care le crezuse odată absente pe vecic din viaţa ei.

În obedienţa ei faţă de Kirsten, a încercat să şi-l izgoncască pe Peter Claire din minte, chiar să pretindă că acesta se întorsese deja în Anglia şi că ea n-avea să-l mai revadă niciodată. Dar el a refuzat să plece. Iar ea a ştiut că, înainte de sfârşitul verii, va

trebui sa mai aibă loc o discuţie între ei doi, o conversaţie în timpul căreia se va rosti ceva important. Panglicile albe au fost foarte elocvente şi n-a trecut o zi în care Emilia să nu le ţină în mână sau să şi le lipească de obraz. Dar panglicile au şi ele limitele lor. Emilia a început să tânjească după cuvintele şi atingerea unui bărbat.

Acum, pe când se îndreaptă spre crescătoria de păsări, printre potecile grădinii de legume cu bordurile ei alcătuite din lădiţe şi mirosul de fructe şi ţărână, abia dacă o mai surprinde îndrăzneala pe care o descoperă în ea însăşi sau graba cu care aleargă spre dragostea ei. Tot ceea ce era sfios şi docil şi modest în ea pare să fi dispărut: această Emilia care se îndreaptă spre Peter Claire este Emilia care nu a dat ascultare tatălui ei, cea a cărei inimă a refuzat să se lase înmuiată de Magdalena. Este Emilia care patina brambura pe râurile îngheţate. Este Emilia aceea (chiar dacă nu ştie acest lucru) pe care o vede Marcus în căpşorul lui tulbure, Emilia care-i trimite mesageri prin aer.

Şi-a pus panglicile albe în părul şaten. Kirsten doarme şi nu se va trezi până ce întunericul nu va anunţa apropierea cinei şi a serii consolatoare. În acest mic interval de timp, Emilia speră că viaţa ei se va schimba.

Când soseşte acolo, în timp ce porumbeii se rotesc în zbor şi se aşază pe acoperişul coliviei şi privesc la ceea ce se petrece, nu mai există nici o clipă de politeţe sau de cavalerism, nici o ezitare sau vreo slăbiciune în hotărârea luată, căci vremea pentru toate aceste lucruri a trecut. Peter Claire şi Emilia Tilsen — visători în camerele lor separate, întreaga vară — se întâlnesc în sfârşit ca iubiţi, iar atunci când ea îi simte braţele înlănţuindu-i talia şi el o trage mai aproape, ştie că o va săruta şi că ea nu i se va împotrivi.

Buzele lui sunt uscate, la fel de fierbinţi ca pielea arsă de soare a chipului său. Iar atunci când buzele lui le ating pe ale ei, sărutul e asemeni unei toropeli în care se adânceşte şi din care nu ar vrea să se mai trezească niciodată, ci doar să se afunde din

ce în ce mai mult în somnul acesta. Iar muzicianul își dă seama că asta își dorește ea, nu un sărut plin de tandrețe, nu o dezmierdare imaterială, ci un sărut care să mistuie totul, care să marcheze sfârșitul a tot ce a fost și începutul a tot ce are să vină.

Iar atunci când ea se desprinde din îmbrățișarea lui și-i privește chipul, cuvintele îi vin ușor pe buze, atât de ușor de parcă ar fi fost deja pe jumătate rostite și aveau nevoie doar de căldura trupului ei lipit de al lui pentru a se face auzite. O cere pe Emilia de soție. Îi spune că ea este cea pe care a căutat-o de la bun început, că nu își poate imagina un viitor din care ea să nu facă parte. Pasiunea declarației lui c atât de mare, încât o atrage ca un magnet spre el, spre toropeala dulce a sărutului, și abia după aceea, când își recapătă răsuflarea și vede din nou în jur lumina zilei, abia atunci răspunde, fără ezitare „Da".

Apoi, stau față în față și se privesc, și se întreabă dacă nu cumva se simt la fel cum s-au simțit Adam și Eva când s-au privit în paradis, și-și dau seama că, din toate minunile create de Dumnezeu, bărbatul și femeia sunt cele mai extraordinare. Nu simt acrul rece de toamnă. Abia dacă observă cerul luminos și porumbeii albi. Unul din fazanii aurii scoate un cârâit strident și enervant (de parcă ar fi de părere că el, cu frumusețea lui superioară, ar trebui să fie obiectul extazului lor) dar ei nu-l bagă deloc în seamă. Stau față în față cu tot ceea ce și-au dorit întreaga vară, și permit acestui sentiment să-i țină perfect nemișcați, de parcă ar fi pradă unei transe, de parcă ar putea să stea așa pe vecie.

Căruța negustorului de pește

În seara ce urmează acestei după-amiezi în care Emilia și Peter Claire s-au întâlnit, Regele Christian visează moartea lui Bror Brorson.

Visul acesta, ce revine de trei sau patru ori pe an, îl îngrozește întotdeauna într-o asemenea măsură, încât aproape că-și

pierde răsuflarea. Trebuie să se ridice din pat, să aprindă lămpile şi să deschidă ferestrele pentru a lăsa să intre aerul nopţii iar, după un timp, sentimentele de groază şi de repulsie încep să se risipească.

Dar nu şi în noaptea asta.

Christian stă lângă o lumânare, nemişcat. O fereastră deschisă lasă să se întrezărească întunericul de afară, şi se pomeneşte că încearcă să audă zgomote din parc — vreo pasăre nocturnă, vreo adiere de vânt care să agite copacii — care să-l ajute să revină la normal şi să-i redea echilibrul mental. Dar noaptea este tăcută. Este ca şi când nu ar exista nici o noapte, nici un parc sau copaci, nici un cer care să se lumineze treptat, ci doar sugestia unui întuneric absolut care înaintează odată cu trecerea timpului şi care-l atrage din ce în ce mai mult spre profunzimile lui.

Îşi doreşte să fie din nou un băieţandru. Îşi doreşte să călărească iarăşi alături de Bror prin pădurile de la Frederiksborg. Îşi doreşte să nu se fi născut şi să nu fi trăit în vremurile acestea.

Se scurge o oră. Cu toate astea, imaginea lui Bror pe moarte continuă să-i umple sufletul de groază. Se întreabă dacă să-l cheme pe Peter Claire şi să vadă dacă nu cumva muzica are să-i aducă alinare, dar în seara aceasta nu muzică îşi doreşte. O doreşte pe Kirsten. Vrea să stea întins lângă ea aşa cum obişnuia odinioară şi să-i audă chicotelile când o alinta Şoricelul lui. Vrea să fie afectuoasă cu el, să-i sărute creştetul, să-i spună că-l iubeşte.

Se ridică. Ştie că nu-l iubeşte. Ştie că pruncul pe care-l poartă în pântec este copilul amantului ei neamţ. Toate lucrurile acestea sunt zăvorâte în inima lui, aşteptând momentul în care o vor copleşi, aşteptând clipa în care aceasta va spune: „Destul!" Şi totuşi, pe măsură ce vara se preschimbă în toamnă şi copilul Contelui creşte în pântecul ei, iar în faţa lor, a tuturor, se aşterne viziunea unei alte ierni, vechile lui dorinţe faţă de ea sunt în continuare prezente, de parcă trupul lui nu ar fi înţeles încă ceea ce mintea lui înţelege pe deplin. Iar în seara asta o doreşte, nu numai ca amantă, ci aşa cum tânjeşte un copil după mama lui, ca

să-l aline şi să-i alunge coşmarurile, ca să-i spună că totul va fi bine. Simte că nimeni şi nimic altceva nu-i va aduce alinare.

Cu mişcări greoaie, ca de om bătrân, ia o lampă şi îşi croieşte drum spre apartamentele lui Kirsten. Se opreşte în mica antecameră de lângă dormitorul ei, văzând că în faţa uşii lui Kirsten a fost aşezat un pat, şi că în el doarme tânăra Emilia. Cercetează patul şi fata adormită. De ce a mutat patul în faţa uşii?

Stă nemişcat, cu lampa în mână, iar Emilia se trezeşte şi tresare de spaimă la vederea prezenţei enorme aplecate peste ea. Apoi, Regele o aude pe Kirsten strigând din interiorul camerei, iar Emilia se ridică în picioare pe pat, ţinând uşa şi blocându-i accesul.

— Sire..., se bâlbâie ea.

Cu toate astea, el nu spune nimic. O parte din el pare să fie cufundată încă în visul său despre Bror şi este incapabilă, din pricina lucrurilor pe care le-a văzut când Bror Brorson şi-a pierdut viaţa, să rostească vreun cuvânt.

Kirsten strigă iarăşi şi Emilia face o reverenţă stângace, cu picioarele încurcate încă în cearşafuri, după care merge să deschidă uşa şi intră în camera lui Kirsten. Închide uşa în urma ei. Christian aude vocea răstită a soţiei sale şi acum înţelege de ce patul e acolo unde e. Emilia a fost însărcinată să-l împiedice să intre la Kirsten.

Lasă lampa jos, se apleacă şi, cu o singură mişcare energică a braţului, dă la o parte patul Emiliei. Apoi, uşa de la camera lui Kirsten se deschide din nou, iar Emilia stă în prag în cămaşă de noapte, bolborosind agitată ceva despre „fragilitatea" stăpânei sale şi despre „starea sa melancolică". Regele îi spune că nu vrea să mai audă nici un cuvânt şi înaintează ca să-şi croiască drum pe lângă ea. Cu o expresie de groază întipărită pe faţă, Emilia îi spune:

— Nu trebuie să intraţi, Sire... Mi-a fost poruncit să vă spun că nimeni nu are voie să intre...

Se uită fix la ea. Are o frumuseţe naturală care îi aduce aminte de Anna Catherine şi nu vrea să o rănească. Dar acum îşi dă seama

că în momentul *acesta* din noaptea *aceasta*, când vedeniile morţii lui Bror sunt asemeni unei răni pe creierul său, este *ultimul moment de pe pământ* în care ar fi capabil să o ierte pe Kirsten.

Ceva din hotărârea şi intensitatea sentimentelor sale pare să ajungă până la Emilia. Îi cercetează chipul suferind, ochii lui care au fost martori la războaie, la acte de piraterie, la naufragii şi morţi ale copiilor şi ale prietenilor dragi.

— Sire, îl imploră ea, vă rog...

— Nu, spune Christian.

Iar în clipa acesta trece pe lângă Emilia către dormitorul lui Kirsten, închide uşa în urma lui şi întoarce cheia în broască.

Kirsten pare înspăimântată, de parcă ar fi venit să o omoare.

Ţipă şi-şi lipeşte cearceafurile de trup, acoperindu-şi pântecul de gravidă. Părul ei cârlionţat este vâlvoi, are faţa palidă şi gura larg deschisă.

Christian încearcă să o liniştească. O alintă „Şoricelul meu Preaiubit", dar ea nu pare să audă. Îi ia mâna şi i-o sărută, dar ea şi-o trage înapoi cu o smucitură. Ţipetele i se mai potolesc şi se preschimbă în rugăminţi.

— Nu mă lovi..., îl imploră ea. Te rog....

Pe frunte are broboane de sudoare. Îi spune că va ţipa până vor veni în goană gărzile palatului, până când se va trezi toată lumea de la Rosenborg, dar el tot încearcă să o liniştească, ştergându-i sudoarea de pe chip, netezindu-i părul ciufulit.

— Sunt soţul tău, spune el. Iar în seara asta trebuie să mă alini.

— Nu! ţipă ea. O să trezesc patiserii. O să trezesc şi argaţii de la grajduri. O să trezesc întreaga Danemarcă!

— Sst, îi spune el. Stăpâneşte-te, Kirsten. Am venit să te iubesc, atâta tot.

Dar acum groaza ei pare să se preschimbe în altceva, într-o furie atât de aprigă încât ochii căprui îi ies din orbite ca nişte băşici otrăvitoare.

— Ştii prea bine că nu mai există nici un fel de dragoste între noi doi! strigă ea. De ce mai insişti? De ce nu mă laşi în pace?

— Pentru că nu pot, îi răspunde Christian. Pentru că trebuie să am o soţie care să-mi fie soţie cu adevărat, şi dacă nu mă laşi să vin în patul tău...

— Mă ameninţi? Cum îndrăzneşti să mă siluieşti în starea mea! Oare nu am suferit destul în cincisprezece ani de zile?

Întotdeauna, în momentele ei de furie, Kirsten îi apărea şi mai frumoasă, iar acum, când vorbele ei îl insultă şi îl rănesc, vrea pur şi simplu să o posede, să-i depărteze coapsele şi să-i arate că puterea lui o va depăşi mereu pe a ei şi că trupul ei îi va satisface de-a pururi dorinţele bărbăteşti.

Încearcă să-i smulgă cearşafurile din strânsoare. Cu cealaltă mână cercetează pe sub ele, descoperindu-i piciorul şi plimbându-şi încet degetele de-a lungul lui. Şi, în timp ce se luptă cu ea, îşi dă seama că visele cu Bror au început deja să se risipească, şi că începe să simtă alinarea pe care o căuta.

Îi şopteşte numele:

— Kirsten... Şoricelule...

Şi atunci îl loveşte. Pumnul ei încleştat îi izbeşte capul, chiar deasupra urechii. El se holbează la ea. Chipul ei, în clipa în care îi loveşte ţeasta, suferă o transformare pe care el n-ar fi crezut-o niciodată cu putinţă. Gura-i este larg deschisă, obrajii prea graşi, respiraţia-i miroase a brânză, fruntea-i este prea înaltă, prea albă, prea umflată cu răutatea ei.

Regele Christian se dă înapoi. Îşi retrage mâna de pe piciorul ei, şi ştie că nu îşi va mai croi niciodată drum către locul acela intim care-l chinuise atâta amar de ani. E urâtă şi trădătoare, şi are trupul umflat cu un bastard neamţ, şi el nu o mai poate suporta.

O ridică în picioare cu brutalitate. Ea ţipă după Emilia, ai cărei pumni micuţi lovesc în uşa dormitorului.

— Kirsten, îi spune, fa-ţi bagajele. Pleci. Pleci din Copenhaga şi jur pe viaţa copiilor mei că n-o să te las în veci să te întorci!

Şi, dintr-odată, ea devine tăcută. Rămâne cu gura căscată prosteşte şi plină de salivă. Regele ştie că, preţ de o secundă, ea se gândeşte să-l implore, să devină, aşa cum numai ea poate, într-o clipă, blândă şi seducătoare, învârtindu-l pe degete, tulburându-l cu vorbele-i dulci ca mierea, dar apoi se hotărăşte să n-o facă. Se întoarce cu spatele la el, ţinându-şi capul sus. Înţelege că a trecut vremea tuturor acestor jocuri şi strategii. Tot ce s-a petrecut vreodată între ei s-a sfârşit. Este miez de noapte, dar şi punctul mort al iubirii lor moarte, şi ea nu mai poate face nimic altceva decât să-şi adune cele câteva lucruri de preţ şi să plece.

Regele Christian trezeşte servitorii şi coboară cu ei în curtea de lângă grajduri. E pe punctul de a-i trezi pe vizitii şi pe argaţi, ca să le spună să pregătească două trăsuri, una pentru Kirsten şi alta pentru Femeile ei, când vede, într-un colţ al curţii, o căruţă mare, acoperită cu coviltir, de felul celor folosite de negustori şi fermieri pentru a-şi transporta mărfurile şi muncitorii la câmp.

— Ce e cu căruţa aia? întreabă, şi i se spune că aparţine unui negustor de peşte, un anume *Herr* Skalling, care are obiceiul să o viziteze în timpul nopţii pe una din cameriste. Iar Christian şi-l imaginează pe omul acesta, gol, împreună cu servitoarea, venit la Rosenborg pentru distracţia lui, aşa cum şi Contele Otto Ludwig de Salm a venit plin de nerușinare în patul lui Kirsten, şi simte cum îi creşte mânia şi i se adânceşte dezgustul.

Porunceşte să fie confiscată căruţa de peşte şi să se găsească „patru mârţoage diferite" care să o tragă. Kirsten va fi izgonită, acoperită de ruşine, într-o căruţă mirosind a peşte. Iar asta va fi ultima oară când o va vedea, în timp ce căruţa o va duce departe, zgâlţâindu-se şi huruind pe dalele de piatră, în timp ce răsăritul soarelui îi va lumina drumul umilitor.

Argaţii ies clătinându-se pe bolovanii de pavaj, trăgându-şi în grabă hainele pe ei. Aduc afară caii şi le dau apă, iar, în timp ce zarva sporeşte în curtea interioară, în camerele de deasupra grajdurilor se aprind luminile şi la ferestrele de sus se ivesc capete.

*

Unul din observatori este Peter Claire. Îl vede pe Rege în mijlocul curții, înconjurat de servitori cu felinare în mâini, dând instrucțiuni să fie aduși patru cai „de patru culori diferite" și să fie înhămați la căruță, și aude furia din vocea Regelui, și-și dă seama că se petrece ceva neprevăzut, ceva îngrozitor. Se îmbracă repede și sosește la grajduri tocmai când sunt aduși caii spre osiile mijlocului de transport improvizat: un murg, un cal bălțat, unul roib și unul sur. Hamurile zornăie și zăngănesc, iar copitele cailor bat în pământ, iscând scântei din dalele de piatră.

Prezența Regelui pare una masivă, aruncând o umbră prelungă pe măsură ce felinarele se mișcă în jurul lui. Peter Claire nu se apropie de el, ci îl întreabă pe un bărbat ce se întâmplă.

— Aia-i căruța mea, îi răspunde omul. Regele mi-a confiscat căruța.

— De ce? întreabă Peter Claire.

Omul este mic de statură și vânjos, și are o față care pare îmbătrânită de griji și de intemperii.

— Pentru nevasta lui, îi spune el. Își trimite nevasta în iad în căruța mea pentru pește.

În timp ce căruța se deplasează către poarta principală a palatului, Peter Claire o urmează. Stă ascuns în penumbră, neîndrăznind să se înfățișeze Regelui, conștient că nimic din ce-ar putea spune n-ar influența ceea ce se petrece, dar știind, fără nici o urmă de îndoială, că, plecând, Kirsten o va lua și pe Emilia cu ea.

Îi trec prin cap planuri nebunești de răpire și salvare. Dar știe că nu poate face nimic. În noaptea asta stranie, toți și toate se supun voinței Regelui și nimic nu poate împiedica ceea ce urmează să se petreacă. Cu toate astea, se strecoară nevăzut în palat printr-o intrare laterală și, pe când se apropie de apartamentele lui Kirsten și o aude țipând la Femeile ei, strigă numele Emilici.

Dar Kirsten este cea care răspunde. E îmbrăcată într-o rochie neagră și, la lumina zorilor ce se revarsă pe ferestrele de la

Rosenborg, faţa ei are paloarea unui spectru, iar în mână ţine un bici de mătase, cu care loveşte cu putere un perete.

— Muzicianule! ţipă ea. Du-te şi destrăbălează-te cu târfa ta irlandeză! Emilia e a mea, şi e tot ce mi-a mai rămas acum, şi nici un bărbat n-o să mi-o ia în veci!

Şi totuşi, în ciuda femeii violente şi a biciului ei de mătase, şi în ciuda tonului ei, o strigă din nou pe Emilia şi, preţ de o clipă o zăreşte: duce în braţe un maldăr din hainele lui Kirsten şi-l priveşte în penumbră, dar nu spune nimic. Atunci Kirsten îi loveşte braţul cu biciul ei.

— Pleacă! ţipă ea. Du-te înapoi în Irlanda, pentru că n-ai să o mai vezi niciodată pe Emilia!

Lovitura de bici îl ustură şi Peter Claire se ţine de braţ şi, pentru o clipă, simte că i se taie respiraţia, iar atunci când ridică din nou privirea, Emilia nu mai este acolo.

În dimineaţa aceasta friguroasă de septembrie, puţin după ora cinci, căruţa negustorului de peşte, în care se află Kirsten şi Emilia şi puţinele lucruşoare pe care au reuşit să le adune în timpul pe care l-au avut la dispoziţie, iese pe porţile palatului Rosenborg.

Toate celelalte Femei au fost lăsate în urmă şi acum stau ciorchine lângă porţi, tremurând şi urmărind cu privirea căruţa ce trece clătinându-se pe lângă ele şi dispare în zare. Nu se clintesc nici atunci când se face nevăzută, ci se uită tulburate una la alta. Nu departe de ele, Peter Claire se gândeşte nefericit la ziua care stă să înceapă.

Dar Regele nu le dă oamenilor acestora nici cea mai mică atenţie şi nici nu zăboveşte, căci întreaga fiinţă îi este cuprinsă de un sentiment de oboseală şi extenuare, aşa cum nu a mai cunoscut nicicând. Se duce direct în dormitorul său, închide ferestrele şi, încă îmbrăcat cu hainele de peste zi, cade într-un somn adânc, lipsit cu desăvârşire de vise.

Partea a doua

Frederiksborg și Iutlanda, 1629–1630

Martin Møller în Valea Isfoss-*ului*

Cascada încă mai este înghețată, dar nu aceasta reprezintă problema. (Din aprilie, torentul curge în șuvoaie, iar, peste buza lui strălucitoare, rămășițele verii se precipită alături de apa înspumată — polen și praf, muște efemere și semințe. Iar acum, primele frunze ale toamnei plutesc pe suprafața râului.) Însă e ca și cum nimeni nu *ar auzi* sunetul cascadei.

Se află în nordul ei, acolo s-au săpat mormintele pentru bărbații care au sosit din alte părți, cei care nu aveau nimic, nici documente, nici neveste, nici un fel de avere, cei ale căror trupuri nu au putut fi înapoiate ținuturilor de unde veneau, pentru că nimeni nu știa care erau aceste ținuturi. Erau oameni săraci, care auziseră zvonuri că se găsea de lucru la mina de argint. Înfruntaseră zăpada și gheața, și fuseseră angajați de către ingineri. Când au pierit în explozie, puținele rămășițe care au putut fi recuperate au fost îngropate aici, la *Isfoss*, în interiorul stâncii care-i ucisese. Crucile de lemn fuseseră îmbinate cu bolturi de meșterul care confecționa coșciuge și răspândite prin zonă, fixate cu pietre, purtând inscripții cu numele după care oamenii îi știau pe cei ce se prăpădiseră: *Aici este îngropat Hans, care a murit în mina de argint a Maiestății Sale, în a doua zi de august, 1629. Aici este îngropat Mikkel. Aici este îngropat Niels...*

Pe coasta dealului sunt văzute îndeosebi femeile, privind stânca prăbușită și gurile tunelurilor, pe unde rămășițele morților fuseseră scoase, în cele din urmă, la lumină. Aud liniștea mormântală din jurul lor, liniștea celor dispăruți. Sunt văduvele sau mamele bărbaților din mina Numedal. Stau neclintite, în hainele lor cernite, cu gândul la ziua în care sosise Regele și le spusese că au să împartă bogățiile ce aveau să vină, și cum viselc acestea

de bogăţie puseseră stăpânire pe imaginaţia lor, cum îşi îndemnaseră soţii şi fiii să-şi abandoneze meşteşugurile pentru a deveni mineri.

Viziunile argintului le luminaseră întunericul încăperilor joase. La masă discutau numai despre argint. Când le veneau bărbaţii acasă după o zi de muncă, le cercetau mâinile, căutând urme de praf de argint. Şi puţini sunt cei care să nu aibă vreun fragment de piatră striat cu minereu de argint, scos pe furiş în vreo cizmă, sau chiar ascuns în interiorul corpului, pentru a fi eliminat într-o oală de noapte asemeni unui scaun pietrificat.

Femeile ţineau fragmentele astea în palmele deschise.

— Asta? întrebau ele. Fărâma asta de piatră?

— Da, venea răspunsul. Şi m-ar putea întemniţa pentru că am luat-o, aşa că ascundeţi-o, departe de ochi străini, şi nu vorbiţi despre ea până nu seacă mina şi n-au plecat toţi inginerii.

Mina nu secat încă. Acesta este unul dintre motivele pentru care soţiile şi fiicele îndurerate vin şi se uită la ea. Cufundate în tăcerea străpunsă doar de ţipetele vulturilor ce se rotesc uneori în cercuri maiestuoase deasupra capetelor lor, privesc la ceea ce nu poate fi văzut, la secretul muntelui. Iarna se apropie din nou, iar zăpada se va aşterne şi va acoperi locul pe unde au pătruns oamenii şi de unde n-au mai ieşit vii. Iar zăpada va îngheţa, şi va deveni un gheţar, şi nici unul din puţinii călători care se vor aventura prin părţile acestea nu va şti vreodată ce bogăţii sunt zăvorâte în spatele straturilor albe de nea.

Dar femeile ştiu. Ele sunt cele care au făcut schimbul. Ştiu prea bine de ce le-au pierit bărbaţii. Şi vor să fie totul ca mai înainte: zgomotul şi măreţia minei. Vor ca totul să revină la viaţă încă o dată, aşa cum era: strigătele inginerilor şi fluieratul de avertizare dinaintea fiecărei explozii, bătăile ciocanelor şi răcâitul strident al sutelor de târnăcoape, cântecele de pe înserate, dar şi halbele de bere în mâinile aspre ale muncitorimii, şi silueta enormă a Regelui care trecea printre ei, şi chiar se

aşeza la focurile lor, şi le vorbea despre Danemarca şi Norvegia, despre marele regat şi prosperitatea ce avea să vină.

Stau şi ascultă, de parcă ar căuta să audă vreo muzică izvorând din pământ, o muzică auzită numai de ele. Era muzica minei. Era muzica speranţei. Au auzit-o vreme de cinci luni, apoi a venit explozia, care s-a produs fără nici un fel de avertisment. Tânjesc să o audă din nou, dar ştiu că nu va mai răsuna niciodată.

Preotul luteran care vizitează văduvele şi copiii minerilor este un bărbat atât de slab şi de pipernicit, încât e poreclit *Rotte*, sau „Ratty"[1]. Numele lui este Martin Møller. Trebuie să se urce pe un scăunel în amvonul lui de lemn pentru a privi adunarea enoriaşilor. Iar predicile îi provoacă nelinişte, săptămână după săptămână, deoarece nu este un bărbat căruia să-i placă să vorbească, afară de dialogul mut cu Dumnezeu. Îşi doreşte adeseori să nu trebuiască să predice şi să aline, ci doar să *mediteze*. Când se afla în casa cuiva, este adesea atât de tăcut încât oamenii ajung să uite că e acolo.

Dar, în ultimul timp, de când cu tragedia de la Numedal, Martin Møller a început să vorbească mult. Înţelege răul teribil care s-a produs aici şi, în loc să se refugieze într-o tăcere şi mai implacabilă, şi-a atribuit singur rolul de reprezentant al celor îndureraţi şi îndoliaţi.

Dumnezeu îi spune că nu e *drept*, că nu e *corect*, că Regele ar trebui să îngăduie ca mina să fie închisă şi uitată, iar oamenii lăsaţi în durerea şi sărăcia lor. Sătenii din *Isfoss* fuseseră dispuşi să-şi imagineze alte vieţi pentru Regele Christian. Totuşi, nu au primit nici o altă recompensă, cu excepţia unor lefuri de câţiva daleri, în ciuda tuturor discursurilor regale despre bogăţii şi prosperitate. Iar acum, din ce-au să trăiască văduvele lor? întrcabă Martin Møller pe orice vrea să-l asculte. Încearcă să cultive ceapă

[1] Şobolan (în limba engleză, în original).

şi varză în pământul îngheţat. Se duc pe dealuri şi adună lemne de foc. Copiii lor cerşesc şi fură. Nu mai au nimic.

Iar din Copenhaga nu se aude nici o veste, nu vine nici un reprezentant. În fiecare dimineaţă, Martin Møller se uită pe fereastra casei sale şi speră să vadă sosind vreun străin, îmbrăcat în livrea şi cu cizme din piele spaniolă. Şi mai speră să vadă, în desaga străinului, şi o bucată de hârtie cu sigiliul regal pe ea, pe care să fie scrise nişte promisiuni de compensaţie, sau, şi mai bine, o căruţă încărcată, huruind în urma reprezentantului, încărcată cu saci cu monede şi cu daruri constând în lână şi stofe, făină şi vin, ulei şi zahăr.

„Ratty se amăgeşte singur, îşi şoptesc între ele mamele şi văduvele. Nu va veni niciodată o astfel de persoană. Regelui nu-i pasă dacă murim sau trăim. Dacă ne-am fi aflat în Danemarca poate că lucrurile ar fi stat altfel, dar lui nu-i pasă de suferinţa din Norvegia."

Dar Ratty Møller este hotărât ca oamenii aceştia să nu fie uitaţi. Şi cine să vorbească în numele lor dacă nu el? Este ca şi când şi-ar fi economisit toate cuvintele şi toată energia, în trupul său mărunţel, tocmai pentru clipa asta. Aleargă de la o casă la alta, cu nasul uşor roşiatic de la aerul rece de toamnă, şi le spune fiicelor şi văduvelor şi copiilor oropsiţi şi zdrenţăroşi că va merge chiar el la Rosenborg, dacă va fi nevoie de aşa ceva (şi asta, în ciuda fricii lui de mare), dar, între timp, caută un mijloc de a-i trimite Regelui o scrisoare.

Iar în scrisoarea aceasta spune tot ce are pe suflet. Descrie ororile pe care le-a văzut la gura minei, suferinţa şi mizeria care au urmat. Îl înştiinţează pe Rege că o dietă pe bază de supă de ceapă induce melancolie şi melancolia duce, în scurt timp, la disperare. *„Dacă nu aţi fi venit aici şi nu ne-aţi fi dat speranţă, Sire"*, îi scrie el, *„atunci cu siguranţă că ne-am fi trăit viaţa fără nici un fel de plângeri. Dar aţi venit. Ne-aţi dat speranţă. Ne-aţi oferit o viziune despre ce-ar putea exista. Aşa că, în nenorocirea noastră, către dumneavoastră se îndreaptă rugile noastre..."*

Îl imploră pe Rege să se întoarcă la Numedal. Se descrie pe el însuşi, aşezat la fereastră, aşteptând şi uitându-se după omul în cizme din piele spaniolă, care nu mai soseşte. Vorbeşte de propriile lui dimensiuni liliputane, în comparaţie cu pervazul ferestrei. Mărturiseşte că este un nimeni, un biet preot, un singuratic, un şobolan. *„Şi totuşi..."*, scrie el, *„îndrăznesc să mă adresez direct Regelui meu, şi îndrăznesc să cred că mă va auzi şi că-mi va răspunde la rugi."*

Transformarea lui Martin Møller devine un subiect de conversaţie în vale, iar la predicile lui vine mai multă lumea ca niciodată.

— Şobolanii pot fi curajoşi, spun unii oameni, zâmbind. Nu ar trebui să uităm lucrul ăsta.

Kirsten: din Jurnalul ei

Suntem la Boller, în casa mamei mele.

Pot îndura orice pe lumea asta, afară de absenţa Iubitului meu. Otto a fost izgonit în Suedia, şi mintea îmi fierbe cu planuri şi manevre care să-l aducă din Exil înapoi în patul meu sau, dacă acest lucru nu este posibil, ei bine, atunci, planuri care să-mi permită să plec pe veci din Danemarca, pentru a mă alătura lui, la Stockholm. Acestor intrigi îmi dedic mare parte a zilelor şi nopţilor, dar şi plimbărilor mele, rugăciunilor şi viselor mele. Când cos, asta ţes în creaţiile mele — florile şireteniei mele.

Mă gândesc în felul următor: Regele Gustavus Adolphus al Suediei, fiind principalul duşman al Soţului meu, ar plăti foarte mult pentru orice fel de Informaţii referitoare la situaţia de la Curtea Daneză şi, în mod deosebit, pentru orice fel de Dezvăluiri sau Destăinuiri despre presupusa stare proastă a Finanţelor naţiunii. Şi, ştiind prea bine că această chestiune blestemată a Banilor îl preocupă veşnic pe Christian, sunt convinsă că deţine

anumite Documente Private care se referă la acest subiect şi pe baza cărora duşmanul său ar putea obţine ce fel de avantaje ar pofti — în schimbul eliberării lui Otto şi venirii lui în Iutlanda, sau a călătoriei mele în siguranţă spre Suedia.

Dar încă nu ştiu cum aş putea obţine documentele acestea.

Dar marele Necaz este că nu mă pot încrede în nimeni. Curtea Daneză este un cazan de Venin şi Ură, şi ştiu prea bine că celor care-l slujesc pe Rege le-ar plăcea, în adâncul inimii lor, să mă fiarbă de vie şi să-mi topească oasele pentru clei. Este foarte posibil ca până şi Mesagerul meu de odinioară, James, Maestrul de Tenis de la Curte, care deşi cândva făcea tot ce-i porunceam, să se fi întors acum împotriva mea, deoarece am fost alungată de la Rosenborg într-un mod atât de umilitor. Nu îndrăznesc să-i trimit o epistolă, de teamă ca presupunerile mele să nu fie adevărate. Ba chiar, îmi imaginez cu uşurinţă că însuşi numele de Kirsten a devenit un Cuvânt Interzis în Copenhaga şi că aceia care doresc să vorbească despre mine trebuie să născocească nişte Termeni noi, cum ar fi „Marea Adulterină", sau „Târfa Contelui din ţinutul Rinului" sau „Cea care a fugit într-o Căruţă de Peşte".

Nu-mi pasă nici cât negru sub unghie de toată Bucuria asta maliţioasă stârnită de plecarea mea. Ceea ce cândva ar fi provocat furie şi lacrimi, acum nu îmi mai trezeşte în suflet decât o pură Indiferenţă. Sunt bucuroasă că am plecat de la Palat şi că mă aflu în Iutlanda, care este un ţinut foarte tăcut, lipsit de Zarva oamenilor şi de furia lor, unde, noaptea, doar foşnetul copacilor unduiţi de vânt mă ţine trează. Dacă nu aş fi singură în pat, mărturisesc chiar că aş fi destul de fericită. *Trebuie* doar să descopăr nişte mijloace prin care să mă tocmesc cu Regele Gustav pentru Otto. I-am şi spus Mamei mele:

— Dacă iubitul meu poate să vină aici la mine, vom avea nevoie de casa asta — doar pentru noi şi pentru copilul nostru — şi va trebui să te muţi în vreo altă casă de pe Domeniu.

O enervez teribil când îi spun că, după părerea mea, o Căsuţă de ţară sau o Fermă este mai mult decât suficientă pentru nevo ile ei şi cele ale Femeii ei Preferate, Vibeke.

— Kirsten, îmi spune ea, Boller este al meu, şi nu mă vei alunga de aici.

Dar eu îi răspund că încă mai sunt, conform legii, Consoarta Regelui, cu alte cuvinte Aproape Regină, şi că pot face ce poftesc, şi trebuie să mi se dea ascultare. Iar ea cade pradă unei crize de nervi, şi-mi spune că întotdeauna am avut o Inimă Împietrită, la care îi răspund că aşa trebuie să fie Femeile pe Lumea asta, dacă nu vor să piară. Iar la acest lucru, bineînţeles, nu are ce să Răspundă.

Camerele în care locuiesc aici sunt destul de spaţioase şi de luminoase, dar nu există defel suficientă Mobilă sau Obiecte de Valoare după gustul meu sau care să-mi asigure Pacea Sufletească, aşa că i-am scris Regelui — care m-a tratat ca pe o Târfa de cea mai joasă Speţă — cerându-i să-mi trimită „câteva Articole de lux, ca Sufletul meu să nu fie într-o continuă stare de melancolie". Am semnat scrisoarea „Dragul Tău Şoricel", în speranţa că acest lucru are să trezească în el suficientă bunătate pentru a-mi trimite trusa de toaletă din abanos, setul meu de oglinzi din argint, şifonierul meu franţuzesc din lemn de nuc, ceasul meu olandez din aur, picturile mele în ulei, cu flori, tapiţeriile flamande, colecţia mea de evantaie şi statuia de bronz a lui Ahile.

L-am implorat, de asemenea, să-mi trimită şi nişte bani, ca să nu fiu „la fel de săracă precum un Şoarece în spălătoria Mamei mele" şi, — un gând ulterior, ce mi-a venit în minte într-una dintre nopţile mele singuratice, în timp ce vântul ofta, iar afară, în depărtare, o Pasăre, imaginându-şi că venise Primăvara, slobozea din pieptu-i un strigăt de împerechere — l-am implorat fierbinte să mă lase să-mi ţin Sclavii, pe Samuel şi Emmanuel, la Boller. L-am anunţat că-i vreau aici „ca să fiu, în sfârşit, servită cum se Cuvine şi să-mi ţin capul sus, acum, că am fost înjosită

atât de mult". Dar acum mărturisesc că motivul pentru care îmi doresc să-i am aici, la Boller, este ca, dacă nu mă voi putea alătura lui Otto în Suedia, cel puţin să mă pot amuza cât de cât facând Sex cu Băieţii mei Negri.

Nu văd nimic rău în asta. Cum am pântecul deja mare cu pruncul lui Otto, nu risc defel să concep vreun copil care ar putea avea culoarea unui şifonier din lemn de nuc. Kirsten nu poate trăi decât dacă Dorinţele-i sunt satisfăcute foarte *frecvent* — aşa e ea creată şi nu se poate Abţine, ba chiar aş putea spune că aşa va fi mereu. Iar Băieţii aceştia, trăgându-se dintr-un loc sălbatic şi necivilizat, unde se spune că bărbaţii ţin femele de maimuţe în cuşti şi se împreunează cu ele în văzul tuturor, şi unde Femei Magice vin în forma unor şerpi şi intră în vulva Tinerelor Fete pentru a le învăţa ce este Plăcerea, ei bine, nu cred că vor refuza să o satisfacă pe Aproape Regina Danemarcei. Într-adevăr, mai curând îmi imaginez că s-ar putea să prefere această Îndatorire oricărei alteia.

Emilia a adus o găină cu ea, aici, în Iutlanda!

Găina asta, pe care o cheamă Gerda, a fost chinul călătoriei noastre, scăpând mereu din braţele Emiliei şi zburătăcind prin Căruţa de Peşte, cârâind şi împroşcându-ne de sus până jos cu revoltătoarele ei Excremente cenuşii.

— Emilia, i-am spus, în cele din urmă, te rog să dai deoparte prelata căruţei ăsteia împuţite şi să-i faci vânt găinii în noapte!

Dar nu a vrut. Mi-a povestit, în schimb, cum o îngrijise pe Gerda şi o salvase din pragul morţii în camera ei — în amintirea Mamei ei, care făcuse cândva acelaşi lucru — aşa că nu vroia să se despartă de ea „pe vreun drum pustiu pe care găina nu-l cunoaşte".

— Draga mea, i-am spus, e *o găină*! Găinile nu cunosc nimic! Habar n-au dacă sunt în Odense sau în Pomerania! Are să găsească grăunţe şi apă, iar găinile nu au nevoie de nimic mai mult.

— Nu, a răspuns Emilia, sentimentală. Gerda mă cunoaşte şi va muri dacă nu am grijă de ea.

Să fi hotărât oricine altcineva, afară de Emilia, să aducă o Găină vie în călătoria asta lungă şi îngrozitoare spre Iutlanda, aş fi înşfăcat pasărea cu mâinile mele şi aş fi aruncat-o în mijlocul drumului, sau i-aş fi sucit gâtul şi aş fi rumenit-o pe marginea drumului. Dar rugăminţile Emiliei au ceva aparte, şi de aceea nu le pot refuza niciodată. Când ne-am oprit ca să răsufle caii, i s-a dat apă. Şi, în cea mai mare parte a timpului a dormit, înfăşurată în fustele Emiliei, liniştită, de parcă ar fi fost o pisicuţă sau chiar un bebeluş tihnit în poala Mamei sale.

Acum, are o căsuţă sau un Coteţ al ei, în curtea casei. Dar atunci când Emilia şi cu mine mergem la plimbare, aşa cum se întâmplă adesea (pentru că o persoană nu poate *face* nimic altceva în Iutlanda decât să se plimbe prin ţinut şi să admire darurile Naturii), Gerda ne însoţeşte şi merge graţios pe lângă picioarele noastre, şi nu se îndepărtează niciodată prea tare de Emilia. Este atât de îmblânzită şi Domesticită, încât declar că s-ar lăsa ataşată cu o Lesă de mâna Emiliei. Cred că a uitat *ce este*.

Vorbim rar despre Peter Claire.

Am luat cu mine partitura pe care am scris cele conţinute în scrisoarea pe care o primise de la Contesă, dar încă nu am folosit-o. Dacă îi va trece vreodată prin minte Emiliei să încerce să *mă părăsească* şi să se întoarcă la Rosenborg de dragul Muzicianului, atunci îi voi arăta însemnările de pe partitură şi-o voi înştiinţa că a fost amăgită cu cruzime.

Dar mă îndoiesc că va sosi vreodată ziua asta. Emilia nu mă întreabă ce i-am strigat muzicianului în seara plecării noastre. Cred, într-adevăr, că trebuie să fi auzit cuvintele, dar nu spune nimic în această privinţă, aşa că şi eu răspund tot cu o linişte similară.

Cel mai des vorbim despre frăţiorul ei, Marcus, care acum se află chinuitor de aproape de noi şi care trebuie să fie răpit de la Johann Tilsen şi adus aici, cu noi. Şi în privinţa lui Marcus avem

planurile noastre! Am hotărât că va fi crescut ca şi copilul meu şi că, atunci când se va naşte bebeluşul meu, va deveni tovarăşul lui de joacă şi prietenul lui, şi-i va fi ca un Frate. Iar când Otto mi se va alătura, iar mama va fi alungată, iubitul meu şi cu mine, împreună cu Emilia, dar şi cu Marcus şi Pruncul, vom fi ca o Familie minunată, pe care o voi ţine mereu alături mine, şi mărturisesc că atunci voi fi în sfârşit fericită şi liniştită.

Graniţa

Ultima parte a călătoriei către Boller, întreprinsă pe când se iveau zorii şi soarele începea să se întrevadă prin ceaţa matinală, le adusese pe Kirsten şi pe Emilia la marginea domeniului Tilsen.

Schimbaseră căruţa de peşte cu o trăsură neagră şi şubredă, care mirosea ciudat şi a mucegai, ca un salon uitat, unde locuiseră cândva oameni bătrâni şi prinseseră şoareci şi-şi îndulciseră cele din urmă veri cu levănţică.

Din trăsura asta, Emilia a privit domeniul tatălui ei, a urmărit cum treceau încet pe lângă el şi i-a spus lui Kirsten că i se părea atât de ciudat şi de năucitor să se afle aici, în Iutlanda — chiar în locul pe care-l părăsise şi pe care nu credea să-l mai revadă vreme îndelungată — încât era ca şi când timpul însuşi şi-ar fi bătut joc de ea.

Kirsten căscase şi-i zisese:

— Emilia, asta este principala desfătare a timpului: bătaia de joc. Dacă înainte nu ştiai acest lucru, acum îl ştii.

De o parte a hotarului se întindea un şir lung de fagi. Frunzele lor trecuseră deja prin schimbarea aceea subtilă care este aproape imposibil de descris, dar care îşi face brusc apariţia în lumina tomnatică şi anunţă iarna rece ce are să vină. Privind copacii, acolo unde ceaţa încă mai persista, Emilia, incapabilă să-şi ia ochii de la ei, se simţea copleşită de o amintire ce fusese uitată

de atâta vreme, încât, chiar şi acum, când ieşise la iveală, o parte din ea rămânea în continuare nedesluşită.

E împreună cu mama ei, Karen. Se plimbă împreună pe sub fagi şi e începutul toamnei, deoarece Karen este îmbrăcată cu un şal de lână iar acesta este de culoare gri.

Emilia e mică, are în jur de cinci, şase ani.

Au o destinaţie, iar aceasta nu e departe. Destinaţia lor este arborele cel mai mare dintre toţi. Când sosesc acolo, Karen se ghemuieşte şi o ia pe Emilia de mână, şi încep împreună să dea la o parte frunzele proaspăt căzute, până când mâinile lor dau de pământul moale de dedesubt. Solul e uscat şi uşor, zgrunţuros din pricina păstăilor copacului. Iar în locul acesta a fost îngropat ceva. Karen îi şopteşte: „Acolo!" iar Emilia priveşte în jos cu luare aminte. Orice ar fi fost îngropat acolo străluceşte brusc, în lumina rece a soarelui.

Asta e tot ce reuşeşte Emilia să-şi amintească. A încercat din răsputeri să se concentreze pe momentul descoperirii, de parcă astfel ar fi putut, în sfârşit, să vadă obiectul din pământ. O vedea pe Karen lângă ea, îi auzea vocea, putea chiar să-şi amintească şalul cel moale. Dar când cercetează pământul şi frunzele date deoparte, nu-şi aminteşte câtuşi de puţin ce se găsea acolo.

Camera care i-a fost oferită Emiliei la Boller dă spre est — spre domeniul tatălui ei. Nu poate vedea nimic, dar e ceva înfricoşător în gândul că parcul se termină acolo unde încep câmpurile cu fructe ale familiei Tilsen. Emilia e captivată de linia orizontului. Se uită la ea ore în şir, imaginându-şi marii copaci ca nişte străji ce o feresc de ochii lui Johann şi ai Magdalenei. Simte că s-ar transforma în stană de piatră numai la vederea lor, incapabilă să se mişte sau să vorbească.

Dar Kirsten i-a spus că vestea prezenţei ei la Boller trebuie să se fi răspândit deja prin vecinii lui Ellen Marsvin. Veştile, în Iutlanda, circulă pe potecile nisipoase, împreună cu tinichigiii, cu fierarii şi cărbunarii.

— Așa că, i-a spus Kirsten, cea mai bună cale de urmat, Emilia, este să-ți vizităm familia. Vor trebui să mă primească! Nu vor îndrăzni să refuze. Și tu vei fi lângă mine, ca tovarășă a mea. Iar atunci ne vom putea da seama ce se întâmplă acolo, și cum stau lucrurile cu Marcus.

Aducerea lui Marcus, pentru a locui la Boller, îngrijirea lui și supravegherea lecțiilor sale, scăparea lui de sub influența Magdalenei, toate acestea reprezintă un vis frumos pe care Kirsten (căruia nu-i plac copiii cu adevărat, și nici nu are compasiune pentru temerile lor) l-a creat de dragul Emiliei. Emilia simte atât recunoștință pentru Kirsten, cât și teamă pentru ea însăși. Îngrijorarea ei pentru Marcus a chinuit-o de când a plecat de acasă. Ar fi o mare bucurie și o izbăvire dacă l-ar avea pe fratele ei aici, cu ea. Dar a-l răpi pe Marcus de sub nasul tatălui și fraților ei i se pare o năzuință imposibilă — ceva care este real doar în mintea lui Kirsten, așa plină cum e de planuri și uneltiri fără sfârșit.

Și mai este ceva. Emilia știe că o parte din ea și-a imaginat alt viitor, departe de Iutlanda, un viitor ca soție a cântărețului din lăută. Și cum ar putea să-l includă și pe Marcus Tilsen în viitorul ăsta? Dacă ea și Kirsten vor deveni într-adevăr „mame" ale lui Marcus, atunci va trebui să rămână așa pe vecie. Va sosi oare vreodată ziua în care va trebui să aleagă între Marcus și Peter Claire?

În privința lui Peter Claire rămâne tăcută, chiar și față de ea însăși.

În privința balenelor

Un spectacol ciudat se desfășoară în curtea palatului de la Rosenborg.

Regele a poruncit ca o mare lespede de piatră să fie adusă și proptită de fântână, care fost oprită. Servitorii se plâng unii altora

de reducerea la tăcere a fântânilor. Femeile deplâng şopotul pierdut al apei curgătoare, care bolborosea plăcut, şi care era „un zgomot înveselitor, care putea să-ţi bucure inima în zilele întunecate". Câţiva dintre bărbaţi mormăie, pur şi simplu, că „acum nu mai ai unde să te uşurezi, dacă te întorci noaptea târziu", şi că urinatul în cadrul uşilor murdăreşte cizmele şi atrage muştele şi alte insecte. Bombăne că, în ultima vreme, Regele a luat numai decizii proaste.

Regele nu aude nici una dintre bombănelile astea (sau, în cazul în care le aude, este complet indiferent faţă de ele). După ce s-a consultat cu zidarul său olandez, a achiziţionat un set de dălţi grozave. Iar acum poate fi văzut îngenunchind în faţa lespezii de piatră şi sculptând cu migală litere şi numere, cu o caligrafie la fel de desăvârşită ca cea folosită atunci când scrie cu condeiul pe hârtie. Iar toată lumea pare să ştie ce scrie: gravează în piatră numele lui Kirsten şi data la care a fost izgonită.

Nu-i place ca oamenii să-l privească în timp ce munceşte. Dar, cu toate acestea, este observat de la camerele de la mansardă, din pragul uşilor întredeschise. Propriii lui copii privesc de la ferestre şi-şi doresc ca el să nu fi îngenunchiat. Mulţi dintre ei sunt destul de mari ca să ştie că umilinţa nu ar trebui proclamată în piatră, ci ascunsă, şi că suferinţa este cel mai bine îndurată în singurătate, în spatele uşilor închise, sau în vreun alt loc sălbăticit, unde norii umbresc cu structura lor pământul şi unde vântul înăbuşe orice alt sunet omenesc.

Regele Christian nu vorbeşte cu nimeni şi rareori ridică ochii de la munca lui. Cu siguranţă nu-şi vede copiii la ferestre. Este ca şi cum ar fi implicat în realizarea unei opere de artă, ca şi când cioplirea pietrei ar fi singura chestiune din regat demnă de timpul lui. Dar după câteva zile porunceşte să fie chemat Peter Claire, iar atunci când muzicianul soseşte lângă el, îi cere să îngenuncheze alături de el. Regele îl înştiinţează că sarcina a fost dusă la îndeplinire.

Cei doi bărbaţi privesc împreună lespedea de piatră.

— Acesta este totalul, îi spune Christian. Acesta este sfârşitul.

Peter Claire încuviinţează din cap. Nu mărturiseşte faptul că acesta reprezintă sfârşitul şi pentru el, că pierderea Emiliei l-a lipsit de toate planurile şi visele lui. Spune, în schimb, că gravura în piatră este atât de bine realizată încât, dacă Regele nu ar fi fost Rege, cu siguranţă ar găsi o nouă vocaţie cioplind pietre funerare şi mottouri latineşti pe frontispiciul instituţiilor.

Regele zâmbeşte pentru prima dată într-o perioadă foarte îndelungată de timp.

— Da, răspunde el, dacă nu aş fi Rege!

Apoi îşi pune deoparte dălţile. Îşi scutură mâinile de praf, mâinile aspre şi pline de băşici din pricina trudei. Se uită de jur-împrejur, la razele soarelui ce luminează pietrele din pavaj şi la locurile unde acestea sunt verzui, acolo unde cădea înainte apa, pe dinafara ghizdului fântânii. Pare nedumerit, ca şi când ar vedea lucrurile astea pentru prima dată, sau le-ar vedea dintr-o nouă perspectivă şi-ar încerca să-şi aducă aminte ce însemnau odinioară.

Christian zace în patul său mai bine de o săptămână. Ceasurile îl înştiinţează de trecerea timpului, dar el nu simte câtuşi de puţin curgerea aceasta, căci fiecare minut i se pare la fel ca cel dinaintea lui.

Kirsten îi umple sufletul. Acolo unde era cândva Dumnezeu, acum este Kirsten.

Ea râde şi dansează; chefuieşte şi scoate chiote; se rostogoleşte pe mormanul de buşteni; bate din picioare şi zbiară; sângerează în pat. E un piept alb, un stomac rotunjit, o gură cu buze roşii. E trecutul şi prezentul; e singurătatea şi febra; somnul şi izolarea.

Regelui i se aduce mâncare. Se plânge că nu are nevoie de mâncare. Este mistuit de Kirsten, iar Kirsten e mistuită de el.

— Iar la finalul tuturor lucrurilor, şopteşte el cu voce tare, nu va mai rămâne nimic şi nimeni.

Atunci când revine la viaţă (dar în mod stângaci, împleticindu-se, asemeni unui invalid), tot la nevoia de bani i se îndreaptă gândurile. I s-a mai spus încă o dată că se pot face mulţi bani cu balenierele, că trupurile balenelor pot fi transformate în atât de multe bunuri încât ar putea salva economia unei ţări.

Apoi îşi aduce aminte că în Copenhaga erau construite trei baleniere, dar că acum muncesc mai lent la ele, sau nu mai muncesc deloc, deoarece nu au cu ce să le echipeze, nici cu ce să plătească constructorii de nave. Iar Regele blestemă şi trage de şuviţele pieptănăturii sale regale, apoi se duce la comoda lui şi încearcă să elimine un scaun, de parcă aceasta ar mai diminua din agonia pe care o simte în suflet.

Aşezat acolo, gata să plângă din pricina sforţările sale, îşi imaginează cum ajung pe tăcute balenele albastre în apele strâmtorii Skagerrak, din Marea Norvegiană, cum sunt măcelărite de suedezi şi transformate în săpun suedez şi lumânări, în bastoane şi corsete suedeze. Şi-i blestemă pe suedezii aceştia ţanţoşi, cu tot cu prelucrarea lor excelentă a fanoanelor de balenă. Îi trimite în iad, să sufere acolo o eternitate.

Odată eliminat scaunul, se hotărăşte că şi balenierele daneze vor fi terminate şi lansate, şi că balenele vor veni curând în ajutorul Danemarcei, deoarece trebuie să se întâmple ceva, cât de curând, trebuie să sosească vreun ajutor, viaţa nu mai poate continua aşa cum a fost până acum, anul acesta...

Regele Christian merge în camera cu veselă. Adună o mulţime de cadouri regale din dulapurile şi sertarele lor, ce datau din ziua încoronării şi a căsătoriei lui cu Anna Catherine de Brandenburg. Le aşază grămadă pe podea: supiere din argint, samovare, boluri şi platouri de peşte, pocale din aur, potire, platouri, frapiere şi ulcioare. Grămezile se răstoarnă şi se prăbuşesc. Împinge din greşeală platourile, care se rostogolesc cât colo pe podea. Christian

nu le mai percepe drept obiecte cu vreo utilizare sau funcţie concretă, ci doar ca pe o monedă de schimb.

Auzind zarvă şi bănuind că ar fi nişte hoţi, servitorii vin în goană în camera cu veselă. Unul dintre ei îndreaptă o muschetă spre pieptul Regelui, care e desculţ, îmbrăcat doar cu o cămaşă de noapte din brocart. Când vede arma aţintită asupra lui, pe deasupra mormanelor haotice de argintărie, Regele îşi desface larg braţele, asemeni Dumnezeului din timpurile străvechi, precum Moise pe vârful muntelui, şi răcneşte. Cuvintele ţâşnesc din el asemeni ghiulelelor de tun. Danemarca, zbiară el, se scufundă în apele mării, iar el, Regele ei, se scufundă împreună cu ea, atât de adânc, într-o suferinţă precum apele râului Styx, încât se simte de parcă nu va mai ieşi niciodată la lumină. Şi de ce nu există oare nimeni care să-l salveze şi să-i salveze preţiosul regat?

De ce este trădat şi dezamăgit la fiecare pas? Ce climat de desfrâu domneşte în acest stat dacă soţia Regelui comite adulter cu un mercenar neamţ? De ce nu înţelege nimeni în afară de el că a dispărut onoarea din toate afacerile omeneşti şi că a fost înlocuită de invidie şi lăcomie? De câte ori trebuie să mai spună lucrurile astea pentru ca lumea să înceapă să-l asculte?

Muscheta e lăsată jos şi servitorii rămân cu gura căscată. Simt că potopul acesta de cuvinte i-ar putea ucide, că inimile lor ar putea înceta să mai bată, că s-ar putea să nu mai părăsească vii această încăpere.

— Luaţi farfuriile! le ordonă Regele. Duceţi-le la monetărie şi daţi-le pe toate la topit! Trebuie bătuţi daleri noi — cât de mulţi se pot obţine din sumedenia asta de tacâmuri! Şi mă voi duce eu însumi cu banii la constructorii de nave! Şi dacă fură careva chiar şi o singură linguriţă din acest depozit, va fi spânzurat!

După asta, Regele Christian se duce în camera lui şi încearcă să calculeze, în mod matematic, ce sumă poate fi obţinută din platourile de argint şi cât de multe balene ar putea aduce pe ţărmurile Danemarcei. Pe deasupra coloanelor de calcule matematice, se adresează creaturilor care nu sunt nici peşti, nici

animale, ci vreun un alt lucru care trăiește în frig și întuneric, și totuși poate crea fântâni la suprafața apei: *„Veniți la mine. Salvați-mi regatul."*

Dar apoi se pune problema producției. Vor ști meșteșugarii danezi cum să creeze corsete și crinoline din oasele de balenă? Vor fi realizate cu măiestrie sau vor fi un lucru de mântuială? Ar putea veșmintele acestea să fie vândute la Paris sau Amsterdam, sau vor râde oare de ele francezii și olandezii, și vor răspândi bătaia lor de joc și pălăvrăgeala lor pe tot întinsul Europei? Ma chere, *ai auzit cea mai grozavă glumă? S-a descoperit că Ducesa de Montreuil nu era defel slută. Doar că purta un corset Danez!*

Temerile acestea sunt întrerupte de sosirea unei scrisori. Mesagerul îi spune Regelui că este o scrisoare de la Numedal, iar el, când aude asta, uită de explozie și își imaginează că scrisoarea îi va vesti sosirea iminentă a transportului de argint. Dar în clipa imediat următoare își aduce aminte de cei ce au murit la mină, și de filoanele de minereu îngropate sub greutatea de neimaginat a stâncilor.

Începe să citească. Observă că expeditorul este un anume Martin Møller, un preot, și, la început, văzând asta, Regele e cuprins de lehamite. Tocmai se pregătește să dea deoparte scrisoarea, când observă că vorbele lui Møller nu sunt neînsemnate — așa cum sunt multe dintre cuvintele predicatorilor — ci sunt pline de aceeași disperare înflăcărată care îl copleșește si pe el acum.

„Dacă nu ați fi venit aici", îi scrie Møller, *„și nu ne-ați fi dat speranță, atunci cu siguranță că ne-am fi trăit viețile fără nici un fel de plângere. Dar ați venit. Ne-ați dat speranță. Ne-ați oferit viziunea lucrurilor care ar putea exista..."*

Regele repetă această ultimă frază în tăcere, pentru el însuși, dându-și seama că se simte cuprins de o alinare pe care nu și-o poate explica.

Viziuni.

Viziuni ale lucrurilor care ar putea exista.

Gândurile lui Marcus Tilsen, în vârstă de cinci ani, culese din aer

Magdalena spune că bebeluşul Ulla este o bucăţică de rai pogorâtă asupra noastră pentru că suntem buni.

Tata spune că acum ai o nouă surioară Marcus şi trebuie să fii bun cu ea şi să o iubeşti şi eu îl întreb de ce bebeluşul Ulla nu a omorât-o pe Magdalena atunci când a ieşit din ea şi el mă plezneşte peste ochi. Eu îi spun că am văzut lucrul roşu în apă care a ieşit din Magdalena şi că este mort, mâncat de peşti, iar tata spune că în tine există răul Marcus şi vom aduce un om sfânt care să scoată răul din tine şi dacă nu poate fi scos atunci va trebui să te trimitem departe de aici.

Am vrut să vină Omul Sfânt şi să fie un mesager şi să-mi aducă ceva de la Emilia, dar el era bătrân şi slab. Mi-a spus Marcus acum te vom boteza din nou în apele lacului şi vom alunga diavolul din tine şi tata a spus suntem Dincolo de Disperare cu acest băiat.

Dincolo de Disperare nu e un sat. Este ceea ce Ingmar numeşte o sălbăticie el învaţă despre sălbăticie şi spune că sunt creaturi acolo pe care nu le-ai văzut nicicând.

Îi spun bătrânului slab dacă mă duci la lac o voi ucide pe micuţa Ulla o voi lăsa să fie mâncată de peşti dar tata mă biciuie şi mă prăbuşesc. Otto, plâng eu, Otto, pisica mea...

În lac apa e rece ca gheaţa când mă acoperă.

Acum ei spun Marcus aşteptăm şi ne rugăm că tot ce este rău a pierit din tine şi atunci când vom fi siguri că a pierit ei bine vei fi primit înapoi în sânul acestei familii dar încă nu suntem siguri aşa că trebuie să fii închis ca să nu-i faci rău micuţei Ulla.

Mi se pun iar chingile şi sunt în pătuţul meu şi vine noaptea. Sunt în sălbăticie şi ştiu ce există într-o sălbăticie acum există creaturi enorme numite zimbri şi i-am văzut într-o poză. Le spun bizonilor veniţi aici imediat faceţi cum vi se porunceşte şi ei

sunt calzi şi respiră aşa cum respiră vacile şi le urez noapte bună în şoaptă.

Iar când sunt jos şi mi-au scos chingile şi micuţa Ulla e în leagănul ei iar Wilhelm spune cu toţii te supraveghem Marcus eu sunt încă împreună cu bizonii în sălbăticia mea chiar dacă a sosit dimineaţa. Îi număr.

Scrisoare către Peter Claire de la Contesa O'Fingal

Dragul meu Peter,

Nu ştiu dacă ţi-a parvenit scrisoarea mea.

Mă umple de uimire gândul că scrisorile — care sunt nişte lucruri atât de neînsemnate — ajung la destinaţie, când mă gândesc pe ce rute trebuie să circule şi ce vreme se poate abate asupra purtătorilor lor.

Când Johnnie O'Fingal mi-a citit cândva povestea tristă a lui Romeo şi a Julietei şi am înţeles că toate au fost pierdute pentru că s-a pierdut scrisoarea Abatelui Lawrence la Roma, i-am spus lui Johnnie că întotdeauna căutăm modalităţi prin care să fim uniţi de cei pe care-i iubim, de-a lungul imensităţii spaţiului şi timpului, dar că aceste modalităţi sunt fragile şi cu siguranţă că vânturile şi refluxul poartă o mare cantitate de lucruri pierdute care nu vor fi găsite niciodată.

Îţi scriu, acum, despre o călătorie pe care o voi întreprinde după Crăciun.

După cum îţi aduci aminte, tatăl meu, fiind un negustor de hârtie, plănuieşte să-şi vândă marfa nu numai în Italia, ci şi dincolo de ea, în întreaga lume. Şi a fost supus atenţiei mele faptul că s-ar putea câştiga o mare avere din înfiinţarea unei fabrici de hârtie în aceste ţări nordice, care au o cantitate abundentă de brazi, copacii perfecţi pentru confecţionarea unei hârtii de calitate. Iar de la această fabrică, hârtia lui Francesco Ponti ar putea

să-şi croiască drum spre vest, chiar şi spre Irlanda, sau spre est, spre Rusia, iar gândul acesta îl bucură nespus pe tatăl meu.

Va călători spre Danemarca de Anul Nou. Când am auzit că se îndreptă spre Copenhaga — ca să ceară permisiunea Regelui pentru înfiinţarea fabricii sale — l-am întrebat dacă nu aş putea să-l însoţesc în călătoria lui, să-l ajut la toate negocierile, deoarece, aşa cum îţi aduci aminte, nu vorbeşte, cu excepţia câtorva cuvinte străine, nici o altă limbă în afară de italiană. Iar el e încântat peste măsură că vreau să fac asta, şi îmi spune „Francesca, tu vei fi mâna mea dreaptă şi împreună vom vedea ce se găseşte în acest mare regat al Danemarcei, şi această călătorie te va ajuta să uiţi toate suferinţele din ultimii ani şi să-ţi recapeţi voioşia în rândul lumii."

Nu i-am spus că tu erai în Copenhaga. În realitate, nu-mi spun nici mie însămi că te afli acolo, deoarece se poate să nu mai fii acolo, ci la vreo altă curte — la Paris sau la Viena — dar numai în liniştea nopţii de la Cloyne îi cer lui Dumnezeu să mă lase să te mai văd o dată şi să te aud cântând şi, dacă îndrăznesc să vorbesc de astfel de lucruri, să te mai ţin o dată în braţe.

Voi veni numai împreună cu tatăl meu. Draga mea prietenă Lady Liscarroll îmi va lua copiii la ea acasă şi le va fi ca o mamă. Este o femeie plină de blândeţe şi de bunătate şi nu am nici o temere, ştiind că Maria mea, împreună cu sora şi fraţii ei vor fi bine îngrijiţi. Iar ei, deoarece casa Lordului Liscarroll este superbă şi plină de o sumedenie de copii, jucării şi ponei, şi au chiar şi un şoimar care ar putea să-i înveţe pe băieţi cum să stăpânească astfel de păsări, şi un maestru de dans pentru fete, îmi spun: „Vai, chiar vrem să mergi, Mamă, pentru că ştim că ai să te faci bine în călătoria asta!"

Ştiu, bineînţeles, că deja visează la dansuri, la vânătoare şi şoimărie, şi că nu sunt atât de preocupaţi de melancolia mea pe cât pretind, dar, cu toate acestea, găsesc că îngrijorarea lor pentru mine este foarte dulce şi plină de afecţiune, şi le spun că în ceasurile petrecute departe de ei vor fi în gândurile mele.

Și așa se va și întâmpla. Doar dacă mă voi găsi din nou alături cu tine, doar atunci întreaga lume, împreună cu ei (călare pe poneii lor la galop ușor, strigând la șoimii din văzduh!) va dispărea din mintea mea, care nu ar avea loc pentru nimeni altcineva afară de tine.

Dragul meu Peter, nu știu dacă această scrisoare va ajunge la tine, sau dacă se va pierde în adâncuri. Dacă îți parvine, atunci iartă-mi te rog îndrăzneala și lipsa de scrupule.

De la prietena ta afectuoasă,

Francesca, Contesă O'Fingal

O plimbare toamna

Aleea este luminată de razele soarelui.

Reverendul James Claire şi fiica lui Charlotte se plimbă braţ la braţ, şi au parcurs aleea aceasta de atât de multe ori încât aproape că ştiu aşezarea fiecărei pietre din pavaj şi unde creşte fiecare smoc de rugină şi cum au să se aştearnă frunzele când au să cadă.

Se plimbă în speranţa că ziua frumoasă şi activitatea blândă a mersului au să mai potolească îngrijorarea resimţită de amândoi şi că atunci când se vor întoarce la casa parohială vor putea să-i spună lui Anne Claire, care stă şi coase în camera de zi, că au fost cuprinşi de nişte sentimente diferite, că, până la urmă, au ajuns să creadă că toate se vor termina cu bine.

Au pe suflet (mai ales Charlotte, dar şi tatăl ei) ceea ce se petrecuse în viaţa logodnicului lui Charlotte, domnul George Middleton.

Dintotdeauna un bărbat masiv, George Middleton a început, în ultimele două luni, să mai piardă din masivitate. Dintotdeauna un bărbat zgomotos, acest caracter sonor al său a început să dispară.

La început, Charlotte îşi făcuse griji că mintea viitorului ei soţ fusese cuprinsă de vreo stare melancolică pe care nu putea să şi-o explice. Dar acum ştie că nu aşa stau lucrurile. George Middleton este, de fapt, bolnav.

Curajos din fire, s-a chinuit să-şi domine durerea, dar în cele din urmă a recunoscut în faţa lui Charlotte că agonia din măruntaiele sale este atât de intensă, încât aproape că-l face să leşine, iar Reverendul James Claire este părtaş la o altă suferinţă pe care bietul domn Middleton nu a vrut să o menţioneze viitoarei sale soţii: este chinuit de o necesitate aproape continuă de a urina. Nu poate sta întins în pat mai mult de o oră fără să simtă nevoia să se dea jos din nou. Nu mai poate petrece timpul în compania altora de teamă ca încăperea în care se află să nu fie prea departe de o toaletă.

Aşa că a rămas la casa lui din Norfolk, de unde i-a scris scrisori „Dragii lui Daisy", spunându-i în fiecare dimineaţă şi după-amiază cât de mult o iubeşte şi o stimează, şi cât de mult tânjeşte după nunta lor. Dar momentul acela nu a sosit încă, nu poate sosi încă, deoarece George Middleton este un om bolnav, şi nu se poate căsători în starea aceasta.

Acum, în această frumoasă zi de toamnă, le-au sosit veşti de la el cum că doctorul său îi pusese diagnosticul de piatră la vezica urinară. *„Piatra asta"*, le scrie el, *„ar putea fi de dimensiunea unui măr, şi ce ar putea face un măr întreg în mine decât să se rostogolească de colo până colo, după cum poftеşte, şi astfel îmi aduce suferinţă. Dispari! îi spun. Tu, măr putred, sfărâmă-te şi dizolvă-te şi treci prin mine şi eliberează-mă."*

Dar încă nu s-a sfărâmat, şi nici nu s-a dizolvat, iar viaţa lui George Middleton a fost înrobită de el. Iar acum, singur cu durerea lui, aşteptând operaţia, care îl va ucide sau îl va elibera, înţelege că întreaga viaţă plănuită alături de Charlotte Claire s-ar putea să nu devină niciodată realitate. Chiar în timp ce visează cu ochii deschişi la rearanjarea camerelor din casa lui de la

Norfolk pentru a se potrivi dorinţelor şi nevoilor ei, ştie că astfel de schimbări s-ar putea să nu se producă niciodată, sau dacă ele au loc, s-ar putea ca ea să nu le vadă niciodată, să nu-şi primească niciodată prietenii în această mică încăpere ce dă spre sud şi spre grădina de trandafiri, nici să apuce să vadă numele de *doamna George Middleton* scris pe o carte de vizită, nici să-şi despletească părul în lumina blândă a lumânării, în dormitorul conjugal comun.

Iar Charlotte şi tatăl ei înţeleg şi ei prea bine acest lucru: este posibil ca George Middleton să moară. Câţi bărbaţi supravieţuiesc unei operaţii? Nu ştiu.

Reverendul James Claire îşi doreşte să fi fost medic şi să fi putut efectua el însuşi operaţia, astfel încât viaţa lui George Middleton să se afle în siguranţă în mâinile sale, şi să poată împiedica moartea lui prin simpla forţă a voinţei sale. Dar aşa cum stau lucrurile, nu poate face nimic altceva decât să se roage. În timp ce se plimbă cu Charlotte pe vechea şi binecunoscuta alee, îi trece prin minte gândul năzdrăvan că limpezimea dimineţii de toamnă este una de aşa natură încât să sugereze că marele nor pe care-l văd la orizont s-ar putea, până la urmă, să nu le umbrească soarele.

— Charlotte, îi spune el, dintr-odată mă simt încredinţat că George nu va fi luat de lângă tine.

Charlotte nu răspunde nimic. Care tată iubitor nu oferă speranţa drept certitudine, în dorinţa lui ca toate să se termine cu bine? Îi strânge braţul cu mai mare forţă, parcă pentru a-i spune: „Dacă va muri, atunci cel puţin sunt în siguranţă, cel puţin sunt protejată de tine. Şi pentru asta sunt recunoscătoare."

După un timp, când ajung în partea aceea a aleii unde picioarele lor agită frunzele căzute de castan, James Claire spune:

— M-am gândit la căile ciudate pe care le urmează mintea noastră atunci când e vorba de cei dragi nouă. Se întâmplă prea des ca acele chestiuni care la început ne-au provocat suferinţă,

când şi dacă sunt inversate cu altele, să ne arunce într-o suferinţă şi mai adâncă, astfel încât prima „suferinţă" să nu mai pară deloc dureroasă, ci să pară cu totul altceva, ceva mai aproape de fericire.

Charlotte zâmbeşte. Este un fapt binecunoscut în rândul enoriaşilor din parohia bisericii Sf. Benedict Vindecătorul că Reverendul Claire se trezeşte uneori încurcat în nişte iţe ciudate ale discursului.

— Ce vrei să spui, de fapt, Tată? îl întreabă.

— Ei bine, îi răspunde el, când am auzit că ai să te căsătoreşti cu George, păi atunci suferinţa cea mai mare mi s-a părut faptul că urma să părăseşti familia şi că atunci când mă voi uita de la amvonul meu nu voi mai vedea chipul tău dulce privind înspre mine. Dar acum văd că asta nu era deloc o suferinţă, în comparaţie cu posibilitatea ce se aşterne acum dinaintea noastră, ca tu să *nu* te căsătoreşti deloc cu George! Aşa că în viitor, când vei fi soţia lui George şi vei locui cu el în Norfolk, şi toate vor fi bune şi frumoase, atunci voi privi în jos, spre enoriaşi, şi mă voi gândi că preaiubita mea Charlotte nu este acolo, cu mine, deoarece este alături de soţul ei, la casa ei, şi acolo este unde mi-aş dori eu să fie, iar ceea ce voi simţi va fi fericire, şi nici o urmă de tristeţe.

Charlotte râde. Simte ceva dur la picioarele ei, lângă degetul mare, şi se opresc din mers ca să se aplece şi să culeagă prima dintre castanele căzute, învelită în teaca ei verde, „mobila de copac" pe care o iubea atât de mult când era copil şi pe care obişnuia să o ungă cu lac.

Pe drumul de întoarcere, când sunt cuprinşi amândoi de o foame sănătoasă pentru masa de prânz, conversaţia lui James şi a lui Charlotte se concentrează asupra lui Peter Claire.

Un om plin de viaţă, pe nume Lionel Neve, este acum dirijorul bisericii Sf. Benedict. Răspunsul lui Peter la oferta postului pe care i-o făcuse tatăl său a fost unul afectuos şi plin de laude la

adresa calității muzicii din această biserică, *dar, cu toate acestea, te rog să înțelegi*, se spunea în scrisoare, *că poziția mea de aici din Danemarca mă împiedică să mă întorc în Anglia pentru o vreme destul de îndelungată. Regele m-a tratat cu multă încredere și mi-a acordat multe favoruri, iar eu trebuie să rămân alături de el și să-mi îndeplinesc sarcinile, care nu sunt puține la număr, și să nu-l părăsesc.*

— A avut dreptate să refuze, spune James Claire. Iar eu am greșit să cer așa ceva de la el. Ce este o biserică de țară în comparație cu o orchestră regală?

— Nu e asta, Tată, spune Charlotte, ci doar că Peter nu a găsit încă ceea ce caută. S-ar putea să fie muzica din interiorul lui sau s-ar putea să fie altceva, dar cred că el știe că, orice ar fi, n-are să-l găsească aici.

Reverendul Claire încuviințează din cap. Și vede încă o dată expresia din ochii fiului său, asemeni unei priviri ațintite în depărtare, către mare, dar nu către marea cenușie, a Angliei, ci către una îndepărtată, care are ceva infinit în natura ei, o mare pe care nici o navă n-ar putea-o traversa pentru a descoperi din nou pământ la orizont.

Lionel Neve este, din contră, o persoană care pare perfect mulțumită cu desfășurarea modestă a fiecărei zile. Se grăbește de colo până colo asemeni unui nagâț, cu un smoc de păr negru zburlit în mijlocul tigvei sale chele. Atunci când vorbește despre muzică, devine atât de entuziasmat și de încântat, încât la colțurile gurii îi apar mici stropi de salivă. Dirijează cu atâta energie, încât uneori se desprinde de pământ, în mici salturi.

— Lionel a fost omul potrivit, spune James Claire.

— Da, îi răspunde Charlotte. Lionel a fost omul potrivit. Dar încă nu putem cunoaște pentru ce e potrivit Peter și ce e potrivit pentru el.

Ajung la poarta de la grădina casei parohiale, o deschid, și încep să traverseze pajiștea. Charlotte spune despre singurul

obiect de „mobilă de copac" pe care l-a păstrat că îl va lustrui şi nu-i va permite să devină tern, ca să fie asemeni unei lumini care să ardă fără încetare pentru George Middleton. Adaugă că ştie că e o prostie, dar că nu-i pasă.

La Petizione

Pe toată durata verii, orchestra a cântat cel mai adesea în grădină sau în pavilionul de vară de la Rosenborg, dar acum, pe măsură ce nopţile încep să se lungească, Regele se întoarce la *Vinterstue*, iar muzicienii revin în pivniţă.

Regele Christian i-a spus lui Peter Claire de ce trebuie să insiste ca ei să rămână acolo. Înţelege că e frig pentru ei, că lumina e slabă, că se poate să-şi imagineze că au fost uitaţi.

— Dar asta a fost şi intenţia mea de la bun început, îi spune el, *să fiţi uitaţi*. Să fiţi invizibili! Iar atunci când sosesc prinţi şi ambasadori în vizită la Rosenborg, şi au luat loc în *Vinterstue*, iar când, ce să vezi, la urechi le ajunge o muzică de cine ştie unde, atunci îmi dau seama cât de unic pe lume este un astfel de aranjament, deoarece îi face pe oameni să se minuneze! Se uită de jur-împrejur, întrebându-se cum se poate ca acordurile unei pavane să plutească în încăpere, provenind parcă din pereţi. Iar atunci constat că, din acel moment, încep să aprecieze ingeniozitatea daneză, respectiv Danemarca însăşi. Pentru că după asta tânjesc oamenii în lumea zgomotoasă de astăzi.

— După ce tânjesc, Sire?

— Tânjesc să fie cuprinşi de uimire! Nu-ţi doreşti şi tu acelaşi lucru, domnule Claire?

Peter Claire îi răspunde că nu definise năzuinţa din sufletul lui, dar că presupune că e acolo.

— Bineînţeles că e acolo! spune Regele Christian. Dar când ai dat ultima oară peste lucrul care să o satisfacă?

Cântărețul din lăută se uită în ochii Regelui, care sunt umflați și înroșiți din lipsă de somn, și poartă clar semnele îngrijorării și durerii. Tânjește să-i dezvăluie Regelui că găsește răspuns la toate năzuințele sale în Emilia Tilsen, că ea îl umple de uimire și îi oferă o viziune a bărbatului așa cum ar dori el să fie. Dar lui Peter Claire i se pare crud să-i vorbească Regelui despre iubire, tocmai în momentele acestea. Faptul că Emilia este legată de Kirsten așa cum el este legat de Rege face orice discuție imposibilă.

— Cred, spune el cu băgare de seamă, că atunci când orchestra noastră cântă într-o armonie absolută, atunci simt... doar preț de câteva clipe, din când în când...

— Uimire?

— Fascinație.

— Ar putea să fie una și aceeași?

— Aproape. Sunt atras de o contemplare atât de intensă a sunetului — care pare să fie unul singur, dar în realitate alcătuit din toate interpretările noastre — încât atunci sunt transportat într-o altă sferă a personalității mele.

— Undeva unde ești cuprins de speranță, sau ceva foarte asemănător ei?

— Da. Undeva unde nu mai am doar această simplă înfățișare a mea, care umblă, mănâncă și doarme și se odihnește, ci sunt *eu însumi în întregime*.

La această ultimă remarcă, Regele Christian începe să se joace cu șuvița lui de păr, deoarece observația aceasta l-a făcut să vadă cât de mult, în toleranța lui inutilă față de ticăloșiile lui Kirsten, s-a îndepărtat de bărbatul care, cândva, proiecta nave de luptă în visele sale, care salva țărmul danez de furia mării, care aduna vagabonzii orașului sub superbul acoperiș al clădirii Børnehus și îi punea să muncească la fuioare și războaie de țesut.

— Ah, suspină el. Aici e magia: să găsești calea, fie de a ajunge, fie de a te întoarce la ceea ce dorim cu toții să fim.

*

În ciuda tuturor laudelor recente ale lui Peter Claire la adresa armoniilor, ultimele repetiţii au fost marcate de neînţelegeri.

Jens Ingemann este nevoit să bată şi să tot bată în pupitrul său de dirijor:

— *Signor* Rugieri, de unde vine mania ta bruscă pentru pasajele fortissimo? *Herr* Krenze, laşi să-ţi scape sunete urâte din *gură*, şi nici unul frumos din instrument. Domnule Claire, ai rămas *în urmă*. Nu poţi să mai ţii măsura?

Este ca şi când muzicienii ar fi cu toţii extenuaţi. Când se adună dimineaţa, de abia dacă-şi mai vorbesc. Cască. Privesc în gol din închisoarea lor sumbră. În absenţa luminii soarelui care să pătrundă prin reţeaua de cărămizi, întrevăd sosirea iernii îndelungate, care pare să aştepte la doi paşi.

Apoi, într-o după-amiază, când cântau deja pentru Rege de mai bine de patru ore, iar lumina începuse să pălească şi se aprinseseră lumânările, începând să picure ceară pe partituri, în timp ce trapa de deasupra lor se închidea în sfârşit, Rugieri şi Martinelli îşi lasă arcuşurile, iar Rugieri se ridică, dărâmând scaunul pe care stătea.

— Domnilor! strigă el. Martinelli şi cu mine am fost *in conferenza*. Vă spunem că este insuportabil să mai îndurăm încă o iarnă în aceste condiţii! Vom muri cu toţii de frig. De vreo formă de tuberculoză. De *sofferenza*!

Martinelli îşi trece mâna cu vioiciune prin părul negru, cârlionţat, parcă pentru a scutura acea *sofferenza* care deja îşi croia drum spre capul său.

— Vă întrebăm ce am făcut, spune el, noi, care suntem printre cei mai buni muzicieni din Europa, ca să meritäm să fim închişi în temniţa asta? Dacă poţi să ne spui asta, *Herr* Ingemann, atunci spune-ne, *per favore*, spune-ne, luminează-ne, *per favore*...

Jens Ingemann îi priveşte fix pe cei doi italieni. Dintotdeauna a fost suspicios în privinţa lor, temându-se de o astfel de răbufnire de la nişte bărbaţi care nu-şi păstrează pasiunea pentru

muzică, ci care îşi permit să o irosească pe sentimente efemere. Nu le răspunde, ci doar se uită mânios la ei, apoi îşi roteşte privirea de gheaţă de jur-împrejurul adunării de muzicieni, astfel încât să-i cuprindă pe toţi sub înrâurirea ei de gheaţă. În clipa aceasta, Rugieri scoate, de sub partiturile sale, o bucată de pergament, şi o ridică.

— *Una petizione*, anunţă el. Am scris-o noaptea trecută. Îl rugăm pe Rege să ia în considerare situaţia noastră. Îl rugăm să-şi imagineze cât de mult suferim aici, lângă lespezile reci de piatră şi la un loc cu găinile...

— Stai jos, *Signor* Rugieri, spune deodată Ingemann, şi loveşte cu mâna în stativul de muzică.

— Nu! răspunde Rugieri. Nu, Maestre. Nu suntem singurii care îndrăznim să spunem că suntem trataţi prost. Ştim că şi *Herr* Krenze şi *Monsieur* Pasquier sunt de partea noastră, şi ne vor semna petiţia. Iar dacă semnăm cu toţii...

— Nu va semna nici unul dintre voi, spune Ingemann. Nu va exista nici o petiţie.

Martinelli scoate un sunet care este o combinaţie între un suspin şi un ţipăt. Apoi, într-o răbufnire de italiană, ţipă că a început să înnebunească în pivniţă, că în ţara lui numai criminalii de rând sau cei cu adevărat nebuni sunt închişi în astfel de locuri, că muzica însăşi, deşi o găseşte frumoasă, nu reprezintă o recompensă suficientă, că el nu este o ladă cu vin şi refuză să îmbătrânească într-o pivniţă.

Krenze zâmbeşte cu superioritate. După ce se aşterne tăcerea peste răbufnirea lui Rugieri, pe care nu au înţeles-o cu toţii, maestrul neamţ al violei declară că, dacă el ar fi o ladă cu vin, atunci ar fi tratat cu deosebit respect, deoarece Regele preferă vinul nu numai muzicii, ci şi oricărui alt lucru din regat. Ingemann cedează, şi spune că s-ar putea să fie nevoit să transmită această observaţie Maiestăţii Sale. Pasquier, care s-a obosit teribil încercând să înveţe daneza, şi care refuză să se mai apuce şi de

italiană, întreabă ce a spus Martinelli. Rugieri agită a lui *petizione* şi urlă că Regele Christian este un bărbat care ştie ce este suferinţa, prin urmare, poată arăta compasiune pentru a lor. Peter Claire, ignorând furia pură pe care o vede adunându-se în sufletul lui Ingemann, cere ca petiţia să fie citită cu voce tare.

Această *petizione* este scrisă în daneză, şi nu e în întregime lipsită de greşeli.

Cu toate că Jens Ingemann se preface că-şi astupă urechile, Rugieri începe să dea citire:

Maiestăţii Sale Regelui,
Noi, subsemnaţii, ai dumneavoastră creatori de Muzică,
Vă implorăm să ne ascultaţi gândurile şi iată care este acestea:
Că suntem extrem de nefericiţi să fim într-o asemenea de astfel de pivniţă
Că suferim foarte mult din pricina frigului
Că degetele noastre nu mai au pic de sânge în ele...

— Ce speţă de prostii pline de greşeli mai sunt şi astea? intervine Ingemann.

După o clipă de tăcere, Rugieri îşi întoarce privirea de la Jens Ingemann şi continuă:

Şi o implorăm pe Maiestatea Voastră
Să ne asculte rugile noastre
Din această petizione *a noastră, şi că*
Ne duce în alt loc...

— Destul! şuieră Ingemann. În toată viaţa mea nu m-am mai aflat printre atâţia leneşi şi neghiobi. Din ce sunteţi plămădiţi? Din lapte? Aşa s-ar zice după cum mirosiţi în acreala voastră, cu plângerile şi nemulţumirile voastre meschine. Ce duhoare lasă în urmă lipsa voastră de voinţă!

— Hopa, spune Krenze. Acum lecţia moralizatoare. Şi care încearcă, în tot acest răstimp, să fie poetică...

Dar Ingemann nu-l bagă de loc în seamă, şi continuă:

— Chiar nu ştiţi, le spune el, că muzicieni din întreaga lume îmi trimit scrisori, săptămână după săptămână, implorându-mă pentru nişte locuri în această orchestră? Nu înţelegeţi că puteţi fi înlocuiţi într-o clipă, în timpul necesar traversării Mării Nordului? Şi chiar veţi fi înlocuiţi! Nici unul dintre voi nu înţelege *motivul* prezenţei noastre sub camerele Oficiale, deoarece nici unul dintre voi nu este înzestrat cu inteligenţă sau raţiune, aşa că nu vă puteţi gândi la nici un motiv. Şi asta-i voi transmite Regelui: că muzicienii lui nu înţeleg nimic. Şi veţi fi alungaţi.

Înşfacându-şi partiturile, Jens Ingemann iese cu paşi mari din pivniţă. După plecarea lui se aşterne liniştea, întreruptă doar de sunetul paşilor săi mânioşi în timp ce urcă pe scară îngustă, spre încăperile de deasupra.

Mai târziu, în cursul aceleiaşi seri, Regele Christian îl cheamă pe Peter Claire.

— Muzicianule, îi spune, ostenit, am auzit că s-a produs o răscoală.

Nu pare să fie alarmat, nici măcar îngrijorat, ci doar obosit. E ca şi cum, în comparaţie cu suferinţele inimii sale, răscoala aceasta a muzicienilor n-ar avea nici o importanţă. Maeştrii violei şi lăutei pot fi înlocuiţi, nu însă şi Kirsten.

Peter Claire rămâne tăcut preţ de o clipă, apoi îşi alege cuvintele cu băgare de seamă.

— Maestrul Jens Ingemann mi-a spus cândva că frigul îi afectează mai mult pe italieni decât pe ceilalţi, deoarece sângele lor nu este obişnuit cu aşa ceva. Poate puteţi avea puţină compasiune în privinţa asta? Şi este vorba numai de acest lucru, Sire. De faptul că se tem că se vor îmbolnăvi odată cu sosirea iernii...

Regele Christian cântăreşte argintul, aşa cum făcea şi în noaptea sosirii lui Peter Claire la Rosenborg. Cântarul însuşi

este un obiect de mare frumusețe, iar Regele are trei seturi de greutăți, de Marc[1], Lod[2] și Quint[3].

— Cea mai mică unitate, îi spune el, poate măsura chiar și mai puțin de un gram.

Iar mâinile mari ale lui Christian, asprite de ceasurile îndelungate petrecute la vânătoare, manevrează cu toate acestea greutățile cu o delicatețe surprinzătoare.

— Cum rămâne cu tine? întrebă el. Ai uitat de devotamentul tău sacru pentru mine? Îngerii nu ar trebui să se revolte!

Peter Claire îi răspunde că nu a uitat de devotamentul său și că nu-l deranjează frigul din pivniță, ci că, pur și simplu, vede că ceilalți muzicieni din orchestră au început să sufere.

Chipul Regelui este complet lipsit de expresie. Această inexpresivitate pare să spună: cuvântul *suferință* este prea puternic pentru a descrie frigul obișnuit din pivniță. Regele este cel care suferă, săracii acestei țări suferă, reputația Danemarcei — în adâncirea ei în datorii și sărăcie — are de suferit! Dar ceea ce descriu muzicienii aceștia certăreți nu este altceva decât *disconfort* și nu ar trebui să pretindă că e altceva.

Apoi, însă, pune deoparte greutățile și spune:

— *Monsieur* Descartes, așa cum mi-ai amintit cândva, afirmă că atunci când suntem nedumeriți, ar trebui să încercăm să reducem enunțurile complexe la unele simple, apoi, de la ceva simplu, să revenim, etapă după etapă, la ceva complex. Încă mai crezi în această metodă, domnule Claire?

— Da, cred că da.

— Dar când vine vorba de *sentimente*, cum ar trebui să aplicăm regulile acestea? Aș putea proceda în felul acesta în

[1] În țările vorbitoare de germană din Europa, marcul este o unitate de măsură folosită pentru aur și argint, reprezentând circa 233,85550 de grame.

[2] În Danemarca, o unitate de masă anterioară sistemului metric, reprezentând, înainte de 1683, circa 15,48 de grame.

[3] În Insula Guernsey, o unitate de măsură pentru grâne, reprezentând 54,4 inci cubi.

privinţa construirii unei baleniere. Înţeleg prea bine construcţia de nave. Dar iubirea este de neînţeles pentru mine, deoarece nu există nimic în iubire care să fie *cunoscut dincolo de orice urmă de îndoială.*

— Imaginaţi-vă iubirea asemeni unei baleniere, spune Peter Claire. Ca să o construiţi temeinic, aţi începe de la o cală rezistentă. Întrebaţi-vă, atunci, dacă într-adevăr cala iubirii voastre a fost puternică.

Regele îl priveşte cu atenţie pe cântăreţul din lăută. În mintea sa se conturează amintirea îndepărtată a primei dăţi în care a pus ochii pe Kirsten Munk, îmbrăcată într-o rochie maro-roşcată, în strana bisericii. În timp ce răspunde, pe chip i se aşterne un zâmbet fugar:

— Nu. Credeam că această „cală" era puternică. Dar acum cred că a fost construită în întregime pe un capriciu, pe imaginaţie.

— Imaginaţia poate da naştere şi ea proiectului unei nave măreţe...

Zâmbetul apare din nou, şi apoi dispare. Apare şi dispare.

— Adevărat. Dar apoi trebuie luate în considerare calculele matematice. Apoi trebuie incluse ceva elemente legate de viitoarea uzură şi greutatea pe care o va susţine nava, pentru ca, odată lansată pe mare, nava „imaginată" să plutească şi să nu se scufunde.

— Iar în ceea ce priveşte iubirea, această *viitoare uzură şi greutate* este imposibil de apreciat sau de cunoscut la început?

— Da. Sunt necunoscute, în toate cazurile.

— Totuşi vor fi cunoscute la un moment dat — iar atunci pot fi realizate noi calcule, iar nava modificată corespunzător, dacă este nevoie.

— Sau dată la fier vechi. Sau sabordată.

— Da. Asta, dacă se descoperă că proiectul original era greşit în esenţă.

— Într-adevăr. Dacă, la urma urmei, este greşit în esenţă...

— Şi astfel, prin descoperirea acestui lucru, ajungeţi totuşi de la ceva *necunoscut* la ceva ştiut.

Regele rămâne tăcut câteva clipe. Apoi se ridică şi priveşte pe fereastră, unde luna palidă este subţire şi îngheţată pe cerul nopţii. Priveşte luna vreme îndelungată înainte de a se întoarce şi de a spune:

— Spune-i lui Jens Ingemann şi muzicienilor că răscoala lor nu mai are importanţă. Orchestra nu va mai petrece iarna în pivniţă, deoarece am hotărât să ne întoarcem la Frederiksborg. Acolo nu există nici o muzică magică, şi nici nu va exista vreodată.

— Toate acestea — iar Regele gesticulează spre încăpere, spre portretele şi amintirile lui Kirsten, spre grădinile nevăzute din întuneric — s-au născut dintr-un capriciu, dintr-o rapsodie, şi refuz să mai locuiesc aici.

Vizita

Vibeke Kruse a început să slăbească.

Dispariţia grăsimii din jurul taliei şi stomacului ei, de pe braţe şi coapse, pare să fi avut loc aproape miraculos, de la sosirea la Boller a lui Kirsten şi a Emiliei. Iar câteva livre pierdute au inspirat-o, în sfârşit, să facă sacrificiile la care Ellen Marsvin o îndemna de mult: să renunţe la prăjiturile, tartele şi budincile care o încântau atât de mult, să se abţină de la a mai îngrămădi lângă pat coşuleţe cu prune pudrate cu zahăr sau stafide înmuiate în lichior de piersică pentru a-şi potoli poftele şi a-şi alina durerile în miez de noapte.

Acum, poate visa din nou la rochiile magnifice pe care nu a putut niciodată să le poarte, dar care o aşteaptă, sub huse de in, în şifonierul lui *Fru* Marsvin.

Adeseori, poate fi văzută furişându-se în vârful picioarelor la acest şifonier, dând la o parte husele şi admirând frumoasele veşminte. Îşi trece vârfurile degetelor peste broderie şi dezmiardă ciorchinele de funde din catifea. Şi-ar fi dorit ca rochiile să fie

găzduite la ea în cameră, ca atunci când, în timpul nopții, e cuprinsă de o poftă pentru dulciuri, să se trezească și să poată atinge cu vârful limbii mâneca bufantă din satin însiropat, sau gustul de băutură spumoasă din lapte covăsit cu vin și zahăr a unei manșete dantelate.

Dar Vibeke se consolează cu gândul că se apropie ziua în care va putea îmbrăca, în sfârșit, aceste lucruri minunate. Iar după acea zi, se va mai întâmpla ceva — știe lucrul acesta în cotloanele cele mai ascunse ale inimii sale. Ellen Marsvin nu a scos nici un cuvânt în această privință, dar Vibeke știe că se apropie. Există *un plan*.

Pe măsură ce trec zilele și cad frunzele, iar Vibeke Kruse simte cum strălucirea toamnei se reflectă pe fața și în ochii ei vioi, la fel, printr-un straniu contrast, Emilia Tilsen simte că se scufundă într-o urâțenie de neoprit.

Când se privește în oglindă, vede un chip pe care aproape că nu-l recunoaște. Acesta nu este chipul pe care îl vedea la Rosenborg: buzele ei nu sunt cele sărutate cândva de Peter Claire, ochii ei nu sunt cei pe care-i privise el. Începe să blesteme soarta care o adusese înapoi în Iutlanda. A ajuns să creadă că numai atunci când trăia Karen putea fi fericită în acest ținut. Acum, până și cerul i se pare asupritor, chiar și parfumul pădurilor sau șuierul vântului...

Nici o scrisoare nu sosește de la Copenhaga.

Pentru a se consola, Emilia încearcă să-și imagineze timpul necesar sosirii unei scrisori în locul acesta atât de îndepărtat de orice altceva.

Prin minte îi trece imaginea unui cal sau a unui catâr obosit și încet, a unei genți cu scrisori udate de ploaie. Încearcă să creadă că săptămâni întregi — ba chiar luni de zile — ar putea trece înainte să-i parvină niște misive scrise la Rosenborg. Iar când Kirsten o întreabă, cu un zâmbet jucăuș pe chip...

— Ce veşti de la muzicianul englez, Emilia? Ce cântece ţi-a trimis?

Îi răspunde doar că încă nu a primit nici un fel de cântece.

— Încă? întreabă Kirsten. Ce înseamnă acest „încă", draga mea Emilia? Nu este oare acest „încă" împovărat cu greutatea unor aşteptări pe care nu le poate duce?

— Nu, spune Emilia. Nu cred.

Căci crede într-adevăr că va sosi ceva. Aşa cum Vibeke Kruse ştie că viaţa încă îi mai rezervă nişte lucruri minunate, la fel Emilia Tilsen *ştie* că ceea ce a început în pivniţa de la Rosenborg, în timp ce găinile scormoneau în praf, şi a continuat în plin aer liber, lângă zburătoarele coliviei de păsări, nu s-a sfârşit, nu se poate sfârşi aşa, într-o dispariţie lentă în tăcere. Chiar dacă uneori compune epistole destinate lui Peter Claire, în timp ce stă întinsă în pat şi ascultă ţipetele bufniţelor albe răsunând din pădure, ori dacă uneori le şi scrie, ştie şi că nu le va trimite. Va aştepta. Atât tot. Va aştepta ca Peter Claire să-şi ţină promisiunile făcute.

Între timp, Kirsten o înştiinţează că a sosit clipa să le facă o vizită lui Johann şi Magdalenei.

— Mai întâi, îi vom preveni — cu o zi înainte sau cam aşa ceva — pentru că aşa e politicos, îi spune Kirsten. Dar nu cu suficient de mult timp înainte ca să poată face vreo schimbare în gospodărie, sau să ascundă ce-ar pofti de ochii noştri. Şi astfel, Emilia, într-un răstimp foarte scurt, vei fi din nou alături de Marcus şi ne vom juca împreună cu motanul lui, Otto.

Kirsten alege o zi friguroasă.

Straturi de nori cenuşii stau adunaţi pe cer în timp ce ea şi Emilia pornesc în cea mai bună trăsură a lui Ellen Marsvin, cu toate harnaşamentele cailor lustruite şi strălucitoare, şi luând cu ele drept cadouri nişte gem de cireşe într-un borcan flamand, urât, pentru Magdalena, şi un ghem de lână stacojie pentru pisica lui Marcus.

Emilia s-a îmbrăcat în negru. La gât are medalionul cu poza lui Karen. Pe frunte sunt vizibile ridurile de neliniște și suferință care trezesc în Kirsten o dulce duioșie pentru ea. Iar în trăsură, Kirsten (cu o înfățișare pompoasă și înfloritoare, îmbrăcată într-o rochie verde și aurie din brocart, cu burta mare cât un clopot) ia una din mâinile micuțe ale Emiliei și o duce la obrazul ei pudrat.

— Îi vom învinge, Emilia! îi spune. Încă sunt soția Regelui. Trebuie să facă ce le poruncesc.

Și astfel, trăsura trece pe lângă câmpurile cu fructe, de unde fructele au fost culese și au dispărut, iar frunzișul copacilor a devenit maroniu și roșiatic, trece și merge tot mai departe, până ajunge la aleea casei Tilsen. Emilia este tăcută. Și tot ce aude e tăcere, tăcerea anilor pierduți care au rămas fără glas.

Când intră, Emilia rămâne în urma lui Kirsten, în umbra ei, de parcă ar crede că s-ar putea strecura nevăzută și doar ar asculta și ar urmări, și nu ar trebui să vorbească sau să simtă sărutul rece al tatălui ei pe obraz, nici parfumul trupului Magdalenei, nici mirosul de lapte acru al bebelușului.

Holul este întunecat, așa cum a fost dintotdeauna, așa că în lumina aceasta difuză îi vede Emilia pe cei care stau înșirați acolo: Johann și Magdalena, apoi Ingmar și Wilhelm, Boris și Matti, iar lângă Matti, micuța Ulla, în leagănul ei.

Se uită de-a lungul șirului, remarcă imediat că frații ei par cu toții mai mari decât ultima oară când îi văzuse, și că acum Ingmar este mai înalt decât tatăl lui. Dar unde este Marcus? Emilia își plimbă privirea spre canapeaua din lemn de stejar după care se ascundea adesea când veneau în vizită străini. Se întreabă dacă e acolo. Vrea să-l strige, să-i spună că a sosit în sfârșit, că poate să iasă în siguranță. Însă știe că trebuie să se controleze în timpul acestei vizite atât de tulburătoare, și că nici chipul și nici vorbele ei nu trebuie să-i trădeze sentimentele.

— Trebuie să fii neutră, Emilia, i-a spus Kirsten. Înțelegi ce vreau să spun?

Emilia înţelege prea bine. Kirsten vrea să spună că trebuie să-i fie permis să desfăşoare propria ei diplomaţie, îndelung perfecţionată, şi că Emilia trebuie să se comporte ca şi cum nu ar exista nici cea mai slabă boare de şiretenie în aer, ca şi cum nu s-ar desfăşura nici o tranzacţie — exprimată sau neexprimată. Kirsten i-a promis că, până la sfârşitul după-amiezii, când se vor întoarce în trăsură, Marcus va fi împreună cu ele. El şi pisoiul, Otto. El şi pasărea lui mecanică. Iar poneiul lui va merge la trap în urma trăsurii, cu zurgălăii de la căpăstru intonând o dulce melodie în amurg...

Dar acum nu e decât şirul acesta compact de membri ai familiei Tilsen, care se înclină şi fac reverenţe în faţa lui Kirsten. Johann zâmbeşte, fraţii ei roşesc. Magdalena se ghemuieşte cu slugărnicie atât de mult încât aproape că se încurcă în fustele ei roşii, iar Johann trebuie să o sprijine şi să o ridice de cot. Kirsten merge încet de-a lungul şirului, cu o atitudine semeaţă şi mândră, astfel că Emiliei i se pare că inspiră mai multă măreţie în încăperea aceasta rece decât a avut vreodată la Rosenborg sau la Boller. Separată de Rege, departe de mama ei, apare regească şi magnifică, o femeie ce trebuie adorată. Iar Emilia vede cum familia ei este cuprinsă de veneraţie, cum fiecare privire o urmăreşte pe Kirsten, pe măsură ce aceasta trece de la o persoană la alta, cum Magdalenei i se taie respiraţia...

Apoi, cu graţie, Kirsten se întoarce.

— În trăsură, spune ea, avem nişte mici cadouri pentru voi, dar iată cadoul pe care ştiu că îl veţi preţui cel mai mult: v-am adus-o pe Emilia.

Aşa că acum trebuie să admită prezenţa ei acolo. Emilia ştie că şi lor le-ar plăcea să pretindă că nu este cu adevărat acolo — această fantomă a lui Karen de care vor atât de mult să scape — dar, în faţa lui Kirsten, trebuie să dea dovadă de ospitalitate. Johann o îmbrăţişează stângaci şi o atinge uşor cu buzele uscate din pricina încântării provocate de prezenţa lui Kirsten.

— Arăţi bine, Emilia, spune el. Dar atât şi nimic altceva. Nu găseşte altceva de spus unei fiice pe care nu o mai doreşte în viaţa lui, şi care, până de curând, era suficient de departe de el pentru a crede că nu se va mai întoarce niciodată.

— Mulţumesc, Tată, răspunde Emilia, şi îl priveşte câteva clipe. Părul i s-a mai rărit şi observă că mâinile îi tremură.

Trece mai departe, la Magdalena. Este strânsă, împotriva voinţei sale, în îmbrăţişarea puternic mirositoare a mamei sale vitrege, şi gâfâie acolo câteva secunde, în timp ce braţele Magdalenei o cuprind, aducându-şi aminte cum acest miros al Magdalenei a avut dintotdeauna ceva care i-a facut rău, ceva de care vroia să scape. Şi Magdalena îi face complimente pentru înfăţişarea ei, iar Emilia, cu o voce pe care de abia o aude, o felicită pentru naşterea lui Ulla.

Apoi trece la Ingmar, care se înclină în faţa ei, de parcă ar fi o străină, şi-i sărută mâna. Iar ceilalţi fraţi îi urmează exemplul, înclinându-se şi sărutându-i mâna — de parcă şi-ar fi imaginat că Emilia nu este, de fapt, sora lor, ci vreo doamnă de viţă nobilă, însoţitoare a lui Kirsten, căreia cu toţii îi vor jura credinţă pentru o zi.

Kirsten priveşte toate acestea şi exclamă cu voce tare:

— Vai, dragii mei, dar nu trebuie să vă înăbuşiţi bucuria în felul acesta! Trebuie să vă purtaţi faţă de Emilia ca şi cum eu nu aş fi aici. De ce nu o îmbrăţişaţi, băieţi? *Herr* Tilsen, de ce nu o îmbrăţişaţi şi dumneavoastră?

Aşteaptă suficient de mult pentru a vedea stânjeneala din ochii lui Johann, pentru a vedea chipul Magdalenei umbrit de un nor neaşteptat de confuzie, apoi, înainte ca cineva să schiţeze vreun gest, spune repede:

— Vai, dar bineînţeles că aceasta este pudoarea voastră naturală, şi vă stă foarte bine, şi niciodată nu v-aş fi stânjenit cu o astfel de observaţie! Regele a spus întotdeauna că sunt prea necugetată când vorbesc, şi are dreptate! O veţi îmbrăţişa pe Emilia când veţi dori.

Citeşte, în mod corect, uşurarea din ochii lui Johann şi din zâmbetul Magdalenei, apoi se grăbeşte mai departe, în timp ce ei stau acolo în continuare, prizonieri în hol, şovăind, neştiind dacă, până la urmă, trebuie să mai facă vreun gest spre Emilia.

— Dar acum observ ceva surprinzător, spune ea, privind de-a lungul şirului membrilor familiei Tilsen. Spuneţi-mi, am numărat cumva greşit — căci niciodată nu am fost atât de bună la aritmetică pe cât aş fi vrut — sau chiar lipseşte unul dintre voi?

Nimeni nu se clinteşte, nimeni nu spune ceva. Kirsten atinge buclele negre ale lui Matti şi se întoarce spre ele.

— Pentru tine am trimis oare pisicuţa? Tu eşti mezinul, sau... dar nu, nu, acum îmi amintesc că nu are decât cinci ani, cel mai mic. Nu e aşa, Emilia?

— Marcus, spune Emilia.

— Da, acesta era numele, spune Kirsten, pe când cel mai nemaipomenit zâmbet al ei îi conferă propriilor trăsături o drăgălăşenie neaşteptată şi alarmantă. Aşadar, unde este Marcus? Trebuie să vă cunosc pe toţi.

Magdalena priveşte înspre Johann. Băieţii mai mici îşi aţintesc privirile spre pantofii lor proaspăt lustruiţi.

— Doamnă..., începe Johann.

— Poate că este pe afară cu poneiul lui, sau se joacă împreună cu pisica. A numit-o Otto, aşa cum a fost instruit?

— Da, se bâlbâie Johann, pisica este Otto. Dar am fost siliţi să-l trimitem pe Marcus...

— Marcus nu-şi face temele, spune Boris.

— Doar pentru scurt timp..., spune Magdalena.

— Vai de mine, spune Kirsten. Acum sunt şi mai nedumerită decât înainte. Fiţi, vă rog, clari. Am adus un mic ghem de lână pentru Otto, nu-i aşa, Emilia?

Emilia dă din cap. Ştie că i se va spune ceva ce nu vrea să audă.

Magdalena este cea care rosteşte cuvintele.

— Din nefericire, spune ea, am încercat tot ce se putea, ca familie cumsecade, spre binele lui Marcus, dar nu am reuşit să-l facem... ascultător în societate. Este în grija lui *Herr* Haas. Suntem convinşi că prin multă muncă şi învăţătură va fi vindecat.

— Vindecat de ce? întreabă Kirsten.

— De răutatea lui, îi răspunde Magdalena.

Se aşterne tăcerea. Kirsten se uită la Emilia, al cărei chip, îndreptat implorator spre Kirsten, este la fel de alb ca piatra lunii.

— Vai, îmi pare atât de rău să aud aşa ceva, spune Kirsten, iar zâmbetul ei frumos îi piere cu desăvârşire. Ştiu din proprie experienţă că uneori copiii pot fi predispuşi la visare atunci când nu ar trebui, dar răutatea — cu siguranţă că Marcus nu e rău. Şi cine este *Herr* Haas? Sper că este o persoană amabilă.

— Oh, da, spune iute Johann.

— Este un învăţător, nu-i aşa? Nu ar fi putut el să vină aici pentru a-l pregăti pe...?

Din nou, Johann şi Magdalena schimbă priviri. Iar acum, Emilia simte că promisiunea ei de neutralitate dată lui Kirsten se destramă şi nu mai poate fi respectată, şi că nu mai este nevoie să o respecte, deoarece lucrurile pe care au venit să le îndrepte nu mai pot fi îndreptate, şi s-ar putea să nu poată fi îndreptate niciodată. Îşi duce mâinile la faţă şi strigă:

— Tată, ce ai facut cu Marcus?

— Ai auzit şi tu, dragă Emilia, spune Kirsten repede. Marcus este cu un anume *Herr* Haas. Dar bineînţeles că trebuie să ni se spună ce fel de bărbat este.

Johann se apropie de Kirsten, de parcă vorbele sale ar fi destinate numai ei, şi nu Emiliei, dar vede cum Kirsten îşi întinde mâna spre Emilia, pune un braţ în jurul umerilor ei şi o aduce lângă ea, aşa cum o mamă şi-ar apropia un copil drag.

— Este la Arhus..., spune Johann.

— Este numai şi numai pentru binele lui..., spune Magdalena.

— Nu vroia să-şi facă lecţiile..., repetă Boris.

— Ah, dar priviţi, spune Kirsten, Emiliei îi vine să plângă! Sper că nu ne veţi spune că la Arhus, în casa acestui *Herr* Haas, este ceva care ar face-o nefericită?

În clipa asta, o singură rază de soare cade peste masa aşezată în camera de alături, pentru prânzul bogat pregătit de Magdalena. Iar Magdalena îşi îndreaptă privirea spre Kirsten, conştientă deodată că ea nu va mai rămâne să ia masa.

— Marcus, anunţă ea cu răceală, a fost trimis la o şcoală de corecţie. Se va întoarce când va fi învăţat să distingă adevărul de minciună, dar nici unul dintre noi nu ştie cât va dura acest lucru.

Eficacitatea deghizării

La începutul lunii noiembrie, asupra Danemarcei se abat ploi reci dinspre marea norvegiană.

Regina Mamă Sofia se plimbă prin ploaie cu un şal înfăşurat în jurul capului şi priveşte groapa săpată pentru a-i găzdui comoara.

Vederea ei nu mai este bună. Vede nişte creaturi ce încearcă să se ascundă în colţul cel mai îndepărtat al gropii şi rosteşte nedesluşit, dar tare:

— Ce e chestia aia?

Dar nu se mişcă, aşa că nu îşi poate da seama ce e. Se gândeşte că asta se întâmplă când o femeie îmbătrâneşte: devine incapabilă să mai vadă clar ceea ce se întâmplă chiar în faţa ochilor ei. Şi astfel oamenii din jurul ei pot profita. Pot minţi. Pot spune că un şarpe este o aşchie de copac, sau o aşchie de copac este un şarpe. Pot pretinde că totul este în siguranţă şi la locul lui, când, de fapt, puţin câte puţin, a fost furat în întregime.

Regina Sofia vede, în sfârşit, că groapa pare goală, chiar ridicolă. I se pare de-a dreptul caraghios că s-a gândit vreodată să aducă aici comoara ei şi să o depună în groapa aceasta noroioasă

din pământ, genul de idee pe care ar avea-o un țăran. În timp ce se îndepărtează (ținându-și șalul în jurul bărbiei, așa cum ar face o țărancă) se întreabă dacă nu cumva a început să devină senilă.

— Dar oare cum, murmură ea, ar putea o minte senilă să-și *recunoască* propriul declin? Dacă mintea poate formula gândul că s-ar putea să devină senilă, oare nu este asta o dovadă suficientă a faptului că lucrul acesta nu se petrece?

Încurcătura aceasta o înfurie. Ploaia aceasta rece ca gheața, nemiloasă, o înfurie.

Mai târziu, în aceeași zi, după ce s-a odihnit, Regina Sofia mai coboară o dată — pentru a zecea sau a douăsprezecea oară în această săptămână — în pivnița ei.

I-a venit o nouă idee, care s-a născut din realizarea faptului că o Regină poate fi foarte ușor confundată cu o roabă prin șalul pe care-l poartă și simplul mod în care îl ține. A înțeles cât *de ușor poate fi realizată o deghizare*. Și tocmai de lucrul acesta, s-a hotărât ea, are nevoie aici. Aurul ei va rămâne în pivniță, doar că va fi *deghizat* în altceva. Câteva mici invenții — de o simplitate absolut minunată — vor distrage atenția de la ceea ce este la *ceea ce pare a fi*. Așadar, dacă fiul ei va trimite oameni să percheziționeze castelul Kronborg, în căutarea comorii ei ascunse, vor coborî în pivniță și vor fi la fel de aproape de ea pe cât este ea acum, așa cum stă cu lampa, în pragul ușii, dar nu o vor vedea. Vor raporta că acolo nu se află nimic, afară de câteva lăzi cu vin.

Zâmbește. A auzit că tot ce se găsea în camera veselei de la Rosenborg a fost topit. Ce a mai rămas acum de topit, afară de însăși Coroana? Și, cu toate acestea, Regele este în continuare pasionat de visul său referitor la baleniere, declarând că din marca în care plutește însăși Danemarca vor veni creaturile care să o salveze. Dacă Christian este pregătit să sacrifice cadourile regale, vechi de treizeci de ani, inclusiv cele care i-au fost dăruite cu ocazia căsătoriei lui cu Anna Catherine, ei bine, atunci este

dispus să sacrifice *orice* pentru aceasta, şi nu va avea scrupule în a lua de la propria mamă tot ce i-a mai rămas drept consolare.

Dar acum, acest lucru nu se va mai întâmpla. Dacă Regina şi-a făcut griji că mintea ei devine senilă, cel puţin descoperă că încă mai este capabilă de născociri. Şi, cu ajutorul inventivităţii, îşi va păstra rezerva de bani.

În ziua următoare, însoţeşte un tâmplar şi un zidar în pivniţă. Pune în mâna fiecăruia câte un daler de aur, apoi ferecă uşa, rămânând toţi trei încuiaţi pe dinăuntru.

Ridică lampa, astfel încât, în întuneric, chipu-i ridat pare de-a dreptul fantomatic, şi le spune celor doi oameni că le va da anumite ordine pe care trebuie să le urmeze cu sfinţenie şi fără să pună întrebări.

— Iar dacă, le şopteşte ea, veţi spune vreunui om, sau femeie, sau copil, sau oricărui muritor de pe acest pământ, prin viu grai sau în scris, care au fost aceste ordine — şi să fiţi convinşi că voi şti dacă o veţi face, deoarece nu există nimic care să nu se petreacă sub cerul Danemarcei care să nu îmi ajungă până la urmă la urechi — ei bine, atunci casele vă vor fi arse, iar familiile voastre vor fi nevoite să cerşească pe străzi, iar voi veţi fi întemniţaţi aici, în întuneric, pentru tot restul vieţilor voastre.

Bărbaţii rămân cu gura căscată. Ţin strâns monedele de aur. Amândoi se tem, dar sunt cuprinşi şi de agitaţie, şi amândoi se roagă să nu li se ceară ceva care să fie o crimă împotriva lui Dumnezeu sau a omenirii.

— Juraţi, spune Sofia, că veţi face tot ce vă poruncesc.

— Vă jurăm, răspund tâmplarul şi zidarul.

Kirsten: din Jurnalul ei

În luna acesta mizerabilă de noiembrie, foarte aproape de ziua în care va veni pe Lume copilul meu şi al lui Otto, mă găsesc într-o Teribilă Dilemă.

Mă minunez că asta mi se pare o Dilemă. Dacă ar fi să acționez numai în Interesul Meu, și să nu țin cont de nimic altceva, atunci nu m-aș confrunta deloc cu o Dilemă, ci mai curând doar cu un Exemplu de Întorsătură a Sorții și de Noroc, pe baza căreia aș încerca imediat să obțin cel mai mare Avantaj la care pot să mă gândesc.

Bănuiesc că simplul fapt că această idee blestemată de Dilemă îmi trece prin cap sugerează că firea mea a trecut prin niște Schimbări pe care nu le-am observat până în acest moment, adică am devenit Mai Miloasă.

Încurcătura este următoarea:

— Mi-am dat seama, în sfârșit, cum pot obține un Aliat la Curte care să mă ajute în raporturile mele cu Dușmanul soțului meu, Regele Gustav al Suediei.

— Mi-am dat seama, de asemenea, că nu pot folosi acest Aliat fără să o rănesc pe Emilia.

Ce să fac?

Încurcătura a fost declanșată de sosirea unei scrisori.

Era adresată Emiliei, iar purtătorul ei venea de la Hillerød și astfel mi-am dat seama, deoarece Regele se mutase la Frederiksborg, că trebuie să fie de la Muzicianul englez.

Cu un cuțitaș ascuțit din Argint, care mi-a fost dăruit de Otto, am desfacut sigiliul, având grijă să nu se rupă în două, și am început să citesc. Era în timpul nopții, în vreme ce toți cei de la Boller (inclusiv grasa de Vibeke, care bântuie prin casă la ore ciudate din zi și din noapte, de parcă ar fi o Scroafă amușind după Trufe) dormeau în tăcere în paturile lor.

Lumina de la lumânare dădea hârtiei o culoare palidă, ca de miere, iar cuvintele păreau să fie de un negru atât de intens, încât mi se părea că aș fi putut să-mi trec limba peste propoziții și să ling cuvintele de pe foaie, și că gustul lor ar fi fost minunat de dulce.

Căci această scrisoare conținea o asemenea revărsare de Iubire, așa cum am citit odinioară, când aveam șaptesprezece ani

şi Regele începuse să mă curteze prin orice Mijloace, şi îmi trimitea mesaje zi şi noapte, mesaje ce, prin Gradul lor de Dorinţă, mă făceau mai întâi să râd, apoi să plâng, şi în cele din urmă trezeau în mine o Dorinţă Corespunzătoare. Deoarece, în Lumea aceasta amară, astfel de sentimente sunt cu siguranţă Rare, asemeni unor anumite specii de păsări care se ascund numai în bananieri sau în aerul îngheţat de deasupra norilor, şi nu sunt văzute decât rareori. Aşa că ascultăm şi auzim cântecul lor, şi doar mai apoi — după tot ceea ce au cântat a dispărut şi s-a pierdut — ne dorim să nu fi plecat urechea la cântecul lor, atât de mult ne lipseşte.

Cântăreţul din lăută declară că de la plecarea Emiliei de la Curte nu mai doarme, ci doar se cufundă

în fiecare noapte într-un vis cu tine, care nu este un vis propriu-zis, ci o reverie cu ochii deschişi la toate lucrurile la care tânjesc şi pe care mi le pot imagina cu toată inima şi sufletul meu. Iar în această reverie, Emilia mea cea fermecată, tu eşti soţia mea şi eu sunt soţul tău şi împreună păşim în viitorul nostru, şi tot ceea ce luăm şi tot ceea ce dăm ne face şi mai frumoşi în ochii celuilalt, astfel încât lumea, copleşită pe veci de cruzime şi năzuinţe, de vanitate şi decădere, ne arată şi ea nouă minuni extraordinare şi frumoase...

Oricine, cu excepţia celor mai insensibili (în rândul cărora m-aş fi inclus şi eu cândva) ar reuşi să găsească un oarecare farmec în sentimentele acestea. Şi când le adaug Amintirea frumuseţii Chipului celui care scrie toate acestea şi imaginea părului său atât de blond, îmi dau seama că a dat norocul peste Emilia, şi că ar fi un Act Mârşav din partea mea să o ţin departe de el.

Cu toate acestea, de abia acum se conturează şi Dilema mea. Căci nu am eu o Armă aţintită spre inima Muzicianului? Sunt convinsă că nimeni nu ştie de scrisoarea aceasta, afară de el şi de

mine şi, în mod firesc, va dori ca ea să-i parvină la un moment dat Emiliei, căreia îi era destinată, şi să nu rămână ascunsă în Şifonierul meu. Aşadar, chibzuiesc în felul următor: nu va face el Orice i-aş cere, ca această scrisoare (şi altele pe care s-ar gândi să le trimită) să ajungă într-adevăr la destinaţie? Şi, deoarece Regele îl admiră foarte mult şi are mare încredere în el, nu este el oare Bărbatul Perfect pentru executarea Planurilor mele în privinţa lui Otto?

Tot ceea ce trebuie să fac îmi apare dinainte, într-o Simplitate Perfectă. Trebuie să-i scriu o scrisoare lui Peter Claire. În ea, îl voi înştiinţa că nu pot fi de acord cu dragostea lui pentru Emilia şi că nici nu sunt dispusă să las ca vreo vorbă despre toate acestea să ajungă la urechile ei. Îi voi spune că este Femeia mea şi trebuie să mă servească atât timp voi avea nevoie, şi să nu se căsătorească niciodată — deoarece acesta este destinul ei — iar el trebuie să încerce să o uite.

Doar atunci când se va întreba cum ar putea să învingă deciziile mele hotărâte, doar atunci voi ajunge la Adevărata Chestiune a scrisorii mele. Îl voi întreba dacă va găsi şi îmi va trimite, în secret, anumite Documente din biroul Regelui, în care să fie trecute propriile lui Calcule febrile referitoare la Finanţele Naţiunii şi care, în disperarea lor, oferă tuturor imaginea unei Situaţii Jalnice. Iar atunci îi voi promite că, la primirea acestor documente, dacă ele se vor dovedi a fi Documentele Corecte în întregime şi Satisfăcătoare, propria lui scrisoare va fi înmânată Emiliei.

Fără nici o urmă de îndoială, acesta este un Plan Excelent. Căci, odată ce documentele acestea se vor afla în mâinile mele, cu siguranţă se va apropia ziua în care Contele meu din ţinutul Rinului se va întoarce la mine, sau în care îmi va fi permis să merg în Suedia pentru a locui cu el. Cât nu ar plăti oare Regele Gustav pentru astfel de informaţii? Ştiu că nu mă înşel când răspund că Drumul meu în Siguranţă spre Suedia i se va părea un preţ derizoriu. Şi astfel, viitorul meu devine din nou unul

luminos. Când mă voi trezi dimineaţa, îl voi găsi pe Otto lângă mine şi-i voi mângâia părul blond, făcându-l să-şi înceapă ziua ţopăind de bucurie...

Ce se va întâmpla însă dacă Muzicianul e încăpăţânat şi nu va face cum îi poruncesc? Ce se va întâmpla dacă loialitatea sa faţă de Rege depăşeşte Dragostea lui pentru Emilia, astfel că ambele Iubiri vor fi sortite pieririi şi ea nu va mai avea nimic, şi nici eu nu voi mai avea nimic, şi vom fi condamnate să îmbătrânim Singure la Boller jucând război?

Cum va fi consolată Emilia?

Şi cum voi găsi eu odihnă sau Consolare?

Vai, Dumnezeule, dar sunt obosită şi este târziu! Târziu, în noaptea aceasta de iarnă. Iar anii tot trec şi trec, şi nu pot fi încetiniţi sau opriţi.

Ploaia a încetat.

Parcul de la Boller nu are decât un copac mare, ale cărui frunze, toamna târziu, strălucesc ca nişte nestemate în soare.

Iar când observ frumuseţea acestui copac, cu toate că Iarna a început deja să o distrugă, simt cum îmi revine pasiunea pentru Viaţă. Şi ştiu că nu-mi pot irosi de una singură anii ce mi-au mai rămas, ci trebuie să mă alătur Iubitului meu. Nu există alt viitor pentru mine.

Şi astfel, mintea mea născoceşte o Stratagemă Straşnică. Îi voi scrie Muzicianului, aşa cum am plănuit, dar nu voi simţi nici un fel de Remuşcare sau vină, deoarece, ceea ce mi s-a părut prima oară o Trădare a Emiliei, acum mi se pare, după ce m-am gândit mai bine, că nu este nici pe departe Aşa Ceva. Îi fac, din contră, un Mare Serviciu, testându-i iubitul în felul acesta, serviciu pentru care, mai devreme sau mai târziu, îmi va mulţumi!

Dacă Peter Claire o iubeşte cu adevărat, ei bine, atunci nu i se va părea mare lucru să ia câteva pagini de Aritmetică din

Documentele Regelui, cărora probabil că Maiestatea Sa nici nu le va duce lipsa. Va aştepta doar momentul potrivit, după care va face cum i-am poruncit.

Firește, dacă este un om onorabil, e posibil ca fapta să-i provoace câteva ceasuri de Neliniște, dar ce înseamnă o Asemenea Neliniștc în comparație cu suferința care însoțește pierderea Ființei Iubite, pe care nimic și nimeni de pe Lume nu o poate înlocui? Nu înseamnă nimic. Este asemeni zăpezii, care se înalță în troiene și se așterne în văi, și-apoi dispare într-o singură zi.

Așa că încep să scriu:

Dragă domnule Claire,

Îți scriu ca să te înștiințez că scrisoarea dumitale, destinată domnișoarei Tilsen, mi-a fost înmânată de Mesagerul de la Hillerød. Intenția mea nu era să fac vreun Rău sau să spionez rândurile scrise de altul, ci doar am presupus că orice scrisoare de la Curte trebuie să fie destinată mie, soția Regelui. Am deschis scrisoarea și am început să citesc...

Viziunea

Încăperile Regelui Christian de la Frederiksborg dau înspre nord.

Pe măsură ce iarna își intră în drepturi, privește umbra măreței clădiri (ce-i conține propria umbră, totuși nevăzută lui) ce se răsfrânge asupra lacului, simte răceala zidurilor pe care nici o rază de soare nu o va alunga până la revenirea verii și se întreabă în sinea lui: de ce a fost proiectată așa?

El a proiectat clădirea. Avusese o viziune a ceea ce-ar fi putut să fie.

Privise vechiul palat, construit de tatăl lui, Regele Frederik, privise apa care curgea de-a lungul canalelor și barajelor, venind

să umple lacul tocmai de la Allerød, şi kilometrii de pădure deasă care le înconjurau, şi tot pământul ce se întindea peste douăzeci şi şase de parohii, şi-şi dăduse seama că aici, la Hillerød, putea construi un univers în onoarea sa.

Mai înalt decât tatăl său, mai masiv, cu un trup şi un suflet mai măreţ, Christian năzuise dintotdeauna — încă din zilele rachetei — spre lucrurile colosale, care sfidau cerul şi puteau fi văzute de departe. Şi la asta visase aici: la un monument al *colosalului*. Pe turnurile înalte ale noului său palat vedea sfârlezele de vânt, extraordinar de sus şi de îndepărtate, răsucindu-se pe aripi de aur.

Acum, îşi aduce aminte cât de mult l-au preocupat visele lui pentru Frederiksborg. Îşi aduce aminte cum, într-o singură noapte, a înţeles că arhitectura trebuie să tindă spre ordine şi unitate, şi să acţioneze într-un mod gradual, asemeni unei compoziţii muzicale, peste insulele legate între ele, către o structură culminantă şi cum, în zori de zi, l-a trezit pe arhitectul lui olandez, Hans Steenwinckel, şi i-a arătat o sumedenie de desene.

— Hans, i-a spus, trebuie să respectăm ce ne spune pământul. Axa logică, *desfăşurarea* logică a clădirilor este înspre nord, aşa ca acolo trebuie să fie şi punctul central al structurii. Acesta este locul pe care trebuie să-l ocupe Regele. Dincolo de el, nu trebuie să mai existe nimic altceva, doar lumina care străluceşte pe apă, în diminuendo, şi apoi liniştea...

La Frederikssund, navele descărcau cărămizi de la Elsinore, calcar de la Mariager, cherestea, piatră de var şi marmură de la Gotland şi din Norvegia.

Regele Christian obişnuia să coboare în port şi să stea undeva la înălţime, deasupra cheiurilor, să urmărească miile de căruţe şi vagoane care aşteptau să transporte bucăţile viziunii sale către locul unde aceasta urma să se ridice din pământ.

Într-o după-amiază, a călătorit de la Frederiksborg în spatele unei căruţe ce transporta foi de aramă. S-a întins pe metalul încă

strălucitor şi nealterat de intemperii, şi a privit cerul, imaginându-şi cum ar cădea ploaia pe metal, dar şi zăpada şi razele soarelui, şi a văzut cu ochii minţii culoarea verde-albăstruie a aramei ce aştepta înăuntrul ei începutul propriei alchimii.

Aşa i-a venit ideea grozavei diversităţi a palatului, singurul lucru de la Frederiksborg care îi plăcea lui Kirsten. I-a spus lui Hans Steenwinckel:

— Un castel nu face parte din natură. Nu trebuie să exprime ceea ce se găseşte deja acolo, ci *ceea ce văd în mintea mea.*

Iar olandezul zâmbise şi îl întrebase:

— Şi ce este în mintea dumneavoastră, Sire?

Un roşu, dar nu roşul cărămizilor, ci unul mai profund, mai stacojiu sau mai purpuriu, asta era în mintea lui. Deşi dorea ca arcadele şi nişele să fie împodobite de statui, nu concepea ca ele să rămână albe.

— Se vor fi luptat să iasă din piatră, Hans, îi spunea. Dar ăsta e abia începutul vieţii lor.

Aşa că, pe măsură ce Frederiksborg se înălţa în toată splendoarea sa, căpăta o strălucire suplimentară, poleită pe fiecare suprafaţă. Zidurile erau colorate în roşul macilor, dar şi în albul-crem al crinilor. Monograme aurite erau presărate asemeni polenului pe pragul uşilor, pe ferestre sau arcade. În ceea ce priveşte statuile, ambasadori din Italia, Franţa şi Spania declaraseră cu toţii că nu mai văzuseră niciodată grupuri statuare atât de extraordinare, iar ambasadorul englez (obişnuit fiind cu coridoarele acelea cenuşii, din piatră, de la Palatul Whitehall) a recunoscut, în secret, că trebuia să-şi ferească ochii de fiecare dată când trecea pe lângă ele.

Căci, fiecare dintre ele se asemuia cu o nestemată. Când soarele ajungea în dreptul lor şi atingea albastrul lapislazuli, verdele smarald, galbenul topaz şi roşul rubin, dădeau naştere unei străluciri orbitoare — întocmai cum plănuise Regele Christian — care dezvăluia ceva ostentativ şi îndrăzneţ, ascuns în caracterul

Danemarcei, şi care, până atunci, nu fusese pe deplin perceput. Nimeni nu putea spune cu precizie ce anume exprima acest „ceva", până când un ambasador francez perspicace a declarat, într-un sfârşit: „ De pe buzele sculpturilor acestora, şi chiar de pe fesele lor poleite, emană sunetul râsului grosolan".

Acum, Regele urcă într-o barcă şi vâsleşte pe lac, apoi priveşte în urmă şi îşi cercetează viziunea.

I-au trebuit ani buni ca să o ducă la capăt. Hans Steenwinckel a murit şi a fost înlocuit de fiul său, Hans cel Tânăr, care era certăreţ şi vanitos. Zidăria roşie ca macul încă mai trebuie refăcută tot timpul, pentru a contracara invidia iernii, care ar prefera ca vopseaua să se şteargă şi să ajungă la ceea ce fusese odinioară.

Christian lasă bărcuţa să plutească în derivă pe undele lacului. Se uită cu atenţie la castelul măreţ. Încă mai este grandios. Imaginea reflectată în apă mai este încă atât de adâncă încât îţi taie răsuflarea. Crescendoul lui către nord îl impresionează în continuare. Şi, cu toate astea, ceva s-a schimbat de la vremurile îndepărtate ale visurilor şi planurilor sale: nu mai ştie *de ce* a fost construit Frederiksborg.

Îşi reaminteşte că era o viziune în cadrul altei viziuni — a bătrânei Danemarce care-şi ţine capul sus, încoronat cu aur. Dar ce-a mai rămas acum din idealul acela?

Este cuprins de un rău de mare. Simte că vântul care agită lacul poartă mirosul morţii.

În noaptea aceea, în timp ce o furtună nordică izbeşte în fereastra lui, Regele munceşte până târziu, încercând să-şi pună ordine în gânduri răspunzând la scrisori de mult timp amânate.

Printre ele se află şi scrisoarea de la Martin Møller, care-l imploră pe Rege să-i salveze pe oamenii din valea *Isfoss* înainte de venirea iernii. Iar Christian citeşte din nou enunţul *„Ne-ai dat viziuni ale lucrurilor care ar putea să fie"* şi se simte încă o dată mişcat de el, şi se cufundă într-o contemplare a modului în care

realizările omului, deşi îşi imaginează ce are să se aleagă de ele în timp, încă îl mai animă de o bucurie atât de încăpăţânată şi de iraţională — de parcă oamenii ar fi nişte băieţandri care desăvârşesc o caligrafie frumoasă, de parcă ar fi cerbii din pădure care bat din copite când simt mirosul primăverii. Zâmbeşte la cele scrise de Møller, apoi ia iute un condei şi (cu scrisul lui încă desăvârşit) începe:

Stimate Herr Møller,

Vai, dacă m-aş putea întoarce în timp la ziua în care am cunoscut-o pe Kirsten, Şoricelul meu!

Vai, dacă aş putea aduce din nou în inima mea acea primă viziune a castelului Frederiksborg pe care am avut-o!

Herr Møller, întreaga viaţă este o desfăşurare încâlcită care se îndreaptă spre catastrofă. În acceptarea acestei catastrofe inevitabile se află singura noastră şansă de a-i supravieţui, de a ieşi din marea umbră nordică a tuturor lucrurilor pe care nu le-am putut realiza, şi de a ajunge în apele limpezi de dincolo de ea. Şi astfel să o luăm de la capăt. Mereu de la capăt...

Regele ştie că scrisoarea lui nu este terminată, dar aceste câteva propoziţii par să-l fi extenuat, de parcă simpla expresie „să o luăm de la capăt" ar fi dobândit formă şi corporalitate, şi ar fi devenit un deal pe care nu-l putea urca sau un gheţar pe care nu-l putea traversa.

Patul lui Fru Mutter

Spiritul de revoltă din rândul muzicienilor s-a potolit.

La Frederiksborg sunt mai bine găzduiţi, în clădiri cu acoperişuri din ţiglă, situate pe Ostrovul Mijlociu, unde fiecare a primit câte două încăperi, în loc de cea sărăcăcioasă, de deasupra grajdurilor de la Rosenborg, în care locuiau înainte.

Cântă mai ales în biserică, cocoţaţi în balcon, unde lumina iernii pătrunde pe ferestrele înalte şi împodobite, adunaţi în jurul frumoasei orgi realizate pentru Rege în 1616 de către cumnatul său, Esaias Compenius de Brunswick. Este ca şi cum prezenţa acestei orgi le conferă legitimitate, de parcă în sfârşit au ajuns într-un loc în care muzica este onorată în mod public. Amintirile umilinţelor îndurate în pivniţă încep să se şteargă din memoria lor, şi, deoarece acustica bisericii este atât de bună, sunt, din nou, vrăjiţi de propria lor armonie.

Lui Jens Ingemann, care a trecut prin multe ierni la Frederiksborg şi a văzut Sala Mare plină de oameni dansând şi a dirijat galiarde pentru doi regi francezi, îi place sentimentul de importanţă pe care i-l conferă locul de la balcon. Mai vizibil aici decât la Rosenborg, vine la concerte îmbrăcat elegant, cu o nouă haină din batist şi cu părul tuns cu grijă. Deşi îi supraveghează îndeaproape pe Rugieri şi Martinelli, deşi îl priveşte cu neîncredere pe Krenze, obişnuita lui iritabilitate s-a mai diminuat. Şi, la fel ca muzicienii, admite că, aici, muzica şi interpretarea orchestrei au un farmec atât de înduioşător, încât orice ascultător este vrăjit.

Nu este un anotimp pentru distracţii. Regele nu este în dispoziţia potrivită pentru aşa ceva. Foarte frecvent, însă, îi convoacă pe muzicieni noaptea târziu şi atunci ei cântă numai pentru el, în orice cameră doreşte să stea şi să îi asculte. Şi îi felicită. Le spune că, dacă nu cumva se înşală, se apropie de un fel de perfecţiune. Peter Claire îi scrie tatălui său, pentru a-i povesti despre splendorile castelului Frederiksborg şi despre acustica sublimă din capelă (*„pe care mă rog să o poţi auzi, Tată, deoarece ştiu că te-ai minuna*) şi ca să se intereseze de starea sănătăţii lui George Middleton. Nu face nici o menţiune referitoare la Emilia, doar adaugă, la sfârşitul scrisorii, că *„soţia Regelui a plecat în Iutlanda şi nu va fi văzută aici în iarna asta*".

Nu a primit de la Emilia nici un răspuns la scrisoarea lui pasionată.

În fiecare zi speră să-i sosească un răspuns şi, în fiecare zi este dezamăgit. Cu toate astea, refuză să creadă că sentimentele Emiliei au suferit o transformare subită, acum când este departe de el. A văzut în Emilia Tilsen o persoană care nu se va abate de la cursul pe care-l consideră drept. A observat tăria ei de caracter, fermitatea aprigă, dincolo de aparenţa ei blajină. Comportamentul ei faţă de găină — faptul că o luase din pivniţă şi o însănătoşise, având grijă de ea în camera ei — i-a confirmat toate astea. Şi, dacă inima i-ar fi cu adevărat vrăjită, doar nu ar trăda-o? Nu-şi poate imagina nici o altă posibilitate. Este convins că are dreptate.

Şi, cu toate acestea, tăcerea continuă.

Între timp, a sosit o altă scrisoare — de la Contesa O'Fingal.

În vreme ce citeşte despre vizita planificată a Francescăi şi a tatălui ei la Copenhaga, Peter Claire întinde mâna fără să vrea la urechea stângă, de parcă s-ar aştepta să descopere giuvaierul cumpărat de la ţigani şi primit în dar ca simbol al dragostei Contesei. Şi numai după ce îşi aduce aminte că l-a scos şi i l-a trimis lui Charlotte, de abia atunci se simte uşurat. Deşi aventura cu Francesca a precedat întâlnirea lui cu Emilia, nu se poate abţine să nu simtă un fel de vină în legătura cu aceasta, de parcă ar fi o trădare şi încă una importantă care ar putea, într-un final, să-l despartă de tot ceea ce plănuise.

În acelaşi timp, însă, admite că amestecată cu vina lui este şi amintirea seducătoare a Contesei — a trupului ei voluptuos şi suplu, a părului rebel, a râsului ei, aruncat în bătaia vântului, a plăcerilor pe care a ales să le dăruiască. Pentru toate acestea, îi este dator cu ceva din el însuşi. Simte că îi este dator şi că îi va fi mereu, iar acest lucru trebuie mereu recunoscut şi admis. Cu toate că inima lui l-a purtat în altă direcţie, hotărăşte că nu trebuie să fugă de o întâlnire cu Francesca. Decide, de fapt, că trebuie să se comporte cât de onorabil posibil.

Astfel că, într-o noapte, când e singur cu Regele, cântând la lăută în penumbra din dormitorul regal, începe să vorbească despre fabricarea de hârtie şi despre Francesco Ponti.

— Nu-mi pot permite hârtie italienească, spune Regele.

— De ce, Sire? Pentru că am văzut hârtia lui *Signor* Ponti şi aş spune că este cea mai bună din Europa.

— Nu-mi pot permite nimic: nici hârtie, nici bani pentru noi mori. De abia îmi permit să-l am invitat la cină pe acest domn italian, prieten al tău.

Peter Claire zâmbeşte iar Regele interpretează zâmbetul drept un fel de refuz de a crede. Se scoală din pat şi se duce în biroul de alături, de unde se întoarce cu un teanc de documente, pe care le aruncă în poala lui Peter Claire.

— Citeşte! îi spune el. E totul acolo: ce datorez, ce am pierdut, la ce visez şi nu pot avea. Nici un Rege nu a fost vreodată umilit de sărăcie aşa cum am ajuns eu. Şi de unde va veni oare ajutorul?

Peter Claire se uită la documentele scrise de mâna Regelui, şi vede coloană după coloană de cifre. După fiecare număr este înscris numele unei manufacturi şi bunul pe care-l produce: mătase, in, fire de tors, nasturi, dantelă, lemn, vopsea, furnir, lac, fildeş, lână, plumb, gresie, cositor, cânepă, smoală... şi aşa şi tot aşa, enumerând toate cele necesare unei ţări pentru ca acestea să prospere în lumea comerţului. Această listă se încheie cu un semn minus, împodobit, iar lângă el o sumă de daleri atât de enormă încât Peter Claire se holbează la ea, trezindu-se că se întreabă dacă chiar are legătură cu acea listă sau dacă nu cumva nu a ajuns pe pagină prin vreun accident straniu — din vreun alt domeniu al matematicii care a perfecţionat capacitatea de a zbura de la un document la altul prin mijloace imposibil de detectat.

Regele observă scepticismul muzicianului şi îi spune:

— Vezi? Iar acum vrei să adaugi hârtie italiană!

Peter Claire îşi ridică privirea. Este pe punctul de a vorbi, când Regele îi spune:

— Acolo unde obişnuiau să fie apartamentele mamei mele, în ceea ce era numită *Fru Mutter's Sal*, există un pat de argint. A fost patul ei de nuntă atunci când s-a căsătorit cu tatăl meu, Regele. Iar acum voi porunci să fie luat acest obiect preţios şi topit şi transformat în monede. Voi confisca şi distruge patul în care am fost conceput! Aşa că vezi prea bine la ce măsuri disperate recurg. Înainte de războaiele cu Liga, erau mai mulţi daleri în vistieria mea decât ar fi ştiut Danemarca să-i cheltuie, iar acum nu a mai rămas *nimic*!

Ambii bărbaţi rămân tăcuţi o vreme, în timp ce Peter Claire se mai uită încă peste documentele ce i-au fost arătate. Printre gândurile contradictorii care-i trec prin minte se numără şi posibilitatea ca Regele să-şi concedieze orchestra în încercarea de a economisi bani.

Când Peter Claire primeşte în sfârşit permisiunea de a se retrage, şi se duce la culcare, nu poate dormi, ci rămâne treaz lângă lumânarea lui. Gândurile lui se contopesc unul cu celălalt asemeni venelor colorate ce traversează marmura. Îşi imaginează o călătorie spre Iutlanda şi pe Emilia alergând spre el, pe o alee umbrită de tei. Îşi imaginează o pădure de brazi doborâtă la pământ şi o mare fabrică de hârtie ridicându-se din solul nisipos. Şi-o imaginează pe Francesca plimbându-se pe o plajă, la Cloyne. Şi-o imaginează pe Emilia întorcându-se din mijlocul drumului şi fugind de el, fără să se mai uite vreodată înapoi.

Călătoria către Arhus

Au sosit primele îngheţuri.

În timp ce se urcă în trăsură, Kirsten îi spune Emilici:

— Aerul acesta ucide.

Vizitiul le acoperă genunchii cu blănuri şi pornesc spre nord de la Boller, în timp ce un soare galben se iveşte din ceaţă şi dezvăluie albeaţa pură şi strălucitoare a pădurilor şi a câmpurilor.

Merg în secret la casa lui *Herr* Haas, la şcoala de corecţie, pentru a-l căuta pe Marcus. Deşi lui Kirsten îi place de obicei să vorbească şi să pălăvrăgească în timpul călătoriilor, pentru a ţine la distanţă plictiseala şi disconfortul („căci ce este oare călătoria decât o persecutare a oaselor şi a stomacului), în dimineaţa aceasta îngheţată este tăcută, observând frumuseţea ţinutului pe care-l traversează, dar înţelegând, în acelaşi timp, cât de duşmănos este frigul acesta de decembrie şi lăsând ca asta să-i amintească de toate lucrurile, care, într-o existenţă atât de aurită ca a ei, sunt totuşi atât de nemiloase.

Otto este încă în Suedia şi planurile ei de a fi din nou împreună nu progresează aşa cum ar trebui. Scrisoare ei către Peter Claire — care sigur trebuie să fi ajuns deja la Frederiksborg? — nu a primit nici un răspuns. Gândul că muzicianul ar fi putut să-i arate scrisoarea Regelui o îngrozeşte într-atât, încât nici măcar nu îndrăzneşte să se gândească la asta.

Nu îndrăzneşte nici să-i trimită vorbă lui Otto. Când i-a trimis o parte (dar nu toată) din mobila cerută de la Rosenborg, Regele a avertizat-o că „îţi va fi confiscat orice şi tot ceea ce deţii şi vei fi aruncată în închisoare dacă vreun cuvânt de-al tău ajunge la contele Otto Ludwig. Trebuie să te comporţi ca şi cum el nu ar exista pe acest pământ. Trebuie să te comporţi astfel pentru tot restul zilelor tale, cât te mai rabdă pământul".

Pământul o rabdă. Atât a mai rămas: răbdare. Şi când se gândeşte la cât de glorioasă i se părea odinioară, simte înăuntrul ei o acumulare de furie care ameninţă să o sufoce. Apoi urlă şi se agaţă de Emilia.

Şi ştie că urletul acesta este un sunet teribil şi că o înspăimântă pe Emilia, dar nu şi-l poate înăbuşi şi se întreabă dacă nu cumva a început să-şi piardă minţile.

— Sunt nebună! se vaită ea. Emilia, sunt nebună!

Dar astăzi este tăcută, pierdută în contemplarea ceţii, a iernii care a început să o înspăimânte.

Trăsura se smucește mai departe, iar caii strănută și gâfâie, mâinile vizitiului sunt amorțite de frig, iar roțile se învârt și se tot învârt, și tot peisajul, așa cum îl vede Kirsten, este mut și indiferent la trecerea lor.

În mintea Emiliei se conturează gândul dureros că totul a început să dispară: oamenii, locurile, lucrurile de care se agăța. Cele care nu au dispărut o vor face în curând, așa cum drumul pe care călătoresc va dispărea sub zăpadă. Dacă nu-l găsesc astăzi pe Marcus, în ce loc va continua el să existe? În amintire. În vreun viitor imaginat și dorit. Dar unde va exista *acum*?

Și în privința iubitului ei? Căci așa se gândește acum la Peter Claire — de parcă ar fi amanta sau mireasa lui, și ar fi cunoscut toate înfățișările iubirii. Este la Frederiksborg — sau așa presupune — dar din punctul ei de vedere a dispărut într-un spațiu gol ca o gaură din cer. Și, pentru că nu sosește nici o veste de la el, nu-l mai poate chema lângă ea. Trăsăturile lui, așa angelice cum erau, au început să i se șteargă din amintire.

Nu vorbește despre el, nici Kirsten. Uneori e tentată să întrebe:

„Cuvintele acelea pe care i le-ați spus în noaptea în care am plecat în căruța negustorului de pește. Cuvintele acelea despre «târfa irlandeză», spuneți-mi la ce v-ați referit și ce știți."

Dar nu întreabă, ca nu cumva în ele — în cuvintele primite drept răspuns — să găsească finalitate. Emilia a început să interpreteze tăcerea lui Kirsten pe acest subiect drept un astfel de sfârșit, dar refuză să-i fie confirmat.

Acum, în timp ce trăsura se îndreaptă spre Arhus, își aduce aminte de porunca mamei sale: *Dă dovadă de curaj, Emilia.* Înțelege că, de la vizita în casa tatălui ei, s-a lăsat cuprinsă de teamă. Pare să poată fi curajoasă doar pentru Kirsten, înțelegând că necazurile lui Kirsten sunt la fel de grave și de permanente ca ale ei, și că, fără ea, s-ar afla într-adevăr într-o lume pustie.

Voinţa lui Kirsten, se gândeşte ea uneori, cuprinsă de admiraţie, este cea care le ţine pe amândouă în viaţă. Dacă totul se va termina cu bine într-o bună zi, atunci Kirsten va fi responsabila răsturnării de situaţie. Ea va fi chemat şi făcut să apară toţi oamenii dispăruţi de oriunde se vor fi ascuns ei.

Pe măsură ce trec kilometrii, soarele dispare sub un strat cenuşiu de nori, iar Kirsten şi Emilia văd că peste câmpuri ceaţa s-a risipit şi a început să cadă o ploaie mocănească.

Kirsten rupe tăcerea, spunând:

— Bun, dragă Emilia, sper că ţi-e clar conturat în minte planul nostru. Când sosim în oraş, vom rămâne în trăsură, şi nu ne vom arăta la faţă, iar Mikkel, vizitiul nostru, va merge pe jos să întrebe despre *Herr* Haas şi şcoala lui detestabilă.

Odată ce am găsit şcoala, Mikkel va intra sub pretextul că i-a adus un mesaj lui Marcus de la tatăl lui. Şi, doar atunci, când Mikkel se întoarce la trăsură ca să ne spună că Marcus este într-adevăr *acolo*, ne vom face şi noi apariţia. Căci cine ştie ce minciuni a spus Magdalena despre noi? Se poate să fi spus că suntem vrăjitoare care răpesc copii şi-i aruncă din înaltul cerului, pentru a-şi găsi moartea!

Emilia încuviinţează din cap.

— Magdalena e vrăjitoarea, îi răspunde ea.

— Chiar aşa, spune Kirsten, şi, prin urmare, este plină de şiretenie şi de ticluiri diabolice. Nu a anticipat ea oare, când ne-a spus unde a fost trimis Marcus, că va veni ziua în care vom merge după el şi vom încerca să-l luăm de acolo? Şi să nu-mi spui mie că n-a făcut tot ce i-a stat în putere ca să ne oprească. Nu ştim cum anume a făcut lucrul ăsta, dar putem doar ghici că aşa a procedat. De aceea, trebuie să fim mai viclene decât ea.

Emilia dă din nou din cap, iar acum văd că trăsura a ajuns la marginea oraşului, iar pescăruşii stau în ploaie, cocoţaţi pe acoperişurile şi hornurile căsuţelor.

— Vai, spune Kirsten, uită-te la păsările acelea răbdătoare, pe care nu le deranjează ploaia. Îmi scot în evidenţă unul din avantajele acestei călătorii: cel puţin nu a trebuit să ne chinuim cu găina ta în trăsură!

Cele două femei zâmbesc şi atunci, fără nici un avertisment, Emilia vede că zâmbetul lui Kirsten devine deodată schimonosit, şi se agaţă de blănuri şi încearcă să vorbească, dar nu poate, iar Emilia o susţine şi o imploră să-i spună ce se întâmplă, în timp ce strigă la vizitiu să oprească. Emilia aude cum acesta strigă la cai, simte cum derapează trăsura şi alunecă pe drumul ud. Apoi, expirând profund, Kirsten strigă:

— Copilul, Emilia! Copilul!

Şi, în timp ce ea strigă, Emilia simte un potop de lichid cald care i se prelinge pe pantofi şi se roagă să fie apă, şi nu sânge, iar câteva dintre blănuri alunecă şi li se încurcă printre picioare, iar Kirsten dă din picioare, de frică şi durere, iar Emilia trebuie să se chinuie să o ţină nemişcată.

— Nu-ţi fie teamă..., se aude pe ea însăşi spunând. Nu-ţi fie teamă...

Trăsura opreşte în cele din urmă, iar chipul lui Mikkel, roşu de frig, umed din cauza ploii, apare în cadrul uşii. Se holbează la Kirsten, care se luptă cu durerea ei, şi la apa plină de stropi de sânge, care acum s-a scurs pe podeaua trăsurii, şi pare să îngheţe, atât din pricina frigului călătoriei cât şi din pricina priveliştii care i se înfăţişează acum dinaintea ochilor.

Dă dovadă de curaj, Emilia.

— Mikkel! spune ea, cât de calm poate. Du-te într-una din aceste case, unde stau pescăruşii, şi spune-le că soţia Regelui are nevoie de un pat şi de o moaşă.

Mikkel nu se clinteşte. Picături de ploaie îi intră în ochi, dar nu le şterge.

Dă dovadă de curaj, Emilia.

— Mikkel, îi spune din nou. Du-te imediat. Cere-le să pregătească un pat, şi să cheme o moaşă.

În sfârşit, se duce. Nu spune nimic când pleacă, doar se ţine de spate, care pare să-l doară. Când ajunge la uşa căsuţei, îşi scoate pălăria şi o scutură de ploaie.

Camera este joasă şi întunecoasă, luminată de un foc care fumegă.

Patul pe care e întinsă Kirsten nu este un pat propriu-zis, ci o structură alcătuită din baloturi de fân legate împreună şi acoperite cu pânză. La capul ei se află o pernă umplută cu paie.

— De fiecare dată când îmi mişc capul, îi şopteşte ea Emiliei, aud o ronţăială. Vrei să verifici, draga mea, că nu e vreun şoarece sau vreun liliac acolo, care îmi mănâncă părul?

Emilia o linişteşte, netezind perna cu cocoloaşe cât poate de bine. Când durerea revine, Kirsten înşfacă mâna Emiliei iar faţa i se schimonoseşte, aşa cum s-a întâmplat şi în trăsură. Totuşi, între contracţii, revine la o persoană căreia nu îi este teamă, aproape veselă, de parcă acum, când în sfârşit i se va naşte copilul, optimismul ei începe să revină.

Se ridică şi cercetează camera în care găseşte, unde apa clocoteşte într-o oală pe foc, şi unde o ţărancă, căreia îi aparţine, de altfel, căsuţa, face fâşii dintr-un cearşaf alb şi se agită cu nişte rădăcini de iarnă pentru a prepara o infuzie. De câteva ori, Kirsten îi cere iertare femeii pentru că i-au întrerupt dimineaţa, şi o asigură că toţi copiii ei „s-au născut într-o clipă, aşa că nu vă voi deranja prea mult timp".

Femeia este bătrână, cu nişte ochi care par a se preschimba în lapte.

— Copilul Regelui! spune ea. Doamnă, nu am crezut că pruncul Regelui va veni pe lume într-un astfel de loc...

Iar Kirsten îi zâmbeşte şi ştie că tocmai din această cauză nu se teme, deoarece copilul nu este al Regelui, pentru că este copilul iubitului ei şi îi va semăna, şi se va naşte iute, pe apele dorinţei. Într-adevăr, este încântată, nerăbdătoare să-l vadă şi îi vorbeşte în timp ce transpiră şi se chinuie:

— Hai, micul meu Otto! Înoată afară din mine. Înoată în braţele mele.

Ceaiul din rădăcini îi este adus şi pare să-i încălzească trupul, din cap până în picioare.

— Emilia, exclamă ea, ceaiul acesta este grozav. Notează-ţi reţeta şi îl vom prepara şi la Boller.

Pe perna de paie, părul lui Kirsten se despleteşte, scăpând din toate acele şi agrafele lui, iar Emilia o priveşte şi este din nou impresionată de frumuseţea ei. Ia hotărârea că şi ea, începând cu acel moment, va da dovadă de mai mult curaj şi rezistenţă. Karen şi Kirsten — două femei atât de diferite — au învăţat-o prin vorbele şi faptele lor. Nu le va trăda.

Acum, Kirsten încearcă să o liniştească în privinţa lui Marcus, spunându-i că nu a fost în zadar călătoria din ziua aceasta, că se vor întoarce, că „nimic din ceea ce-ţi este drag nu a fost uitat şi Marcus trebuie să mai reziste puţin, doar atât, puţin mai mult..."

În clipa asta soseşte moaşa. E solidă şi rumenă în obraji, iar gulerul şi manşetele ei apretate au fost doar puţin udate de ploaie. Face o plecăciune şi, fără nici un fel de altă ceremonie, merge la căpătâiul patului din baloturi de paie, o apucă pe Kirsten de glezne şi-i desface larg picioarele. Se apleacă şi capul îi dispare sub fustele lui Kirsten, unde se uită chiorâş la canalul de naştere, apoi îşi bagă toată mâna, iar Kirsten scoase un ţipăt de durere, dar şi din dorinţa de a-l mai primi o dată pe iubitul ei în locul acesta.

Degetele experte ale moaşei măsoară gradul în care se deschide poarta uterului. Descoperă că e suficient de larg deschisă, şi poate simţi capul copilului apăsând pe ea, gata să se nască. Iese de sub fuste şi le ridică, iar Kirsten dă din nou din picioarele dezgolite şi împinge când e cuprinsă din nou de durere.

Ţăranca aduce cârpele şi un lighean cu apă, şi le aşază lângă baloturile umplute cu iarba cosită în vara fierbinte a anului 1627, care reprezintă singurul său pat. Împreună, ea, moaşa, Kirsten şi

Emilia se ţin una de cealaltă, alcătuind o formă asemeni unei bărci, iar barca aceasta se mişcă şi se zguduie în timp ce moaşa începe o incantaţie, un cântec ritmic, precum vuietul mării, pe care-l cântă atunci când ştie că pruncul şi mama sunt ca o singură fiinţă în lupta lor, şi că acel moment se apropie şi va fi uşor.

Pruncul este o fată.

Este spălată şi examinată în lumina slabă a zilei de iarnă. Este înfăşată în cârpe şi pusă la sânul lui Kirsten.

— Emilia, o întreabă. Ce nume ar fi îndeajuns de frumos?

Nava Anna-Frederika

Era o navă de marfa, construită în timpul domniei lui Frederik al II-lea.

Niciodată nu fusese pe măsura numelui ei graţios. Era greoaie şi masivă, o navă pe care nu o plăcuse nimeni. Dacă lipsa de bani a Regelui Christian nu ar fi devenit atât de acută, ar fi fost scoasă din serviciu şi dezmembrată cu mult timp în urmă. În schimb, spărturile ei fuseseră reparate şi astupate, punţile ei uzate şi decolorate fuseseră demontate şi refăcute, şi continuase să spintece valurile prin strâmtoarea Kattegat şi până la Marea Baltică, ducând lână şi cânepă în Finlanda şi întorcându-se cu aramă şi plumb.

La începutul lunii noiembrie plecase din Fiordul Horsens, cu Finlanda drept destinaţia finală, cu un cargo de piei de oaie, frânghii şi corzi, dar transportând şi scrisori şi pachete până la Copenhaga, unde urma să fie aprovizionată pentru prima parte a călătoriei ei prin Marea Baltică.

Când *Anna-Frederika* a ieşit din port, bătea un vânt moderat dinspre vest, dar şi-a schimbat direcţia iar pânzele vasului au început să fie chinuite de un vânt puternic şi aspru dinspre nord.

Erau pânze rezistente, facute de oameni care auziseră şi respectaseră edictul Regelui Frederik împotriva lucrului de mântuială. Velatura se umfla şi era solicitată la maximum, încercând să facă faţă vântului, dar nava a devenit, după cum s-a exprimat căpitanul: „asemeni unei bătrâne dame care trage pârţuri în fustele ei".

În timp ce ordona să fie lăsate gabierele, a observat că frânghiile velei mari erau zdrenţuite şi rupte. A înjurat în barbă şi a poruncit să fie strânsă vela mare, înainte ca greutatea ei enormă să smulgă principalul catarg şi să-l facă să se prăbuşească pe punte.

— Când ajungem în marea Samsø, s-a răstit la nostrom, tu şi oamenii tăi veţi ţese o nouă energie în aceste frânghii, şi veţi face asta repede, ca să putem naviga mai departe.

Nava s-a avântat înainte, împingând talazurile, încercând să depăşească hula, dar era ca şi cum trupul bătrân şi diform al *Annei-Frederika* era chinuit de atât de multe dureri, încât ar fi dorit ca marea să o elibereze de alte eforturi, de parcă tot ce şi-ar fi dorit ar fi fost ca vreun uriaş val îndepărtat să o dărâme şi să o scufunde în adâncul calm şi profund al mării, acolo unde bântuiau prin întuneric balenele imaginate de Regele Christian.

Căpitanul a blestemat nava aceasta. A încercat să nu-i mai audă vaietele şi scârţâiturile. Nu vroia să moară. În mânia lui, i-a poruncit nostromului să coboare în cală ca să şterpelească „nişte frânghie din cargoul blestemat pentru care ne riscăm cu toţii vieţile noastre mărunte".

Întunericul calei, frigul de acolo şi sentimentul, care-l trezise întotdeauna în sufletul echipajului, că este un loc nepotrivit pentru un om, toate aceste lucruri au avut un efect mai mare ca niciodată asupra nostromului, pe când cobora cu lampa ţinută sus.

Dar în timp ce căuta baloturi de frânghii, a devenit conştient de altceva, de ceva la care nu se aşteptase: cargoul din cală mirosea îngrozitor. Era o duhoare atât de cumplită, atât de sufocantă şi teribilă încât bărbatul s-a oprit şi s-a sprijinit de un stâlp, cuprins de o neaşteptată stare de rău. Sudoarea îi cuprinsese faţa şi i se

prelingea pe spate, între cei doi omoplaţi. A încercat să-şi stăpânească greaţa, dar nu a fost cu putinţă. A vomitat şi corpul i-a fost cuprins de convulsii, iar lampa i-a scăpat din mână şi s-a sfărâmat de podea.

Şi-a şters faţa cu o mânecă. A scuipat într-un şanţ dat cu smoală, în care se strânsese apa de mare stătută, de la o sută de călătorii. A rămas nemişcat, ţinându-se bine de stâlp, încercând să-şi revină. Ştia că lumina slabă de la cerul de deasupra făcea posibil ca el să se mişte prin cală ca să caute frânghie şi ca să descopere sursa mirosului, însă trupul îi era atât de slăbit că de abia putea să ridice mâna sau să continue să stea în picioare.

Tremura. S-a forţat să meargă înainte. La fiecare pas pe care-l făcea se aştepta să găsească nişte cadavre. Nava continua să se balanseze şi să se zguduie, iar nostromului i se părea, în timp ce mergea clătinându-se, încercând să găsească aer respirabil, că iadul se afla acolo, în *Anna-Frederika,* şi că acest iad îl revendicase, că nimic în viaţa lui nu va mai fi vreodată plăcut.

A încercat să alunge acest sentiment, gândindu-se la dimineţile de vară pe insula Gotland, la parfumul teilor din satul copilăriei sale de la Vinderup, la fiica lui micuţă, care mirosea a rufărie proaspăt călcată, dar acum şi-a dat seama că pierdea controlul asupra lucrurilor care existau sau puteau să existe, că paşii lui se transformau într-un dans fără noimă, că fiica lui dispăruse într-un loc în care nu putea ajunge şi că lumina de pe cer dispăruse. Se prăbuşi pe un morman de piei de oaie şi simţi cum duhoarea lor îl cuprinde şi-l îneacă.

De-abia când vântul de nord a început să se potolească şi forma binecunoscută a lui Samsø a apărut la orizont, căpitanul l-a căutat pe nostrom şi a văzut că uşile spre cală erau încă deschise.

Vântul potolindu-se, mirosul a început să se ridice în sus, spre punte, iar membrii echipajului stăteau în dreptul intrării în cală, acoperindu-şi feţele şi privind nedumeriţi în jos.

Doi marinari au primit ordinul să-l aducă pe nostrom.

Nu era mort, dar pielea lui avea culoarea osânzei de porc, iar pulsul îi era atât de slab, încât era aproape imposibil de simțit. A încercat să vorbească, dar maxilarul îi era blocat. De pe hainele și părul lui duhoarea din cală s-a infiltrat în corpul navei.

A fost așezat în patul său, unde căpitanul a vegheat asupra lui, ținând la gură o batistă, blestemând furtuna, blestemându-l pe Rege pentru că nu-i dăduse o navă în bună stare pentru navigație, blestemând soarta care adusese un lucru necunoscut și pestilențial la bordul acestui hârdău blestemat.

Nostromul a murit în timpul nopții. Cala a fost închisă și zăvorâtă cu lacăte, și acoperită cu o prelată fixată de punte prin frânghii. Frânghiile rupte au fost reparate cu ajutorul a tot felul de resturi și bucăți de frânghii și corzi. *Anna-Frederika* se îndrepta cu greu spre Copenhaga.

A doua zi, cei doi membri ai echipajului care îl aduseseră pe nostrom din cală au murit și ei, iar căpitanul a poruncit ca toate cele trei cadavre să fie aruncate în mare, lângă Insula Hessel.

Dar acum știa că și el, și *Anna-Frederika*, erau sortiți pieirii. După cum a anticipat, nava a fost pusă în carantină în afara orașului Copenhaga. Cei care vor supraviețui perioadei de carantină vor fi duși la țărm, dar *Anna-Frederika* și cargoul ei vor fi arse pe mare.

În zilele care au urmat, cercetându-și propriul trup dar și pe cele ale ofițerilor și marinarilor în căutarea semnelor de boală, mintea îngrijorată și fără astâmpăr a căpitanului se concentra uneori asupra sacului de scrisori care zăcea în cală, alături de pieile infectate, la destinatarii lor care nu le vor primi niciodată, și se întreba dacă printre toate acele scrisori erau scrise și cuvinte care nu erau efemere și inutile, ci, dimpotrivă, aveau o importanță vitală într-o viață omenească.

Medită la caracterul capricios al sorții, care era la fel de nevăzut ca și vântul și care, asemeni vântului, nu putea fi stăpânit nicicum, nici măcar prin rugăciune. Din acest punct de vedere,

se gândi el, *toţi oamenii sunt marinari, ca şi noi*. Dar observaţia nu i-a adus nici un fel de consolare.

Şi ceea ce căpitanul *Annei-Frederika* nu ştia şi nu avea cum să ştie era că printre scrisorile menite să fie arse era şi lunga epistolă de la Kirsten Munk către Peter Claire, în care aceasta încercase să-l şantajeze pe muzicianul englez pentru ca el să devină spionul ei. Acum nu mai avea altă destinaţie în afară de focul pârjolitor.

Teren solid

A fost extrem de curajos faptul că George Middleton s-a lăsat operat de cuţitul chirurgului şi de cleştii care au scos din vezica lui o piatră atât de mare încât era ca şi cum vreun cristal al pământului îşi croise drum în interiorul lui. Chirurgul observase stoicismul lui Middleton chiar în punctul culminant al agoniei lui, şi, atunci când operaţia se încheiase, Middleton îşi venise suficient în fire pentru a-i mulţumi îndelungat chirurgului pentru că-i salvase viaţa.

Apoi a stat întins în dormitorul lui de la Cookham Hall şi s-a întrebat dacă viaţa îi fusese salvată sau nu.

Durerea continuă resimţită în stomac şi în părţile inferioare, unde cuţitul îşi croise drum între anus şi scrot, îi părea atât de intensă, iar febra care-l cuprinsese atât de capricioasă, încât nu-şi imagina că se va mai da jos vreodată din patul de bolnav. Într-adevăr, omul care fusese, cel care călărea în fiecare zi prin parc şi pe la fermele lui, care dansa plin de vervă când soseau invitaţi şi muzicieni la Cookham, părea să nu semene deloc cu bărbatul de acum, şi orice încercare de realiniere a celor doi i se părea un lucru imposibil. O parte a lui înţelegea că era pe moarte.

Dorea nespus să o vadă pe Charlotte. Dorea să înghesuie într-o oră o viaţă întreagă de cuvinte de alint. Nu conta dacă

aceste cuvinte nu erau elegante sau foarte raţionale. Nu conta nici dacă, după ce îşi croiseră drum prin ceaţa şi întunericul febrei sale, erau exprimate într-un mod stânjenitor şi confuz. Ceea ce conta cu adevărat era ca ele să fie rostite şi ca Charlotte să le audă şi să şi le amintească după moartea lui.

A trimis o trăsură la Harwich, iar Charlotte şi mama ei, Anne, au sosit la Cookham Hall într-o seară friguroasă de decembrie.

Când „Draga lui Daisy" a intrat în cameră şi a stat lângă patul lui, ţinându-l de mână, George Middleton a plâns de bucurie. Iar acest scurt bocet, care nu era neapărat un plânset, cât o mare revărsare de mirare la vederea logodnicei sale, trezi în Charlotte o asemenea criză de plâns încât, atunci când îşi puse capul pe braţul îndoit al lui George Middleton, mâneca de la cămaşa sa de noapte şi cearşaful de in care-l acoperea s-au mototolit şi s-au udat, devenind calde de la lacrimile ei.

— Daisy...spuse Middleton.

Dar ea nu putea să vorbească. Inima îi spunea că unele lucruri din viaţă sunt de nesuportat. Dacă George urma să-i fie luat, ştia că nu va putea îndura acest lucru.

— Daisy, spuse Middleton din nou, în timp ce o mângâia pe păr, fii curajoasă, iubita mea dragă.

— Nu pot, spuse ea. Nu-mi amintesc nici ce e curajul, nici cum trebuie abordat.

George Middleton se trezi zâmbind. Ştia că o parte din motivul pentru care vroia să trăiască era reprezentat de dorinţa lui constantă de a dori să audă afirmaţii de acest fel. Era ca şi cum Charlotte distra o parte din el care nu mai fusese niciodată distrată până atunci.

— Vezi tu, draga mea, ce-ai facut acum! Râd. De când ai venit tu acum câteva clipe, declar că durerea mea e pe ducă!

Îi sărută fruntea şi chipul, şi urechea, apoi, foarte uşor, şi mustaţa lui neagră. Apoi îl privi. Îi putea vedea durerea şi ştia că ceea ce spusese despre dispariţia ei era o minciună. Chiar şi la lumină slabă a lămpii părea palid, când înainte el întotdeauna

fusese sănătos şi rumen în obraji, iar ochii îi erau la fel de strălucitori ca nişte bile, însă pleoapele păreau să-i fie foarte grele, de parcă în orice moment putea dispărea pe nesimţite de lângă ea.

— George, i-a spus, nu te voi părăsi. Voi sta aici până te faci bine şi nu-mi pasă dacă voi deveni una cu acest scaun.

Dar el nu a lăsat-o să stea de veghe. I-a spus:

— Porumbiţa mea, dacă faci asta, amândoi ne vom convinge că moartea este în încăperea alăturată.

După ce-i spusese, cu propriile lui cuvinte, izvorâte din inima lui aprigă, şi caracteristice predispoziţiei lui pentru nostimade, că ea era cea mai dragă, dulce şi minunată creatură pe care o cunoscuse sau o va cunoaşte vreodată, i-a încredinţat o sarcină. I-a cerut ca a doua zi să se ducă în parcul şi în grădina lui, şi să-i spună ce a văzut acolo, şi cum i s-au părut toate, şi cât de luminat sau de întunecat era cerul, ce umbre învolburate de vânt se aşternuseră pe pământ. A adăugat că i-ar plăcea să stea acolo, în patul lui, şi să se gândească la ea plimbându-se în grădinile de la Cookham — „unde vei fi o adevărată stăpână şi vei porunci ce flori să fie plantate şi câte rânduri de mazăre trebuie să fie puse" — şi că, de ar găsi ceva în parc sau în grădină care să-i placă în mod deosebit sau să o amuze, atunci ar trebui să i-l aducă iar el cu siguranţă ar simţi în acel lucru parfumul primăverii ce se apropie.

Charlotte nu vroia în mod deosebit să se plimbe singură în frigul de afară, în timp ce George zăcea în camera lui. Adesea, îşi imaginase cum ar fi rătăcit în acest ţinut înverzit, unde cerul era atât de vast, iar orizontul apărea întunecat, din pricina pădurilor de stejari vizibile în depărtare, dar George era întotdeauna împreună cu ea. Într-adevăr, *îi aparţinea* lui George în reveriile sale; era doamna George Middleton şi nu putea fi decât alături de el.

Cu toate acestea, a fost de acord să plece. O va ruga pe mama sa să o însoţească şi vor merge să vadă calul lui George, Soldier,

cocina porcilor, şi cuştile câinilor, şi vor trece şi pe lângă liziera pădurii, unde iarna era pusă hrană pentru vânat.

Când au plecat, înfăşurate amândouă într-o pelerină din lână, Anne Claire a remarcat că frigul din decembrie era „necruţător în Norfolk", dar Charlotte nu a comentat deloc, ci a observat în sinea ei cât de tare era pământul sub micile ei cizme maro, şi cât de îngheţat era aerul.

Când au sosit la padoc, unde caii încă mai păşteau, acoperiţi cu pături de lână, l-a strigat pe Soldier. Era un cal mare, negru precum peticele de pământ dintre copacii pădurii, cu un gât lung şi un aspect semeţ, şi nimănui altcuiva în afară de George Middleton nu-i plăcea să-l călărească, din pricina puterii lui şi a gurii sale rezistente, care nu părea să simtă smuciturile zăbalei.

— Când te vei căsători, i-a spus Anne cu blândeţe, poate vei insista ca George să călărească vreun alt cal...

Charlotte a mângâiat botul calului.

— Dacă mă voi căsători, a spus ea cu tristeţe, nu cred că voi insista asupra vreunui lucru, cu excepţia faptului — iar acesta numai în sinea mea — ca George să continue să mă iubească.

A găsit o pană de gaiţă în iarbă şi a ridicat-o, întrebându-se dacă aceasta era ceva ce i-ar plăcea lui să-i ducă, dar pana era doar drăguţă, şi nu o încânta sau amuza defel, aşa că a lăsat-o să cadă.

S-au uitat la porci, înghesuiţi laolaltă ca să se încălzească în cocina lor, şi Charlotte s-a gândit că, la un porc, coada este un lucru atât de caraghios încât ar fi suficient pentru a face un om rănit să râdă, şi s-a întrebat dacă ar putea să ceară ca una din scroafe să fie pusă în lesă şi să o ducă astfel pe scările lustruite şi pe palier, până la dormitorul lui George. Dar i se păru că porcii erau prea cărnoşi, iar vieţile lor prea scurte, comportamentul prea urât pentru a-i oferi alinare lui George în acest moment. Şi nu vroia ca el s-o creadă de-a dreptul nebună, doar oarecum

unică, o persoană care deţine neaşteptatul într-o măsură suficientă pentru a o face de neînlocuit.

Nu avea nici cea mai mică idee ce anume căuta. Ştia că în crâng se află un cireş care înflorea iarna, şi care dădea boboci în decembrie, iar o creangă ruptă din acest copac ar putea fi lucrul potrivit pentru a-l aşeza pe plapuma ce-l acoperea pe George, dar când a ajuns la copac acesta era cenuşiu. Micii boboci erau acolo, dar nu se deschiseseră încă. Nu era nimic amuzant la acest copac.

Apoi au sosit la bucătăria din grădină, amplasată în spatele unor tufe mici de merişor, iar Charlotte a văzut şiruri de rădăcini de ţelină scoase din pământ, dar şi cepe scoase din pământ şi aşezate pentru a se usca, şi mere căzute ce se transformau într-un strat protector pentru restul plantelor, dar şi praz semănând cu nişte mici fântâni verzi.

Tocmai treceau pe lângă un strat de verze când Anne s-a oprit.

— Nu ştiam că George cultivă aşa ceva la Cookham, spuse ea.

— Ce anume? Verze? Cred că sunt cultivate în toate grădinile, Mamă.

— Nu, spuse Anne. Şi se opri şi dădu deoparte frunzele verzei, iar Charlotte văzu în mijlocul ei, nu căpăţâna de varză şi frunzele ei intercalate la care se aştepta, ci o formaţiune dură, de culoare crem, asemănătoare cu un buchet de margarete, bine strânse şi legate.

Se uită cu atenţie la ciudata legumă. Îi plăcuse dintotdeauna şiretenia naturii de a ascunde un lucru într-altul, un lucru pe care nu ţi l-ai fi imaginat înainte de a-l vedea, cum ar fi o castană lustruită în teaca ei.

— Adusă din Franţa, spuse Anne. Sunt numite *choux-fleurs*: flori de varză, şi am auzit că sunt foarte alese şi gustoase.

Aşa că asta a fost ceea ce i-a dus Charlotte lui George Middleton.

Dormea, dar l-a trezit şi a pus floarea de varză pe pieptul lui, unde se balansa într-un echilibru precar, asemeni capului unui bebeluş.

— Mama spune... îi zise Charlotte, că ar trebui să-ţi fac o supă din ele, dar mie îmi place aşa cum sunt.

George Middleton s-a ridicat în capul oaselor. I se părea, în afara cazului în care se înşela, că de când dormise ultima oară, durerea se mai diminuase şi mintea îi era mai limpede.

A ţinut floarea de varză în mâinile lui mari, apoi a ridicat-o la nas şi i-a zâmbit lui Charlotte.

— Daisy, i-a spus, mirosul acestei chestii este absolut îngrozitor!

Şi amândoi au început să râdă.

Două scrisori

Pe când Peter Claire se aşază pentru a compune în sfârşit un răspuns la scrisoarea Francescăi O'Fingal, se gândeşte că a trecut un an de când a plecat din Irlanda. Încearcă să-şi imagineze schimbările care se vor fi petrecut la Cloyne: înfăţişarea schimbată pe nesimţite a copiilor, vizitele la mormântul tatălui lor, preluarea de către Francesca a tuturor responsabilităţilor moşiei, portul doliului, conştientizarea faptului că viaţa îi jucase un renghi inexplicabil şi că viitorul ei este unul necunoscut.

Vrea să-i spună că el nu poate juca nici un rol în viitorul ei, dar, când ia condeiul în mână, ezită. Nu poate scrie ceea ce este de fapt un reproş, o defăimare a sentimentelor ei, când ceea ce simte pentru Francesca — pentru îndrăzneala, dar şi pentru frumuseţea ei — nu este decât admiraţie. Începe aşadar şi speră că, pe măsură ce scrie epistola, va găsi vreo formulare care să-i dea de ştire — fără ca nimic altceva să fie explicat — că povestea lor de dragoste s-a sfârşit.

*

Draga mea Francesca,

Nu-ți poți imagina cât de surprins am fost de vestea că tu și tatăl tău veți veni în Danemarca. Este ca și cum nu mi-aș putea închipui mijloacele prin care amândoi veți fi transportați aici, atât de clar pot să vă văd pe amândoi în Irlanda — sau în eleganta Bologna din imaginația mea.

Dă-mi voie să te pregătesc puțin pentru călătoria ta. Fiind din nou în timpul iernii, suntem cuprinși de un ger năprasnic ce este, în intensitatea lui, mai cumplit decât orice am cunoscut până acum, fie la Harwich sau la Cloyne, iar tu și Signor *Ponti nu ar trebui să-l subestimați, ci să veniți înfășurați în blănuri și lână, și să știți că de frigul acesta se poate muri.*

Regele petrece iarna la Castelul Frederiksborg (situat la câteva mile de Copenhaga, la Hillerød) și mă voi strădui să garantez că veți fi găzduiți aici, deoarece este un castel măreț, cu nenumărate camere goale. Într-adevăr, este atât de vast, încât atunci când colind prin el, mă gândesc uneori că s-ar putea să existe suflete găzduite în mansardele acoperișurilor de aramă, de a căror existență să nu știu absolut nimic...

Aici, se oprește. Menționarea acestor cămăruțe cu tavan înalt i-a adus în minte imaginea camerei Emilici de la Rosenborg, cu rochia ei gri care atârna de șifonier și găina pătată care-și făcea cuibul pe cuvertura patului. Această reverie îl umple de un asemenea val de tandrețe pentru ea, o astfel de dorință de a o îmbrățișa, de a deveni mândrul furnizor de rochii gri sau găini pătate sau de orice altceva i-ar dori inima, încât lasă deoparte condeiul și stă așa, privind în gol la perete.

Este noapte și poate auzi vântul șuierând afară și simte această nouă singurătate creată prin tăcerea impusă de Emilia, această absență care pare fără de sfârșit. Este o tortură lentă. Din cauza ei, muzica lui are de suferit, și pe el, nu pe italieni, Jens Ingemann îl mustră, în mod corect, pentru lipsa lui de concentrare.

În fiecare zi, zi după zi, după zi, se roagă să ajungă la un sfârşit. Şi-a imaginat de nenumărate ori sosirea acestui mesager cu scrisori şi cuvintele de la Emilia, care, în scurtul răstimp necesar citirii lor, îi vor lua piatra de pe inimă.

Cum se face, se întreabă el, că sufletul omenesc este predispus la formarea de legături atât de absolute, şi se bucură atât de uşor, sau poate fi cuprins de nefericire? Oare potârnichea jeleşte când îşi pierde perechea? Oare lupul alungat din haită simte tristeţea pe care ar recunoaşte-o un om?

Peter Claire pune deoparte scrisoarea lui către Francesca şi începe să scrie:

Ah, Emilia, nu este nimic bun în tăcerea ta! Cât de mult m-aş chinui, nu reuşesc să găsesc nici un fel de binecuvântare în ea. Nu trezeşte în mine decât tulburare şi larmă, astfel încât acum, în această noapte, sunt cuprins de o asemenea agitaţie încât aproape că mă întreb dacă nu cumva am început să-mi pierd minţile.

Te implor să-mi scrii. Nu e nevoie de o scrisoare lungă. Spune-mi doar că pot continua să mă gândesc la tine ca la draga mea. Spune-mi doar că vom găsi amândoi o cale — în marea umbră a despărţirii Regelui de soţia lui — de a făuri un viitor împreună, deoarece, cu siguranţă că nu vei rămâne mereu alături de Kirsten, aşa cum nici eu nu voi rămâne alături de Rege? Dar cum pot eu să sper la un astfel de viitor dacă nu primesc nici un răspuns la scrisorile mele?

Nu termină nici una dintre scrisori. Se uită fix la cele două începuturi, aşezate una lângă alta. Apoi adoarme. Atât de încâlcite şi de ciudate îi sunt visele încât, când se face dimineaţă, se spală pe faţă şi fuge din camera sa cât de repede poate, deoarece nu mai suportă să se gândească la ele.

Mai târziu, în cursul aceleiaşi zile, pe când cerul se întunecă din nou, şi totuşi alte ceasuri au trecut fără nici un fel de veste de la

Emilia, se iscăleşte sub cele câteva rânduri pe care i le-a scris, şi sigilează această scrisoare, ştiind că este copilăroasă şi capricioasă, dar nepăsându-i, şi apăsând sigiliul în ceara fierbinte cu o ardoare foarte apropiată de mânie.

O lasă deoparte şi după o vreme ia din nou condeiul în mână.

Francesca (scrie el), *trebuie să te previn pe tine şi pe tatăl tău de altceva în afară de frig. Iar acest ceva este reprezentat de necazurile Maiestăţii Sale, care l-au cuprins în anul care s-a împlinit de când sunt cu el. Soţia lui a plecat şi numai acest lucru îl afectează nespus. La această se adaugă însă şi alt necaz. Iar acesta e reprezentat de lipsa de bani a Regelui. Când i-am vorbit despre vizita voastră, preaslăvind marile virtuţi ale pergamentului şi hârtiei pergament produse de manufactura Ponti din Bologna, mi-a dat impresia că ar fi imposibil să cumpere hârtie din Italia, şi sunt convins că nu are daleri pentru a construi o fabrică de hârtie unde să supravegheze* Signor *Ponti producerea de hârtie de calitate din brazii danezi.*

Vei înţelege aşadar că s-ar putea să fie în zadar călătoria ta plănuită, şi că tatăl tău s-ar putea întoarce cu mâna goală la Bologna, şi veţi fi cheltuit atâţia bani în van.

Fireşte că aş fi foarte bucuros să te văd la Frederiksborg, dar nu vreau că tu să-ţi părăseşti copiii, nici ca tatăl tău să-şi părăsească munca pentru o călătorie care nu v-ar aduce ceea ce vă doreşte inima.

De la prietenul tău afectuos,

Peter Claire.

Peter Claire reciteşte de câteva ori această a doua scrisoare înainte de a o sigila. Remarcă ce lucruri versatile pot fi cuvintele, şi cum în interiorul lor se pot afla alte cuvinte, care nu au fost scrise nicăieri şi care vor rămâne pe veci invizibile vederii omeneşti, dar care, cu toate acestea, există.

Kirsten: din Jurnalul ei

Pruncul meu a fost botezat Dorothea.

Capul îi este acoperit cu un pufuşor blond, iar ochii îi sunt strălucitori, şi îmi voi aminti mereu că, în toiul chinurilor, a existat şi un fel de extaz când am adus-o pe lume, pe care nu l-am avut cu nici unul dintre ceilalţi Copii ai mei. Nu mi-au provocat nimic altceva decât durere, şi fiecare dintre ei m-a Necăjit nespus din acel moment.

Acum mă străduiesc să o iubesc pe Dorothea. În fiecare zi mă rog să nu o găsesc la fel de Iritantă. Dar bag de seamă că, *prin natura lor*, bebeluşii sunt meniţi să-i chinuie pe cei din jurul lor. Sunt mai răi decât găina Emiliei, Gerda. Fac un zgomot infernal. Cu greu poţi să le suporţi duhoarea, deoarece tot timpul scuipă firişoare strălucitoare de vomă, sau se chinuie, până le ies ochii din cap, să elimine nişte scaune cât curtea unei ferme de mari. Gângăveala lor este de un nonsens absolut. La cel mai mic lucru, încep să urle şi să plângă. Nu au dinţi în gură, nici nu înţeleg nimic. Pe scurt, nu există vreun lucru care să trezească în mine vreun sentiment de Iubire, iar afecţiunea mea, aşa cum este ea, pentru Dorothea, se bazează numai pe simplul fapt că este copilul lui Otto şi, prin urmare, o Amintire a iubitului meu.

Nu suport să alăptez un prunc, aşa că am angajat o Doică. După ce a fost hrănită, spălată şi nu mai vomită, mă angajez să o leagăn în braţele mele şi să mă plimb cu ea, pentru a fi *văzută* că o iubesc, iar Mama îmi spune:

— Vai, Kirsten, nu ştiam că vei arăta vreodată atâta duioşie pentru vreun Copil de-al tău. La care eu răspund:

— Ei bine, Mamă, dacă nu am avut suficientă duioşie pentru Copiii mei, cu siguranţă că ea provine de la exemplul tău!

Iar la aceste vorbe, este cuprinsă de o stare de spirit răutăcioasă, bombănind tot felul de acuze la adresa mea şi insulte referitoare la caracterul meu. Dar eu îi spun că sunt perfect Imună la Orice Lucru pe care ar putea să mi-l arunce în faţă.

— Sunt, îi reamintesc eu, *obişnuită să fiu insultată*. Nimeni de la Curte nu a fost atât de calomniat şi de umilit ca mine — şi multe dintre acestea mi-au fost spuse în mod direct, pe faţă — aşa că orice mizerie vei dezgropa pentru a mă insulta este asemenea unui purice care încearcă să muşte fundul unui elefant şi nu mă va deranja nici cât negru sub unghie.

La aceste vorbe, tace şi se îndepărtează pe furiş.

Şi, pe măsură ce trece timpul, creşte din ce în ce mai mult dorinţa de a o alunga din această casă şi de a le trimite pe ea şi pe Vibeke să fie mâncate de Lupii din păduri.

Alte chestiuni conspiră pentru a mă necăji. Într-adevăr, numărul de Lucruri menite să mă necăjească, să mă supere sau să mă sperie, pe măsură ce se apropie Crăciunul, este nespus de mare şi declar că de abia dacă mai am vreun ceas în care să fiu Liniştită faţă de Lume sau de mine însămi.

În primul rând, şi cel mai grav, nu am primit nici o veste de la Muzicianul Englez.

În fiecare zi aştept vreun răspuns la Propunerea mea, dar el nu catadicseşte să-mi răspundă. Ori poate că e deja sătul de Emilia şi nu-i pasă dacă scrisoarea lui îi parvine sau nu. Sau, dispreţuindu-mă complet, şi refuzând să fie părtaş la Planul meu, a arătat scrisoarea mea Regelui, punându-mă astfel în cel mai grav şi înspăimântător Pericol.

Îl blestem! Îi blestem lăuta! Fie ca părul lui blond să cadă odată cu ultimele frunze iarna, şi toată frumuseţea lui să se piardă!

Nu îndrăznesc să-i mai scriu o dată, deoarece, dacă scrisoarea mea a fost arătată Regelui, atunci poate că în afecţiunea lui pentru mine şi în amintirea „Şoarecelui cel drag inimii sale" Maiestatea Sa a pus deoparte această epistolă nesocotită, sau o va fi ars-o şi nu va lua Măsuri împotriva mea. Dar dacă aş mai cere o dată Documentele cu care să negociez cu Regele Gustav, iar această a doua scrisoare ar fi arătată Regelui, astfel încât ar şti că eu complotez împotriva lui pentru a mă alătura Iubitului meu, ei

bine, atunci chiar cred că ar trimite Soldaţi să mă aresteze şi aş fi aruncată în vreo Temniţă pentru tot restul vieţii mele, sau aş fi arsă drept Vrăjitoare şi Spion.

Ce pot face?

Când mă gândesc că nu am mijloace (sau nici unele la care mă pot gândi) de a fi reunită cu Otto, mă trezesc smulgându-mi părul şi zgâriindu-mi carnea, de parcă aş vrea să mă fac fărâme şi să fiu trimisă lui bucăţică cu bucăţică. Şi numai Emilia, care încearcă să mă ţină şi să mă calmeze, reuşeşte să mă împiedice să-mi smulg unghiile şi să-mi zgârii obrajii, şi, dacă nu ar exista ea, nu ştiu cât de cuprinsă de Răni m-aş trezi acum. În Visele mele, am murit şi zac într-un mormânt rece din Finlanda. Zăpada şi gheaţa au acoperit locul cu desăvârşire. Iar anotimpurile trec, şi nimeni nu se apropie de el, fie vară sau iarnă.

Ieri, pentru a-mi mai linişti temerile, am hotărât să-i scriu Regelui.

Dacă Răspunsul lui va fi dulce, atunci voi şti că sunt în siguranţă şi că nu au fost trimişi soldaţi care să mă aresteze. Dacă nu va fi dulce, sau dacă nu primesc nici un Răspuns, atunci trebuie să mă gândesc dacă să fug împreună cu Emilia şi să mă ascund undeva unde să nu pot fi găsită.

I-am spus soţului meu de naşterea Dorotheei — „copilul tău dulce" — şi l-am întrebat ce alte nume ar vrea să-i mai dea. Am minţit că părul ei este negru. I-am spus că avea gânguritul unei „dragi porumbiţe" şi că va semăna cu el atunci când va creşte.

Printre toate aceste minciuni, l-am implorat să-mi mai trimită nişte Bani pentru îngrijirea Dorotheei (deoarece, poate cu ajutorul Banilor, pot ajunge la vreo înţelegere cu Regele Gustav) şi de asemenea să-mi trimită, aşa cum îi cerusem şi înainte, cei doi Sclavi ai mei, Samuel şi Emmanuel.

În distracţia cu aceşti Băieţi Negri se află singura speranţă de a-mi păstra Echilibrul mental. Sunt încă îngrozitor de Grasă după naşterea Dorotheei, iar această grăsime mă dezgustă şi este un lucru Încăpăţânat care refuză să mă părăsească, agăţându-se

de talia şi de stomacul meu, astfel încât carnea mea, odinioară frumoasă, începe să se reverse în straturi spre pământ. Dar în această privinţă, mă gândesc că Sclavii nu trebuie să critice în vreun fel trupul Stăpânei lor, nici să observe un lucru precum Tremuratul cărnii. Trebuie să facă ceea ce le poruncesc şi atâta tot. Iar eu voi avea parte de nişte Plăcere alături de ei, şi atunci poate că treburile în general vor merge puţin mai bine.

Dar în cazul în care nu vor merge mai bine, şi voi fi Discreditată sau acuzată de Trădare şi aruncată în vreo Închisoare pentru tot restul vieţii, am cumpărat de la Spiţerul Mamei mele, cu mare şi grozavă cheltuială, o mică sticluţă cu Otravă.

Este un praf alb.

I-am arătat-o Emiliei. Îi spun că este Flaconul meu de Otravă.

Se uită fix la el, apoi la mine, şi din nou la el.

— Doamnă, mă întreabă ea, vom muri cu toţii?

O mângâi pe păr.

— Emilia, îi spun eu, nu sunt Cleopatra în Palatul ei, cu toate Femeile ei condamnate să pună vipera la sânul lor. Dacă o voi folosi vreodată, va fi numai pentru mine, aşa că nu fi prostuţă să gândeşti altceva.

Şi atunci văd cum o singură lacrimă izvorăşte din ochii Emiliei. Şi ştiu că ea e vărsată nu numai la gândul morţii mele, ci şi pentru că se simte atât de trădată de Peter Claire şi, pentru o clipă, mă căiesc că am furat scrisoarea ei, pentru că văd că suferă şi că devine din ce în ce mai slabă, iar părul ei, care era strălucitor, acum a devenit tern, iar obrajii ei nu mai au culoare.

Dar nu-i pot da scrisoarea. Într-adevăr, dacă ar mai sosi vreo scrisoare, atunci va trebui să o interceptez şi pe aceea. Îmi pare rău pentru suferinţa pe care o simte, dar sunt convinsă că Suferinţa ei nu e nimic în comparaţie cu a mea şi chiar nu pot proceda altfel decât am plănuit, şi nu pot ceda în faţa unor Sentimente. Deoarece Emilia este singura mea Alinare şi dacă ea m-ar părăsi nu ştiu ce aş face.

— Emilia, îi spun eu, trebuie să-l uiţi pe Muzicianul tău, şi-ţi voi spune şi de ce. Apoi mă duc în budoarul meu şi înşfac în sfârşit propoziţiile copiate din scrisoarea pe care am găsit-o în camera lui Peter Claire. Îi dau Hârtia şi ea o citeşte.

Nu se clinteşte şi nici nu-şi ridică privirea, ci continuă să rămână acolo, citind, de parcă Documentul ar fi alcătuit din mii de cuvinte, şi ea nu ar putea să-l parcurgă până la sfârşit, ci trebuie să continue, mai departe şi mai departe, până când lumina ar dispărea de la fereastră, iar bufniţele ar începe să strige în noapte. Aşa că întind mâna şi îl iau din mâinile ei, dar ea stă în continuare acolo, de parcă ar fi fost împietrită de vreo Vrajă.

Las Hârtia să cadă. Mă duc la Emilia şi încerc să o îmbrăţişez, să o alin aşa cum mă alină ea pe mine, dar este ţeapănă şi rigidă în braţele mele, apoi îmi întoarce spatele fără nici un cuvânt şi o aud cum urcă scările.

Las să treacă puţin timp.

Apoi mă duc la camera ei şi bat la uşă, de parcă ea ar fi stăpâna mea şi eu Femeia ei.

Îmi spune să intru şi o văd stând la fereastră, cu găina ei, Gerda, în poală. O Mângâie şi singurul zgomot din cameră este sunetul scos de găină, unul încet şi melodios, semănând puţin cu torsul unei pisici.

— Emilia, îi spun eu. Toţi bărbaţii sunt mincinoşi. Nu cunosc măcar unul — inclusiv Otto, care a promis mai mult decât putea să-mi dea — care să nu fie Perfid. Gândeşte-te doar la modul în care te-a tratat Tatăl tău şi la cruzimile la care m-a supus Regele. Şi aşa o să trăim fără ei! Vom fi aşa cum suntem acum: o Casă de Femei. Nici un bărbat nu ne va mai trece pragul. Şi îţi declar că vom fi mai fericite ca niciodată.

Nu răspunde nimic.

Torn pentru ea un mic pahar de tonic, şi i-l ofer, dar ea îl dă deoparte.

Aştept în tăcere, iar găina continuă cu zgomotul ei, în timp ce mâinile mici ale Emiliei mângâie penele de pe spatele şi gâtul găinii. Mă gândesc că niciodată nu am mai stat în vreo încăpere fără să vorbesc, ascultând o găină, şi trebuie să-mi astup gura cu mâna, ca să nu izbucnesc într-un hohot de Râs.

Apoi Emilia spune, în cele din urmă:

— Voi încerca să uit totul. Singurul lucru pe care refuz să-l uit este Marcus. Când vom mai merge din nou la Arhus?

Beau chiar eu tonicul. Gândul la o altă călătorie într-o trăsură îngheţată îmi provoacă rău de mare. Mai îmi torn puţin tonic şi-l beau pe nerăsuflate. Apoi îi promit Emiliei că vom merge la Arhus în căutarea lui *Herr* Haas înainte de Crăciun.

— Şi-l vom aduce pe Marcus, îi spun, şi el va fi singurul bărbat din casa noastră.

Printre toate aceste lucruri, cel puţin unul mă umple de un pic de Distracţie. Femeia Mamei mele, Vibeke, fosta mea Femeie a Trunchiului, a început să apară la mese şi la alte momente ale zilei înveşmântată fabulos în nişte Rochii Scumpe, de parcă ea ar fi Regina Danemarcei.

Aceste rochii sunt foarte strâmte pe ea, deoarece în realitate e la fel de grasă ca mine şi nu-şi poate controla lăcomia decât o dată la şapte săptămâni. Cu toate acestea, îmi dau seama că ea crede că acum este o femeie de o Neasemuită frumuseţe, din cauza tuturor acestor manşete dantelate, şi a fundelor şi a jupoanelor apretate, şi a aplicaţiilor din catifea. Este ca şi cum ar crede că rochiile i-au transformat chipul de Ţărancă. Iar aceasta mă Înveseleşte şi mă face să uit preţ de câteva clipe — când o văd pe Vibeke cum umblă de colo-colo, fudulă ca Ţarina Tuturor Ruşilor — de toate durerile şi temerile mele.

— Vibeke, îi spun eu odată, la cină, când ea străluceşte la masă, în Broderia ei aurită, de unde ai scos aceste extraordinare noi Creaţii ale tale?

Ea se uită iute la Mama mea.

— Vibeke avea foarte puţine haine, spune ea. Aşa că am comandat să fie făcute câteva lucruri noi. Dar apoi se uită într-o parte, de parcă ar fi stânjenită de vreun Plan din mintea ei pe care nu vrea ca eu să-l descopăr.

— Cât de generos din partea ta! exclam eu. Este totuşi păcat, din moment ce te-au costat probabil foarte mult, că au fost croite cel puţin cu o măsură prea mică.

Şi văd durerea de pe faţa ei şi a lui Vibeke, iar această Suferinţă, de abia vizibilă, aduce o neaşteptată Bucurie în Inima, mea care durează câteva ore bune.

În privinţa lucrurilor reale

Cu dalerii de argint şi aur bătuţi din vesela topită, Regele Christian a reuşit să plătească pentru terminarea şi echiparea celor trei baleniere. Îşi spune sieşi că atunci când aceşti giganţi ai adâncurilor vor fi descoperiţi, va începe să se schimbe şi norocul Danemarcei.

Numărând o dată şi încă o dată monedele sale, trimite nişte bani predicatorului Martin Møller, din valea *Isfoss*, şi-l înştiinţează că *„un nou grup de specialişti, care au mai multă ştiinţă decât cei care au venit cu noi, înainte, vor sosi în anul următor şi mina va fi redeschisă şi argintul va fi extras"*

De data aceasta, Regele îşi va pune încrederea în inginerii ruşi. A înţeles că acei danezi la care cândva s-a referit numindu-i genii ai minei au pierit deoarece *geniul lor nu era suficient pentru ducerea la îndeplinire a sarcinii*. Acum, cancelarul său îi spune că numai în Rusia „este înţeles secretul argintului". Este înţeles pentru că generaţii întregi de ţari au vrut să-l înţeleagă, au construit domuri din argint, şi turle, şi încăperi întregi din argint. Au ţesut rochii şi haine din fire de argint. Trăiesc într-un univers argintat. În afară de Dumnezeu, se mai încred şi în argint.

Astfel că oameni călătoresc chiar acum, parcurgând ţinuturile de la munţii Sayan, aflaţi la mii de kilometri depărtare, călătorind în sănii şi pe tălpici de zăpadă pentru a sosi în Danemarca odată cu venirea primăverii. Vor fi duşi la Numedal pe când cascada îngheţată de la *Isfoss* va începe din nou să curgă, şi cu ştiinţa lor vor readuce mina la viaţă.

Regele îi scrie lui Martin Møller:

Tot ceea ce rămâne de rezolvat este problema limbii. Dacă tu, în loialitatea ta pentru conaţionalii tăi şi pentru mine, Regele tău, vei găsi o cale de a învăţa limba rusă, atunci când aceşti oameni vor sosi — dacă nu vor fi risipiţi în ceruri de vânturile îngheţate sau îngropaţi de vii de zăpada viscolită — ei bine, atunci vei traduce spusele lor şi le vei da ordine minerilor care pot fi angajaţi din zonă. Iar pentru acestea vei avea recunoştinţa mea veşnică.

Cu toate acestea, având încă nişte daleri puşi bine în trezoreria lui, cu stratagema sa referitoare la balene, dar şi cu noua lui strategie puse amândouă în aplicare, gândurile Regelui Christian revin iarăşi la nevoia lui pentru mai mulţi bani, şi nu poate scăpa de convingerea că la Kronborg, sub Camerele Oficiale ale mamei sale, se află o comoară ascunsă, atât de valoroasă încât, numai de-ar putea intra în posesia ei, cu o singură lovitură ar fi eliberat din acest jug al sărăciei.

Regele soseşte la Kronborg dimineaţa devreme, aproape înainte de a se lumina de ziuă.

Regina Sofia, a cărei faţă nu s-a recompus încă suficient după o noapte agitată, pentru a înfrunta lumina zilei, stă lângă un samovar de argint, bând ceai. Şuviţele ei de păr cărunt nu au nici elasticitate, nici strălucire, şi par ca şi cum nu ar creşte din capul ei, ci ar fi fixate cu ajutorul unor ace de păr. Christian se gândeşte

că este singură şi în vârstă, şi ar trebui să fie lăsată în pace, şi, preţ de câteva clipe, ezită în privinţa intenţiilor sale.

Apoi cască, de parcă ar fi la fel de obosit ca şi ea, de parcă nu ar fi făcut de bunăvoie această călătorie, şi-i spune:

— Mamă, sunt aici deoarece a sosit timpul să facem cu toţii sacrificii pentru Danemarca. Şi astfel a sosit momentul să te uşurez de povara unei comori de care nu mai ai nevoie.

Ea îşi soarbe ceaiul. Faţa ei nu trădează nimic. Mâinile nu-i tremură când ţine ceaşca.

— Povestea „comorii" mele, spune ea, a fost răspândită de soţia ta şi este născocirea ei. Eu nu am nimic. Trăiesc cu peştele pescuit din Strâmtoare. Sunt surprinsă că nu eşti mai capabil să recunoşti calomniile lui Kirsten, din moment ce tu însuţi ai fost de foarte multe ori victima acestora.

Deşi Regele ar prefera să nu fie menţionată Kirsten, ca numele şi comportamentul ei să dispară, în tăcere, din memoria tuturor, este capabil să-şi controleze micul spasm de agonie provocat de această remarcă şi să spună, calm:

— Ştiu că există aur la Kronborg. Dacă îmi vei arăta unde îl ţii, voi lua doar atât cât este necesar — pentru baleniere, pentru noua mea expediţie la mina de argint, pentru clădirile mele neterminate din Copenhaga — şi-ţi voi lăsa suficient ca să-ţi ajungă o viaţă întreagă.

Regina Sofia ar vrea să spună că nimeni altcineva în afară de ea nu poate măsura acest „suficient". Se presupune că „suficient" este finit, când, de fapt, nu este. „Suficient" este un munte al cărui vârf nu a fost niciodată atins.

Dar rămâne tăcută. Atinge samovarul pentru a vedea dacă mai este cald, apoi spune:

— Am tablouri şi mobile. Şi tapiţerii. Pe acestea eşti hotărât să le vinzi?

— Nu, răspunde Christian cu un oftat.

— Atunci ce altceva? Linguri? Evantaie? Bijuteriile mele?

Regele Christian se ridică în picioare.

— Am adus oameni cu mine, spune el. Vom percheziţiona pivniţele.

— Ah, da, pivniţele, spune Regina Sofia. Vreţi să-mi luaţi vinul?

Este întuneric în pivniţă. Este întuneric dinadins.

Oamenii ţin torţele ridicate, iar Regele se plimbă încet, examinând butoaiele de vin pe suporţii lor, care sunt foarte numeroşi. Se opreşte aleatoriu şi porunceşte ca robinetul de la acest butoi, dar şi de la acela, să fie deschis, pentru a fi sigur că din el curge vin, şi astfel mirosul de vin începe să concureze cu cel de mucegai şi de smoală.

Se opreşte, ia chiar el una dintre torţe, de parcă numai el ar putea să le folosească pentru a lumina lucrurile pe care este convins că le va găsi acolo. Priveşte în jos, spre podea. Praful şi funinginea sunt atât de groase pe jos, încât cărămizile par să fie negre. Începe să caute vreo trapă în podea — aşa cum are la Rosenborg, în *Vinterstue* — care să ducă şi mai adânc, în interiorul stâncii pe care a fost construit Kronborg, dar nici urmă de aşa ceva în întreaga pivniţă.

Se aşază pe un butoi de vin. Se întreabă, pentru prima dată, dacă povestea comorii Reginei Mamă nu a fost decât încă una din minciunile cu care Kirsten se amuza să-l necăjească. Trimite oamenii să percheziţioneze restul castelului, dar se îndoieşte că vor găsi vreo comoară ascunsă în dormitoare şi cămări, şi le cere să nu deranjeze prea mult rânduiala încăperilor.

Este tăcut, privind prin jurul lui, încălzit de lumina torţelor, conştient de propria lui umbră proiectată pe perete. De o sută de ori a văzut în imaginaţia lui aurul subteran — strălucirea lui, minunata lui greutate şi soliditate. Dar aici nu este nimic: doar praful anilor şi o provizie de vin păstrat prea mult timp în butoaie vechi.

Pe când trăsura îl duce înapoi la Frederiksborg, se gândeşte cum minciunile spuse de soţia şi de mama lui au concurat, unele

cu celelalte, de-a lungul anilor, pentru a-l zăpăci şi a-l prinde în cursă, astfel încât, în atât de multe privinţe, deja nu mai ştie ce este real şi ce nu.

Ceasul oprit

În Ajunul Crăciunului, Kirsten îi spune Emiliei:

— Cred că voi lăsa o cizmuliţă afară ca să mi-o umple Sf. Nicolae! Adulţii au mai mare nevoie de daruri decât copiii şi nu înţeleg de ce lucrul acesta nu este recunoscut în mai mare măsură. Îi voi cere Sfântului să mi-l aducă pe Otto.

Iar cele două femei râd de lucrul acesta, dar apoi Kirsten anunţă că se retrage în dormitorul ei, pentru a-şi petrece după-amiaza dormitând şi visând, iar Emilia rămâne singură.

Ziua este cenuşie şi friguroasă. Emilia îmbracă o pelerină şi o întreabă pe Ellen dacă poate călări unul din cai prin parc. Ellen şi Vibeke joacă un joc de cărţi, iar Ellen de abia dacă ridică privirea când îi răspunde:

— Ia-l pe cel sur. Ceilalţi sunt prea puternici pentru tine. Rândul tău, Vibeke.

Când Emilia încalecă pe cal, starea ei de spirit se mai îmbunătăţeşte. Îi dă pinteni surului, ca să purceadă la un trap plăcut, şi simte cum sângele proaspăt i se urcă în obraji. Îşi imaginează ziua în care, călare,va pleca de la Boller pentru totdeauna, departe de câmpurile cu fructe ale familiei Tilsen. Iar la sfârşitul călătoriei o va aştepta iubitul ei...

Căci, în ciuda tăcerii lui Peter Claire, în ciuda faptului că ştie de fosta lui aventură cu Contesa O'Fingal, o parte din mintea Emiliei continuă cu încăpăţânare să creadă în existenţa iubirii lui pentru ea. Încă nu a ajuns la ea, atâta tot. Încă nu a ajuns la ea deoarece este *captivă în altă parte*. Nu poate spune, în mod necesar, unde anume este această „altă parte". În ultima perioadă

de timp, şi-a imaginat că este pivniţa de la Rosenborg, pustie acum, din moment ce Regele s-a mutat la Frederiksborg, dar care conţine în întunericul ei cuvintele şi gândurile care într-o bună zi vor fi rostite din nou. Pe măsură ce trece timpul, în imaginaţia ei pivniţa este din ce în ce mai puţin o pivniţă şi din ce în ce mai mult o cameră în inima muzicianului.

Ştie că toate acestea sunt bizare, capricioase. Ştie că aparţine acelei părţi a naturii ei pe care o are în comun cu Marcus — înclinaţia lor spre invenţie şi visare — şi în care tatăl lor nu are încredere, şi de care se teme. Pentru a suta oară în decursul scurtei sale vieţi, Emilia îşi doreşte ca mama ei să fie acolo, alături de ea. Karen ar ajuta-o să afle ce să creadă şi ce să ignore sau să uite.

Emilia struneşte calul sur spre pădurea care trece pe lângă hotarul cu moşia lui Johann Tilsen.

Trage de dârlogii poneiului, apoi descalecă. Îl conduce apoi înainte, pe sub fagi şi stejari, până ajunge la gardul care desparte cele două moşii. Nu se opreşte, pentru că ştie exact unde se află. Leagă poneiul de gard, şi se caţără pe acesta, trecând dincolo.

Este ca şi cum gândurile sale despre Karen au condus-o aici. Este aproape ca şi cum Karen este alături de ea şi o protejează, sau o face invizibilă, astfel încât, de-ar fi să treacă pe aici călare Johann sau Magdalena, nu ar putea să o vadă.

Emilia merge până la rădăcina copacului unde, cu mult timp în urmă, Karen i-a arătat un obiect îngropat în pământ. Găseşte o bucată de cremene pe care să o folosească drept mistrie, îngenunchează şi începe să sape printre frunzele căzute şi păstăile fagilor, în pământul ca de turbă, care emană mirosul altor anotimpuri, cândva existente, dar acum trecute, până când mâinile ei ating ceva solid şi greu.

Sapă mai cu grijă acum, mai încet. Este oarecum conştientă că a început o ninsoare uşoară, iar zăpada cade prin coroana de crengi golaşe de deasupra ei, dar nu îi acordă prea mare atenţie. Genunchii îi sunt umezi. Se aud fazanii cârâind de la hotarul cu

Boller. Ciorile croncăne şi zboară în cercuri pe deasupra cuiburilor lor. Sentimentul protecţiei lui Karen, a faptului că ea zâmbeşte văzând ce face acum, este atât de puternic încât aproape că se aşteaptă să ridice capul şi să o vadă pe mama ei întorcându-se pe această lume.

Emilia ridică un obiect, care este de dimensiunea şi greutatea unei cărămizi. Pământul umed l-a protejat ca o a doua piele. Trebuie să cureţe pământul cu unghiile ei. Apoi, număr după număr, vede apărând cadranul unui ceas: o cutie care a fost cândva din alamă strălucitoare; cifre romane din email negru pe un fond alb. Şi îşi aduce aminte....

Are patru sau cinci ani. Karen sapă groapa la rădăcina copacului. Vorbeşte despre timp. Îi spune că Emilia este prea tânără pentru a înţelege. Apoi ia ceasul şi mişcă limbile acestuia, îi arată Emiliei ce indică şi-i spune:

— Aceasta este ora pe care o va arăta mereu.

Ceasul este aşezat în pământ, iar Emilia şi Karen îl acoperă cu pumni de ţărână, apoi cu frunze şi cu păstăi, şi acesta devine invizibil...

Emilia se uită fix la el. Ceasul este oprit la şapte şi zece minute. *Aceasta este ora pe care o va arăta mereu.* Dar ce înseamnă? Ce s-a întâmplat la şapte şi zece minute atât de important pentru Karen încât a îngropat un ceas valoros în pădurea de fagi?

Emilia continuă să cureţe faţa ceasului, folosind grămăjoare de frunze moarte, pentru a reda puţină strălucire sticlei. Şi de abia acum, când îşi dă seama că puţină umezeală neaşteptată o ajută în îndeletnicirea ei, observă ninsoarea densă şi care aşterne un strat subţire şi alb peste solul pădurii.

Se ridică. Ezită între două hotărâri: de a lua ceasul şi a l păstra printre puţinele ei lucruri, sau de a-l înapoia pământului. Nu se poate hotărî care ar fi alegerea corectă, şi este ca şi cum ninsoarea deasă şi rapidă o avertizează că trebuie să se

grăbească, trebuie să pună ceasul înapoi la locul lui sau să-l ia, dar trebuie să se întoarcă în siguranța de dincolo de gardul de la Boller, să-și găsească poneiul și să ducă înapoi, călare, înainte de lăsarea pe nesimțite a întunericului, înainte de a rătăci drumul în zăpadă și în lumina care descreşte.

Și în acest moment, în aceste clipe rapide ale indeciziei sale, aude un zgomot în spatele ei. Nu se întoarce la început, deoarece zgomotul este atât de slab, *aproape că nu este acolo deloc*, încât îl aude și nu îl aude în același timp, și este atât de preocupată de ceas și de semnificația lui încât zgomotele pădurii nu au nici o importanță imediată pentru ea.

Este o șoaptă.

Nu a existat nici un zgomot de pași, nici o răscolire a frunzelor sau o rupere de crenguțe.

Emilia se întoarce. Ține ceasul în dreptul inimii. Ticăitul pe care îl aude este cel al propriei inimi.

Cineva îi șoptea numele. *Emilia.*

Dar ea este singură, alături de copacii înalți, cu ninsoarea, cu lumina din ce în ce mai slabă. Nimic nu se mișcă.

Ceva mai departe, aude cum nechează calul sur. Dar mai rămâne un moment, privind în inima pădurii, ținând strâns ceasul pe care-l va lua, da, cu siguranță că-l va lua acum, deoarece este ceva la care poate ține și de care se poate agăța, ceasul mamei sale, dar destinat să fie al ei, deoarece nimeni altcineva nu știa că este acolo...

Emilia.

Apoi se produce o mișcare. Din spatele unuia dintre trunchiurile impunătoare de fag se ivește o siluetă slabă. Vine spre ea. Este atât de mică, atât de ușoară, încât pare să meargă atât de silențios, fără a lăsa vreo urmă pe pământ. Este Marcus.

Emilia îl așază pe Marcus pe cal și înfășoară pelerina în jurul lui. Folosind cureaua de la scară, leagă ceasul de șa și călăresc

încet — pentru ca nici ei, nici ceasul să nu cadă — înapoi spre Boller. Zăpadă continuă să cadă şi acum s-a aşternut într-un strat gros peste parc.

Emilia îi vorbeşte lui Marcus, spunându-i că acum este în siguranţă, că orice ar fi îndurat, acum s-a sfârşit, că nu se va mai întoarce la Arhus, la *Herr* Haas, sau la orice altă şcoală de corecţie, va veni la Boller şi o va cunoaşte pe Kirsten şi pe mica Dorothea şi pe găină pătată, Gerda.

Dar Marcus nu răspunde. Repetă numele Emiliei, o dată şi încă o dată, cu vocea lui pierdută, şoptită, dar atâta tot. Se ţine strâns de coama calului.

Din când în când, pe măsură ce se apropie apusul, Emilia priveşte în urma lor, pe jumătate aşteptându-se să vadă, în umbrele care se adună rapid, figura iscoditoare a tatălui ei. O dată, chiar îşi imaginează că-l aude — calul lui masiv, lovitura de bici, pelerina care-i fâlfâie, respiraţia în aerul rece — şi îndeamnă surul la un trap mai rapid. Apoi, însă, sunetul piere şi se aud numai ciorile care croncăne şi zgomotul înfundat al propriului lor mers.

— Boller este un loc minunat, îi şopteşte. În grădină sunt bazine cu peşti coloraţi care înoată, iar în cămară sunt două sute de borcane de gem.

Kirsten încă este în pat când se întorc, dar îi spune Emiliei să intre. Cu o voce groasă, de parcă ar fi băut, îi spune că s-a jucat cu pana magică dăruită ei de un vrăjitor neamţ.

— Imaginează-ţi, spune ea, că singura ta plăcere este obţinută de la o pană!

Emilia îl duce pe Marcus de mână până se apropie. Kirsten se uită fix la el, peste cuvertura ei brodată şi blănurile îngrămădite pe pat.

— Este un spectru, Emilia, spune ea. L-au transformat într-o fantomă.

Faţa lui Marcus, ca şi cea a Emiliei, are formă de inimă şi este palidă, dar suptă ca cea a unui suferind. Ochii lui cenuşii cercetează încăperea, se opresc asupra lui Kirsten, apoi trec mai departe, spre draperiile patului, spre hainele ei care atârnă pe şifonier, şi spre focul care arde în vatră.

— Marcus, îi spune Emilia cu blândeţe, aceasta este soţia Regelui, Lady Kirsten. Vrei să faci o plecăciune în faţa ei?

Emilia simte cum tremură din tot trupul. Îşi încleştează şi mai tare mâna pe mâna ei.

— Vai, spune Kirsten, mângâindu-şi buzele pline cu pana cea neagră, nu suntem la curte acum, slavă Domnului. Plecăciunile sunt pentru proşti. Dar unde este pisica ta, Marcus? Unde este Otto?

La auzul numelui „Otto", Marcus se uită prin jurul lui, de parcă pisica ar putea fi în încăpere. Când nu o găseşte acolo, dă din cap.

— A fugit cumva bietul copil de la Arhus? o întreabă Kirsten pe Emilia. Cum o fi putut călători atât de departe?

— Nu ştiu, îi răspunde Emilia. Sau poate că nu a fost niciodată acolo?

— Niciodată acolo? O, ceruri, Emilia, dar te-ai gândit cum vom reuşi să combatem toate cele o sută şi una minciuni ale lor?

Kirsten se ridică brusc din pat, cu jupoanele pe ea şi picioarele goale prin cearşafurile şifonate, şi începe să-şi perie părul ciufulit.

— Nu te-ai gândit suficient la asta! Îi spune supărată. Dar, din fericire pentru tine, mintea începe acum să-mi meargă foarte repede. În primul rând, trebuie să avem cooperarea mamei mele şi a lui Vibeke, şi a celorlalţi servitori nerozi. Trebuie să fie cu toţii înţeleşi cu noi — cu tot ceea ce voi pune în mişcare — altfel ştii că tatăl tău va veni şi-l va lua pe băiat înapoi.

— Presupun că va încerca, spuse Emilia. Doar dacă...

— Doar dacă ce?

— Doar dacă nu cumva i se pare o binecuvântare: ultima urmă a mamei mele, dispărută şi ea...

— Ei bine, nu cred că ne putem baza pe asta. Acum. Trebuie să faci exact ce îţi spun, Emilia. Marcus va dormi într-un pătuţ în camera ta şi, dacă vrei să-l păstrezi la Boller, nu trebuie să scapi biata fantomă din ochi!

Marcus se uită în timp ce salteaua şi pernele sunt aşezate în pătuţ. Apoi se aşază pe podea şi îşi scoate pantofii, din care picioruşele lui ies roşii şi murdare. Se dezbracă de vesta lui maro, apoi se duce la pătuţ şi se urcă în el.

— Marcus, îi spune Emilia, nu este încă vremea de culcare. În scurt timp o să-ţi dăm de mâncare.

Dar el nu-i acordă nici cea mai mică atenţie. Se întinde în micul pat şi se uită la tavan. *Emilia,* şopteşte din nou. *Emilia.*

Gândurile lui Marcus Tilsen, în vârstă de cinci ani, în Ajunul Crăciunului

Magdalena spune că dacă eşti bun îngerii vor veni şi îţi vor umple pantofii cu nasturi de aur atunci când dormi, dar dacă eşti treaz şi-i vezi vor zbura imediat şi dimineaţa şi nu va mai rămâne nimic, doar pantofii tăi goliţi, şi atunci ce păcat o să fie.

Am mers în pădure să văd dacă îngerii aşteptau acolo uscându-şi aripile sub copaci aşteptând să zboare spre mine m-am ascuns în copaci şi am strigat înger eşti acolo dar nu tare, ca să nu mă audă tatăl meu.

Tatăl meu întotdeauna spune Marcus acest obicei al tău de a pleca rătăcind departe de casă nu ştim unde anume sau când este un lucru rău şi într-o zi o să te pierzi şi nu vom şti cum să te găsim şi atunci ce se va alege de tine.

Nu ştie că în pădure sunt voci care sunt pretutindeni în frunze şi pe aripile vântului.

Am spus unde sunt îngerii cu aripile lor murdare iar vocile au spus aşteaptă şi ascunde-te şi fii tăcut precum o veveriţă Marcus pune-ţi mâinile în jurul acelui fag şi nu te mişca şi îi vei vedea şi eu am spus vor veni la noapte să-mi umple pantofii cu nasturi de aur iar vocile au spus că nu ştiu.

Zăpada a început să cadă odată l-am întrebat pe tata unde e ţinută când nu cade şi el a spus nu vezi lumea aşa cum trebuie Marcus în ciuda tuturor eforturilor mele de a te învăţa şi acest lucru mă supără foarte tare.

Îngerul purta o pelerină gri şi săpa în pământ apoi s-a întors spre mine şi vocile au spus nu este un înger este Emilia a trimis mesageri de departe ca să te găsească dar nu au sosit niciodată dar acum te-a găsit şi poţi să fugi la ea şi ea te va duce departe de Magdalena vrăjitoarea şi nu te vei întoarce niciodată nu te vei întoarce niciodată nu te vei întoarce niciodată.

Pisica mea Otto a rămas acolo.

Sunt în pat în camera Emiliei şi pantofii sunt puşi afară la uşă pentru îngeri şi Emilia stă lângă mine şi şopteşte unde au dispărut toate cuvintele tale Marcus au dispărut în cer chiar în cerul întunecat de deasupra norilor de zăpadă sau le-ai lăsat în pădure cum le vom găsi din nou şi eu mă întind şi-i ating părul şi ea îmi cântă un cântec despre zăpadă.

Afară pe hol sosesc îngerii poţi să-i aud nu sunt atât de tăcuţi pe cât ar trebui să fie râd pe când îmi umplu pantofii şi aripile lor ating pereţii.

Cadoul de Crăciun al Magdalenei

Johann Tilsen şi fiii lui l-au căutat pe Marcus prin beznă până la miezul nopţii. Când s-au întors cu toţii acasă, Magdalena i-a făcut să bea vin fierbinte din flori de soc pentru a-i încălzi, şi le-a spus:

— Nu o să-l găsiţi pe Marcus decât atunci când o să vrea să fie găsit, aşa că de ce vă chinuiţi atâta de pomană?

Johann dădu din cap. Prevăzuse dispariţia lui Marcus. Era ca şi când ar fi fost doar o chestiune de timp. Pentru că Marcus era la fel de neastâmpărat ca vântul, ca o sămânţă purtată de vârtejuri. Într-o bună zi, Johann va fi căutat în toate locurile în care se ascunsese, fără să-l găsească. Şi, după aceea, se poate să nu fie descoperit niciodată, pentru că asta părea să-şi dorească: să se ascundă undeva unde să nu ajungă nimeni la el.

Cu toate astea, Johann anunţă că de dimineaţă aveau să înceapă din nou căutarea, odată cu ivirea zorilor, că aveau să meargă călare, şi că n-aveau să scotocească doar pădurile, regiunile împădurite, câmpurile cu fructe şi de-a lungul râului şi pe insula din mijlocul lacului, ci aveau să meargă şi până la Boller.

— După câte ştim noi, lui Marcus s-ar putea să-i fi ajuns la urechi sosirea Emiliei la Boller pe vreo cale pe care n-am prevăzut-o.

S-au dus la culcare. Aşa epuizat cum era, Johann Tilsen s-a simţit cuprins de dorinţa de a face dragoste cu nevasta lui, înainte de a se lăsa furat de somn.

Acum, în ziua de Crăciun, un soare slab îşi face apariţia din peisaj şi reuşeşte să emane o strălucire pe care pe care nimeni n-o mai văzuse de multă vreme. Şi în strălucirea asta, se gândeşte Johann Tilsen, nimic nu poate rămâne ascuns vederii. Îşi închipuie cum ar ieşi în evidenţă oamenii care merg la slujba de Crăciun, îmbrăcaţi în negru, pe fundalul pământului de un alb orbitor, cum ar arăta fazanii împodobiţi într-o găteală nouă şi lucioasă. Şi se străduie să şi-l imagineze pe Marcus îndreptându-se spre el prin zăpada afânată, dar imaginea e nesigură; apare şi dispare şi, după o vreme, nu se mai întoarce.

În jurul orei nouă, Johann şi Ingmar, împreună cu Wilhelm, cu Boris şi cu Matti, pornesc la drum, lăsând-o pe Magdalena să supravegheze gâsca pusă la fript. Mulţumită în bucătăria ei,

căutându-le pricină servitoarelor din cauza firimiturilor, caiselor şi cuişoarelor uscate, din pricina castanelor şi picăturilor de grăsime de porc vărsate pe jos, Magdalena frământă, cu mâinile ei vânjoase, umplutura pentru gâscă şi-şi spune în sinea ei că poate, astăzi, în ziua de Crăciun, din anul 1629, e sfârşitul unei ere şi începutul alteia.

Nu fusese greu să o înlocuiască pe Karen, răposata nevastă. Seducţia lui Johann Tilsen fusese la fel de uşoară ca prinderea unei muşte cu melasă. Nu se îndoia nici o clipă că cei patru băieţi mai mari erau cu toţii prizonierii ei. Cea mai mare parte a timpului era convinsă că viitorul avea să-i fie asigurat şi tihnit.

Cu toate astea, din când în când, era cuprinsă de spaimă, descoperind că vreo rămăşiţă a puterii lui Karen mai dăinuia încă, dezvăluită de vreo expresie din ochii lui Johann, de vreun articol de îmbrăcăminte al primei soţii găsit şi păstrat când ar fi trebuit să fi fost aruncat, de vreo frântură de cântec pe care şi-o amintea unul dintre băieţi. Iar Magdalena ura toate astea cu o înflăcărare atât de mare, încât simţea cum cade pradă unei furii de necontrolat în doar câteva secunde.

Cel mai adesea, furia aceasta punea stăpânire pe ea când se găsea în compania lui Marcus. De multă vreme voia să se descotorosească de el. Vestea că o casă de corecţie şi de muncă, după modelul şcolii Børnehus, construită de Rege la Copenhaga, fusese înfiinţată la Arhus, o înflăcărase de dorinţa de a-l duce pe copil acolo şi de a-l lăsa în voia existenţei sale fantomatice, departe de ochii ei. Faptul că Johann nu îngăduise lucrul acesta i se păruse o trădare, alinată cât de cât când putuse să o anunţe pe fiica lui Karen că acolo se găsea frăţiorul ei — pentru că merita corecţie, pentru că refuzase să fie fericit, pentru că aluneca într-o tăcere pe care nimeni nu părea în stare să o străpungă.

În ziua vizitei lui Karen şi a Emiliei, Johann îl ascunsese pe Marcus în pivniţă, de teamă să nu o implore pe Emilia să-l ia de-acolo.

— Lasă-o să-l ia, îi spusese Magdalena. Lasă-l să plece unde vrea.

Dar Johann refuzase să dea înapoi. Magdalena vedea clar că şi el, la rândul lui, era bântuit de copilul a cărui naştere fusese cauza morţii lui Karen.

Şi iată că acum, ca prin minune, Marcus dispăruse. Plecase într-un loc ales după placul lui, unde era posibil să nu fie găsit niciodată.

Magdalena cântă în timp ce îndeasă în gâscă umplutura din castane şi caise. Bate uşor pielea umedă şi zgrunţuroasă ce, odată friptă, are să devină crocantă şi suculentă. Mănâncă un ou murat.

În timp ce gâsca umplută e aşezată în tava de copt, Ingmar intră în bucătărie.

Îi spune Magdalenei că a început să-i şchiopăteze calul şi că l-a adus încet până acasă în timp ce Johann şi ceilalţi băieţi au pornit-o călare spre lac. Deocamdată, nu era nici urmă de Marcus.

Ingmar stă de cealaltă parte a mesei de lemn de unde stă Magdalena, care se apleacă deasupra gâştei, mai potrivind-o încă şi aranjându-i copanele, începând apoi să le frece cu sare. El nu se clinteşte. Se holbează.

— O gâscă grozav de mare, spune Magdalena în timp ce munceşte.

Ştie că nu la pasărea din care aveau să se înfrupte se holbează Ingmar, ci la propriii ei sâni, încă grei de lapte, încă prea durdulii pentru rochia pe care o poartă.

Se întinde să mai ia o mână de sare. Se apleacă şi mai mult spre Ingmar, mâinile ei înroşite lucrând cu şi mai mult sârg ca mai înainte, ca sânii să i se mişte dintr-o parte într-alta. Şi nici nu trebuie să ridice privirea spre Ingmar ca să ştie ce vrea el, şi nici ca să decidă că şi ea îşi doreşte acelaşi lucru. Şi-o dorise cu multă vreme în urmă, când îl lăsase pe unchiul ei să facă dragoste cu ea într-una dintre cocinile pentru porci şi, curând după aceea, înţelesese că, unde fusese tatăl, tânjea şi fiul să ajungă.

Şi-apoi jucându-se jocuri cu amândoi, ispitindu-i, minţindu-i, mustrându-i, unduindu-se sub privirile lor.

Putere.

Bărbatul mai în vârstă continuase să nu ştie nimic; apetitul lui, hrănit de conştiinţa propriului păcat. Tânărul rămânea cufundat într-o stare de dorinţă şi de aşteptare; pofta lui, hrănită de conştiinţa a ceea ce făcea tatăl său.

Putere al cărei gust, odată simţit, nu putea fi egalat niciodată decât prin repetiţie. Putere ce, acum, poate fi reprodusă în familia aceasta. Magdalena ştie că pentru ea nu există nimic pe lume care să o împlinească mai mult decât asta.

Se mişcă agale, zăbovind în bucătărie, dându-le mai multe ordine servitoarelor, ridicând frunzele verzelor roşii ce i se întindeau dinainte pentru inspecţie şi atingându-le miezul suculent, gustând zeama din scobitura albă şi oferindu-i degetul lui Ingmar ca să i-l sugă...

Apoi îşi desface şorţul şi se mişcă încet pe scări în sus, mergând pe vârfuri ca să nu o scoale din somn pe Ulla, iar Ingmar o urmează. Sus, deasupra zarvei din bucătărie, casa e cufundată în linişte, pustie, scăldată de razele soarelui licărind de la fereastră, un loc de o magie uimitoare.

Magdalena alege cămara de rufărie, acelaşi loc unde Johann Tilsen îi ridicase fusta şi o posedase fără ceremonie, fără justificări, afirmându-şi dreptul autoproclamat ca angajator al ei de a face sex cu ea.

A crezut că putea să facă lucrul acesta şi apoi să o uite. Nu ştia ce putere avea ea. Nu ştia cu câtă inteligenţă avea să o folosească.

Iar acum, pe când observă în Ingmar aceeaşi nerăbdare, aceeaşi agonie a nevoii, savurează fiecare secundă, ciufulindu-i buclele negre în timp ce încuie uşa de la cămară, apoi sprijinindu-se de rafturile cu rufărie, de vrafurile de cearşafuri spălate, şi desfăcându-şi încet panglicile de la corsajul rochiei şi scoţând la iveală un sân cu sfârcul tare şi umed.

Magdalena ştie că atunci când Ingmar va începe să sugă, aşa cum suge bebeluşul, laptele ei va curge şi că Ingmar Tilsen va bea. Îl va alăpta — pe fiul ei vitreg — iar el va fi de-a pururi înrobit de momentul acesta în care se ciocnesc evenimentele iar băieţandrul de şaptesprezece ani suge la sânul femeii care-i bântuie visele.

Gura i se fixează pe sfârc. Magdalena îi leagănă capul. Aproape imediat începe să plângă, aşa cum plânge un copil suferind când îşi găseşte într-un sfârşit alinare în braţele mamei, cu lacrimi fierbinţi şi abundente, înlănţuindu-i trupul cu braţele, trăgându-l mai aproape, ţinându-l de parcă n-avea să-i dea drumul niciodată.

Apoi, ea îşi lipeşte gura de urechea lui şi-i şopteşte aceleaşi fraze — murdare ca potasa — care-l conduseseră odinioară pe vărul ei într-o stare de nebunie ce-a durat multă vreme, timp în care gândurile la patricid erau rareori departe de el.

În tot acest timp, Magdalena zâmbeşte. E ziua de Crăciun şi începe o nouă eră. Începe chiar acum...

Mai târziu, pe când ziua senină se risipeşte, membrii familiei Tilsen stau împreună la masă iar gâsca friptă e adusă înăuntru şi aşezată dinaintea lor.

Johann şi Magdalena sunt aşezaţi la capete opuse ale mesei, iar Ingmar stă lângă mama lui vitregă. Mănâncă de parcă ar fi fost hămesit. Foamea lui pare să nu aibă limită. Magdalena îl urmăreşte şi nu se poate abţine să nu zâmbească.

Johann îi spune cum ceilalţi băieţi şi cu el au mers călare până la Boller, cum au înaintat cu îndrăzneală până pe drum, ca să descopere casa închisă şi obloanele trase la fiecare fereastră. Au ciocănit la uşa imensă, dar n-a răspuns nimeni.

— E ciudat că n-a apărut nici un servitor, nu-i aşa? întreabă Johann.

— Fără îndoială că Ellen Marsvin şi Kirsten au plecat, spune Magdalena.

— Dar *Fru* Marsvin n-ar lăsa casa nesupravegheată.

— Poate că nu e nesupravegheată. Poate că servitorii erau îmbătaţi cu vin de Crăciun! Din cauza asta au lăsat toate obloanele. Ai auzit hohote de râs sau vreun sunet de sforăieli?

— Nu, răspunde Johann îmbufnat, n-am auzit.

— Poate că Regele s-a înduplecat şi şi-a chemat soţia împreună cu tot alaiul înapoi la Copenhaga.

Johann scutură din cap. Ceva din tonul Magdalenei îi sugerează că ea îl tachinează, dar nu-şi dă seama de ce.

— Întreaga Danemarcă, spune el, ştie că separarea asta e definitivă.

Mănâncă în tăcere ceva timp, iar aroma gâştei aburinde şi a caiselor pasate umple încăperea şi pluteşte afară, pe hol, iar pisoiul, Otto, vine la uşă şi stă aşteptând să i se arunce o bucăţică de mâncare.

— Dacă Marcus nu se mai întoarce niciodată, spune Boris, se poate ca Otto să fie al meu?

Johann Tilsen se uită cu tandreţe la Boris.

— Nu putem hotărî nimic, spune el, până nu ştim unde a plecat Marcus.

— A plecat în lume, zice Boris.

— Ce vrei să spui? întreabă Johann.

— E o lume acolo unde se duce el. Mi-a spus înainte să se oprească din vorbit. Sunt bivoli acolo şi un polizor de cuţite.

Kirsten: din Jurnalul ei

Am petrecut Crăciunul pe întuneric.

Am poruncit să fie închise toate uşile şi obloanele şi să fie trasă fiecare draperie, ca oricine ne-ar fi căutat să creadă că am plecat în Arabia sau că ne-am înecat în Marea Sargaselor.

Mama a bombănit şi a protestat, dar m-a cuprins o Furie împotriva ei, spunându-i că are să Moară de una singură dacă nu

poate să fie mai înţelegătoare cu Alţi Oameni în loc să rămână înnămolită în Universul mic al propriei persoane şi că aceasta era singura modalitate de a-l proteja pe Marcus de o Răpire periculoasă.

A ripostat că Boller era casa *ei* şi că sosirea mea acolo constituise o *Invazie*, asemeni celei făcute de soldaţii Împăratului în Iutlanda în timpul războaielor, aşa că eu i-am zis:

— Prea bine, atunci aşa am să mă comport cu tine, ca Duşmanul tău. Şi să nu subestimezi ce are să te coste această nouă vrajbă!

Şi ea, în clipa aceea, a ridicat o Riglă de Măsurat din alamă şi a înaintat spre mine cu ea în mână, vrând să mă lovească, dar eu am fost sprintenă şi m-am ferit din calea ei, aşa că izbitura s-a răsfrânt asupra unei mese din lemn de stejar, iar Rigla aproape că s-a rupt în două. Arăta teribil de caraghioasă ţinând Rigla îndoită în mână şi-am râs în hohote de ea, dar am văzut în ochii ei că şi-ar fi dorit să fi fost Moartă, iar constatarea aceasta m-a descumpănit întrucâtva, pentru că e Mama mea şi ar trebui să mă iubească, dar nu mă iubeşte şi nici n-are să o facă vreodată.

Cu toate acestea, tot am facut ce-am vrut, iar Boller a fost închis şi oblonit. Prefer întunericul şi lumina lumânării lumii naturale a zilei. E ca şi când întreaga Lume ticăloasă ar fi plecat în cerul întunecat şi nu s-ar mai întoarce niciodată să mă mai tulbure. Chiar şi vântul abia mai poate fi auzit. Focurile ard mai intens. În lumina palidă a lămpii par mai tânără. O ţin pe Dorothea în poală şi văd — la flăcările lumânărilor ce stau de pază în camera mea şi nu se mişcă pentru că nu e nici un curent care să le mişte — trăsăturile Iubitului meu. Şi încep să compun o rugăciune (în ziua aceasta în care s-a născut Iisus Hristos) care cere iertare pentru Păcatele mele şi cere înapoierea Tatălui copilului meu.

În dimineaţa de Crăciun i-am spus Emiliei: „Acum am să deschid uşa ca să văd dacă Îngerii mi-au aşezat ceva în pantofi!" iar ea a râs de mine, dar apoi, ce mi-a fost dat să descopăr în pantofi? Două ouă pictate. Şi am ştiut că fuseseră facute de găina

ei, Gerda, şi că Emilia le fiersese şi le decorase cu mâna ei. Şi chiar mărturisesc că ador Ouăle acestea mai mult decât orice Aur şi am să le păstrez până au să se clocească, pentru că în ele zace toată afecţiunea dulce a Emiliei pentru mine.

I le arăt lui Ellen, Mama. „Când mi-ai facut ultima oară un cadou ca ăsta?" o întreb, dar refuză să se uite la ele. E o femeie Meschină şi Nemiloasă ca marea, şi mă mir că există o Inimă în trupul meu, căci sunt de părere că ea n-are nici un pic de Inimă.

Iar acum — de când n-a reuşit să mă plesnească cu Rigla de Măsurat — a pus la cale, după cum am prevăzut, vreun plan grozav, în privinţa căruia e prefăcută şi încrezută. (Doamne, cât urăsc Planurile Altora, care sunt atinse întotdeauna de mirosul de neconfundat al cruzimii!) Tot ce-mi spune Ellen e că, odată cu sosirea Noului An, Vibeke şi cu ea au să plece la Copenhaga.

— Da? spun eu. Pentru ce? Să-l vezi pe Rege?

Dar nu vrea să-mi spună. Buzele i se strâng precum petalele vreunei Flori trecute şi veştejite.

Gestul acesta urât de pe buzele Mamei mele sugerează, desigur, că ea şi Vibeke s-ar putea să plănuiască cine ştie ce Mârşăvie împotriva mea. Poate c-au să încerce să-l facă pe Rege să mă izgonească de la Boller. Dar nu cred că au să reuşească lucrul acesta, pentru că Regele nu s-a vindecat de dragostea lui pentru mine şi nu şi-ar lăsa Şoricelul drag să fie dat afară în frig. Cu toate astea, pentru mai multă siguranţă, i-am scris în secret pentru a-l avertiza despre Răutatea Mamei. Îi spun că sunt fericită la Boller şi-i repet că pruncul e al lui, şi că trăieşte şi se face din ce în ce mai puternic în aerul rece din Iutlanda, şi că Emilia şi cu mine n-ar trebui să fim trimise de aici.

În acelaşi timp, am făcut pasul periculos de a-i scrie încă o dată Muzicianului Englez.

Chiar înainte de Crăciun, cu câteva zile înainte să-l găsească Emilia pe băieţelul Marcus, mai soseşte o scrisoare pentru ea de la Peter Claire, şi am reuşit, şi de data aceasta, să o interceptez.

Declar că Muzicianul acesta e mai nesăbuit şi mai Slab decât am bănuit la început. Slăbiciunea aceasta a lui poate însemna că este prea laş pentru a-mi îndeplini instrucţiunile în privinţa Documentelor Financiare ale Regelui, caz în care se va alege praful de toate Uneltirile mele. Dar tânjesc într-atât după Otto, preaiubitul meu Armăsar şi Germanul meu Minunat, încât m-am hotărât să fac orice-mi stă în putinţă ca să fim din nou împreună.

Scrisoarea pe care i-o trimite Emiliei Cântăreţul din lăută este plină de suspine.

Le aud în liniştea camerei mele. Îmi imaginez că aşa trebuie să fie Anglia — plină de sunetele acestea de Lamentare.

Peter Claire o întreabă pe Emilia de ce nu-i răspunde la prima scrisoare şi o imploră să-i spună că-l mai iubeşte încă, pentru că, fară dragostea ei, s-ar putea să înceapă să-şi „piardă Raţiunea". Toţi îndrăgostiţii exagerează, iar Peter Claire nu face excepţie. Spre marea mea neplăcere, el susţine că Emilia şi cu el sunt victimele inocente ale vremurilor noastre şi prinşi între ceea ce el numeşte „Marea Umbră a Despărţirii Regelui de Soţia lui", insinuând astfel că dacă n-aş fi fost eu, ar fi putut fi pe deplin fericiţi şi liberi ca păsările cerului. Iar această Răsturnare de Evenimente mă ajută să am inima împietrită în timp ce ascund scrisoarea. Căci, îmi spun în sinea mea că o salvez pe Emilia de un bărbat care poate fi întrucâtva Nesăbuit şi Sentimental, şi nu în întregime aşa cum îl crede ea, şi oricum, de ce ar vrea ea să locuiască în Anglia, cu vremea ei exagerată? Ar fi mult mai bine pentru ea să stea aici cu mine sau să vină cu mine în Suedia şi să facă parte din căminul pe care am să-l întemeiez cu Contele Otto Ludwig de Salm. Poate că Otto are vreun văr chipeş cu care s-ar putea mărita. Şi, în felul acesta, nu vom fi despărţite niciodată.

Aşa că-i compun Domnului Claire un bilet scurt, reamintindu-i de instrucţiunile mele anterioare de a obţine pentru mine „documente importante care să arate care este situaţia Finanţelor Regelui, ca să ştiu la ce fel de Viitor să mă aştept". Îi spun că

dacă aceste documente au să-mi fie repede trimise, atunci am să-i trec cu vedere mojicia de a se fi prefăcut a nu ţine seama de întâia mea scrisoare. În plus, am să-i înmânez Emiliei „cuvintele şi suspinele" acelea destinate ei, dar, dacă n-am să primesc nimic direct de la el, ei bine, atunci nici o scrisoare de-a lui n-are să ajungă vreodată în mâinile Emiliei.

În astfel de chestiuni e mai bine să fii scurt şi la obiect. Intrăm într-un an nou, 1630, în care am să fiu mai bătrână decât eram. Trebuie să profit de cartea asta, căci nu pot ticlui nici o alta. Şi totuşi, când îi înmânez Curierului scrisoarea mea şi-l văd aranjând-o în desaga lui, îmi dau seama că mâna îmi tremură.

Chestiunea importantă a fratelui Emiliei, Marcus, a luat o turnură supărătoare.

Când, în ajunul Crăciunului, a venit acasă cu el şi i-am păcălit împreună pe Tatăl şi pe Fraţii lui cu subterfugiul nostru de a fi absenţi de la Boller, păi atunci am fost extraordinar de veselă şi i-am spus Emiliei: „Totul va fi bine acum că l-am găsit pe Marcus şi că l-am făcut de râs pe Tatăl tău, şi-ai să vezi ce viaţă minunată vom avea!"

Dar „viaţa asta minunată" n-a sosit încă. Nu ştiu ce mi-am imaginat cu privire la acest copil, dar nu cred că mintea mea prevăzuse ce Chin mare avea să fie pentru mine. Pe drept cuvânt, aproape că am început să mă întreb dacă să continuu să-l ţin cu noi în casă, într-atât îl găsesc de Ciudat şi de Agasant.

În primul rând, refuză să vorbească. Încă nu ştim dacă a fost sau nu trimis la Casa de Corecţie, dacă de acolo a reuşit să scape sau dacă nu a fost la Arhus deloc. Deşi îi pun întrebări despre lucrurile acestea — cu multă răbdare — nu face decât să se uite uluit la mine, cu gura căscată prosteşte şi apoi, fără nici o avertizare, se întoarce cu spatele şi fuge şi se ascunde în cele mai extraordinare locuri, astfel încât nu reuşim să-l găsim ore în şir.

Îi spun Emiliei că trebuie să-l dezvăţăm de Obiceiul acesta de a se Ascunde, dar ea mă lămureşte că de mama lui vitregă, de

Magdalena, se ascundea întotdeauna şi că, până nu se va convinge că ea nu e acolo, va continua să facă lucrul acesta. E aşa de micuţ că se poate ascunde şi într-un sertar. Ieri s-a ascuns într-un coş pentru lemne de foc. N-am mai cunoscut pe nimeni atât de fantomatic.

Se agaţă de Emilia. Aproape că nu poate suporta să nu fie lângă ea, iar acum îmi pare rău că am avertizat-o să stea cu Ochii pe Marcus, căci îl ridică într-una în poală şi-l leagănă ca pe un Bebeluş. Îi spun, „Emilia dragă, cheamă un Servitor ca să se joace cu Marcus în bucătărie sau în spălătorie, ca să ne continuăm jocul de cărţi neîntrerupte", aşa că face lucrul acesta, dar apoi, Marcus refuză să plece, izbucnind în lacrimi şi ţipând „Emilia! Emilia!". Şi astfel jocul nostru e cu desăvârşire stricat.

Şi toate astea îmi pun Răbdarea la încercare. Niciodată n-am fost în stare să iubesc copiii. Sunt nişte maimuţe sălbatice. Nu se străduiesc câtuşi de puţin să înveţe nici una dintre Regulile care guvernează viaţa Oamenilor.

Dacă n-aş îndrăgi întunericul care s-a aşternut acum peste Boller, mărturisesc că aş deschide iarăşi uşile şi obloanele, iar dacă Johann Tilsen ar veni aici în căutarea lui Marcus, aş fi serios tentată să-l DAU ÎNAPOI. Căci nu suport să o văd pe Emilia transformată într-o Mămică, când mai înainte singura ei grijă erau bunăstarea şi fericirea *mea*, şi mă gândesc cu drag la ceasurile petrecute în grădină la Rosenborg, în care pictam împreună în acuarelă, lipsite de problemele din prezent.

Cu toate astea, ce aş putea să fac în privinţa lui Marcus, după toate promisiunile făcute Emiliei? I-am spus că vom fi o Familie Fericită. I-am spus că voi avea grijă de băiatul acesta „ca de propriul meu Copil". I-am spus că, în sfârşit, are să fie fericit. Noaptea, plânge în pat, iar Emilia trebuie să se tot scoale ca să-l aline, iar sub ochii ei cenuşii încep să apară pungi din cauză că este atât de privată de somn. Cu toate că Marcus spune ceva mai multe cuvinte ca la început (printre care şi „Otto"), nu se apropie

de normalitate în limbaj şi comportament. Mănâncă numai puţin. Îi este frică de mine şi nu vrea să mă ţină de mână. Face pipi în pat. Şi — cel mai rău — trebuie să fie ţinut departe de Dorothea, căci e cât se poate de clar pentru oricine că la vederea ei, o Ură amară îi apare în privire şi declar că ar vrea să o omoare în lovituri cu un vătrai sau să-i dărâme pătuţul pe scări sau chiar să-i dea foc la cuvertură.

I-am spus Emiliei că trebuie să angajăm o doică pentru Marcus şi să-i găsim o cameră numai a lui, la mare depărtare de încăperea mea. Ea, fiind atât de ataşată de Fratele ei, de fantoma asta mică, plânge din pricina asprimii mele şi mă imploră să am răbdare.

— Emilia dragă, îi spun eu, nu-mi vorbi mie despre Răbdare, căci ştii foarte bine că nu am nici un pic.

Siluetă într-un peisaj

Sosirea noului an, a *noii decade*, este sărbătorită pe străzile din Copenhaga cu spectacole zgomotoase.

O parte dintre ele au fost aranjate — giumbuşlucuri muzicale, spectacole cu animale, saltimbanci şi circari pe picioroange — iar altele s-au născut din entuziasmul oamenilor pentru *ideea de noutate*, care, la rândul ei, a dat naştere unui entuziasm pentru băutură.

În starea aceasta de beţie, oamenii devin clovni, magicieni şi acrobaţi. Îşi mânjesc feţele cu faină şi nămol. Fac să apară târfe din virgine şi femei stricate din fetele bătrâne. Încearcă să danseze pe crupele răbdătoare ale cailor lor înhămaţi. Le intră în cap că pot să se caţere pe turnurile înalte ale oraşului şi să zboare.

Şi-apoi, când carnavalul de Anul Nou ia sfârşit — sau, mai degrabă, când se ajunge la epuizare, căci unele minţi încăpăţânate nu vor cu nici un chip să sfârşească chefurile acestea nebuneşti — străzile sunt hidoase din pricina stricăciunilor. Bolnavii sunt

târâți acasă. Morții sunt duși de-acolo. Țiglele rupte și registrele de fum rămân înnămolite în șanțurile pline, ce deja dau pe dinafară. Toți orășenii privesc îndelung orașul și ziua de iarnă, și se ghemuiesc în încăperile lor, întrebându-se de ce oare trăiesc în vremurile acestea și ce anume ascunde de ei Dumnezeu, și ce-are să le dezvăluie în timp ladul.

Regele privește, la rândul lui, confuzia creată. Privește înăuntrul lui și privește afară. Și în ambele locuri descoperă sărăcie.

Tânjește la lucruri pe care nu le poate numi. În cea mai mare parte a timpului, transpune năzuința aceasta într-o poftă pentru mâncare și băutură. Le poruncește bucătarilor săi noi feluri desăvârșite de a găti mistreții sălbatici pe care îi vânează în pădurile de la Frederiksborg. Bea până când nu mai e în stare să vorbească sau să se țină pe picioare și trebuie să fie purtat până în pat. Servitorii săi observă că are o respirație urât mirositoare și că gingiile îi sângerează. Stomacul său e asemeni unui butoi plin cu praf de pușcă umed; exploziile se adună acolo și nu se pot elibera, iar câteodată durerea aceasta îl face să se smiorcăie ca un copil mic.

Și, într-un fel, se aseamănă cu orășenii acrobați — balansându-se pe un cal la galop sau pe un acoperiș înalt, șovăind între pământ și aer, între stări opuse și credințe de contraste izbitoare. În clipa asta e euforic, optimist, mâzgălind pe hârtie idei mai fantastice ca niciodată pentru salvarea țării, iar în clipa următoare alunecă într-o tristețe atât de profundă încât se roagă să cadă la pământ și să moară.

În clipele acestea, realizează cu groază că de ceva timp viața lui este în grea cumpănă, atât fizic, cât și temporal, într-atât încât nu mai este capabil să simtă în suflet prezența divinului. Indrugă rugăciuni și-și dă seama că sunt zadarnice. Dumnezeu e în altă parte și nu aude nimic. Regele Christian se bizuie din ce în ce mai mult pe îngerul său, să vegheze asupra lui și să-i aline tristețea cu cântece melancolice.

În perioada aceasta a Noului An, un grup de negustori din Hamburg soseşte la Frederiksborg.

Sunt printre cei mai bogaţi oameni din Germania, deţinând împreună o parte din averea ţării lor, depăşind într-atât partea cuvenită lor încât nimeni nu poate înţelege cum au reuşit atât de puţini oameni să strângă o avere atât de mare.

Regele Christian nici măcar nu caută să înţeleagă. I-a invitat pe negustorii din Hamburg la Frederiksborg, iar acum le înaintează o propunere: vor servi drept cămătari. Îi informează, pe când se adună cu toţii în Sala Mare, unde Jens Ingemann şi orchestra lui cântă pasaje din *Die Schlacht vor Pavia* de Matthias Werrecore, că obiectul ce urmează a fi amanetat este Islanda.

Anunţul Regelui nu întâmpină nici o expresie de surpriză sau de tulburare. Aceşti curtieri în veşminte sobre şi-au desăvârşit abilitatea de a asimila imprevizibilul fără să trădeze absolut nici un sentiment; aceasta este o parte esenţială a măiestriei lor. Nici măcar nu schimbă priviri între ei.

— Islanda? întreabă unul dintre ei. Cu toate drepturile şi brevetele pentru exploatarea minerală?

— Cu câtă porţiune din apele costale? întreabă altul.

— Pe ce termen? se interesează un al treilea.

Regele Christian ridică o hârtie pe care a pregătit-o în germană şi porunceşte să le fie citită negustorilor. Stau complet nemişcaţi şi tăcuţi pe scaunele lor în timp ce ascultă conţinutul hârtiei. Aceasta precizează o solicitare pentru suma de un milion de daleri. În schimbul lor, grupului i se va acorda *„pământul, dealurile şi munţii lui, gheţarii şi văile, râurile şi lacurile şi brâul de ocean care îl înconjoară până la o distanţă de douăzeci de kilometri, pentru o perioadă de zece ani, sau până când Regele Danemarcei va restitui garanţia şi va înapoia suma cu întreaga dobândă care va creşte până în ziua aceea îndepărtată"*.

Negustorii se ridică, cu toţii deodată, fac o plecăciune în faţa Regelui şi cer să se poată retrage pentru a discuta „această

propunere interesantă". Regele încuviinţează din cap. Bărbaţii se îndreaptă unul câte unul spre anticameră, iar Christian porunceşte muzicienilor să se oprească din cântat.

Peter Claire ridică privirea. Acum, nu se mai aude nimic în Sala Mare, cu excepţia paşilor curtierilor care se retrag. Nu se mişcă nimeni. Regele stă nemişcat pe tronul său aurit, cu cei doi lei din argint la picioare, ce par să-l implore pentru graţierea lor de la furnalele pentru topit. Jens Ingemann îşi lasă jos bagheta. Peter Claire observă că toate chipurile sunt serioase. Doar cântăreţul la violă, germanul Krenze, râde încet.

Informat că documentul pentru amanetarea Islandei nu are suficiente detalii şi că trebuie să fie reîntocmit în conformitate cu legile nemţeşti, Regele Christian este, cu toate acestea, convins că tranzacţia se va încheia şi că cei un milion de daleri ceruţi vor fi ai lui în curând.

La început, e cuprins de euforie şi de un sentiment de uimire faţă de propria îndrăzneală. De ce nu s-a gândit mai înainte la un astfel de plan? Acum, cu suma aceasta mare de bani, noua expediţie la Numedal poate fi finanţată, pot fi date în funcţiune mai multe nave pentru vânat balene, pot fi înfiinţate mai multe manufacturi, pot fi plătite mai multe daruri la Børnehus, pot fi reparate mai multe drumuri şi rute principale şi fortificaţii, pot fi trimise mai multe misiuni comerciale în Lumea Nouă. Pe scurt, acum poate începe restaurarea Danemarcei. Într-un an, va domni încă o dată peste o naţiune prosperă.

Visează vremurile acestea ce au să vină, când carnea nobilităţii va fi înrămată în oase de balenă, când străzile din Copenhaga vor fi liniştite şi curate, când argintul din *Isfoss* va sosi în sfârşit. Iar apoi, visurile acestea se risipesc pe nesimţite şi sunt înlocuite de o nouă realizare: îşi imagina Islanda, unde nu pusese niciodată piciorul, ca un peisaj aproape pustiu, şi fireşte că în privinţa asta se înşală. În documentul din Hamburg nu se face nici o

referire la *populaţia Islandei*, şi totuşi, acolo se află, fără îndoială, un număr considerabil de oameni, tot aşa cum sunt şi acolo, în valea din Numedal. Şi ce se va întâmpla cu ei când ţara lor va cădea în mâinile curtierilor? Cum se va schimba totul?

Începe să întocmească o nouă clauză, care să fie inclusă în contract, ce caută să protejeze căminele islandezilor, să le protejeze posesiunile, fabricile, apărarea lor maritimă, flotele lor de pescuit, dar cuvintele — în cazul în care nu pun în pericol curtierii — sunt aproape imposibil de formulat, iar Regele devine în curând conştient de reîntoarcerea unui întuneric ce i se lasă peste minte, asemeni unei umbre ce cade pe hârtia pe care scrie.

Lasă jos condeiul şi cere să i se aducă vin. Bea până adoarme în fotoliul său. Hârtia îi cade pe podea.

Regele Christian se pomeneşte într-un vis despre Islanda, unde cerul e negru deasupra unui gheţar de un alb strălucitor iar, de pe toate dealurile înconjurătoare, urlă lupii.

E încălţat cu pantofi de zăpadă.

Misiunea lui este să se târască mai departe, până ce traversează gheţarul şi ajunge la poalele dealurilor. Vântul îi şuieră în cap, iar pantofii săi de zăpadă încep să crape şi să se destrame.

Iar apoi, observă o siluetă în faţa lui, o siluetă mică în întinderea albă, la fel de singură, dar înaintând spre el. Iar vederea acestei siluete îl alină şi-l linişteşte. Se vor întâlni şi-şi vor da bineţe. Străinul îi va spune cum să-şi cârpească pantofii. Va împărţi cu el degetarul de rachiu pe care îl păstrează împotriva frigului, în buzunarul de la haină...

Şi porneşte la drum.

Merge şi tot merge.

Întunericul începe să se lase peste zăpadă, iar silueta aproape că se pierde în zare.

Acum, Regele începe să-l strige pe străin, care ar trebui deja să-i fie aproape, dar nu primeşte nici un răspuns. Iar în clipa acesta înţelege cine este.

Este Bror Brorson.

Bror Brorson nu a murit la Lutter. Toate lucrurile la care asistase acolo şi care nu fuseseră niciodată uitate sunt contrazise acum de realitatea incontestabilă că Bror trăieşte şi străbate Islanda sub un cer întunecat, iar în doar câteva clipe va apărea dinaintea lui şi cei doi se vor îmbrăţişa.

Regele măreşte pasul. Încearcă să fugă, chiar pe măsură ce pantofii săi de zăpadă se destramă şi mai mult, iar aşchiile de lemn străpung crusta de zăpadă şi-l fac să se împiedice şi aproape să cadă.

— Bror! strigă el mai tare, Bror!

Dar e întuneric, mult prea întuneric ca să mai poată vedea ceva. Iar acum, încă o constatare se iveşte în mintea istovită a Regelui: Bror Bronson nu mergea spre el; *se îndepărta de el.* Iar pasul lui se iuţeşte, era mereu mai iute, şi va fi întotdeauna, pentru că Bror era un bărbat puternic, atletic, pentru că pantofii lui de zăpadă nu erau distruşi...

Nu contează dacă Christian merge toată noaptea, căci Bror va fi întotdeauna înaintea lui şi întotdeauna de neatins.

Regele se trezeşte şi trimite după Peter Claire.

Îi descrie visul şi-i spune că a auzit vocea lui Bror, chiar înainte de a se trezi, spunându-i: „Tot ce ne este drag nouă şi moare, moare şi pentru a doua oară."

— Ce înseamnă asta? îl întrebă el pe cântăreţul din lăută. Spune-mi ce înseamnă.

Peter Claire îi răspunde că nu ştie, că s-ar putea referi doar la memorie, că ar putea sugera că omul, în căutarea iubirii, face întotdeauna aceleaşi greşeli şi, prin urmare, suferă acelaşi abandon.

Regele încuviinţează şi ridică privirea.

— M-am săturat de iubire, spune el. Îşi foieşte trupul greoi în fotoliu, continuă să bea, înghiţind lacom vinul, ca şi când setea lui ar fi fost de nepotolit.

Peter Claire îl întreabă pe Rege dacă ar trebui să cânte ceva, dar Regele nu ţine seama de asta şi spune cu o voce joasă:

— Am pierdut orice simţ al divinităţii din lucruri. Când eram tânăr, o simţeam peste tot — chiar şi în propriul scris de mână. Acum nu mai e nicăieri.

Servitorii au domolit focul iar în încăpere e cald, aproape înăbuşitor. Pe fruntea Regelui apar broboane de sudoare, pe care şi le şterge cu mâneca. Peter Claire nu spune nimic, încearcă doar să se hotărască ce-ar trebui să cânte dacă i s-ar cere să o facă.

— L-am avut la curte pe Domnul Dowland al tău, spune Regele după o vreme. Şi era un om atât de absorbit de propria importanţă încât importanţa aceasta îl împovăra şi-l făcea nefericit. Nu şi-a facut decât duşmani aici. Cu toate astea, muzica lui era sublimă, nu-i aşa?

— Da, răspunde Peter Claire.

— Uneori obişnuiam să vorbesc cu el, noaptea târziu, aşa cum vorbesc cu tine. Încercam să descopăr până la ce punct îşi lăsase propria importanţă să se strecoare sub notele pe care le auzea în mintea lui.

— Şi aţi descoperit?

— Nu. Şi totuşi trebuie să fi avut loc, nu-i aşa, abandonarea aceea, sau muzica nu ar fi atins nivelul acela de perfecţiune?

— Da. Trebuia să fi avut loc.

— Dar nu puteam să o măsor. Nu puteam să o *văd*. Dowland era mereu răzbunător şi gelos şi îngâmfat. Şi doar o singură dată mi-a spus ceva care mi-a arătat o altă faţă a lui, iar acum îmi vine în minte. Mi-a spus că omul îşi petrece zile şi nopţi şi ani din viaţă întrebându-se: „Cum pot atinge divinul?" şi, cu toate acestea, toţi muzicienii cunosc instinctiv răspunsul: ating divinul prin muzica lor — căci acesta e unicul ei scop. Unicul ei scop! Ce părere ai despre asta, Domnule Claire?

Peter Claire priveşte focul. Ar vrea să spună că, în ultima perioadă, s-a simţit ieşind din starea de confuzie şi pătrunzând într-o

stare de fericire care avea ceva divin în ea, dar că muzica nu fusese calea spre ea. Calea fusese dragostea lui pentru Emilia Tilsen.

Dar Regele a spus deja că nu doreşte să vorbească despre iubire, aşa că muzicianul nu poate răspunde decât în termeni mai vagi decât cei solicitaţi de Rege:

— William Shakespeare spune că „omul care nu adăposteşte nici un pic de muzică în suflet, şi nici nu este mişcat de dulcea armonie a sunetelor, este demn de trădare".

— Chiar aşa? spune Regele repede. Ei bine, *e* ceva revelator în asta. Căci ştii prea bine că soţia mea nu poate suferi muzica. Nu poate asculta o melodie. Nu poate... dar, iată-ne, dintr-odată, întorşi la subiectul pe care nu-l mai pot discuta. Aşa se distruge mintea omenească — întorcându-se iarăşi şi iarăşi la ceea ce-i provoacă suferinţă. Cred că la asta se referea bietul Bror când a spus cuvintele acelea: că soţia mea Kirsten e moartă pentru mine pentru nu voi mai sta nicioadată întins lângă ea şi nici nu o voi mai iubi, dar într-un fel pe care nu-l pot prevedea, voi fi nevoit să îndur moartea aceasta pentru a doua oară.

Regele îşi termină vinul şi cere să i se mai aducă. Apoi, îi cere lui Peter Claire să cânte „vreo bucată scrisă de enigma aceea, Dowland".

Când muzica ia sfârşit, Regele se uită cu luare-aminte la îngerul său.

— Sper că nu ţi-ai uitat promisiunea? întreabă el.

— Nu, Maiestate, spune Peter Claire.

— Şi, din nefericire pentru tine, trebuie să ţi-o ţii până vei fi eliberat de datorie, spune Regele, în timp ce se ridică şi-şi croieşte drum spre pat, nesigur pe picioare.

— Doar că, n-am să te eliberez. Nu se poate să pleci sau să te întorci în Anglia. Noi doi suntem singuri pe un gheţar, sub cerul întunecat, şi nu există scăpare. Dacă încerci să scapi, lupii pe care i-am auzit au să coboare din munţi şi-au să te sfâşie.

Banchetele de la Cookham

Dintre toate comitatele din Anglia, comitatul estic, Norfolk, cu pădurile şi ţinuturile sale mlăştinoase, cu râurile sale ce curg agale, cu acrii săi de teren arabil, cu kilometrii de şesuri mlăştinoase nelocuite de nici o vietate afară de tritoni, de vidre şi păsări de apă pentru care este un paradis neschimbător, este cu siguranţă unul dintre cele mai liniştite din ţară.

Şi totuşi, în ajunul Noului An 1630, ce pluteşte ca o barcă pe acest ocean de tăcere, devine o explozie de zgomot, mai strălucitoare şi mai intensă decât orice altceva la care se asistase de pe vremea când Regina Elisabeta ţinuse o Procesiune aici cu o sută de curteni prezenţi, şi fuseseră puse în scenă piese de teatru şi date ospeţe, iar dansurile ţinuseră până în zori: Domnul George Middleton dă o petrecere la Cookham.

Noaptea este senină, rece, plină de stele şi de o lună mare şi palidă. Dar acum, în fiecare încăpere a casei mari, începând din bucătărie, unde se învârt cărnurile puse la frigare, şi înaintând înspre saloane şi camerele de primire unde focurile sunt alimentate cu lemn de măr iar lumânările sunt aprinse, apoi înaintând iarăşi către dormitoare, unde musafirilor li se aduc vase cu apă fierbinte şi încep să se spele şi să se îmbrace la lumina lămpii, căldura îşi face apariţia şi încep râsetele. Încep banchetele. De-a lungul aleilor pline de noroi, trăsurile îşi croiesc drum agale spre ele. Câinii din vestibul adulmecă aerul schimbat şi simt că ceva neobişnuit se petrece. Aceasta va fi o petrecere pe care toată lumea din colţişorul acesta al Angliei şi-o va aminti întotdeauna.

În timp ce George Middleton, înveşmântat într-un veston de culoarea vinului (cu mai multă dantelă la gât şi la încheieturi decât ar fi considerat odată potrivit), coboară scările, îşi vede casa arătând mai minunat decât o văzuse vreodată şi-şi aude muzicienii angajaţi acordându-şi instrumentele în marele salon, se simte dintr-odată cuprins de o fericire atât de deplină încât

trebuie să se oprească pe ultima treaptă şi să se ţină de balustradă. Căci el este un om de rând, care se trage din oameni de rând. Nu este obişnuit cu asemenea sentimente copleşitoare. Se întreabă dacă e pe cale să se prăbuşească sau dacă, într-adevăr, scena din faţa ochilor săi e pe punctul de a dispărea, iar el are să descopere că fusese victima unui vis grandios.

În clipa aceasta, un servitor se apropie de el şi-l întreabă dacă doreşte să aprobe temperatura vinurilor şi să guste punciul care va fi servit la sosirea invitaţilor. Fără îndoială, George Middleton se uită la servitor într-un chip ciudat — aşa cum s-ar uita la o persoană care nici măcar nu s-ar afla acolo — căci omul întreabă îngrijorat:

— Vă supără ceva, domnule?

— Nu, spune Middleton. Deloc. Nu mă supără nimic.

În timp ce merge cu servitorul să guste vinurile, iar ultimele lumânări înalte din candelabrul de argint din sufragerie sunt aprinse, iar în bucătăria de dedesubt începe munca dificilă a încălzirii farfuriilor, muzicienii încep să cânte o melodie veselă, iar sunetul muzicii îşi croieşte drum până în încăperea în care Charlotte Claire, ajutată de una dintre servitoarele de la Cookham, îşi împleteşte în păr nişte panglici scumpe, aurii.

Femeile se opresc din lucru şi ascultă. E ca şi când muzica aceasta ar face-o în sfârşit pe Charlotte să înţeleagă că zilele întunecate au luat sfârşit şi că ceea ce o aşteaptă este un cu totul alt fel de existenţă. Gândul că are să danseze cu logodnicul ei, în compania tuturor prietenilor lui de la Norfolk, că are să devină centrul atenţiei tuturor, că îl va urmări pe George zburdând prin încăpere, ca cineva care nu fusese niciodată aproape de moarte, care nu suferise nici un fel de agonie, o mişcă într-atât, facând-o să-şi dea seama de norocul ei, încât aproape că simte că au să-i dea lacrimile.

Cu toate astea, se gândeşte ea, în timp ce ultima dintre panglici e împletită în părul ei negru, ce să înţeleagă cineva din

viaţă, când viaţa îi oferă învăţături atât de contradictorii? Aproape că se obişnuise cu ideea că George Middleton avea să moară şi că ea avea să-şi petreacă restul vieţii în casa părinţilor ei, în doliu pentru ceea ce ar fi putut să fie. Iar acum, se vede nevoită să se obişnuiască încă o dată cu un viitor în care primăvara va avea loc o nuntă, iar ea va deveni stăpâna moşiei Cookham şi, la un moment dat în anii ce i se întindeau înainte, mama copiilor lui George.

Îşi priveşte chipul în oglinda toaletei. Mereu nemulţumită de a nu poseda frumuseţea fratelui ei, Charlotte Claire, în noaptea petrecerii lui George Middleton, se găseşte frumoasă. Pe când i se strâng panglicile rochiei, iar în jurul gâtului i se aşază un şirag simplu de perle, se simte cuprinsă de o dorinţă bruscă şi imperioasă de a fi alături de George, acum, în clipa asta, ca seara să înceapă, ca să nu rateze sau să irosească vreo clipă. Căci, dacă avea să fie — până la urmă — ultima seară din viaţa ei, sau ultima seară din viaţa lui George? Dacă nu exista până la urmă nici o prelungire a viitorului ei dincolo de noapte aceasta minunată?

Se grăbeşte acum, strecurându-şi picioarele în pantofii din satin alb, îşi înşfacă evantaiul şi, uitându-se încă o dată pe fugă în oglindă, se pregăteşte să coboare spre muzică, spre minunăţiile care o aşteaptă.

Sala este împodobită cu ghirlande de nalbă şi tisă, şi rochia lui Charlotte, făcută din satin şi catifea (tipul de rochie pe care fata unui preot de ţară ar putea-o purta o dată sau de două ori în întreaga viaţă), amplifică roşul şi verdele ramurilor tăiate din pădurea de la Cookham. Culorile acestea intense îi înfrumuseţează pielea albă şi sporesc frumuseţea părului ei negru.

Deşi se simte tentată să se oprească şi să li se înfăţişeze părinţilor ei, care îşi îmbracă toate podoabele sărace pe care le deţin, în camera alăturată, Charlotte nu o face, căci acum trebuie să fie alături de George, trebuie să liniştită de căldura mâinii lui, să-i audă vocea, râsul... Trebuie să se asigure că e acolo cu adevărat.

Când începe să coboare scările, el tocmai se întoarce în salon. Se opreşte, iar unul dintre câini se gudură pe lângă el, iar el îi scarpină ceafa în timp ce ridică privirea.

O femeie aproape lipsită de vanitate, Charlotte Claire descoperă acum că poate savura înaintarea aceasta extraordinară, către ochii adoratori ai lui George, ca nici un alt moment din viaţa sa, că fiecare pas pe care îl face pare să-i sporească şi mai mult conştientizarea propriei perfecţiuni.

Nu poate decât să bănuiască ce simte George Middleton, iar presupunerile ei, dacă adevărul poate fi exprimat fără greş, sunt cât se poate de departe de realitate.

Căci George Middleton ştie că indiferent de ce are să le rezerve viitorul, are să-şi amintească clipa aceasta în care Charlotte coboară scările la Cookham pentru tot restul vieţii sale.

— Daisy..., murmură el. O, Daisy...

Îi întinde mâna şi Charlotte o ia, şi el o ţine de mână şi o învârte de jur-împrejur ca pe o copiliţă, şi-i sărută gâtul şi obrajii şi lobii urechilor.

— Ce frumoasă eşti! izbucneşte el, şi o ţine la câţiva paşi de el, la lungimea braţului, ca pe un tablou care îl vrăjeşte.

— Nici o rochie nu ţi-ar veni mai de minune. Nici una. Rochia asta te aşteaptă de douăzeci şi doi de ani.

Charlotte zâmbeşte şi, ţinându-se încă bine de mâna lui, se uită cu o expresie aprobatoare la haina vişinie a logodnicului ei şi la gătelile lui îndrăzneţe de dantelă.

George Middleton începe să râdă.

— Daisy, spune el, văd în privirea ta că eşti uşor surprinsă.

— Da, răspunde Charlotte, dar numai pentru că sunt obişnuită cu George cel de fiecare zi...

— Spune-mi sincer, arăt de parcă am căzut printr-o gaură într-o budincă albă?

— Nu, spune Charlotte. Nicidecum, draga mea. Aş fi zis o Regină a budincilor.

Şi izbucnesc în hohote de râs şi se îmbrăţişează aşa cum copiii îşi strâng la piept câteodată jucăriile, într-un abandon deplin.

Căci, oră după oră, trăsurile aşteaptă afară sub stele, iar caii bat din copite, şi chiar şi creaturile pădurilor se furişează până la marginea pădurii ca să vadă ce anume tulbură liniştea obişnuită a nopţii din Cookham.

Soseşte miezul nopţii şi se ţin toasturi, în cinstea Noului An, în cinstea succesului nemaipomenit al extirpării pietrei, pentru măiestria chirurgului, pentru curajul familiei Middleton, pentru bunătatea lui Dumnezeu care cruţase o viaţă preţioasă, şi, în ultimul rând, în cinstea nunţii primăvăratice pe care o aşteaptă cu nerăbdare.

Iar apoi, muzica reîncepe, iar la masă se mai aduce vin, se mai aduc budinci şi bomboane şi prune pudrate cu zahăr, iar oaspeţii îşi slăbesc corsetele şi-şi umplu încă o dată paharele şi farfuriile, şi-şi şterg frunţile şi-şi iau partenerii pentru încă un dans.

Servitorii îi anunţă pe vizitii adunaţi în bucătărie, mâncând plăcinte şi bând bere, că „nimeni nu dă semne de plecare", aşa că petrecerea care se ţine acolo devine mai zgomotoasă, mai veselă şi mai plină de cochetării. Rezervele de bere se micşorează. Oasele de miel fript şi purcel de lapte sunt curăţate lună. Se descoperă că lipseşte un întreg cuptor de tarte cu fructe, menit pentru mesele de sus.

George Middleton nu ştie nimic despre toate astea, şi totuşi le-ar încuviinţa, pentru că, în noaptea asta, n-ar putea dezaproba absolut nimic. Nici măcar pe acei vecini pe care nu prea îi îndrăgeşte. Când se uită la ei, sperând la o gigă, sau la o sforţare de a se face o plecăciune graţioasă într-un menuet, inima lui le iartă obiceiurile inutile şi enervante, obişnuitele lor discuţii în contradictoriu, încercările lor trecute de a-l însura cu fiicele lor urâte. Ba chiar, descoperă că-i *iubeşte*. Le iubeşte până şi *fiicele*. Charlotte şi cu el trec de la masă la masă iar mâinile le sunt întinse, iar ei strâng mâinile acestea cu o afecţiune făţişă.

— Daisy, spune George, m-ai făcut să ador lumea!

Înfăşuraţi în valul acesta de lumină, cunoscând puţină lume, dar fericiţi să vorbească cu oricine s-ar aşeza lângă ei, reverendul James Claire şi soţia lui, Anne, sunt cât se poate de fericiţi în societatea aceasta. E ca şi când aceste banchete, în splendoarea lor (care este, cu toate acestea, un anumit fel de splendoare, reconfortant de simplă şi de englezească), analizează, clipă de clipă, înfăţişarea şi caracterul viitorului lor ginere. Văd că George Middleton se bucură de *amplitudine* şi de eleganţă. Înţeleg că iubeşte să râdă. Dacă se îndoiseră vreodată de generozitatea lui, acum nu o mai fac. Şi ce este seara aceasta, dacă nu o expresie a dragostei lui George pentru Charlotte? James şi Anne Claire, văzând dragostea aceasta etalată înaintea lor, ştiu, în sfârşit, că cel de-al doilea copil al lor, care li se păruse întotdeauna mai puţin extraordinar decât primul, a ajuns în pragul unei epoci minunate.

Dar George Middleton a păstrat pentru sfârşit cel mai memorabil moment al serii.

Spre ora unu, când luna stă ascunsă în spatele cedrilor înalţi, iar îngheţul întăreşte urmele lăsate de trăsuri pe aleile pline de noroi, o căruţă vopsită trage pe alee. Din ea coboară cinci bărbaţi care poartă haine brodate, viu colorate, şi pălării neobişnuite, purtate de ţiganii Romany.

Nu intră în casă, ci, aparent nestingheriţi de frig, se stabilesc pe terasa din piatră ce împrejmuieşte partea sudică a sălii de la Cookham.

Muzica şi dansul din interiorul casei încă mai răsună zgomotos, iar ţiganii aşteaptă tăcuţi, ţinându-şi instrumentele cu coarde, nevăzuţi de nimeni, afară de unul sau doi vizitii care au ieşit afară să-şi acopere caii cu pături.

Petrecerea ia o pauză, iar George Middleton îşi face apariţia, dă mâna cu ţiganii cântăreţi, le oferă un săculeţ cu treizeci de

şilingi şi o sticlă de rachiu de prune, şi se întoarce ca să se alăture petrecerii. Aproape că nu se schimbă nici o vorbă, căci totul fusese convenit dinainte. Iar când George se întoarce la căldura şi zgomotul din salon, se aşază doar lângă reverendul Claire şi începe o conversaţie cu el despre Peter şi despre speranţa lor comună ca fratele lui Charlotte să se întoarcă în Anglia pentru nunta din aprilie.

Doar treptat încep oaspeţii să devină conştienţi de un nou sunet, un sunet ce pluteşte din întunericul de afară, şi puţin câte puţin, conversaţiile se potolesc iar capetele se ridică şi urechile se ciulesc pentru a descoperi sursa muzicii. Oamenii rămân tăcuţi, ascultând muzica ţiganilor, şi un alt fel de stare pune stăpânire pe ei, o stare de uimire şi dorinţă, şi-şi şterg chipurile şi-şi îndreaptă hainele, şi descoperă că trupurile le sunt obosite şi că de-abia se mai pot mişca, şi tot ce îşi doresc este continuarea melodiei acesteia diferite ce, după toată veselia şi cheful, le permite inimii lor să salte, astfel încât aproape că simt că nu se mai află la petrecere ci altundeva, într-un loc care transcende spaţiul şi timpul, undeva unde au tânjit întotdeauna să se afle şi unde nu au ajuns niciodată până acum.

Charlotte, care stă lângă mama ei, şi bea un pocal de limonadă rece, aşază un sărut tandru pe obrazul lui Anne, apoi se ridică repede şi merge lângă George, iar el o ia de mână şi, fără un cuvânt, ies amândoi în vestibul şi apoi afară în noapte.

Stau lângă uşa din faţă, cu spatele spre căldura şi lumina casei, cu terasa şi grădina înaintea lor, albe din pricina înghe ţului dar aproape întunecate acum, în timp ce luna alunecă în spatele copacilor, în spatele gardurilor, şi dispare. Răsuflă adânc aerul înghe at al nop ii. Privesc o lume suspendată într-o nemişcare magică, iar frumuse ea vechilor arii Romany, ce au traversat mări şi imperii pentru a ajunge în col işorul acesta lini tit al Angliei dar încă mai poartă în ele spiritul Orientului, le umple inima.

Peter Claire își cercetează propriul chip în oglindă.

Încearcă să vadă ceea ce văd alții acolo, să-și concretizeze trăsăturile. Lumina ce cade pe ele e rece și intensă.

Ochii lui albaștri, care nu clipesc deloc, sunt precum ochii unui făuritor de hărți care, străduindu-se să vadă în mintea lui adevăratele câmpii și râuri, adevăratele deșerturi și orașe ce se ascund în spatele hârtii lui, descoperă că este mult mai dificil decât își imaginase să și le amintească.

— Unde este adevărul despre el însuși?

Dacă Regele Christian alege să-l vadă ca pe un înger, înseamnă că există în el — în natura lui, ce este tenătoare și înăbușită de un pesimism ce-l învăluie din ce în ce mai mult — ceva virtuos în esență? Poate Regele — cu povara lui de ani, cu lunga lui experiență a faptelor bune și rele ale omului — să vadă în sufletul lui? Peter Claire întoarce capul, își privește ochiul stâng, maxilarul lucios și palid în dimineața aceasta de ianuarie. Când Emilia Tilsen își amintește chipul lui, ce anume vede? Trăsăturile unui seducător orgolios? Se simte stânjenit acum, când își amintește că socotise cândva că ea, și numai ea, îi dezvăluise frumusețea caracterului său. Căci ce spune ea, prin tăcerea ei, dacă nu că a realizat că nu îl poate iubi? Și, dacă nu îl poate iubi — ea, care îi este loială până și lui Kirsten, care se poate milostivi de o găină pestriță — păi, atunci, înseamnă că nu merită să fie iubit.

Peter Claire lasă jos oglinda și-și privește lăuta, rezemată de un scaun. Înainte de a o cunoaște pe Emilia, se știa a fi fost cel mai fericit, mai împăcat cu lumea, când cânta. Și totuși, muzica este o noțiune abstractă. Ce crede cântărețul din lăută că exprimă? Se străduiește în căutarea preciziei, este convins că prin această precizie, ceva din inima lui poate fi auzit.

Cât de mult se amăgeşte în privinţa aceasta? Inima lui John Dowland era neagră. Era considerat cel mai de seamă muzician al Angliei, dar, după toate istorisirile, doar amărăciunea şi dezgustul îi umpleau inima.

Peter Claire se aşază şi se uită cu ochii pierduţi la perete. Căci, pentru prima oară în viaţa lui, simte că ar prefera să moară decât să trăiască până săptămâna următoare. Ascultă vântul ce vuieşte printre copacii de afară de parcă ar spera să descopere în gemetele lui sosirea tainică a unui călău. Ea e palidă de pe urma zilelor şi nopţilor lungi de călătorit. E mai înaltă decât şi-o amintea el.

Francesca şi tatăl ei îi privesc cercetător în timp ce dau mâna cu el, de parcă ar fi încercat pe dată să desluşească ce avea pe suflet.

Cu ochii lor aţintiţi asupra-i, Peter Claire le dă instrucţiuni servitorilor să le arate călătorilor din Irlanda unde aveau să stea la Frederiksborg şi le explică în grabă că sănătatea Regelui, în iarna aceasta rece, este şubredă, şi că este deseori incapabil să acorde audienţele promise.

— Vă va primi, spune el, de asta sunt sigur, dar este posibil să trebuiască să aveţi răbdare câteva zile.

— Bineînţeles că vom avea răbdare, spune Francesca. Şi într-adevăr, cred că din orice întârziere se poate naşte o virtute. Căci, cât durează, vom avea timp să ne obişnuim cu viaţa de aici. Nu-i aşa, Tată?

— Într-adevăr, spune Ponti. Într-adevăr.

— Şi, în plus, continuă Francesca, atunci poate că îndatoririle domnului Claire în cadrul orchestrei ar putea fi mai puţine şi astfel va putea să petreacă timp cu noi...

— Păi..., începe Peter Claire.

— Chiar aşa, spune Ponti.

Îi urmează pe servitori din lumina rece a soarelui pe coridoarele palatului. Peter Claire e pe care să explice că Regele

Christian are adesea mai mare nevoie de muzicienii lui când este bolnav decât atunci când este sănătos, dar nu-şi găseşte cuvintele, pentru că ştie că Francesca le va dispreţui doar, văzând ce se află în spatele lor — scuza lui de a o neglija, de a fugi de orice legătură cu ea care ar putea să-i amintească ceea ce simţise odinioară. În momentul acesta din viaţa lor, Peter Claire înţelege că Francesca O'Fingal poate vedea mai adânc în sufletului lui decât oricine altcineva, chiar şi decât el.

Şi toate privirile ei o confirmă. Privirile ei îl săgetează. Pe când încep să urce scările, îi dă să care unul dintre cuferele ei. E ca o mamă care a descoperit că fiul ei preferat o minte, şi nu-l va elibera de furia ei până ce minciuna nu va ieşi la iveală. Iar Peter Claire nu poate decât să o urmeze, ducând cufărul după el. Se simte mărunt şi slab. Văzând-o mergând înaintea lui, cu paşii ei fermi, fustele ei fluturânde, părul ei negru ce-i scăpa din legătura panglicilor, ştie că o parte din el e subjugată încă o dată — în decurs de câteva clipe — exact de lucrul de care se temea: de puterea pe care o avea Francesca asupra lui.

Când ajung pe palierul de sus, îndrăzneşte să se uite în ochii Francescăi. Ea zâmbeşte, iar zâmbetul ei triumfător spune parcă: „Nu s-a terminat, Peter Claire. Bărbaţii pot să-şi imagineze că acţiunile lor sunt lipsite de consecinţe, dar nu e aşa."

Regele, chinuit de dureri de stomac, rămâne în camera sa şi nu primeşte pe nimeni, aşa că, în seara aceea, Francesca şi tatăl ei cinează cu Peter Claire şi cu restul orchestrei.

Jens Ingemann e cordial, lăudându-le oaspeţilor italieni „simţul măreţ al muzicii din sufletul italienesc" şi zâmbind spre Martinelli şi Rugieri. Şi Peter Claire observă că fiecare bărbat din încăpere este tulburat de frumuseţea Francescăi. Cu toţii ştiu că este văduvă. Se întreabă dacă ar putea rămâne acolo printre ei. Nici unul nu ştie că Peter Claire fusese odată amantul ei.

Conversaţia începe în engleză, se învolburează în italiană, neliniştindu-l astfel pe Pasquier care încearcă franceza, în care

Francesca răspunde poticnindu-se, amuzându-se de propriile-i greşeli. Până şi Krenze, atât de des distanţat de sociabilitatea orchestrei, se străduieşte să-şi croiască drum prin succesiunea aceasta de limbi, ca să nu rămână exclus.

Aşezat la o oarecare distanţă de Francesca, Peter Claire o urmăreşte acceptând, ca şi când ar fi fost cel mai obişnuit lucru din viaţa ei de zi cu zi, adulaţia aceasta internaţională. Este graţioasă şi spirituală. Zâmbetele pe care şi le îngăduie sunt mai degrabă senine decât cochete. La lumina lumânării, îmbrăcată într-o rochie de un albastru-închis, frumuseţea ei pare să fi atins un moment de perfecţiune. Şi e ca şi când ea înţelege lucrul acesta. Cât ai să poţi rezista? par să spună privirile ei lungi şi gesturile în direcţia lui.

Peter Claire se întoarce dinspre ea şi vorbeşte cu Ponti despre Danemarca, despre măreţele păduri despre care se spune că, în Iutlanda, cresc mai repede decât oriunde altundeva pe pământ.

— Spune-mi, zice Ponti, cum să câştig îngăduinţa Regelui? Ce *strategie* să adopt?

— Banii, răspunde Peter Claire.

— Banii?

— Asta e tot ce îl preocupă pe Rege — afară de despărţirea de soţia lui. Trebuie să-i oferiţi cât de mult vă permiteţi, *Signor* Ponti, pentru acrii de ţinut împădurit şi pentru brevetele de manufactură — bani pe care îi veţi recupera, bineînţeles, în timp. După care, trebuie să demonstraţi că bunurile pe care le produceţi nu vor fi niciodată de mântuială.

— Ce înseamnă „de mântuială"?

— Defectuos, inferior, imperfect. Trebuie să garantaţi aceeaşi calitate a hârtiei ca cea pe care o fabricaţi la Bologna.

— Asta se poate. Să-i pomenesc despre „lucrul de mântuială" Maiestăţii Sale?

— Da. Asiguraţi-l că-i cunoaşteţi neliniştile în privinţa asta. Şi lăsaţi-l să scrie pe mostrele dumneavoastră de pergament.

Regele Christian şi-a perfecţionat o caligrafie desăvârşită şi îi face mare plăcere să scrie pe hârtie de calitate.

Ponti zâmbeşte şi încuviinţează din cap.

— Trebuie să mai ştiu ceva, continuă el. Dacă fabrica mea are să fie în Iutlanda, de ce dificultăţi de transport am să mă lovesc?

Peter Claire răspunde că nu a fost niciodată în Iutlanda. Nu spune că şi-a imaginat-o de o mie de ori, peisajul acesta întins, nepopulat, unde urmele paşilor Emiliei fac modele în zăpadă. Descrie cum fusese ocupată timp de trei ani de soldaţii catolici ai împăratului Habsburgic, şi că se povesteşte că armatele ocupaţiei construiseră drumuri pentru caii şi tunurile lor.

— Soldaţii au plecat, încheie el, dar fără îndoială că drumurile au rămas. Şi sunt multe clădiri măreţe în Iutlanda, aşa cum este castelul Boller, construite de nobilime. Iar nobilimii daneze îi place să ştie tot ce se întâmplă în lume, *Signor* Ponti, ca nu cumva, din vreo nenorocire, să nu fie exclusă din ea. Aşa că nu şi-ar permite să fie separaţi de rutele ce aduc cu ele veşti şi informaţii.

Când orologiul bisericii bate de miezul nopţii, tatăl şi fiica se retrag la culcare.

Pe când părăseşte încăperea, Francesca se întoarce şi-i aruncă lui Peter Claire aceeaşi privire pe care el o recunoaşte din serile lor de la Cloyne. Nu se poate apăra de invitaţia ei decât lăsând ochii în pământ, prefacându-se că nu a văzut nimic, că nu a înţeles nimic.

Şi apoi, în timp ce muzicienii se apucă să discute despre farmecul şi inteligenţa Contesei italiene din Irlanda, el se ridică şi iese în noaptea rece.

Pe bolovanii din pavaj s-a depus o pulbere de zăpadă, dar noaptea e senină, şi începe să se îndepărteze de Frederiksborg, înspre Copenhaga, fără să bage de seamă cu adevărat încotro

merge, concentrat doar asupra activității mersului, încercând să se distanțeze de seara care tocmai se încheiase.

Îl doare capul. Nu simte nici un pic de iubire pentru el însuși, iar umbra lui slabă de pe zăpadă i se pare agasantă, ca un tovarăș de drum prea insistent. Vrea să calce pe umbră — să o distrugă. Știe că în privința Francescăi O'Fingal dă dovadă de aceeași lașitate pe care o arătase câteodată în copilărie, când preferase să fugă decât să se confrunte cu dezamăgirea tatălui său pentru el. Obișnuia să se ascundă în dunele de nisip. Își imagina dunele de nisip ca pe un univers în care un băiețel ar fi putut trăi pentru totdeauna fără să fie descoperit vreodată. Acum, în timp ce se târăște prin noapte, se imaginează fugind în Lumea Nouă; luând pur și simplu corabia spre Copenhaga, reconstituindu-și prima parte a călătoriei spre Numedal, iar apoi, în Skagerrak, văzând nava întorcându-se înspre vest, înspre vânturile triumfătoare și alunecând spre sud, pe sub Islanda, către Oceanul Atlantic. Nu-și poate crea în minte o imagine a Lumii Noi, ci doar a călătoriei nesfârșite către ea. Și asta îl face să-și măsoare propria determinare de a ajunge undeva.

Nu știe de cât timp continuă să meargă înainte ca o oboseală să pună pe neașteptate stăpânire pe el, și se oprește și ridică privirea spre cer și spre stelele care pot ghida marinarii de-a lungul oceanelor dar care sunt doar niște corpuri înghețate pe cerul întunecat, incapabile să ofere mângâiere.

Atunci, observă că, nu departe de drum, se află unul dintre hanurile acelea micuțe care par să nu-și închidă niciodată ușile, în care bărbații se strângeau, în vremurile acelea agitate, ca să uite de sărăcie sau să-și țină demonii la distanță, și aproape că aleargă spre el, rugându-se să găsească pe cineva acolo la ora aceasta târzie, să găsească un foc și o laviță de lemn pe care să-și poată așeza capul.

E o casă joasă, făcută din chirpici, cu un acoperiș din paie. Pe când intră în han, Peter Claire simte miros de pipă și de lemn de

măr şi-l vede pe hangiu în şorţul lui vorbind cu un alt bărbat. Între ei, pe masă, se găseşte o carafă de vin.

Se întorc şi-l cercetează cu privirea. N-au auzit nici zgomot de trăsură, nici de căruţă sau de cal. Noaptea l-a făcut să apară pe cântăreţul din lăută de nicăieri, iar amatorii de băutură par speriaţi.

Peter Claire îşi cere scuze pentru ora târzie, cere bere „şi o clipă, două, de odihnă lângă focul dumneavoastră", iar hangiul se ridică şi trage un scaun pentru el.

Imediat, celălalt bărbat, care şi-a băut porţia de vin, începe să-l atragă la vorbă.

— Atunci, n-aţi văzut-o, domnule? întreabă el.

E în vârstă, cu un chip ridat şi negricios care arată de parcă ar fi trecut prin furtuni de praf şi avalanşe de gheaţă.

— Ce să văd, prietene? întreabă Peter Claire.

— În Copenhaga azi. La Gammeltorv. Execuţia.

Hangiul, în timp ce toarnă berea, se uită spre masă şi comentează:

— Se spune că n-are să mai fie niciodată una ca asta.

Peter Claire îşi întinde mâinile îngheţate spre rămăşiţele focului de pe aşternutul lui de cenuşă fină.

— Cine a fost executat? întreabă el.

— O fată tânără, răspunde omul care bea vin. De murit, a murit, aşa cum s-a judecat că trebuie să moară, dar a fost o moarte lungă.

Şi dă din cap şi mai ia o înghiţitură de băutură, şi-şi şterge buzele cu podul palmei. Hangiul îi aduce lui Peter Claire carafa lui cu bere, din care acesta bea pe dată. Nu ştie cât de departe a mers, dar acum, că începe să se încălzească din nou, îşi dă seama dintr-odată cât de aprigă îi era setea.

— Aţi auzit de *Herr* Bomholt? întreabă hangiul.

— Nu, răspunde Peter Claire.

— Unul dintre călăii Regelui.

Apoi spune către celălalt bărbat:

— Spune tu povestea. E povestea ta.

Străinul îşi trece o mână aspră peste faţă, apoi îl fixează pe Peter Claire cu privirea, cu un zâmbet deconcertant.

— Bomholt era priceput cu toporu', spune el. Unu dintre cei mai buni. Dar ştiţi că gâzii sunt plătiţi *per capita*: atâta pentru o spânzurare, atâta pentru o decapitare, atâta pentru o biciuire, atâta pentru o zdrobire...

— O zdrobire?

— A oaselor. Ca atunci când mâncăm un pui, pâr, pârrr! Mâncaţi pui, domnule?

Peter Claire încuviinţează. Îşi goleşte cana cu bere.

— Bomholt e lacom, vedeţi dumneavoastră. Îşi vrea punga cu şilingi ca toate sufletele sărace care trăiesc astăzi în Danemarca. Visează la bani, din ce în ce mai mulţi bani, şi-aşa că întinde măsura şi-şi răneşte un tendon de la braţ. Îşi petrece dimineaţa biciuind târfe. Opt, spune lumea. Opt dosuri de carne sifilitică într-o dimineaţă! Aşa că-l doare braţul. Da' e lacom, cum am spus. Îşi vrea execuţia, nu-i aşa? Trebuie să-şi primească banii pentru decapitare, grozava lui decapitare!

Bărbatul se opreşte ca să râdă, iar râsul i se preschimbă în tuse.

Şi aşa, continuă el, am fost martor la asta. Stăteam în primul rând al mulţimii. Fata e adusă afară. Să moară pentru desfrânarea ei, pentru că făcuse fapta de şapte ori cu cumnatul ei! Şi-şi aşază capul pe butuc. Şi toată lumea aşteaptă, în vreme ce preotul spune o rugăciune. Şi-apoi Bomholt înaintează cu toporul. Încearcă să-l ridice sus, ca să-l coboare curat, prima dată. Dar abia dacă poate să-l ridice! Îl lasă să cadă şi taie, dar tăietura nu e adâncă. Aşa că încearcă din nou, încearcă să ridice toporul, dar nu poate, şi continuă, lovitură cu lovitură, tăietură cu tăietură, de cinci sau şase ori, dar fata tot nu e moartă. Şi-atunci ce crezi, prietene? Ştii ce s-a întâmplat atunci?

Peter Claire scutură din cap.

— Bomholt fuge. Scapă toporul. Şi fata ţipă ca din gură de şarpe. Şi oamenii din mulţime leşinau...

Peter Claire se holbează înlemnit la bărbat, la încăperea plină de fum.

— Şi atunci? întreabă el cu o voce slabă.

— Am terminat-o, zice omul cu mândrie. Dintr-o lovitură. Curat şi sigur. Şi-am primit o pungă pentru osteneala mea.

Se loveşte cu palma peste genunchi.

— Tortura unuia e câştigul altuia, nu-i aşa, domnule? Ştim întotdeauna adevărul ăsta. Nu-i aşa?

Privitor la hârtie

Când Peter Claire îl întreabă pe Rege dacă va acorda o audienţă fabricantului de hârtie din Bologna, mintea ostenită a Regelui Christian găseşte brusc un refugiu neaşteptat într-o viziune a unui caligrafii impecabile, literele aliniate într-o simetrie desăvârşită.

— Da, spune el. Trimite-l la mine.

Regele, aşezat într-un jilţ lângă focul din dormitorul său, descoperă că e îmbrăcat cu cămaşa de noapte pe sub o mantie din piele. Nu-şi poate aminti când a mâncat ultima oară sau la ce anume se gândea atunci când intrase muzicianul sau dacă se cântase sau nu vreo melodie. Se uită la picioarele lui şi vede că sunt desculţe şi că venele îi sunt umflate, ca îi când viermii s-ar fi răsucit chiar pe sub suprafaţa pielii. Îi cere lui Peter Claire să aştepte, să aducă nişte blănuri ca să-l învelească, să-i pieptene părul.

— Ce făceam? întreabă pe când pieptenele începe să-i zgârie pielea capului.

— Când, Maiestate?

— Adineauri. Înainte să aduci vorba despre fabricantul de hârtie.

Peter Claire răspunde că asculta o pavană pentru lăută de Ferrabosco şi că declarase că piesa îi amintea de o călătorie în

Spania, unde lumina serii era de culoarea jadului iar femeile miroseau a cuişoare.

Christian zâmbeşte.

— Mi-am pierdut judecata, spune el.

Când soseşte Francisco Ponti, Regele descoperă că încă mai e înconjurat de o normalitate liniştitoare, şi-l roagă să ia loc.

Signor Ponti face o plecăciune adâncă şi apoi se întoarce, iar Regele vede înaintea lui o altă siluetă, o femeie brunetă, care îi este prezentată ca fiica lui Ponti.

— Iertaţi-mă Sire, spune Ponti, dar nu am nici o daneză, iar engleza mea nu este corectă. Fiica mea, Francesca, va fi interpretul nostru.

Regele Christian se uită la Francesca, iar aceasta face o reverenţă. Observă trăsături pe care ar dori să le descrie ca „arătoase". Observă nişte ochi de o mare intensitate. Adulmecă aerul din încăpere, imaginându-şi că femeia aceasta, asemeni frumuseţilor din Santander, trebuie să miroasă a cuişoare sau a vreun alt condiment persistent. Şi prezenţa ei îi aminteşte că lumea conţine o diversitate de care îşi îngăduise să uite. A stat mult prea mult înnămolit în fortăreaţa lui. Întemniţarea aceasta i-a slăbit mintea...

Ponti a cărat o cutie mare în cameră. Acum scoate din ea un morman de coperţi din piele.

— Tata ar dori să vă arate câteva mostre din hârtia lui, Maiestate, spune Francesca, care este nervoasă, dar care nu-şi lasă vocea puternică să-i trădeze nervozitatea.

— Fabrica Ponti este cunoscută în toată ţara noastră pentru calitatea hârtiei şi pergamentului. De la inaugurare, Fabrica Ponti s-a opus producţiei de marfă de mântuială.

Regele încuviinţează cu entuziasm.

— Bun, spune el.

Una dintre coperţi e aşezată pe o măsuţă joasă de lângă jilţul Regelui. Conţine patru coli de hârtie curată, de culoare crem, de

o finețe admirabilă, iar Regele Christian se apleacă înainte pentru a le inspecta, frecând între degetul mare și cel arătător colțul uneia dintre coli. Atingerea hârtiei e plăcută.

— Tata a numit această mostră *Carta Ponti Numero Due.* Nu este cea mai de calitate, dar se vinde într-o mare măsură.

— Da, spune Regele. Îmi place puritatea ei.

— Este o hârtie foarte ospitalieră.

— Ospitalieră?

— Pentru cerneală. Un client de-al tatălui meu, un cartograf, a spus odată că peniţa lui era îndrăgostită de *Numero Due*, nu-i aşa, Tată?

— Aşa e, spune Ponti, şi zâmbeşte.

Iar ideea aceasta a condeiului de cartografie înamorat îl amuză pe Rege. Şi-l imaginează pe cartograf muncind şi tot muncind, abia oprindu-se ca să se odihnească sau să mănânce, râurile şi deltele lui chiar şi mai minuţios gravate, reprezentările lui de corăbii şi talazuri devenind din ce în ce mai elaborate şi mai fantastice.

— De asta avem nevoie în Danemarca! spune el. Ca oamenii să-şi *iubească* iarăşi munca.

O varietate largă de mostre este întinsă dinaintea Regelui. Mâinile lui le mângâie. Le apropie de chip şi le miroase. Comentează că *Signor* Ponti este îndemânatic ca un magician, făcând să apară din cutia lui mai multe coperţi excelente decât păreau la început să se afle în ea şi deschizându-le cu o mişcare graţioasă a mâinilor. Iar Christian descoperă că-i place asta, aşa cum i-ar plăcea vreo nouă distracţie, în care interpreţii îşi repetaseră numărul din minune. Într-adevăr, când cutia e în cele din urmă goală, şi a inspectat toate mostrele diferite de hârtie, recunoaşte că vreme de o jumătate de oră întreagă mintea şi trupul lui au fost liniştite.

Cere să se aducă vin pentru oaspeţii săi şi hărţi cu Iutlanda, iar pe acestea le desfăşoară în faţa lui Ponti şi a Francescăi.

— Păduri, anunţă el, atrăgând atenţia, în timp ce-şi plimbă mâna peste hartă, asupra calităţii zgrunţuroase a pergamentului danez, dar admirând cu toate acestea culorile vii pe care alesese artistul să le folosească.

— Şi multe dintre astea sunt ale mele: pământuri ale Coroanei de care nobilimea nu se poate atinge.

Italienii se uită cu luare-aminte la cantitatea de copăcei de culoarea smaraldului, cu care cartograful a acoperit aproape jumătate din teritoriu, şi la abundenţa de lacuri şi râuri care-şi croiesc drum, ca un colier de acvamarin încâlcit, prin acri şi acri de ţinut împădurit de un verde aprins.

— Mergeţi în Iutlanda, spune Regele. Vedeţi cum terenul cuprinde atât lemn, cât şi apă, în cantităţi imense. Am să trimit un topograf cu voi. Şi apoi vă veţi întoarce şi-mi veţi spune dacă hârtiile *Carta Ponti Numero Due* şi *Numero Uno* pot fi produse din copacii danezi. Sunt interesant doar de hârtia de calitatea aceasta — cu care propria-mi caligrafie poate deveni infatuată. Dacă poţi să faci asta, îţi voi da brevetele pentru fabrica ta şi vom stabili ce profituri vor fi alte tale şi ce profituri vor fi ale mele.

Signor Ponti radiază. Deja îşi îngăduie să-şi imagineze filigranul Ponti făcându-şi apariţia pe documentele de Stat daneze, pe calendare şi partituri muzicale, pe chitanţe de mână şi pe schiţe arhitecturale, pe forzaţurile cărţilor de studiu, pe scrisori de dragoste şi testamente. Contemplează chiar şi ideea delicioasă că un cuvânt ca „Ponti" ar putea deveni atât de sinonim cu hârtia de calitate încât avea să sosească momentul când danezii s-ar referi la ea astfel: „Aduceţi-mi o foaie de ponti, domnule" sau „Amantul nefericit făcu fărâme bucata de ponti şi o aruncă în foc".

Şi Regele zâmbeşte, la rândul lui. Îşi simte mintea clară. E ca şi când ar fi început deja să scrie pe foile curate de hârtie un viitor din care durerile de cap şi sărăcia dispar dintr-odată, pe neaşteptate.

Încăperi ce aduc mângâiere

Regina moştenitoare Sofia se află în pivniţa ei.

Ca de obicei, a închis uşa masivă în urma ei şi, cu o lumânare în mână care să-i arate drumul, merge agale de-a lungul şirului de butoaie cu vin, încercând să-şi dea seama dacă poate memora ce zece ascuns în fiecare dintre ele.

Monedele ei au fost sortate cu răbdare: daleri din aur, daleri din argint, şilingi din argint. Au fost aşezate, în cantităţi mici, în punguţe din piele de porc, legate şi sigilate cu ceară. Apoi, punguţele au fost scufundate timp de o zi şi o noapte în rezervoare cu apă, pentru a se asigura că sunt etanşe. În cazul în care existau scurgeri, punguţele erau deschise şi sigilate din nou, iar apoi aşezate, una câte una, în butoaie.

Apoi a sosit momentul de ingeniozitate. Butoaiele au fost umplute cu vin.

Regina Sofia avea curajul să-şi lase monedele să zacă în săculeţe moi cufundate în băutură, conştientă că, dacă în timp pielea ar putea putrezi iar banii şi-ar putea pierde lustrul, ei nu şi-ar pierde valoarea. Mai mult, gradul în care pielea putrezea sau nu, gradul în care particule minuscule de metal preţios dădeau sau nu pe dinafară, putea fi măsurat scoţând nişte vin şi pur şi simplu mirosindu-l. Regina Sofia avea un nas atât de sensibil, încât reuşise întotdeauna să verifice infidelităţile răposatului Rege printr-o simplă adulmecare. Regele avusese o barbă plăcut mirositoare. Apropierea de ea îi dezvăluise întotdeauna Reginei mai multe secrete decât şi-ar fi putut imagina Frederik al II-lea.

Acum, Regina Sofia lasă jos lumânarea. A adus cu ea o ceşcuţă şi se apleacă peste primul butoi, scoate cepul şi lasă câteva picături de vin să se scurgă în ceşcuţă. După care, cufundă nasul direct în vas şi inspiră buchetul, umflându-şi nările în dreaptă şi-n stânga, în dreapta şi-n stânga. Vinul nu poate ascunde nimic. E pătat sau nu e pătat, iar ea e un critic la fel de bun într-ale vinului ca orice cunoscător din Burgundy.

Are în el aroma pădurii şi a fructelor de vară. Conţine la fel de mult şi mireasma trecutului pierdut, când, la banchetele de Stat şi sărbătorile religioase, bărbaţii obişnuiau să se uite plini de dorinţă la părul ei auriu. Şi toate aceste mirosuri amintite sunt pure şi nu sunt întunecate de nimic altceva.

Regina dă vinul pe gât şi merge la cel de-al doilea butoi, toarnă şi adulmecă iarăşi. Testează cinci butoaie, iar vinul din toate nu trădează nici cea mai slabă urmă de degradare. Din ultimul butoi îşi toarnă o ceaşcă plină ochi şi o bea pe toată. Îndrăzneala ei a reuşit. Punguţele zac în întunericul umed şi sunt intacte şi în siguranţă.

Regina Sofia ridică iarăşi lumânarea.

Merge în spatele butoaielor şi ridică o bară din fier de pe perete. Lumânarea e aşezată încă o dată pe podeaua prăfuită şi murdară de gudron, iar Regina începe acum să scurme cu grijă gudronul, îndepărtându-l, de parcă ar fi fost o ţărancă la sapă iar podeaua pivniţei, lotul de pământ unde creşteau răsaduri preţioase.

În timp ce lucrează aude că mişună ceva prin pivniţă şi speră să fie şoareci şi nu şobolani care să-şi fi facut cuiburi aici pentru iarnă. Îndrăzneala şi ingeniozitatea ei i-au asigurat viitoarea linişte sufletească, iar entuziasmul pe care îl simte când, după câteva minute de săpat cu zăbreaua, o scânteie sublimă de aur apare sub ea, e la fel de intens ca cel pe care îl simţeau iubiţii ei atunci când îi atingeau părul ca de in.

Gudronul şi praful nu numai că acoperă lingourile de aur, dar servesc drept mortarul care le ţine împreună. De unde, odată, podeaua asta era facută din cărămizi, acum e făcută din aur. Când Regele Christian venise să caute în pivniţa reginei Sofia comoara pe care ştia că se află acolo, stătea direct deasupra ei.

Regina dezgroapă un lingou de aur, îl curăţă cu nişte cârpe şi, ascunzându-l sub fuste, se grăbeşte cu el spre dormitorul ei,

după care închide şi zăvorăşte uşa. Se întinde în pat, îşi aşază lingoul pe stomac şi-l mângâie cu mâna.

Lucrul acesta, dezmierdarea aceasta a aurului ei, este atât de liniştitoare încât regina Sofia se cufundă de îndată într-un somn încărcat de vise. Voci pe care le recunoaşte, dar cărora nu le poate da nume, o întreabă ce va cumpăra sau obţine cu lingoul ei iar ea le răspunde că doreşte să cumpere fericirea, dar nu-i cunoaşte forma sau înfăţişarea. „E oare posibil, întreabă vocile bătrâne, insistente, ca forma şi înfăţişarea fericirii să fie lingoul însuşi?"

Şi astfel se trezeşte şi se uită la cărămida ei din aur şi înţelege — aşa cum, de fapt, înţelesese de ceva timp — că nu va exista niciodată ceva care să-i aducă mai multă satisfacţie decât ceea ce apasă greoi, aici şi acum, pe trupul ei îmbătrânit. A trecut vremea în care aurul putea fi schimbat pe ceva mai minunat decât el însuşi.

Între timp, aşezată la un birou franţuzesc în camera ei de la Boller, Vibeke Kruse, muşcându-şi buza ca un copil, se străduieşte să isprăvească exerciţiul de caligrafie pe care i-l dăduse Ellen Marsvin.

Mai ruşinată ca niciodată de caligrafia ei, îndeosebi de eşecul ei de a face literele „u" şi „n" să se deosebească una de cealaltă şi de a reda vreun pic de graţie literelor „g" şi „y", Vibeke fusese mustrată de curând de Ellen din pricina acestei slăbiciuni şi i se spusese cu asprime să şi-o corecteze.

Aşa că face rânduri de litere „n" şi „g", ce se unesc şi se înlănţuie unele cu altele, şi de litere „u", ce-i amintesc de ochiurile deşirate de tricotaj. Este o muncă plictisitoare şi dificilă pentru ea, dar perseverează pentru că, în orice clipă, Ellen Marsvin are să vină să verifice ce a făcut.

Pe Vibeke o doare gura. I-ar plăcea să se plângă cuiva despre asta, dar nu o face, tot aşa cum nu se plânge despre exerciţiile de caligrafie. Pentru că amândouă lucrurile astea fac parte din

planul măreţ pe care îl unelteşte Ellen pentru ea. Succesul acestui plan depinde de tăcere.

Vibeke îşi lasă jos peniţa şi-şi cercetează uşor gingia cu degetul arătător. Ceea ce găseşte degetul acolo — lucrul care este sursa durerii care aproape că o face să plângă — este o împrăştiere de dinţi noi.

Sunt facuţi din fildeş lustruit. Sunt înfipţi în alveolele gingiei, de unde proprii ei dinţi putreziseră şi căzuseră, şi sunt ţinuţi în loc cu ajutorul unor fire din argint fixate strâns de molarii învecinaţi. Sculptorul dinţilor a făcut-o pe draga de Ellen să plătească podoabele acestea pentru gura lui Vibeke, aşa că *Fru* Marsvin nu vrea să audă nici o plângere despre disconfortul pe care îl pricinuiesc şi despre dificultăţile pe care le creează în timpul meselor. Mai mult decât atât, Ellen s-a răstit la ea, spunându-i că disconfortul acesta este cu atât mai bun dacă înseamnă că lui Vibeke îi este frică să mănânce. Să nu mănânce. Să slăbească şi ea odată! Căci doar atunci când va putea să umble cu eleganţă în rochiile ei noi şi scumpe, doar atunci când i se va îmbunătăţi scrisul de mână iar zâmbetul ei va fi încă o dată lipsit de spărturi, va putea planul să fie, în sfârşit, pus în aplicare.

Ellen Marsvin intră în camera lui Vibeke şi închide uşa după ea.

Străbate încăperea până la birou şi stă în spatele lui Vibeke, uitându-se peste umărul ei la rândurile scrise, ce încă mai aveau o anumită naivitate fără speranţă, ca şi când Vibeke ar fi învăţat să scrie alfabetul pentru prima oară.

— Uite! spune Ellen nervoasă. Vârfurile „g"-urilor tale sunt toate de mărimi diferite, când ar trebui să fie de aceeaşi mărime. Mai fă un rând.

Vibeke înmoaie pana în cerneală şi reîncepe atât de repede şi de supusă încât mânjeşte câteva dintre literele „n" din rândul de deasupra.

Ellen observă că degetul mic de la mâna dreaptă a lui Vibeke e pătat de cerneală. Şi, cu toate că strădaniile ei au ceva enervant

în ele, Ellen Marsvin simte, cu toate astea, la vederea degetului ăstuia pătat de cerneală, o tandreţe faţă de Vibeke, pe care o poate exprima doar aşezând cu blândeţe o mână pe părul ei.

— Are să-ţi iasă, Vibeke, spune ea cu blândeţe. Până să vină primăvara...

— Sunt sigură că o să-mi iasă, spune Vibeke, oprindu-se la mijlocul unui „g" şi întorcându-se spre Ellen.

— Mai avem nevoie de puţin timp. Atâta tot. Ce-ţi mai fac dinţii astăzi?

Vibeke vrea să răspundă că firul din argint a fost răsucit atât de strâns încât se teme că taie în suprafaţa lustruită a propriilor dinţi neputreziţi, şi că alveolele în care sunt înfipţi dinţii de fildeş sunt roşii şi dureroase. Dar nu spune decât că se obişnuieşte cu sculpturile acestea noi din gura ei şi că uleiul din căţei de usturoi este eficace împotriva durerii.

— Fii curajoasă, spune Ellen, pe când Vibeke se întoarce la caligrafia ei. Totul va fi bine la timpul potrivit, iar când totul va fi bine, atunci va fi într-adevăr foarte bine.

Plăcându-i răsucirile frumoase, aproape poetice, ale acestei ultime fraze, Ellen Marsvin se uită de jur-împrejurul camerei lui Vibeke cu un zâmbet satisfăcut. Încăperea conţine, între cei patru pereţi ai săi, toate „ingredientele" secrete pentru planul ei. Iar în planul ei, un viitor plin de mângâiere zace aşteptând în tăcere.

Descoperirea lui Johann Tilsen

În timp ce frigul lunii ianuarie se adânceşte, iar în apa din fântână se formează gheaţă, Johann Tilsen îşi continuă căutările pentru Marcus.

Merge călare de unul singur. Îşi înfăşoară un fular în jurul nasului şi al gurii, astfel încât aerul îngheţat e filtrat de ţesătură,

dar răsuflarea lui captivă în interiorul fularului se condensează în apă, iar apa se transformă în gheaţă iar pielea feţei începe să-l ardă.

E îngrozit că are să găsească trupul lui Marcus. Recunoaşte în sinea lui că nu caută decât *în speranţa că nu va găsi.*

Aproape că e recunoscător pentru zăpada care a căzut, de câţiva centimetri, care ar îngheţa corpul şi chiar l-ar acoperi suficient pentru a-l ascunde până la primăvară. Totuşi, acolo unde zăpada a fost purtată de vânt şi s-a aranjat în troiene, Johann Tilsen sapă cu o cazma şi cu mâinile, rugându-se în tot timpul ăsta să nu zacă nimic sub nămeţi, afară de frunzele căzute şi de pământ.

În timp ce-şi continuă explorarea dificilă, încearcă, din când în când, atunci când agonia căutării şi durerea frigului devin aproape prea teribile pentru a le putea îndura, să-şi găsească mângâiere în gândul că Marcus a găsit cumva „cealaltă lume" despre care obişnuia să vorbească, că există undeva — nu doar în mintea confuză a copilului.

Dar Johann Tilsen este un om raţional. Ştie că nu există nici o „altă lume" de partea aceasta a morţii. Închipuirile lui despre Marcus pe vreo câmpie însorită sau vreo prerie sunt simple amăgiri. Într-una dintre dimineţile acestea îngheţate îl va găsi.

O siluetă singuratică, adusă de spate, în peisajul alb, Johann Tilsen se uită la viaţa lui şi începe să vadă în ea semne pe care nu le poate citi. Până în iarna asta, până să dispară Marcus, crezuse întotdeauna că îşi controla propriul destin, pentru că se mândrea cu faptul că putea să vadă ce zăcea în sufletul oamenilor. Acum, simte — fără vreun motiv pe care să-l poată determina — că abilitatea aceasta l-a părăsit. Sub propriul acoperiş, în aerul gros al salonului, în întunericul erotic al dormitorului său, ceva s-a schimbat sau s-a transformat, un „ceva" pe care nu-l poate descrie cu exactitate, dar care cu toate acestea se află acolo.

Are legătură cu Magdalena. Johann Tilsen se uită la nevasta lui — când face dragoste cu ea sau când ea doarme — încercând

să descopere ce s-a schimbat, dar nu-şi poate da seama. Comportamentul ei este exact aşa cum a fost întotdeauna. E tandră cu el şi preocupată tot timpul de bunăstarea lui. Încă îi mai vine uşor să-i facă plăcere. Iar în pat ea continuă să facă tot ce îi cere, orice îi poftesc capriciile lui.

Şi totuşi s-a schimbat.

Cum e posibil ca schimbarea să se vadă, fără să se afle însă în nici un lucru anume şi fără să poată fi definită?

— Magdalena, şopteşte el într-o noapte, în timp ce, cu membrul încă în ea, o simte alunecând spre somn, ce-mi ascunzi?

Ea nu se mişcă. După o vreme, răspunde:

— Eşti soţul meu, Johann. Vezi tot ceea ce sunt.

— *Văd* ce eşti, spune el, dar nu *ştiu* ce eşti. Şi asta a început să mă chinuie.

O lumânare încă mai pâlpâie la marginea patului. Magdalena se ridică în capul oaselor, separându-şi astfel corpul ce al lui Johann, şi suflă, stingând flacăra.

Stau pe întuneric, iar ea se întinde şi-i ia mâna.

— Johann, spune ea, dacă eşti chinuit, nu este din vina mea. Căutarea asta pentru Marcus îţi face rău.

Johann e tăcut. E un adevăr în spusele Magdalenei; orele pe care le petrece de unul singur sub cerul cenuşiu i-au slăbit fără îndoială atât mintea, cât şi trupul.

— Da, spune el, dar nu e asta. Ceva s-a întâmplat în casa asta. O simt.

Aud ţipătul unui păsări de noapte. Magdalena nu spune nimic, astfel încât ultimele vorbe ale lui Johann şi ţipătul păsării par să zăbovească împreună, acolo în întuneric, pentru o clipă, şi-apoi se sting dintr-odată, pe măsură ce ecoul se sfârşeşte.

— Magdalena...

— Şşşt, dragul meu, spune ea. Nu s-a întâmplat nimic. Dormi somnul celor drepţi.

*

Când se trezeşte de dimineaţă, Johann crede că ştie unde poate găsi trupul lui Marcus. I-a fost dezvăluit într-un vis. Iar locul era atât de evident. Fusese sub nasul lui în tot acest timp şi el nu-l văzuse.

Nu-i spune nimic Magdalenei. Iese afară de cum îşi termină de băut cafeaua, în timp ce băieţii se pregătesc de lecţii iar Magdalena le dă ordine servitoarelor din bucătărie.

Ia cu el un târnăcop pentru gheaţă, pe care şi-l aruncă peste umăr. După ce şi-a hrănit şi adăpat calul, ridică o pătură din grajduri, cea pe care o poartă uneori poneiul murg al lui Marcus, şi o prinde la şaua lui. Merge călare spre est, traversând toate câmpurile de căpşuni, înspre păşunile de vară, înspre un soare jos şi alb ce se luptă să se cţere deasupra stejarilor scheletici şi fagilor de la graniţa cu Boller.

Când ajunge la prima dintre păşuni, descalecă şi leagă calul, şi ia pătura şi uneltele cu el.

Acum, stă, uitându-se la jgheabul de apă. Poate auzi în minte vocea lui Marcus, fragilă ca sunetul unui clopot din depărtare: *„Mama mă vede de pe norul pe care stă şi când plouă în apa din jgheabul cailor acela e plânsul ei pentru mine din acel locşor..."* Şi-şi aude propria voce dojenitoare: „Nu ştiu ce să mă fac cu tine, Marcus. Am ajuns la disperare..."

În timp ce dă la o parte statul proaspăt de zăpadă de pe gheaţa groasă a jgheabului, inima lui Johann Tilsen e plină de groază.

Gheaţa nu e transparentă. S-a îngroşat într-o albeaţă solidă. Încă nu se poate vedea ce zace înăuntru.

Johann dârdâie de frig. Ridică târnăcopul.

Dar apoi se opreşte. Ce-şi imagina că avea să facă el cu târnăcopul? Să zdrobească la întâmplare suprafaţa gheţii? Jgheabul e adânc, dar trupul micuţ ar fi plutit. Johann îşi plimbă mâinile goale peste gheaţă. Suprafaţa este perfect netedă. Este ca o lespede curată de piatră rece. Deşi mâinile îi ard, le ţine acolo, parcă într-un gest de binecuvântare. Se simte ruşinat.

Încalecă pe cal. Are să se întoarcă acasă şi să aducă unelte mai delicate — dălţi fine şi ciocane — şi cu ele are să descopere trupul fără să-i facă vreun rău. Şi-apoi are să-l ridice cu blândeţe şi să-l învelească în pătura care mai miroase încă a poneiul murg, şi să-l ducă acasă.

Păşunile de pe timpul verii sunt departe de casă, iar când Johann Tilsen ajunge înapoi, picioarele şi mâinile îi sunt amorţite şi se hotărăşte să se încălzească la foc câteva minute înainte să pornească înapoi.

Intră în salon şi se aşază.

Vătămare.

Cuvântul îl batjocoreşte. Propria ipocrizie îl umple de dezgust. Marcus Tilsen a fost vătămat cu mult timp în urmă — de indiferenţa propriului tată. Nimic şi nimeni nu poartă vina afară de asta.

Johann priveşte focul. E pe cale să se ridice ca să-şi caute dălţile când aude un sunet de plânsete. Înalţă capul. Plânsetul vine de deasupra lui, din camera în care dorm Magdalena şi cu el. Şi totuşi, ştie că nu e Magdalena. Magdalena nu plânge aşa.

Încet, Johann Tilsen se ridică şi urcă tiptil scările. Mai târziu are să se întrebe de ce alesese să meargă atât de încet, să meargă pe vârfuri ca un hoţ, şi n-are să găsească nici un răspuns afară de faptul că asta era *ceea ce ştia că trebuie să facă.*

Pe când se apropie de dormitorul lui, îşi dă seama că plânsetul e foarte puternic, nişte vaiete de nestăpânit, aproape de necontrolat.

— Magdalena..., geme vocea. Magdalena...

E vocea lui Ingmar.

Johann Tilsen deschide uşa şi intră în cameră. Magdalena este tolănită pe pat într-un jupon alb care i-a fost ridicat până pe talie şi căruia i-a fost deschis corsajul. Ingmar Tilsen, complet gol cu excepţia cămăşii, zace între picioarele ei şi plânge în starea lui de delir, agăţându-se de ea ca un om care se îneacă, cu părul lui negru împrăştiat pe sânii ei lăptoşi.

*

Lumina începe să părăsească cerul când Johann se întoarce la jgheabul cu apă şi aceeaşi pasăre care-a strigat în noapte a început să strige iarăşi, mai insistent, de parcă ar aştepta cu nerăbdare lăsarea întunericului.

Aerul este atât de rece, încât fiecare răsuflare îi provoacă durere lui Johann. Dar munceşte mai departe, aproape orb la amurgul rece ca gheaţa, concentrându-se doar la sarcina de a sparge gheaţa, bucată cu bucată, ca un sculptor care ştie că în interiorul blocului de marmură forma umană pe care a văzut-o în mintea lui zace aşteptând.

Fărâmele de gheaţă sar şi zboară. Sunetul dălţii e zgomotos în după-amiaza tăcută. Calul strănută şi bate din picioare.

Bucată cu bucată, dreptunghiul de gheaţă din jgheab este spart. Johann Tilsen găseşte ghinde şi frunze în interiorul lui. Şi-l aminteşte pe Marcus uitându-se la lucrurile acestea plutitoare, împungându-le cu un băţ, mai atent la ele decât la cuvintele pe care le rostea Johann: *Apa aia nu e pentru tine, Marcus, e pentru cai. Vino...*

Chiar şi când s-a lăsat întunericul, chiar şi când gheaţa abia dacă e mai înaltă decât mâna unui om, Johann continuă să muncească. Abia când dalta lui loveşte fundul de piatră al jgheabului, se opreşte, se lasă jos în genunchi şi se odihneşte.

Prăbuşirea îngerului

În noua lui stare de optimism straniu, datorată, se pare, sosirii fabricantului de hârtie din Bologna, Regele Christian i-a poruncit lui Peter Claire să-i ducă pe *Signor* Ponti şi pe fiica lui la Copenhaga pentru a le arăta clădirile pentru care simte cea mai mare mândrie: Børsen, cu turla ei răsucită, modelată după şuviţa cârlionţată a Regelui, cu prăvălii în ea cât pentru patruzeci de negustori; vechea fierărie care devenise biserica Kirke pentru

marinarii şi lucrătorii navali din Bremerholm; iubitul lui palat Rosenborg, floarea iubirii lui pentru Kirsten.

Simetria acestor clădiri, zidăria lor impecabilă, rafinamentul turlelor şi turnurilor, l-au impresionat pe Francesco Ponti. Dar italianul observă, spune el, o oarecare *contraddizione* între înfăţişarea neîngrijită şi nefericită a Regelui şi acurateţea şi optimismul arhitecturii lui. Îl întreabă pe Peter Claire:

— Ce este omul acesta?

Au părăsit Rosenborg şi se găsesc într-una dintre clădirile ce formează un zid protector în jurul portului cu ape adânci Tøjhushavn, unde acum nava *Tre Kroner* stă ancorată. Se uită lung la nava măreaţă, legată în apropierea unui grup de ambarcaţiuni mai mici, iar Peter Claire îşi aduce aminte de călătoria la Numedal şi de muzica pe care-o cântaseră sub stele, pe punte. Face un gest spre *Tre Kroner*.

— Într-un fel, spune el, Regele Christian seamănă cu nava aceasta.

— Cea mare?

— Da. E cea mai mare corabie din flotă, mai puternică decât orice veţi găsi vreodată în largul oceanelor. Am navigat la bordul ei şi ştiu cât de puternică îi este puterea pânzelor şi cât de trainic este construită. Şi totuşi, vedeţi culorile ei vii şi toată lucrătura aurită şi complicată? Dorinţa Regelui pentru lucrurile aurite ale lumii ascunde câteodată vederii puterea ce zace dedesubtul lor.

— „Lucrurile aurite"? întreabă Ponti? Ce înseamnă asta?

— Luxul, spune Francesca.

— Nu numai asta, spune Peter Claire. Vreau să spun că este un visător.

Trec câteva clipe de tăcere înainte ca Francesca să se uite la Peter Claire şi să spună:

— Regii ar trebui să viseze. Cei care nu visează nu realizează nimic.

— Sunt de acord, spune încet Peter Claire. Dar bineînțeles că nu toate visele Regelui s-au îndeplinit — și nici nu se vor îndeplini vreodată — și tocmai asta îl descurajează.

Francesca nu răspunde. Priveliștea înaltă a portului Tøjhushavn, cu catargele ce se leagănă dedesubtul lor, are în ea ceva straniu ce îi vrăjește. E ca și când nu s-ar afla câtuși de puțin ancorați de pământ, ci s-ar legăna chiar la bordul navelor, și totuși în siguranță, asemeni păsărilor cu capacitatea lor de zbor, gata să le salveze dacă s-ar întâmpla să cadă.

În timp ce *Signor* Ponti se sfătuiește cu topograful Maiestății Sale, Francesca îl roagă pe Peter Claire să o ducă la o plimbare călare prin pădurile de la Frederiksborg. Îi spune că prea multă vreme a stat în spații închise — cabine de nave, trăsuri ce se hurducau, încăperi întunecate și lipsite de lumină — și tânjește să respire „un aer ca aerul de la Cloyne, rece și minunat".

Peter Claire ezită la auzul cererii, tot așa cum ezitase în gând, de la sosirea Francescăi, între a o lua în brațe și a încerca să-și găsească vorbele potrivite pentru a-i spune despre Emilia.

Și știe că Francesca a observat ezitarea lui, fără să știe poate motivul, dar l-a urmărit înaintând spre ea și retrăgându-se, trăgând aer în piept pentru a vorbi și-apoi rămânând tăcut, uitându-se în ochii ei și-apoi retrăgând brusc privirea. De câteva ori l-a implorat să-i vorbească.

— Bineînțeles că trebuie să vorbim, spusese el. Numai că trebuie să înțelegi că nu sunt stăpân pe timpul meu, Francesca. Repetițiile de muzică sunt lungi și sunt chemat adesea, în orice moment din zi și din noapte, să cânt de unul singur pentru Maiestatea Sa.

— De ce de unul singur? întrebase ea, și-l văzuse îmbujorându-se în timp ce răspunsese.

— Regele are o poreclă pentru mine. Mă numește „îngerul" lui...

— Îngerul lui!

— Fireşte că poţi să râzi. Dă-i drumul. Cântăreţului la violă neamţ, Krenze, asta i se pare extrem de amuzant, şi tuturor de altfel. Şi bineînţeles că *este*. Dar nu pot să-mi permit să mi se pară amuzat şi nimic altceva. I-am facut o promisiune Regelui şi n-am de ales decât să o îndeplinesc.

— Ce promisiune?

— Nu pot să-ţi spun.

— Şi de ce „n-ai de ales"?

— Pentru că am jurat...

— Şi când ai jurat, cuvântul dat te obligă? Ce ai „jurat" la Cloyne, Peter Claire?

— Ce am jurat, Francesca?

— Când am auzit strigătele bufniţelor. Mi-ai spus că dacă ar fi să te strig, ai veni.

Peter Claire se uită la ea. Nu-şi poate aminti să fi spus exact aceste cuvinte, deşi îşi aminteşte că simţise ceva asemănător, că ar lăsa-o întotdeauna — prima femeie pentru care simţise o pasiune copleşitoare — să cheme o parte din el. Aşa că trebuie încă o dată să-şi retragă privirea, să se prefacă încă o dată că atenţia îi este distrasă de ceva de dincolo de fereastră, sau că îşi aduce aminte de o însărcinare pe care a uitat să o îndeplinească. Ştie că felul în care se comportă cu ea îl face un laş. Îşi doreşte să treacă zilele, iar ea să fie plecată.

Se învoieşte să se plimbe călare.

Se învoieşte pentru că îi place ideea de a alerga în galop prin pădurile de la Frederiksborg, până la graniţele lor şi dincolo de ele, de parcă ar fugi de propria-i viaţă. Dacă nu poate evada în Lumea Nouă, aşa cum visase în noaptea în care auzise povestea execuţiei, măcar poate călări până la epuizare, până ce va găsi în asta vreun fel de uitare de sine.

Alege nişte cai puternici, fără să se gândească vreo clipă cum are să ţină Francesca în frâu calul ei aprig, pentru că, în imaginaţia

lui, deja a lăsat-o cu mult în urmă şi e singur în propria lui parte de pădure. Şi călăreşte înainte, până când îşi dă seama că s-a rătăcit. Şi descoperă un fel de extaz în sentimentul acesta de a fi pierdut.

Francesca este îmbrăcată într-o mantie pentru călărie şi poartă o pălărie din catifea neagră.

Sub cerul lipsit de lumină, chipul ei pare palid, ochii mari, buzele întunecate. Îi spune grăjdarului să întindă mantia în spatele ei, iar Peter Claire observă grija cu care îndeplineşte omul sarcina aceasta, de parcă mâinile lui nu mai atinseseră niciodată până atunci catifeaua, de parcă nu mai înşeuase niciodată un cal pentru o femeie atât de frumoasă ca Francesca O'Fingal.

Peter Claire vede frumuseţea aceasta a ei — pe care ea o desăvârşeşte mai întâi prin aranjarea mantiei şi apoi prin felul în care stă înaltă şi dreaptă şi neînfricată pe calul ei — ca pe un reproş studiat la adresa lui, ce-l întreabă cum poate fi atât de josnic încât să-i reziste. Îi aminteşte că, foarte adesea, farmecul triumfă asupra scrupulelor şi că va continua să o facă atâta vreme cât va dăinui lumea.

Călăresc în viteză, aşa cum îşi imaginase Peter Claire că au să facă, numai că Francesca ţine pasul cu el şi când se uită la ea vede că aproape că o bufneşte râsul, iar amintirea sunetului acestuia al râsului ei este la fel de ameţitor ca sunetul muzicii.

Aşa că el este cel care-şi struneşte primul calul şi încetineşte într-un galop mic şi apoi la trap. Se apropie de un luminiş, spre care Francesca se îndreaptă în galop. Nu se opreşte, nici măcar nu încetineşte, doar îi strigă să o prindă din urmă. În mod limpede, viteza cu care călăreşte o îmbată şi vrea să meargă mai departe în ritmul acesta îndrăzneţ.

Şi astfel, galopul devine acum un fel de urmărire în care Peter Claire trebuie să-şi folosească biciul şi i se pare că Francesca, căreia mantia i se umflă în aer, este hotărâtă să-l lase în urmă.

Pentru o clipă, pe când cărarea coteşte spre nord, se gândeşte să o lase să se îndepărteze şi să piardă vremea pe aici până când are să se hotărască să se întoarcă, dar mândria îl sileşte să o urmeze în continuare, mândria şi un fel de exaltare crescândă şi o curiozitate bruscă şi avidă, ca şi când Contesa l-ar fi condus către o destinaţie pe care doar ea ar fi putut să o găsească.

Calul său începe să asude, dar Peter Claire ştie că n-are să şovăie când are să se simtă ostenit. Sunt aceiaşi cai arăbeşti pe care îi foloseşte Regele pentru competiţiile de turnir, descendenţi ai celor cu care călărise odinioară în pădurile acestea alături de Bror Brorson. Sunt ţâfnoşi şi puternici ca nişte dansatori, cu inimi viguroase şi picioare delicate. Se vor lăsa călăriţi până vor cădea la pământ.

Şi pădurile însele, atât de îndrăgite de Christian pentru vânătorile de mistreţi sălbatici, se întind pe zeci de kilometri în jurul castelului Frederiksborg. Cărările continuă la nesfârşit. Un om ar putea să călărească ziua întreagă de-a lungul lor şi să nu ajungă la capăt. Iar Peter Claire îşi dă seama că n-are să existe nici o amânare — nu încă — în dimineaţa aceasta de iarnă. Nu sunt decât acele lucruri ce definesc momentul, lucrurile acelea ce se joacă cu timpul, conferindu-i o accelerare frenetică, de vis: pintenii, biciul, sângele pulsând, urmărirea.

Apoi, în sfârşit, pe când întoarce la o cotitură largă, vede că Francesca şi-a oprit calul şi a descălecat, că-şi desface mantia şi o întinde pe pământ. Stă, victorioasă, aşteptându-l.

El se apleacă peste gâtul calului, încercând să-şi tragă sufletul. Şi, după cum se pare că prevăzuse Contesa, nu poate să-şi ia ochii de la ea. Ea îşi desprinde o legătură din păr şi i se revarsă liber, întocmai cum îl purtase la Cloyne, când alergaseră pe plajă, urmărind cercul Giuliettei.

Spune râzând:

— Ţi-am spus că am un pretendent? Îl cheamă *Sir* Lawrence de Vere. Ţi-am spus că e foarte bogat şi că mă gândeam să mă mărit cu el?

Poate că râsul e de vină, sau poate menţionarea unui alt bărbat, dar în clipa aceasta, Peter Claire ştie că a pierdut bătălia de a-i rezista Francescăi. Acum se va duce la amanta lui şi ea va fi iarăşi amanta lui iar dorinţa lui pentru ea îi va alunga orice şi pe oricine din minte.

Când o sărută ştie că sărutul este un fel de supunere. Peter Claire se supune nu numai voinţei Francescăi, superioară lui în urmărire, dar şi trecutului. Este ca şi când timpul petrecut între plecarea lui de la Cloyne şi clipa aceasta din cea de-a doua lui iarnă daneză nici nu existase sau, dacă existase, nu conţinuse nimic de oarecare importanţă.

Când se întorc, la începutul după-amiezii, şi le înmânează grăjdarilor caii şi se despart cu o formalitate politicoasă, Peter Claire merge în camera lui, aţâţă focul şi se întinde complet îmbrăcat în pat.

Închide ochii şi adoarme în câteva minute, dar apoi, după alte câteva, e trezit de o bătaie la uşă.

Abia poate să se mişte.

Îi strigă vizitatorului să intre. Un servitor îmbrăcat în negru intră, îi înmânează o scrisoare şi se retrage.

Peter Claire cercetează scrisoarea. Pentru o clipă, în care inima i se opreşte din bătut, se întreabă dacă este de la Emilia Tilsen, dar vede imediat că scrisul de mână este de o sofisticare pe care nu şi-o imaginează că ar poseda-o Emilia, şi observă că scrisoarea este legată cu un sigiliu elaborat, aproape destul de grandios pentru a fi al Regelui.

Oboseala lui este atât de mare încât corvoada de a aprinde o lampă aproape că i se pare prea dificilă pentru a o îndeplini. Râvneşte la un somn adânc şi lipsit de vise mai mult decât a râvnit vreodată în viaţa lui. Aproape că e gata să lase scrisoarea deoparte, ca să o citească mai târziu, când mintea îi va fi iarăşi limpede, când se va fi aşezat nişte timp peste evenimentele dimineţii.

Cu toate astea, găseşte cutia cu iască şi lumânarea, şi pune lumânarea la fitil. Scrisorile sunt asemeni semnalelor de foc; mintea ştie că trebuie să fie de faţă...

Dragă Domnule Claire [citeşte el],

Ce fel de om eşti?

Căror scrisori le oferi răspuns dacă alegi să nu iei în seamă un asemenea Comunicat Important din partea Consoartei Regelui?

Dar lasă-mă să-ţi amintesc încă o dată felurile în care ai să te pui în Pericol pe tine şi Aspiraţiile tale dacă nu ai să-mi răspunzi grabnic, spunându-mi că ai să execuţi Ordinul pe care ţi l-am dat. Într-adevăr, am să-ţi specific felurile:

Scrisorile tale către Emilia Tilsen, Femeia mea, nu-i vor fi date niciodată. Poţi să scrii în Fiecare Zi şi în Fiecare Zi vor fi Interceptate Vorbele tale, întocmai cum cele pe care le-ai aşternut deja pe hârtie, aşa fermecătoare şi înflăcărate cum sunt, au fost Interceptate şi-acum putrezesc într-o Cutie din Fier şi nu văd lumina Zilei şi nu sunt auzite şi nu vor fi niciodată auzite de Emilia decât dacă, din întâmplare, când am să mor şi ea are să fie o Babă, are să le găsească acolo şi o să realizeze ce ar fi putut să fie Viaţa ei, dacă nu te-ai fi dovedit a fi atât de Trădător şi Plin de Mândrie...

Reprezentantul Regelui

Preotul luteran, Ratty Møller, stă la fereastră.

Casa lui micuţă se află lângă un drum îngust pe culmea unui deal şi, în fiecare dimineaţă, pe măsură ce drumul abrupt iese la iveală din întuneric, în vreme de Møller mănâncă un castron de pâine cu lapte de oaie, se uită la el cu ochii pierduţi.

Cercetarea aceasta a drumului a devenit o parte rituală din ziua lui Ratty Møller într-atât, încât, adeseori, trec minute bune în care uită ce anume speră de vadă. Ochii lui strălucitori,

pătrunzători, contemplează ceea ce se află deja acolo: rarii copaci pietrificaţi de îngheţ; urmele de pe zăpadă şi gheaţă lăsate de care şi căruţe; o pasăre singuratică rotindu-se în tăcere. Iar lucrurile astea îi pătrund în conştiinţă şi rămân acolo, dar rămân exact aşa cum sunt, fară nimic în plus.

Într-o perioadă, Møller obişnuise să aşeze în peisaj un bărbat venind călare în satul de la *Isfoss*, purtând o mantie din brocart şi cizme din piele spaniolă, dar acum nu-şi mai aminteşte să-şi închipuie persoana aceasta. Urmăreşte drumul şi copacii şi cerul de ianuarie, şi-atât. Gândurile îi zboară în altă parte — la vreo sarcină neînsemnată ce aşteaptă să fie îndeplinită, sau la cuvintele unei predici isprăvite doar pe jumătate. Bărbatul în cizme din piele s-a estompat, a dispărut.

De aceea, cu mare uimire — aproape cu neîncredere — zăreşte Ratty Møller apropiindu-se într-o dimineaţă întocmai o asemenea persoană, pe un cal roib, învelită cu o mantie roşie şi purtând pe cap o pălărie înaltă împodobită cu pene.

Møller se apropie mai tare de fereastră. Freacă ceaţa pe care răsuflarea lui o formase pe geam şi-şi reînnoieşte în minte toate acele vechi speranţe pentru oamenii din *Isfoss*: ca Regele să revină cu toate cele necesare pentru redeschiderea minei, ca satul să prindă viaţă din nou, să se audă iarăşi cântece la miezul nopţii şi porcii să fie fripţi la foc...

În spatele bărbatului cu pălărie înaltă apar două căruţe. Caii înhămaţi îşi încordează muşchii şi alunecă pe dealul acoperit de gheaţă, iar căruţele se clatină. Dar merg înainte. Iar Møller, care, zilele astea, trăieşte cu o dietă de morcovi, napi şi ceapă, îmbunătăţită doar uneori cu carne de iepure sau cu vreun sturz fript, îşi închipuie căruţele pline ochi cu şuncă afumată şi gâşte vii, bucăţi grase de unt conservate la gheaţă, lămâi portugheze, plătici uscate, borcane de cacao şi scorţişoară, saci de nuci şi de cereale.

Møller îşi pune haina neagră şi pantofii lui negri şi uzaţi, şi iese pe drum. Îşi ridică braţele într-o întâmpinare veselă, iar bărbatul de pe cal îşi scoate pălăria în semn de salutare pentru preot.

— Fiţi binevenit, spune Møller. Fiţi binevenit, domnule.

Deşi omul are o ţinută dreaptă, se împleticeşte pe când coboară de pe cal şi aproape că se prăvăleşte în genunchi. Spune că drumul a fost lung, că la răstimpuri i se părea că nu avea să se mai sfârşească. Şi Møller răspunde că aşa li se părea şi lor, sătenilor din valea *Isfoss*, că aşteptarea n-are să se sfârşească niciodată.

Bărbatul îşi mângâie barba, pentru a îndepărta din cristalele de gheaţă din ea, şi spune:

— Inima Regelui e la fel de mare precum Regatul său. Doar punga îi este mică.

Căruţele sunt lăsate în mijlocul satului.

Unul câte unul, sătenii ies din case — bărbaţi, femei şi copiii — ca să se uite la ele, şi fiecare persoană începe să facă presupuneri cu privire la conţinutul lor. Dacă îşi imaginează cu toţii o rezervă de hrană care să le ajungă toată iarna şi să pună capăt foamei ce-i muşcă şi îşi înfige ghearele în ei până şi-n somn, invocă de asemenea din căruţele tăcute toate lucrurile la care visaseră: baloturi de pânză şi cuverturi de blană, farfurii din cositor şi borcane din sticlă verde, butoaie de vin Rhenish şi Alicante spaniol, sticle de cerneală, pistoale cu cremene, exemplare ale Atlasului lui Mercator, săculeţe cu praf de puşcă, lăute cu coarde, garnituri de dantelă, mingi şi popice, tolbe cu săgeţi, patine, maimuţe care să danseze la capătul unui lanţ...

Dar rareori ceea ce râvnesc oamenii este ceea ce soseşte în realitate. Aşa că bineînţeles că nu e nici urmă de borcane verzi, de vin, de dantelă, sau de maimuţe poznaşe. Ba chiar, în acest moment, reprezentantul Regelui, care stă lângă focul lui Ratty Møller, încearcă să explice cât de mult — din tot ceea ce poruncise Regele să fie trimis la Numedal — fusese pierdut.

— Este jenant să vă spun asta, începe reprezentantul, care se numeşte *Herr* Gade, dar când am pornit la drum, aveam mult mai multe decât au să găsească acum în căruţe oamenii dumneavoastră.

— De ce? spune Møller.

— Aveam mai bine de o sută de puici vii în cuşti împletite, dar într-o seară o vulpe a intrat în căruţe şi a omorât treizeci dintre ele, mâncându-le doar capetele şi pipotele, atât cât a putut animalul să apuce cu gura prin lucrătura coşului. Am împachetat corpurile în zăpadă, dar am fost nevoiţi să le aruncăm. Chiar şi pe frigul ăsta au început să duhnească.

— Ce pierdere inutilă... spune Møller cu tristeţe.

— Şi apoi, pentru că traversările erau atât de grele şi călătoria cu atât de mult mai lungă decât ne imaginasem, o parte din dalerii şi şiligii meniţi pentru dumneavoastră a trebuit să fie folosită ca să cumpărăm ovăz pentru cai şi să chemăm fierari ca să le dreagă copitele şi să bată cu ciocanul nituri în roţile căruţelor. A mai rămas o provizie serioasă de bani, dar e mai puţin decât sperase Regele să vă aducă...

Møller dă din cap.

— Ceva seminţe de porumb?

— Păi, spune *Herr* Gade, din nou, din cauza perioadei lungi de timp de la pornire până la sosirea noastră aici, o parte din grâne a trebuit să fie dată puicilor rămase, ca să le ţinem în viaţă pentru voi. De căutaţi să învinuiţi pe cineva, *Herr* Møller, învinuiţi vânturile nordice, învinuiţi-l pe Dumnezeu care le-a trimis.

— Sunt preot, spune Møller. Nu-mi stă în obicei să „dau vina" pe Dumnezeu.

— Nu, spune Gade. Bineînţeles că nu. Tot ce vreau să subliniez este că pierderile nu sunt din *vina noastră.*

Ratty Møller merge la fereastră şi priveşte afară la drumul familiar pe care-l urmărise atâta vreme. Se gândeşte cu amărăciune, ce înseamnă câţiva pui, câţiva saci de porumb, câteva monede, în schimbul speranţei care a fost aprinsă şi apoi spulberată, în schimbul vieţilor care s-au pierdut? Şi acum, nimic altceva nu va mai sosi pe drum până la isprăvirea iernii.

— E şi un pic de bere, spune *Herr* Gade, şi postav. Postav din lână făcut la războaiele de ţesut din Børnehus. De o culoare durabilă maronie şi foarte călduros.

— Şi ace din argint cu care să fie cusut, presupun? spune Møller tăios, şi nu se poate abţine să nu se întoarcă pentru a urmări stânjeneala reprezentantului la gluma lui acidă.

Herr Gade lasă privirea în jos, parcă pentru a-şi cerceta cizmele, ale căror pingele erau aproape roase de la presiunea picioarelor lui în scară. Răsuflă adânc înainte de a spune:

— Maiestatea Sa mi-a spus să vă amintesc că trimite în Rusia după ingineri.

Acum, Ratty Møller ridică privirea spre reprezentantul Regelui, căruia, ca stâlp al comunităţii din *Isfoss*, trebuie să-i ofere un pat pe timpul nopţii şi mâncare de care nu dispune şi o curtoazie pe care nu o simte. Şi lasă să-i scape un oftat din trupul micuţ. După ce tânjise cu atâta înflăcărare şi de atâta vreme după sosirea lui *Herr* Gade, acum îşi doreşte dintr-odată ca bărbatul cu pălărie înaltă şi mantie stacojie să se facă nevăzut.

Postavul, grânele, banii şi puii sunt număraţi şi distribuiţi tuturor familiilor. Aritmetica aceasta, de câte ori e făcută, dezvăluie că nici o familie nu este îndreptăţită la un pui întreg, aşa că se hotărăşte, odată plecaţi reprezentantul şi vizitiii căruţelor — înapoi de-a lungul drumurilor părăsite, înapoi spre întunericul mării — să se jumulească şi să se gătească toate păsările la un foc mare, afară sub stele, şi să se ţină un ospăţ.

Sunt întinse mese în zece case iar grânele sunt măcinate şi se coace pâine.

Mireasma puilor puşi la fript îi ademeneşte pe toţi afară din case, iar sătenii se încălzesc la foc şi beau berea Regelui şi încep încă o dată să vorbească despre viitorul pe care îl va trimite Regele.

Viitorul acesta, deşi nu coincide cu trecutul, când mina era în funcţiune iar bărbaţii ascundeau în trupurile lor bucăţi de rocă împănate cu vine de argint, i se aseamănă totuşi. Şi deja oamenii din *Isfoss* încep să-şi închipuie geniile ruseşti ale minelor călătorind

spre ei în sănii elegante trase de câini ca niște lupi, câini cu cozi mătăsoase și ochi galbeni, câini ce se pot mișca de-a lungul deșerturilor de gheață cu o viteză mult mai mare decât cea a primăverii.

Cheia de la pod

Din după-amiaza aceea lungă în care Johann Tilsen a căutat trupul lui Marcus în jgheabul de apă și nu l-a găsit, și în schimb și-a descoperit fiul cel mare în pat cu Magdalena, viața în gospodăria Tilsen a început să sufere o alterare treptată.

Ingmar a fost trimis de-acasă. Johann Tilsen a plătit să fie dat în ucenicie la Copenhaga unui pricten din tinerețe care fabrica instrumente medicale. Ingmar nu a primit nici un ban și nu i s-au făcut nici un fel de provizii pentru locul în care avea să stea în oraș.

— Te-ai făcut singur orfan, i-a spus Johann. Așa că acum trebuie să te hrănești singur.

Magdalena a încercat să intervină în secret și a înghesuit în palma lui Ingmar o pungă ce conținea cinci daleri, dar Johann anticipase lucrul ăsta și și-a făcut fiul să-și golească buzunarele înainte să-l ducă de-acolo căruța. Johann a aruncat în foc punga cu banii Magdalenei.

— Asta e aurul târfei, i-a spus el, și n-ai să-l ai!

Băiatul nu a vărsat lacrimi, nu s-a plâns și nici nu a protestat. Chipul lui era o mască albă de suferință. În timp ce stătea în căruță așteptând să plece, nu se uita nici la tatăl lui, nici la Magdalena, și nici la frații lui care, în cazul lui Boris și al lui Matti, nu înțelegeau de ce pleca, și, în cazul lui Wilhelm, înțelegea cât se poate de bine.

Magdalena nu se putu abține să nu ofteze la vederea ninsorii slabe ce cădea pe buclele castanii ale lui Ingmar în timp ce căruța se îndepărta clătinându-se și dispărea pe drum. Dintre toți

iubiţii pe care-i cunoscuse în viaţa ei, începând cu unchiul şi cu vărul ei, poate că Ingmar Tilsen o mişcase cel mai mult: felul în care se agăţa de ea şi plângea, felul în care i se încleştau buzele în jurul sânului ei, felul în care îşi furişa zâmbetele secrete în timpul mesei. Şi i se rupea inima la gândul că va suferi de frig la Copenhaga, că va fi lipsit de prieteni şi nu va avea nici o bucătărie în care să intre şi să lingă zahăr şi unt de pe degetele ei şi că la sosirea Crăciunului va lipsi de la masă când se va aduce gâsca.

— E încă un băieţel, i-a spus ea lui Johann. Cu fanteziile unui băieţel, atâta tot. Ai fost prea aspru.

— Nu, a spus Johann. N-am fost suficient de aspru.

Cât despre Johann Tilsen, mintea şi trupul îi erau chinuite de confuzii şi contradicţii de o asemenea amploare, în privinţa Magdalenei, încât a început să se întrebe dacă nu cumva nu-şi pierdea minţile.

Dacă primul lui gând fusese să o repudieze şi să o trimită înapoi la familia ei, gândul acesta a fost repede urmat de o dorinţă de a o păstra ca soţie a lui, dar sub un nou regim de pedeapsă, în care ar face-o să sufere cu atâta cruzime încât spiritul i-ar fi zdrobit şi-ar ajunge să trăiască în teroare şi să se gândească doar să-i îndeplinească poruncile, zi şi noapte, oricare ar fi ele.

I-a ars rochiile. A luat înapoi toate darurile din argint pe care i le oferise. A izgonit-o din patul pe care îl împărţeau, într-o cameră din pod, în care ploaia şi zăpada se scurgeau prin acoperiş. A bătut-o. A facut-o să-i dea sângele pe urechi. I-a fulgerat fundul cu vânătăi purpurii. Şi credea că în felul acesta putea să continue să trăiască alături de ea, să-şi salveze mândria rănită, să meargă mai departe.

Dar apoi, a descoperit, spre propria-i disperare, că trupul ei încă îl mai excita. Bătăile pe care i le administra nu făceau decât să-i sporească excitarea asta, astfel încât, puţin câte puţin, puterea şi autoritatea acestor momente i-au scăpat printre degete şi-au

ajuns încă o dată în mâinile ei. Pentru că, odată aţâţat, descoperea că nu putea să-i reziste şi că, odată ce se găsea acolo, în locul în care trebuia să pătrundă, excitarea lui nu făcea decât să *crească* la gândul seducţiei lui Ingmar, astfel încât întocmai lucrul pentru care o pedepsea devenea treptat un ingredient din propriul lui extaz.

Magdalena ştia pe deplin ce se întâmpla.

— Johann, şoptea ea, ce bărbat eşti! La fel de viril ca băiatul tău...

Şi, dacă la început Johann o plesnise peste gură când rostise cuvintele acestea, ea simţise că îl făceau cu toate astea să se opintească şi mai tare şi că, aşa cum îl chinuise pe unchiul ei cu isprăvile vărului ei, tot aşa ar fi putut să-şi reafirme controlul asupra lui Johann Tilsen, reamintindu-i că propriul lui fiu le dispreţuise pe tinerele servitoare de pe moşia Tilsen pentru a se împreuna cu mama lui vitregă.

Când pleca de lângă ea, sleit şi istovit, Johann Tilsen era copleşit de dezgustul pentru el însuşi. Simţea cum se încovoia ca un bătrân pe când cobora scările de la pod. Câteodată o încuia pe Magdalena în camera din pod şi lua cheia cu el. În clipele acelea, îşi dorea să fi fost moartă. Începuse să se creadă că Emilia avusese dreptate şi că Magdalena avea puteri de vrăjitoare.

Dacă cerul încă mai era luminat, încăleca pe un cal şi călărea prin păduri şi câmpuri, şi-şi relua căutarea pentru trupul lui Marcus. Gândul că era pe-acolo pe undeva, nedescoperit, îngheţat, ciugulit de ciori, îi provoca o asemenea suferinţă, un asemenea sentiment de singurătate şi asemenea mustrări de conştiinţă, încât adesea călărea fără ţintă, fără să mai cerceteze gardurile vii sau desişurile, ci lăsând pur şi simplu calul să-l ducă unde poftea şi abia observând amurgul ce începea să se lase. În clipele astea, o parte din el tânjea să nu se mai întoarcă acasă, ci să moară aşa cum murise Marcus, în vreo altă lume plăsmuită de el însuşi.

Cheia de la pod fusese cea care vestise cea de-a doua etapă a degradării din casa familiei Tilsen.

Într-o zi, când Johann era plecat să-l caute pe Marcus, Magdalena l-a chemat pe Wilhelm în dormitorul ei. O avea pe Ulla cu ea şi, când a intrat băiatul, bebeluşul bea de la sânul ei.

— Wilhelm, a spus Magdalena, aruncându-i lui Wilhelm zâmbetul acela radiant care obişnuia să bântuie visele lui Ingmar. Te temi că taică-tu ar putea să te gonească de aici la Copenhaga, aşa cum a facut cu Ingmar?

— Nu, a spus Wilhelm.

— Nu. Magdalena zâmbi. Ai dreptate, căci n-are să se întâmple, căci aritmetica nu se potriveşte. Câţi fii poate suporta un tată să piardă?

Magdalena o ridică pe Ulla de la sân şi o aşează pe cuvertură, lângă ea. Încet, urmărindu-l în vremea asta pe Wilhelm, Magdalena îşi luă în mână sânul mare şi alb şi-l bagă înapoi în rochie.

Îi dădu lui Wilhelm cheia camerei din pod şi suma de cinci şilingi. Îi spuse să meargă cu cheia la fierarul satului şi să-i spună să o reproducă întocmai şi apoi să se întoarcă şi să ascundă copia cheii într-una dintre cizmele lui şi să nu sufle o vorbă despre asta nici unui suflet. Apoi îl rugă să se aşeze lângă ea şi-i mângâie părul, care nu era moale şi cârlionţat ca părul lui Ingmar, ci des şi ţepos ca al tatălui său.

— Ce păr minunat! spuse ea. Întotdeauna am crezut că e tare frumos.

Wilhelm, în vârstă de şaisprezece ani, cu un an mai mic decât Ingmar, cel căruia Ingmar îi făcuse confidenţe, şi-i istorisise în miez de noapte detaliile iniţierii sale şi chiar îi spusese că ar trebui să meargă şi el la Magdalena, „pentru că asta-i place, să fim doi sau chiar trei şi o să ne înrobească pe toţi", a luat cheia. A făcut întocmai cum i s-a spus. A ascuns cheia făcută de fierar şi a aşteptat până data următoare când Johann a închis-o pe Magdalana în pod şi a ieşit din casă.

Apoi, Magdalena l-a chemat. A scos cheia din interiorul uneia dintre cizme, a pătruns în pod şi a închis uşa în urma lui.

Magdalena era întinsă pe pat, cu fusta ridicată, pentru a arăta câţiva centimetri de coapsă albă deasupra ciorapilor ei roşii. A întins mâna spre Wilhelm şi i-a spus să nu-i fie frică.

Dar Magdalena, în nevoia ei de nestăvilit de putere în sânul gospodăriei, se îmbarcă acum cu Wilhelm în fapte atât de periculoase încât până şi ea, în toiul nopţii, când vuieşte vântul în jurul casei singuratice a familiei Tilsen, începe să se teamă de ce-ar face Johann dacă lucrurile astea (care nu erau atât de tandre pe cât fuseseră cu Ingmar, ci mult mai urâte şi mai sălbatice) i-ar fi dezvăluite. Şi totuşi, cu cât era mai mare spaima ei de mânia lui Johann, cu atât mai inventivă devenea în înrobirea celui de-al doilea băiat al lui.

Cât despre Wilhelm, el începu să creadă că viaţa lui era blestemată. Fratelui său pierdut, din Copenhaga, îi scria: *„Ajută-mă, Ingmar, căci sunt în pericol de moarte. Fac ce-ai făcut şi tu şi nu pot să mă opresc. Vreau să mă opresc, dar nu pot şi ştiu că o să mor şi o să ajung în iad dacă nu o să fiu eliberat din chinul meu."*

Camera insectelor

La Boller, la sfârşitul lunii ianuarie, Kirsten Munk anunţă că s-a săturat să trăiască în întuneric, că e sătulă de umbrele veşnice şi de picuratul lumânărilor. Dă poruncă să se deschidă obloanele şi să se dea la o parte toate draperiile. Emiliei îi spune:

— Nu putem să mai locuim închise aşa. Dacă vine tatăl tău vom trebui să-l ascundem pe Marcus în pivniţă şi cu asta, basta! Şi n-o să şovăim să-l minţim pe *Herr* Tilsen, tot aşa cum ne-a minţit şi el pe noi.

Marcus nu mai doarme în pătuţul din camera Emiliei. I s-a oferit o încăpere mică, „îndeajuns de departe" de cea a lui Kirsten, ca ea să nu-l audă plângând în timpul nopţii. Iar

încăperea aceasta este una dintre puţinele de la Boller pe care Ellen Marsvin le lăsase aşa cum le găsise. Camera e atât de micuţă încât aproape că e un dulap şi se poate să fi servit la un moment dat drept un loc în care se păstrau sau se călcau hainele. Pereţii sunt acoperiţi, de la podea până-n tavan, de tablouri frumoase şi stranii. Nimeni nu-şi mai aminteşte cine era artistul sau când şi de ce fuseseră comandate picturile acestea ce înfăţişează peisaje strălucitoare, fantastice, cu flori şi frunze, iar printre toate aceste frunzişuri ochiul descoperă curând o multitudine de insecte, mult mai mari decât în realitate, strecurându-se, mişunând şi fâlfâind peste tot, astfel încât, atunci când pătrunzi în cameră, aproape că poţi *auzi* bâzâitul albinelor, zumzăitul viespilor şi freamătul aripilor libelulelor.

Când Marcus Tilsen a văzut pentru prima oară creaturile acestea, a părut să uite pe dată de suferinţa pe care o simţise când îşi văzuse patul scos din camera Emiliei, şi a început să scoată mici exclamaţii de bucurie. S-a dus la unul dintre pereţi şi l-a cercetat uşurel cu mâinile. Degetele lui au explorat mai întâi un cărăbuş ce se târa pe o frunză stacojie, urmărind contururile corpului său negru-albăstrui, apoi au trecut la un fluture de noapte, zugrăvit cu aripile strânse, asemeni unui vârf de săgeată pestriţ, la o grămadă de muşchi, şi apoi la o albină în zbor pe fundalul unui petic de cer strălucitor.

Emilia îl urmărea. Se ştia dintotdeauna despre Marcus că anumite fenomene îi captau atenţia într-atât, încât părea *pierdut* în lucrurile astea, aproape că se *confunda* cu ele — apa din jgheabul pentru cai, sunetul păsării mecanice, giumbuşlucurile motanului său, Otto — iar Emilia a înţeles pe dată că încăperea asta era pentru Marcus ca o împărăţie întreagă, unde mintea lui putea să zburde şi să se rotească într-o călătorie de descoperire repetată la nesfârşit.

Se plimba de la o creatură la alta şi începu să le şoptească, un potop dulce de cuvinte, cuvinte pe care încă mai refuza să le

rostească dacă se întâmpla să-i vorbească altcineva în afară de Emilia, dar care erau acolo, înăuntrul lui, neuitate.

— Cărăbuşule, spuse el, pe frunza ta roşie corp albastru frunză roşie strălucitoare în pădure molii mult mai fine facute din praf staţi cu toate cu mine şi să nu fiţi neascultătoare şi când vine noaptea mai staţi cu mine şi albină galbenă cu negru staţi dar bâzâiţi foarte încet când doarme doamna...

A vrut ca patul să i se aşeze aproape de perete, ca să poată ajunge la cărăbuş, la molie şi la albină, şi nu prea departe de una dintre libelulele la care nu putea ajunge nici dacă stătea pe vârfuri în pătuţ şi întindea mâna spre ea. Iar conversaţia cu insectele, care începuse în clipa în care Marcus intrase pentru prima oară în cameră, a continuat, aproape fară oprire, astfel încât se trezea şi o reîncepea imediat şi adormea şoptindu-le încă la lumina lumânării. Le spunea încotro să zboare şi unde să se ascundă şi pe cine să înţepe şi cum să caute mesagerii prin cer. Le ruga să sară pe corpul lui de pe perete ca să se încălzească în palma lui sau să i se cuibărească în păr. Le număra: unu doi trei patru cinci şase şapte păianjeni unu doi trei patru cinci şase şapte opt nouă zece unsprezece gărgăriţe, o furnică singură singurică.

Emilia i-a spus lui Kirsten târziu într-o seară:

— Am să folosesc tablourile cu insecte şi am să-l învăţ aritmetica pe Marcus, şi vom inventa împreună poveşti despre ele, ca să înveţe cuvinte noi şi o nouă viziune despre lume, şi am să le desenăm împreună în cărbune...

Chipul lui Kirsten îi trăda iritarea.

— Emilia, se răsti ea, ştii prea bine că Marcus e cam modest şi cam înapoiat, şi cu asemenea copii e mai bine să-i laşi în pace în lumea lor, pentru că n-o să se aleagă niciodată nimic de ei.

— Marcus este modest, spuse Emilia, pentru că nimeni în afară de mine nu a încercat vreodată să-l înţeleagă, dar de ce-ar trebui să rămână modest toată viaţa?

— Pentru că asta e condiţia lui.

— Dar dacă pot să încep să-l învăţ, atunci condiţia lui nu se poate schimba?

— Mi se pare puţin probabil.

— Totuşi, trebuie să încerc...

— Şi când, mă rog frumos, ai să te dedai la dezmăţul ăsta de învăţătură? Ce timp ai la dispoziţie afară de cel pe care, ca singura mea Femeie, datoria te obligă să mi-l acorzi mie?

Kirsten începuse să umble nervoasă prin încăpere, furia începând să-i facă să pulseze fiecare venă din trup, până la venele albăstrui şi delicate ale picioarelor ei.

Emilia o cunoştea deja îndeajuns de bine pe Kirsten pentru a recunoaşte semnele vizibile — felul în care i se umflau nările, strălucirea intensă din ochii ei, gesturile ciudate ale mâinilor ei care deveneau asemeni mâinilor unui acrobat sau ale unui dansator, mâini suple, ce se îndoiau şi se răsuceau. Se uită calmă la Kirsten, cu o privire rugătoare, şi îi răspunse:

— Dimineaţa devreme, înainte să vă treziţi, sau când vă odihniţi în după-amiezile lungi, atunci am să-l învăţ pe Marcus.

— Prea bine, se răsti Kirsten, dar se prea poate să mă trezesc dimineaţa devreme frământată de vreun coşmar oribil şi să am nevoie să mă liniştesti, şi atunci am să te strig şi tu n-ai să fii acolo. Şi n-ar fi asta o abatere de la îndatoririle pentru cea căreia în datorezi atâtea?

— Promit, spune Emilia, că nu-mi voi neglija datoria faţă de dumneavoastră. Vă jur că nici măcar nu veţi observa că nu sunt acolo...

— Bineînţeles că o să observ că nu eşti acolo! Cum să nu observ? Recunosc, Emilia, că eşti mică şi câteodată aproape ca o umbră, dar n-ai fost niciodată ce aş putea numi invizibilă pentru mine. Din contră, nu numai că te văd, dar văd şi ce este înăuntrul tău. Să nu te îndoieşti niciodată de lucrul ăsta. Am văzut întotdeauna, din prima clipă, ce este în mintea ta. Şi încep

să-mi dau seama că ţii mult mai mult la mica ta fantomă de frate decât la mine!

Emilia ştia că nu putea decât să protesteze că nu era adevărat, dar că toate protestele acestea aveau să fie inutile deoarece Kirsten se hotărâse să fie furioasă, pentru că *simţea nevoia să fie furioasă*, aşa că furia trebuia să iasă la iveală din ea şi să-şi urmeze cursul violent. Servitorii o puteau auzi ţipând la Emilia de la două etaje mai jos, iar Vibeke Kruse fu trezită dintr-o visare la un concurs de mâncat plăcinte de acuzaţiile înlăcrimate de neglijare şi trădare ale lui Kirsten.

Emilia încercă să o calmeze prin vorbe, dar singurele cuvinte de care avea nevoie Kirsten erau cele pe care le cerea ea însăşi:

— Spune-mi că n-ai să-l înveţi pe Marcus! Promite-mi că n-ai să intri în Camera aia a Insectelor ca să faci desene cu el, când de fapt cu mine obişnuiai să desenezi când eram la Rosenborg!

Dar Emilia nu dădea înapoi de la planul ei. Aşa încât Kirsten începu să plângă cu sughiţuri, să simuleze că nu putea respira, atât de îngrozitor era sufocată de suferinţa ei, iar Emilia fu nevoită să se ducă la ea şi să încerce să o îmbrăţişeze, numai ca să se pomenească împinsă cu atâta brutalitate încât căzu pe spate, lovindu-se de un scrin.

— Nu te apropia de mine, ţipă Kirsten. Pentru că eşti ca tot restul lumii care mă urăşte şi mă disprețuieşte şi vrea să mă vadă ruinată sau moartă! Ah, Doamne Dumnezeule, unde e Otto? Unde este singurul suflet de pe pământ care se îndură să mă iubească?

— Şi eu vă iubesc, spuse Emilia încet.

— Dar nu îndeajuns, pentru că altfel nu ţi-ar trece prin minte să mă abandonezi că să faci desene cu viespi şi poveşti cu melci sau cu vreo altă creatură oribilă care se prelinge şi mişună pe pereţii ăia!

Emilia aştepta.

Într-un sfârşit, Kirsten spuse:

— M-am născut cu un demon. M-am născut o adevărată insectă. Înţepătura mea are să mă ucidă.

Ducând-o pe una dintre servitoare în camera ei, în caz că s-ar trezi Kirsten şi ar chema-o, Emilia se trezeşte la şase, când încă mai este întuneric, şi înainte să se fi aprins primul foc la Boller, ia o lampă şi lucrează cu Marcus până când răsare soarele la fereastră şi e timpul să înceapă să-şi reia obiceiurile normale de fiecare zi.

Marcus nu se plânge că e trezit atât de devreme. Pare să nici nu observe că afară e încă întuneric. Cu rigla lui de măsurat, calculează distanţa dintre un fluture şi crenguţa pe care va poposi, între o urechelniţă şi pâlnia crinului în care se va târî. Numără dungile de pe viespe şi petele de pe buburuză, motivele decorative ale venelor de pe aripile muştelor şi numărul de picioare ale chilopodelor. Trece în revistă culorile florilor şi numele diferite după care sunt cunoscute.

Începe să le copieze, neputincios la început, părând să nu înţeleagă de ce bucata lui de cărbune face adesea semne pe care el nu le intenţionase, şi că nu e îndeajuns să vadă un lucru în minte ca el să apară pe hârtie.

Dar Emilia îi arată cum să procedeze foarte încet, urmărind într-una obiectul, uitându-se la el iarăşi şi iarăşi, ca ochiul să ghideze mâna. Şi, după un timp, desenele lui dobândesc un fel de frumuseţe neaşteptată, astfel încât o libelulă pare foarte mare şi apropiată, iar lumea spre care zboară mult mai mică şi mai îndepărtată, şi în felul acesta (oricât de involuntar ar fi el) o senzaţie de aer şi de mişcare şi de spaţiu e prezentă în desen.

Marcus vorbeşte în timp ce lucrează. Îi spune Emilici că noaptea aude zidurile şoptindu-i şi că ştie că ăsta este limbajul insectelor şi că dacă un băiat ascultă îndeajuns de mult limbajul insectelor ajunge să-l înţeleagă. Şi când îl va înţelege, atunci insectele „vor veni la el şi i se vor supune".

— Dacă „i se vor supune", întreabă Emilia, ce porunci le va da el?

— Să fie cuminţi. Asta e o poruncă. Şi să n-o trezească pe Lady Kirsten. Şi să nu viseze.

— „Să nu viseze?" La ce visează insectele astea, Marcus?

— La o câmpie visând la o câmpie.

— Ce câmpie?

— Câmpia mea care se numeşte La Disperare, acolo unde sunt bivolii.

Lecţiile şi desenele şi vocile pe care le aude din perete, lucrurile astea definesc acum existenţa lui Marcus. Nu mai plânge după pisica lui. Dacă se trezeşte în timpul nopţii, vorbeşte cu insectele până când răspunsurile lor şoptite îl alină până ce-adoarme din nou. Visează că este o frunză stacojie, un mugur de floare. Picturile sunt mai reale pentru el decât lumea ce se întinde în afara ferestrei, şi ajunge să creadă puţin câte puţin că, într-o bună zi, va „intra" în lumea insectelor şi va trăi acolo şi va fi micuţ ca ele, şi se va adăposti de ploaie sub o ciupercă.

De câte ori este împreună cu Kirsten, sau cu Ellen ori Vibeke, se întoarce la tăcerea lui obişnuită, astfel încât, toate cele trei femei se plâng despre ciudăţenia lui continuă şi nu mai încearcă să-i vorbească. Sunt aproape la fel de aspre cu el cum era pe vremuri Magdalena. Se întreabă cât au să-l mai suporte la Boller. Ba chiar, ura lor comună pentru comportamentul enervant al lui Marcus pare, pe măsură ce trece luna, să creeze o diminuare a fostei duşmănii dintre Kirsten şi mama ei. Vibeke, rulându-şi şi desfacându-şi bigudiuri din păr, remarcă:

— Nu înţeleg de ce sunteţi amândouă atât de fricoase. Marcus Tilsen nu e responsabilitatea noastră. Ar trebui să fie înapoiat tatălui său fără întârziere.

Kirsten plânge un pic. Îşi priveşte propriul chip în oglindă, alb şi gras, şi care şi-a pierdut frumuseţea. Mai plânge un pic. Îşi

piaptănă părul atât de tare încât îşi smulge cu peria şuviţe groase din el. *Orice viaţă e un chin, într-un fel sau altul.* Sâmburele de furie din sufletul ei împotriva Emiliei începe să se umfle şi să se întărească.

Izbucneşte într-o după-amiază de februarie.

Se dezvăluie în feluri pe care nici măcar Kirsten nu s-ar fi aşteptat.

Kirsten a tras draperiile din camera ei pentru a se feri de îngheţul aspru care mai zăboveşte în aer. Îşi readuce dormitorul la starea lui de izolare, în care nu există nici o lumină afară de lumina focului şi de pâlpâirea galbenă a lumânărilor, şi printre umbrele tremurânde se întinde goală pe pat pentru a contempla ruinele vieţii ei lipsite de orice urmă de distracţie şi de emoţie, de dezmăţ sau de iubire.

Îşi găseşte pana fermecată şi începe să se consoleze mângâindu-şi cu ea buzele şi sfârcurile, când se aude o bătaie la uşă.

Şi-l închipuie pe iubitul ei conte Otto Ludwig intrând în cameră, înjurând şi lovind din bici şi descheindu-se la nădragi.

Dar Emilia e cea care intră şi o întreabă tandru dacă are nevoie de ceva.

Kirsten se ridică în capul oaselor. În lumina lămpii, buzele ei sunt umede şi sfarcurile-i sunt tari şi trandafirii, iar furia ei e la fel de aspră ca o coajă de nucă.

— Şi dacă n-am nevoie de nimic, spune ea, unde ai să te duci şi ce ai să faci în după-amiaza asta?

— Păi..., începe Emilia.

— Nu te deranja să-mi spui, continuă Kirsten, pentru că ştiu deja unde ai să te duci. Ai să te duci în Camera aia oribilă a Insectelor ca să stai cu Marcus.

— Da, spune Emilia. Dar doar dacă nu aveţi nevoie...

— Vom angaja un profesor pentru el! Şi tu ai să te întorci la mine şi să-mi stai alături când am nevoie de tine!

Emilia nu spune nimic. E îmbrăcată cu rochia gri care odinioară îi era aşa de dragă. Îşi trage un şal gri în jurul umerilor.

— Nu pot să dorm, spune Kirsten, atât de chinuit mi-este spiritul. Odată erai tovarăşa mea adevărată, dar acum m-ai abandonat. Îmi cade părul din cap! Sunt în purgatoriu şi tu stai de poamnă şi-ţi întorci privirea.

— Nu..., spune Emilia. Îmi pare rău pentru dumneavoastră...

— Nu sunt interesată de „părerile tale de rău". La ce-mi foloseşte asta? Îţi „părea rău" de găina aia proastă şi declar că o copleşeşti cu mai multă afecţiune decât mi-ai arătat mie vreodată!

În clipa aceasta, se-aude o voce dinafara camerei. E Marcus, care o strigă pe Emilia — vechiul lui strigăt repetat care nu încetase niciodată: *Emilia, Emilia, Emilia...*

Kirsten Munk, Soţia Regelui, Aproape Regină, sare din pat în toată goliciunea ei măreaţă, cu părul răvăşit şi cu sfârcurile ca nişte afine şi cu peria ei de păr de culoarea focului.

— Pleacă! ţipă ea la Marcus. Du-te înapoi la insectele tale scârboase! Du-te şi fii viermele care eşti! Emilia e Femeia mea şi nu mai are timp pentru tine.

Trânteşte uşa. Îl aud pe Marcus începând să plângă şi Emilia încearcă să treacă pe lângă Kirsten, ca să se ducă să-l consoleze. Dar Kirsten îi barează trecerea.

Şi abia acum îşi simte Kirsten furia explodând şi izbucnind. Întinde mâinile şi o apucă pe Emilia de umeri şi o trage la pieptul ei gol, lipind-o de trupul ei şi acoperindu-i faţa cu sărutări. Plângând din tot sufletul, astfel încât ambele lor chipuri erau udate de lacrimi, îi spune Emiliei că ea nu fusese niciodată ce trebuia să fie. Hohotele lui Kirsten aproape că o îneacă, atât de adânc e locul din care izvorăsc. Dar e şi plină de cuvinte. Nu ştie ce cuvinte, ce mângâieri, ce şuvoaie de lacrimi au să izbucnească, dar le simte pe toate ridicându-se în ea şi ţâşnind, aşa cum se sparge un râu la buza unei cascade. Şi-şi dă seama că de zile şi săptămâni întregi tânjeşte la descărcarea aceasta şi că acum vine în sfârşit.

Emilia se luptă să se elibereze din îmbrăţişare, dar Kirsten e puternică, şi Emilia nu se poate elibera din braţele ei, trebuie să rabde săruturile şi potopul de acuzaţii, trebuie să asculte şi nu poate să-şi acopere urechile în timp ce Kirsten se bâlbâie că Emilia era menită să fie consolarea ei pentru pierderea Contelui. Trebuia să fie Femeia ei şi să-i arate dragostea ei femeiască. Noaptea, trebuia să-i cânte şi să o mângâie pe cap şi să stea întinsă lângă ea şi să o ţină în braţe. Trebuia să-i şoptească secrete în întuneric şi să-i spună poveşti deocheate care nu sunt menite să ajungă la urechile femeilor. Trebuia să-i sărute buzele. Trebuia să înveţe secretele penei fermecate şi ce putea să facă anumitor părţi ale corpului. Trebuia să aducă bucurie şi râsete şi sentimente minunate de extaz şi de dragoste, şi tot ce-a adus a fost propria ei iarnă, o răceală nemiloasă, o *tristeţe* insuportabilă, o aură a morţii!

În cele din urmă, Kirsten îi dă drumul Emiliei. O împinge, şi şalul Emiliei cade pe podea. Şi cele două femei se uită una la cealaltă. Iar privirea este de o asemenea amploare încât atât Kirsten, cât şi Emilia au să şi-o amintească pentru totdeauna, cât or trăi: este o privire care dă de înţeles că ceva iremediabil s-a produs, ceva care n-ar fi trebuit să se întâmple niciodată, dar care nu poate fi desfacut şi care a schimbat totul.

Mai târziu în după-amiaza aceea, o trăsură cu Emilia şi Marcus, şi cu toate bunurile pe care le stăpâneau amândoi, cu tot cu desenele lui Marcus şi cu Gerda, găina pestriţă, îşi croieşte drum de-a lungul aleii, şi coteşte la stânga la capătul ei, îndreptându-se spre moşia Tilsen. Nu stă nimeni în pragul uşii pentru a le face cu mâna, iar trăsura e curând înghiţită de întunericul lunii februarie.

Despre regatul pierdut al insectelor Marcus nu spune decât:

— Deveneam micuţ ca ele, Emilia, aş fi trăit sub frunze.

*

Când Emilia şi Marcus ajung la casa familiei Tilsen, Johann e plecat pe calul său, iar Magdalena şi Wilhelm sunt singuri în pod.

Boris şi Matti ies din camera de studiu şi se holbează la Emilia şi apoi la Marcus, de parcă ar fi fost amândoi nişte fantome.

Emilia îi sărută pe Boris şi pe Matti. Boris îi spune lui Marcus:

— Acum Otto e pisica mea.

— Unde e tata? întreabă Emilia.

— Crede că Marcus e mort, spune Matti. Îl caută prin zăpadă.

— Şi Magdalena unde e?

— În pod. Câteodată tata trebuie să o încuie în camera ei.

Emilia nu spune nimic când aude asta. Îl conduce pe Marcus înăuntru, afară din frig, şi se aşază cu toţii lângă focul din salon. Marcus se holbează în tăcere la fraţii lui şi ei se holbează la rândul lor la el. Emilia o roagă pe una dintre servitoare să aducă ceai fierbinte şi, când soseşte ceaiul, încălzeşte mâinile lui Marcus pe ceaşcă.

Apoi, după o vreme, apare Wilhelm. Când îi vede pe Emilia şi pe Marcus, înjură în barbă şi o ia la fugă înapoi pe scări.

Când se întoarce Johann Tilsen şi-l găseşte pe Marcus în viaţă şi aşezat lângă focul din salon, îşi ia fiul cel mai mic în braţe şi începe să plângă, iar lacrimile astea curg la nesfârşit până ce Boris şi Matti nu le mai pot suporta nici o clipă şi ies în fugă din cameră. Emilia se apropie încet de tatăl ei şi pune uşor o mână pe umerii lui.

Acum, Emilia stă în fostul ei pat din fosta ei cameră şi ascultă vuietul binecunoscut al vântului.

Lângă pat se află ceasul pe care l-a găsit în pădure, în care timpul se oprise la zece minute trecute de şapte.

Nu ştie de ce era Magdalena încuiată în pod.

Nu ştie de ce a fost trimis Ingmar la Copenhaga.

Nu poate şti în ce lume va păşi acum Marcus.

Tot ce ştie este că timpul însuşi a făcut o buclă şi că a readus-o în locul pe care crezuse că îl părăsise pentru totdeauna. Se oprise aici şi nu voia să-i dea drumul. Kirsten n-avea să treacă pe aici în trăsura ei şi să o implore să se întoarcă la Boller. Visele naive ale Emiliei la muzicianul englez erau toate în trecut. Va îmbătrâni în casa copilăriei sale, fără mama sa, fără dragostea tatălui său. Va muri aici, iar unul dintre fraţii săi o va îngropa la umbra bisericii, iar căpşunile, ce se târăsc din ce în ce mai departe cu fiecare an, punând stăpânire pe tot pământul, chiar până la uşa bisericii, au să acopere într-o zi tot ce mai rămâne din ea, inclusiv numele ei: *Emilia*.

Măsurând gheaţa

Se întâmpla când Christian era copil, iar lacul de la Frederiksborg îngheţa în miezul iernii: Regele Frederik îl trimitea pe gheaţă pe marcatorul terenului de tenis pentru a-i măsura grosimea. Acesta făcea găuri în cinci locuri diferite, iar Christian îşi amintea că-l urmărea pe omul acesta introducând în găuri rigla de măsurat şi-apoi scoţând-o şi uitându-se chiorâş la ea, pentru a calcula unde se termina gheaţa şi unde începea apa.

Era un anumit formalism în felul în care se măsura gheaţa care obişnuia să stârnească în tânărul Christian sentimente de intensă fascinaţie şi emoţie, ca şi când marcatorul terenului de tenis ar fi măsurat însăşi curgerea timpului şi avea să anunţe cât mai rămânea din el şi în ce zi avea să devină Rege.

Şi apoi, dacă gheaţa era considerată suficient de solidă, începea patinajul. Tuturor celor care lucrau pentru casa regală li se permitea să se alăture. Ajutorii de grăjdari erau văzuţi dansând braţ la braţ cu spălătoresele; maestrul de scrimă executa o serie de piruete şi

salturi uimitoare; cosiţele aurii ale Reginei Sofia fluturau în urma ei; copiii erau traşi pe sănii micuţe iar câinii încercau să-i urmeze pe patinatori şi începeau să alunece şi să se dea de-a dura, scheunând, confuzi.

Au fost câteva ierni atât de blânde încât lacul nu a îngheţat deloc, iar patinele tuturor au rămas la locurile lor, în sertare sau dulapuri, iar pielea nu le-a fost dată cu cremă şi nici lamele ascuţite. Iar în vremurile acestea, oamenii de la Frederiksborg căzeau de acord: „O iarnă fără patinaj nu e iarnă. O iarnă fără patinaj leneveşte spiritul şi aduce primăvara prea devreme."

Acum, într-o dimineaţă de februarie, în iarna aceasta a anului 1630, Regele urmăreşte de la fereastra lui cum înaintează marcatorul pe gheaţa care a început să se formeze încet de o săptămână, şi cum începe să facă găurile pentru măsurătoare. Este o zi splendidă, în care copacii întunecaţi strălucesc pe măsură ce soarele topeşte chiciura de pe timpul nopţii, iar cerul este de un albastru delicat şi inocent. Este felul acela de zi în care vizibilitatea lucrurilor face lumea să pară ca şi când ar fi fost proaspăt creată. Iar luciul strălucitor al lacului tăcut şi îngheţat îl face pe Regele Christian să tânjească să se afle acolo afară, mişcându-se şi rotindu-se pe albul imaculat.

Şi-a uitat durerile de stomac. Şi, pentru o clipă, o clipă stranie, în timp ce marcatorul merge de la o gaură la alta, Regele îl vede pe Bror Brorson, îmbrăcat în catifea maronie, un băiat de doisprezece ani care patinează cu mişcări lungi şi atletice, care merge mai repede decât toţi ceilalţi, care nu osteneşte niciodată, şi e încă acolo, traversând iarăşi şi iarăşi lacul când soarele apune, când amurgul îl transformă în umbră iar noaptea îl ascunde privirii...

— E o gheaţă bună, e informat Regele. E groasă cât patru bucăţi de pâine.

Christian lasă să-i iasă un strigăt de bucurie, porunceşte să se găsească patine pentru toată lumea, inclusiv pentru *Signor* Ponti,

fabricantul de hârtie şi pentru fiica lui, contesa. În timp ce Regele îşi pune boneta de lână pe care a purtat-o întotdeauna pentru a-şi proteja auzul de frig, zvonul face înconjurul castelului: „Începe patinajul!"

Jens Ingemann e chemat şi i se spune să se asigure că muzicienii sunt îmbrăcaţi călduros, în timp ce portative de muzică aurite sunt scoase afară şi aşezate într-un şir în mijlocul lacului. Şi, din nou, priveliştea portativelor acestora de muzică îl face pe Rege să se simtă la fel de mulţumit ca un copil. Îi place felul în care par să răsară din apa îngheţată, de parcă gheaţa daneză ar fi avut proprietăţi miraculoase şi ar fi putut nutri portative muzicale în străfundurile ei şi le-ar face să încolţească, asemeni unor puieţi auriţi, într-o singură dimineaţă de februarie.

Signor Ponti cercetează lamelele de patină de pe ghetele pe care le-a primit şi dă din cap. Îi spune Francescăi:

— Nu, nu. Să-mi las toată greutatea pe o muchie subţire ca asta? Sunt un om de comerţ, nu un prost.

— Nu, Tată, răspunde Francesca, care, în primii ani de căsnicie obişnuise să patineze pe heleşteiele de la Cloyne cu Johnnie O'Fingal, o să rămâi surprins de cât de bine au să te ţină. La început poţi să te ţii de mine, până ai să te obişnuieşti, şi-apoi ai să porneşti şi-ai să aluneci în depărtare.

Dar Ponti nu e convins. Spune că are să vină şi să privească şi că se roagă ca fiica lui să nu cadă şi să-şi rupă piciorul sau glezna. Nu-şi doreşte să-şi înceapă viaţa viitoare şchiopătând.

Cât despre Francesca, perspectiva de a patina pe lac sub privirile iubitului ei, în timp ce soarele străluceşte, în timp ce poate simţi ochii iubitului ei urmărind-o, i se pare atât de minunată, încât de-abia aşteaptă să se alăture mulţimii de oameni, ce coboară spre lac cu Regele în frunte. Îşi îmbracă mantia din catifea neagră şi-şi pune pălăria din catifea. În timp ce se priveşte în oglinda toaletei, se întreabă cât are să mai dureze frumuseţea asta a ei.

Dar când ajunge la lac, Francesca își alungă gândul acesta din minte. Este o femeie care, de la suferințele ei cu O'Fingal, s-a hotărât să fie fericită. Așa că, acum nu există decât dimineața aceasta strălucitoare, acordurile muzicii ce se revarsă în aer, scârțâitul lamelor de patină pe gheața perfectă, râsul molipsitor al Regelui, frumusețea lui Peter Claire, și un sentiment de euforie în timp ce alunecă și se rotește.

În timp ce cântă, Peter Claire observă cu câtă grație patinează danezii — ca și când lamele patinelor ar face parte din picioarele lor. Până și cancelarul Regelui și ceilalți membri mai în vârstă ai nobilimii par sprinteni pe gheață. Și însuși Regele, care acum devenise greoi și se mișca anevoios, părea dintr-odată mai tânăr și mai suplu.

Când muzicienii au înaintat pe lacul înghețat, Jens Ingemann a scos din buzunar o bucată de pânză împăturită, a desfăcut-o precum un prestidigitator și și-a așezat-o sub picioare, ca să nu stea direct pe gheața alunecoasă. Dar Peter Claire, Krenze, Rugieri și restul orchestrei trebuie să se descurce cum pot mai bine pe suprafața instabilă, iar Peter Claire observă tensiunea de pe chipurile lor. În vreme ce patinatorii par siguri pe picioare ca niște dansatori, muzicienii sunt persecutați de o teamă constantă că sunt pe cale de a se răsturna.

— Ar trebui să avem scaune, spune Pasquier.

— Și blănuri care să ne țină cald la picioare, spune Rugieri.

Dar Jens Ingemann nu face decât le vorbească batjocoritor:

— Scaune și blănuri? Ce sunteți voi? O grămadă de moșnegi? Până și arțăgosul de Dowland n-a cerut scaun pe gheață!

Așa că n-au de ales decât să cânte în continuare, cu picioarele amorțite, încercând să-ți mențină echilibrul, iar soarele se cocoață pe cât de mult poate în partea aceasta profundă a iernii, învăluind totul într-o claritate care-i rănește ochii lui Peter Claire. Și-ar dori să nu se afle aici. Și-ar dori să schimbe ziua mult prea luminoasă,

în care Francesca alunecă în cercuri în jurul său, cu un loc cu totul diferit: locul în care îşi duce existenţa Emilia Tilsen.

Dar cum să ajungă acolo? Cu toate că a ţinut în mâini întocmai documentele pe care Kirsten doreşte ca el să le fure şi ar putea chiar să reuşească să scrie din memorie suma complicată a datoriilor Regelui, mai ştie şi că e incapabil să-l trădeze pe Rege duşmanilor săi. Se uită acum la Maiestatea Sa, alunecând încoace şi-ncolo cu pălăria lui simplă din lână, cu pasta de pe chipul său strânsă într-un zâmbet şi cu două pete vii de culoare ce începeau să i se întrezărească în obraji, precum două prune dulci aşezate în aluat de mâinile drăgăstoase ale vreunui bucătar. Nu poate să o facă, îşi spune el în sinea lui. Vai! Nu poate să o facă.

Kirsten: din Jurnalul ei

A venit luna martie şi zăpada a început să se topească.

Azi am văzut că o floare galbenă, necunoscută, a îndrăznit să-şi ridice capul prin iarba bătrână şi umedă, dar nu ştiu cum se numeşte. Se spune că din flori îşi produc albinele mierea, dar refuz să-mi muncesc mintea încercând să-mi dau seama cum fac lucrul ăsta. Unii oameni, cum ar fi Regele, soţul meu, pun la nesfârşit întrebări despre Natură, de pildă „Care este cea mai mare distanţă pe care o poate sări un Purice?" sau „De ce pot Bufniţele să vadă pe întuneric?" Dar eu nu văd ce anume aş avea de câştigat împovărându-mă cu asemenea Cunoştinţe care nu-mi pot fi de Nici un folos. Dacă mi-ar arăta cineva cum să sar peste distanţe mari sau să pot vedea atunci când nu există nici o lumină pe cer, păi atunci aş fi recunoscătoare, căci talentele acestea ar putea servi Ţelurilor mele. Dar Simpla Înţelegere, numai de dragul ei, nu face decât să-mi epuizeze Mintea şi am observat că, în Danemarca, aşa-zişii Savanţi par să fie cei mai melancolici oameni de pe pământ, observaţie care mă face să cred că orice

Cunoaştere Inutilă supurează pesemne în creier şi pricinuieşte astfel o Suferinţă Teribilă căreia nu i se poate găsi uşurare.

Dar, fară doar şi poate, am şi eu partea mea de suferinţă.

Nu cred să fi cunoscut vreun Sezon la fel de oribil ca acesta.

Mă străduiesc să-mi alung din minte Absolut toate lucrurile la care nu doresc să mă mai gândesc, şi anume Plecarea Emiliei, şi să mă concentrez doar şi cu desăvârşire asupra asigurării unui viitor pentru mine, care să-mi fie mai agreabil decât Prezentul acesta exasperant.

N-a sosit nici un răspuns de la cântăreţul englez din lăută. Sunt surprinsă că e atât de slab de înger. Trag concluzia că nu îi pasă deloc de Emilia. Ba chiar, poate că şi-a găsit o Nouă Iubită şi şi-a alungat din minte orice gând de a se însura cu o persoană care ţine o găină pe post de animal de companie şi a cărei inimă e legată de copilul acela lunatic, Fratele ei. Şi nici nu l-aş învinovăţi. Singura mea supărare este că, în consecinţă, n-am intrat încă în posesia acelor documente cu ajutorul cărora pot să exercit presiune asupra Regelui Gustav al Suediei şi acum nu văd cum aş putea să le obţin, decât dacă m-aş duce eu însămi la Frederiksborg şi le-aş şterpeli. De-aş fi un Purice care ar putea să se facă Mic şi să sară până acolo într-o clipită, sau o Bufniţă zburând prin noapte şi văzând tot ce e de văzut în lumea adormită!

Acum am trăit atât de mult fară Iubitul meu încât mărturisesc că sunt zile în care aproape că mă Resemnez cu Absenţa lui. Dar, printre crizele mele de Resemnare, sunt furioasă că nu pot să-l strâng în braţe. Lipsa atingerii lui mă face să turbez! Îmi muşc perna şi mutilez Pana Vrăjitorului meu. Şi, în clipele astea, îmi dau seama că trebuie să găsesc o metodă — oricât de necinstită — de a mă alătura lui în Suedia.

Şi astfel mă gândesc că uneori, pentru că Societatea aceasta este afundată într-un noroi de Minciuni şi de Prefăcătorii, metoda cea mai eficace de a încheia un Târg este să te Prefaci că ai în Posesie întocmai Lucrul *pe care nu îl ai.* Căci Oamenii, pe cât

sunt de suspicioşi, pe atât sunt de creduli. Pot suspecta ceea ce este Adevărat şi pot să creadă ceea ce este Fals. Tind să vadă *ceea ce vor să vadă.*

Prin urmare, şi într-o Dispoziţie Curajoasă, mă aşez la birou şi compun o scrisoare îndrăzneaţă Regelui Suediei. Îi spun că deţin anumite documente în legătură cu finanţele Maiestăţii Sale, Regele Christian, care ar fi, fără îndoială, de mare însemnătate pentru el, dar că este mult prea periculos să încredinţez asemenea Documente unui Curier, de teamă să nu cadă în mâinile hoţilor. Şi continui în felul următor:

Dacă, prin urmare, Maiestatea Voastră mi-ar acorda Liberă Trecere în Suedia, unde aş dori să trăiesc şi să-mi duc Existenţa, acum că sunt atât de Defăimată în Danemarca, atunci am să vă aduc aceste Documente Secrete, şi declar că Maiestatea Voastră va ajunge să-mi mulţumească pentru Lucrurile pe care vi le vor dezvălui.

Kirsten Munk, Soţia Regelui

Dacă stau bine să mă gândesc, sunt foarte mulţumită de scrisoarea aceasta şi nu-mi dau seama cum de nu m-am gândit mai înainte la Stratagema aceasta. Căci, odată ce am să fiu în Suedia, am să găsesc, fără doar şi poate, un mod de a rămâne acolo, cu Contele Otto Ludwig, chiar dacă, atunci când mă voi găsi în sfârşit în prezenţa Regelui Gustav, nu voi avea, până la urmă, nici un Document Secret pe care să i-l arăt. Voi spune că s-a pierdut în strâmtoarea Oresund sau că a luat foc o parte din navă şi-au fost arse sau că mi-au fost furate în timpul călătoriei dinspre lutlanda. N-are importanţă ce voi spune. Căci cunosc destule lucruri despre Rege, Soţul meu, care vor încânta urechea Vechiului său Duşman. Ceea ce nu am, am să născocesc. Voi deveni o albinuţă, transformând floricele inutile în Miere.

*

Nu sunt singura cu Şiretlicuri şi Uneltiri ascunse.

Mama şi Vibeke sunt atât de încântate de Planul lor încât umblă de colo până colo rânjind şi zâmbind şi aruncându-şi una alteia Priviri Secrete, care-mi provoacă o asemenea stare de iritare încât în cele din urmă cedez şi-i spun mamei:

— Ce e cu Planul ăsta infernal al vostru? Căci aş prefera, sincer, să-l puneţi odată în aplicare, în loc să vă furişaţi pe-aici prin casă ca nişte Vulpi grase care-au hăpăit o Fermă de Gâşte!

Dar bineînţeles că nu vor să-mi spună. Îşi savurează prea tare Secretul. Şi poate că se tem că voi încerca să le Împiedic — ceea ce aş şi face, dacă m-aş putea lămuri Ce Anume se pregătesc să facă.

Tot ce ştiu este că Vibeke e învăţată să se deprindă cu noii ei dinţi, ca să nu păcănească sau să zăngănească atunci când mănâncă, şi nici să nu-i cadă în budincă. Şi primeşte un fel de Lecţii, supravegheate de Ellen, care n-a fost niciodată şi nu e nici acum o Profesoară răbdătoare, şi astfel observ că foarte des Vibeke vine la cină cu ochii roşii şi cu batista udă, şi stă tăcută la masă sau răspunde cu răspunsuri scurte când îi vorbeşte Mama. Asta îmi provoacă o oarecare veselie şi plăcere, dar, din păcate, Stările astea de Nefericire nu par să dureze prea mult, iar a doua zi, Vibeke e iarăşi cu zâmbetul pe buze, de parcă n-ar fi părăsit-o niciodată.

Eforturile ei de a deveni Suplă au fost sortite Eşecului. Este la fel de grasă şi de lacomă ca întotdeauna; carnea i se bombează în rochiile pe care i le-a făcut mama, iar peste colierele din aur şi argint i se revarsă o mulţime de bărbii. Dar nu se mai spune nimic despre asta. Mai mult decât atât, observ că Alte Veşminte Noi încep să-şi facă apariţia pe silueta corpolentă a lui Vibeke — iar astea sunt garnisite cu Blănuri şi Podoabe şi o costă pe Mama mari cantităţi de Bani.

— Mă surprinde, îi spun eu, să văd că Fondurile tale sunt nelimitate. Şi modul obtuz în care alegi să le cheltuieşti. Ştii că

şi mie mi-ar plăcea nişte rochii noi, dar se pare că nu te gândeşti niciodată la mine şi nu-mi faci nici o ofertă.

Dar cuvintele astea nu au nici un efect asupra ei. Îmi spune că am fost „răsfăţată întreaga viaţă", că mi-am irosit toată Zestrea şi că am lăsat să-mi scape printre degete tot ce-am avut odată. Şi faptul că lucrurile astea sunt Adevărate nu înseamnă că mă dor mai puţin. Mamele n-ar trebui să le spună fiicelor asemenea lucruri, ci mai curând să facă tot posibilul să le ajute în vremurile lor de restrişte. Îi spun lui Ellen că este o femeie Rea şi Inumană şi că are să vină ziua în care am să o dau afară de la Boller, tot aşa cum am izgonit-o pe Emilia, pentru că nu suport să fiu aproape de oameni care *nu mă iubesc*. Dar ea zâmbeşte doar cu zâmbetul ei Viclean.

— Nu-ţi face griji, Kirsten, îmi spune ea. Vibeke şi cu mine vom pleca foarte curând spre Copenhaga şi-atunci ai să fii Complet Singură.

Ştirea viitoarei mele Izolări Complete mă umple de o Tristeţe îngrozitor de chinuitoare.

Sunt o Persoană care nu poate suporta singurătatea. Declar că m-am născut plângând după Tovărăşie şi râsete.

Ce mă fac dacă Regele Gustav îmi refuză trecerea în Suedia?

Cred că am să-mi iau viaţa. Am mica mea sticluţă cu Otravă, dar nu neg că tremur la ideea de a o folosi, pentru că nu ştiu ce s-ar întâmpla după aceea sau dacă ar fi Complet Fatală sau s-ar putea să o vomit şi să zac în chinuri pe podea, doar ca să fiu în cele din urmă readusă la viaţă. Riscul acesta ar putea fi mare. Cred că va trebui să merg la vreun Savant melancolic şi să-l întreb pe el, al cărui Creier e doldora de Cunoştinţe în stare Expectativă, ce moduri s-au mai descoperit pentru a-ţi curma singur Viaţa cu certitudine, dar fără inconvenienţa Durerii sau Suferinţei. Nu-mi prea pot imagina care ar fi acestea. Poate doar dacă m-aş împuşca în gură cu o Muschetă. Dar mă întreb dacă am braţele destul de lungi ca să pot ridica Muscheta şi să o îndrept spre

mine fără să-mi împuşc piciorul stâng sau să fac o gaură mare în perete. Şi, prin urmare, ajung la concluzia că, deşi Moartea, în Deplinătatea ei, ne apare ca o Chestiune Simplă, s-ar putea până la urmă să nu fie deloc simplă, mai ales pentru cei care o caută, pentru că orice râvneşte şi caută inima omului, e posibil ca tocmai lucrul acesta să-i fie negat.

Şi astfel, îndur accese de Pură Suferinţă şi de Amărăciune cum n-am mai cunoscut niciodată în cei treizeci şi unu de ani ai mei.

Copilul meu, Dorothea, nu-mi oferă nici o consolare. Căci, deşi seamănă cu Contele la colorit, nu i se aseamănă sub nici un alt aspect. E pur şi simplu Ca Toţi Ceilalţi Copii, adică: e respingătoare, urât mirositoare, şaşie, scânceşte, trage pârţuri, e incomodă, furioasă şi Afurisită. Şi când am declarat înainte de a o naşte că am să o iubesc şi să o preţuiesc, cred că uitasem pe moment ce înseamnă un Copil şi cum spiritul îmi este chinuit într-atât de fiecare dintre ei încât i-aş aşeza cu dragă inimă într-o oală de fiert peşte şi i-aş pune la fiert pe plită iar, după aceea, le-aş mânca la cină carnea fragedă.

Obişnuiam să-mi găsesc consolare în Emilia — în conversaţiile cu ea şi în caracterul ei agreabil şi în felul în care ne petreceam timpul împreună — dar a plecat.

Noaptea trecută, dând cu ochii de cele două ouă pictate pe care mi le-a dat în Ziua de Crăciun, le-am luat ca să le arunc cu hârtia folosită şi penele de scris stricate şi cu cenuşa din cămin. Dar apoi, acţiunea aceasta de a le arunca a început să-mi taie respiraţia, şi-am simţit cum ochii mi se umplu de lacrimi sentimentale, şi, prin urmare, le-am pus într-un sertar, printre vechile noastre picturi cu flori pe care le făcusem la Rosenborg în serile de vară, şi pe care le-am păstrat, deşi nu ştiu de ce.

Bineînţeles, înţeleg că ouăle au coclit deja în interiorul cojii, dar putrefacţia lor încă mai e ascunsă de Exteriorul lor frumos colorat. Şi mi-aş dori să-mi spun Cuiva părerea despre asta şi să remarc cât de mult seamănă condiţia ouălor cu cea a atâtor

Oameni, care pot avea o înfăţişare frumoasă, cum aveam eu odată, şi pot fi complet depravaţi pe dinăuntru.

Dar nu e nimeni la Boller căruia să-i pot face asemenea observaţii. Nici în capul Mamei şi nici în al lui Vibeke nu se poate găsi vreo fărâmă de Curiozitate Filosofică.

Despre cearşafuri şi vase

În vremea aceea în care iarna e pe sfârşite, iar bâtlanii se întorc la Frederiksborg, atunci când primăvara îşi trimite unul sau doi mesageri temerari pentru a-şi anunţa sosirea, şi totuşi înainte de a fi sosit cu adevărat, Regelui Christian îi place să cutreiere călare prin regat pentru a vedea ce se întâmplă prin ţinut.

Călătoreşte dincolo de regiunile deţinute de Coroană (în care şerbia a fost abolită, iar ţăranii sunt plătiţi cu bani sau în bunuri pentru munca lor) până în acele măreţe câmpuri şi păduri ce se mai află încă în mâinile nobilimii, unde moşierii fac ce poftesc şi-şi răsplătesc muncitorii după cum îi taie capul, astfel încât pe o moşie bărbaţilor şi femeilor le poate merge bine şi le poate fi cald iar pe moşia alăturată pot să nu aibă de nici unele şi să moară de foame.

Regelui Christian i-ar fi plăcut să fi aprobat o lege universală împotriva stării de şerbie din Danemarca — *Vornedskab* — dar puterea lui nu este absolută ca cea a Regilor Angliei; nici o lege nu poate deveni lege până ce nu este validată de *Rigsråd*. Iar nobilimea moşieră este cea care face parte din *Rigsråd* şi reuşeşte întotdeauna să-şi amintească, de fiecare dată când i se înaintează un asemenea proiect de lege, marea cantitate de negustori sau volumul uriaş de porumb, oi sau porci, pe care ar fi nevoiţi să-i sacrifice pentru a putea să întreţină oameni neobişnuiţi cu confortul, care fuseseră născuţi pentru trudă şi suferinţă, şi care, în consecinţă, erau docili, şi acum puteau deveni rebeli

şi plini de pretenţii. Şi astfel, *Vornedskab* se menţine, şi tot ce poate Regele să facă este să facă aceste călătorii timpurii pentru a vedea cruzimea iernii, şi să presare şilingi pe zăpada topită.

Ia cu el doar doi sau trei însoţitori şi trage peste noapte la mici hanuri sau la casele preoţilor. În locurile acestea, în mirosul tavanelor joase şi în absenţa lor ciudată a luminii, îmi aminteşte cum obişnuia să călătorească prin regat cu părinţii lui şi să intre prin atelierele dulgherilor, gravorilor şi legătorilor de cărţi. Le spune celor care-l întovărăşesc:

— Regii ar trebui să călătorească şi să cerceteze. Ar trebui să fie curioşi ca nişte şobolani. Altfel, n-au să afle nimic.

Anul acesta îl însoţesc trei oameni, iar unul dintre ei este Peter Claire.

Zilele sunt senine.

— În anumite condiţii ale luminii soarelui, observă Regele într-o dimineaţă, lucrurile care ne-ar tulbura capătă o frumuseţe împrumutată.

Arată spre acoperişul de paie al unei case ţărăneşti joase, unde soarele matinal ce cade pe stuful umed îl face să strălucească precum argintul.

— Înăuntru trebuie să fie o duşumea făcută din pământ, spune Christian, şi un foc stins, şi fiecare zi trebuie să li se pară ca o eternitate celor care îşi duc traiul acolo.

— Intrăm, Sire? întreabă Peter Claire.

— Da. Vom intra. Vom lăsa să cadă o piatră în fântâna timpului lor.

Nu se iveşte nici un chip la mica fereastră când se apropie de casă, dar observă, la cotitura drumului, o ladă de lemn expusă, iar pe ea o selecţie sărăcăcioasă de obiecte cu semnul *De vânzare*. Se găsesc o oală ciobită, o roată, un cap uzat de mătură, un pisălog din piatră cioplit grosolan şi un mosor de sfoară.

Regele Christian descalecă şi ridică roata, căreia îi lipseşte o spiţă, şi o cercetează o bună bucată de vreme. Acum, se gândeşte

el, săracii din Danemarca nu mai au nimic întreg cu care să facă troc. Trăiesc din fărâme şi din bucăţi de lucruri.

— Şi cine, spune el cu voce tare, trece vreodată pe-aici ca să cumpere un capăt de mătură şi un mănunchi de sfoară?

Omul care locuieşte în casă trăieşte singur, cu o pisică. Cultivă napi pe mica bucată de pământ pe care i-a dat-o moşierul „pentru că napii sunt ieftini, cresc umăr la umăr, şi se poate mânca fiecare părticică din ei". Apoi, cu un zâmbet pe buze, spune:

— Pisica a fost a nevestei mele, care e la închisoare. Era o pisică tărcată, dar s-a făcut destul de albă după ce-a mâncat atâţia napi.

Şi începe să râdă, iar râsul se transformă în tuse, şi scuipă în tăciunii aprinşi din vatră.

Regele se aşază pe singurul scaun, un balansoar, iar Peter Claire şi ceilalţi domni stau şi clipesc în lumina slabă, care pare să pălească mai mult cu fiecare clipă, de parcă soarele ar fi coborât în loc de a se înălţa către amiază. Ţăranul îi cere scuze Regelui că tot ce-i poate oferi e apă din butoiul cu apă de ploaie. Regele îi răspunde că apa este elementul în care pluteşte Danemarca şi care îi dă speranţă, iar omul râde iarăşi, aproape că se ţine cu mâinile de burtă de atâta râs, după care mai tuşeşte o dată şi mai scuipă o dată şi dă din cap, ca şi când ceea ce spusese Regele ar fi putut să fie cea mai bună glumă pe care o auzise vreodată.

Regele Christian soarbe apa de ploaie rece ca gheaţa dintr-un pocal de lemn. Se uită la încheieturile ţăranului şi la mâinile lui de culoarea oaselor ce-i ieşeau în afară din mânecile unei haine tricotate, atât de plină de găuri ca-i fi zis că şoarecii mai mişunau încă prin lână.

— Spune-mi, cum a ajuns nevasta ta în închisoare? întreabă Regele.

Bărbatul arată înspre patul său, care nu e nici mai mult nici mai puţin decât un snop de paie, şi iarăşi râsul acesta îndărătnic al lui se umflă în el şi-i arde plămânii.

— Cearşafuri! spune el, râzând în hohote. A furat cearşafuri din spălătoria lui *Herr* Kjaedegaard! Ah, dar nu ca să le vândă, Sire, nu pentru profit, doar ca să ştie cum e să dormi între ele!

Regele dă din cap cu o expresie solemnă, în timp ce pe argat îl cuprinde o tuse violentă care îl îneacă.

Regele îl trage de mânecă pe Peter Claire şi-i spune să cânte ceva „dulce şi domol pentru omul acesta suferind", aşa că el îşi adoptă obişnuita poziţie înclinată deasupra lăutei, şi începe o pavană lentă, iar ţăranul, a cărui viaţă nu are vreo altă muzică în ea afară de cântatul păsărilor, se holbează la el cuprins de veneraţie şi-şi încrucişează mâinile pe piept, de parcă s-ar teme că inima i-ar putea scăpa din cavitatea toracică.

Când muzica ia sfârşit, Regele se ridică, iar ţăranul îngenunchează, cu plămânii reduşi la tăcere de pavană, şi sărută mâna întinsă, înmănuşată în piele de ied, a Regelui.

— Îmi vinzi mie obiectele acelea expuse spre vânzare? întreabă Regele Christian.

Pe chipul omului reapare un zâmbet ce ameninţă să izbucnească în râs.

— Ce nevoie ar avea Maiestatea Sa de o roată veche, un mosor de sfoară?

— Păi, să vedem. Roata ca să-mi amintească de destin? Sfoara ca să-mi măsor propria înălţime şi talie, ca să văd dacă am crescut în regatul meu sau încep să intru la apă?

— O! O poveste straşnică, Sire. O adevărată răstălmăcire.

— Nu mă crezi?

— Vă cred, Maiestatea voastră. Dar doar pentru că ştiu ce ciudăţenii zac în mintea omului. Nevasta mea avea de gând să înapoieze cearşafurile, după ce şi-ar fi petrecut noaptea în ele, dar judecătorii din *Herredag* n-au crezut-o. Dar ar fi trebuit s-o creadă şi atunci n-ar fi în închisoare şi abandonându-şi pisica.

Acum e rândul Regelui să zâmbească.

— Care este numele ei? întreabă el.

— Frederika Manders. Şi a dormit pe paie toată viaţa şi nu s-a plâns şi acum încă mai doarme pe paie în temniţa ei din

Copenhaga, dar n-aş putea spune dacă se plânge sau nu, nici dacă mai trăieşte, ori a murit. Nici asta n-aş putea spune.

Regele pune o pungă cu bani în mâna lui Manders. Declară că nevasta lui, Frederika, va fi iertată şi trimisă înapoi la petecul ei cu napi, dacă într-adevăr mai este în viaţă. Şi apoi, înainte ca Manders să-şi poată bâigui mulţumirile, grupul regal iese afară în lumina strălucitoare a dimineţii de martie, iar ţăranul priveşte, zâmbind, în timp ce bărbaţii iau roata, capătul de mătură, oala ciobită, pisălogul din piatră şi mosorul de sfoară şi le aşază în trăsură, şi apoi pleacă.

În noaptea aceea, lângă focul din căminul unui han, unde un miros persistent de cai domneşte în încăperi, miros pe care Regele îl găseşte agreabil, şi când toată lumea, afară de el, de hangiu şi de Peter Claire, s-a dus la culcare, Christian întoarce într-una pisălogul din piatră în mâini. De cinci ore tot bea.

— Pisălogul e destul de mare, spune el. Nu atât de bine rotunjit pe cât ar trebui să fie un pisălog. Se poate să fi folosit pe post de măciucă. După câte ştim noi, Manders se prea poate să-şi fi ucis soţia cu el şi să fi născocit povestea cu cearşafurile.

Buştenii de pe foc ard mocnit, se prăbuşesc şi pâlpâie iarăşi. Un ceas ticăie. Hangiul şterge stropii de bere de pe mese şi începe să mătură rumeguşul de pe podea. Bărbatul tânjeşte să fluiere, dar ştie că trebuie să rămână tăcut până ce Regele are să se retragă în sfârşit la culcare.

— Vezi tu, spune Regele Christian, de multe ori mi-am imaginat cum ar fi să pun capăt vieţii lui Kirsten. Mă puteam vedea cât se poate de bine luându-i capul în mâini şi zdrobindu-i-l de o piatră...

Peter Claire nu spune nimic.

— L-a întâlnit pe Contele ei la Werden, continuă Regele, pe vremea când eram încă în război. Voiam să fie cu mine în timp ce luptam, aşa că era la Werden în noaptea aia, când căzusem într-un şanţ plin de spini şi nu putusem să mă ridic, pentru că îmi rupsesem piciorul, iar şanţul era adânc, şi stătusem ascuns şi nu

fusesem scos până la căderea nopții. Contele Otto Ludwig a luptat de partea mea. Armata noastră se baza pe mercenari nemți, trebuia să plătim în aur și în argint. Și el făcea parte din ei — a luptat pentru aur și nu pentru demnitatea și credința Danemarcei. Iar în seara aceea la Werden, n-am putut să dansez, din pricina durerii de picior. Așa că soția mea a dansat cu Contele. Și, când am văzut-o dansând cu bărbatul ăsta, mi-am dat seama că orice simțise pentru mine se transferase la el — în seara aceea — și că, de unde, cu o oră mai înainte fusesem bogat, dintr-odată eram sărac. Atunci mi-a trecut prima oară prin minte — că aș putea să o omor — și poate că ar fi trebuit să o fac atunci și să mă cruț de patru ani lungi de suferință.

Acum, Regele e pe jumătate întins pe o laviță din lemn. Peter Claire e cocoțat pe un taburet, nu departe de genunchii Regelui. Regele râgâie, apoi se uită cu luare-aminte la el pe când întreabă:

— Trebuie oare dragostea să se încheie întotdeauna prost? Ce părere ai, Peter Claire?

Lui Peter Claire îi vine în minte chipul Emiliei Tilsen.

— Cred, spune el tulburat, că e în mod constant supusă schimbării.

Regele Christian încă se mai uită, fără să clipească, la Peter Claire, iar cântărețul din lăută se așteaptă acum să fie întrebat despre propriile sentimente (poate cele pentru Contesa Irlandeză care în ultima vreme i-a fermecat pe toți cei de la Curte?), dar Regele trece peste asta, mai dă pe gât niște vin și spune:

— Cearșafurile alea. Când Manders și nevasta lui se întindeau pe ele, se întorceau unul spre celălalt sau era fiecare mulțumit pur și simplu de *atingerea cearșafurilor*?

Peter Claire este pe cale de a răspunde, când Regele Christian îl întrerupe:

— Nu putem ști răspunsul, bineînțeles.

Regele închide ochii, de parcă n-ar fi vrut să se gândească la cantitatea impresionantă de lucruri care nu se pot ști pe lumea asta. Apoi, îi deschide iarăși, și spune:

— Kirsten m-a rugat să-i trimit servitorii ei negri. Ştiu de ce îşi vrea sclavii. Văd de-a dreptul prin ea, până în măduva oaselor ei. Vrea să vadă cum e să se culce cu ei!

Râsul violent al Regelui e fals şi zgomotos, şi îl face pe hangiu să tresară din reveria lui adâncă. Şi, tremurând încă de o veselie de nestăpânit, trupul enorm al Maiestăţii Sale se rostogoleşte încet de pe poliţă pe podea, vinul vărsându-se şi împroşcându-i pieptarul. Trage în gura salivă şi o aţinteşte înspre foc.

Peter Claire şi hangiul îl ajută pe Rege să se bage în pat, unde adoarme fără întârziere.

Muzicianul englez merge în camera lui, unde patul tare e prea scund pentru el, astfel încât nu se poate întinde cum trebuie. Stă întins pe întuneric, cu genunchii la piept, gândindu-se că patul acesta ar fi exact mărimea potrivită pentru Emilia Tilsen.

Pragul

Aşa cum Regele continuă să călătorească înspre nord, tot aşa şi Ellen Marsvin şi Vibeke Kruse pleacă în sfârşit de la Boller şi-şi încep călătoria lungă spre Frederiksborg.

În trăsura zdruncinată, Ellen se uită la Vibeke, deja palidă din pricina răului, şi se întreabă dacă planul ei avea să se împlinească sau dacă, după tot ce a investit în timp şi bani pe Frøken Kruse — pe rochii şi lecţii de caligrafie şi dinţi din fildeş — speranţele lor comune au să fie spulberate.

Dar Ellen Marsvin este o femeie curajoasă. Ideea că planul ar putea eşua şi că atunci va fi nevoită să se bazeze pe săraccle resurse pe care le stăpâneşte deja nu o înspăimântă pe cât o *intrigă.* Orice soartă i-ar rezerva viaţa, ea şi-o va modela spre avantajul ei. O parte din ea şi-ar dori să se găsească în sălbăticie, asemeni lui Iisus, înconjurată de nimic altceva afară de pietre şi tufişuri, iar apoi, prin propria ingeniozitate, să găscască o

modalitate de a supraviețui — preferabil acea modalitatea la care ea, și numai ea, s-ar gândi. Ar reuși să facă gem din scoarță de copac. Fiica ei, servitorii și prietenii ei și-ar imagina-o moartă, dar ea ar fi în viață. Ar ieși din sălbăticie și-ar pătrunde înapoi în viața ei ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Vibeke, nu Ellen, e cea care se teme de umilire și eșec. Și teama asta, combinată cu suferințele ei de stomac, face fiecare clipă din călătoria aceasta un adevărat chin pentru ea. Ridică privirea spre pântecele albe ale norilor pufoși. Tânjește să-și desfacă panglicile hainelor, să-și scoată dinții și să se întindă pe un nor și să nu se mai trezească până în clipa în care viitorul ei minunat va fi frumos desfășurat dinaintea ei. E furioasă pe Ellen Marsvin pentru că a amestecat-o într-un plan destinat eșecului și suferințelor. Nu-și amintește să se mai fi simțit vreodată atât de mizerabil.

— Rezistă, draga mea, spune Ellen, pe când urcă la bordul navei la Horsens. Nu poți ajunge la nici o destinație fără un pic de suferință.

Dar traversarea e dificilă, iar Vibeke își observă conținutul stomacului plutind pe valurile întunecate și-și simte pielea îmbătrânind, ca pielea unui cadavru. Se imaginează murind în lumea asta rece a mării, în pragul acesta sărat ce separă o parte a Danemarcei de alta, și simte că aici s-a aflat întotdeauna — în vreun loc interimar între plecare și destinație. O servise pe Kirsten doar în speranța unei slujbe mai bune care n-a mai sosit niciodată. Se supusese regimului lui Ellen doar în credința că planul lui Ellen ar face ca totul să fi meritat așteptarea, iar acum nu mai știe dacă îi va aduce tot ce visează sau n-o va lăsa cu nimic. Dar și în privința acestui subiect Ellen fusese întotdeauna severă.

— Vibeke, spunea ea cu asprime, iubirea nu intră în discuție.

Nava își croiește drum înainte, legănată de vânturile vestice.

Păsările de mare o urmează: un cârd răgușit și neliniștit, alb cu gri pe fundalul imaculat al cerului.

Partea a treia

Primăvara tăcută, 1630

Regele Charles I al Angliei are o solicitare

Îi place să stea nemişcat.

Îi place să stea lângă o anumită fereastră din palatul Whitehall, când soarele dimineţii începe să încălzească geamul, să se uite în jos şi să privească mulţimea de oameni care trece prin curtea de dedesubt. Uneori, câte o femeie sau un bărbat se uită în sus, pentru că se ştia că aşa îl puteai zări pe Rege, nemişcat ca o umbră în cadrul ferestrei înalte.

Pe tot cuprinsul palatului se înjgheabă conversaţii despre asta, la orice oră:

— L-ai văzut?

— O dată, l-am zărit.

— Oare la ce se gândeşte?

— Cine poate să ştie?

Nu a stăpânit arta mersului până la vârsta de şapte ani. Deşi acum, la treizeci, are o ţinută foarte elegantă, mersul lui mai trădează o reminiscenţă a tuturor acelor cazne şi umilinţe ale copilăriei, un fel de ezitare care nu este totuşi un şchiopătat, ci mai curând o *reticenţă* de a pune un picior în faţa celuilalt.

La fereastră, nu se mişcă şi nici nu vorbeşte. Curtenii palatului sunt suficient de prudenţi ca să nu-l deranjeze atunci când se întoarce cu atâta hotărâre cu spatele la încăpere. Ştiu prea bine că starea aceasta de nemişcare şi de tăcere este foarte benefică pentru sufletul lui, pentru că, pe cât de greu continuă să-i fie să meargă, pe atât de greu îi este şi să se exprime clar. Nu că nu ar şti, în mintea lui, ce vrea să spună, ci, pur şi simplu, se întâmplă ca ceea ce vrea el să spună să nu coincidă cu ceea ce reuşeşte să rostească în realitate. Lui însuşi îşi poate vorbi cu deplină claritate şi elocvenţă. La fel se întâmplă şi cu Dumnezeu,

pe care îl vede ca pe o rudă apropiată, martoră la toate ciudățeniile și cotloanele minții sale. În schimb, să se adreseze supușilor, aceasta este într-adevăr o caznă. Uneori, se și bâlbâie.

Cât despre gândurile, aspirațiile, strădaniile și chiar geniul oamenilor obișnuiți, Charles I al Angliei preferă să-i fie arătate *roadele* acestor lucruri, respectiv ecuațiile matematice desăvârșite, sonetul al cărui măsură e la fel de egală ca pulsul unei inimi, sau portretul isprăvit și întreg, până la ultima buclă de dantelă imaginară, ori spectacolul muzical lipsit de orice ezitare sau greșeală, mai curând decât să fie martor al chinurilor creației lor. Viziunea unui om, înainte de a fi ajuns la forma dorită, exprimă de obicei străduințele lui confuze. Iar pe acestea Regele nu dorește sub nici un chip să le vadă. Este capabil să admire doar ceea ce a fost decantat deja în artă și înfățișat dinaintea lui. Atunci, în tăcere, se va minuna de multe ori la lucrurile pe care le aude sau le vede. Saloanele sale oficiale sunt pline de lucrările maeștrilor Renașterii. Dragostea lui pentru picturile lui Caravaggio se apropie foarte mult de adulație. Uneori, atrage atenția asupra unei mâini întinse, excelent redate, sau asupra luminii unui coș cu fructe, și, fără cuvinte, îi invită pe ceilalți să-și plece ochii sau să îngenuncheze în fața geniului acestui artist.

În lumea învolburată și haotică a străzilor și cheiurilor Londrei, o lume din care lipsesc aproape cu desăvârșire liniștea și nemișcarea, circulă din mână în mână copii ale unui pamflet puritan, care critică felul în care *„modelul de virtute, Charles, irosește milioane de lire pe capricii și picturi vechi și putrezite și statui de marmură cu nasul ciobit"*, dar, cele mai multe dintre ele sunt aruncate, fie din greșeală, fie intenționat, și sunt călcate în picioare în noroiul de pe jos, sau sunt luate de vânt și purtate către apă, astfel încât nici un zvon din conținutul lor nu a ajuns încă la urechile acestui om sfios și pretențios, singur cu propria lui natură divină.

Și trebuie spus că, chiar de s-ar întâmpla într-o zi să audă zvonurile acestea, le-ar considera complet lipsite de importanță

şi de urmări. Crede cu tărie că suveranul şi supuşii lui sunt „două lucruri complet diferite", cel singur pe veci necunoscut celor mulţi. El este Rege pentru că a fost ales de Dumnezeu şi nimeni nu poate desface lucrul acesta, şi nici nu-i poate critica faptele. Acţiunile pamfletarilor îl deranjează mai puţin, mult mai puţin, decât cele câteva fire de praf pe care le găseşte ocazional pe oglinda sa de toaletă. Nu-i place praful. Încearcă să se asigure că degetele sale nu-l ating nicicând.

Privirea îi trece pe deasupra nasului lung şi se concentrează asupra curţii în care a fost plantat un tei şi prin care oamenii trec şi se întorc, într-un continuu du-te-vino, fiecare văzându-şi de propriile treburi. Savurează momentul. Se întreabă dacă nu cumva are să scrie o odă intitulată „Spre Lauda Ferestrelor".

Bărbatul care aşteaptă să-l vadă, într-o dimineaţă de martie, 1630, este ambasadorul lui în Danemarca, Sir Mark Langton Smythe.

Când Regele Charles se întoarce în sfârşit de la fereastră şi reintră într-o lume în care i se cere să se mişte şi să vorbească, Ambasadorul Langton Smythe îl aşteaptă cu zâmbetul pe buze şi i se înclină curtenitor. (Zâmbetul, plecăciunea, veşnica întindere a muşchilor faciali, frecventa îndoire a coloanei vertebrale şi incomoda extensie a piciorului: datoria supusului ar putea fi considerată extenuantă, se gândeşte Regele, dacă astfel de percepţii ar fi vreodată solicitate, ceea ce nu este cazul).

Se aşază pe unul din multele sale tronuri acoperite cu brocart, şi-l invită pe Ambasador să ia loc în faţa lui. Îşi aduce aminte dintr-odată că îl place pe curteanul acesta, care a fost un favorit de-al mamei lui, aşa că limba i se relaxează şi îndrăzneşte să-i pună o întrebare, fără să se bâlbâie câtuşi de puţin:

— Ce mai face unchiul nostru, Regele Danemarcei?

Langton Smythe îi răspunde că Regele Christian nu este la curte, plecat fiind în turul său anual al moşiilor nobilimii, şi că încă mai aşteaptă ca neguţătorii din Hamburg să-l plătească

pentru Islanda. La aceasta, Regele Charles (care-şi imaginează Islanda drept un deşert de sticlă, unde zăpada cade veşnic, asemeni prafului) încuviinţează cu gravitate şi se întreabă cu voce tare:

— Valorează oare locul acesta destul pentru a plăti toată datoria considerabilă a unchiului nostru?

Ambasadorul Langton Smythe dă din cap, spunându-i că se îndoieşte că aceşti bani vor ajunge vreodată în trezoreria Regelui Christian, şi-l informează pe Regele Angliei că acesta este şi motivul pentru care s-a întors din Copenhaga, pentru a pleda pentru un mic împrumut.

— Poate o sută de mii de lire? sugerează el. Ca să-i acordăm unchiului dumneavoastră puţin răgaz, Sire. Ca să-i permitem să înceapă să pună totul în ordine.

Langton Smythe ştie prea bine cât de iubit este cuvântul „ordine" în vocabularul Regelui Charles şi că poate avea chiar şi proprietăţi magice atunci când este inclus cu iscusinţă într-o propoziţie. Dar acum, vede că Regele descrie cu mâinile-i albe şi lungi forma unei turle gânditoare în faţa chipului său, şi nu ştie ce semnificaţie poartă gestul acesta.

Nu îndrăzneşte să mai spună nimic. Liniştea pune stăpânire pe încăpere. Singurul zgomot care se mai aude este pârâitul şi trosnetul focului.

Aşteptarea aceasta ca Regele să vorbească sau pentru a afla gândurile Maiestăţii Sale este un fenomen bine cunoscut de toţi cei care au de-a face cu el. Se ştie că unii dintre curtenii tineri exersează în secret să stea nemişcaţi clipe îndelungate, fără să caşte, să se foiască, fără să strănute sau să schiţeze cel mai mic gest de nerăbdare. Dar cu toţii găsesc lucrul acesta obositor.

— Câinii lui se mişcă în deplină libertate, a remarcat supărat tânărul Lord Wetlock-Blundall, dar de la noi se aşteaptă să ne transformăm în sfincşi!

Şi să tot treacă trei sau patru minute înainte ca Regele să-i dea un răspuns lui Langton Smythe. În acest interval de timp, o căruţă ar putea parcurge doi kilometri, un muşchetar ar putea

trage şi reîncărca muscheta de douăzeci şi cinci de ori, o spălătoreasă ar putea spăla câteva gulere de cămaşă iar luna şi-ar putea schimba întrucâtva poziţia pe bolta cerească. Dar bineînţeles că Ambasadorul nu dă semne de nelinişte. Aşteaptă pur şi simplu, iar această aşteptare devine întreaga lui existenţă.

În cele din urmă, Regele spune:

— Suntem plini de compasiune. Afecţiunea pe care o nutrim pentru Regele Danemarcei ne face să-i fim solidari. Dar, de data aceasta, nu suntem dispuşi să facem vreun dar fără să cerem ceva în schimb. Ce crezi că ar fi dispus să ne ofere unchiul nostru?

Langton Smythe nu anticipase o astfel de întrebare. Acum, este rândul lui să lase tăcerea să se aştearnă încă o dată peste încăpere, în timp ce caută în grabă un răspuns. Fără nici un motiv de care să-şi dea seama, gândurile lui zboară la vara de mult apusă şi la concertul din grădina de la Rosenborg, la frumuseţea muzicii cântate acolo şi la mândria Regelui Christian pentru orchestra lui, aşa că profită de ocazie.

— S-ar putea..., se bâlbâie el, s-ar putea ca unchiul dumneavoastră să vă împrumute sau chiar să vă *dăruiască* pe unul sau pe câţiva din muzicienii lui.

— Muzicienii lui? Sunt renumiţi?

— Da, Sire. Muzica creată de ei este de o perfecţiune desăvârşită, pe care Maiestatea Voastră ar recunoaşte-o pe dată.

Regele Charles îl priveşte fix pe Ambasador, cu o căutătură rece.

— O asemenea perfecţiune depinde cu siguranţă de întregul *ansamblu*. Ne spui cumva că unchiul nostru ar fi dispus să mi-i dăruiască pe toţi?

Preţ de o clipă, Langton Smythe pare neajutorat.

— Nu..., se încumetă el într-un sfârşit. Nu cred că ar fi dispus, Sire. Cu toate acestea, există un anume muzician, un cântăreţ din lăută, un englez, care creează un sunet deosebit de pur la solo..., şi el...

— Un muzician englez? Sper că nu e rudă cu Dowland?

— Nu, Maiestate. Se numeşte domnul Claire.

La auzul numelui „Claire" ceva rar se petrece cu trăsăturile Regelui: se armonizează într-un zâmbet. Aşa cum cuvântul „Caravaggio" (care-i sugerează caravane şi călători sub soarele sudului) pare perfect pentru maestrul de neegalat al luminii, tot aşa, crede el, cuvântul „Claire" (prin asocierea lui cu claritate, strălucire şi lumina lunii) i se potriveşte de minune unui interpret la lăută.

— Prea bine, spune el. Lucrul acesta prezintă interes pentru noi. Să te întorci în Danemarca şi să-l întrebi pe unchiul nostru dacă ni-l va trimite pe domnul Claire, sau să-i scriem chiar noi?

Ambasadorul Langton Smythe se simte brusc incomod pe scaunul său. Îşi dă seama că e posibil să fi sugerat ceva prostesc, ceva delicat, ce n-ar fi trebuit să fi fost menţionat niciodată şi care ar putea chiar duce la o ruptură în relaţiile de prietenie dintre cei doi regi. Şi, în orice ceartă de acest fel, el, Ambasadorul, ar fi cu siguranţă învinuit, şi, de ar fi învinuit, i s-ar revoca demnitatea de ambasador şi ar fi deposedat de salariul anual, de casa lui şi de dreptul de a comercializa vin roşu.

Dintr-odată, un val de căldură îi cuprinde faţa şi gâtul numai la gândul acestor posibile calamităţi. Vrea să ia înapoi cele spuse. Dar este prea târziu. Regele Charles s-a ridicat, punând astfel capăt audienţei, şi deja traversează încăperea pentru a se întoarce la locul lui preferat de la fereastră. Îl informează pe Ambasador că îi va scrie el însuşi unchiului său pentru „a cere amanetarea domnului Claire, în schimbul unei sume frumoase de bani, cât ne putem permite să dăm din vistieria noastră", iar apoi îi urează o zi bună.

Din Jurnalul Contesei O'Fingal: La Dolorosa

Am ajuns într-un teritoriu al pădurilor.

Nu ştiam că atât de mulţi copaci pot creşte atât de aproape unul de celălalt, şi că se pot întinde pe atâţia kilometri de codru

întunecat şi impenetrabil. Iar parfumul pe care-l emană brazii aceştia, pe măsură ce zăpada care îi acoperă se topeşte, dar şi întunericul lor şi întunericul chiar şi mai pătrunzător de la poalele lor, mă determină să-i consider un fenomen extraordinar, aşa cum nu am mai văzut nicicând.

Îi spun tatălui meu că sunt sigură că aerul acestor păduri este cel mai dulce aer pe care-l poate respira vreodată un om, dar pe el nu-l interesează aerul. Când priveşte toate pădurile acestea întunecate vede numai cea mai minunată hârtie pe care a produs-o vreodată. Se gândeşte doar la noua lui fabrică, cum ar putea deveni cea mai productivă fabrică de hârtie din întreaga Europă, şi cum hârtia sa *Ponti Numero Uno* va deveni în curând singura hârtie utilizată în fiecare salon de la Copenhaga şi până în Londra, de la Paris şi până în Roma, şi aşa mai departe.

Locul în care va fi înfiinţată fabrica Ponti este atât de minunat încât aproape că e păcat că fabrica are să devină până la urmă realitate şi nu va rămâne doar o viziune din mintea tatălui meu. Căci ştiu prea bine că viziunea unui lucru este aproape întotdeauna superioară lucrului însuşi, deoarece, în cazul viziunii, lucrul este aşezat fără nici un fel de efort peste cele care există deja, şi tot procesul dezordonat de creaţie este dat deoparte în mod cât se poate de convenabil.

Locul se află chiar pe malul unui râu cu ape repezi, care curge dinspre nord spre sud, iar copacii doborâţi vor fi transportaţi până la fabrică pe apele râului. L-am întrebat pe tata cum au să plutească iarna, când e posibil ca râul să îngheţe, dar el s-a gândit deja la chestiunea aceasta şi mi-a răspuns că toate tăierile se vor desfăşura vara, iar trunchiurile copacilor vor fi depozitate în magazii, pentru a fi păstrate acolo până în ziua în care maşinăriile Ponti le vor măcina pentru a le transforma în pastă de hârtie, şi le vor reîntrupa apoi în coli de hârtie far' de pereche. Vorbeşte despre toate acestea de parcă ar fi lucruri liniştite şi uşoare, de parcă trunchiurile vor aluneca în râu cu de la sine putere şi se vor ridica din nou, asemeni unor soldaţi care dorm

profund în cazărmile lor, până ce li se cere să se sacrifice pentru gloria măreaţă a numelui *Ponti*.

Dar nu i-am împărtăşit aceste observaţii dragului meu tată. Stăm împreună pe malul acestui râu, într-un loc în care, ici şi colo, prin iarbă, sunt împrăştiate petice de zăpadă, o serie minunată de cristale dispersate, iar eu zăresc un bâtlan pe malul opus, care ne priveşte. Iar când tata zăreşte şi el bâtlanul, îmi spune deodată:

— Muzicianul este încântător, Francesca, dar să nu speri să te căsătoreşti cu el. Căsătoreşte-te cu Sir Lawrence de Vere şi tu şi copiii tăi veţi avea parte de căldură şi de siguranţă pentru tot restul zilelor voastre.

Iar bâtlanul zboară departe, cu un peşte în ciocul galben.

Tragem la un han sărăcăcios, unde vântul intră prin crăpăturile zidurilor, iar paturile sunt jilave.

Nu pot dormi din cauza frigului şi a atmosferei melancolice din locul acesta, şi mă gândesc la copiii mei, aflaţi departe, în Irlanda, cu Lady Liscarroll şi cu şoimii ei. Iar, după aceea, mă gândesc la Johnnie O'Fingal care zace în mormântul lui, şi la durerea şi ciudăţenia caznelor lui, care au fost mai mult decât ar fi trebuit să îndure un om bun. Atunci, în întuneric, mă cuprinde, asemeni unei febre, o teamă grozavă faţă de caracterul misterios al vieţii.

Gândurile îmi revin la ceea ce mi-a spus tata pe malul râului şi mărturisesc că, în acest loc rece şi plin de tristeţe, mă trezesc dorind o certitudine, mă trezesc dorindu-mi un viitor care să nu-mi fie răpit.

În minte-mi vine o imagine a lui Sir Lawrence de Vere, cu pădurile şi câmpurile lui de la Ballyclough şi cu colecţia lui deosebită de ceasuri olandeze. Încă atrăgător la patruzeci şi nouă de ani, miroase uşor a piper iar mâinile-i sunt mari şi puternice, şi ştiu că doreşte să fie protectorul meu. Mărturisesc că încă nu îl iubesc, dar cu siguranţă dragostea poate exista şi la *timpul viitor*?

Mă scol din patul meu jilav, aprind o lampă și scot o mostră de hârtie *Numero Uno*. Pe ea, cu un scris îngrijit, dar cu aceeași grabă ca nu care cumva să mă răzgândesc, scriu următoarea epistolă:

Către Sir Lawrence de Vere
Ballyclough în Sudul Irlandei

Dragul meu Sir Lawrence,

Îți scriu din partea cea mai nordică a Danemarcei, pe care ei o numesc Iutlanda.

Sunt înconjurată de păduri. Nu-mi pot da seama cât de vaste sunt, dar se întind de la un capăt la altul al orizontului iar soarele întâmpină dificultăți dimineața în a se ridica deasupra vârfurilor copacilor acestora, și, pe măsură ce trec după-amiezile, pare să nu-și dorească nimic altceva afară de a se afla iarăși printre ei, de parcă pădurile și nu cerul ar fi mediul lor preferat, sau poate o colivie unde au înțeles că trebuie să trăiască de-a pururi.

Într-un astfel de loc, omul se poate pierde cu ușurință și poate merge întreaga viață fără a fi găsit. Și tocmai gândul acesta, că aș putea rămâne eu însămi încercuită pe veci de codrii aceștia întunecați, dacă nu urmez cărarea care mi se așterne în față, m-a făcut să îți scriu.

Mi-ai făcut o mare onoare cerându-mi să-ți fiu soție.

Nu trebuie să iei faptul că ți-am cerut puțin timp în care să mă gândesc cu grijă la răspunsul meu drept o lipsă de maniere sau o reflectare de vreun fel a unor temeri justificate că nu te-aș putea iubi sau nu te-aș putea face fericit. Am cerut un răgaz pentru a putea savura *propunerea ta, în deplină discreție, în timpul peregrinărilor mele prin Danemarca, pentru a putea să mă trezesc cu acest gând în zori de zi și să-l păstrez în suflet când îmi sting lumânarea și stau singură în întuneric.*

Și așa s-a și întâmplat. Propunerea ta mi-a fost cel mai iubit tovarăș în fiecare zi a călătoriei mele. De aș fi cumva retrasa,

m-aş găsi, într-adevăr, în acea stare de nefericire solitară care este atât de greu de îndurat pentru inima omenească. Aşa că te rog, dragă Sir Lawrence, nu îţi retrage oferta! Mai curând, reînnoieşte-ţi cererea, pentru ca eu să mai aud o dată dulcile cuvinte, şi vei primi răspunsul meu, iar acesta va fi da.

De la prietena ta plină de admiraţie,

Francesca O'Fingal.

Odată ce scrisoarea e isprăvită, simt cum mă cuprinde o dulce toropeală, şi, în ciuda vântului care vuieşte afară, mă cufund într-un somn atât de adânc, că se face foarte târziu până reuşesc să mă trezesc din el. Şi visez la Irlanda. Visez la scoici trandafirii, ca degeţelele de la picioruşele bebeluşilor, aşa cum găseşti pe plajele de la Cloyne.

Imagini din Lumea Nouă

Nici nu a înţărcat-o bine pe micuţa Ulla, că Magdalena Tilsen şi descoperă că este din nou însărcinată. Nu ştie dacă tatăl copilului este Johann sau fiul lui, Wilhelm.

Ştie prea bine că se află la culmea îndrăznelii ei. Dat fiind că Emilia şi Marcus s-au întors acasă, nu se mai poate întâlni cu Wilhelm în mansardă sau oriunde altundeva în casă, nici măcar în cămara pentru aşternuturi. Dar când îi spune asta, el îi răspunde că, de nu poate să păcătuiască în continuare cu ea, o va ucide. Are un cuţit. Îi va înfige cuţitul în piept.

Descoperă un vechi hambar, dincolo de câmpurile cu fructe, unde nu se mai depozitează nimic şi unde nu mai vine nimeni, unde şobolanii chiţcăie de pe sub ziduri. Nu este nici confortabil, nici cald, dar este un loc întunecat şi ascuns, iar mirosurile ţărânii, dar şi ale excrementelor şobolanilor, precum şi cele ce se petrec acolo cu Magdalena sunt lucruri atât de grozave pentru

Wilhelm, mai grozave decât orice altceva de până acum sau de acum încolo. Cu toate astea, după aceea se simte rău, un accident determinat de vreo cauză externă, independentă de voinţa lui. Şi e adevărat, de asemenea, că devine din ce în ce mai slab. Johann a băgat asta de seamă şi încearcă mereu să se asigure că farfuria lui e plină ochi în timpul meselor.

Cât despre Magdalena, ea nu suflă un cuvânt despre noua sarcină, cel puţin pe moment, temându-se de reacţia lui Wilhelm la o asemenea veste. Johann nu o mai încuie în mansardă şi s-a mai îmbunat faţă de ea comparativ cu zilele imediat următoare plecării lui Ingmar. Cu toate acestea, a început să simtă că se mai întâmplă şi altceva: pasiunea lui Johann pentru ea e în scădere, într-un mod care sugerează nu numai o perioadă de diminuare urmată, ca înainte, de una de renaştere a pasiunii, ci sugerează o răcire a relaţiilor care va fi definitivă şi permanentă.

Semnele sunt fară echivoc. Dacă înainte putea să-şi cheme soţul cu un simplu cuvânt, cu o privire sau cu un foşnet al fustelor ei, acum îl vede cum *întoarce spatele acestor chemări*. Dorinţa lui de singurătate şi de izolare, care întotdeauna fusese o parte constituentă a firii sale, pare să sporească pe zi ce trece. Iar atunci când nu e ocupat cu cine ştie ce îndeletnicire singuratică, unde să-l găseşti dacă nu împreună cu Emilia şi Marcus? Fantoma lui Karen s-a reîntors. Prin Wilhelm, Magdalena o sfidează pe Karen. Dar Magdalena înţelege prea bine că influenţa ei asupra căminului a ajuns la apogeu şi că de acum înainte steaua ei va începe să coboare.

Noaptea, când Johann sforăie lângă ea, se întreabă dacă ar trebui să-şi joace şi ultima carte şi să-l lase pe soţul ei s-o descopere împreună cu Wilhelm, să-l supună unui ultim chin delirant care (dacă îşi imaginează şi că ceilalţi doi băieţi ai lui, Boris şi Matti, vor merge pe urmele fraţilor lor la vremea cuvenită) ar putea să-l facă sclavul ei pe vecie. Dar ceva o reţine. Se gândeşte că, dacă ar face lucrul ăsta, ar însemna să deschidă uşa unei cuşti, fără să ştie ce se ascunde în ea, dacă nu cumva sunt şerpi

veninoşi, vulturi cu aripi măreţe şi pinteni crânceni, sau scorpioni. Aşa că nu spune nimic. Se duce şi se întoarce de la şopronul infestat de şobolani cel puţin o dată pe săptămână. Continuă să coacă prăjituri, şi-i lasă pe Boris şi pe Matti să o ajute şi să-i lingă degetele, aşa cum a făcut întotdeauna. Se roagă ca Marcus să se îmbolnăvească şi să moară. Ascultă cu atenţie modificările din trupul ei, pe măsură ce începe să-şi hrănească pruncul nenăscut.

Marcus doarme în camera Emiliei.

Spre surprinderea ei, băiatul pare, în mod ciudat, să se bucure să-şi vadă tatăl şi începe să-i vorbească în limba pe care a inventat-o pentru sine, o limbă alcătuită din voci diferite, de parcă nu ar observa pur şi simplu lucrurile despre care se vorbeşte, ci *s-ar contopi cu ele*. Uneori, este chiar ploaia.

Emilia îi explică lui Johann:

— Marcus vede lumea din interior. Îşi poate imagina ce *înseamnă să fii* o muscă, o pasăre, o pană. De aceea nu se poate concentra prea mult timp. El o ia întotdeauna de la început, de la lucrurile în care s-a hotărât să se transforme.

Chiar dacă nu i se pare mereu logic, Johann s-a hotărât, totuşi, să urmeze sfatul Emiliei, conform căruia modalitatea de a-l ajuta pe Marcus să înveţe rezidă nu în cuvinte scrise sau calcule matematice înşirate pe hârtie, ci în utilizarea imaginilor.

În biblioteca lui Johann se află un volum masiv alcătuit de zoologul danez Jacob Falster, care a călătorit în Americi şi a realizat desene şi gravuri ale animalelor întâlnite acolo, şi al habitatului lor. Cartea se numeşte *Imagini din Lumea Nouă*. Johann pune cartea grea pe genunchii lui şi îl trage pe Marcus lângă el, iar cei doi, pradă unei stări noi de mulţumire sufletească, întorc pagină după pagină şi discută despre cele văzute acolo.

— Lupul tazmanian. Vezi ce ochi strălucitori are, Marcus?

Marcus încuviinţează din cap.

—Trăieşte în munţi, în munţii numiţi Apalaşi.

— Ce sunt aceia?

— Munţii? Johann îşi înalţă ambele mâini. Pământ. Pământ stâncos care se ridică, mult mai înalt decât dealurile, şi unde nu creşte nimic şi ninge pe tot parcursul anului.

— Lupul friguros mi-e frig în munţii ăştia.

— Nu, nu ţi-e frig. Pentru că, vezi tu, ai haina asta groasă de blană? Blana îţi ţine de cald.

Marcus se cuibăreşte în braţele tatălui său. Atinge cu degetul imaginea lupului. După aceea, dă pagina.

— Cosaş, spune el.

— Nu, îi răspunde Johann. E o lăcustă. E asemeni cosaşului, dar mult mai flămândă. Iar lăcustele americane călătoresc în roiuri, sute şi mii de lăcuste într-un imens nor verde. Apoi pot coborî acolo unde şi-a plantat fermierul porumbul sau fasolea. Iar atunci ce crezi că se întâmplă?

— Ţopăie şi ţopăie în fasole...

— Da. Şi mai ce?

— Fac prea mult zgomot în fasole.

— Da. Prea mult zgomot. Dar şi ceva mult mai rău. Mai ţii minte cât de flămândă e lăcusta? Nu crezi că ar fi foarte fericită că a aterizat într-un câmp cu fasole?

— Mănâncă fasolea le mănâncă pe toate una două trei patru cinci şase şapte?

— Da. Şi atunci bietul fermier...

— Ah, plânge.

— Da, plânge. Şi toată fasolea s-a dus.

Marcus îşi acoperă faţa cu mâinile. Johann trece în grabă mai departe. La pagina următoare e imaginea unei salamandre. Când Johann îi spune că aceasta este o şopârlă care poate trăi în foc, băiatul devine foarte tăcut şi, în timp ce-l ţine în braţe, Johann simte cum căldura trupuşorului lui creşte preţ de câteva minute.

Cartea americană îl preocupă pe Marcus. Cere să o vadă în fiecare zi. Şi începe împreună cu Emilia să facă propriile sale desene, întocmai cum făcea în Camera Insectelor de la Boller, înfăţişând creaturile care-i plac cel mai mult, cum ar fi omida

păroasă, viespea din familia *Ichneumonidae*, insecta care seamănă cu un băţ sau scorpionul. Iar ideea acului scorpionului pare să-l fascineze mai mult decât orice altceva. Desenează acul asemeni unei săgeţi care zboară prin aer, iar alteori ca pe o stea. Deşi i s-a spus că nu există scorpioni în Danemarca, asta nu-l împiedică să-i caute. Când Emilia şi cu el merg să se plimbe de-a lungul pajiştilor, pentru a vedea sosirea primăverii, Marcus caută mereu pietre pe care să le poată răsturna, convins fiind că poate descoperi un scorpion pe sub una dintre ele. Şi le spune scorpionilor invizibili:

—Veniţi la mine şi staţi cuminţi la mine în palmă şi vă voi duce acolo.

— Unde este „acolo"? îl întreabă Emilia.

— În ochiul Magdalenei, îi răspunde el.

Sosirea primăverii îi aminteşte Emiliei că, deşi viaţa ei a revenit la locul din care pornise, timpul merge, pe ascuns, mai departe.

Îşi imaginează cum renasc grădinile de la Rosenborg din iarna cea grea şi ştie cât de repede vara poate urma primăverii, astfel încât, foarte curând, ar putea sosi zile identice cu cele pe care le petrecea acolo împreună cu Kirsten, iar lângă crescătoria de păsări alţi îndrăgostiţi se vor uita poate la hârjoana păsărilor şi vor schimba sărutări de felul celor care nu pot fi uitate cu uşurinţă.

Îşi spune în sinea ei că, dacă nu vrea să sufere dincolo de limita suportabilităţii, trebuie să pretindă că timpul petrecut la Rosenborg nu a existat niciodată. Trebuie să pretindă că totul a fost un vis, pentru că, la urma urmei, atunci când un lucru devine trecut, ce-l diferenţiază, raportat la realitatea prezentului, de o iluzie sau de o fantezie. A avut cândva o existenţă proprie, *dar acum nu mai are* decât în amintire. Iar dacă memoria noastră ne înşală, atunci nu ar fi ca şi cum lucrul acela nu ar fi existat deloc? Aşa că la asta tinde Emilia, speră ca amintirile ei să se şteargă, ca tot ceea ce e legat de Peter Claire să piară în nori şi în întuneric.

Tatăl ei e curtenitor faţă de ea, chiar afectuos din când în când, aşa cum era înainte de moartea lui Karen. Iar într-o

după-amiază, când Marcus e plecat să călărească împreună cu Boris şi Matti, şi nu se vede nici urmă de Wilhelm sau de Magdalena, Emilia îi duce ceasul ei lui Johann.

Ceasul e întotdeauna curat şi lustruit. Pare să fie un ceas într-o perfectă stare de funcţionare, cu excepţia faptului că limbile lui nu s-au mai mişcat şi arată şi acum şapte şi zece. *Acesta este timpul pe care-l va arăta pe vecie.*

Johann se uită la ceas, zâmbeşte şi dă din cap. Emilia aşteaptă. Apoi, cu o ezitare în voce, întreabă:

— Ce s-a întâmplat la şapte şi zece?

— E ora, îi răspunde el, la care te-ai născut tu.

Aşa că, se gândeşte ea, până la urmă *eu* am fost cea îngropată în pădure. Nu din vreo dorinţă de a mă îndepărta, ci, mai curând, din dorinţa mamei mele de a mă păstra mereu aici, alături de ea. Nu a vrut ca timpul să mă înstrăineze.

Şi astfel, în Emilia începe să se contureze o acceptare a sorţii sale. Când doarme, nu mai visează la Peter Claire, sau la vreun viitor din care el să facă parte. Se reîntoarce, în schimb, la visele ei în care e prezentă Karen, iar acestea sunt atât de reale încât, atunci când se trezeşte aproape că-i vine să creadă că este iarăşi copil, cântând cântecelele ei ciudate, în timp ce mama ei zâmbeşte şi îi dezmiardă părul cu mâna ei uşoară.

Nu ştiu din ce e făcut cerul
Uneori e făcut din zăpada jucăuşă.

Kirsten: din Jurnalul ei

Sunt singură.

Pe coridoarele şi în bucătăriile de la Boller, Servitorii îşi văd grăbiţi de treburile lor, dar sunt asemeni unor Şoareci pe care ochii nu îi *văd*, ci doar constată lucrurile facute sau desfăcute de

ei, şi astfel ajung la concluzia că o Trupă voioasă de-a lor a făcut treaba pe ascuns. Chiar şi Oamenii aceia pe care-i văd, cum ar fi cei care mă servesc la masă sau cărora le ordon să facă vreun Comision inutil, chiar şi aceia se poartă faţă de mine ca nişte Fantome, de parcă aş avea cine ştie ce Boală care s-ar transmite doar prin simpla apropiere de mine, aşa că fug din preajma mea cât de repede pot.

Şi astfel mă găsesc într-o Casă a Umbrelor, având drept unic interlocutor mobila, dar chiar şi aceasta, şi întreaga Lume a Obiectelor Inanimate, pare să se fi răsculat împotriva mea, pentru a-şi bate joc de nenorocirea mea şi pentru a mă necăji. Podelele au devenit foarte alunecoase, aşa că până acum am căzut de două ori cât eram de lată, la intrarea în Sala de mese; focurile din şemineuri au început să fumege în toate camerele, ca să mă sufoce şi să mă orbească. Dar cele mai Rele şi mai mojice dintre toate Lucrurile astea sunt Oglinzile de pe pereţi. De fiecare dată când trec pe lângă una dintre ele, reuşeşte să mă Deformeze, astfel încât, în loc să mă văd aşa cum ştiu că sunt, Aproape Regină şi Amantă a Contelui Otto Ludwig de Salm, mi se arată o Creatură Dolofană şi Mânioasă, pe care nu o recunosc câtuşi de puţin. Şi ieri, oglinda mea de Toaletă a clocit o trădare atât de cumplită, încât am fost nevoită să o fac bucăţi cu Statuia mea de bronz a lui Ahile. Mi-a arătat un Fir de păr care-mi creştea din bărbie. Firul de păr era negru. Să fi văzut un şarpe încolăcit pe mine, jur că n-aş fi fost mai îngrozită decât am fost când am văzut Firul acela respingător de păr ieşit pe Faţa mea. Am ţipat după o Slujnică, şi l-a smuls din Rădăcină cu o pensetă din metal. Dar ce mă fac dacă mă cuprinde o Invazie de astfel de lucruri, aşa cum vezi câteodată la câte o Hoaşcă zbârcită, cu un picior în groapă? Declar sus şi tare că acum sunt chinuită de ce se va întâmpla cu corpul meu. Dacă nu aş fi fost niciodată Frumoasă, atunci Pierderea frumuseţii nu ar fi fost de fapt nici o Pagubă, şi nu i-aş fi jelit pieirea. Dar Frumuseţea mea era un Lucru pe care nimeni nu-l putea trece cu vederea. Cu ajutorul ei,

am prins în laţ un Rege. În grădina de la Rosenborg, el obişnuia să mă arate Florilor.

Acum, a sosit şi o scrisoare de la Regele Christian, în care îmi spune că vrea să Divorţeze de mine.

Susţine că numai fosta lui afecţiune pentru mine îl împiedică să mă supună unui Proces de Trădare, şi că, în Danemarca sunt mulţi care consideră că ar trebui să fiu Trasă pe Roată pentru fărădelegile mele.

Mi le înşiră dinaintea ochilor, cu Scrisul lui încă minunat (în caz că le uitasem cu desăvârşire), şi lectura acestei Liste, de parcă ar fi o Listă cu rufele murdare ce trebuie duse la Spălătoreasă, mă pune într-o asemenea încurcătură încât îmi induce un puternic sentiment de Ruşine. Niciodată nu am înţeles de ce sunt atât de înclinată, din fire, spre ticăloşie. Mama mea este o Intrigantă, dar Tatăl meu a fost un om cinstit. De ce nu am putut să semăn mai mult cu el, şi totuşi să Răzbesc pe Lume şi să nu pierd tot ce aveam şi să descopăr că nu mai am Absolut Nimic afară de un Inventar al Fărădelegilor mele?

Şi iată care sunt:

Că l-am trădat pe soţul meu Regele, păcătuind cu Contele Otto Ludwig

Că am copt prăjituri Afrodiziace la Werden pentru a-l ademeni pe Conte în patul meu

Că am dăruit Aurul Regelui şi cea mai bună Rufărie a Regelui Contelui Otto

Că am furat bijuterii aparţinând Primei Soţii a Regelui, pentru a obţine bani ca să cumpăr tot felul de Daruri pentru Iubitul meu

Că m-am bucurat nespus când Regele a fost bolnav

Că am dansat, odată, când Regele s-a prăbuşit din pricina durerilor de Stomac

Că am spus foarte frecvent Blasfemii la adresa Regelui şi m-am rostogolit pe Mormanul de Buşteni din Sala de la Rosenborg zbierând obscenităţi

Că i-am minţit pe Toţi fără Deosebire referitor la tatăl copilei mele Dorothea

Că mi-am tratat Ceilalţi Copii cu cruzime şi i-am tras de păr prin Odaia Copiilor

Că, prin destrăbălarea şi intrigile mele, l-am adus pe Rege într-o stare de Melancolie Profundă, care i-a ameninţat viaţa Maiestăţii Sale.

Şi nu pot nega nici unul din aceste lucruri.

Ba chiar aş putea adăuga şi Altele pe care Regele nu le-a inclus. Dar declar că nu pot fi considerată singura responsabilă pentru aceste Crime. Viaţa însăşi ne aduce să săvârşim Fărădelegi, pentru că este atât de Amară şi Urâtă şi plină de Suferinţă. Pentru a rămâne în Viaţă, trebuie să recurgem la Intrigi. Pentru a avea parte de Bucurie, trebuie să Furăm asemeni unor Coţofene din Rezerva lor cea Demnă de Milă. Dacă acestea ar fi fost mai abundente la număr şi Dumnezeu mult mai binevoitor decât pare a fi cu adevărat, atunci cred că aş fi fost o Femeie Bună şi în toate oglinzile mele aş fi văzut chipul unui Înger. Dar până şi Dumnezeu a fost întors împotriva mea. Regele mă informează că de acum înainte numele de Kirsten Munk va fi exclus din toate Rugăciunile Publice ale Naţiunii.

Dacă odinioară aşteptam nerăbdătoare sosirea Poştaşului, acum am ajuns să mă rog să nu vină la Boller, ci să treacă nevăzut pe aici, ducând cu el în alte zări toate Cuvintele lui, pentru a îndurera alte Inimi afară de a mea. Căci nu am primit nici o Scrisoare în ultima perioadă care să îmi aducă altceva decât Furie şi Dezamăgire.

Astăzi, la foarte scurt timp după Scrisoarea Soţului meu, a sosit alta de la Regele Gustav al Suediei. Iar documentul acesta e asemeni unei Închisori care se ridică în jurul meu în timp ce îl citesc, pentru că mă informează că nu pot părăsi Boller pentru a

mă alătura iubitului meu în Suedia, indiferent ce Documente aş putea procura şi indiferent ce informaţii referitoare la afacerile Regelui i-aş putea oferi vechiului său Duşman.

Mă minunez de laşitatea Regelui Gustav. De n-ar fi Sigiliul său pe scrisoare, aş crede că Alţii au scris-o. Căci ce neplăceri ar putea aduce Biata mea Prezenţă în Regatul lui, comparate fiind cu Marele Avantaje pe care i le-am oferit? Dar el mă repudiază complet: *„Nu îl pot Ofensa pe Regele Danemarcei în aşa măsură încât să vă permit Libera Trecere în Suedia."*

Dar, Vai, Ce Ipocrizie! El (care l-a ofensat de o mie de ori pe Regele Danemarcei, când s-a plâns de Taxele pentru Strâmtoare şi când a dus campanii amarnice şi Războaie împotriva ţării acesteia), tocmai el pretinde că trebuie să rămână dalb şi neprihănit în problema asta, dar eu declar că nu este dalb, ci Galben, ca un laş, şi-i scuip în faţă. Dacă aş fi fost Regina Absolută şi nu cea Aproximativă, aş fi vândut tot ce mi-a mai rămas ca să cumpăr corăbii şi să angajez mercenari, şi aş începe un nou Război împotriva Regatului Suediei şi m-aş strădui să-l lipsesc pe Gustavus Adolphus de tot ce deţine, aşa cum Dumnezeu i-a luat totul Servitorului Lui Iov, pentru ca acesta să afle ce înseamnă să fii Disprețuit şi să nu ai Nimic, şi să nu ai parte de nici o Plăcere şi să fii la ananghie într-o casă cu focuri care râgâie şi oglinzi care se sparg în hohote de râs.

Am ajuns la capătul Stratagemelor mele. Viaţa este searbădă, un nimic, un minus.

Mă aşez la pupitrul meu de scris şi-l implor pe Rege, ca o ultimă favoare acordată mie, cea căreia odinioară îi spunea Şoricel, să-mi trimită Băieţii mei cei Negri. Pentru că ei ştiu magic, sunt convinsă de acest lucru. Sunt Copiii unor Vrăjitori. Iar asta este unica idee care-mi vine în minte: că aş putea avea parte de o Renaştere în cadrul Lumii prin studiul periculos al Descântecelor.

Budoarul albastru ca marea

Data nunţii lui Charlotte Claire cu domnul George Middleton a fost stabilită pentru trei mai.

Chiar şi acum, cusătoresele lucrează din greu la rochia de mireasă, dar şi la pelerine, rochii, jupoane şi alte obiecte de lenjerie descrise în lista alcătuită de Charlotte şi de mama ei. La obiectele alese de ele, George a adăugat necesitatea „unei rochii negre de doliu" şi a refuzat să se lase înduplecat de protestele lui Charlotte că nu părea probabil să moară cineva dintre cei pe care îi cunoşteau în momentul de faţă.

— Daisy, i-a spus, luând-o de mână, acest „moment de faţă" al tău nu este o entitate fixă. Nu este cadranul solar, draga mea, ci umbra care se mişcă, descrisă de soare.

Ea se duce frecvent la Cookham, unde încă mai stăruie frigul iernii, mai ales în gerul de dimineaţă şi în vântul furios care tulbură pacea nopţilor de la Norfolk. Nu oboseşte nicicând să se plimbe cu George de jur-împrejurul casei şi a grădinii sale, a dependinţelor şi a parcului. Atunci când contemplă dispunerea deosebită a acestor clădiri şi întinderea inimaginabilă de verdeaţă care le înconjoară se simte de parcă ar deveni moştenitoarea întregii Anglii.

La Cookham Hall, o spaţioasă încăpere de la etaj, care dă înspre vest, înspre pădurile Cookham, a fost numită „Budoarul lui Charlotte". Deşi ea şi George au râs din pricina cuvântului ales („Nu înseamnă de fapt încăperea pentru îmbufnare, George? Şi cum aş avea eu ceva din pricina căruia să mă îmbufnez?") Charlotte este, în secret, extaziată de ea şi nu are deloc dificultăţi în a se imagina locuind acolo, scriind scrisori semnate *Doamna G. Middleton*, exersându-şi paşii de dans, plănuind petreceri elegante, distrându-şi prietenele sau mama, invitate fiind la o ceaşcă de ceai şi nişte prăjiturele, sau stând pur şi simplu şi privind focul şi visând la toate zilele şi nopţile care aveau să vină.

Le-a poruncit zugravilor să zugrăvească budoarul în albastru. Vrea albastrul aerului şi al mării, care nu este nici profund, nici palid, şi este schimbător într-un mod dulce la lumină. Iar acum, în timp ce albastrul este aplicat pe pereţi, iar Charlotte stă în mijlocul camerei şi îl priveşte, descoperă, în toiul entuziasmului ei pentru alegerea culorii, că îi aminteşte deodată de fratele ei, de ochii aceia albaştri şi luminoşi ai lui, pe care nu i-a mai văzut de atâta vreme. Şi simte cum fericirea ei se destramă.

Prea mulţumită de propria soartă pentru a se gândi prea des la el, Charlotte Claire se simte deodată cuprinsă de o panică inexplicabilă în privinţa lui. Ceva dezolant, ceva îngrozitor, e pe cale să i se întâmple. Este absolut sigură de lucrul acesta. Atât de sigură încât nici nu se poate mişca. Îşi încleştează degetele în dantela din jurul gâtului. Ştie acum de ce a fost comandată rochia neagră de doliu: este pentru Peter.

Cei doi zugravi, văzând că devine atât de palidă, îşi lasă deoparte pensulele şi se apropie de ea. Camera este goală, afară de scările lor, şi o ajută să se aşeze pe treptele joase ale uneia dintre ele în timp ce domnul Middleton este căutat cu înfrigurare.

El aleargă tocmai de la grajduri şi dă buzna în încăpere, gâfâind. Îngenunchează lângă ea şi o ia de mână.

— Draga mea Daisy, ce s-a întâmplat? Vai, biata mea copilă, cât eşti de palidă. Charlotte, vorbeşte-mi...

— Vai, George, ceva s-a...

— Este din cauza albastrului? Până la urmă nu-ţi mai place? Doar spune-mi şi va fi schimbat pe loc...

— Nu, nu neapărat culoarea, ci mai curând lucrul la care m-am gândit când am contemplat acest albastru...

Zugravii se şterg de vopsea cu nişte cârpe şi îi lasă singuri pe George şi Charlotte, iar braţele lui o cuprind şi o îmbrăţişează strâns la pieptul lui în timp ce ea îi spune cum acum, chiar în clipa asta, a fost străbătută de o presimţire: fratele ei este în pericol.

Dacă admirabilul George Middleton are vreun cusur, este poate acela că îi lipseşte curiozitatea şi prin urmare nu are răbdare pentru acele lucruri ale minţii pe care nu le înţelege. Ideea că logodnica lui ar putea „şti" ceva care se petrece la sute de mile distanţă sau care poate prea bine să nu se fi petrecut deloc i se pare atât de improbabilă încât devine de-a dreptul supărătoare şi astfel, fără să vrea să fie insensibil, exclamă:

— Fleacuri, Daisy!

Iar acest cuvânt, „fleacuri" (pe care Middleton nu a vrut neapărat să-l rostească, dar care totuşi s-a făcut auzit) este suficient pentru ca Daisy să izbucnească în lacrimi. Cât de îngrozitor, se gândeşte ea, este să trăieşti într-o lume în care ea poate vedea tragedii şi calamităţi cu ochii minţii, ba chiar poate *simţi* iminenţa acestor lucruri cu fiecare părticică a corpului ei, astfel încât să fie cuprinsă de o răceală teribilă şi de abia să se mai poată mişca, şi cu toate acestea să nu fie crezută de bărbatul pe care-l iubeşte. Se smulge din căldura braţelor lui George şi se împleticeşte spre fereastră, unde-şi sprijină fruntea de geam şi vede numai dezolare în toţi acrii aceia de parc.

Încă îngenuncheat lângă scara zugravilor, George Middleton se simte dezorientat. Nu o poate lăsa aşa pe draga lui Daisy la fereastră, plângând, dar, pe de altă parte, ce cuvinte poate găsi care să-i arate că se înşală în privinţa premoniţiilor ei dar care, în acelaşi timp, să-i aducă şi alinarea de care are nevoie? Este un lucru jalnic, crede el, când cineva se retrage pe tărâmurile fanteziei. Deranjează temperatura aerului. Complică lucruri care nu ar trebui să fie complicate. Iar el speră sincer ca Charlotte nu va mai face aşa ceva după ce se vor căsători.

Dar, în ciuda tuturor acestora, este un om practic şi blând. Se ridică în picioare şi se duce grăbit spre locul în care stă Charlotte, unde geamurile ferestrei sunt aburite de bocetele sale. O atinge uşor cu mâna pe umăr.

— M-am pripit cu „Fleacurile" mele, îi spune. Dar ascultă-mă, Charlotte. Hai să mergem împreună chiar acum în biroul

meu şi să-i scriem fratelui tău în Danemarca, implorându-l să revină în ţară pentru nunta ta. Hai, inimioara mea dragă. Apoi vom avea curând un răspuns.

Preţ de o clipă Charlotte nu se întoarce, ci doar continuă să plângă, deoarece ştie că această spaimă a ei şi-a croit drum către un loc foarte profund din sufletul ei, de unde nu poate fi izgonită decât de sosirea fratelui ei, teafăr şi nevătămat, în Anglia. Nici o corespondenţă nu o va linişti. Nici opinia lui George că este nefondată nu va slăbi strânsoarea exercitată asupra minţii sale.

Dar, cu toate acestea, prezenţa atât de apropiată a lui George, mirosul lui de tutun, dimensiunile lui generoase, toate exercită un fel de influenţă magică asupra ei. Nu poate să *nu* se întoarcă şi să-i permită să o sărute pe obraz şi să-i înceapă să-i şteargă lacrimile cu palma mâinii sale mari şi roşii.

Aşa că se agaţă de el şi fiorul de gheaţă începe încetul cu încetul să-i părăsească trupul, dar, cu toate acestea încă mai şopteşte:

— Bietul Peter. Bietul meu Peter...

— Sst, Daisy. Totul va fi bine.

— Vai, roagă-te, spune ea. Căci nu aş suporta şi nici Mama nu ar suporta să se întâmple ceva rău.

— Nici dragul tău tată. Dar nu cazul. Nu s-a întâmplat nimic.

Se înşală. Charlotte ştie că el se înşală. Dar nu mai spune nimic. Îi dă voie lui George să o sărute pe buzele sărate şi coboară împreună la biroul ai cărui pereţi cu siguranţă nu sunt albaştri, ci sunt frumos tapetaţi cu piele maro închis. Iar încăperea miroase a fum de pipă, şi a hârtie şi a cerneală. Miroase a bărbaţi şi a toate afacerile calme, raţionale, făcute domol, de care se ocupă ei.

Charlotte se aşază într-un jilţ din stejar. Priveşte plină de seriozitate în timp ce George începe să ascută o pană albă.

— Scrie-i tu, George, spune ea. Pentru că eu nu pot. Roagă-l, în calitatea ta de viitor cumnat, să vină acasă. Spune-i că trebuie să facă acest lucru de dragul meu.

O profeție reamintită

Regele Christian încearcă să se roage.

Îngenunchează în strana lui de la capela de la Frederiksborg, care a poruncit să fie decorată asemeni unei cutii de bijuterii, cu o balustradă și un tavan de abanos, împodobit cu ornamente din argint și fildeș, iar pereții laterali decorați cu picturi biblice susținute de suporturi din aramă. Dintotdeauna a considerat că această somptuozitate îl ajută în comuniunea lui cu Dumnezeu, pentru că privirea lui se pierde mai ușor în contemplarea acestor lucruri frumoase, mai ușor decât în cazul celor simple și fără de importanță, și astfel mintea lui „se poate elibera în rugăciune", sau cel puțin așa a pretins de multe ori.

Din acest motiv, mai curând decât din alte griji omniprezente referitoare la săvârșirea vreunui sacrilegiu, nu a jefuit propria strană, așa cum a facut cu încăperea gravurilor, pentru a transforma obiectele de acolo în daleri. Ba chiar, a lăsat neatinsă întreaga biserică, pentru că atunci când își înalță capul și privește în juru-i și în sus, vrea să redescopere toate splendorile pe care și le-a imaginat odinioară și să-și lase ochii să-i rătăcească în voie. Ceea ce există dincolo de strana împodobită cu giuvaiere este la fel de important pentru puterea lui de concentrare ca lucrurile care sunt în ea.

Se roagă pentru ocrotirea lui de către Dumnezeu, deoarece, în ultima vreme, cuvintele vechii profeții, cea rostită de Tycho Brahe când s-a născut Christian, i-au revenit în minte și se adaugă și ele la neliniștea generală care îi bântuie tot timpul sufletul, apărând și făcându-se nevăzută.

A fost prezis că la vârsta de cincizeci și trei de ani, în anul care tocmai a început, viața Regelui va fi în primejdie. S-a prezis că la sfârșitul acestui an el s-ar putea să nu mai fie în viață, iar suferințele pe care Danemarca le îndurase deja în timpul domniei lui ar putea spori de o mie de ori. Regele se întreabă dacă aceste

profeţii, care provin de la semnele zărite în astre şi în însăşi dispunerea cerurilor, pot fi schimbate de vreun mijloc omenesc? Dar nu numai asta, ci şi dacă Dumnezeu Însuşi, creator al lumii, poate schimba ceea ce pluteşte prin univers în ploi de argint şi poate reprezenta monedă diavolului?

Nu are parte de nici un răspuns. Iar Christian îşi reaminteşte că anumite lucruri, indiferent cât de servil ar putea încerca omul să urmeze principiile carteziene în analiza lor, indiferent cât de mult se străduie să le disece şi să le reorganizeze, anumite lucruri pur şi simplu nu pot fi cunoscute.

Când Regele merge dinspre capelă înspre apartamentele sale, afară deja se întunecă şi el se gândeşte la încercările zadarnice ale zilelor de martie de a sugera sosirea noului anotimp, când noaptea pare în continuare să se aştearnă atât de repede, imediat după după-amiază.

În timp ce soarbe o ceaşcă de vin fierbinte, Regele Christian este anunţat că Ellen Marsvin, mama lui Kirsten, a sosit la Frederiksborg şi solicită o audienţă. Se trezeşte zâmbind.

— Spune-i, zice el, că nimeni nu poate interveni în favoarea lui Kirsten, deoarece nu numai că am alungat-o de aici, dar am început să reuşesc să o izgonesc şi din inima mea.

Cu toate acestea, mai târziu, se răzgândeşte şi trimite să fie chemată Ellen. Deşi este ambiţioasă şi mândră, a admirat-o dintotdeauna, iar chipul ei odinioară frumos, care poartă urmele tuturor strădaniilor ei lumeşti, dar are în acelaşi timp şi un aer de serenitate fragilă, îl impresionează mai mult decât se cuvine, de parcă ar fi fost vreo soră de mult pierdută pe care ar fi plăcut-o dintotdeauna.

Şi astfel, se aşază lângă foc, ca nişte vechi prieteni şi beau vinul cu mirodenii. Nici numele lui Kirsten, nici silabele teribile ale cuvântului „divorţ" nu sunt rostite. Discută despre bani şi despre sacrificarea Islandei, despre inginerii din Rusia care cu siguranţă că se apropie de sfârşitul lungii lor călătorii spre

Numedal, despre predicator şi despre scrisorile lui, care deplâng lipsa de speranţă din valea *Isfoss*.

Şi, în acelaşi fel, conversaţia se îndreaptă spre subiectul viitorului şi despre cum poate fi perceput atunci când durata lui, care odinioară părea infinită, este probabil să fie scurtă. Ellen îi spune Regelui că va continua să lupte „până la ultima răsuflare, până la ultima geană de lumină" pentru a rămâne în viaţă şi a-şi păstra avuţiile, iar vehemenţa cu care spune lucrurile astea îl amuză, deoarece este întocmai lucrul la care s-ar fi aşteptat de la ea. Îi spune că, dacă profeţia lui Tycho Brahe se adevereşte, propriul lui viitor „atârnă de un fir de aţă" şi că înaintea lui deja îi stă deschis mormântul, aşteptându-l.

Christian a luat obiceiul să bea din apele fântânii de la Tisvilde, pentru a încerca să-şi vindece durerile de stomac şi de măruntaie. Butoaie mari din această apă sunt aduse la palat şi păstrate sub lacăt, în caz că cineva ar încerca să umble la ele şi să înlocuiască apa tămăduitoare cu una obişnuită.

Regele încearcă să-şi imagineze cum i se scurge încet prin trup „nectarul Tisvilde", luând cu el toate cauzele chinurilor sale. Când trec câteva zile fără nici o stare bruscă de rău, declară că acesta este lucrul care-l va vindeca.

— Poate, adaugă el, Tycho Brahe a prevăzut agitaţia din stomacul meu şi faptul că mi-ar putea fi fatală. Dar acum, cu magia de la Tisvilde, o voi învinge.

De cinci ori pe zi i se aduce câte o pocal cu apă, ultimul, chiar înainte de a se duce la culcare. Savurează puritatea apei cu vârful limbii şi declară că nu va mai bea vin, nici bere tare, ci numai apă, până când digestia lui va fi din nou în ordine. Şi în această respectare fanatică a unei rutine, lipsită de orice fel de plăcere, realizează un adevăr care-l priveşte: nu vrea deloc să moară. Munca sa ca Rege al Danemarcei e departe de a se fi încheiat şi nu vrea să dezerteze din post.

*

Într-o seară, în timp ce se așază mai confortabil în pat și așteaptă să-i fie adusă apa, vede cum o tânără femeie intră în dormitorul său.

Este dolofană, cu o piele trandafirie și gropițe în obraji, și după aceste gropițe o recunoaște ca fiind o persoană pe care a cunoscut-o cândva, dar al cărei nume nu și-l poate aduce aminte.

Ea face o reverență în fața lui și așază pocalul de apă pe o masă, zâmbind, toată numai gropițe în obraji, și se apropie suficient de mult ca Regele Christian să-i simtă parfumul, care seamănă cu mirosul prunelor sau a al goldanelor[1], care cândva, când nu era primit în patul lui Kirsten, l-a făcut să se gândească să viziteze această fată modestă și să o ia în brațe.

După care își aduce aminte: era una din femeile lui Kirsten. Era cunoscută drept „Femeia Pieptului".

Este pe punctul de a pleca, când Regele o cheamă înapoi. Îi spune că zilele astea nu-și poate aminti nici pe jumătate din ceea ce ar trebui să-și aducă aminte și unul din lucrurile pierdute este numele ei.

— Frøken Kruse, spune ea. Vibeke.

Regele a fost dintotdeauna conștient de faptul că uneori oamenii dispar dintr-o viață și apoi, într-o zi, sunt redescoperiți, fie ei înșiși sau cineva care le seamănă foarte mult, *umbrele lor sau înlocuitori creați de mintea noastră*. Și pentru că aceste înlocuiri sau reapariții i-au părut întotdeauna miraculoase, le acordă importanță și este înclinat să creadă că Dumnezeu le-a trimis pentru a duce la îndeplinire o anumită îndatorire în ceea ce-l privește.

Aceasta sunt sentimentele sale când o vede pe Vibeke Kruse stând în încăperea sa, unde simte mirosul ei de prune și își aduce aminte de sânii ei rotofei, pe care cândva și i-a imaginat ca având finețea penelor, de parcă ar ține în mâinile sale o pereche de porumbei albi și ar simți bătăile inimilor lor.

O invită pe Vibeke să se așeze la marginea patului. O întreabă de unde a venit și își imaginează un răspuns fantezist, cum ar fi

[1] Fruct al unei varietăți de prun (*Prunus institia*) originară din Grecia, de formă aproape sferică, cu pielița subțire și miez galben, zemos și dulce.

„Dintr-un plop" sau *„Din zăpezile lui Mont Blanc"* sau *„Din văzduh"*. Dar ea îi răspunde, simplu, că acum lucrează pentru Ellen Marsvin, şi că a însoţit-o aici „pentru a aduce un respectuos omagiu Maiestăţii Voastre în drumul nostru spre Copenhaga".

În mod ciudat, Regelui nu-i trece prin minte că, din moment ce Vibeke lucrează pentru Ellen, atunci aparţine şi de casa de la Boller unde Kirsten mai locuieşte încă. Mai mult, nu se gândeşte deloc la Kirsten, ci este complet captivat de prezenţa lui Vibeke, într-atâta încât uită să bea apa, uită că este târziu, uită de toate, afară de dorinţa lui de a o ţine lângă el.

Se uită la buzele ei cărnoase, la bărbiile ei primitoare, la şoldurile late şi la părul ei de un şaten banal, ori la mâinile ei de fată de la ţară şi spune deodată:

— M-am săturat de prefacătorii.

Acrobaţii

Într-o dimineaţă însorită, Peter Claire aude zgomotul unor roţi grele pe pavajul din pietre din faţa ferestrei sale, precum şi alte zgomote, care îi sunt necunoscute, cum ar fi acordurile unui mic fluier de trestie sau zornăitul unei tamburine. Priveşte în jos şi vede o cavalcadă de oameni, femei şi copii, alergând pe lângă căruţe acoperite, şi oameni de la palat ieşind în întâmpinarea lor şi primindu-i ca pe nişte vechi prieteni, oferindu-le mâncare şi halbe de bere. Apoi se aude un strigăt, care are ecou de jur-împrejurul curţii şi care e purtat şi în interiorul palatului, fiind repetat pe coridoare şi dând buzna într-o cameră după alta: „Au sosit acrobaţii!"

Imediat, aceştia atrag o întreagă mulţime, de parcă acest moment a fost aşteptat de luni de zile, de parcă nimeni din Frederiksborg nu avea altceva de făcut într-o dimineaţă de martie decât să stea într-un cerc şi să se holbeze la nou-sosiţi, şi să aştepte să vadă ce minunăţii le vor fi prezentate.

Şi deja ceva magic pare să se desfăşoare. Copiii au început să facă tumbe, să facă roata sau să se joace de-a capra în jurul cercului de oameni, repede şi fără nici un efort, membrele lor îndoindu-se şi revenind apoi la poziţia lor dreaptă, asemeni ramurilor unor butaşi de salcie. În timp ce sar şi se rotesc, din căruţe sunt scoase scânduri şi stâlpi din lemn, frânghii făcute colac şi coşuri pline cu balamale din alamă şi cârlige, iar o structură ciudată, asemeni catargelor gemene a unei nave, începe să se înalţe în marea curte, între capelă şi aripa Prinţesei.

Însuşi Regele apare şi se uită cu atenţie la ea. Lângă el se află Vibeke Kruse, ţinută strâns de mână de către Rege, faţa-i împodobită de un zâmbet enorm, care dezvăluie noii ei dinţi din fildeş. Nu departe de Vibeke, Ellen Marsvin priveşte în tăcere şi încuviinţează, plină de satisfacţie.

Când soseşte o altă căruţă, din care iese un urs negru, care urmează să fie plimbat cu un lanţ la gât, Peter Claire coboară pentru a se alătura privitorilor, şi iată că pe porţile palatului intră acum o mare mulţime de comercianţi, care i-au însoţit pe acrobaţi tocmai din Copenhaga, cu tot cu coşurile lor pline de prăjituri şi brânză, butoaiele pline de stridii şi melci de mare, cu podoabele lor de tinichea şi tăvile pline cu şireturi şi cuţite.

— Acum, se aude deodată vocea lui Krenze, foarte aproape de Peter Claire, când vezi cum toată lumea scotoceşte prin gunoaie şi mănâncă stridii la micul dejun, te întreb, cum poate fi tolerată omenirea?

Când Peter Claire nu-i răspunde, Krenze continuă:

— Mi-ar plăcea să-l văd pe urs ducându-l pe omul cel mărunţel de lanţ. *Acesta* ar fi un divertisment pe care aş sta să-l urmăresc.

Peter Claire se întoarce spre maestrul neamţ al violei. Pe buze îi stau nişte admonestări la adresa cinismului constant al lui Krenze, dar acestea nu se materializează. În schimb, Peter Claire recunoaşte că şi el priveşte această scenă pradă unei stări de nefericire, admite că îi sunt indiferenţi şi copiii care fac roata, şi

ursul cu ochi trişti, chiar şi marele edificiu care se înalţă cu ajutorul frânghiilor şi scripeţilor îl demoralizează.

Spune pe un ton jos:

— Odată ce acrobaţii sunt în echilibru pe sârma lor, mulţimea va dori doar ca ei să cadă.

Krenze îl priveşte cu o expresie de încuviinţare amestecată cu surprindere.

— Ai început să înveţi, spune el. Cred că în sfârşit înveţi mai mult decât se presupune că trebuie să ştie îngerii.

Peter Claire nu spune nimic. Dar acum, când vorbeşte cu Krenze în mijlocul acestei scene bizare şi zgomotoase, mai vrea să-i spună ceva acestui om sever şi ferm, ceva care i-a tot trecut prin minte şi a tot dispărut de ceva vreme, şi care a început să-l sperie.

— Krenze..., începe el, dar neamţul, subţire şi agil ca un ţipar, nu mai este lângă el şi, când se uită în jurul lui după el, Peter Claire nu-l poate vedea nicăieri. Mulţimea de negustori şi gură-cască l-a înghiţit cu totul.

Privirea lui Peter Claire se opreşte asupra Regelui, care o ţine de mână pe Vibeke. O recunoaşte pe Vibeke drept una dintre Femeile lui Kirsten şi se întreabă pentru câteva clipe dacă nu cumva, în cazul în care ea se reîntoarce la Boller, nu ar putea găsi vreun mijloc prin care să-i trimită o scrisoare Emiliei. Dar gândul acesta e şovăitor şi se destramă. Căci ce ar putea să-i mai spună acum Emiliei? Că încrederea lui în ea a fost întotdeauna fragilă? Că, neavând încredere în dragostea ei, a fost ademenit fără proteste în patul fostei lui amante?

Începe să rătăcească prin mulţime, căutându-l poate pe Krenze sau căutând poate doar *ceva* care să-i schimbe punctul de vedere morbid asupra întregii scene. Bagă de seamă că soarele aproape că încălzeşte. O fată îmbrăcată în roşu îi oferă nişte turtă dulce, dar el trece mai departe, fără să se oprească. Îşi aduce aminte de panglicile albe, menite iniţial pentru Charlotte, şi cum, la crescătoria de păsări, le-a văzut împletite în părul Emiliei.

Un nou sunet se face auzit: doi tineri toboşari, îmbrăcaţi în uniforme jerpelite şi zdrenţăroase încep o darabană seacă pe tobele lor mici atârnate de gât, dând de înţeles mulţimii că cele două catarge sunt la locurile lor şi ca între ele a fost întinsă şi coarda, iar în curând va sosi şi momentul în care primul dintre acrobaţi va păşi în gol.

Acum, toate privirile sunt aţintite sus.

Siluetele acrobaţilor apar pe arama verzuie a acoperişurilor ascuţite. Picioarele lor, încălţate în papucei moi, defel ca alte picioare, sunt mai curând ca nişte mâini înmănuşate care se pot agăţa şi ţine de sârmă. Atât de mare este agilitatea lor pe sârmă, încât *aproape că sârma este uitată* şi tot ceea ce văd spectatorii sunt acrobaţii care fac piruete în aer.

Cu toate acestea, Peter Claire nu se poate gândi la altceva afară de faptul că ei sunt perfect echilibraţi cu o clipă înainte de prăbuşire. Clipa aceasta nu trece şi nu dispare, ci se repetă mereu şi la nesfârşit.

Iar dedesubtul acrobaţilor nu este nimic care să le amortizeze căderea, nici o plasă, nici o saltea nu e întinsă, nici măcar un morman de paie. Micii toboşari bat o răpăială scurtă şi rapidă pe tobele lor. Fluierele din trestie au amuţit. Acrobaţii se urcă unii pe umerii celorlalţi şi vântul care răsuceşte giruetele de pe acoperişurile înalte le ciufuleşte părul.

Curajul acesta începe să determine o transformare subtilă în dispoziţia sufletească a lui Peter Claire. Este ca şi cum îndrăzneala acrobaţilor i-ar fi anihilat propria inerţie, reamintindu-i de faptele neaşteptate de care pot fi în stare oamenii, *doar dacă îndrăznesc să încerce*. Vederea acestor acrobaţi începe să-l încurajeze şi îşi concentrează din nou gândurile pe ce şanse de fericire, dacă acestea mai există, mai rămân pentru el şi Emilia Tilsen.

Tocmai a început să-şi spună în sinea lui că acestea pot depinde numai şi în mod absolut de curajul lui, când lucrul pe

care vroia să i-l menţioneze lui Krenze se produce din nou: *lumea din jurul lui devine aproape cu desăvârşire tăcută.* Se aude mai departe răpăitul tobelor, oamenii gâfâie de uimire şi aclamă, vântul şuieră pe lângă acoperişurile ascuţite, dar lucrurile acestea de abia dacă mai sunt prezente pentru Peter Claire. S-au îndepărtat, de parcă ar fi fost sus, în cer, şi au fost înlocuite de un zgomot *în urechea lui stângă*, un sunet ca sfâşierea unor zdrenţe, iar sunetul intern este acompaniat de o durere ascuţită şi cumplită.

Muzicianul se ia cu mâinile de cap. Durerea şi zgomotul se intensifică până ce, la un moment dat, vrea să ţipe de durere, să implore pe careva să-l ajute, să facă să treacă clipa aceasta. Dar ea nu trece. Continuă, în timp ce acrobaţii coboară şi fac plecăciuni, iar oamenii încep să aplaude. Se uită înnebunit în jurul lui. Îşi protejează urechea cu mâna (aceeaşi ureche în care obişnuia să poarte giuvaierul Contesei) şi îşi aduce aminte de liniştea care s-a aşternut asupra lui Johnnie O'Fingal. Se trezeşte împins din toate părţile în timp ce oamenii avansează pentru a-i ridica pe acrobaţi şi a-i purta pe umeri de jur-împrejurul curţii. Nimeni nu-l bagă în seamă. Ursul este şi el dus mai departe.

Apoi zgomotul de sfâşiere încetează şi durerea începe să mai slăbească în intensitate. Asemeni unui izvor care ţâşneşte bolborosind din pământ, zgomotul extern din curte începe să revină în şuvoaie. Un potop se revarsă peste capul muzicianului: acordurile fluierului, asemeni ciripitului de păsărele, şi sunetului ca de clopoţei al tamburinei, strigătele de „bravo" ale mulţimii, râsul acrobaţilor şi lamentaţiile cu patru părţi componente ale negustorilor... „Brânzeturi! Stridii! Turtă dulce! Cuţite!"

Deodată, Krenze este din nou lângă el. Neamţul nu pomeneşte nimic despre faptul că Peter Claire mai are încă mâinile încleştate pe cap.

— N-au fost răi deloc, spune Krenze, în timp ce oamenii îi poartă pe acrobaţi mai departe, de jur-împrejurul catargelor şi iarăşi înapoi. Deloc răi. Şi-au ştiut propriile limite.

Invenţiile lui Vibeke

În prima ei seară la Frederiksborg, pe când îşi revenea încet de pe urma călătoriei, Vibeke Kruse îşi despachetase cu grijă garderoba, alcătuită din rochii somptuoase şi, în timp ce le netezea cutele, s-a gândit: secretul unei vieţi reuşite este să nu mori înainte de a muri cu adevărat.

A recunoscut că în timpul lungului război între dragostea ei pentru bomboane şi dorinţa ei de a fi frumoasă, în luptele ei cu condeiul pentru caligrafie şi cu sârmele îngrozitoare ale noilor ei dinţi, aproape că cedase şi se văzuse pe sine drept o persoană lipsită de valoare, al cărei viitor putea fi doar unul singuratic şi sumbru, şi care putea la fel de bine să moară de tânără. Totuşi, reuşise cumva să continue lupta, iar acum, iată că era în sfârşit aici, la Frederiksborg, unde Ellen Marsvin deja bârfea cu Regele şi punea temeliile planului lor.

Vibeke ştia prea bine că certitudinea lui Ellen Marsvin că fosta Femeie a Pieptului va fi cea care s-o înlocuiască pe Kirsten în inima Regelui era strigătoare la cer, dar, pe de altă parte, mai erau atât de multe alte idei (cum ar fi cea conform căreia tricotatul ar fi corupt cândva sufletele femeilor, sau că o găină poate fi la fel de devotată unui om precum un câine, dar cu toate acestea ambele elemente facuseră parte din viaţa pe care Vibeke o trăise până acum) şi, aşadar, nu existau motive întemeiate pentru care să crezi că planul nu va funcţiona, tot aşa cum nu existau motive pentru care să crezi că va reuşi.

Pradă acestei stări de optimism, Vibeke se pregătise de culcare. Ascultase psalmii intonaţi de bătăile de clopot şi auzise pe cineva cântând lângă lac. Păstrase o lumânare aprinsă ca să se asigure, în caz că se trezea în timpul nopţii, că se află pe pământ şi nu era aruncată de colo-colo pe marea zbuciumată.

După ce se găsise în prezenţa Regelui, câteva zile mai târziu, Vibeke realizase pe dată că Regele îşi adusese aminte de ea şi că

o plăcea. Şi ceea ce mai înţelesese (poate pentru că, din pură întâmplare, prima ei îndatorire fusese să-i aducă pocalul cu apa tămăduitoare de la Tisvilde?) era faptul că acesta era un om care tânjea după bunătate. Avea nevoie de cineva care să aibă grijă de el. Războiul lui cu Kirsten aproape îl omorâse. Avea acum nevoie să fie salvat de la o moarte timpurie.

Şi astfel, Vibeke, în loc să încerce să-l seducă pe Regele Christian (deoarece înţelesese că nu va fi nevoie de aşa ceva, din moment ce el hotărâse deja că este foarte potrivită în pat) a încercat să-l consoleze. A renunţat la eforturile ei de a fi frumoasă. Nu-i mai păsa dacă stomacul ei se umfla sau dacă îi tremurau bărbiile ori dacă mânca prea mult sau de uneori dinţii ei trebuiau scoşi în mijlocul unei mese, pentru că a constatat că aceste lucruri, care fuseseră poate cândva importante pentru Rege, acum nu mai erau. Ceea ce era important pentru el erau tovărăşia şi afecţiunea ei. Vibeke Kruse avea de gând să aibă grijă de Regele Danemarcei şi să-i satisfacă nevoile, inclusiv nevoia lui pentru râs şi nevoia lui de singurătate, şi poate, cu timpul, dacă reuşea să-i redea pofta de viaţă, urma să aibă parte şi de marea ei recompensă.

Şi-a format repede obiceiul de a veghea asupra suferinţelor Regelui Christian. A remarcat, de exemplu, că urcatul scărilor îl făcea să-şi piardă suflul şi chiar să ameţească, şi şi-a spus în sinea ei, de ce ar trebui Regele să îndure asta, când, cu siguranţă s-ar putea găsi vreo cale miraculoasă de a-l ridica din saloanele oficiale în odaia sa de culcare? Şi-a amintit de trapa ingenioasă către pivniţa de la Rosenborg şi de ţevile şi conductele care conduceau muzica orchestrei până sus, în *Vinterstue*. A ajuns la concluzia că, din moment ce muzica, (ce nu avea o existenţă materială) putea fi făcută să călătorească într-un mod atât de ingenios, atunci, cu siguranţă că putea fi născocită vreo invenţie care să mişte corpul Regelui dintr-un loc în altul?

Vibeke s-a oprit în faţa unuia din tronurile acoperite cu brocart ale Regelui şi l-a privit cu atenţie. Şi-a imaginat cum,

dacă piatra trebuia folosită la construcţia vreunui turn, aceasta era ridicată cu ajutorul unui sistem de frânghii şi scripeţi. A văzut cât era de uşor tronul, chiar şi cu Regele aşezat pe el, în comparaţie cu piatra şi cum o cantitate foarte mică de ingeniozitate ar fi fost necesară pentru a proiecta vreun mod prin care tronul să poată fi ridicat şi coborât. A realizat nişte mici schiţe cu condeiul ei pentru caligrafie, arătând un spaţiu pătrat, decupat din tavan şi tronul fiind ridicat spre el, prin spărtura realizată acolo, iar când a desăvârşit schiţele acestea, până în punctul în care ştia că cel puţin îl vor *amuza* pe Regele Christian, i le-a înfăţişat acestuia.

El le-a studiat cu mare atenţie, cu aceeaşi intensitate cu care cercetase odinioară un număr de nasturi împrăştiaţi pe podea sau foi de pergament italian oferite spre a fi examinate. După aceea a luat mâna lui Vibeke şi şi-a apropiat-o de obraz.

— Sunt foarte bine făcute, pruna mea dulce, a spus el. Sunt foarte bine făcute.

Noaptea, când Regele dormea lângă ea, Vibeke Kruse începea să privească, printre faldurile draperiei, luna primăvăratică.

I s-a părut, aşa cum nu i se mai păruse niciodată până atunci, o minune extraordinară, plină de măreţie. Ştia că strălucirea ei era împrumutată de la soare, dar nu putea înţelege cum era posibil lucrul acesta, din moment ce soarele dispăruse de pe cer. A atribuit inabilitatea de a înţelege propriei ei prostii, şi, cu toate acestea, s-a hotărât că la un anumit moment din viitor i-ar plăcea să vadă luna mai clar şi astfel, cu ajutorul unui telescop, *să-şi depăşească propriile limite* pentru a ajunge să înţeleagă.

I-a venit ideea să-l roage pe Rege să-i construiască un observator de unde ar fi putut amândoi să admire luna şi stelele. Şi-a imaginat cum, în timpul verii, ei doi ar fi singuri, acolo sus, numai ei şi cerul şi cât de minunat ar fi acest lucru.

Dar ulterior a văzut că planul ei avea un punct slab. Un observator ar fi, în mod absolut necesar, o clădire foarte înaltă

şi, cum se poate ajunge la vârful oricărei clădiri înalte dacă nu prin urcarea unui număr impresionant de trepte? Asemenea stele ar putea să-l ucidă pe Rege. Şi astfel, tot ce ar decurge din fericirea lor, pentru ea şi Regele Christian, ar putea fi sacrificat pentru acest capriciu al ei de a înţelege cum ajunsese luna să-şi obţină propria strălucire.

— Iar asta este o nebunie, şi-a spus Vibeke în sinea ei. Este o nebunie aşa cum numai Kirsten ar fi putut născoci.

Cu toate acestea, Vibeke a continuat să se uite fix la lună, pe măsură ce aceasta creştea şi descreştea şi iarăşi creştea. Cu trăsăturile ei vizibile, era asemeni vreunei cunoştinţe din trecut, care tot apărea din întuneric deoarece mai avea încă lucruri de spus.

Bătul cioplit

— Nimeni nu ştie cum s-a ales cu urmele acelea pe corpul ei, pentru că refuză să ne spună, îi spune Johann Tilsen doctorului.

Magdalena stă întinsă în pat. Din trup i se scurge sânge, care se revarsă pe cearşafurile albe. În partea de jos a abdomenului se văd vânătăi roşiatice care bat uşor spre violet.

Doctorul îşi plimbă privirea de la ele la faţa lui Johann şi spune din nou:

— Ştiu că uneori un om... într-o clipă de rătăcire... pradă unui acces de furie pe care nu-l anticipase sau dorise...

— Jur în faţa lui Dumnezeu că nu am atins-o cu un deget, spune Johann.

Doctorul vorbeşte atunci atât de încet cu Magdalena, ca Johann să nu poată auzi ce-i spune, iar Magdalena nu răspunde, doar dă din cap. Aşa că doctorul o acoperă la loc cu plapuma şi părăseşte împreună cu Johann dormitorul, care miroase puternic a Magdalena, de parcă ar fi acolo o zece sau o sută de Magdalene care sângerează.

Se duc în camera de zi, de la parter, iar doctorul se aşază în faţa focului iar chipul lui e unul serios, chipul unui om pe cale să rostească o predică mânioasă.

— Fără îndoială că trupul ei a fost rănit cumva, spune el. Dacă nu a fost lovită, atunci a căzut de pe...

— Nu a fost *lovită*, declară din nou Johann. Ţi-am jurat, nu m-am atins de nevasta mea.

— Ei bine, spuse doctorul, indiferent ce s-a petrecut, va pierde sarcina.

Mâinile lui Johann tremură. Îşi trece degetele prin ce a mai rămas din părul lui încărunţit.

— Ce vrei să spui? îl întreabă, tulburat.

Doctorul îl priveşte fix pe Johann Tilsen. Îl cunoaşte de câţiva ani buni şi dintotdeauna l-a considerat un om de treabă.

— Va pierde copilul, spune doctorul din nou, şi, văzând că Johann pare speriat şi confuz, adaugă:

— Poate că nu v-a spus?

— Nu, îi răspunde sumbru Johann. Nu mi-a spus.

— Ei bine. Asta e, Johann. Cine poate şti de ce nu ţi-a spus? Dar în orice caz, sunt convins că pruncul va fi pierdut.

Doctorul pleacă apoi, spunând că are să se întoarcă.

Johann Tilsen se aşază. Se uită la focul din camera de zi iar Marcus intră în încăpere, ţinându-l în braţe pe Otto, motanul său, pe care-l aşază în poala lui Johann, ca pe un dar. După aceea rămâne în picioare, sprijinit de umărul tatălui său şi, după ceva timp, întreabă:

— Magdalena o să moară?

Motanul toarce încetişor. Flăcările focului sunt strălucitoare.

— Nu ştiu, Marcus, îi răspunde Johann.

După câteva ore, trupul Magdalenei elimină micul făt şi trupşorul este luat de doctor, pus într-un sac şi îngropat în pământ.

Dar hemoragia nu încetează. Oare cât de mult sânge, se întreabă Johann, are în ea, de se poate scurge afară atât de mult?

Magdalena şopteşte cu o voce pierdută ce are pe suflet: îi spune lui Johann că Ingmar ar trebui chemat de la Copenhaga, pentru că a fost pedepsit suficient. Îi spune şi că trebuie găsită o doică de treabă care să aibă grijă de Ulla. Îi cere lui Johann să o ierte.

— Pentru ce să te iert? o întreabă Johann.

— Ştii prea bine pentru ce, îi răspunde şi apoi închide ochii, împiedicându-l efectiv să mai adauge ceva.

Deşi Emilia veghează asupra Magdalenei, dându-i până şi ciorbă cu lingura şi asumându-şi sarcina de a spăla şi de a înlocui cârpele îmbibate care i-au fost puse între picioarele în încercarea de a opri hemoragia, nici unul dintre băieţi nu se apropie de ea. Boris şi Matti fac socoteli la tabla de şcoală, umplând în tăcere pagină după pagină de numere, în timp ce Marcus stă pe podea, lângă ei, cu cartea lui *Imagini din Lumea Nouă*, desenând insecte asemănătoare beţelor şi molii şi tulpini de porumb indian.

Găsindu-i acolo, atât de liniştiţi şi de cuminţi, atât de cufundaţi în munca lor, Johann îi întreabă unde este Wilhelm, dar ei îi răspund că nu ştiu. Camera lui e goală şi nu l-a mai văzut nimeni de la ora prânzului, când a refuzat să mănânce, spunând că îl doare „undeva în interior. O durere provocată de vreo boală".

Johann porneşte în căutarea lui şi îl găseşte în cele din urmă, aşezat pe una din treptele din faţa grajdurilor. Wilhelm nu-şi ridică privirea atunci când tatăl său se apropie. Este cufundat într-o îndeletnicire, şi ochii lui nu se abat o clipă de la ea. A luat un băţ lung din grămada destinată aracilor pentru şirurile de zmeură şi, cu un cuţit mare, ciopleşte în lemn o serie de modele simple. Degetele lui au tăieturi ici şi colo, şi în albul proaspăt dezgolit al lemnului s-a scurs puţin sânge, dar Wilhelm nu bagă de seamă. Iar când Johann îi vorbeşte, el îşi vede mai departe de cioplirea lemnului tare, pipăind secţiunile maronii pe care le va lăsa necioplite, rotind băţul în mâini, verificând dacă modelul pe care l-a creat se desfăşoară în mod simetric.

— Cum mai stai cu starea ta de rău? A trecut? îl întreabă Johann.

— Nu, îi răspunde Wilhelm.

— Atunci poate că nu ar trebui să stai aici, în frigul ăsta?

Wilhelm nu răspunde nimic. Pur şi simplu îşi vede mai departe de munca lui, de parcă ar fi contra cronometru, de parcă sarcina trebuie dusă la îndeplinire înainte de apusul soarelui. Şi doar în acest moment, şi nu mai devreme, lui Johann Tilsen îi trec prin minte anumite lucruri, referitoare la cel de-al doilea fiu al său, şi îl priveşte fix pe Wilhelm, aşa cum stă, cu bățul şi cuțitul în mână, şi cântăreşte consecinţele faptului de a-i adresa o singură întrebare.

Şi e ca şi cum Wilhelm aude întrebarea înainte ca ea să fie rostită, deoarece Johann vede deodată în ochii lui plecaţi o expresie îngrozită şi goală, astfel încât este sigur că Wilhelm nu se mai uită, de fapt, la bățul din mâinile sale, şi nici la aşchiile albe şi întunecate răspândite pe pământ, ci priveşte în interiorul lui, imaginându-şi secundele care vor veni acum şi care, dacă sosesc într-adevăr, le vor schimba pe veci vieţile amândurora.

Aşa că rămân amândoi nemişcaţi, exact aşa cum sunt: Johann privindu-l pe Wilhelm, Wilhelm uitându-se cu gura căscată de uimire la pământ. Secundele trec şi în curând se fac minute. Şi aceste minute trec, şi mai multe secunde se acumulează. Ziua este tăcută şi liniştită, şi nu se simte nici măcar o adiere de vânt care să mişte coroanele copacilor.

Apoi, pe neaşteptate, Johann se întoarce şi începe să se îndepărteze. Peste umăr, îi spune liniştit lui Wilhelm:

— Nu mai sta aici în frig, Wilhelm. Ar fi mai bine dacă ai veni în casă.

Numai după ce Johann a dispărut cu totul din câmpul său vizual, şi nici nu-l mai poate auzi, numai atunci imploră Wilhelm aerul pustiu din juru-i şi cere înţelegere.

— Nu am vrut să o omor, şopteşte el. Doar să *fac un semn*, ca să îşi aducă mereu aminte de *mine*, mai mult decât de tatăl şi de fratele meu. Să-şi aducă aminte de *mine*, Wilhelm. Şi să-şi spună în sinea ei că eu am fost unicul, cel mai bun.

*

Până şi micuţa Ulla e liniştită. Dacă în ziua aceasta ar fi să intre un vizitator în căminul familiei Tilsen, nu şi-ar da seama niciodată că se petrece ceva îngrozitor.

Boris şi Matti continuă mai departe cu adunările lor. Marcus vorbeşte de zor cu rădaşca pe care o ţine într-o cutiuţă căptuşită cu muşchi. Motanul Otto doarme lângă foc.

Dar în camera cu mirosul ei sufocant, unde aşteaptă doctorul, Johann şi Emilia, agonia Magdalenei se îndreaptă spre deznodământul ei inevitabil. S-a cufundat deja într-un somn liniştit. Când doctorul îi ia sânge din braţ, „ca să abatem hemoragia de la pântec şi să o oprim", de abia dacă mai tresare.

O vreme, Johann a ţinut-o de mână şi a mângâiat-o, sau i-a dezmierdat uşor fruntea rece, dar acum, când ziua se retrage şi se lasă întunericul, se retrage la o mică distanţă de ea şi doar o priveşte, de parcă ar fi murit deja şi tot ceea ce a mai rămas din ea în odaia de dormit erau amintirile fustelor ei purpurii, sunetelor scoase de ea când se uşura în oala de noapte, care uneori îl excita, picioarele ei încolăcite în jurul trupului său, vorbele ei slobode, sau mândria ei.

Iar Emilia îşi dă seama, din retragerea aceasta discretă a lui Johann, că el *vrea* ca Magdalena să moară, că la vârsta de patruzeci şi opt de ani este extenuat şi tânjeşte după o viaţă în care nu trebuiască să ţină cont de ea.

Magdalena nu-i mai spune nimic lui Johann. Zgomotoasă toată viaţa, se îndreaptă spre moarte fără a scoate mai mult de un murmur, iar când ceasul morţii a sosit şi a şi trecut, şi au tras un cearşaf peste părul întunecat al Magdalenei, Johann şi Emilia coboară fără să vorbească în camera de zi, unde Wilhelm stă aplecat, aţâţând focul.

Johann se aşază în jilţul lui preferat şi familia se adună în jurul lui. Numai Wilhelm, preocupat de foc, rămâne puţin deoparte, iar Johann, când se uită la el, observă că a tăiat bătul cioplit în trei bucăţi egale şi pe acestea le-a lăsat pradă focului. Iar băiatul

face toate astea fară să se gândească la nimic, de parcă bățul ar fi vreo surcea de foc, de parcă toată munca lui de a-l transforma din băţ în obiect decorativ nici nu ar fi existat.

Dilema regală

Soseşte luna aprilie.

Regele Christian se plimbă prin grădini sperând să simtă parfumul de liliac, dar observă că frigul încă nu a permis bobocilor să se deschidă şi că va mai trebui să aştepte puţin înainte de a simţi vreun parfum autentic de primăvară.

Dacă acest lucru îl deranjează, dacă ideea de anotimp întârziat în mod nefiresc îl face să-şi aducă aminte, încă o dată, cum acest an, cel mai periculos dintre toate, poate aduce tot felul de lucruri la care nu se aşteaptă, cu toate acestea nu-şi îngăduie să zăbovească prea mult asupra acestor lucruri. De fapt, a făcut un legământ cu el însuşi, să nu se mai gândească prea mult la lucrurile supărătoare, deoarece a fost ajutat să realizeze, în zilele care s-au scurs de la întoarcerea la palat a lui Vibeke Kruse, de o acumulare de sentimente plăcute în interiorul lui, pe care le poate descrie doar cu un singur cuvânt: fericire.

A trecut atât de mult timp de când Regele s-a simţit fericit că aproape că a uitat cum trebuie să se comporte un om în această stare, fără să se facă de râs. Este tentat să renunţe la oricare alte plăceri, să dea deoparte toate treburile oficiale, pentru a-şi putea petrece vremea încheind şi desfăcând şireturile de la rochiile lui Vibeke, sau gâdilându-i picioarele ca să o facă să râdă, cerând să i se aducă boluri de frişcă, pentru a putea să i le dea cu linguriţa, ori lăsând-o pe ea să-i maseze umerii care-l dor, şi aşteptând ca stomacul lui să se vindece încet de dureri cu ajutorul apelor tămăduitoare de la Tisvilde.

Dar nu numai că Regele Christian nu doreşte să se facă de râs, nici nu vrea să mai fie vreodată sclavul iubirii, aşa că îşi

dozează timpul petrecut cu Vibeke, neducându-se să o vadă uneori, chiar dacă de fapt doreşte acest lucru, mai curând decât să o răsfeţe aşa cum a răsfăţat-o pe Kirsten, mulţumindu-se să-i dăruiască ocazional cadouri mărunte, fără o mare valoare.

Încântarea lui Vibeke la vederea acestor obiecte, ca, de pildă, o fundă din satin sau o batistă din mătase, ori vreo cutiuţă din sidef, îl impresionează profund. Să trăiască (aşa cum a făcut el cu Kirsten atât de multă vreme) alături de un tovarăş care pare să nu fie niciodată mulţumit de nimic, cu excepţia acelor bunuri care costaseră *prea mult*, pentru care sacrificiul, în bani sau în onoare, fusese întotdeauna prea mare, i se pare acum un lucru îngrozitor. Aşa că îşi înăspreşte şi mai mult inima faţă de Kirsten, continuând procedurile de divorţ, şi hotărându-se, deşi vremea bună nu a sosit încă, să se întoarcă la Rosenborg, ca acolo, în palatul construit de el pentru Kirsten şi care, în mintea lui, a fost mereu sinonim cu numele ei, Vibeke Kruse să o poată înlocui ca soţie a lui.

Îl cheamă pe Jens Ingemann şi-i spune să pregătească orchestra pentru întoarcerea la Copenhaga.

Ingemann se înclină, încuviinţează din cap şi întreabă liniştit:

— Vom cânta tot în pivniţă, Sire?

— Bineînţeles că tot în pivniţă veţi cânta! se răsteşte Regele la el. Cum altfel poate fi realizată muzica plină de magie?

— Într-adevăr. Nu există nici o altă modalitate...

— Şi vreau ca primăvara şi vara să fie pline de cântece! Începeţi să repetaţi bucăţile muzicale vioaie şi vesele, *Herr* Ingemann. Nu mai vreau arii triste. Dă-i ordin lui Pasquier să comande din Franţa cele mai recente dansuri.

— Da, Sire.

Regele se gândeşte că Ingemann a început să îmbătrânească. Poate că umezeala şi frigul din pivniţă îi provoacă reumatism sau guturai. Dar nu are ce face în privinţa aceasta. Muzica ascunsă de la curtea daneză este o sursă de mirare pentru toată lumea care

vine la Rosenborg, iar mirarea este un lucru foarte trecător. Ingemann e pe punctul de a pleca, când Regele îl cheamă înapoi şi-i spune:

— Încă ceva, *Musikmeister*. Dacă nu mă înşel, se petrece ceva cu Peter Claire. Are momente în care nu e atent. Care ar putea fi cauza lor?

Jens Ingemann îi răspunde că nu ştie, şi că muzicienii englezi au fost dintotdeauna de neînţeles pentru el şi că nici acesta nu face excepţie.

Regele este pe cale de a-l chema pe Peter Claire, când îi este adusă o scrisoare de la nepotul lui, Regele Charles I al Angliei.

Deşi curtenitoare şi afectuoasă, scrisoarea e, cu toate acestea, un document supărător. În ea i se oferă considerabila sumă de o sută de mii de lire *„pentru a o ajuta pe Maiestatea Voastră în stare de sărăcie prelungită de la războaie încoace"*, dar cu o singură condiţie. Regele Charles îi cere *„întoarcerea în Anglia, ca împrumut permanent sau amanetare către noi a excelentului artist al lăutei cu numele de Claire"*. Nu dă nici o altă explicaţie, iar cererea nu e înfrumuseţată de nici o întorsătură de frază. Îl informează pur şi simplu că banii vor fi aduşi în Danemarca *„atunci când îl vom vedea pe Claire aici la Whitehall"* şi că Regele aşteaptă cu nerăbdare să asculte *„dulcea interpretare solo"* pentru care artistul şi lăuta sa sunt faimoşi.

Regele Christian îl cheamă imediat pe Ambasadorul englez, Sir Mark Langton Smythe.

— Ambasadorule, îl întreabă el, cum de i-a trecut această idee prin mintea Maiestăţii Sale? I-ai sugerat-o cumva dumneata când ai fost la Londra?

Ambasadorul îi răspunde că doar *a menţionat în trecere* sunetul dulce al maestrului lăutei, gândindu-se că nu o să aibă nici un fel de importanţă, pentru a constata, însă, surprins, că Regelui i-a venit pe loc „ideea de a-l avea la Whitehall".

Regele oftează.

—Trebuie să înţelegi, îi spune el, că nu-l pot lăsa să plece. Când m-am născut, s-a prevestit că acest an, 1630, va fi cel mai periculos an al vieţii mele. S-ar putea să nu-i supravieţuiesc. Dar cred că ar trebui să păstrez lângă mine pe fiecare persoană care mă ajută şi nu-mi îngreunează trecerea zilelor. Iar Peter Claire este o astfel de persoană.

Langton Smythe îi aruncă Regelui o privire arogantă, privirea plictisită a unui raţionalist englez care nu este adeptul (sau cel puţin pretinde că nu este) acestor profeţii îndepărtate şi superstiţii caraghioase.

— Dacă îmi permiteţi, spune el, nu cumva sumele mari de bani v-ar putea oferi mai multă protecţie decât un singuratic maestru al lăutei?

Regele Christian se gândeşte la astea, privind pe fereastră, acolo unde cerul e cenuşiu, unde bobocii de liliac refuză să se deschidă şi spune, în cele din urmă:

— Nepotul meu, Charles, s-a căsătorit cu o franţuzoaică şi înclină spre un stil de viaţă franţuzit. De ce nu i-l oferim pe Pasquier?

Ambasadorul dă din cap a îndoială.

— Am avut impresia că se hotărâse asupra lui Claire.

— Atunci sunt prins într-o dilemă. Regele oftează.

Mai târziu în seara aceea îl roagă pe Peter Claire să vină şi să interpreteze nişte cântece pentru Vibeke.

Vibeke zâmbeşte pe tot parcursul interpretării, dezvelindu-şi dinţii ei din fildeş, iar Peter Claire constată că nu este deloc o femeie frumoasă, dar, cu toate acestea, neliniştea Regelui pare să fie calmată în mod miraculos de prezenţa ei.

Se lansează într-un cântec de dragoste, primul pe care a îndrăznit să-l cânte de la plecarea lui Kirsten. Observă că în timp ce cuvintele sentimentale se revarsă în şuvoaie, Regele o ia încet de mână pe Vibeke.

Atunci când muzica se sfârşeşte şi Vibeke se retrage, el se pregăteşte să plece, când Regele îl invită să se aşeze lângă el. Cu

intensitatea lui obişnuită, Christian examinează trăsăturile lui Peter Claire. Apoi îi spune:

— Ceva nu este în regulă, domnule Claire. Vreţi să-mi spuneţi despre ce e vorba?

Deşi Claire doreşte foarte mult să se destăinuie cuiva, să descrie tăcerile bruşte şi inexplicabile şi durerea sfâşietoare din urechea lui, care-l cuprind pe neaşteptate, fără avertisment, şi în timpul cărora simte că este exclus nu numai din orice viitor în care ar putea fi fericit, ci din lume în întregimea ei, cu toate acestea decide că este imposibil să recunoască asemenea lucruri în faţa Regelui. Căci ce om raţional ar mai continua să plătească un muzician care se prea poate să fie pe cale de a-şi pierde auzul?

— Nu s-a întâmplat nimic, Sire, răspunde el. Doar că...

— Doar că?

— Sunt uneori tulburat de... mi se întâmplă uneori să îmi dau seama că... am neglijat anumite persoane care...

— Te referi la familia ta din Anglia?

— Da. Dar nu numai la ei.

— Ţi-au scris epistole în care te imploră să te întorci pentru nunta surorii tale, aşa este?

— Da.

— Înţeleg că vrei să te întorci în Anglia. De ce nu o rogi pe sora ta să-şi amâne nunta până când...

— Până când, Sire?

— Până când o să fiu sigur că nu mai am nevoie de tine.

Peter Claire pleacă, iar Regele se duce în odaia lui de culcare, unde îl aşteaptă Vibeke, cu părul-i despletit şi atârnându-i în cosiţe grele, masându-şi gingiile cu ulei de cuişoare.

În timp ce se despart, ambii bărbaţi se gândesc la toate lucrurile care puteau fi spuse în această conversaţie recentă şi cu toate acestea nu au fost rostite; iar această conştientizare a lucrurilor care există adesea în tăcerile dintre cuvinte îi tulbură pe amândoi şi-i face să se minuneze de complexitatea zeflemitoare a întregului discurs uman.

Alexander

Soseşte la asfinţit, pe acelaşi drum pe care *Herr* Gade, reprezentantul Regelui, a călătorit cu transportul lui modest de pui şi haine.

Are ochii înroşiţi şi galbeni deopotrivă, afectaţi de gerul cumplit şi de toate privaţiunile pe care le-a îndurat, de toate lucrurile pe care le-a văzut în decursul călătoriei lui prin Rusia. Pute mai rău ca dracul.

De data aceasta, nu Ratty Møller este cel care îl vede primul. Dar în clipa în care oamenii dau ochii cu el în sat, îmbrăcat în blănuri jerpelite şi cu mâinile bandajate, îşi dau seama cine este şi îl trimit spre casa lui Møller. Căci ei cred cu tărie că orice fel de persoană de tipul acesta este responsabilitatea lui Ratty Møller, nu a lor. Şi tot ce pot face acum este să aştepte pentru a vedea dacă Møller, cu cele câteva cuvinte de rusă pe care a reuşit să le înveţe, poate să se înţeleagă cu omul acesta.

Îl cheamă Alexander.

Møller înteţeşte focul, îl aşază lângă el şi-i desface bandajele de pe mâini, de unde lipsesc trei degete, apoi le curăţă şi-l cheamă pe doctor ca să-l consulte. Din ochi i se scurge puroi, care i se prelinge pe obraji şi până în barba stufoasă. Nu ştie nici un cuvânt în nici o altă limbă în afară de rusă, şi în rusă se vaită amarnic pentru durerea din ochii şi din mâinile lui degerate, şi pentru pierderea prietenilor şi tovarăşilor lui ingineri care au pornit împreună cu el în această călătorie de la poalele munţilor Sayan, dar care nu au supravieţuit.

Locuitorii din *Isfoss* se resemnează să aştepte. Alexander va muri sau va trăi? Este oare capabil un singur inginer să redeschidă mina? Oare cunoştinţele lui vor rămâne în mod frustrant zăvorâte pe veci în mintea lui pentru că nu are cum să le explice?

Møller, care trebuie să aibă grijă de el, şi care este trezit în miez de noapte de ţipetele lui, le spune oamenilor că e de părere că Alexander nu îşi va reveni. Trupul îi este distrus. Pe o tăbliţă,

rusul desenează imagini reprezentând câini zăcând în zăpadă, şi oameni tranşând carnea acestora de pe oase şi mâncând-o. Printre puţinele lui obiecte personale se numără şi o cruciuliţă de argint, pe care şi-o duce la buze înainte de a adormi.

Predicatorul le cere oamenilor să aducă orice bucăţică de mâncare de care se pot lipsi şi să întindă capcane pentru păsări în pădure, ca să-i poată pregăti o ciorbă hrănitoare de vrăbii. Doctorul prepară o alifie pe bază de mercur cu care pacientul să se ungă la ochi.

Blănurile lui Alexander sunt luate pentru a fi spălate la râu şi pentru a fi din nou cusute împreună. Este înfăşurat în pânză curată de in şi, în timp ce face asta, Møller se gândeşte că în mod ciudat, corpul rusului, faţa lui suptă şi barba-i întunecată seamănă extrem de mult cu propria lui imagine a lui Hristos. Aşa că începe să se roage arzător pentru însănătoşirea lui. Posibilitatea ca un fel de înviere, una care să justifice toată sacrificiile făcute în numele minei de argint, să se producă chiar acolo, în casa lui, îl umple pe Ratty Møller cu un neaşteptat entuziasm arzător.

Pe măsură ce trec zilele, Alexander chiar se înzdrăveneşte puţin. Este în stare să meargă până la fereastra camerei lui Møller şi să privească afară, spre drum. Cu toate acestea, vederea drumului pare să-l afecteze şi predicatorul îşi dă seama treptat că nu atât drumul însuşi, cât absenţa de pe el a tovarăşilor său pierduţi este ceea ce-l chinuie. Lacrimile i se unesc cu puroiul care încă se scurge din ochii lui. Are obiceiul să-şi lovească faţa şi pieptul cu pumnii şi să bolborosească toate suferinţele şi părerile lui de rău într-o limbă pe care Møller n-are nici o şansă să o înţeleagă vreodată. Şi undeva, în toate acestea, pare să se ascundă un mare semn de întrebare.

— Spune-mi, reuşeşte Møller să-l întrebe în rusă. Spune-mi despre ce e vorba.

Atunci, Alexander îngenunchează uneori la picioarele lui Møller şi chiar îşi lipeşte fruntea de dalele de piatră ale podelei,

dar Møller nu reuşeşte să înţeleagă decât teribila agonie din sufletul acestui om.

Într-o zi, Alexander ia iar tăbliţa şi desenează o altă imagine în care este mâncată carnea cuiva. Întoarce tăbliţa şi îi arată lui Møller desenul. Iar predicatorul, care s-a zbătut atât de multă vreme să-i salveze pe locuitorii din *Isfoss* prin redeschiderea minelor de argint, se uită cu nespusă groază la această imagine. Dar apoi, privirea lui se îndulceşte şi devine una plină de milă, pentru că acum a înţeles, în această zi friguroasă din luna aprilie a anului 1630, că s-a ajuns la capătul chinului. Îşi pune mâna pe fruntea lui Alexander.

Cu blândeţe, cu ajutorul doctorului, Møller îl duce pe rus la biserică, unde singurul lucru frumos şi de valoare este o pictură în ulei a scenei crucificării, pe tavanul rotunjit. Iar Alexander, care nu mai plânge şi nici nu se mai vaită, îngenunchează sub ea, iar Møller îl imploră pe Dumnezeu „să-l ierte pe robul Lui, Alexander, pentru mijloacele la care a trebuit să recurgă pentru a rămâne în viaţă, şi să-i redea pacea sufletească".

La scurt timp după aceea, Møller convoacă o întrunire a tuturor locuitorilor satului *Isfoss*.

Li se adresează plin de seriozitate. Le reaminteşte că înainte de descoperirea argintului în munţii lor preaiubiţi erau nişte oameni mulţumiţi. Le spune că a ajuns, în cele din urmă, după ce a trebuit să îndure şi Alexander, la părerea că preţul deja plătit pentru continuarea minei este prea ridicat şi că nu ar mai trebui întreprins nimic în privinţa ei. Le mai spune că anumite vise şi aspiraţii pot aduce mai multă suferinţă decât ar putea vreodată vindeca. Mai adaugă şi că el este acum de părere că gura minei ar trebui închisă pe vecie şi că „orice copac care se poate fixa de stâncă" ar trebui plantat acolo, pentru ca o generaţie de acum încolo, nimeni să nu mai ştie, în afară de indiciile reprezentate

de mormintele de jur-împrejurul minei, că acolo s-ar fi descoperit vreodată ceva.

Când oamenii încep să protesteze şi să se plângă, aşa cum Møller intuise foarte bine că o vor face, le spune:

— Gândiţi-vă ce *reprezintă* mina acum. Veţi spune că mina este o cămară plină cu provizii, că este un costum de haine elegante, că reprezintă întoarcerea Regelui, dar şi tovărăşie şi desfrâu, că mina este muzica interpretată sub cerul înstelat. Dar când a fost vreodată vreunul din aceste lucruri?

Un strigăt general de protest se face auzit.

— Chiar *a reprezentat* toate aceste lucruri! insistă sătenii din *Isfoss*. Momentele de glorie ale minei au fost cele mai frumoase vremuri pe care le-am trăit vreodată. Şi aceste vremuri se vor întoarce! Trebuie să se întoarcă!

— Tocmai asta am crezut şi eu, le răspunde calm Møller. Am trăit de pe o zi pe alta, în aşteptarea clipei în care mina va fi redeschisă. Dar nu am avut dreptate să fac asta. Cu toţii am greşit.

Oamenii bombăne supăraţi. Apoi îl întreabă:

— Cum rămâne cu Alexander? Dacă astăzi e suficient de puternic să meargă până la biserică, atunci poate că mâine va fi suficient de puternic să înceapă munca, şi până se încălzeşte...

—Nu, răspunde Møller. Vă spun răspicat că Alexander a făcut tot ce-i stătea unui om în puteri să facă şi nu mai poate mai mult de atât.

Cu toate acestea, oamenii continuă să strige că Alexander este ultima lor speranţă, şi că Møller nu are dreptul să-i lipsească de ea.

— Îmi acord acest drept, spune el, în continuare calm şi deloc tulburat de strigăte. A-l împovăra pe acest om cu dorinţele voastre pentru o sarcină pe care el nu şi-o poate asuma este un act de cruzime şi un păcat, şi vă spun că nu vom comite un astfel de păcat.

O linişte stânjenitoare se aşterne peste săteni, în timp ce aceştia, simţind caracterul implacabil al lui Møller, iau aminte la cele spuse de el. Se tot aud murmure în rândurile lor:

— Despre ce vorbeşte Rat[1]? Cine i-a dat lui Ratty dreptul să hotărască soarta minei?

Apoi îi strigă în faţă toate acestea:

— Cu a cui autoritate ne zdrobeşti ambiţiile? Cu cea a Regelui? Nu eşti decât un sărman predicator, cu nimic mai bun decât oricare dintre noi.

— Sunt de acord, le răspunde Møller, cu siguranţă nu sunt cu nimic mai bun decât oricare dintre voi. Din contră, sunt mai vinovat decât voi, deoarece eu am fost acela care i-a scris Regelui! Ţineţi minte acest lucru şi nu-l uitaţi niciodată. Mina ar putea să fi dispărut încet din inimile şi din amintirile voastre până acum, şi ne-am fi reîntors la ceea ce am fost odinioară, dacă nu ar fi fost intervenţia mea. Şi vă cer iertare pentru că am ţinut în viaţă aceste speranţe deşarte. Vă cer iertare.

Când întâlnirea se încheie, nu există nici un fel de acord, nici o hotărâre nu a fost luată. Ostilitatea împotriva lui Ratty Møller este foarte mare, în timp ce acesta îşi croieşte drum înapoi spre casa lui din vârful dealului. Nu ştie cât de intens sau cât de mult timp va trebui să sufere pentru ceea ce crede el acum că este corect. Tot ceea ce ştie este că *nu s-a înşelat în raţionamentul lui*. Iar atunci când îl vede pe Alexander, încă în viaţă, dar în continuare cu toate spaimele şi regretele lui zăvorâte în propria lui limbă, şi lipsit astfel de orice fel de prietenie şi de înţelegere veritabilă, îşi spune că nu va ceda, că în această casă inginerul se poate chinui să moară sau să trăiască, după cum va dori, dar că nu i se va mai cere nimic cât va mai fi pe lumea aceasta.

Puţin aur, foarte puţin...

Ellen Marsvin o găseşte pe fosta Femeie a Pieptului, concentrată pe o îndeletnicire foarte umilă: cârpeşte o ruptură în cămaşa de noapte a Regelui.

[1] Joc de cuvinte în limba engleză; prescurtarea numelui Ratty la Rat (şobolan).

— Vibeke, oftează Ellen. Trebuie să renunţi acum la mentalitatea unei *serviteuse*[1]. Lasă vreo spălătoreasă să facă sarcina asta umilă a cusutului. Tu trebuie să fii tovarăşa Regelui, nu slujnica lui.

Vibeke încuviinţează din cap, dar nu lasă deoparte cămaşa, ci doar o întinde pe genunchi şi mângâie afectuos cu mâinile materialul fin.

— Îmi face plăcere să cârpesc cămaşa asta, spune ea. Aşa că o voi cârpi, şi cu asta, basta!

— Nu, îi răspunde Ellen cu severitate, lucrurile nu pot rămâne aşa, deoarece, când cârpeşti cămăşi şi mai îndeplineşti şi alte sarcini umile de felul ăsta, decazi încetul cu încetul în ochii Regelui, până ce ai să redevii o biată femeie, iar nu ăsta fusese obiectul şi scopul planului.

Vibeke îşi duce mâna la gură.

— *Fru* Marsvin, îi spune ea, te rog să nu mai faci nici un fel de aluzii la vreun plan. Căci atunci când mă gândesc... atunci când îmi amintesc că... toate aceste lucruri pot fi considerate doar un soi de *intrigi*, mă simt atât de ruşinată.

— Ce Dumnezeu vrei să spui, Vibeke? o întreabă Ellen. Când ştii prea bine că tocmai o intrigă a fost de la bun început. Şi, Bunule Dumnezeu, dar a necesitat mult timp să clocim acest plan, ca să nu mai vorbim de cheltuielile enorme implicate, de rochii şi de lecţiile de caligrafie şi de dinţi, şi, îndrăznesc să spun, de suferinţe din partea amândurora, şi de...

— Ştiu prea bine, îi răspunde Vibeke, dar acum aş vrea să nu mai ştiu nimic despre toate acestea.

— Cât de ciudată poţi să fii! Când niciodată nu a mai existat vreun plan atât de bine ticluit, şi atât de bine dus la îndeplinire...

— Te rog să încetezi! îi spune Vibeke. Te rog să faci aşa cum îţi cer şi să nu mai menţionezi niciodată vreun cuvânt care să conţină ideea de şiretenie şi de socoteli. Se prea poate ca acestea

[1] Servitoare (în limba franceză, în original).

să fie lucrurile de la care am pornit, dar nu cu acestea voi şi continua. Nu aş putea îndura suferinţa provocată, dacă ar fi să afle Regele de intrigile noastre.

Apropiindu-se de Vibeke, Ellen continuă în şoaptă:

— Dacă descoperă sau nu depinde doar de tine. Depinde de cât de bine poţi să-ţi joci rolul, Vibeke.

La această afirmaţie, o lacrimă izvorăşte din ochii rotunzi şi albaştri ai lui Vibeke şi începe să i se prelingă pe obraz.

— Nu este un *rol*, spune ea, tristă. M-am gândit că va fi aşa, dar m-am înşelat.

Şi ridică din nou cămaşa Regelui şi şi-o lipeşte de faţă.

— Este bun cu mine şi ştiu că-l fac fericit, după toate suferinţele îndurate din pricina fiicei tale. Şi aş face orice pentru el, orice pe lume..

Ellen rămâne tăcută câteva clipe, privind cum şi mai multe lacrimi încep să se rostogolească pe obrajii lui Vibeke, doar pentru a fi şterse de cămaşa de noapte. Apoi începe să râdă.

— Ei bine, Vibeke, într-adevăr nu ştiu ce să spun.

— Atunci, nu spune nimic! îi răspunde, plină de înfocare Vibeke. Nu este nevoie de aşa ceva.

Ellen încă mai zâmbeşte când îşi ia rămas bun de la Regele Christian şi îi ordonă vizitiului ei să o ducă la Kronborg.

Cu toate că Regina Mamă Sofia a urât-o întotdeauna pe Kirsten, sau poate tocmai *din cauză că* a urât-o pe Kirsten nici mai mult şi nici mai puţin decât a urât-o şi Kirsten pe ea, şi deoarece ea şi Ellen Marsvin au căzut întotdeauna de acord asupra părerii lor că Regele trebuie *condus* dacă femeile vroiau să aibă vieţi pe care să le poată îndura, încă o consideră pe femeia mai tânără drept un aliat important. Aşa că atunci când sosirea ei e anunţată la Kronborg, Regina Sofia coboară şi o întâmpină călduros.

Este adus samovarul, iar draperiile groase sunt trase, în timp ce afară după-amiaza devine din ce în ce mai întunecată, iar cele

două femei se așază și ascultă suspinele și bolboroselile samovarului, și se distrează tăind lămâi sub formă de semilună și stele, și punându-le să plutească în ceai.

Servitorilor le este poruncit să se retragă, iar Ellen începe să vorbească, și istorisește povestea minunată a planului lor, începând cu începutul, cu ziua în care s-a hotărât să o ia pe Vibeke în gospodăria ei de la Boller, și încheind cu vorbele pe care le-a auzit recent, chiar din gura lui Vibeke, pe subiectul devotamentului.

Iar Regina Sofia o ascultă plină de atenție, felicitând-o pe Ellen în repetate rânduri „pentru că a înțeles atât de bine importanța unor lucruri mărunte, cum ar fi caligrafia", iar în cele din urmă, când povestea se sfârșește, își mai toarnă niște ceai și spune:

— Acum, în sfârșit, lucrurile o să meargă mult mai bine în privința fiului meu, *Fru* Marsvin. Am sentimentul că așa se va întâmpla. Iar pe mine mă vor lăsa în pace. Și îți spun, mintea mea este foarte alinată de acest lucru, pentru că știi că vremurile recente au fost foarte greu de îndurat, mai ales când Regele a trimis oameni aici și el însuși a venit să-mi scotocească prin pivnițe. Bineînțeles că nu am nimic acolo. Dar s-a zvonit odinioară cum că aș acumula averi aici...

— Ah, da, îi răspunde Ellen. Cred că fiica mea a fost cea care a lansat zvonul. Dar ea nu a putut niciodată să facă diferența între adevăr și minciună, nici măcar în ceea ce o privea pe ea însăși.

— Bineînțeles, am *puțin* aur, foarte puțin. Nici o femeie nu ar trebui să ajungă la o vârstă înaintată fără să aibă ceva pus deoparte... în caz de urgență.

— Sunt de acord, spune Ellen. Cât de înțeleaptă ești.

— Așa-i că sunt? Deoarece chiar și mama unui Rege, în aceste vremuri de neliniște...

— Într-adevăr, ești. Extrem de înțeleaptă. Și nu trebuie să cedezi nimic.

După care Ellen lasă să-i scape un oftat prelung, un oftat mult mai profund și mai trist decât toate suspinele samovarului, și spune:

— Ştiţi, Înălţimea Voastră, că tot ceea ce deţin *eu* este la Boller. Iar acum fata mea m-a izgonit din casă şi a pus stăpânire pe mobila şi toate tablourile mele, şi chiar nu ştiu ce se va alege de mine.

Regina Sofia pare şocată.

— Vai, draga mea, spune ea. Cât de îngrozitor. Dar cum de s-a putut petrece una ca asta?

— Nu ştiu. Presupun că toate lucrurile sunt ciclice. Regele a alungat-o pe Kirsten, şi cu motive întemeiate, şi atunci unde altundeva se poate duce decât la mine? Şi pentru că încă este soţia Regelui, poate să facă aproape tot ce vrea, sau cel puţin îşi imaginează că poate. Şi astfel am ajuns pe drumuri. Mi-a fost confiscată până şi pivniţa plină ochi cu borcane de gem făcut cu mâna mea.

Regina Sofia pare îngrozită de această acumulare de oroare după oroare.

— Vai, draga mea! spune ea. Vai, mai ales gemul! *Fru* Marsvin, vom trece imediat la acţiune. Eram pe cale de a spune că voi trimite oameni care să o izgonească pe fiica ta de la Boller, dar mi-a venit numaidecât o idee mai bună. De ce nu poruncim să fie aduse gemul şi oricare alte obiecte la care ţii foarte mult, şi să locuieşti de acum înainte cu mine la Kronborg? Trăiesc foarte simplu. Mănânc peşte din Strâmtoare. Dar poate nu te va deranja acest lucru, pentru că nu pot nega că mă simt adeseori singură...

Ellen Marsvin protestează suficient de mult la această demonstraţie de generozitate pentru a o convinge pe Regina Mamă că într-adevăr îi face aliatei ei cea mai mare favoare cu putinţă, dar apoi este de acord cu toate sugestiile, şi cele două femei se aşază mai comod, pline de mulţumire, şi ascultă cum valurile, stârnite de vântul care creşte în intensitate, încep să se spargă de malurile ţărmului de la Kronborg.

— Vor fi furtuni, fără îndoială, spune Regina Sofia după o vreme, dar aici vom fi în siguranţă. Aici, putem să veghem asupra tuturor lucrurilor care se petrec.

Iar Ellen Marsvin este de acord.

Înăuntru și în afară

Odată cu moartea Magdalenei, după ce trupul ei a fost luat și îngropat în pământ, casa familiei Tilsen a fost cuprinsă de o stare de calm.

Este ca și cum, se gândește Johann, am trecut cu toții prin vreo boală ciudată, o febră contagioasă care ne-a tulburat, care aproape ne-a omorât, iar acum, când febra s-a domolit, suntem cu toții în convalescență. Încă mai suntem cu toții vulnerabili (mai ales Wilhelm). Obosim ușor. Vorbim în șoaptă în timpul meselor. Dar știm că febra nu va mai reveni și, cu timpul, ne vom însănătoși complet.

Dorind să stârpească *mirosul* Magdalenei din fiecare colțișor al casei, din dormitor, din bucătărie, de peste tot, Johann a pus într-un cufăr toate hainele și bunurile ei, jupoanele ei purpurii, pantofii și cartea ei cu rețete, periile și pieptenii ei, lenjeria, și le-a trimis pe toate într-o căruță la Børnehus, în Copenhaga, pentru a fi împărțite săracilor după cum vor crede de cuviință. Nu a păstrat nimic, cu excepția câtorva bijuterii, care vor fi date Ullei când va mai crește, și din care prezența Magdalenei părea că fusese deja eradicată cu desăvârșire, de parcă broșele și colierele i-ar fi fost smulse cu mult timp în urmă sau nici nu i-ar fi aparținut vreodată cu adevărat.

Din când în când, Johann mai găsește vreun obiect trecut cu vederea, vreo batistă sau panglică, pe care le aruncă pur și simplu. În casă nu se mai coc prăjituri, nici nu se mai beau cești cu ciocolată dimineața. Pontonul de la marginea lacului este desfăcut, scândură cu scândură. Pasărea mecanică stricată este revendicată și recâștigată de Marcus. Băiatul lasă să umble gândaci prin colivie, în caz că pasărea ar prinde brusc viață și i s-ar face foame.

Acum, la sfârșitul lunii aprilie, în locul unei vremi frumoase și călduroase, peste estul Iutlandei se așterne o ceață cenușie.

Ceaţa acoperă asemeni unei pături casa Tilsen, astfel încât aceasta pare să fie izolată de tot şi toate din exteriorul ei.

Emilia priveşte ceaţa asta şi simte un fel de recunoştinţă pentru ea, deoarece nu mai vrea să se întrebe ce lucruri există în lumea cea largă. Ar prefera ca lumea largă să nu existe deloc. Ar prefera să-i ajungă la urechi un zvon care să-i comunice că restul Danemarcei a fost purtat departe, în larg, de apele mării.

Acum are un rol în casa şi pe moşia asta: îl ajută pe tatăl ei să conducă gospodăria. Ea şi cu el stau împreună la masa din camera de zi şi scriu comenzi şi încheie conturi. Nu vorbesc nici despre trecut, nici despre viitor, nici despre Karen, sau despre Kirsten Munk, nici despre Magdalena, ci doar despre ceea ce se întâmplă de la o zi la alta, de la o oră la alta. Iar ideea că cineva din altă perioadă a vieţii Emiliei ar putea să-şi croiască drum până aici, prin ceaţa groasă şi cenuşie, i se pare, în cele din urmă, atât de improbabilă, încât nici nu mai doreşte să se gândească la aşa ceva. Faptul că uneori, în visele ei, se trezeşte iar în lumina soarelui, lângă crescătoria de păsări de la Rosenborg, este, după cum îşi tot spune sieşi, din cauză că trecutul poate fi încăpăţânat şi dictatorial, şi refuză să fie dat uitării până la ultimele lui rămăşiţe.

Dar chiar şi visele sunt din ce în ce mai rare. Iar atunci când se trezeşte dimineaţa şi îşi aduce aminte că Magdalena nu mai trăieşte, că Marcus face progrese cu lecţiile lui, că tatăl ei e la fel de bun cu ea aşa cum obişnuia să fie cu mult timp în urmă, că Ingmar se întoarce de la Copenhaga şi că ea este folositoare gospodăriei aşa cum ar fi vrut mama ei să fie, atunci ştie că viaţa poate fi îndurată aşa cum este.

Există un fel de mulţumire în toate acestea, una care este exprimată de prezenţa continuă a ceţii, care ascunde deopotrivă cerul şi pământul. Iar când găina Emiliei, Gerda, hoinăreşte prin acest giulgiu de albeaţă, şi dispare cu desăvârşire, se resemnează pentru pierderea păsării fără să o regrete mai mult de câteva clipe.

Crede că acceptarea propriei sorţi este cea mai aspră lecţie a vieţii şi cea mai importantă de învăţat.

Johann Tilsen se hotărăşte acum că fiica pe care a neglijat-o atât de mult nu îşi va petrece restul vieţii având grijă de el şi de fraţii ei; ar trebui să-i fie găsit un soţ; ar trebui să i se permită să aibă un viitor al ei.

Nici nu i-a trecut bine prin minte acest gând lui Johann, că îşi şi dă seama că deja îl cunoaşte pe omul taman potrivit pentru ea. Este un predicator numit Erik Hansen, o persoană curtenitoare şi cumsecade, cu mâini şi picioare zdravene şi păr subţire, şaten, care se zburleşte fix în sus când bate vântul. Acum în vârstă de patruzeci de ani, Erik Hansen nu are copii. Soţia i-a murit la vârsta de douăzeci şi patru de ani. Niciodată nu a avut comportamentul unui om care-şi caută o a doua soţie, dar Johann Tilsen e convins că bunătatea Emiliei, drăgălăşenia ei tăcută, vor fi irezistibile pentru Hansen şi că, în viitoarea lor viaţă împreună, el va avea grijă de ea cu foarte mult devotament.

Nu spune nimic nimănui. Îi trimite doar o scrisoare lui Hansen, invitându-l să vină să binecuvânteze casa Tilsen, deoarece are „motive să creadă că spiritul soţiei sale decedate s-ar putea să mai bântuie prin vreun cotlon, să fie zgomotos şi să ne împiedice pe noi, toţi cei de aici, să trăim împreună în armonie". Adaugă şi că, deoarece biserica lui Hansen se află la ceva distanţă, şi pentru că „blestemata pâclă şi ceaţă ne înconjoară din toate părţile" ar fi binevenit să stea peste noapte, sau „mai mult de o noapte, dacă ai timp pentru noi".

Şi aşa se face că predicatorul Hansen soseşte într-o după-amiază, asemeni unei umbre, în timp ce Emilia priveşte pe fereastra din camera de zi. Acum nu este aici, dar în clipa imediat următoare este pe deplin vizibil, şi foarte aproape, de parcă ar fi căzut din ceruri.

Iar Emilia este imediat îngrozită de faptul că un străin poate apărea aşa, fără nici un fel de avertisment, iar atunci când îl aude

bătând la uşă, rămâne acolo unde este fără să se mişte, întorcându-şi doar capul de la fereastră. Aude cum omul tuşeşte în aerul umed. Apoi aude cum servitorul îi deschide uşa şi îl pofteşte înăuntru, şi-i aude şi vocea, care este subţire, şi paşii lui precauţi, şi se roagă ca bărbatul să constate, până la urmă, că a greşit casa, să se urce înapoi pe cal şi să dispară pe vecie.

Dar el nu pleacă. Johann Tilsen îl aduce în salon şi Emilia îi vede chipul, care este palid, şi ochii, care-i sunt mici. Se înclină în faţa ei şi ea trebuie să se ridice şi să ia act de prezenţa lui.

Predicatorul Hansen. *Herr* Erik Hansen. Johann îi spune numele în repetate rânduri, vrând parcă să se asigure că Emilia l-a reţinut. Străinul îşi ţine pălăria în mână, ceea ce îi dă un aer penitent. Cataramele de la pantofi îi sunt stropite cu noroi. Miroase a piele şi a cal, iar Emilia trebuie să-şi întoarcă privirea de la el, deoarece el face parte din tot ceea ce nu ar trebui să existe în această casă, el face parte din tot ceea ce ar fi trebuit să dispară în largul mării şi să se fi scufundat în întunericul adâncurilor.

Ritualurile lui sunt grijulii şi ordonate. Merge dintr-o cameră în alta cu o mică cruce din lemn de mahon. Îngenunchează pe podea, în centrul fiecărei încăperi, şi se roagă în tăcere, mai întâi cu ochii deschişi, apoi cu ochii strâns închişi, de parcă ar fi întrezărit vreun lucru în încăperea aceea şi nu vroia să dea din nou ochii cu el.

Invită întreaga familie să meargă împreună cu el, „pentru a fi martori că nu a rămas nici un colţişor nebinecuvântat", iar atunci când a fost peste tot, chiar şi în camera pe care Emilia o împarte cu Marcus, acolo unde desenele lui cu insecte acoperă acum pereţii, Eric Hansen înclină din cap înspre Johann şi declară:

— Nu cred că e vreun spirit neliniştit pe aici, *Herr* Tilsen. Aşa că veţi trăi cu toţii în pace.

— Unde vine asta? îi şopteşte Marcus Emiliei.

— Nicăieri, răspunde Emilia. Nu vine nicăieri.

Iar Predicatorul Hansen aude asta şi se întoarce spre Emilia şi-i zâmbeşte, iar ea vede că cel puţin zâmbetul lui este blând şi

liniştit, aşa că presupune că poate fi tolerat o noapte şi o zi, sau cât de mult timp trebuie să rămână cu ei, măcar dacă şi-ar spăla trupul şi şi-ar schimba hainele, astfel încât să nu mai miroasă precum calul lui, şi nici ca vreo altă creatură vie. Lasă să-i scape următoarele:

— Acum, poate că veţi vrea să vă odihniţi şi primeniţi, *Herr* Hansen. Daţi-mi voie să vă conduc în camera dumneavoastră.

Vede cum tatăl ei dă din cap şi o priveşte aprobator. Se îndepărtează iute şi urcă scările, iar Erik Hansen o urmează. Şi întocmai cum a prevăzut Johann Tilsen, Hansen descoperă că nu-şi poate dezlipi privirea de la ea. Îi aduce puţin aminte de răposata lui soţie, care era la fel de graţioasă şi de sprintenă în mişcări, şi al cărui păr nu era nici negru, nici blond. Şi, în clipa imediat următoare, înţelege că acesta este motivul pentru care l-a invitat Johann Tilsen aici: nu pentru că spiritul Magdalenei ar fi făcut tărăboi prin grinzile casei sau ar fi umflat draperiile, ci pentru a-i putea fi prezentată fiica, Emilia. Văzându-şi propria imagine reflectată într-o fereastră, Erik Hansen îşi zâmbeşte sieşi. Înţelege că, în sfârşit, perioada de doliu se apropie de final.

Rămâne în continuare.

Cumva, cei doi bărbaţi izbutesc acest lucru, ca predicatorul să descopere că nu are nimic altceva de facut pe lume decât să mai fie oaspetele lui Johann Tilsen preţ de câteva zile. Invocă ceaţa drept scuză. Spun că drumurile sunt periculoase, că se produc coliziuni pe marile drumuri, deoarece ceaţa nu numai că diminuează vizibilitatea, dar înăbuşe şi sunetele.

— Aşa că, îi spune Johann Tilsen Emiliei, Pastorul Hansen va fi binevenit în casa noastră o perioadă mai îndelungată şi chiar cred că prezenţa lui în această casă, la acest moment dat, va fi foarte benefică pentru noi toţi.

Benefică. Emiliei i se pare că termenul este lipsit de înţeles, aproape absurd. Ştie că aici a ajuns cursul vieţii, în acelaşi loc de unde a pornit. Doar imposibilul mai poate schimba acum acest

curs: revelaţia că de fapt Karen nu a murit; sosirea dinspre ţinutul alb al unui tânăr cu o lăută în spate. Altfel, totul trebuie să rămână exact aşa cum este, cu exact acelaşi grad de tristeţe pe care-l conţine şi acum, nici mai mult şi nici mai puţin. A sugera că ceva sau cineva este „benefic" pentru existenţa lor este ca şi cum ai spune că o pasăre îi face vreun bine extraordinar unui copac atunci când poposeşte pe creanga lui.

Dar înţelege repede ce au pus la cale bărbaţii şi nu e supărată din această cauză, deoarece aşa se desfăşoară genul acesta de lucruri, ba poate că este puţin impresionată de acest fapt, de ideea că tatăl ei ar dori să-i găsească un soţ, sau de faptul că *Herr* Hansen ar constata că o place. Pur şi simplu, bărbaţii nu par să-şi dea seama cât de imposibil este totul. Sunt asemeni unor prunci nevinovaţi, care nu ştiu nimic. O fac să zâmbească.

Se uită la Hansen, la mersul lui cu paşi mari, la pielea lui palidă întinsă atât de mult pe fruntea lui şi mai departe, pe calota craniului său, până unde părul său şaten şi rar creşte într-o doară, şi îl vede drept străinul care va rămâne aşa pe vei, vede distanţa dintre ei doi care nu va fi nicicând traversată. Ca străin poate fi tolerat, dar ideea că o cerere în căsătorie ar putea să fie rostită brusc şi în mod îngrozitor de el o face să-i fie rău. Aşa ceva trebuie împiedicat cu orice preţ.

Se hotărăşte să-i împărtăşească fratelui ei, Wilhelm, secretele ei. Nu îi spune că s-a îndrăgostit de un bărbat numit Peter Claire. Ceea ce-i spune în schimb este:

— Wilhelm, prefer să nu încerc să iubesc vreun bărbat. Vrei să te duci la Tatăl nostru şi să încerci să-i explici toate acestea?

Wilhelm o ia pe sora lui de mână. Nu a ştiut niciodată despre el şi Magdalena, aşa că ea îl cunoaşte pe *Wilhelm cel de dinainte*, acel Wilhelm care era un băieţandru şi străin de orice fel de formă de înşelăciune şi de orice crimă, şi tocmai acest lucru îl face atât de drag Emiliei.

— Presupun că trebuie să te căsătoreşti, îi spune el trist. Într-o zi...

— Nu, îi răspunde Emilia.

— Şi dacă te răzgândeşti, Emilia? Atunci voi fi fost purtătorul tău de cuvânt doar pentru a mă face de râs în cele din urmă.

Emilia zâmbeşte şi-i spune liniştită:

— Nu mă voi răzgândi.

Dar, în ciuda eforturilor lui Wilhelm în numele surorii sale, care sunt curajoase şi stăruitoare, bărbaţii hotărăsc exact opusul. Când Erik Hansen se urcă în sfârşit pe calul său şi se îndepărtează călare, în ceaţă, atât el, cât şi Johann îşi spun:

„Toate lucrurile sunt predispuse la schimbare. Va sosi şi ziua în care Emilia Tilsen se va răzgândi."

Ce s-a întâmplat la Lutter

Visul îi este cunoscut Regelui Christian.

Începe cu sosirea unui om zdrenţăros, pe care nu-l recunoaşte, dar în ai cărui ochi albaştri străluceşte un fragment din trecut, asemeni unui singur ciob din vreun mozaic frumos a cărui structură generală (şi în care ciobul se potrivea perfect) a fost de mult dată uitării.

Christian priveşte fix în ochii aceia de pe chipul pârlit de vreme şi ridat de timp. Străinul spune că lucrează ca rândaş. E îmbrăcat cu o vestă din piele ponosită şi cu pantaloni. Braţele îi sunt dezgolite şi cizmele-i sunt uzate. Părul lui blond este legat la baza gâtului cu o panglică soioasă. Spune că a venit să-şi ofere serviciile armatei Maiestăţii Sale, pentru a servi în regimentul de cavalerişti, deoarece ştie atât de multe despre cai, la fel de bine precum îşi ştie propriul nume.

— Care *este* numele tău? întreabă Regele.

După un moment de ezitare, străinul spune:

— Bror. Bror Brorson.

Odată rostite aceste cuvinte, Regele simte cum un val de căldură îi cuprinde trupul, de parcă tot ceea ce s-a întâmplat de-a

lungul a treizeci de ani — toate minunile şi toate suferinţele — toate ar fi fost revărsate asupra lui, din nou, aşa cum ai răsturna apă clocotită şi ulei fierbinte într-un cazan. Nu se poate mişca, nu poate vorbi, nu poate face nimic altceva decât să deschidă gura a uimire şi să încuviinţeze din cap, apoi, într-un târziu, întinde mâna iar Bror o ia, îngenunchează şi o duce la buze.

În acest moment al visului, Regele reuşeşte uneori să se trezească, cât timp armata lui are încă tabăra la Thuringia, înainte ca altceva să se întâmple, înainte ca lucrurile ce au urmat să se mai întâmple o a doua oară. Şi tocmai în această seară de primăvară, deosebit de rece, în camera lui de la Rosenborg, unde s-a întors împreună cu Vibeke, se trezeşte, fiindu-i foarte cald, aşa cum se simţea şi în timpul visului, o trezeşte pe Vibeke, care este întinsă liniştită alături de el, şi-i şopteşte:

— Visul începuse din nou. Începuse din nou...

— Ce vis? întreabă cu blândeţe Vibeke, ridicându-se în capul oaselor şi luând mâna Regelui.

— Bror Brorson, îi răspunde Regele Christian. Visul meu despre Bror Brorson.

Vibeke Kruse nu a fost, şi nici nu va fi vreodată o femeie sofisticată. Refuzul ei de a aspira la vreo înţelepciune mai profundă — refuz mult batjocorit şi ridiculizat de Kirsten — provine din credinţa ei de nezdruncinat că genul de proverbe obişnuite şi de axiome de care-i este plină mintea îi oferă suficientă agerime în gândire. Kirsten râsese de lucrurile astea în repetate rânduri, dar lui Vibeke nu-i pasă şi continuă să ofere zicalele ei celor care au nevoie de sfat sau alinare.

Iar acum, vede ea prea bine, este tocmai un astfel de moment, deoarece Regele este agitat şi îndurerat. O roagă să-l mângâie pe cap, pieptănătura lui regală începând deja să se destrame, astfel că o şuviţă întunecată şi umedă de păr îi este încolăcită în jurul gâtului asemeni unei frânghii negre. Vibeke îi ridică părul cu grijă şi îl netezeşte, dându-l peste umărul Regelui. Apoi spune:

— Un vis povestit este un vis dat uitării.

Regele Christian rămâne tăcut. Dacă se gândeşte, şi nu pentru prima oară, că femeile atât de des rostesc lucruri fără prea mare băgare de seamă, părând să nu-şi dea seama ce ar putea decurge ca urmare a cuvintelor alese de ele, cu toate acestea, trece de la aceste observaţii la altceva, ceva pe care mai târziu îl va identifica drept „pradă tentaţiei" sau „o năzuinţă bruscă de a-şi descărca sufletul de aceste spaime".

Căci niciodată nu a fost capabil să vorbească despre ce s-a întâmplat după sosirea lui Bror Brorson în Thuringia, în hainele lui zdrenţuite, după ce i-a sărutat mâna. Este ca şi cum nu a avut niciodată ascultătorul potrivit, sau de parcă nici un ascultător nu a înţeles vreodată adevărata îndatorire, respectiv să garanteze că simpla narare a povestirii nu îl va răni pe Rege atât de profund încât să nu-şi mai revină niciodată de pe urma ei.

Evident, Kirsten (sau cel puţin acea Kirsten din vremea producerii acestor evenimente) nu le înţelegea. Chiar se întrebase dacă Peter Claire, „îngerul" ale cărui trăsături semănau cu cele ale lui Bror, ar fi cel căruia i-ar putea fi spusă povestea şi dacă aceasta va fi fost sarcina, şi nu alta, pe care o avusese în minte atunci când îi poruncise lui Peter Claire să vegheze asupra lui şi să nu-l părăsească. Cumva, însă, acea zi — acel moment care nu va semăna cu nici un altul — nu sosise niciodată.

Acum, Regele Christian se uită la Vibeke, îi simte mâna dezmierdându-i faţa. Este miezul unei nopţi de aprilie, tăcută ca un mormânt. Iar Regelui i se pare ca şi cum totul ar fi suspendat, de parcă Danemarca şi-ar ţine respiraţia, aşteptând ca el să recunoască ceea ce nu fusese niciodată capabil să admită decât în sinea lui, în cotloanele întunecate ale minţii sale — că el era cel responsabil pentru moartea lui Bror Brorson. Cu mult timp în urmă, el şi Bror, singurii membri ai Societăţii Semnatarilor Unici juraseră să se apere *întotdeauna şi în orice momente* împotriva actelor de cruzime. Apoi, când sosise timpul cuvenit, Christian descoperise prea târziu că îşi încălcase promisiunea.

Vibeke aprinde o lumânare.

— Astfel, spune ea cu blândeţe, Bror Brorson s-a alăturat armatei tale din Thuringia, înainte de a te îndrepta spre sud pentru a te lupta cu generalul Tilly?

Regele încuviinţează din cap. Trece un moment înainte să poată vorbi. Apoi îi spune:

— Am poruncit să i se dea o armură. I-am spus că nu poate lupta într-un regiment de cavalerişti purtând zdrenţe ca ale lui.

— Da, îmi imaginez că nu putea...

— Mi-a spus că nu avea nevoie de armură. A spus că moartea nu se va coborî asupra lui deoarece eu mă luptasem cu moartea la şcoala de la Koldinghus, aşa că, pentru el, moartea era deja moartă. Şi mi-a mai spus că Dumnezeu era de partea noastră, că războiul nostru împotriva Ligii Catolice era doar un război, şi de ce ar fi avut nevoie cei drepţi de mănuşi de zale, din moment ce, fără îndoială, Dumnezeu îşi va proteja supuşii credincioşi?

— Dar eu nu am putut suporta înfăţişarea lui Bror în vesta aceea, cu braţele dezgolite şi cizmele-i roase până la călcâie, aşa că i-am spus: Bror, nu poţi lupta alături de mine decât dacă porţi armură.

Aşa că i-au fost date o platoşă şi un pieptar, un coif, precum şi toate celelalte obiecte de metal ce alcătuiesc echipamentul unui cavalerist, şi a fost înarmat cu o pereche de pistoale şi o sabie.

Regele face aici o pauză, iar Vibeke îi şterge fruntea de sudoare.

— Numai de-am fi fost pe cât de puternici ne-am crezut! spune Christian, pe un ton ridicat. Dar aliatul meu, Prinţul Christian de Brunswick, era mai slab decât ar fi recunoscut vreodată. El însuşi era pe moarte, din pricina vreunui mare vierme ce-i rodea măruntaiele, şi sute dintre soldaţii lui nici nu erau echipaţi corespunzător, ci au trebuit să lupte cu ghioage bătute cu ţinte de metal, astfel încât trupele lui au rămas în urmă

în timp ce noi am pornit mai departe spre sud, şi adevărul adevărat, Vibeke, este că armata mea a înfruntat-o pe cea a Generalului Tilly aproape singură, aproape singură! Am crezut că putem învinge deoarece Tilly se izolase de Generalul Wallenstein, dar Tilly auzise cumva de numărul soldaţilor pe care-i aveam cu mine, aşa că a trimis un mesager ariergardei lui Wallenstein, cerându-i ca opt mii dintre oamenii lui să se întoarcă şi să mărşăluiască spre nord, pentru a mă înfrunta. Dar eu nu am putut şti acest lucru din vreme; am aflat doar când era prea târziu. Atunci am ordonat armatei mele să facă drum întors şi să se retragă acolo unde era Brunswick. În ciuda acestui lucru, avangarda lui Tilly mi-a hărţuit ariergarda, şi a trebuit să ne luptăm în timp ce ne retrăgeam, şi mi-am dat seama că, mai devreme sau mai târziu, va trebui să ne întoarcem şi să-i înfruntăm pe cei care veneau de la Wallenstein, şi că o mare bătălie se va desfăşura.

Din nou, Regele se opreşte. Priveşte chipul lui Vibeke, luminat uşor de lumânare, apoi priveşte dincolo de lumânare, în întunericul camerei.

Continuă:

— Am ocupat o poziţie în afara satului Lutter. Aveam de partea mea terenul înalt şi pădurile unde îmi puteam ascunde tunurile şi muschetarii.

— Tilly a continuat să mărşăluiască spre mine. Era ziua de douăzeci şi şapte aprilie, 1626, şi pot spune că cele mai negre suferinţe pe care a trebuit să le îndur de-a lungul vieţii mele au început cu acea zi.

Vibeke priveşte cum lumânarea arde constant, şi aşteaptă. Atât de mare este căldura corpului Regelui, încât propria ei cămaşă de noapte este udă de sudoare, acolo unde el se sprijină de pieptul ei. Observă că vocea lui Christian devine seacă şi gâfâită, de parcă gura lui nu ar fi avut suficientă salivă, iar plămânii lui prea puţin aer. Se întreabă dacă aici se va încheia povestea, dacă se va hotărî că, până la urmă, nu poate continua.

— Ştiu, spune ea cu blândeţe, că multe vieţi daneze s-au pierdut la Lutter...

— Danemarca a fost pierdută la Lutter! răspunde Christian. Tot ceea ce fusese până atunci în ceea ce priveşte prosperitatea şi renumele. Căci am plătit un preţ foarte scump acolo, am plătit scump...

— Şi Bror Brorson a fost cel care a plătit cu viaţa...

— Bror nu ar fi trebuit să moară! Infanteria noastră era cu mult depăşită numeric, şi am văzut sute şi sute de suliţaşi căzând. Dar Bror ar fi trebuit să supravieţuiască, deoarece cavaleria rezistase la mijloc şi pe flancul stâng, iar noi ne-am regrupat şi am reparat linia frântă şi am facut faţă măcelului lui Tilly de trei ori, iar a treia oară am strigat oamenilor că putem reuşi, că Tilly şi cavaleria lui erau înfrânţi... Dar, în timp ce ne întorceam pentru a-i ataca a treia oară, calul meu s-a prăbuşit, doborât fiind. Nu poţi şti ce spaimă bruscă şi confuzie îl cuprinde pe cavaleristul care se trezeşte doborât la pământ, cum e copleşit de sentimente de neajutorare şi de nimicnicie! Ştie că este pierdut, dacă nu cumva, prin vreo mişcare a bătăliei, vreun alt cal, unul fără călăreţ şi care galopează sălbatic peste câmp, vine spre el. Căci bătăliile sunt câştigate prin mişcare, prin avântul de înaintare, iar un cavalerist doborât, în armura lui grea, nu se poate mişca aşa cum trebuie şi simte că va fi hăcuit în orice moment. Aşa că am strigat, ca să spun că îmi fusese doborât calul... şi atunci, ce mi-au văzut ochii... un cavalerist s-a întors de la linia de atac, a călărit spre mine şi a descălecat. Zgomotul bătăliei era atât de asurzitor, că la început nici nu am auzit ce-mi spunea, aşa că, atunci, mi-a înmânat hăţurile calului său şi am înţeles că vroia ca eu să încalec.

Şi era Bror. I-am spus:

„Nu-ţi voi lua calul, Bror! Nu voi face asta!"

Dar el, chiar şi atunci... când deja văzusem cum arăta... atât de slab că părea de-a dreptul mort de foame... chiar şi în ciuda

acestui fapt, era puternic, aşa cum fusese întotdeauna, şi mi s-a părut de parcă m-ar fi *ridicat* pe calul lui, iar în clipa următoare am înşfăcat hăţurile, ca şi cum calul fusese al meu de la bun început...

— Dându-ţi calul acesta, Bror Brorson a făcut ceea ce ar fi făcut oricare altcineva pentru Regele lui, spune Vibeke, dar Christian nu este alinat de aceste cuvinte.

Se bate cu pumnul în piept, în dreptul inimii.

— Pe când mă îndepărtam călare, i-am spus lui Bror să se ducă spre pădure, să ia o muschetă de la un soldat care murise, dar când m-am uitat în urmă el încă nu plecase, ci stătea acolo unde îl lăsasem, privind cum mă îndepărtez călare. Ştiu cum se simţea... cât de neajutorat, şi că armura pe care insistasem să o poarte acum îl întemniţa şi-l împiedica să fugă spre siguranţa oferită de crâng. Şi, cu toate acestea, nu am rămas — nu puteam să rămân! Ştiam că totul depindea de cavaleria mea, aşa că trebuia să călăresc, să mă alătur liniei de atac şi să-i îndemn mai departe. Linia încă mai rezista. Şi m-am gândit în sinea mea cum, după toate probabilităţile, Bror îmi salvase viaţa şi cum, prin cavaleria noastră, vom câştiga şi ne von întoarce în Danemarca purtând victoria în inimile noastre şi întipărită pe chipurile noastre. Voi putea atunci să-l salvez şi pe Bror! Eram hotărât în privinţa acestui fapt, şi cât de frumos mi se înfăţişa totul! Aveam să compensez pentru toţi anii în care îl neglijasem, şi urma să-l aduc la Rosenborg, ca să aibă grijă de cai, şi să poruncesc să fie bine găzduit şi hrănit şi să i se dea respectul care i se cuvenea — ca prieten al Regelui. Dar atunci am văzut, venind în vale, noii soldaţi pe care Tilly îi păstrase în rezervă. Nu-i luasem pe aceştia în calculele mele. Iar ei alcătuiau un *zid* de oameni, fară număr, sau cel puţin aşa păreau, un zid care nu putea fi nicicând spart de noi, atâţi cât mai rămăsesem. Când muschetarii lor au început să tragă, am dat ordinul de retragere... Aceasta a fost unica mea strategie, pentru că mi-am dat seama

că fusesem înfrânţi. Am facut cale întoarsă, o parte din cei din urmă fiind descumpăniţi de brusca schimbare a liniei frontului, iar eu m-am blestemat pentru lipsa de experienţă de pe câmpul de bătălie, m-am mustrat aspru pentru că îmi condusesem soldaţii către acest haos şi mi-am imaginat cum nu voi fi în veci uitat pentru acest lucru, şi nici nu meritam să fiu iertat. Am călărit înapoi, traversând o vale plină cu soldaţi danezi morţi, ştiind că îmi voi aminti mereu ruşinea şi suferinţa resimţită în acele clipe. Dar nu ne puteam opri ca să-i adunăm şi să-i luăm cu noi. Propriul nostru tun fusese capturat de infanteria lui Tilly şi a început să tragă asupra noastră în timp ce fugeam. Am călărit spre nord, prin Lutter. După puţin timp, am putut auzi armata lui Tilly cântând şi aclamând, iar asta mi-a facut inima ca de gheaţă, pentru că îmi puteam da seama cât de mulţi soldaţi pierdusem. Iar nebunia acestui lucru — când aş fi putut să stau în Danemarca şi să nu mă fi amestecat deloc în aceste Războaie Religioase — toată groaza acestui fapt m-a copleşit de parcă cineva m-ar fi străpuns cu o sabie, şi simţeam cum mi se răceşte trupul.

Din nou Regele devine tăcut. Vibeke poate simţi că, acum, febra ce-i cuprinsese trupul a mai cedat. Tremură, şi pielea îi este lipicioasă, aşa că încearcă să tragă o pătură, ca să-l învelească mai bine cu ea.

Dar el se ridică brusc, dând deoparte pătura.

— Blestemat război! strigă, ţinându-se cu mâna de gât, de parcă ceva ar fi încercat să-l sugrume. Mai rău decât ciuma! Război mai cumplit decât toate celelalte! Căci ce fac oamenii... lucruri pe care nu şi le-ar fi imaginat niciodată... M-am întors, la adăpostul întunericului, împreună cu alţii, ca să-i găsim pe cei morţi şi să-i aducem înapoi. Iar la lumina lunii... la lumina lunii măreţe de vară, i-am găsit, pe cei morţi şi pe cei care... mă pregătisem să-i văd pe cei morţi, dar cei pe lângă care trecusem pe când ne retrăgeam mi se păruseră adormiţi şi ceea ce îmi imaginasem fuseseră suflete în pace. Dar nu existau suflete liniştite în

satul de la Lutter. Nici măcar unul. Iadul se pogorâse pe pământ, cu o cruzime barbară, aşa cum mintea mea nici nu putea concepe. Ştiusem că soldaţii lui Tilly sunt nişte nelegiuiţi, că profanau morminte în căutare de aur, că jefuiau bisericile de comorile lor, ori violau soţiile ţăranilor... dar aici, la Lutter... Îi scoseseră ochii. De parcă ochii lui fuseseră nestemate. Şi era... nu avea nimic de care să se ţină sau să se agaţe, nici pământ pe care să fie întins, ci era *în aer*, tras în ţeapă, dar încă nu era mort, Vibeke, încă nu era mort, iar braţele lui se întindeau şi tot se întindeau — căutând ceva de care să se ţină, dar nu era nimic. Nu mai era nimeni şi nimic. Doar aerul cel pustiu.... Iar când l-am văzut, am strigat „Bror Brorson!", rostindu-i numele aşa cum i-l rostisem şi la şcoala Koldinghus, când mă luptasem cu moartea la căpătâiul lui. Am continuat să-i rostesc numele, din ce în ce mai tare: „Bror Brorson! Bror Brorson!", de parcă simpla rostire a numelui său avea să-l salveze şi a doua oară. Până când mi-am dat seama că simplul efort de a-l striga îl transforma într-un cu totul alt cuvânt: *Rorb Rorson... Rorb...* Atunci, le-am poruncit oamenilor să mă ridice pe umerii lor, şi l-am luat în braţe.

Regele nu mai spune nimic. Povestea a fost acum povestită. S-a terminat.

Se întinde, rezemându-se pe pieptul lui Vibeke ca pe o pernă, şi este foarte palid, cu o zonă vineţie în jurul ochilor, pe care Vibeke o atinge gingaş cu degetul ei.

În privinţa încrederii

Pe măsură ce Aprilie se apropie, Charlotte desenează o imagine a zilelor rămase până la nunta ei. Fiecare zi este reprezentată de vreun obiect legat de pregătirile necesare pentru a deveni doamna George Middleton: un condur din satin, o buclă de păr tăiată cu

o pereche de foarfeci, o carte de rugăciuni, o jartieră din mătase, o reţetă pentru o băutură din lapte covăsit cu vin şi zahăr, un buchet de crini, un cuţit. Când Anne Claire o întreabă pe Charlotte de ce a inclus şi desenul unui cuţit, aceasta îi răspunde:

— Nu este un cuţit oarecare, Mamă. Este o lanţetă. Este menită să-mi aducă aminte că George este muritor.

— Cu toţii suntem muritori, Charlotte, îi spune Anne.

— Ştiu, îi răspunde Charlotte, dar George este şi *mai* muritor de atât.

Pe măsură ce fiecare luni, marţi, miercuri, joi, vineri, sâmbătă şi duminică trece, Charlotte le taie cu o linie îngrijită. Iar acum, au mai rămas doar şaisprezece zile.

— Ştiu, îi spune tatălui ei, că este nerecunoscător din partea mea să-mi doresc trecerea mai iute a timpului. Când voi fi bătrână sau chiar *puţin* mai bătrână, sunt convinsă că îmi voi dori tot acest timp înapoi, dar acum nu mă pot abţine.

Lui George Middleton nu i-au fost arătate, firește, reprezentările zilelor desenate de Charlotte. Deşi vrea ca el să ştie cu cât de multă ardoare îşi doreşte nunta, nu vrea ca el să afle *măsura precisă*. El nu trebuie să ştie asta. L-ar putea face prea mulţumit de sine sau prea vanitos. Este de părere, însă, că ar putea păstra desenele drept suvenir şi, atunci când ea şi George vor fi amândoi foarte bătrâni, când copiii le vor fi mari, iar nepoţii lor vor zburda pe pajiştile de la Cookham, le poate dezgropa de oriunde le va fi ascuns, şi i le poate arăta, şi poate că o privire înlăcrimată — de la plâns sau de la râs, nu contează — i se va citi în ochi?

La rândul lui, şi George Middleton aşteaptă cu nerăbdare ziua nunţii. Le spune câinilor săi că „în curând o vom avea pe Daisy aici". Şi are sentimentul că, într-un timp foarte scurt, va fi ca şi cum Daisy ar fi fost aici *dintotdeauna*. Iar aceasta este exact cum ar trebui să fie — modificând trecutul prin justeţea ei absolută.

O singură chestiune îl necăjeşte. La Cookham a sosit o scrisoare de la fratele lui Charlotte, iar George Middleton constată

că pur şi simplu nu se poate hotărî ce ar trebui să spună sau să facă în privinţa ei.

Scrisoarea este curtenitoare şi prietenoasă, dar cam scurtă:

Anumite chestiuni de aici, din Danemarca, mă împiedică să revin în Anglia la timp pentru a asista la căsătoria ta cu sora mea. Nu-ţi pot spune care sunt aceste chestiuni, dar te rog să crezi că au o influenţă majoră asupra viitorului meu. Prin urmare, vrei să-i explici lui Charlotte că, deşi mă voi gândi la voi, şi chiar voi cânta pentru voi vreun cântecel în ziua de trei mai, şi deşi doresc nespus să-mi fie spus că voi deveni unchiul vreunui frumos prunc Cookham, nu voi putea fi prezent la ceremonie?

Nu-i sugera nimic care ar putea s-o îngrijoreze. Nu-i arăta această scrisoare, George, ci transmite-i doar gândurile mele, care, asemeni unor turturele, să vină în zbor lângă ea şi să-i şoptească: „Charlotte Middleton, vei fi fericită şi vei fi binecuvântată."

Cu afecţiune, de la al tău (pe cale de a deveni) cumnat,
Peter Claire.

George Middleton reciteşte scrisoarea de câteva ori, de parcă ar spera să conţină nişte instrucţiuni secrete, pe care nu le văzuse de la început. Se întreabă dacă nu cumva este obtuz pentru că nu le găseşte. Ştiind prea bine de premoniţiile lui Charlotte în privinţa lui Peter, este conştient că este de datoria lui să o înştiinţeze imediat că fratele ei se simte bine. Dar cum ar trebui să facă acest lucru, şi, în acelaşi timp, să o întristeze cu vestea că nu va veni la nuntă? Mai mult, dacă refuză să-i arate scrisoarea, oare nu va crede în primul rând că ceva este în neregulă şi, în al doilea rând, că el, George, este ascuns şi crud? Ar putea fi oare posibil să-i *citească* numai acele mici secţiuni ale scrisorii care nu-i vor provoca nici un fel de îngrijorare, cum ar fi sfârşitul ei? Nu, nu ar fi cu putinţă, căci nu s-ar mulţumi doar cu acele bucăţele, ci ar găsi vreo cale de a-i smulge scrisoarea din mână. George

Middleton oftează în timp ce împătureşte scrisoarea, şi se simte supărat că Peter l-a pus într-o asemenea încurcătură. Toate bune şi frumoase, se gândeşte el, să dai ordine de felul acesta, dar e cu totul altceva să le duci la îndeplinire.

Chestiunea îl preocupă mult. Nu poate uita leşinul subit al lui Charlotte din budoarul albastru, când crezuse că vreo nenorocire se abătuse asupra fratelui ei.

George Middleton pescuieşte din vocabularul său (care nu este la fel de bogat precum cel al oamenilor învăţaţi, dar care este, totuşi, util) cuvântul „încredere". Va rezolva dilema sa aducându-i aminte lui Charlotte că încrederea reciprocă este una din pietrele de temelie pe care sunt clădite căsniciile trainice şi că, în privinţa fratelui ei, trebuie să *aibă încredere* şi să nu-l roage să dezvăluie mai mult decât a găsit el de cuviinţă să-i spună.

Repetă propoziţiile: „Daisy, iubita mea, ai încredere în mine când îţi spun că Peter are motivele lui care îl împiedică să revină... Daisy, inimioara mea dragă, ai încredere în mine când îţi spun că, fiind bărbat, înţeleg anumite lucruri referitoare la Peter mai bine decât tine..." Şi speră că acestea vor fi suficiente, că nu-l va asalta cu întrebări şi va accepta chestiunea ca atare.

Este seara devreme, în ziua sosirii lui Charlotte la Cookham. George a hotărât că problema trebuie abordată înainte de cină, aşa că bate la uşa camerei lui Charlotte, acolo unde, împreună cu Dora şi Susan, cameristele recent angajate pentru a o servi pe viitoarea doamnă Middleton, ea probează noile jupoane şi corsaje care au fost brodate pentru ea.

Se aşteaptă la o pauză, timp în care cameristele să o ajute pe Charlotte să se îmbrace la loc cu rochia, dar nu există nici un astfel de pauză, şi astfel George Middleton se trezeşte (de parcă ar fi păşit într-un tablou viu) într-o cameră în care se află Daisy, cu părul despletit şi unduindu-se pe spate, cu braţele şi picioarele dezgolite, cu restul trupului ei învesmântat într-o cantitate

voluptoasă de lenjerie şi dantelă albă. Râde, împreună cu Dora şi Susan — nu-şi poate da seama dacă râd de el sau la vreo glumă de-a lor — iar Daisy este îmbujorată la faţă şi se uită la el cu îndrăzneală, de parcă l-ar provoca să nu se retragă din cameră.

Îi spune că are ceva important să-i comunice, dar că va reveni mai târziu.

— Ah, nu! îi răspunde, întinzând mâna după un halat din satin, cu care se îmbracă dar pe care nu-l încheie complet, astfel încât sânii ei, de deasupra corsajului, sunt încă vizibili, deoarece urăsc amânarea oricărui lucru important, George. Astfel de lucruri trebuie spuse imediat, altfel putem înnebuni tot făcând presupuneri şi speculaţii. Susan şi Dora vor pleca, iar tu trebuie să-mi spui chiar acum.

Simte că ar trebui să protesteze, dar totuşi nu o face. Cameristele se retrag, executând fiecare mica ei reverenţă lor fermecătoare, iar Charlotte îl invită să stea pe un scaun cu aparenţă fragilă, care nu prea este adecvat unui om de dimensiunea lui. Se aşează, în echilibru, pe marginea lui. Camera miroase a lemn de măr şi a altceva, care nu este nici mai mult nici mai puţin decât parfumul viitoarei sale soţii, un parfum care-i aminteşte de margarete.

— Ei bine? întreabă Charlotte. Vorbeşte-mi, George.

Îşi drege vocea. Încearcă disperat să-şi aducă aminte propoziţiile şi frazele precise pe care avea de gând să le folosească, dar descoperă că i-au pierit cu desăvârşire din minte. Cuvântul „încredere", însă, mai persistă încă acolo, fară nici o legătură cu nimic altceva, pretinzând totuşi dreptul la propria lui întâietate. Este vag conştient de faptul că acesta este un cuvânt prea serios pentru starea de spirit actuală a lui Charlotte, care este una cât se poate de veselă şi dispusă să-l tachineze, dar nu poate găsi decât acest cuvânt, aşa că începe:

— M-am tot gândit, Daisy... am tot meditat asupra unor lucruri... şi mi-am dat seama cât de important este ca noi... cât de vital este ca noi...

— Ca noi să ce, George?

Charlotte este aşezată pe un scaun, foarte aproape de el.

Observă că picioarele şi călcâiele ei sunt trandafirii de la căldura focului. Ar vrea să-i ridice piciorul, să-l sărute şi să-i lingă conturul delicat al labei piciorului.

— Încredere este cuvântul la care m-am gândit. În privinţa lucrurilor pe care ţi le voi spune, vreau să-ţi cer.... vreau ca tu să crezi cu adevărat... că niciodată nu aş face ceva care nu ar fi cinstit şi care nu ar ţine cont de ale tale... ale tale...

— Ale mele interese?

— Da! Vreau ca tu să ai încredere în mine, Daisy. Fără încredere, nu poate exista o căsnicie adevărată.

— Sunt cât se poate de acord. Dar deja *am* încredere în tine. Ştiu că niciodată...

— Niciodată ce?

— Niciodată nu ai profita de mine în vreun fel.

— Nu, nu aş face asta.

— Nici nu mi-ai face rău.

— Cu siguranţă că nu. Nimic nu ar fi mai departe de...

— Deci ce ai venit să-mi spui?

Zăpăcit, George Middleton e pe punctul de a scoate scrisoarea lui Peter Claire din buzunar, dar apoi îşi aduce aminte că nu trebuie să facă acest lucru, că tocmai aceasta nu *trebuie* cu nici un chip *să facă*. Dar acum nici nu poate, având-o pe Charlotte atât de aproape de el, îmbrăcată numai în jupon şi halat, să se lanseze în chestiunea referitoare la absenţa fratelui ei de la nuntă, deoarece pur şi simplu nu-şi poate aduce aminte cum anume să exprime acele lucruri. Cu mintea rătăcindu-i frenetic, şi faţa începând să i se înroşească, se bâlbâie:

— Nu era... nu era nimic, Daisy. Am simţit doar nevoia prostească să... să te văd... să-ţi spun înainte de cină că te iubesc şi că întotdeauna poţi să te încrezi în mine.

Charlotte îl priveşte cu atenţie pe George, preţ de câteva clipe. Apoi se ridică şi vine spre el, se aşază pe genunchii lui

(ridicând astfel problema supraviețuirii scaunului, după cum observă el) și-și încolăcește brațele în jurul gâtului său.

— Ce om grozav ești! spune ea. Cât de minunat că mă voi căsători cu tine!

Apoi chicotește și îl mușcă de ureche. Scaunul se înclină și aproape că își pierde echilibrul, dar îl redobândește, în mod precar, iar acum cedează sentimentelor care-i distrăgeau atenția, și o sărută pe buze, iar părul ei i se revarsă pe față.

Mai rămân treisprezece zile până la nuntă — fiecare cu imaginea ei în desenele lui Charlotte. Să presupunem însă, se gândește acum Charlotte, că s-ar întâmpla ceva și nu am putea trece prin aceste treisprezece zile, și nu voi mai trăi niciodată un sărut ca acesta vreodată? Să presupunem că nu voi ști niciodată ce înseamnă să fiu în brațele lui George pe deplin? Așa că ia o hotărâre iar atunci când o șoptește în urechea lui George, toate gândurile referitoare la misiunea lui inițială, referitoare la scrisoare îi pier complet din minte și singurele lucruri care îl mai preocupă acum sunt cât de repede poate să se dezbrace de hainele lui și să o dezbrace și pe Daisy de corsaj și jupoane, și cât de încet, când ea se află dinaintea lui, întinsă pe pat, se poate duce spre ușă și poate întoarce cheia în broască.

A doua zi, în timp ce se plimbă, îndreptându-se spre bucătăria din grădină pentru a inspecta recolta de anul acesta de *choux-fleurs*[1], George Middleton îi spune lui Charlotte că Peter Claire nu vine la nuntă.

Dacă este surprins că ea acceptă această veste cu supunere, și nu insistă să-i arate scrisoarea (pe care el declară că a rătăcit-o în mod prostește), este deoarece nu știe pe deplin ce anume simte. Este bărbat și nu poate înțelege pe deplin ce înseamnă, pentru o fată ca Charlotte, să savureze propria ei putere ca femeie, scăpată fiind în sfârșit de virginitatea ei agasantă, și cum

[1] Conopidă (în franceză, în original).

minunăţia acestui lucru este menită să şteargă — cel puţin temporar — oricare alte griji.

Cele două umbre

Cu câteva seri înainte ca întreaga curte să se mute la Rosenborg, chiar în timp ce muzicienii se pregătesc să se întoarcă în pivniţă, Regele Christian trimite după Peter Claire.

Cântăreşte argint.

Îşi ridică privirea când muzicianul intră în încăpere şi-i zâmbeşte, apoi îi cere să cânte „*Lachrimae*, melodia pe care ai cântat-o în seara sosirii tale".

Atunci când aria se sfârşeşte, este invitat să se aşeze, iar Regele Christian întinde o mână şi-l atinge cu blândeţe pe obraz. În cameră este linişte, întreruptă doar de ticăitul ceasului din abanos, iar Regele îi spune, în cele din urmă:

— Ei bine, ţi-am spus că s-ar putea să sosească şi ziua în care voi putea să te eliberez de promisiune. Nu ştiam când avea să sosească această zi. Dar a sosit. Eşti liber să pleci în Anglia, pentru nunta surorii tale.

Peter Claire îşi ridică privirea şi vede cum chipul Regelui Christian se luminează tot într-un zâmbet. Regele ia mâna de pe obrazul maestrului lăutei, pentru a se plezni peste coapse cu ea.

— Te amanetez! râde el zgomots. Vezi bine unde am ajuns, de trebuie să-mi amanetez îngerul păzitor!

Neştiind cum ar trebui să răspundă, Peter Claire aşteaptă ca râsul Regelui să se potolească treptat. Ştie că adesea, astfel de izbucniri de veselie ostentativă sunt urmate rapid de o întoarcere bruscă la o stare melancolică. Şi, după cum era de aşteptat, o nouă stare de spirit se manifestă, pe când râsul dispare treptat şi Regele îl priveşte cu tristeţe pe muzician.

— Să nu crezi nici măcar o clipă, îi spune el, că mă despart de tine de bunăvoie. Dar ştiu că englezii îşi doresc întotdeauna

să se reîntoarcă la mica lor insulă. Iar acum... pentru că norocul meu s-a schimbat... pentru că Vibeke Kruse m-a ajutat să las trecutul în urma mea... de ce ar mai trebui să te ţin lângă mine? Nu trebuie să te mai reţin, Peter Claire. Trebuie să-ţi dau drumul.

Peter Claire mai aşteaptă în tăcere câteva clipe. Apoi muzicianul spune:

— Iar noaptea, dacă nu puteţi să dormiţi, cine va cânta pentru dumneavoastră?

— Da. Cine, într-adevăr? Krenze? Pasquier? Nu-l voi găsi pe nici unul la fel de liniştitor ca pe tine. Poate îl voi trezi chiar pe bătrânul Ingemann?

Peter Claire încuviinţează din cap. Apoi Regele declară:

— Nepotul meu, Charles, plăteşte o sută de mii de lire pentru tine! Ai fi crezut vreodată că valorezi atât de mult?

— Nu, Maiestate.

— Nu. Dar imaginează-ţi în ce te vei transforma în Danemarca: baleniere, diguri şi fortificaţii, războaie de ţesut, fabrici de hârtie şi birouri. Ce alchimie extraordinară! Poate, până la urmă, vei deveni şi mina de argint de la Numedal? Aşa că, de ţi se face vreodată dor de Danemarca atunci când eşti în Anglia, gândeşte-te la acestea, dragul meu înger. Imaginează-ţi argint curgând prin venele tale. Aminteşte-ţi de *Isfoss* şi de toate aventurile noastre de sub cerul înstelat de acolo! Imaginează-ţi cum, pe tot cuprinsul acestui pământ, vei continua să exerciţi o minunată influenţă.

Cufărul lui Peter Claire este gata, împachetat. Cumpără drept cadouri pentru ceilalţi membri ai orchestrei nişte lumânări noi, care luminează mai puternic şi care ard mai încet, pentru a le lumina orele petrecute în pivniţă.

Atunci când se duce să-şi ia rămas bun de la Rege, i se pune în mână un săculeţ de pânză, legat cu o panglică de catifea.

— Deschide-l şi bagă-ţi mâna în interior, spune Christian.

Face aşa cum i s-a spus şi simte un număr de mici obiecte, care ar putea fi scoici sau monede, dar care nu erau nici una dintre acestea.

— Nasturi! îi spune Regele. Chiar eu i-am adunat pentru tine. Atunci când eşti nervos, lasă-ţi mâna să umble prin ei, iar aceasta s-ar putea să te calmeze. Unii dintre ei sunt valoroşi, iar alţii nu valorează nimic, aşa că poţi să vinzi marea lor majoritate dacă vrei să o faci, dar nu te-aş sfătui. Prin simplul lor număr devin altceva, ceva mai mare decât simpla sumă a părţilor componente, şi aşa aş vrea să-ţi aminteşti de mine — ca de *ceva mai mult* decât ţi-am părut vreodată a fi.

Trăsura îl aşteaptă. Regele Christian îl strânge în braţe, într-o îmbrăţişare scurtă, şi priveşte, pentru o ultimă oară, în ochii de culoarea cerului de vară.

— Să fii sigur, îi spune Regele, că încăpăţânata mea credinţă în îngeri va persista!

Acum, o navă numită *Sankt Nikolai* se află adăpostită în portul Kattegat, la câteva ore distanţă de Copenhaga.

Peter Claire şi căpitanul navei *Sankt Nikolai* se află unul lângă celălalt, pe punte, şi privesc cerul, ascultând şi aşteptând vântul.

— O mare ciudată, spune căpitanul, foarte neagră, de culoarea unei mări cuprinse de furtună, şi, cu toate acestea, aproape perfect liniştită. Mi s-a spus, pe când eram copil, că înţelegerea luminii este una din primele îndatoriri ale unui bun marinar, dar, din când în când, apar situaţii care sunt dificil de interpretat.

— Iar aceasta este o astfel de situaţie?

— Da. Puţinul vânt pe care-l avem vine dinspre nord, aducând doar o ploicică, dar nu ştiu ce va face acest vânt nordic.

Este frig. Aşa cum sunt acum, fără nici o fâşie de pământ vizibilă la orizont, i se pare lui Peter Claire că au trecut într-un alt anotimp, de parcă iarna s-ar fi reîntors, de parcă aceste ape liniştite ale strâmtorii Kattegat se vor transforma încet în gheaţă şi vor face imposibilă oricare altă înaintare. Nava se leagănă uşor, pânzele atârnă în jos asemeni unor creaturi ciudate ale

aerului ce au adormit brusc, iar conversaţiile echipajului par, în absenţa şuierului vântului, de-a dreptul asurzitoare.

Muzicianul se duce sub punte şi se întinde pe patul său. Durerea din urechea stângă îl chinuie, cu senzaţiile ce o însoţesc, de sfâşiere şi zgâriere. Se minunează de felul în care durerea pare să atace gândul, astfel încât creierul pare incapabil să se concentreze asupra unei idei mai mult de câteva clipe, şi este, în schimb, pradă unei agitaţii continue de lucruri neterminate.

Adoarme şi visează la Anglia. A sosit la palatul Whitehall pentru a-şi lua în primire serviciul său pe lângă Regele Charles. Este adus în prezenţa Regelui, care, după cum i s-a spus, s-ar putea să aibă dificultăţi în a rosti cuvintele pe care doreşte să le spună. Aşteaptă politicos, neîndrăznind să vorbească sau să se mişte, în timp ce Regele Charles îl priveşte, uitându-se fix la chipul lui, în acelaşi fel în care Regele Christian îl privise în noaptea sosirii sale la Rosenborg. Apoi îşi dă seama că Regele Angliei se străduieşte să vorbească sau chiar *vorbeşte*, dar nu-şi poate da seama, deoarece nu poate auzi nimic. Iar monologul, sau ceea ce se vrea a fi un monolog, continuă, şi totuşi tăcerea este deplină.

Această navă nu se îndreaptă spre Anglia. *Sankt Nikolai* se îndreaptă spre Horsens, în Iutlanda.

Peter Claire are o singură imagine în minte, numai una singură, şi spre aceasta călătoreşte: Emilia Tilsen.

Ea se află nu lângă colivia păsărilor, cu faţa luminată de soare, ci în pivniţă, lângă coteţul găinilor. Îşi ridică privirea de la găinile flămânde care scurmă în praf şi îşi îndreaptă chipul spre el, iar părul ei, care nu este nici blond, nici negru, pare mai închis la culoare în umbrele care există mereu acolo. Iar privirea ei pare să spună: „Peter Claire, ce vei face în legătură cu lumea?"

Nu ştie. Dar crede că, numai de-ar putea ajunge acolo unde se află ea, oriunde ar fi asta, va şti răspunsul în acel moment. Iar dacă a pierdut-o, atunci probabil că nu va şti în veci. Va ajunge bătrân, fără să ştie vreodată.

*

În timp ce moţăie în cabina lui, vântul nordic începe să umfle pânzele, iar căpitanul ordonă echipajului să alerge de colo-colo pe puntea navei *Sankt Nikolai*, pentru a o aduce în direcţia vântului. Iar Peter Claire, simţind cum nava se întoarce, şi auzind apa clipocind şi izbindu-se de laturile ei, se gândeşte cum, de fiecare dată când e pe mare, mintea lui pare să oscileze continuu între speranţă şi groază.

Este aproape seară când *Sankt Nikolai* intră în portul Horsens.

Îngrijorat brusc că ar putea ajunge prea târziu — fie numai cu o zi sau cu o oră — şi să descopere că Emilia a plecat sau că s-a măritat cu vreun alt bărbat, Peter Claire îl înştiinţează pe căpitan să-i trimită cufarul după plecare, şi că va porni spre Boller imediat.

— Boller nu este departe, îi răspunde căpitanul, dar de ce nu aştepţi până dimineaţa, când putem să-ţi găsim un cal?

— Prefer să plec acum, îi răspunde el. Aşa, voi ajunge odată cu răsăritul.

Căpitanul îl avertizează că drumurile pot fi periculoase noaptea în Iutlanda, şi-i sugerează că ar fi mai bine să doarmă pe navă, dar aceste cuvinte pier, pe măsură ce este cuprins de un nou episod de surzenie şi nu poate auzi nimic altceva în afară de zgomotul din capul său, asemeni sfâşierii unei pânze. Peter Claire îşi duce mâna la ureche, luptându-se cu durerea, încuviinţând din cap spre căpitan, prefăcându-se să ţină cont de ceea ce-i spune, apoi luându-şi rămas bun şi plecând fără nici o altă ceremonie pe străzile întunecate ale oraşelului.

În timp ce merge, cu o lună aproape plină deasupra lui, care albeşte norii goniţi de vânt, Peter Claire încearcă să învingă durerea chinuitoare din urechea lui fredonând încet melodia unui cântec început pentru Emilia şi rămas neterminat. După o vreme, simte că durerea s-a mai diminuat iar cântecul ce a rezultat pare să fi dobândit o adăugire neaşteptată, ceva fără cuvinte, dar care pare să aibă un fel neaşteptat de frumuseţe.

Peter Claire ştie că ar trebui să se oprească pentru a scrie melodia aceasta, dar nu vrea să se oprească. Nu-i mai este frig. A găsit un ritm care nu-l oboseşte. Se gândeşte la kilometrii care l-au separat de Emilia atât de mult timp, la distanţa aceea, mult mai mare decât ea însăşi, care nu putea fi traversată, nici măcar cu ajutorul cuvintelor aşternute pe hârtie, şi cum, în această noapte luminată de lună, distanţa este îmblânzită, înfrântă pas cu pas de umbra şi de voinţa lui. Aproape că se provoacă pe sine — el, cel care a venit în Danemarca pentru a-şi căuta viitorul — să creadă că acesta este acum la îndemâna lui şi că va fi nevoie doar de răsăritul soarelui pentru a-l dezvălui. Fără să-şi dea seama de ceea ce face, dar cuprins de hotărârea de a se îndrepta mai iute spre răsărit, începe să alerge.

S-a gândit ulterior că, dacă nu ar fi alergat, dacă ar fi mers liniştit, nimeni nu l-ar fi auzit apropiindu-se. Nu ştie ce i-a venit — când avea toată noaptea la dispoziţie — să înceapă să alerge asemeni unui copil. Dar nu încape îndoială că tocmai zgomotul paşilor săi grăbiţi i-a atras pe cei doi străini spre drum. Îi vede stând acolo, în faţa casei lor, care este joasă, cu un acoperiş din stuf. Stau şi îl privesc cum se apropie, iar el începe să meargă încet din nou.

În hainele lor fără o formă anume, care s-ar putea să fie cămăşi sau pelerine din vreun material mai deschis la culoare, par de-a dreptul fantomatici, dar umbrele lor, aşa cum le descrie lumina lunii, sunt prelungi şi se întind de-a curmezişul străzii. Numai atât îşi mai poate aminti Peter Claire, că a continuat să meargă până a ajuns aproape de cele două umbre. Nu-şi poate aduce aminte de cei doi oameni, nu suficient pentru a-şi da seama dacă erau doi bărbaţi sau un bărbat şi soţia lui, sau dacă a spus el ceva, sau ceilalţi au rostit ceva. Este sigur, după aceea, că ceva trebuie să fi fost spus, dar ştie şi că, orice ar fi fost acel lucru, este posibil să nu-şi mai amintească niciodată. Doar de aceste lucruri îşi mai aduce aminte: alergatul lui, apariţia bruscă

a străinilor, apoi traversarea lentă a distanței dintre el și umbrele aflate în calea sa. După aceea, se așterne tăcerea.

Kirsten: din Jurnalul ei

În această Primăvară capricioasă, care nu este propriu-zis Primăvară, ci o simplă prelungire a Iernii, doar cu niște frunze și niște flori ici și colo, floricele care tremură asemeni unor fetișcane în aerul înghețat, la Boller au loc, am băgat eu de seamă, o serie de Veniri și Plecări.

Toate aceste lucruri s-au petrecut unul câte unul, într-un mod Imprevizibil, astfel încât este imposibil să discerni vreun Tipar sau vreo Ordine implicate în acestea. Când mă plimb, însă, prin casă, văd într-adevăr că s-a schimbat mult față de cum era doar cu puțin timp înainte, de parcă ar fi vreun mijloc de transport în mișcare, precum o navă, de pe care și pasagerii, și cargoul au sosit și au plecat în tot acest răstimp.

În primul rând, mi-am dăruit bebelușul, pe Dorothea.

Dacă se va găsi cineva care să mă acuze de Cruzime, mă voi apăra cu vehemență, pentru că eu cred cu sinceritate că ceea ce am făcut a fost O Faptă Miloasă și una care îmi va aduce recompense în Rai; iar dacă oamenii sunt de altă părere, atunci aceasta demonstrează doar că nu au Imaginație.

S-a întâmplat în felul următor. O Prietenă a Mamei mele, crezând că Ellen încă mai locuiește aici, a sosit Marțea trecută cu fiica ei, al cărei nume este Christina Morgenson, și pe care am mai văzut-o doar o dată sau de două ori în Viața mea.

Nu voiam cu adevărat să le invit pe aceste femei și să-mi asum Sarcina Obositoare de a face conversație cu ele, ba chiar eram pe punctul de a le sugera să poposească la vreun Han Convenabil, când — din motive pe care nici eu nu le înțeleg —

m-am răzgândit şi le-am făcut o primire Măreaţă la Boller, spunându-le „Vai, chiar vă rog să-mi fiţi Oaspeţi" şi „Vai, ce Mare Plăcere este să vă găsesc aici", şi aşa mai departe. Toate acestea nu erau altceva decât o Droaie de Minciuni, şi tot nu înţeleg de ce am rostit astfel de Falsităţi, cu excepţia faptului că am observat cum Vocea poate uneori decide, dintr-un capriciu, să se *Revolte* împotriva Minţii şi să rostească tot soiul de Cuvinte răzvrătite, pe care Mintea nu le-a aprobat, sau pe care chiar crezuse că le interzisese cu desăvârşire.

Şi astfel, m-am trezit Îngreunată cu aceşti Oameni pe care nu-i invitasem şi pe care mi-am adus brusc aminte că nu-i plac, ci, dimpotrivă, îi Detest şi sper să nu-i mai văd niciodată în anii ce mi-au mai rămas. Ce Proastă fără Măsură poţi să fii, Kirsten! mi-am spus mie însămi. Ce Nebunie te-a cuprins de ai declarat o astfel de Prietenie pentru biata Christina Morgenson şi Mama ei Insuportabilă? Şi tot ceea ce mă preocupa acum era cât de repede le puteam convinge să plece.

Chiar în seara sosirii lor, în minte mi s-a înfiripat Un Plan Minunat. Christina Morgenson este de vârsta mea şi căsătorită cu un Negustor din Hamburg, dar în toţi anii care au trecut de la Logodna ei, nu a dat naştere nici unui copil. Pe scurt, este stearpă. Iar această Sterilitate a ei este o Rană pentru ea, aşa că, ori de câte ori este menţionat Subiectul Copiilor, are expresia unei persoane aflate într-o mare Suferinţă, şi chiar îşi frământă zona inimii cu pumnul. Această frământare a inimii Christinei, care m-a făcut (bună la suflet, cum am început să fiu pe măsură ce îmbătrânesc) la început să-mi pară rău de ea, a condus apoi, aproape instantaneu, şi la crearea Planului meu.

Am poruncit ca Dorothea (care acum nu mai este în Scutece, şi poate sta puţin ridicată şi încearcă să facă zgomote şi să sufle baloane pe guriţă) să fie adusă în Sufrageria unde ne aflam. Am luat copilul, care într-o anumită lumină începuse să arate destul de drăgălaş, în braţele mele, după care m-am ridicat şi am mers

cu el spre Christina şi am aşezat-o în poala Christinei, peste şervetul ei de masă. I-am spus:

— Aceasta este Dorothea. Are doi Taţi, dar nici o Mamă Devotată cu Adevărat. Aşa că, de ce nu o iei tu, Christina, şi nu o creşti ca pe Copilul Tău? Deoarece eu declar că nu mai pot suporta nici un Bebeluş în această casă, deoarece am avut prea mulţi şi sunt sătulă de ei, şi nu mă va supăra în mod deosebit dacă nu voi mai da niciodată ochii cu Dorothea.

Nu trebuie să descriu Cantitatea de Proteste pe care Christina şi Mama ei s-au prefăcut că le fac:

— Vai, Slavă nouă, dar nu am putea face niciodată un astfel de lucru! Şi Vai, ceruri, dar ce Crimă am comite luându-ţi copilul şi aşa mai departe, la-la-la şi tra-la-la. Dar am ştiut că acestea vor continua ceva timp, apoi se vor termina, în cele din urmă, căci Înfăţişarea Christinei era de-a dreptul Transformată când a ţinut-o în braţe pe Dorothea, iar bebeluşul, la rândul lui, şi-a întins mânuţele spre Noua ei Mamă şi i-a suflat în faţă câteva din faimoasele ei baloane.

Iar după ce au fost de acord, le-am spus:

— Cred doar că este înţelept să plecaţi cu Dorothea dimineaţa devreme, înainte să mă fi trezit, şi astfel nu voi fi tentată să mă răzgândesc.

Aşa că, atunci când m-am trezit, într-o miercuri, nu mai era nici urmă de Oaspeţii mei şi Dorothea dispăruse şi ea, iar eu m-am simţit foarte uşurată în sinea mea, de parcă vreun Eveniment Viitor teribil nu avea să se mai producă.

O altă Dispariţie de la Boller, dar mult mai neplăcută, este brusca Mutare a unei mari cantităţi din mobila Mamei mele. Nişte Oameni au sosit cu căruţe, trimişi de Regina Mamă de la Kronborg, iar în acestea, în ciuda Protestelor mele, au fost încărcate mese şi scaune, tablouri, sfeştnice, porţelanuri, canapele, lenjerii şi chiar şi paturi. Cămara a fost scotocită şi borcanele cu

gem ale lui Ellen au fost luate, astfel încât n-a mai rămas nici măcar unul, iar această confiscare meschină a Gemului (care era singurul Lucru Dulce pe care Mama mea l-a făcut vreodată în viaţa ei) m-a înfuriat într-un asemenea hal încât am zgâriat cu unghiile faţa unuia dintre Cărăuşi iar, după aceasta, au fugit cu toţii cu ale lor căruţe umplute vârf, iar eu am rămas în uşă ţipând Blesteme la adresa lor şi a lui Ellen, care nu mi-a dat niciodată Nimic, în afara Vieţii înseşi, dar care a încercat, mai degrabă, Să-mi Ia tot ceea ce aveam.

M-am aşezat pe podea în camera în care stătea Vibeke când era aici şi în care acum nu se mai găsea nimic, cu excepţia unui covor din Orient şi a unui mare cufar din lemn de stejar în care Vibeke obişnuia să ascundă mâncarea furată. Am privit în jos, la mâinile mele (care cred că încă mai sunt fine, şi albe, şi demne de admiraţie) şi am văzut Sânge sub unghiile mele şi m-am gândit cum uneori nici măcar vărsarea de Sânge poate să nu-ţi aducă nimic.

Dar aşa cum cargoul de mobilă a plecat, aşa cum Dorothea a dispărut din faţa ochilor mei, la fel s-au produs aici şi cele mai Extraordinare Sosiri...

Ieri, dimineaţa devreme, am văzut o trăsură venind pe alee şi am recunoscut Livreaua Casei Regale, purtată de Vizitiu. Am stat la o fereastră, aşteptând şi privind, şi foarte curând am văzut, spre marea mea Surprindere şi Încântare, pe cei doi Sclavi Negri ai mei, Samuel şi Emmanuel, dându-se jos din trăsură.

Mă duc la uşă iar Vizitiul îmi înmânează scrisori din partea Regelui, care ştiu că trebuie să conţină, cu siguranţă, Instrucţiuni în privinţa Divorţului lui de mine, aşa că le pun deoparte şi mă duc imediat la Samuel şi Emmanuel care, în ciuda pielii lor Negre, par cam palizi din pricina călătoriei.

Îi conduc în casă, ţinând mâna fiecăruia în mâna mea, Negrul pe Alb şi Albul pe Negru, şi le spun cât de mult am aşteptat

întoarcerea Lor şi cum, aici, la Boller, ceasurile ne vor fi umplute cu poveşti de Magie şi Spirite din insula lor, Tortuga, şi cum, atunci când suntem sătui de Poveşti, ne vom crea chiar noi propriile distracţii pentru a ne trece vremea.

Îmi zâmbesc. Observ că au mai crescut puţin de când i-am văzut ultima oară şi acum par nu Băieţandri, ci nişte minunaţi tineri Bărbaţi, aşa cum nu credeam că voi vedea vreodată. Şi nu mă pot abţine să nu tânjesc să-i ating — feţele, urechile, părul lor, unghiile asemeni unor scoici, uniformele lor cu fir de aur — de parcă ar fi alcătuiţi din vreo Altă Substanţă decât simpla carne, şi care nu se va schimba niciodată, nici nu va pieri.

Dintr-un capriciu, îi conduc nu în Încăperile Servitorilor, ci în fosta cameră a lui Vibeke, şi le spun că acolo vor dormi, pe covorul oriental, şi le aşez cele câteva lucruşoare ale lor în cufărul din stejar. Şi, dintr-odată, îmi place nespus Pustietatea din cameră. Îmi imaginez că într-un asemenea spaţiu voi crea, împreună cu Samuel şi Emmanuel, un Univers în Miniatură în cadrul acestuia mai mare, şi mă voi pierde cu desăvârşire în această Lume în Miniatură.

Atât de absorbită am fost de privitul Sclavilor mei şi plănuitul, în mintea mea, a tot felul de lucruri Destrăbălate cu ei, încât nu mi-am dat seama decât puţin mai târziu că mai existase şi un Al Treilea Pasager în Trăsură.

Se pare că, în timp ce trăsura trecea prin satul Hogel, Vizitiul a dat peste un Bărbat zăcând în mijlocul drumului, în calea cailor. Caii au fost traşi deoparte, iar Vizitiul a coborât şi a văzut că bărbatul era cineva cunoscut, „Cineva, a spus el, care făcea parte din Orchestra Maiestăţii Sale".

În timp ce el spunea acestea, ochii mi s-au mărit de Nerăbdare, deoarece ştiam că poate exista doar un Muzician care ar călători spre Iutlanda, iar acesta trebuie să fie iubitul de odinioară al Emiliei, Peter Claire. Iar acum era pe cale să cadă, asemeni unui dar din ceruri, direct în mâinile mele! Nu m-am putut

abţine să nu zâmbesc puţin, deoarece atunci când se petrece un Lucru cu adevărat Neaşteptat, sunt cuprinsă de o Încântare de Neoprit, de parcă mi s-ar fi spus că pot să am iarăşi vechea mea viaţă.

— În ce stare este bărbatul? am întrebat.

— Bolborosind, Doamnă, mi-a răspuns Vizitiul, şi pradă unui Delir, deoarece a fost lovit în zona gâtului şi i-au fost luate toate lucrurile sale, inclusiv Instrumentul. Dar l-am luat de pe drum şi l-am aşezat în trăsură cu Samuel şi Emmanuel, iar ei spun că au vorbit cu el în limba lor şi au coborât Spirite din ceruri pentru a-l ajuta să se însănătoşească.

Peter Claire.

Are sânge în părul blond. Ochii lui albaştri sunt închişi. Trupul lui, care era rece atunci când a fost adus în casă, acum pare să se încălzească de la o mare Febră.

Ar fi o inconvenienţă pentru mine dacă ar fi să moară, căci cine ştie dacă nu s-ar găsi cineva să spună că eu l-am omorât? Pe deasupra, acum că îl am aici, în întregime prizonier, ţin în mâinile mele şi Destinul Emiliei şi pot face Orice mi-ar plăcea mie pentru a mă răzbuna pe ea.

Absenţa ei, trebuie să mărturisesc, o resimt foarte mult şi când stau singură lângă foc îmi aduc aminte ce Tovarăşă dulce era, una care — am crezut eu — va face orice i-aş cere. Dar apoi am înţeles că Emilia *nu Mă Iubea cu adevărat*, iar acest gând mă înfurie atât de mult, încât îmi pot imagina cum aş da-o cu capul de pereţi. Şi de ce această Fată, care doar a *mimat afecţiunea* pentru mine şi nu a simţit-o cu adevărat, să aibă parte de vreun Viitor Minunat alături de un soţ frumos, când eu am pierdut tot ce era odinioară al meu, şi se poate să nu îmi mai văd Iubitul câte zile voi avea?

Am poruncit să fie puse comprese pe fruntea Muzicianului şi să-i fie luat puţin sânge, pentru a diminua febra, şi nu a durat

foarte mult timp până când şi-a recăpătat cunoştinţa. Mă priveşte fix, întrebându-se, încumet eu să presupun, prin ce căi a ajuns aici.

Apoi se uită prin încăpere, ridicându-şi gâtul de pe pernă, de parcă ar vrea să vadă dacă iubita lui se află pe undeva, asemeni unei găini cenuşii, sub vreun cufăr, sau în spatele draperiilor. Aşa că îi spun imediat:

— Emilia nu este aici. M-a părăsit, pentru că noi două am avut o Mare Ceartă, şi, să-ţi spun drept, nu ştiu unde s-a dus.

— Trebuie s-o găsesc..., spune slab domnul Claire.

— Ei bine, îi spun eu, am auzit nişte zvonuri cum că s-ar fi căsătorit şi ar fi plecat în Germania, dar zvonurile în Iutlanda sunt precum vântul, întotdeauna şoptind pe la hornurile lor şi prin crăpăturile ferestrelor, aşa că cine ştie dacă este adevărat sau nu?

Apoi este ca şi cum cuvintele mele ar fi produs o Durere bruscă în urechea muzicianului. Îşi acoperă urechea cu mâna şi strigă de durere, şi, deoarece aproape că sunt tentată să-mi fie milă de el, ies repede din încăpere, spunând că-i voi trimite Doctorul.

Pentru a mă lecui de orice fel de sentimente mai delicate, iau scrisorile Regelui, ştiind că ele mă vor face să cad pradă unei Furii teribile. Şi nu mă dezamăgesc în această privinţă. Din ele văd prea bine că inima Regelui s-a înăsprit faţă de mine în aşa măsură, şi cu atâta cruzime, încât nu pare să fi rămas nici o urmă o fostei lui afecţiuni pentru mine (nici măcar numele de „Şoricel"), şi, deşi mi-a trimis sclavii, declară că acesta este ultimul lucru pe care-l va mai face pentru mine şi că, chiar şi împotriva Voinţei mele, va divorţa de mine pentru a o putea lua pe Vibeke de Soţie.

Faptul că Vibeke Kruse, cu fundul ei gras şi dinţii ei clămpănitori din fildeş, îmi va lua locul ca Aproape Regină a Danemarcei mi se pare un Lucru atât de Şocant, încât declar că nu îmi voi reveni nicicând din şocul acestei informaţii. Ceea ce mi-am imaginat atunci când am plecat a fost un Rege tânjind după mine

şi oftând după pierderea Singurului lui Şoarece. Dar nu este deloc aşa. Şi astfel ajung la concluzia că nu există Nimic pe această lume care să aibă *puterea de a rezista*, în mod Absolut, şi doar prin Sine.

Mă duc în fosta cameră a lui Vibeke, acolo unde Samuel şi Emmanuel mă aşteaptă. Îi întreb dacă ştiu drumul spre Vreun alt Univers, deoarece mi-ar plăcea să zbor acolo pe aripi moi, cele mai cernite.

Coroana verde

În prima zi de mai, Pastorul Erik Hansen se întoarce la casa Tilsen.

Avusese de gând să aştepte până la mijlocul verii înainte de a duce mai departe peţitul Emiliei, dar acum, când ştie că, într-un interval scurt de timp, s-a obişnuit să *se gândească la Emilia ca la viitoarea lui soţie*, şi că, prin urmare, distanţa dintre ceea ce este şi ceea ce ar trebui să fie a devenit insuportabil de mare. Dezamăgit că Dumnezeu i-a luat prima soţie (pe care o iubise mult), Hansen se roagă să nu mai fie lipsit de fericire şi a doua oară.

Lui Johann Tilsen îi mărturiseşte că nu va cere nici un fel de zestre pentru Emilia, şi că o va lua aşa cum este. Îi spune:

— Ştiu că nu sunt un bărbat frumos. Ştiu că Emilia ar fi preferat un soţ cu mai mult păr pe cap. Dar tocmai calviţia mea o poate lua drept dovadă a cinstei mele; deoarece n-aş putea eu oare să-mi acopăr capul cu o pălărie dacă aşa aş găsi de cuviinţă? Mai mult, dacă ar putea vedea în inima mea, cred cu adevărat că ar găsi acolo sentimente ce ar putea fi descrise ca fiind frumoase.

Johann îl priveşte pe Erik Hansen. Acesta are o simplitate înduioşătoare — sau mai curând o platitudine — în modul lui de a fi, de parcă ar fi trăit dintotdeauna într-un ţinut în care a

trebuit să rămână ascuns. Ochii mici îi sunt sclipitori şi vii, gesturile sale sunt elocvente. Pare să fie, din toate punctele de vedere, exact ceea ce şi este: un bărbat care a întrezărit — dincolo de ţinutul monoton unde locuieşte — în viitor mai atrăgător decât oricare altul de până atunci.

— Emilia mi-a spus, îi răspunde Johann, că nu intenţionează să se mărite deocamdată. Dar nu mi-a dat nici un motiv, aşa că putem, probabil, să presupunem că nu există nici unul — nici unul concret pe care să-l poată indica — şi că această „dorinţă" nu este mai mult decât un sentiment nedefinit.

— Sau poate este legat de dorinţa ei de a ţine gospodăria pentru tine, şi de a avea grijă de Marcus şi de Ulla...

— Nu. Nu cred că acesta este motivul. Cred că această reticenţă a ei face parte din firea ei de când i-a murit mama şi că niciodată nu i-a trecut prin minte să lupte împotriva acestui sentiment.

Pastorul Hansen îşi încleştează mâinile albe, ca pentru o rugă stăruitoare.

— Te implor, Johann, îi spune el, întreab-o dacă nu vrea să lupte împotriva acestui sentiment acum! Voi face tot ce-mi stă în putere pentru a o face fericită pe Emilia. Va avea suficienţi servitori şi nu o voi încărca prea tare cu treburile parohiei, şi va avea un mic salon, care a aparţinut soţiei mele, şi care va fi al ei în întregime. Acest salon este momentan văruit în verde, dar dacă această culoare nu este pe placul Emiliei, ei bine, atunci —

— Nu trebuie să mai spui nimic altceva, *Herr* Hansen, deoarece sunt în favoarea acestei căsătorii, anunţă Johann.

— Şi vei vorbi cu ea?

— De ce nu vorbeşti chiar *tu* cu ea?

— Ah, nu. Nu pot. Sunt mult prea tulburat. Nu aş şti de unde să încep şi unde să mă opresc... Aş putea să mă trezesc rostind o predică...

*

Emilia ştie că Erik Hansen s-a întors. I-a văzut calul şi i-a auzit vocea. Ştie că nu va trece mult timp înainte ca tatăl ei să o cheme şi să fie din nou ridicată problema agasantă a afecţiunii pastorului pentru ea.

Totul i se pare respingător, de temut. Deşi răcoarea primăverii încă mai persistă în fiecare zi, în vântul care bate dinspre nord, câmpurile de fructe sunt scăldate de lumina soarelui în timp ce Emilia le traversează şi se îndreaptă spre pădure, unde mestecenii s-au îmbrăcat, în sfârşit, cu veşmintele lor verzi.

Vrea ca pădurea să o ascundă. Ar vrea să devină micuţă şi fantomatică, aşa cum a fost Marcus odinioară, să devină atât de efemeră şi de lipsită de substanţă, încât nici un bărbat să nu se gândească vreodată la ea ca având o existenţă trupească.

Se îndreaptă spre copacul unde a găsit ceasul îngropat şi se aşază sub el, învelindu-se în pelerină în aşa fel încât devine o formă indistinctă, şi începe să plângă.

Plânsul ei este unul molcom. Trilurile pe care le scot păsările continuă netulburate. În apropierea picioarelor ei, un şoarece de câmp scotoceşte printre vechile frunze uscate.

Dă dovadă de curaj, Emilia.

Vocea lui Karen revine acum la Emilia, în toată claritatea ei, atât de adevărată şi de aproape încât este ca şi cum Karen s-ar afla deodată în pădure, privind-o de undeva, de sus. Şi astfel îşi ridică privirea şi priveşte în sus, apoi, simţind razele soarelui pe faţă, şi-o înclină şi priveşte la coroana mestecenilor, care este încă la fel de fragilă precum dantela, cu perioada ei de glorie încă în viitor. Şi, tocmai prin contemplarea acestor copaci unduitori, a acestei împărţiri a cerului care anunţă primăvara şi renaşterea şi întoarcerea şi continuarea tuturor lucrurilor, Emilia înţelege, în sfârşit, ce anume a încercat mama ei dintotdeauna să-i spună.

Karen nu a vorbit niciodată despre curajul de care trebuie să dai dovadă faţă de lucrurile cotidiene, mundane. Acum, de exemplu, nu-şi îndeamnă fiica să fie curajoasă în faţa acestui nou destin, de a fi soţia lui Erik Hansen. Dimpotrivă, numai

Karen a înţeles de ce acest lucru este imposibil şi de ce nu poate permite ca un astfel de lucru să se întâmple.

În cazul în care Karen a aşteptat, şi nu a strigat prea tare, ci a avut răbdare pentru a vedea dacă ceea ce început la Rosenborg ar putea duce la vreun viitor frumos, atunci aceasta este doar o dovadă în plus a mesajului pe care încerca să-l transmită. Căci numai Karen, dintre toţi oamenii pe care-i cunoaşte acum Emilia, ştie prea bine de ce o viaţă fară dragoste nu merită trăită. De aceea nu-i va permite fiicei sale să o trăiască.

Karen îi spune Emiliei:

— Dă dovadă de curajul de a veni la mine, oriunde ar fi locul acesta unde mă aflu. Ai credinţa să ştii că te voi aştepta atunci când soseşti, că de când am plecat te-am aşteptat mereu.

Apropierea lui Karen este acum atât de mare, că Emilia se opreşte din plâns şi simte brusc cum inima îi devine uşoară, şi este cuprinsă de un sentiment aproape de încântare, un sentiment de plăcere şi uşurare aşa cum simt oamenii atunci când au căutat ceva perioade îndelungate de timp şi l-au descoperit, în sfârşit, în propria lor livadă.

Dă dovadă de curaj, Emilia!

De ce n-a auzit ce i se spunea mai curând, mai devreme de atât? Dar acum totul este clar într-un mod de-a dreptul miraculos, este ca şi cum ar fi scris pretutindeni în pădure, schiţat în tiparul descris de frunzele de mesteacăn plutind spre cer.

Nu va fi soţia unui predicator.

Nu va îmbătrâni conducând gospodăria tatălui ei, şi fiind mamă pentru copilul Magdalenei.

I se va alătura lui Karen. Ea, şi nu ceasul, va fi cea care, în cele din urmă, se va afla sub coroana verde a mestecenilor.

Şi cu siguranţă că, la urma urmei, va fi şi foarte uşor? Trebuie doar să cumpere o sticluţă de otravă albă, aşa cum a cumpărat Kirsten de la spiţerul ei. Apoi va fi ca şi când ar sosi pe un lac îngheţat singură-singurică, şi ar patina mai departe, şi ar descoperi, în locul în care râul face o cotitură, că mama ei i-a întins

mâna, şi va lua această mână, apoi se vor îndepărta graţios, aşa cum făceau întotdeauna, ele două, braţ la braţ...

Mai târziu, când ajunge acasă, este chemată de tatăl ei.

— Emilia, îi spune Johann, m-am gândit la cererea în căsătorie a lui *Herr* Hansen şi cred că este una bună. Acum crezi că nu vrei să te măriţi, dar cercetează-ţi inima cu mai multă atenţie. Sunt convins că există vreun cotlon al ei care ar prefera să...

— Care ar prefera să ce?

— Să capituleze. Te-ai luptat împotriva mea atât de mult timp, şi cred că eşti sătulă de asta.

Emilia se apropie de tatăl ei, care pare mai bătrân acum decât era atunci când Magdalena a venit întâia oară în casă, şi-l sărută uşor pe obraz.

— Voi face tot ce îmi ceri, îi răspunde.

O ţine la pieptul lui, copilul său cel mai mare, care încă îi mai aduce aminte de prima soţie, şi chiar miroase ca ea, şi are acelaşi râs.

— Bine, spune el. Atunci dă-mi voie să-i spun lui *Herr* Hansen că voi doi veţi fi căsătoriţi înainte de sfârşitul verii. Ar fi frumoasă o nuntă în iunie, nu-i aşa?

O nuntă în iunie. Vede în mintea sa pădurea: este îmbrăcată cu o rochie uşoară, ca de borangic; este întinsă sub coroana copacilor, care este de un verde mai accentuat şi mai întunecat, iar trupul ei este acoperit de umbre, de la panglicile din păr, până la pantofii din satin alb. Câteva frunze, scuturate de porumbei, plutesc uşor în jos, spre trupul ei, asemeni unor petale de trandafiri împrăştiate de nuntaşi.

— Mă voi gândi la asta, răspunde Emilia. Mă voi gândi la o nuntă în iunie.

— Ei bine, nu „te gândi" prea mult timp. *Herr* Hansen este un om onorabil, Emilia. Iar atunci când te vei căsători, ei bine, de abia atunci viaţa ta va începe cu adevărat.

Cât de ciudat este, s-a gândit Emilia mai târziu, că aceasta este ceea ce mi-a spus tatăl meu, că viaţa mea va *începe*. Cât de mult se înşală oamenii în optimismul lor necugetat. Doar Karen vede totul cu claritate. Doar Karen înţelege că un lucru început nu se îndreaptă defel în nici o direcţie, ci se întoarce în locul unde îşi are de fapt originea.

Acesta este ora pe care o va arăta mereu.

„Undeva în Nord, departe de aici"

Peter Claire se uită fix la încăpere.

Odihnindu-şi trupul, în toată lungimea lui, acolo unde îl doare şi unde transpiră, este recunoscător pentru că se află într-un pat cu o cuvertură caldă, pentru du-te-vino-ul servitorilor care îi aduc tonice răcoritoare şi bucăţele de mâncare pe care nu le poate încă mânca. Ştie că, dacă ar fi fost lăsat pe drum, acolo unde se prăbuşise, ar fi murit de mult.

Dar este prizonierul lui Kirsten.

Chiar ea i-a spus acest lucru, râzând în tot acest timp. Prea slăbit pentru a se mişca, pentru a protesta, este la mila capriciilor şi dorinţelor ei, oricare se vor dovedi a fi acestea.

Îl vizitează în fiecare zi, intrând în încăpere, învăluită de mirosul înţepător a cine ştie ce mirodenie, şi aşezându-şi mâna albă şi rece pe fruntea lui.

— Excepţională! spune ea despre febră lui constantă. Dacă v-ar trimite în jurul pământului, domnule Claire, aţi străluci ca o cometă!

Când pleacă, întoarce cheia în broască după ce iese din încăpere.

O visează pe Emilia. Aici, la Boller, în locul în care credea că o va găsi, se întoarce la el aşa cum revin cei morţi, limitaţi la gesturi patetice de tristeţe şi reproş, un spirit lipsit de consistenţă care păleşte şi dispare la sosirea zorilor. Iar ideea că s-ar putea

ca ea să fie, de fapt, moartă, îl aduce într-o asemenea stare de teroare că îşi acoperă faţa cu mâinile şi se trezeşte rugându-se: „Fie să se întâmple orice altceva pe lume, în afară de asta."

Căci încă se mai îndreaptă spre ea. Cel puţin aşa i se pare, în ungherele cuprinse de febră ale minţii sale. Pierderea lăutei sale, furtul banilor şi al nasturilor primiţi de la Rege, durerile trupului său, captivitatea lui la Boller, toate acestea reprezintă doar un interludiu în căutarea ei. Cumva îşi va reveni suficient de mult pentru a continua să o caute.

Dar unde se va duce? Ştie că gospodăria tatălui ei se află în Iutlanda şi o întreabă pe Kirsten cât de aproape este de Boller.

— Ah, îi răspunde ea, este undeva în nord, departe de aici. Nu ştiu unde anume. Dar oricum, nu cred că este acolo, domnule Claire. Se zvoneşte că s-a măritat, după cum ţi-am spus, şi a plecat în Germania. Poate deja a devenit mămică până acum? Obişnuia să aibă o găină drept animal de companie, să ştii!

Îi răspunde că ştie prea bine acest lucru, că nu poate uita defel privelişte oferită de Gerda cuibărită în camera ei. Apoi vrea să-i spună lui Kirsten: De ce i-ai ascuns scrisorile mele? Ce invidie te-a facut să o foloseşti pe Emilia cea inocentă în intrigile tale de mituire? Nu ştii cât de rară este dragostea, de poţi să o calci aşa în picioare? Dar rămâne tăcut. Kirsten îl adăposteşte acum, când este slăbit, şi acesta nu este momentul în care să se trezească aruncat în frig.

Un doctor i-a bandajat rana de la gât şi şi-a apropiat nasul foarte mult de urechea lui, care-l chinuie aproape tot timpul pe muzician, şi cu care nu mai poate auzi aproape deloc. Doctorul îl înştiinţează că simte un miros care nu-i place.

— Spune-mi ce este, îi spune Peter Claire, dar doctorul îi răspunde că nu ştie, dar că îl „va elimina, domnule, îl va elimina de tot".

Doctorul îi toarnă în ureche ulei fierbinte de cuişoare. Bolboroseşte asemeni unui cazan în capul muzicianului, iar acesta strigă

de durere în timp ce totul începe să se întunece în jurul lui. Apoi, cazanul se mai potoleşte din bolborosit şi ajunge la o fierbere înăbuşită, iar doctorul sondează urechea cu o trestie şi, pe când o scoate, observă pe bază unui strop de puroi de la capătul ei.

— Ce infecţie urâtă aveţi, domnule, spune el triumfător. Foarte rebelă, după cum arată. Îmi voi consulta cărţile ca să aflu cum o voi face să cedeze.

Pierderea săculeţului cu nasturi de la Rege a început să-l chinuie pe Peter Claire. I se pare de-a dreptul lamentabil să fi petrecut atât de mult timp lângă Regele Christian şi acum să se trezească fără nici un fel de lucru prin care să-şi amintească de el. Deja începuse, în timpul călătoriei navei *Sankt Nikolai*, să dobândească obiceiul de a deschide săculeţul şi de a-şi trece mâna prin cascada de nasturi. Această pipăire a nasturilor îl alina, într-un mod ciudat. Să simtă cum ceva preţios dar şi ceva fără valoare se pierdeau unul în celălalt pentru a forma cu totul altceva, căruia era imposibil să-i găseşti un preţ, îl făcea să zâmbească de plăcere. Se hotărâse să nu mai călătorească niciodată fără săculeţ, şi că acest dar avea să-i aducă mereu aminte de Regele care îl confundase cu un înger şi care se străduise întotdeauna (în ciuda tuturor eşecurilor şi dezastrelor) să înţeleagă în ce etalon monetar se afla fericirea omenească.

Îşi amintea de stelele de deasupra regiunii Numedal, îşi amintea de cântecele interpretate în camera Regelui pe când se iveau zorii, dar şi de concertele din pavilionul de vară, poveştile pe jumătate spuse despre Bror Brorson, benchetuiala şi băutul fără moderaţie, îşi aminteşte de cântăritul argintului, de discuţiile referitoare la noţiunea de *cogito* al lui Descartes, sau despre puterea mării, cele în privinţa trădării şi cele referitoare la cât de încăpăţânată poate fi speranţa.

Şi înţelege că, orice i-ar rezerva viitorul, nimic nu se va asemăna cu timpul petrecut alături de Regele Danemarcei. Se

gândeşte că, dacă nu ar fi Emilia, i-ar cere lui Kirsten să-l trimită înapoi la Copenhaga, unde ar încerca să-l convingă pe Maiestatea Sa să trimită un alt muzician la curtea englezească în schimbul banilor promişi. Apoi, — dacă s-ar găsi şi o lăută pentru el — ar coborî fericit în pivniţă şi ar cânta, ştiind că omul care ascultă sus, cu faţa lui tristă, cu digestia lui anevoioasă şi inima-i pe punctul de a plezni, era unul dintre puţinii de pe acest pământ care înţelegea importanţa muzicii în chestiunile omeneşti.

Dar nu se poate întoarce. În timp ce sfâşierea continuă mai departe şi mai departe în interiorul urechii, iar căldura trupului său este de aşa natură că simte cum devine asemeni unei trestii în mijlocul pernelor şi puişoarelor, încearcă să urzească un plan. Dar ce fel de plan poate să facă un om care nu are nici bani, şi nu posedă nimic altceva? Îi lipsesc mijloacele de convingere. Cu siguranţă că unul dintre servitori trebuie să ştie unde ar putea s-o găsească pe Emilia, dar cum ar putea să obţină aceste informaţii? Şi cum ar putea să străbată Iutlanda în lung şi în lat, sau chiar să călătorească până în Germania, dacă nu are nici o haină de pus pe el, sau un cal de călărit?

Apoi, într-un final, îşi aduce aminte de cufăr. Căpitanul navei *Sankt Nikolai* îi promisese să-l trimită mai departe, la Boller. În el se găsesc haine şi cărţi, câteva catarame din argint de pantofi, o oglindă de toaletă, câteva partituri — o sumedenie de mici obiecte care ar putea fi date la troc. Aşa că, cufundat în visele lui febrile, aşteaptă răbdător sosirea cufarului, în timp ce doctorul îi pune pe ureche o cataplasmă cu rădăcină de pintenul cocoşului şi lui i se pare că aude în miez de noapte un vaiet sălbatic, provenind de undeva din interiorul casei.

Zilele trec. Soarele de la fereastra muzicianului răsare în fiecare zi puţin mai devreme, şi razele sale aproape că sunt calde acum, răsfrânte pe fereastră. Cataplasma cu pintenul cocoşului îi scade febra suficient ca să se poată plimba prin încăpere.

Priveşte pe fereastra. Vede că toţi mestecenii din parc oferă acum vântului crengi pline cu frunze verzi, iar vederea primăverii în această înflorire îl face să-şi redobândească simţul timpului: timpul care îl cheamă în Anglia; timpul care o duce pe Emilia din ce în mai departe...

Când îl vizitează Kirsten, o întreabă de cufăr.

— Cufăr? întreabă ea. Ce cufăr?

— Trimis aici de pe navă...

— Chiar te aştepţi să sosească un astfel de lucru? Chiar nu ai învăţat că nu există nici un fel de cinste pe acest pământ, domnule Claire? Conţinutul preţiosului tău cufăr a fost demult împărţit, chiar în portul în care ai ancorat, iar dacă nu, prin vreun mecanism pe care nu-l poate înţelege nimeni, a fost trimis în Turcia sau la Marea Caspică. Dacă aş fi în locul tău, aş uita de el.

Râsul ei este la fel ca întotdeauna, strident şi vibrant. O priveşte cum stă lângă pat, cu ochii ei foarte mari pe chipul alb, şi cu părul ei bogat, strâns în vârful capului cu un pieptene de argint. Îşi aduce aminte de spusele Regelui: „ Este inutil să insişti în privinţa lui Kirsten. Va ceda doar dacă ai ceva ce ea îşi doreşte."

— Îmi pare rău de cufăr, îi spune el, pentru că acolo se găseau şi documente care v-ar fi putut interesa.

— Ce documente?

Îi priveşte chipul. Vede cum nasul îi tremură preţ de o clipă, asemeni unui şoarece care a simţit mirosul de brânză.

— Acelea pe care m-aţi rugat să le obţin, referitoare la situaţia financiară a Regelui.

Se îndepărtează brusc de pat, scoţându-şi pieptenul din păr şi lăsându-l să se răsfire, apoi adunându-l din nou în mâinile ei. Când se întoarce din nou spre el îi spune:

— Timpul pentru astfel de schimburi a trecut, domnule Claire. S-a scurs, din nefericire, dar aşa este. Nimic din cufărul tău nu are vreo valoare pentru mine, iar, în plus, sunt convinsă că minţiţi. Dacă aţi fi avut ceva demn de discutat, mi-aţi fi deschis apetitul în această privinţă cu mult timp înainte.

Iese, trântind uşa, apoi încuind-o cu cheia. Muzicianul se gândeşte la noţiunea conform căreia cei care dibuiesc fără greşeală minciunile altora sunt adesea ei înşişi mincinoşi, şi se întreabă ce cazemate de minciuni a construit Kirsten în jurul Emiliei. Pentru a vedea dincolo de plăsmuirile lui Kirsten, trebuie să evadeze de la Boller, dar nu poate vedea, în momentul de faţă, cum ar putea face acest lucru.

Se ridică şovăitor şi se duce din nou la fereastră, şi priveşte cerul, care este de un albastru atât de palid că aproape nu este albastru, şi mestecenii înfrunziţi care se agită în vânt, şi distanţa până jos, dincolo de pervazul de piatră, care pare prea indistinctă şi prea abruptă pentru a fi măcar luată în considerare.

Kirsten: din Jurnalul ei

Mă trezesc tot întorcând pe toate feţele, în mintea mea, cuvântul SCLAV.

Există oameni în Danemarca ce protestează că răpirea Băştinaşilor din Africa pentru a munci pe plantaţiile de Bumbac din Tortuga, sau pentru a fi expediaţi drept Ornamente la Curţile Regale ale Europei, este un păcat; şi aşa cred şi eu, căci de ce ar trebui aceşti oameni, doar pentru că sunt neajutoraţi, să fie forţaţi să călătorească, departe de casele lor, împotriva voinţei lor, şi să le fie puse peruci pe cap sau să fie şfichiuiţi cu biciul pentru a aduna florile lipicioase de bumbac, sub soarele arzător?

Cu siguranţă că ar prefera să fie lăsaţi în pace, să stea în vreun copac Catalpa sau să mângâie o maimuţă, ori să mestece vreo rădăcină magică sau pur şi simplu să *existe*, şi să nu se găsească în întregime la mila Capriciilor Altuia?

Dar după aceea m-am gândit că, din moment ce cuvântul SCLAV este aplicat exclusiv lor şi numai lor, se comite o Nedreptate la adresa altor grupări, categorii şi comunităţi de oameni.

Condiţia de Sclavie este cu siguranţă răspândită în toate straturile Societăţii noastre, doar că ea nu este numită Sclavie, ci i se spune Datorie. Iar cele care, înainte de toate, trăiesc într-o stare de Robie, dar totuşi dau lanţurilor robiei lor apelative dulci, cum ar fi Fidelitate şi Speranţă, sunt Femeile. Căci nu suntem oare stăpânite — asemeni unor Roabe sau Ornamente, ori o combinaţie a celor două, — de Taţii şi de Soţii noştri? Oare nu trudim şi aducem copii pe lume şi nu primim nici o recompensă în afara copilului scâncitor, care nu reprezintă, de fapt, nici un fel de recompensă? Nu am putea să culegem bumbac sub arşiţa zilei la fel de bine cu a sta întinse pe spate, cu picioarele desfăcute, pentru a primi fierul de încrestat?

Câţi bani ni s-au cuvenit numai pentru toată truda şi suferinţa noastră din alcov, dar nu am primit niciodată nimic?

Aceste gânduri, care uneori, de-a lungul vieţii mele, mi-au făcut sângele să fiarbă de furie, acum îmi sunt nespus de folositoare, pentru că în mod evident conţin mai mult de un grăunte de adevăr, şi astfel îmi liniştesc conştiinţa în toate raporturile cu Băieţii mei Negri. Aceste gânduri le dezvolt şi mai mult. Mă întreb: „Oare nu este Servitorul (plătit prost şi nebeneficiind de vreun fel de plăcere) Sclavul Stăpânului său? Oare nu este Pruncul, (chinuit de faşele sale şi de vergeaua de lemn) Sclav al Durerii şi Ignoranţei? Nu este Calul de Trăsură Sclav al biciului? Nu este oare Trupul Sclavul Condiţiei Muritoare? Nu este oare Ziua luminoasă Sclava Nopţii care o urmează?" Răspunsul este Da în fiecare dintre aceste cazuri. Şi astfel îmi dau seama că întreaga lume se bazează pe o Condiţie Predominantă de Sclavie de care nu pare să existe scăpare. Iar aceasta mă linişteşte foarte mult, deoarece, atunci când cer anumite Lucruri de la dragii mei Samuel şi Emmanuel, cu siguranţă, — dacă Teza mea este să fie dusă până la concluzia ei — că nu comit nici un fel de Ticăloşie, ci doar mă las purtată de marile valuri ale Obiceiului şi Respectării lui, care dintotdeauna şi mereu au inundat Pământul şi va continua să fie aşa şi mult timp după ce eu voi fi oale şi ulcele.

Într-adevăr, în privinţa Băieţilor mei, cu siguranţă eu sunt cea care devine Înrobită, şi ei sunt cei care devin Liberi, căci ei au toată puterea Magiei.

Mă aşteaptă în camera lor (unde cândva atârnau rochiile lui Vibeke), pe care am decorat-o cu sute de perne, şi se desfată cu fructe, bomboane şi sitari dolofani din pădure. Pot face farmece invocând *Lwa*, sau Spiritele lor, iar eu le spun: „Vai, Copiii mei dragi, Băieţandrii mei Frumoşi de Abanos, Frumoşii mei Tineri Armăsari, faceţi ce doriţi! Faceţi orice v-ar aduce plăcere unei femei care a fost Aproape Regină, pentru că vă spun că sunt sătulă, cu adevărat, de Toate de pe Lume."

Iar ochii lor se măresc de încântare, iar din gâturile lor se aud cele mai ciudate cântece şi melodii tânguitoare, iar membrele lor devin atât de rigide, încât mă pot ridica, iar eu îmi pot ţine echilibrul pe ele, pe cele două membre şi pe nimic altceva, astfel încât o parte din mine este ancorată pe pământ, iar o altă parte pare să Plutească în aer. Niciodată nu am mai trăit o astfel de stare, iar când plutesc acolo, sunt în Extaz, mai mult decât am fost vreodată cu Otto şi cu bicele lui de mătase. Ştiu şi că niciodată nu voi fi mai aproape de adevăratul zbor decât sunt în această stare.

Aş putea petrece toată ziua şi toată noaptea în această încăpere. Magia este atât de puternică, încât niciodată nu mă plictisesc de aceste Isprăvi.

Mă Irită nespus când trebuie să îmi dedic atenţia lucrurilor Lumeşti, cum ar fi scrisorile Regelui şi nevoia mea de bani, mobilă ori gem, şi situaţia grea a Muzicianului Englez. Declar că nu mai sunt interesată de Nici un Lucru pe care, înainte, l-aş fi considerat, poate, Amuzant. Faptul de a fi jucat o şaradă cu aşa-zisul iubit al Emiliei, care a picat atât de minunat în laţul meu, cu aripile sale frânte, mi-ar fi oferit ceas după ceas de încântare şi desfătare, înainte de iniţierea mea în ale Magiei Negre. Dar acum, cu adevărat, nu îmi mai pot bate capul cu el.

Căci ce este el dacă nu un Sclav iubirii sale pentru Emilia? Şi cât de patetic mi se pare aceasta! Am de gând să îi spun că Emilia este Incapabilă de Iubire faţă de Oricine, în afară de răposata ei Mamă, dar mi-e lehamite să-i spun până şi acest lucru.

Şi astfel ajung, în sfârşit, la o Hotărâre. Îl voi elibera pe Muzician.

Nu are decât să afle pe propria piele ce înseamnă să fii Sclav al Iubirii! Să afle pe propria piele ce înseamnă să fii legat pe Veci de un Altul, de care nu poţi scăpa decât prin Înşelăciune şi minciuni. Să afle prin propria experienţă ce este Căsnicia şi cum poate deveni o Piatră de moară atârnată de gleznele picioarelor tale (cândva admirate pentru delicateţea lor, şi care descriau un arc fermecător într-un condur de satin, dar care acum s-au îngroşat şi sângerează, din pricina Lanţurilor care le rod şi le zgârie), care, cu timpul, te scufundă din ce în ce mai mult într-o beznă îngheţată.

Faimosul cufăr al Muzicianului a sosit, în sfârşit, dar nici măcar nu mă deranjez să scotocesc prin el, ca să văd ce anume Documente conţine. Pur şi simplu poruncesc unuia dintre servitori să scoată din el un costum şi o haină şi să i le dea domnului Claire, şi să-i spună că este Liber.

Poruncesc apoi să i se dea un cal. (Trag linie când vine vorba să-i dăruiesc o Trăsură, aşa că trebuie să îngrămădească ce are pe greabănul calului şi să se considere norocos şi pentru atât.)

A ajuns, într-adevăr, foarte slab, atât de slab încât hainele atârnă rău pe el. Capul îi este bandajat, pentru a ţine Cataplasma la locul ei peste urechea care-i supurează. Şi trebuie să recunosc că simt o mare tristeţe omenească la vederea acestui bandaj, aşa că, până la urmă, cred că tot Inima mea Bună, mişcată de acest Neaşteptat Lucru Demn de Milă, şi nu de vreo Răutate sau Dorinţă de Răzbunare în privinţa Căsătoriei, a hotărât să pună capăt Suferinţei lui Peter Claire, şi să-l conducă la Aleasa Inimii Lui.

*

A ajuns aproape la capătul aleii când deschid poarta casei de la Boller şi alerg după calul lui. Părul mi se despleteşte şi îmi flutură pe faţă, aproape orbindu-mă din pricina vântului care-l umflă. Apuc dârlogii calului şi-l fac să stea locului. Apoi, după ce mi-am tras răsuflarea de la Alergarea mea, îi spun:

— Nu a plecat, domnule Claire. Este la Casa Tatălui său. Călăreşte spre est, prin pădurile de acolo şi o vei găsi.

Mă priveşte lung, cu o expresie destul de prostească întipărită pe chip, de parcă nu-i vine să mă creadă. Şi nici nu-l învinovăţesc pentru aceasta, deoarece i-am spus atât de multe neadevăruri; aşa că-i zâmbesc şi adaug:

— Aveam de gând să joc o Şaradă îndelungată cu tine, până la sfârşitul ei cel mai amar. Dar am descoperit că, pur şi simplu, nu mai am nici un chef de aşa ceva. Aşa că să-ţi ajute Dumnezeu, Peter Claire, şi vrei să-i spui Emiliei că, în ciuda tuturor celor întâmplate, nu am aruncat Ouăle încondeiate?

Vocea care nu poate fi auzită

Emilia are acum sticluţa ei de otravă, albă precum zăpada. Neputând plăti banii ceruţi de spiţer, i-a dat, la schimb, singurul lucru de preţ pe care-l avea: ceasul care stătuse. Spiţerul, atât de obişnuit să lucreze numai cu măsurile şi cântarul lui, a ţinut ceasul în mână, de parcă valoarea lui putea fi măsurată numai prin greutatea lui. Apoi l-a întors şi l-a scuturat, iar această agitare a făcut ceasul să ticăie din nou, iar limbile ceasului s-au deplasat de la şapte şi zece minute.

Totul merge înainte; întotdeauna, înainte, tot înainte.

În aer a început să se simtă parfumul verii timpurii. Erik Hansen a fost informat de Johann că Emilia a acceptat să devină soţia lui şi îl tot întreabă când va fi stabilită data nunţii.

— Emilia va stabili data nunții, îi răspunde Johann, de îndată ce va fi pregătită.

De îndată ce va fi pregătită. Odată cu trecerea zilelor, care au adus-o, ceas după ceas, mai aproape de singura ei destinație, Karen i-a apărut Emiliei în din ce în ce mai multe vise și reverii, iar Karen s-a apropiat mai mult, venind tot mai aproape, departe de umbre și tăcere, dobândind culoare, corporalitate și o voce proprie, astfel că acum nu mai pare fantomatică, ci arată întocmai cum era atunci când trăia și stătea întinsă pe canapea după-amiezile, ascultând cântecele Emiliei.

Emilia se așază acolo, pe podeaua din apropierea canapelei. Închide ochii. O roagă pe Karen să-i dea curaj, pentru că, atunci când privește otrava, i se face frică. Încă este un lucru înspăimântător să-și imagineze cum propria inima încetează să mai bată și cum toată lumea, așa cum o cunoaște ea, va continua mai departe fără ea. Așa că-i șoptește lui Karen: „Trebuie să mă ajuți. Tu trebuie să fii cea care să-mi spună când a sosit ziua și ceasul potrivit..."

Într-o dimineață, Emilia este singură în încăperea unde se fac lecțiile. Johann și băieții mai mari (inclusiv Ingmar, întors recent de la Copenhaga) sunt plecați, muncind la câmpurile de căpșuni. Pe jumătate terminat, în fața lui Marcus se află un desen în cărbune al unui râs dungat, iar Marcus îi spune Emiliei că este mulțumit de modul în care desenul lui îl face pe animal să pară viu. A botezat râsul „Robinson James" deoarece, cu toate că este aici, așezat pe tabla unei săli de clasă, el știe că de fapt trăiește în America, și, prin urmare, ar putea avea un nume englezesc.

— Robinson James, îi spune el Emiliei, a existat în Lumea Nouă înainte să știe careva.

— Să știe ce, Marcus?

— Că Lumea Nouă e acolo.

Marcus vorbește tot timpul acum, de parcă ar avea de gând să compenseze pentru toți anii lui de tăcere. Încetul cu încetul,

se iveşte din lumea lui ermetică, unde Disperarea era un sat, unde Dincolo de Disperare era o câmpie pustiită de vânturi. Chingile lui sunt doar o amintire, iar aceasta în sine a început să se estompeze, de parcă n-ar fi existat deloc chingile, iar sunetele pe care le scoteau, scârţâielile şi zgârieturile, ar putea să fi provenit de altundeva sau de la altcineva. Tot ceea ce-l mai desparte de ceea ce Johann numeşte „perfecta normalitate" este abilitatea lui perpetuă şi încăpăţânată de a auzi şoaptele şi murmurul creaturilor câmpurilor şi pădurii, ce nu pot fi auzite, însă, de nimeni altcineva în afară de el. Atunci când îşi pune capul pe pământ, acesta se umple de zgomote. Nu-l poate lăsa să stea aşa, cu urechea lipită de pământ, pentru că i se pare atunci că începe să-şi piardă şirul gândurilor şi să-şi închipuie că e cocoţat alături de un graur pe o creangă de ulm, sau că sapă tunele împreună cu o cârtiţă în pământul sfarâmicios, ori chiar că zboară, descriind cercuri, cu o albină deasupra florilor de coacăze. Şi este greu să se întoarcă din aceste locuri. Atunci când revine de acolo se simte la fel de slab şi de mărunt precum un licurici, înfruntând întunericul cu luminiţa lui miniaturală.

Privind desenul lui Marcus, reprezentând râsul dungat, uitându-se la ochii lui, care în natură ar fi galbeni şi strălucitori, Emilia îşi dă brusc seama că se uită fix la ea cu nerăbdare, că lumea a început să se satureze de tărăgănarea ei, că timpul potrivit a sosit.

Ia mâna lui Marcus şi o sărută. Vrea să-i şoptească măcar câteva cuvinte de adio şi se gândeşte care ar putea fi acestea, când aude un cal apropiindu-se de casă. Şi Marcus îl aude. Se dă jos de la masa de lucru şi aleargă la fereastră. Îi spune Emiliei că un bărbat a intrat călare în curte.

— Sper că nu e Pastorul Hansen, spune Emilia.

— Nu, îi răspunde Marcus. Este un om rănit.

Rănitul descalecă şi îl priveşte. Marcus îl vede privind în sus, spre fereastra sălii de clasă, ridicând o mână în semn de salut, iar Marcus îi face şi el cu mâna, drept răspuns. Emilia nu s-a clintit. Îşi doreşte că străinul, oricine ar fi el, să se întoarcă şi să plece

călare. Se gândeşte: „Cât de întunecată mi-a devenit inima, mai neagră ca tăciunele." O astfel de inimă trebuie să înceteze să mai bată.

Apoi, însă, îşi aude numele strigat. Numele ei se aude, ca un ecou, de afară, din liniştea atmosferei de afară.

— Emilia!

Rămâne absolut nemişcată. Temperatura trupului ei creşte atât de repede şi atât de brusc, încât îşi duce mâinile la faţă, pentru a-şi răcori obrajii în flăcări.

Marcus îi spune:

— Te strigă pe tine.

Ea nu răspunde nimic, căci ce ar fi, oare, de spus, când ea refuză să accepte revenirea speranţei? Refuză cu desăvârşire.

— Te strigă, Emilia, Emilia...

Nu vrea să ridice privirea, nici să se clintească ori să facă orice altceva, în afară de a-şi ascunde chipul arzând în palme. Nimeni şi nimic nu o va abate de la viitorul pe care l-a plănuit. Nimeni şi nimic. *Dă dovadă de curaj, Emilia.*

Marcus vede încăpăţânarea şi îndărătnicia ei. Aude nechezatul calului, aude oftatul şi disperarea din glasul rănitului. Aşa că aleargă afară, în lumina soarelui, pentru a-l invita înăuntru, pentru a-l întreba, cu o voce pe care un doctor ar folosi-o faţă de un pacient:

— Ai vrea să vezi desenul meu cu Robinson James, râsul dungat?

Iar bărbatul îi răspunde:

— Un râs dungat cu un nume englezesc?

— Da, spune Marcus, deoarece vine din Lumea Nouă.

Iar bărbatul îi răspunde:

— Eu sunt din Lumea Veche, dar şi eu am un nume englezesc. Sunt Peter Claire.

Emilia aşteaptă singură. Nu-şi îndreaptă cutele rochiei, nici nu-şi netezeşte părul. Încă se mai deplasează, clipă după clipă, spre patul ei singuratic din pădure, şi nu vrea să fie întoarsă din

drum de această întâmplare, care poate fi doar un ecou, o asemănare întâmplătoare cu ceva cunoscut de ea în trecut şi de mult pierdut.

Iar când aude bărbatul intrând în hol şi apropiindu-se de sala de clasă, simte cum tremură, atât tot, doar tremurând puţin de teamă, teama de ce se întâmplă inimii omeneşti în anumite situaţii, dacă apărările ei dau greş, dacă o părăseşte curajul... dar tremurând foarte puţin, în mijlocul unui val de căldură, mintea şi trupul gazdă unei contradicţii bruşte...

Marcus îl duce de mână, de parcă l-ar fi cunoscut de o viaţă.

— Acesta este râsul meu. Iar aici este Emilia.

Doar acum îşi ridică privirea.

Chipul şi trupul îi sunt mai vlăguite. Bandajul îi turteşte bogatul păr blond. Nu poartă nici o lăută cu el.

— Domnule Claire, spune în cele din urmă, în şoaptă. O rană la cap...

— Nu, răspunde el. Urechea îmi este puţin rănită, nimic mai mult. Nimic nu se compară cu durerea de a te pierde. Nimic.

Marcus priveşte acum în timp ce englezul cel rănit merge spre Emilia, care s-a ridicat în cele din urmă, şi o îmbrăţişează. Se aşteaptă ca sora lui să se ferească, aşa cum face întotdeauna când *Herr* Hansen încearcă să o îmbrăţişeze, dar nu se întâmplă asta. Se lasă în braţele rănitului, iar capul şi-l aşază pe pieptul lui.

Marcus Tilsen îl preferă pe acest bărbat Pastorului Hansen, îl preferă mult mai mult, nu doar pentru că e înalt şi mult mai tânăr decât pastorul, dar şi pentru că acum poate auzi o voce care e din interiorul omului, şoptindu-i lui (şi numai lui, Marcus Tilsen) aşa cum îi şoptesc şi şoarecele de câmp, ori cărăbuşul sau fluturele în zilele de vară, iar vocea este agitată şi firavă. Este prima oară când se întâmplă acest lucru, când s-a auzit o voce *din interiorul altei persoane,* iar Marcus ştie că trebuie să fie un lucru important.

*

Marcus aleargă spre câmpurile de căpşuni. Porumbeii bârfesc în copaci; broaştele pălăvrăgesc din şanţurile pline ochi.

Când îl găseşte pe tatăl său, îi spune că a sosit un nou soţ pentru Emilia, un soţ rănit cu un nume englezesc şi o voce care nu poate fi auzită, nici măcar de bărbatul însuşi, dar pe care, el, Marcus, o aude şi ştie că va putea să vorbească şi să-i răspundă.

— Marcus, îi spune Johann, despre ce Dumnezeu vorbeşti? Nu are nici un sens ce spui, băiete. Mai rar. Spune-mi din nou ce s-a întâmplat.

Dar Marcus nu poate găsi alte cuvinte decât cele pe care deja le-a rostit. Singurul martor al sosirii lui Peter Claire, a văzut ce este străinul cu adevărat: el este soţul Emiliei. Nu există nici o altă posibilitate în afară de aceasta, şi nici o altă cale prin care să o explice.

Aşa că Johann Tilsen nu poate face altceva decât să-i strige pe ceilalţi băieţi şi să se întoarcă împreună, pe jumătate fugind, pe jumătate alergând, asemeni unei potere de oameni în urmărirea unui hoţ. Şi cu toţii dau buzna zgomotos în sala de clasă şi-i văd pe Emilia şi Peter Claire ţinându-se de mână şi stând lângă foc.

— Emilia? începe Johann. Ce se întâmplă?

Dar după aceea se opreşte şi se uită fix la fiica lui, căci în acea clipă i se pare că nu vede chipul Emiliei, ci pe al lui Karen. Este chipul lui Karen, cu aceeaşi expresie pe care o avea când l-a privit în ziua nunţii.

Şi poate că Ingmar şi Wilhelm şi ceilalţi băieţi văd şi ei asta, această asemănare surprinzătoare, căci rămân cu toţii tăcuţi, de parcă ar fi căzut pradă vreunei vrăji neaşteptate, în timp ce Emilia şi Peter Claire le povestesc cum amândoi crezuseră că iubirea era pierdută, dar că, de fapt, nu era defel pierdută, iar ultimele raze ale soarelui de după-amiază pătrund pe fereastră şi luminează părul Emiliei, făcându-l să pară mai mult blond decât şaten.

În miez de noapte, Marcus îşi trezeşte sora şi-i spune:

— Vocea este prizonieră în urechea lui Peter Claire.

Emilia nu pune la îndoială vorbele fratelui său. Aprinde o lumânare şi împreună, ea şi cu Marcus, se duc în camera unde fusese găzduit Erik Hansen atunci când venise la peţit, şi unde acum doarme Peter Claire, cu fereastra pe jumătate deschisă către noaptea de vară de afară.

Îngenunchează lângă pat iar Peter Claire o ia pe Emilia de mână, şi Marcus este cel care desface bandajul de pe capul englezului.

Acum, când au dispărut toate pansamentele, Marcus poate auzi vocea mult mai tare decât înainte şi crede că este o voce în agonie, o voce prizonieră, genul de voce pe care o creatură ar avea-o dacă ar fi încătuşată de un pătuţ, singură în întuneric.

Îşi lipeşte urechea de cea a lui Peter Claire şi ascultă. Acum, poate auzi un zgomot de sfâşiere, de parcă acea creatură ar muşca chingile, încercând să-şi înfigă dinţii în curelele de piele.

Vede cum rănitul o strânge mai tare pe Emilia de mână. Şi Marcus înţelege că nu e vreme de pierdut. Îşi pune mâinile pe umerii lui Peter Claire şi îşi apropie gura foarte mult de urechea lui, apoi începe să şoptească în ea.

Muzicianul poate simţi la început numai răsuflarea băiatului pe obrazul lui, dar apoi devine conştient de existenţa altui sunet, foarte slab, fără cuvinte, un pianissimo pierit, care are un ecou aproape muzical în capul lui.

Cei trei stau complet nemişcaţi, capetele apropiate, de parcă un secret ar fi împărtăşit de la unul la altul.

După câteva momente, Marcus se opreşte, ascultă din nou. Chipul îi este palid, chiar şi la lumina caldă a lumânării, şi pe buze are stropi de sudoare.

— Adânc... murmură el. Pierdut... Dar voi continua să-l chem...

Acum, sunetele scoase de Marcus sunt mai puternice.

— L-am găsit! spune el, în cele din urmă. M-a auzit!

Şi ceea ce Peter Claire începe să audă este o agitaţie asemănătoare clipocitului unui râu, iar pe curenţii acestui râu este purtat

trupul alunecos şi strălucitor al unei urechelniţe, care cade în gura lui Marcus.

Marcus simte cum a aterizat pe limba lui, creatură prizonieră în întuneric, încercând să-şi sfâşie calea spre exterior, creatura pe care nimeni nu o putea auzi şi vedea în afara lui. Îşi întinde mâna şi o scoate calm din gura lui, apoi o ţine în palmă ca să o poată vedea şi ceilalţi.

Are sânge pe carapace. Antenele ei subţiri ca borangicul caută prin aer, pentru a se orienta şi a găsi lumina. Emilia şi Peter Claire o privesc cu uimire şi uluire. Apoi, Marcus se duce spre fereastră şi îşi întinde braţul.

— Urechelniţă, îi spune, du-te în noapte.

Iar după ce aceasta s-a târât şi a dispărut în noapte, se întoarce către muzician.

— Rana ta se va vindeca acum, îi spune.

Dar Peter Claire nici nu are timp să-i mulţumească, pentru că imediat Marcus se întinde, acolo unde este, pe podeaua tare, şi adoarme, asemeni unui copil care a petrecut noaptea întreagă mergând kilometri şi kilometri întregi sub lumina lunii.

Emilia ia o pătură de pe pat şi îl înveleşte, dar nu se poate hotărî să părăsească încăperea. Îşi spune că trebuie să-l vegheze pe Marcus şi muzicianul este de acord; Marcus Tilsen, făptuitor al celor mai stranii miracole, trebuie vegheat până la sosirea dimineţii.

Şi astfel, Peter Claire şi Emilia se aşază unul lângă celălalt pe pat şi aşteaptă sosirea zorilor. Îi spune că după ce se vor căsători vor călători pe mare spre Anglia şi vor intra în portul Harwich, unde tatăl şi mama lui aşteaptă cu nerăbdare întoarcerea sa. Îi spune că pe aleile care duc spre biserica Sf. Benedict Vindecătorul castanii vor fi în floare. Îi spune:

— Trebuie să mai facem o ultimă călătorie pe mare, Emilia, dar ştiu că vom ajunge la destinaţie.

Trei mai

Florile castanilor, sub formă de lumânări, sunt înflorite acum, în timp ce George Middleton se îndreaptă, într-o trăsură neacoperită, spre nunta lui. Uitându-se la florile acestea grele şi la mănuşile verzi ale frunzelor, se gândeşte cum, an după an, în spectacolul lor exagerat, copacii păreau că îl invitau să le răspundă în vreun fel şi cum, de fiecare dată, el nu a găsit o modalitate potrivită. Dar acum, în cele din urmă, a reuşit. Îi spune Colonelului Robert Hetherington, cavalerul lui de onoare, care este alături de el în trăsură:

— Ei bine, Hethers, răspunsul simplu este Da.

Colonelul Hetherington se pregăteşte să întrebe cu ce anume are legătură acest „Da" disparat, dar se hotărăşte să nu se mai deranjeze. Toţi bărbaţii sunt puţin ciudaţi în ziua nunţii lor, iar George Middleton, înainte atât de demn de încredere, atât de în largul lui ca burlacul de la Cookham, s-a dovedit a fi un adevărat neghiob din pricina iubirii. Nu numai că istoriseşte poveşti despre cum a fost readus la viaţă de logodnica lui, care i-a pus frunze de varză pe stomac, dar îi spune „Daisy", când numele ei este, de fapt, Charlotte, şi a cheltuit mai mulţi bani redecorându-i budoarul decât a cheltuit vreodată pentru a popula din nou pădurile sale cu vânat, a spus că nimeni din lume nu-l face să râdă mai mult decât ea şi, de dragul ei, a chemat odată o trupă de ţigani, şi hoţi, pe deasupra, pentru a cânta la una dintre seratele sale. Hetheringtpn crede că, în cele din urmă, va redeveni cel de odinioară, dar deocamdată, George Middleton este de-a dreptul nebun.

Dacă George ar putea, cumva, să afle cât de mult îşi bate joc de el Colonelul Hetherington, nu i-ar păsa prea mult. Ar admite de bunăvoie că îndrăgostiţii sunt caraghioşi, şi că lumea, care doreşte neîncetat noi distracţii, adoră să-i transforme în bufoni şi să-i vadă cum cad din ceruri şi se prăbuşesc pe pământ, asemeni lui Icar, stropindu-i pe cei din jur într-o manieră foarte dizgraţioasă.

Dar asemeni tuturor celor care se cred înamoraţi, îşi imaginează că dragostea lui pentru Charlotte Claire va dura o veşnicie.

Căsătoria, se gândeşte el, nu este un sfârşit, ci un început. Viitorul le rezervă mii de nopţi, de zbenguieli şi ciufuleli cu Daisy, sutele de picnicuri din timpul verii la Cookham, unde, mai întâi vor fi plimbate, de jur-împrejurul pajiştilor, o sumedenie de cărucioare elegante, apoi, odată cu trecerea timpului, se vor face auzite voci de copii strigând în aerul curat din Norfolk; băieţi fugărind cercuri şi mingi, fetiţele mototolindu-şi jupoanele în timp ce sar coarda...

George Middleton poate vedea toate aceste lucruri atât de clar, de parcă deja s-ar fi întâmplat. Când trăsura opreşte în faţa bisericii Sf. Benedict, iar el dă mâna cu un grup de prieteni, strânşi ciorchine, care-l aşteaptă, pe chipu-i rotund îi este întipărit un zâmbet atât de ridicol, încât un prieten din cadrul grupului, Sir Lawrence de Vere (căsătorit şi el de curând, cu o contesă italiană, văduvă, care acum aşteaptă al cincilea copil) izbucneşte în râs şi-i spune:

— Mă bucur să văd că ţi se pare amuzant, Middleton, căci bineînţeles că este!

Apoi, în biserica uşor întunecoasă, răcoroasă din pricina structurii ei de piatră, se află Charlotte, ridicându-şi vălul de pe faţă şi întorcându-se spre „dragul ei George". Îndemnat de tatăl ei să ia mâna miresei sale, George Middleton o apucă aproape cu brutalitate, în dorinţa lui de a-şi lipi buzele de ea, şi scapă un sunet asemeni unui ţipăt, un sunet pe care nimeni (nici măcar el) nu l-a mai auzit provenind de la el. Îl vede pe Hetherington întorcându-se îngrijorat spre el şi chiar şi pe Charlotte, care rareori este surprinsă de vreun sunet sau de vreo exclamaţie de-a lui, aruncându-i o privire uşor şocată. Iar el se gândeşte că numai Dumnezeu ştie ce a fost asta, dar i s-a părut că era strigătul inimii sale.

Câteva săptămâni mai târziu, descriind nunta lui Peter, fratele lui Charlotte, şi soţiei sale, Emilia, atât George, cât şi Charlotte le spun că îşi amintesc puţin despre ceremonia în sine, cu excepţia acestui zgomot ciudat pe care l-a scos George şi care nu a mai fost auzit de atunci.

Îşi aduc aminte, însă, cum au ieşit din biserică în ziua luminoasă de mai, şi cum nuntaşii i-au copleşit cu o ploaie de petale de flori, ori cum, chiar în acel moment, s-a stârnit o boare de vânt şi numeroase flori din castani au fost purtate spre ei şi s-au alăturat ploii de flori aruncate.

Vorbind unul cu celălalt, îşi aduc aminte:

— Îţi aminteşti, George... Îţi aminteşti, Daisy... ni s-a părut ca şi cum am fi păşit prin zăpadă înmiresmată?

O scrisoare de la Regele Christian al IV-lea al Danemarcei către Regele Charles I al Angliei

Pentru dragul meu Nepot,

Astăzi au sosit, într-un cufăr spaniol, cele o sută de mii de lire pe care Maiestatea Voastră mi le-a dăruit cu atât de multă generozitate în schimbul muzicianului meu, iar eu vă transmit adânca recunoştinţă a unui unchi loial.

Deşi trebuie să recunosc că nu am găsit un înlocuitor satisfăcător pentru maestrul lăutei şi, drept urmare, armoniile intonate de orchestra mea par mai puţin fermecătoare decât odinioară, cu toate acestea vă doresc să vă desfătaţi cu muzica lui şi sper ca, de s-ar abate vreun necaz asupra Maiestăţii Voastre, muzica lui să vă liniştească anxietatea sau să vă aline durerea, aşa cum s-a întâmplat uneori în cazul meu.

Şi voi recunoaşte că Peter Claire mi-a plăcut foarte mult, nu numai pentru muzica lui, ci şi pentru că îmi amintea de copilărie, când credeam că îngerii îmi vor umple pantofiorii cu aur şi când prietenul meu, Bror Brorson, călărea alături de mine în pădurile de la Frederiksborg.

Dă-mi însă voie să-ţi spun de îndată că această sumă de bani, foarte utilă, îmi aduce mai multă alinare decât îţi poţi imagina, aşa că îmi fierbe mintea de noi planuri şi idei pentru

continua readucere a Danemarcei la splendoarea ei de odinioară, și chiar dincolo de ea.

Și îți voi descrie și planul care îmi place cel mai mult. Este planul meu de a construi un mare observator aici, în Copenhaga.

Ideea mi-a fost sugerată de soția mea, Vibeke. Mi-a spus:

„Vai, de ce nu construiești un turn, mai înalt decât orice altceva ce se înalță aici, prin împrejurimi, și nu pui în vârful lui un mare telescop, astfel încât să putem merge acolo împreună și să privim ordinea neschimbată a cerurilor, să ascultăm muzica stelelor și să descoperim noi înșine cum își dobândește luna strălucirea?"

I-am răspuns:

„Bineînțeles că acestea sunt lucrurile după care tânjim, să înțelegem ce ar putea fi luna și să auzim unicul sunet din care lipsește haosul, și care este sunetul universului însuși. Dar, Vibeke, imaginează-ți câte trepte va trebui să urcăm pentru a ajunge în vârful unui astfel de loc! Sunt prea bătrân și prea gras pentru atât de multe trepte!"

Dar Vibeke a declarat că și ea detestă scările, și că nu se gândea defel la trepte, ci visa la un drum neted pentru trăsuri, în spirală, care să se înalțe spre ceruri, de jur-împrejur, dar treptat, astfel încât caii și trăsura să poată urca panta, iar noi am călători confortabil în aceste trăsuri, și am ajunge fără nici un fel de efort în vârf.

Și în acel moment, dragul meu Charles, mi-am adus aminte cum prima mea soție, Anna Catherine, mă rugase cândva să-i construiesc exact același lucru, acest drum interior către ceruri, și cum eu încercasem din răsputeri să-l construiesc, dar cum arhitecții nu reușiseră niciodată să ajungă la un plan care să poată fi în siguranță pus în aplicare și să reziste trecerii timpului.

Dar timpul a mers mai departe și, odată cu el, și iscusința și dibăcia omului.

Astăzi, am fost informat de arhitecții mei (care sunt danezi ingenioși) că atât timp cât pilonul central este suficient de solid,

nu există nici un motiv ca o asemenea capodoperă să nu poată fi construită și să reziste în timp. Și astfel am poruncit să fie realizate aceste noi planuri și să se pună la treabă pentru a realiza toate calculele matematice necesare planului.

Iar când, în cele din urmă, acest turn va fi terminat, atunci cred că vor veni oameni din toată lumea pentru a-l vedea și pentru a observa că aici, în Danemarca, construim structuri care nu au slăbiciuni și nici nu sunt lucru de mântuială, în nici o parte a lor.

Când eram copil, astronomul Tycho Brahe a prezis că acest an, 1630, va fi un an plin de pericole pentru mine, și că s-ar putea să nu-i supraviețuiesc. Și trebuie să recunosc că sunt și unele nopți întunecate, când digestia mă chinuie cu binecunoscutele ei dureri, când aproape că simt cum moartea s-ar putea strecura nevăzută în încăperea mea.

Dar nu sunt foarte multe astfel de momente. Dimpotrivă, îmi trece uneori prin minte că tot ceea ce am îndurat în ultimii ani, atât în privința războaielor, cât și a bătăliilor duse cu fosta mea soție, Kirsten, a fost o adevărată încercare a puterii și voinței mele, iar acum acest răstimp de suferință este înlocuit cu unul de liniște binecuvântată.

Istoria ne învață că toate aceste stări plăcute trebuie să fie tratate cu suspiciune, și nu sunt nimic altceva decât un răgaz, momente scurte dintre o iarnă și altă, dintre războaiele care au trecut și cele care vor veni.

Dar Vibeke îmi spune că nu ar trebui să mă chinui cu astfel de cugetări, ci, mai curând, ar trebui să continui de parcă această încetare a durerii ar fi menită să dureze de-a lungul unei multitudini variate de schimbări ale anotimpurilor. Iar eu cred într-adevăr că are dreptate.

Nu știu cât va dura construcția observatorului meu. Dar atunci când va fi terminat, ne vei vizita acolo, și împreună cu Vibeke și Regina ta vom merge spre vârful turnului, iar acolo ne

vom desfăta cu ospățul cerului, cu amurgul de culoarea afinelor și cu luna plină, ca o ulcică rotundă, plină ochi cu frișcă.

De la unchiul tău, plin de afecțiune,
Christian al IV-lea
Rosenborg, Septembrie 1630.

Kirsten: din Jurnalul ei

Noaptea trecută am avut un vis.

Stăteam în strana unei Biserici. Un Cor se auzea cântând, dar eu nu eram deloc atentă la Muzică. Nu puteam simți nimic altceva, prin fiecare por și fir de păr al Ființei mele, decât privirea iubitului meu Otto, care, din Strana de vizavi, mă țintuia, și dezmierda pielea albă a gâtului meu și sânii grei, vizibili deasupra dantelei de la rochia mea roșie-cafenie. Iar ceea ce simțeam era o asemenea Uimire pentru propria mea Putere asupra acestui om încât am crezut că voi leșina și mă voi prăbuși.

Dar de abia atunci mi-am dat seama, în vis, că bărbatul nu era Otto, privirea nu era a lui, ci era a Regelui. Așa că m-am trezit cuprinsă de oroare, pentru că mi-am dat seama că am confundat o Dragoste cu Alta, astfel încât cele două nu puteau fi deosebite una de cealaltă.

Prin urmare întreb dacă mai există vreun Adevăr sau Lucru Absolut Știut în întregul Univers, dacă două sentimente, aflate într-o neînduplecată opoziție în inima mea (una de Dor, Cealaltă de Dezgust) se pot uni și să devină una și aceeași în acest vis al meu?

Este posibil ca timpul să proiecteze asupra noastră o asemenea Înșiruire de Minuni, încât ele să se depășească mereu în Amintirile noastre? Sau, mai curând, este posibil ca acele lucruri pe care le-am numit „Minunate" să nu fi fost niciodată așa ceva, nici prima Minune, nici cea de-a doua, nici oricare Alt Lucru care le-a urmat, și că tot ceea ce trăim nu sunt decât Straturi după Straturi de Dezolare?

Nu ştiu răspunsul la asta. Se spune că Muzica, pentru a pătrunde în Sufletul Omenesc, depinde de Anticiparea bazată pe Memorie — că anumite note vor urma altora, într-o anumită ordine — şi astfel auzim acel lucru numit Melodie cum pluteşte prin Timp. Iar dacă Memoria este imperfectă — aşa cum cred că trebuie să fie a mea — atunci vom rămâne indiferenţi la Muzică întreaga noastră viaţă.

Eu nu sunt doar Indiferentă faţă de Muzică; *o detest.*

Când eram la Rosenborg, dacă Orchestra interpreta vreo melodie sub noi, iar Regele părăsea Apartamentele Regale cu nişte Treburi de Stat, ei bine, atunci mă îndreptam imediat spre trapă, prin care se auzeau sunetele monotone ale flautelor şi instrumentelor cu corzi, urcând prin ţevi şi conducte, şi cu piciorul meu o trânteam, răzbunătoare.

Astfel, îmi imaginam, cu mare Satisfacţie şi Încântare că, odată cu curentul descendent de aer stârnit de trapa grea închizându-se, lumânările aşezate pe stativele cu partituri din pivniţă se vor stinge, iar Muzicienii cei neghiobi se vor trezi, brusc, în întuneric şi tăcere. Iar la aceasta zâmbeam.

Dar acum văd prea bine că acest Defect sau Slăbiciune a Memoriei mele poate fi un Lucru care m-a condus veşnic la o stare de Confuzie lamentabilă. Şi simt că această Confuzie se extinde şi la toate celelalte Lucruri de pe Pământ, astfel încât ceea ce era cândva Duşmănos sufletului meu se confundă cu tot ceea ce îl încânta odinioară, şi nu mai ştiu încotro s-o apuc, sau ce să mai caut, şi nici încotro se îndreaptă Viaţa mea.

Nu-mi mai rămâne altceva de făcut decât să mă întorc la Băieţii mei, Samuel şi Emmanuel. Ei sunt Copiii Spiritelor şi nu sunt Priponiţi de nici un fel de Aşteptări de această Lume Dezgustătoare.

Le iau mâinile în mâna mea, Negru pe Alb, şi Alb pe Negru, şi le spun: „Daţi-mi Aripile Îngerilor, Aripile Demonilor. Ridicaţi-mă şi lăsaţi-mă să zbor."